

**T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU (s.150-290)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SÜMEYYE ŞAHİN

**DANIŞMAN
DOÇ. DR. TURAN AÇIK**

AKSARAY 2022

**AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU (s.150-290)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SÜMEYYE ŞAHİN

DANIŞMAN

DOÇ. DR. TURAN AÇIK

AKSARAY 2022

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Sümeyye

Soyadı : ŞAHİN

Bölümü : Tarih

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyonu (s.150-290)

İngilizce Adı : The Transcription Of Karaman Ahkâm Register Numbered 2 (pp. 150-290)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Sümeyye ŞAHİN

İmza:

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Sümeyye ŞAHİN tarafından hazırlanan “2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyonu (s.150-290)” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi Tarih Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İMZA

Danışman: Doç. Dr. Turan AÇIK

.....

Tarih/ Aksaray Üniversitesi

Üye: Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

.....

Tarih/ Aksaray Üniversitesi

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Miraç TOSUN

.....

Tarih/ Karadeniz Teknik Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 24/01/2022

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU

TEŞEKKÜRLER

Tez çalışmamda bana zamanını ayıran ve desteğini esirgemeyip bana yol gösteren danışman hocam Doç. Dr. Turan AÇIK'a, kıymetli eleştirileri ile katkı sağlayan sayın Prof. Dr. Necmettin AYGÜN ve Dr. Öğretim Üyesi Miraç TOSUN'a ve her zaman yanımda olan arkadaşım Halime PARS'a teşekkür ederim.

AKSARAY 2022

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ’NİN
TRANSKRİPSİYONU (s.150-290)

(Yüksek Lisans)

Sümeyye ŞAHİN, Aksaray 2022

ÖZET

Bu tezde, 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin 150-290. sayfalarının transkripsiyonu yapılarak Karaman Eyâleti’nin iktisadî, sosyal ve idarî durumu öğrenilmeye çalışılmış ve XVIII. yüzyıl hakkında bilgi edinmek amaçlanmıştır. Çalışma giriş ve iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Osmanlı İmparatorluğu’nun XVI-XVIII. yüzyıldaki siyasi durumu ele alınarak imparatorluğun yükseliş döneminden itibaren gerilemesine sebep olan olaylar üzerinde durulmuştur. Birinci bölümde ise toplumun şikâyetlerinin görüşülüp çözüme bağlandığı Dîvân-ı Hümâyûn hakkında bilgi verilerek Dîvân-ı Hümâyûn defterlerine değinilmiştir. Bu defterlerden biri olan Ahkâm Defterleri anlatılarak 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin şekil ve muhtevâ açısından incelemesi yapılmıştır. Yine bu bölümde defterde ismi geçen sancaklar hakkında bilgiler verilmiş olup, yer adlarına da değinilerek bölüm sona ermiştir. İkinci bölümde ise defterin (s.150-290) transkripsiyonu bulunmaktadır. Bu bölümlerin dışında sonuç kısmı ve kaynakça yer almaktadır.

Bilim Kodu:117514

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Ahkâm Defteri, 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri

Sayfa Adedi: 420

Danışman: Doç. Dr. Turan AÇIK

AKSARAY UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SACIAL SCIENCES
THE TRANSCRIPTION OF KARAMAN AHKÂM NOTEBOOK
NUMBERED 2 (p. 150-290)

(M.A. Thesis)

Sümeyye ŞAHİN, Aksaray 2022

ABSTRACT

In this thesis, the economic, social and administrative situation of Karaman Province was tried to be learned by transcribing the 150-290. pages of the Karaman Ahkâm Book No. 2, and it was aimed to obtain information about the XVIII. century. The study consists of an introduction and two parts. In the introduction, the political situation of the Ottoman Empire in the XVI-XVIII. century was discussed, and the events that caused the decline of the empire from the rise period were emphasized. In the first part, the Dîvân-ı Hümâyûn notebooks were observed by giving information about the Dîvân-ı Hümâyûn, where the complaints of the society were discussed and resolved. One of these notebooks, Ahkâm Notebooks, was explained, and the Karaman Ahkâm Notebook No. 2 was examined in terms of form and content. Again, in this section, information about the sanjaks whose names were mentioned in the book was given, and the section was ended by mentioning the place names. In the second part, there is the transcription of the notebook (p.150-290). Except from these sections, there is the conclusion part and the bibliography.

Science Code: 117514

Keywords: Ottoman Empire, Ahkâm Notebook, Karaman Ahkâm Book No. 2

Number of Pages: 420

Consultant: Doç. Dr. Turan AÇIK

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜRLER	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİL VE RESİM LİSTESİ	xi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
ÖN SÖZ	xiv
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

A.DİVÂN-I HÜMÂYÛN.....	7
B. DİVÂN-I HÜMÂYÛN DEFTERLERİ.....	9
B.1. Mühimme Defterleri.....	9
B.2. Şikâyet Defterleri.....	10
B.3. Ahkâm Defterleri.....	11

B.3.1. Karaman Ahkâm Defterleri	13
B.3.1.1. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Şekil ve Muhtevâ Açısından İncelenmesi	13
B.3.1.2. Defterin Ayırt Edici Özellikleri	13
B.3.1.3. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.150-290) Konularına Göre Tasnifi	16
B.3.1.3.1. Eşkîyalık Meselesi, Darp ve Gasp Vakaları	16
B.3.1.3.2. Vergi Meselesi	17
B.3.1.3.3. Alacak-Verecek Meselesi	21
B.3.1.3.4. Miras Meselesi	21
B.3.1.3.5. Vakıf Meseleleri	22
B.3.1.3.6. İskân Meselesi	22
C.OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN YÖNETİM BİRİMLERİ	23
C.1. Eyâlet	23
C.2. Sancak	23
C.3. Kazâ	24
C.4. Nâhiye	24
C.5. Karye	24
D. KARAMAN EYÂLETİ'NİN İDARİ BİRİMLERİ	25
D.1. Konya Sancağı	25
D.2. Aksaray Sancağı	26
D.3. Niğde Sancağı	26
D.4. Kayseri Sancağı	27

D.5.Beyşehir Sancağı.....	28
D.6. Kırşehir Sancağı.....	28
D.7. Akşehir Sancağı.....	29
E. 2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NDE (s.150-290)	
GEÇEN YER ADLARI	30
E.1. Konya Sancağı	30
E.2. Aksaray Sancağı	32
E.3. Niğde Sancağı.....	32
E.4. Kayseri Sancağı	34
E.5. Beyşehir Sancağı.....	35
E.6. Kırşehir Sancağı	36
E.7. Akşehir Sancağı	37

İKİNCİ BÖLÜM

2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN (s.150-290)	
TRANSKRİPSİYONU	38
SONUÇ	397
KAYNAKÇA	399
TEZ DEĞERLENDİRME FORMU	404

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo:1 Ahkâm Defteri'nin bölgelere göre dağılımı	12

ŞEKİL VE RESİM LİSTESİ

Resim :1 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Kapağı	14
Resim :2 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin İlk Sayfa Başlangıcı	14
Grafik:1 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s.150-290) Hükümlerin Konu Bakımından Tasnifi	16
Grafik: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s.150-290) Vergi Meselelerinin Konu Bakımından tasnifi	18

KISALTMALAR LİSTESİ

A.DVNS.AHK.KR.d. : Karaman Ahkâm Defterleri

age. : Adı geçen eser

agm. : Adı geçen makale

agt. : Adı geçen tez

Bkz.: Bakınız

BOA.: Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi

C.: Cilt

Çev. : Çeviren

DİA: Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

Ed.: Editör

k.: Karye

ksb.: kasaba

kz.: Kazâ

mh.:Mahalle

mz.: Mezra

n.: Nahiye

Nr. : Numara

OTAM: Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (Ankara Üniversitesi)

s. : Sayfa

S.: Sayı

sn.: Sancak

TTK: Türk Tarih Kurumu

ÖN SÖZ

Osmanlı İmparatorluğu varlığını asırlarca sürdürmüş bir imparatorluktur. Bunu sağlamasında gerek hukuk sistemi gerek hoşgörülü bir politika benimsemiş olmasının etkisi büyüktür. Osmanlı, kozmopolit devlet yapısına sahip olduğu için bu bağlamda adaletin sağlanması da önemliydi. Adaletin sağlanması yönünde mahalli mahkemeler kurulurdu. Mahalli mahkemelerin yanında kişiler direkt Dîvân-ı Hümâyûn'a başvurabildikleri gibi şikâyetlerini doğrudan padişaha da iletebilirlerdi.

Dîvâna her dinden, ırktan, kadın erkek fark etmeksizin başvurabilirdi. Osmanlı İmparatorluğu'ndaki gerek idarî gerekse adli her türlü konunun tartışılıp sonuca bağlandığı Dîvân-ı Hümâyûn, bu sorunların çözülmesinde önemli bir yere sahipti. Dîvân-ı Hümâyûn'da tartışılıp sonuca bağlanan konularla ilgili hükümler Mühimme Defterlerine kaydedilirken zamanla Mühimme Defterlerinin konularına göre ayrılmasıyla çeşitli defterler ortaya çıkmıştır. Bu defter serilerinin ortaya çıkmasıyla şikâyet ile ilgili kayıtlar 1649 yılından itibaren Şikâyet Defterleri'nde tutulmaya başlanmıştır.

Şikâyetlerin XVIII. yüzyılda artış göstermesiyle birlikte mahalli bir sistem getirilmiş ve her bölgeye ait kayıtlar ayrı ayrı defterlerde tutulmaya başlanmıştır. Bu defterlere de Vilâyet Ahkâm Defterleri denilmiştir. Ahkâm Defterleri'nde alacak-verecek, miras, eşkıyalık, gasplar, arazi meseleleri gibi çeşitli şikâyetler bulunmaktadır. Bu çalışmada Ahkâm Defterleri'nden biri olan 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin 150-290. sayfalarının transkripsiyonu yapılmıştır.

Sümeyye ŞAHİN

Aksaray 2022

GİRİŞ

Kuruluş devrinden itibaren gerçekleşen fetihlerle Osmanlı İmparatorluğu genişlemiş ve Fatih Dönemi'nde kazanılan zaferlerden itibaren müreffeh bir yaşam seviyesine ulaşmıştır. Fetihlerle birlikte padişahın otoritesi güçlenmiş ve Osmanlıların ünü tüm dünyaya yayılmıştır. Kanuni dönemi ile birlikte de eski dünyadaki hâkimiyeti artarak devam etmiştir. Habsburglardan V. Karl ve Fransa kralı I. François 1521 tarihinde birbiriyle savaşa girmiş, bu durumu fırsat bilen Kanuni Sultan Süleyman ise Belgrad'ı ele geçirmiştir.¹

1533'te Habsburglarla barış sağlanıp Avrupa'daki meseleler belirli bir çözüme kavuşturulduktan sonra Kanuni yönünü doğuya çevirmişti. Safevilerin sanıldığıının aksine kolayca ortadan kaldırılamayacağı anlaşılan ve Safevileri kontrol altında tutmanın en iyi yolunun onları belli bir bölge etrafında tutmak olduğu yapılan mücadeleler sonucunda anlaşılmıştır. Irakeyn seferi² denilen bu Osmanlı-Safevi mücadelesinde Basra, Bağdat, Halep ticaret yolu kontrol altına alınmıştır. Safevi meselesi Osmanlıyı uğraştıran bir mesele olup uzun yıllarca Osmanlı-Safevi mücadeleleri sürmüştür.³

XVI. yüzyılda III. Murad döneminde Safevi ve Avusturya savaşları ise dönemin önemli olaylarından olmuştur.⁴ Anadolu'da düzeni sağlayacak askeri grubun yetersiz kalması ise ba'zı reaya kesiminin Anadolu'da yağma faaliyetlerine girişmesine neden olmuştur.

¹ Halil İnalcık, **Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)**, Çev: Ruşen Sezer, Yapı Kredi Yayınları, s.40.

² Detaylı bilgi için bkz. Feridun M.Emecen, "Irakeyn Seferi", **DİA**, C. 19, İstanbul 1999.

³ Feridun M. Emecen, **Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi (1300-1600)**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015, s.264.

⁴ Osmanlı İran Siyasi Münasebetleri için bkz. Bekir Kütükoğlu, **Osmanlı-İran Siyasi Münasebetleri (1578-1612)**, Fetih Cemiyeti Yayınları, İstanbul 1993.

Anadolu'nun hali böyleyken III. Mehmed 1596 yılında Eğri Seferini ilan etmişti.⁵ Eğri zaferinden sonra Haçova'ya gelen ordu ise burada çetin bir mücadele verdikten sonra büyük bir zafer kazanmıştır.⁶

XVII. yüzyıl ise mali bunalımın iyice arttığı düzensizliğin had safhada olduğu bir dönem olmuştur. Bu dönemde Avusturya ordularıyla karşılaşmaya çekinilmiş, İran cephesinde Büyük Abbas ile başlayan karşı saldırılar sonucunda Azerbaycan kaybedilmiş, Doğu Anadolu ve Irak tehdit altına düşmüştür. İmparatorluğun bozulmasındaki başka bir neden de Avrupa'daki Uzun Savaşlar (1593-1606) olmuştur. Bu savaşlar neticesinde Avusturya-Alman ordularının daha etkili silah kullanmaları Osmanlıyı yetersiz ve zayıf duruma düşürmüştür.⁷

XVII. yüzyılda Osmanlının buhran içerisine düşmesine neden olan önemli olaylardan biri de Viyana kuşatmasıdır. I. Viyana kuşatması Kanuni döneminde meydana gelmiş, ancak aslı gaye Viyana'nın ele geçirilmesi olmadığı için Viyana fetholunmadan geri dönmüştü. 12 Eylül 1683 tarihinde meydana gelen II. Viyana kuşatmasında ise Osmanlı ordusu, savaşta yenilgiye uğrayarak geri çekilmek zorunda kalmıştır.⁸

III. Ahmed döneminde ise Venedik ve Avusturya mücadeleleri sürmeye devam etmiştir. Rusya ile anlaşma imzalandıktan sonra Venedik mevcut anlaşmayı bozunca Osmanlı, Venedik üzerine savaş açmaya karar verdi. Avusturya'dan da tarafsız kalacağını ümit ettiğine dair mektup gönderildiyse de olumlu bir cevap alamamıştı. Yapılan savaşta Osmanlı kuvvetleri başarılı olmuş, Avusturya ise bu savaştan sonra Osmanlıya karşı tavrını sertleştirmiş ve Venedik ile 1716'da Osmanlıya karşı ittifak kurmuştu. Bunun neticesinde hemen savaş hazırlıkları başlamıştır. Savaş sonucunda karşılıklı istekler hem Avusturya ile hem de Venedik ile ayrı ayrı görüşüldükten sonra Pasarofça anlaşması imzalanmıştır.⁹

Viyana Seferi'nden sonra iyice zayıflayan Osmanlı, artık Avrupa'nın gerisinde kalmaya başlamıştı. XVII. yüzyılın başından itibaren Fransa, Avusturya ve Lehistan elçilerinin Osmanlı İmparatorluğu'na yerleşmesi ve Osmanlı'nın bu duruma ses çıkartmadığı gibi

⁵ Mustafa Akdağ, Mustafa Akdağ, **Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası: Celâfî İsyanları**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2017, s.21.

⁶ İsmail H. Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi: II. Selim'in Tahta Çıkışından 1699 Karlofça Andlaşmasına Kadar**, C.3, 6. Baskı, TTK Yayınları, Ankara, s.79.

⁷ Halil İnalçık, **Devlet-i 'Aliyye: Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-II**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017, s.4-5.

⁸ Mustafa Turan, "II.Viyana Muhâsarası: Osmanlı Devleti'nde Siyasî, İdarî ve Askerî Çözülme", **OTAM**, C.9, S.9 (1988), s.(398-399).

⁹ Abdülkadir Özcan, "Pasarofça Antlaşması", **DİA**, C. 34, İstanbul 2007, s.177-180. Bu antlaşma ile Osmanlı İmparatorluğu uğradığı toprak kayıpları ile Avrupa'dan çekilmeye başlamış ve Avrupa'nın gözündeki "güçlü imparatorluk" algısını kaybetmeye başlamıştır.

Avrupa'ya gidecek olan elçilerin gayrimüslimlerden olması, Osmanlıyı gerileten durumlar olmuştur. Fransa, Osmanlıya yardım etme girişiminde bulunarak Rusya'ya karşı askeri anlamda güçlendirmeyi hedeflemiş, aynı zamanda Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında ticari üstünlüğü sağlamlaştırmayı amaçlamıştır. Avusturya ve Rusya ise Osmanlı İmparatorluğu'nun aleyhine hareket etmekteydi. Dış politikada bunlar olurken İmparatorluğun içinde durum da hiç iyi değildi. Müslümanların vergi yüklerinin artmasından dolayı hayat seviyeleri düşerken gayrimüslimlerinki yükseliyordu. Yöneticiler ise halka zulüm ediyordu. Ayânların güçleri artmış ve başına buyruk hareket etmeye başlamışlardı. Tüm bu gerilemenin önüne geçilmesi amacıyla III. Ahmed ıslahat hareketlerine başlamıştır.¹⁰ Bu dönemde yenilikler devam ederken III. Ahmed dönemi bir iç isyan olan Patrona Halil isyanı ile sona ermiştir.¹¹

III. Ahmed'den sonra yerine geçen yeğeni I. Mahmud, tahta geçtiği zaman asi reislerin taleplerini yerine getirmeye özen gösteriyordu. Patrona Halil ve yandaşlarının önemli mevkilere kendi adamlarını getirmesine göz yumması ve Nevşehirli İbrahim Paşa zamanında koyulan bazı vergileri kaldırarak kontrolü ellerinde tutmaya çalışmaları, I. Mahmud'un otoritesinin zedelenmesine neden olmaktaydı. Bundan dolayı padişah, Patrona Halil ve yandaşlarından kurtulmak istiyordu. Bu sebeple Patrona Halil'in nüfuzunu kırarak onu ortadan kaldırttı. Birkaç ay sonra yeniçeri ve cebecilerin katılımıyla bir isyan hareketi başladıysa da başarısız oldu ve İstanbul'da asayişe yönelik sıkı tedbirler alındı. Asi grupların ortadan kaldırılmasıyla imparatorluk idaresinde tam anlamıyla hâkimiyeti sağlayan I. Mahmud, artık dış meselelerle de ilgilenmeye başlamıştı.¹²

Bu dönemde Rusya, Lehistan'daki Rus nüfusunu kuvvetlendirmiş, Karadeniz'e ulaşma politikasını tekrar ele almış ve İran'dan 1722-1723'te aldığı Hazar Denizi'nin güneyindeki eyâletleri geri vererek İran ile arasını iyi tutmuştu. Aynı zamanda Avusturya ile bir anlaşma yapıldı. Ruslar, Özü Kalesi'ni zapt ederek Kırım'a girmeleri sonucunda 1739'da yapılan Belgrad Antlaşması gereğince Azak Kalesi'nin yıkılmasına karar verilmiş böylece Rusya'nın Karadeniz'e çıkmasının da önü açılmıştı.¹³

I. Mahmud döneminde Osmanlı-İran savaşları sürmeye devam etmiştir, I. Mahmud neredeyse hükümdarlık süresinin tamamında İran meselesi ile uğraşmıştı. III. Ahmed

¹⁰ Mehmet Karagöz, "Osmanlı Devletinde Islahat Hareketleri ve Batı Medeniyetine Giriş Gayretleri (1700-1839)", **OTAM**, C.6, S.6 (1995), s.(174-175).

¹¹ Karagöz, **agm**, s.180.

¹² Abdülkadir Özcan, "Mahmud I.," **DİA**, C.27, Ankara 2003, s.348-349.

¹³ Akdes Nimet Kurat, **Rusya Tarihi: Başlangıçtan 1917'ye Kadar**, TTK Yayınları, Ankara 2014, s.296.

döneminde İran savaşlarına son vermek için sefer kararı alındıysa da Patrona Halil İsyanı ile İran meselesi kalmıştı. I. Mahmud tahta geçtiğinde Şah Tahmasb Osmanlıya elçi göndermişti. Osmanlı, İran'ın niyetinin ne olduğunu tam anlayamıyordu o yüzden de savaş ya da barış kararı veremiyordu. Şah Tahmasb'ın Tebriz'den Revan üzerine yürüdüğü haberinin alınması üzerine amacın Osmanlıyı oyalamak olduğu anlaşılmış, Bağdat valisi Ahmed ve Revan seraskeri Hekimoğlu Ali Paşa'ya taarruza geçmeleri için emir gönderilmişti. Savaş sonunda imzalanan antlaşmayla “*Revan, Gence, Tiflis, Nahçevan, Kâht, Kareli, Dağıstan, ve Şirvan*” Osmanlı hâkimiyetinde kalırken “*Hemedan, Tebriz, Kirmanşah, Luristan, Erdalan ve Huveyz aşiretinin oturduğu bölge*” İran'a terkedilmişti. Ancak İran'da taht değişikliği olması üzerine Nadir Han, Ahmed Paşa'ya eski İran şahı Tahmasb'ın imzaladığı anlaşmanın bir hükmü olmadığını ve savaşa devam edeceğini bildirmişti. Duçum'da meydana gelen savaşta İran ordusunu Osmanlı kuvvetleri büyük hezimete uğratmıştır. Nadir Şah savaşmaktan vaz geçmiyor bu sefer de Musul taraflarına saldırıda bulunuyordu. Nadir Şah'ın buradaki savaşının da yenilgiyle sonuçlanmasına rağmen şimdi yönünü Kerkük'e çevirmişti. 1733'te meydana gelen savaşta Nadir Şah zafer kazanarak Kerkük, Şehrizur ve Derne'yi ele geçirdi. Nadir Şah Osmanlı'nın barış isteyeceğini düşüyordu, ancak durum umduğu gibi olmadı ve Osmanlı savaşı sürdürmeye devam etti. I. Mahmud döneminde İran ile devamlı bir savaş içinde olunmuştur.¹⁴ İran ile yapılan Bağaverd Savaşı sonucunda barış antlaşması imzalanırsa da Nadir Şah gerek Dağıstan'daki başarısızlığının etkisini silmek istemesi gerekse I. Mahmud'un Caferi fırkasını tanımayıp bu konuda fetva yayınlatması İran-Osmanlı ilişkilerinin tekrar bozulmasına neden olmuştu.¹⁵

1743'te başlayan savaş 1745 yılına kadar devam etmiştir. Kars seraskerliğine tayin edilen Yeğen Mehmed Paşa, taarruz hareketine karar vererek yanındaki kuvvetlerle 1745 yılında Erzurum'dan hareket etmiş ve Yargovat mevkiine varmıştı. Yeğen Mehmed Paşa'nın amacı buradaki Nadir Şah'ın ordusunu basmaktır. Osmanlı kuvvetlerinin gelir gelmez taarruza geçmesi üzerine Nadir Şah'ın ordusu geri çekilmek zorunda kaldı. Osmanlı ordusunun siperlere girmesiyle üç gün süreyle siper savaşları meydana geldi. İran kuvvetleri artık perişan olacak duruma gelmişti, ancak Yeğen Mehmed Paşa hastalıktan vefat edince levent ve gönüllüler savaşı bıraktı. Bu durum diğer askerlerinde geri dönmesine neden olmuştur. İran ordusu bu durumu fırsat bilip taarruza geçince Osmanlı ordusu Kars'a geri çekildi.

¹⁴ Mustafa Cezar, **Mufasssal Osmanlı Tarihi: Resimli- Haritalı, Güven Yayınevi**, İstanbul 1971, s.3477-3480.

¹⁵ Yılmaz Karadeniz, **İran Tarihi (1700-1925)**, Selenge Yayınları, İstanbul 2012, s.169-170.

Levendlerin yapmış olduğu bu hareket I. Mahmud'un levendlere karşı önlem almasını gerekli kıldı ve levendlerin büyük bir kısmı temizlenerek ocakları ilga olundu. Nadir Şah ise Osmanlı İmparatorluğu ile baş edemeyeceğini anlamış ve barış teklifinde bulunmuştur. 1746 yılında yapılan müzakereler sonucunda tekrardan İran ile Osmanlı arasında barış sağlanmıştır.¹⁶

Osmanlı-İran savaşlarının uzun sürdüğü dönemlerde ve kışın çetin geçmesinden dolayı zahire darlığı baş göstermişti. Bunu fırsat bilen eşkıyalar ayaklanarak sipahi pazarını yağmaladı ve Bat pazarına doğru yürüdüler. Yolda rastladıkları dükkân sahiplerini ise kendilerine katılmaya zorluyor, tehdit ediyor ve öldürüyorlardı. Eşkîya, asker ocaklarını da ayağa kaldırmak için Et meydanına doğru yola çıkmıştı. Bayezid semtinin asayişinden sorumlu olan Hasan Paşa ise esnafı cesarete getirmiş ve kulluk neferlerinin katılımıyla da eşkıyaya karşı hücum edilmişti. Böylece eşkıyanın ayaklanması son bulmuştu.¹⁷

Ayanlar ise I. Mahmud dönemi'nde şehir, kasaba ve köylerdeki halka baskı uyguluyordu. Ayanların bir kısmı halkı soyuyor, hükümet ise gaili zamanlarda bir olay çıkmaması için bunlara göz yumuyordu. Ayanlık ile hükümete hizmet ve vaziyetten istifade edip ferman dinlemez olanlarda vardı. Bunlardan biri de Sarı Bey oğlu idi. Osmanlı ordusunun İran ve Rusya-Avusturya seferlerinden istifade eden Sarı Bey oğlu'nun üzerine Rakka valisi Vezir Ahmed Paşa'nın gelmesi, Sarı Bey oğlu'nun Honoz kalesine sığınmasına neden olmuştu. Bir gece ansızın Ahmed Paşa'nın gafil avlanması, Sarı Bey oğlu'nun cesaretini arttırmış olsa da yakalanarak katl edilmiştir.¹⁸

Bu dönemde üç devletle yapılan muharebelerde saraydaki bazı eşya ve kumaşların, hayvan takımları ve saray kütüphanesindeki bazı nadide eserlerin satılmasıyla mali sıkıntı önlenmişti. Padişahın yapılan hazine ahvalini dikkatle kontrol ettirmesi ve yaptırdığı tasarruf sayesinde mali zorluk görülmemiş, I. Mahmud'un hazineye koydurduğu para ve muharebesiz geçen senelerde yapılan tasarruflarla hazine bolluğu 1768 seferi ortalarına kadar devam etmişti.¹⁹ Muharebeler ve ihmallerden dolayı zeamet ve tımar teşkilatı da bozulmuştu. Bu bozulmalara karşı yeni kanunlar çıkartılıyordu. En önemlisi 29 Ocak 1732 tarihli olanıydı ve sonradan çıkan tımar kanunlarına esas olmuştur.²⁰

¹⁶ Cezar, **age**, s.2529; Karadeniz, **age**, s.173.

¹⁷ Cezar, **age**, s.2519.

¹⁸ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi: Karlofça Anlaşmasından XVIII. Yüzyılın Sonlarına Kadar**, C.5, 6.Baskı, TTK Yayınları, Ankara, s.318-319.

¹⁹ Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi: Karlofça Anlaşmasından XVIII. Yüzyılın Sonlarına Kadar**, s.321.

²⁰ Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi: Karlofça Anlaşmasından XVIII. Yüzyılın Sonlarına Kadar**, s.325.

I. Mahmud saltanatı döneminde birçok ıslahat girişiminde de bulunmuştur. Avrupa orduları karşısında askeri bir ıslahat yapmadan yeni zaferler kazanmanın kolay olmayacağını anlamış ve askeri alanda ıslahatlar yapılmıştır. Humbaracı Ahmed Paşa, Bosna'dan getirttiği 300 kadar nefere Humbaracı kışlasında batı tarzında yeni talim usulleri ve stratejileri öğretti. Ulufeli Humbaracı Ocağı ile ilk defa Avrupa tarzında yeni bir askeri eğitim gerçekleştirilmiş oldu. 1734'te ocağın ihtiyaç duyduğu talimli askeri yetiştirmek üzere Üsküdar Toptaşı'nda bir hendesehâne açıldı.

I. Mahmud kültürel gelişmelere de önem vermiştir. İbrahim Müteferrika'nın basınevine nakdi yardımda bulundu. İstanbul'da halk kitaplıkları kurdu. Kağıt ihtiyacını gidermek için Yalova'da kağıt fabrikası tesis etmiştir.²¹ III. Ahmed, Tophane'ye su getirmek için şimdiki Taksim mevkinde bir savak yaptırmıştı. Ancak muvaffak olamadan saltanattan çekilmesi üzerine bu işi I. Mahmud tamamlamıştır. Bu suyun gelmesiyle birçok semt suya kavuşmuş oldu.²²

Çalışma konusu olan 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri XVIII. yüzyıla ait olup (1744-1747) I. Mahmud döneminin üç senesine tekabül etmektedir. Çalışma da Dîvân-ı Hümâyûn defterlerine değinilerek 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin transkripsiyonu yapılmıştır.

²¹ Necdet Hayta ve Uğur Ünal, **Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri: (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışa Kadar)**, Gazi Kitapevi, Ankara 2012, s. 39-42.

²² Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi: Karlofça Anlaşmasından XVIII. Yüzyılın Sonlarına Kadar**, s.329.

BİRİNCİ BÖLÜM

A. DÎVÂN-I HÜMÂYÛN

Osmanlı İmparatorluğu din, dil, ırk fark etmeksizin birçok topluluğa ev sahipliği yapmıştır. İmparatorluğun kozmopolit bir yapıda olmasından dolayı yönetim anlayışı bu açıdan önemliydi. Selçuklularda Dîvân-ı Âlî, İlhanlılarda Dîvân-ı Kebir ve Memluklarda ise Dîvân-ı Sultan adında dîvânlar bulunmaktaydı. Bu dîvânlar devlet işlerinin görüşülmesine yardımcı kurumlardır. Osmanlılar bu dîvânları örnek alarak Dîvân-ı Hümâyûn adında bir kurum kurmuştur.²³

“Padişah dîvânı” anlamına gelen Dîvân-ı Hümâyûn merkezdeki en önemli işleri gören makam sahiplerinden oluşur ve padişah adına karar verirdi.²⁴ Dîvân, Orhan Gazi zamanından itibaren II. Mehmed’in ilk zamanları da dâhil olmak üzere her gün toplanmıştır. Dîvân toplantısı padişahın başkanlığında sabah namazından sonra başlar, öğlene kadar devam ederdi. Bilhassa Kanuni Sultan Süleyman daha sonraları dîvân toplantılarına başkanlık etmemiş, toplantıyı perde ya da kafes arkasından dinlemiştir. XVI. yüzyılın son yarısında ise dîvân toplantıları haftada dört güne indirilmiş, bunların iki günü arz günü olarak kabul edilmiştir. 1694 yılında dîvânın haftada iki gün toplanmasının az görülmesi üzerine dîvân toplantıları tekrar dört güne çıkartılmıştır. III. Ahmed zamanında ise toplantılar önce üç güne daha sonra bir güne indirilmiştir.²⁵

Dîvânda siyasi, askeri, idarî, adli, mali, şikâyet ve davalar, bütün devlet işleri tartışılıp bir sonuca bağlanırdı. Dîvânda verilen kararlar padişah hükmü niteliğindeydi. Dîvân, din, dil,

²³ Yusuf Halaçoğlu, **XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1991, s. 8.

²⁴ Ahmet Mumcu, “Dîvân-ı Hümâyûn”, **DİA**, C.9, İstanbul 1994, s.430.

²⁵ İsmail H. Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, TTK Yayınları, Ankara 1988, s. 2-5.

ırk, cinsiyet fark etmeksizin herkesin başvurabileceği bir kurumdu. Kâdılarca haklarında yanlış hüküm verildiğini ve haksızlığa uğradığını düşünenler de bu dîvâna başvurabilirdi.²⁶

Fonksiyonunu kaybetmediği dönemlerde Dîvân-ı Hümayûn'un asli üyeleri; veziriazam, sayıları üç ile yedi arasında değişiklik gösteren Kubbealtı vezirleri, Rumeli ve Anadolu kazaskerleri, nişancı, Rumeli ve Anadolu defterdarlıklarından oluşuyordu. İstanbul'da bulunduğu sırada Rumeli beylerbeyi de dîvân üyeleri arasında yer alırdı. Kaptan-ı derya ve yeniçeri ağası ise vezirlik rütbesine yükseldikten sonra Dîvânın asli üyesi olurdu. Dîvâna üye olmadığı halde reisülküttâb toplantıları yönlendiren önemli yardımcıydı. Ayrıca reisülküttâbın idaresi altında çalışan tezkireciler, kâtipler, kapıcıbaşı, çavuşbaşı, asesbaşı ve alt düzeyde görevliler de dîvânda bulunurdu. Toplantı gündemini reisülküttâb hazırlar, ilk olarak siyasi ve idarî konular görüşülürdü. Padişah onayına sunulması gerekmeyen işler hakkında hemen karar verilir ve hazırlanan karar müsveddeleri temize çekilmek üzere nişancıya tevdi edilirdi. Nişancı da padişah tuğrası çekili fermanlar hazırlar ya da hazırlatırdı. Böylece adli, siyasi ve idarî konuda padişah adına karar verilmiş olurdu. Ancak bazı konular padişaha arz edilmeden kesinleşmezdi. Bu işleme “arza çıkmak” denilirdi. Toplantı bitince dîvân üyeleri padişah huzuruna çıkıp görüşülen konular hakkında mâlûmat verirlerdi. Padişah bu görüşleri onaylarsa kararlar kesinleşmiş olurdu.²⁷

Dîvân görüşmelerinde elçilerin teklifleri ve onlara verilecek cevaplar, serhat ve sınır eyaletlerinden gelen rapor ve mektuplar, arazi davaları, devlet idaresiyle ilgili meseleler, görevlilerin tayini gibi konular görüşüldükten sonra şikâyet ve davalar dinlenirdi. Şikâyet edecek kişi kadıdan başlayarak sancak dîvânına, eyâlet dîvânına, veziriâzam dîvânlarına, kazasker dîvânına, karar organı olan Dîvân-ı Hümayûn'a ve en üst mertebe olarak da padişaha şikâyetle bulunabilirdi. Davacıların varsa arz-ı halleri toplanır, bizzat kendileri saraya gelmişlerse davalı ve davacılar, kapıcılar ve çavuşlar tarafından Dîvân-ı Hümayûn'a getirilirdi. Dîvânda görüşülen konularda memleket idaresi ve tımar meseleleri ile ilgili davalara veziriazam, dini-şer'î konulara kazasker, mali işlere ise defterdar bakardı. Dış meselelerde devletin temel politikasının belirlenmesi, devletlerle olan ilişkilerde yerleşmiş olan prensiplerin korunması, elçi kabulleri, savaş şartları ve seyrinin takip edilmesi reaya ve askeri sınıfa mensup kişilerin dîvânda yargılanması, davanın yeniden görülmesi için

²⁶ Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, s. 13. ; İnalcık, **Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)**, s. 99.

²⁷ Mumcu, **agm**, s.431.; Mehmet İpşirli, “Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı”, **Osmanlı Devleti ve Medeniyet Tarihi**, C.1, Ed: Ekmeleddin İhsanoğlu, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, İstanbul 1994, s.161.

başka bir mahkemeye havale edilmesi, devletin adli vergileri toplanması için alınacak önlemler, mukataa ve iltizam işlerinin düzenlenmesi gibi meseleler hep Dîvân-ı Hümâyûn'un yetkileri arasındaydı.²⁸ Dîvândaki işler reisülküttâb ve idaresinde bulunan beylikçi nezaretinde görölürdü. Dolayısıyla bunlara bağlı çeşitli kalemler vardı. Bu kalemlerden en önemlisi beylikçi (dîvân) kalemidir. Bu kalemin reisi ise Beylikçi Efendi'dir. Beylikçi Efendi'nin yabancı devletlerle yapılan anlaşmaları saklamak, toprak ve çeşitli konulardaki anlaşmazlıkları çözmek, Dîvân-ı Hümâyûn'dan çıkan hüküm ve emirlerin kayıtlarını tutmak gibi görevleri vardı. Dîvânda Beylikçi kalemiyle tutulmuş olan defterlerden bazıları; Mühimme Defterleri, Şikâyet Defterleri, Ahkâm Defterleri ve Nâme-i Hümâyûn Defterleri'dir.²⁹

XVI. yüzyılın başlarından itibaren Dîvân-ı Hümâyûn padişahın sonra en önemli merciiydi. XVII. yüzyıl sonlarına kadar bu durum devam etmiş, ancak zamanla Dîvân-ı Hümâyûn'un yetkileri yavaş yavaş veziriazamın divanına geçmiştir. II. Mahmud'un yapmış olduğu merkez teşkilatındaki yenilik hem Dîvân-ı Hümâyûn'un hem de veziriazam dîvânının sonu olmuştur. Ancak Dîvân-ı Hümâyûn hiçbir hukuki ve siyasi fonksiyonu olmadan devletin sonuna kadar devam etmiştir.³⁰

B. DÎVÂN-I HÜMÂYÛN DEFTERLERİ

B.1. Mühimme Defterleri

Mühimme Defterleri, Osmanlıların Dîvân-ı Hümâyûn'da görüştüğü siyasi, idarî, mali içtimaî kararların kaydının tutulduğu defterlerdir. Mühimme Defterleri'nin hangi tarihte tutulmaya başlandığı bilinmemekle birlikte elimizdeki en eski kayıtlar on altıncı yüzyıla ait defterlerdir. Osmanlı Arşivi'nde 1553-1915 tarihleri arasında tutulmuş 419 adet Mühimme Defteri bulunmaktadır. Mühimme Defterleri'nin içinde bulunan hükümlerde bazen “*bu husus mevâdd-ı mühimmedir*” veya “*husûs-ı mezbûr mühimmât dandır*” şeklindeki ifadelerle konunun önemine dikkat çekilmiştir. Bu defterlerin hüküm tarihleri, klasik dönemde toplantı gününün yazıldığı ve hemen altına da ay ve tarih yazılarak “başlık tarih” atmak şeklinde olmuş, daha sonraları bu usulden vazgeçilerek günler onar günlük dilimler

²⁸ İpşirli, **agm**, s.161-163.; Murat Tuğluca, “Balkan Tarihi Araştırmalarında Şikâyet-Ahkâm Defterleri: 1 Numaralı Rumeli Ahkâm Defteri Örneğinde (1742-1743)”, **Balkan Tarihi Araştırmalarına Metodolojik Yaklaşımlar**, Ed: Abidin Temizer, Libra Kitapçılık ve Yayıncılık, İstanbul 2014, s. 232.

²⁹ İpşirli, **agm**, s.181.; Halaçoğlu, **age**, s.19-20.

³⁰ Mumcu, **agm**, s.431.

(Evâil, Evâsıt, Evâhir) hâlinde ifade edilmiştir.³¹ Önceden dîvân kayıtlarının olduğu defterlere “mîrî ahkâm defterleri” ya da “ahkâm-ı mîrî defterleri” denilirken XVII. yüzyıl sonlarından itibaren “Mühimme Defterleri” denilmiştir. Mühimme Defterleri Osmanlı İmparatorluğu’nun merkez ve taşra teşkilatının çalışma şekilleri, devlet-esnaf münasebetleri, iç siyaset, imar, isyanlar ve bu isyanların bastırılma şekilleri, yabancı devletlerle olan ilişkiler gibi birçok konuyu ihtiva ediyordu. Hüküm suretlerinin defterlere kaydedilişi önceleri kâtipler tarafından yapılmaktaydı. Dîvâna bağlı büroların zaman içinde gelişmesiyle defterlerin düzenlenmesini beylikçi kalemi yapmış, hükümleri yazan kişilere de “mühimme-nüvis” denilmiştir. Mühimme Defterleri’nde açık hükümler olduğu gibi gizlilik arz eden hükümler de bulunmaktaydı. Bu hükümler beylikçi tarafından kaleme alınır, güvenilir bir kâtip tarafından temize çekilirdi.³² XVII. yüzyılda Mühimme Defterlerine kaydedilen konuların ayrı ayrı defterlere kaydedilmeye başlanmasıyla Şikâyet Defterleri, Nâme Defterleri, Ahkâm Defterleri gibi çeşitli defterler ortaya çıkmıştır.³³ XVIII. yüzyılda Dîvân-ı Hümayûn işlerinin Paşa kapısına nakliyle birlikte Mühimme Defterleri de oraya nakledilmiştir.³⁴

B.2. Şikâyet Defterleri

Osmanlı İmparatorluğu adalet prensibi üzerine kurulmuştur. Bu adalet düşüncesi doğrultusunda halk şikâyet ve isteklerini dile getirebiliyor, böylece adalet sağlanarak haksızlıkların önüne geçilmeye çalışılıyordu. Adalet anlayışı Osmanlı idaresinde bir takım teşekküllere vücut vermiştir ki, Dîvân-ı Hümayûn Şikâyet Kalemi bu teşekkülün en başta gelenidir. 1649 yılına kadar hükümler, fermanlar Mühimme Defterlerine kaydedilirken bu tarihten sonra sadece devlet işleri ile ilgili konular bu defterlere kaydedilmiş, şahsi davalara ait kayıtlar için Şikâyet Defterleri tutulmaya başlanmıştır.³⁵ Şikâyet Defterleri aynı Mühimme Defterleri gibi beylikçi kalemi tarafından hazırlanmıştır. Ebat ve tür bakımından Mühimme Defterleriyle aynı özelliği taşımaktadır. Mühimme Defterleri’nde devletin siyasi, idarî, askeri ve benzeri meseleleri ile ilgili konular yer alırken, Şikâyet

³¹ **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, Haz: Yusuf İhsan Genç v.d., Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, İstanbul 2010, s. 7-8.

³² Mübahat S. Kütükoğlu, “Mühimme Defteri”, **DİA**, C.31, Ankara 2020, s.20-22.

³³ Halil İnalçık, “Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hâl ve Arz-ı Mahzârlar”, **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, C: 7-8, S:7-8 (1988), s. (34).

³⁴ Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, s. 79.

³⁵ **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, s. 21.

Defterleri'nde toprak anlaşmazlıkları, alacak-verecek davaları, haksızlığa uğradığını düşünenlerin şikâyetleri gibi konular yer almaktadır.³⁶

B.3. Ahkâm Defterleri

XVIII. yüzyılda devlet otoritesinin zayıflamaya başlamasıyla birlikte şikâyetler artmış, mahallinde çözüme kavuşturulamayan şikâyetlerin merkeze intikal etmesi git gide artan bir durum olmuş, kâtiplerin de iş yükü artmıştı. Bu duruma çözüm olarak Reisülküttâb Ragıb Efendi tarafından halkın şikâyetlerinin hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulması amacıyla mahalli bir sistem getirilmiştir. Bu sisteme göre şikâyetler bölgelere göre ayrı ayrı defterlerde tutulmaya başlanmış, bu defterlere de Vilâyet Ahkâm Defterleri denilmiştir. Bu defterlerin Mora ve Cezayir-i Bahr-i Sefid hariç hepsi 1742 tarihinde başlamaktadır. Vilâyet Ahkâm Defterleri oluşturulduğu hâlde Şikâyet Defterleri'nin tutulmasına da devam edilmiştir. Bu defterlere daha çok genel konularla ilgili kararların suretleri kaydedilmiştir.³⁷

Vilâyet Ahkâm Defterleri divani yazı türü ile yazılmıştır. Bu defterler Hazine-i Amire ile Defterhane-i 'Âmire'de muhafaza edilmekteydi. Vilâyet Ahkâm Defterleri Şikâyet Defterlerine göre daha dar ve uzundur. Şikâyet Defterleri'nin ön yüzündeki kapakta Şikâyet Defteri ibaresi kullanılırken Vilâyet Ahkâm Defterleri'nin kapak kısmında defterin ait olduğu bölgenin ismi yazılmıştır. Şikâyetlerin eyâletlere göre ayrı ayrı mı yoksa karışık mı yazıldığına bakılarak iki defter ayırt edilebilir. Şikâyetler bizzat merkeze iletebildiği gibi bir arz-ı hâl göndererek halk şikâyetlerini iletebilirlerdi. Merkeze yapılan şikâyetlerin zaman içinde artmasıyla davaların Dîvân-ı Hümâyûn'da gündeme gelme süresinde uzama oluyordu. Şikâyet için İstanbul'a gelen halk davası görülene kadar İstanbul'da kalmak zorundaydı. Şikâyetlerin artışıındaki bu durum halkın sıkıntı çekmesine sebebiyet verince halkta merkeze gitmek yerine bir arz-ı hâl göndererek şikâyetlerini iletme yolunu tercih etmiştir.³⁸

Ahkâm Defterleri'nde hükümler genel itibariyle üç bölümden oluşmuştur. İlk bölümde hüküm hitapla başlar. İkinci bölümde şikâyet belirtilir ve üçüncü bölümde de çözüm yazılmıştır. Ahkâm Defterleri, yangın ve benzeri doğal felaketler sonucunda günümüze

³⁶ Nahide Şimşir, "Ahkâm Defterleri'nin Tarihî Kıymeti ve 107 No'lu Ahkâm Defteri'ndeki İzmir ile İlgili Hükümler", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, C.9, S.1(1994), s.(359).

³⁷ Feridun M. Emecen, "Osmanlı Dîvânının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.3, S.5 (2005), s. (125).

³⁸ Meryem Aydın, "Osmanlı Divan Teşkilatı ve 1281-1296/1864-1879 Tarihli 19 Numaralı Erzurum Vilâyet Ahkâm Defterinin Tarihi Kıymeti", *Curr Res Soc Sci*, C.1, S.3 (2015), s. (72-74).

ulaşamamış olan şer‘iyye sicillerinin yerini almaktadır.³⁹ Bu defterlerde miras meseleleri,⁴⁰ vergi meseleleri,⁴¹ alacak-verecek meseleleri,⁴² asayiş⁴³ gibi çeşitli şikâyet konuları yer almaktadır. Ahkâm Defterleri sonradan karışıp yok olmuştur, ancak 1793’ten 1878’e kadar düzenli bir şekilde tutulmaya devam edilmiştir.⁴⁴ Ahkâm Defterleri’nin bölgelere göre dağılımı şu şekildedir:

Tablo 1. Bölgelere göre Ahkâm Defterleri⁴⁵

SIRA	BÖLGELER	ADED	BAŞLANGIÇ-BİTİŞ TARİHLERİ
1	Maraş	6	1742-1867
2	Trabzon	8	1742-1911
3	Adana	9	1742-1878
4	Bosna	9	1742-1867
5	Diyarbakır	9	1742-1875
6	Haleb	9	1742-1850
7	Şam	9	1742-1908
8	Erzurum	19	1742-1876
9	Mora	21	1716-1840
10	Cezayir ve Rakka	25	1746-1875
11	İstanbul	26	1742-1910
12	Sivas	36	1742-1908
13	Karaman	39	1742-1878
14	Özi ve Silistre	49	1742-1877
15	Rumeli	85	1742-1908
16	Anadolu	185	1742-1889

³⁹ Şimşir, **agm**, s.362-363.

⁴⁰ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s.165/3.

⁴¹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s.151/1.

⁴² BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s.151/2.

⁴³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s.155/4.

⁴⁴ Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, s.83. ; Halil Sahillioğlu, “Ahkâm Defteri”, **DİA**, C.1, İstanbul 1988, s.551.

⁴⁵ **Osmanlı Arşiv Rehberi**, s.22-41.

B.3.1. Karaman Ahkâm Defterleri

Karaman Ahkâm Defteri, Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nde A. {DVNS.AHK.KR...d kodlu bölümde yer almaktadır ve 39 defterden oluşmaktadır. Karaman Ahkâm Defterleri Karaman Eyâleti'ne bağlı Konya, Beyşehir, Kayseri, Niğde, Kırşehir, Aksaray ve Akşehir sancaklarına ait hükümleri ihtiva etmektedir. Bu defterlerin birincisinin transkripsiyonu Gürkan CEVGER (s.1-60),⁴⁶ Bahar KAYMAZ (s.61-121),⁴⁷ Zeynep YILMAZ (s.122-197)⁴⁸ ve Nurullah MURAT (s.151-296)⁴⁹ tarafından yapılmıştır. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149) Transkripsiyonu Mert ÇAKIR tarafından,⁵⁰ 35 numaralı defterin transkripsiyonu ve değerlendirmesi ise Sonnur TELEKE tarafından yapılmıştır.⁵¹ Bu defter ile ilgili diğer çalışmalara baktığımızda Tuğba KÖSE, Karaman Ahkâm Defterlerine Göre Tanzimât Döneminde Bozkır Kazâsı (1839-1876) adlı çalışmayı,⁵² Serap ERARSLAN, Karaman Ahkâm Defteri'nde Kayıtlı Aksaray Kazasına Gönderilmiş Hükümlerin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (1836-1874) adlı çalışmayı yapmıştır.⁵³

B.3.1.1. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Şekil ve Muhtevâ Açısından İncelenmesi

B.3.1.2. Defterin Ayırt Edici Özellikleri

Bu defterin başlangıç yılı H.1157 (1744-1745) bitiş yılı ise H.1159'dur (M. 1746-1747). Bu tarih I. Mahmud'un (1730-1754) saltanatı dönemine denk gelmektedir. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri 118 x 48 ebadında, dış kapağı ciltli ve ebru desenlidir.

⁴⁶ Gürkan Cevger, **1 Numaralı ve 1155-1158/1742-1745 Tarihli Karaman Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s.1-60)**, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2012.

⁴⁷ Bahar Kaymaz, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyonu (s.61-121)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2019.

⁴⁸ Zeynep Yılmaz, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Çevrimyazısı (s.122-197)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2018.

⁴⁹ Nurullah Murat, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (151-296 Sayfalar)**, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2017.

⁵⁰ Mert Çakır, **2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149) Transkripsiyonu**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2021.

⁵¹ Sonnur Teleke, **35 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne Göre Karaman (H. 1252-1257/M. 1836-1841)**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2019.

⁵² Tuğba Köse, **Karaman Ahkâm Defterlerine Göre Tanzimât Döneminde Bozkır Kazâsı (1839-1876)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2018.

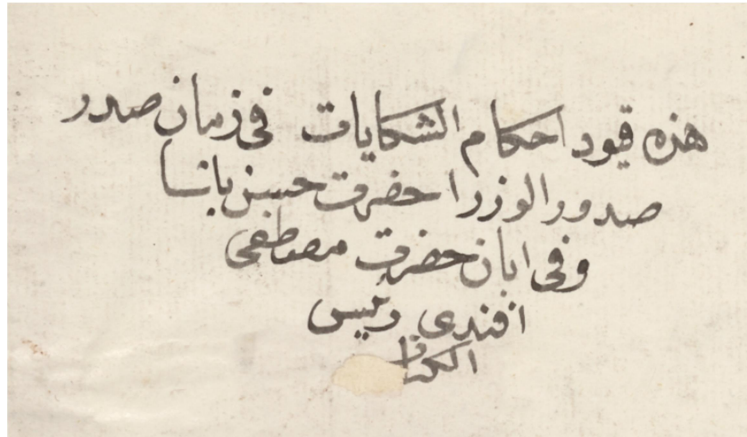
⁵³ Serap Erarslan, **Karaman Ahkâm Defterleri'nde Kayıtlı Aksaray Kazasına Gönderilmiş Hükümlerin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (1836-1874)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2019.

Numaralandırma usulü sayfa şeklindedir. Defterin kapağında Karaman Defteri Min Evâil-i Şa‘bân Sene 1157 ilâ Evâhir-i Receb Sene 1159, 2 ibaresi yer almaktadır. (Bkz: Resim 1)

Resim 1: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Kapağı

Defterin kapağından sonraki iki sayfa ebru desenleri ile süslenmiştir. Defterin sonraki sayfası boş bırakılmış olup diğer sayfada sadece “Defter-i Karaman” ibaresi bulunmaktadır. Bu sayfalardan sonra hükümlere başlanmıştır. İlk hükme geçilmeden önce sayfa üzerinde “Hâzihi kuyûd-ı ahkâmü’ş-şikâyât fi-zemân sadr-ı sudûrû’l-vüzerâ Hazret-i Hasan Paşa ve Fî âbân-i Hazret-i Mustafa Efendi Re’isü’l-küttâb” ibaresi yer almaktadır. (Bkz: Resim 2)

Resim:2 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin İlk Sayfa Başlangıcı

Defterin son sayfasının yalnızca yarısı kullanılmıştır. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri 290 sayfadan oluşmaktadır. Çalışma konusu olan defterin 150-290. sayfa aralığında 610

hüküm bulunmaktadır. 150-290. sayfa aralığındaki ilk hükmünün tarihi Fî Evâ'il-i Zilkâde Sene 1158 iken son hükmün tarihi Fî Evâsıt Sene 1159'dur.

Hükümlere başlanmadan önce gönderilecek yerin valisine, naibine hükümdür ki ifadesi kullanılmıştır. Hükümler genelde gönderilecek kişiye, zide fazluhu,⁵⁴ zide ilmuhu,⁵⁵ zide kadruhu,⁵⁶ zide mecdehu,⁵⁷ dame ikbaluhu⁵⁸ gibi dua cümleleri edildikten sonra “gelüb”, “mektub gönderüb”, bir yerin sâkinleri gelip arz-ı hâl ederler şeklinde mahkemeye nasıl şikâyetle bulunulduğu belirtildikten sonra içeriğe geçilmiştir.

Hükümlere “vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmıştır”,⁵⁹ “icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında”,⁶⁰ “kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmıştır”,⁶¹ “mahallinde şer‘ ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmıştır”,⁶² “mahallinde şer‘le görülmek için yazılmıştır”,⁶³ “mahallinde şer‘le görölüb ihkak-ı hakk olunmak için yazılmıştır”,⁶⁴ şeklinde ifadeler kullanılarak hükümlere son verilmiştir.

Defterde kâtiplerin hükümleri yazarken yer yer noktaları eksik koydukları ya da harfleri eksik yazdıkları görülmektedir. Kimi zaman aynı kelimeyi ya da cümleyi tekrarladıkları da olmuştur. Defterde bazı yer adlarının ve kişi adlarının yazılmayarak boşluklar bırakıldığı da görülmektedir. Aynı zamanda hükümlerin tarihlendirilmesinde bazen kronolojik sıraya uyulmamıştır. Bazı hükümler ise tamamlanmayıp yarım bırakılmıştır. Bazı hükümlerde ise kelimeler atlanarak yazıldığı için devrik bir cümle olduğu görülmektedir. Defterin 150-290. sayfa aralığında iki tane terkin olunmuş hüküm, 3 tane de noktası hiç konulmamış hüküm bulunmaktadır. Kâtibin hükümleri yazış tarzı da değişiklik gösterip kimi iç içe girmiş şekilde iken kimi hükümler de düzenli bir şekilde yazılmıştır.

Bu çalışmada harf eksiği olduğu düşünülen kelimelerin eksik harfleri veyahut metinde eksik yazıldığı düşünülen kelimeler, köşeli parantez “[]” içinde verilerek tamamlanmıştır. Yine kelimenin yazılmayarak boş bırakılan yerler “(boşluk)” ifadesiyle belirtilmiştir. Tahmin üzerine yazılan kelimeler “(?)”, bulunamayan kelimeler “(...)”, karalanmış ya da silik yazılmış yerler ise “(okunmuyor)” şeklinde belirtilmiştir.

⁵⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 158/2.

⁵⁵ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 152/4.

⁵⁶ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 153/1.

⁵⁷ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 164/4.

⁵⁸ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 217/3.

⁵⁹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 162/2.

⁶⁰ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 155/2.

⁶¹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 160/3.

⁶² BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 161/4.

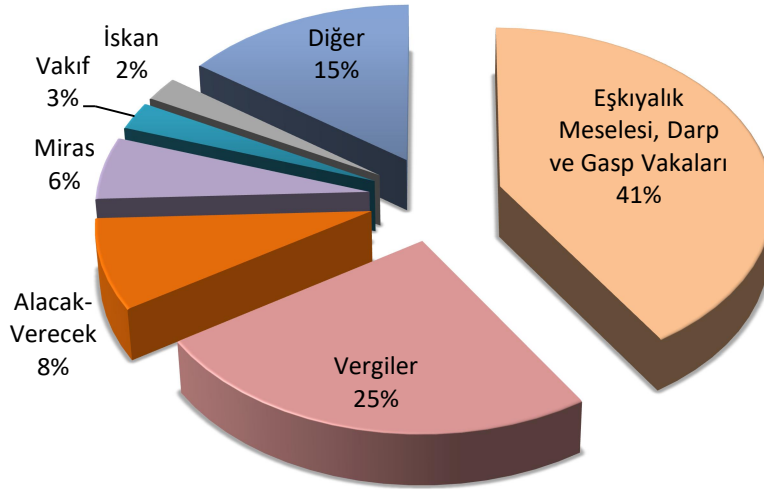
⁶³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 174/2.

⁶⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 158/2.

B.3.1.3. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.150-290) Konularına Göre Tasnifi

Defterin hemen her sayfasında eşkıyalık meselesi, darp ve gasp vakaları gibi düzenin bozulduğuna dair hükümler yer almaktadır. Defterde vergiler, alacak verecek konuları, miras meselelerine dair çeşitli hükümlere de yer verilmiştir. Defterde en çok bahsi geçen konuların başında eşkıyalık, gasplar ve darplar gelirken onu vergiler ve alacak verecek davaları takip etmiştir. (Bkz: Grafik 1)

Grafik:1 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s.150-290) Hükümlerin Konu Bakımından Tasnifi

B.3.1.3.1. Eşkıyalık Meselesi, Darp ve Gasp Vakaları

Kanuni dönemi ile birlikte ihtişamlı günlerini yaşayan imparatorluk, Kanuni döneminden sonra yavaş yavaş buhran dönemine girmeye başlamıştı. XVII. yüzyılda savaşlardaki başarısızlık, otorite boşluğu, adam kayırmaca ve liyakatsizlik gibi durumlar imparatorlukta bozulmalara neden olmuştu. Bu dönemdeki maddi sıkıntılardan dolayı eşkıyalığa yönelen kişiler ise halkın huzurunun bozulmasına neden oluyordu. XVIII. yüzyılda otoritedeki zayıflık eşkıyalığın baş göstermesinin nedenleri arasındadır. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149) transkribe edilen 668 hükmünden 114 tanesi eşkıyalık ile ilgili iken⁶⁵ bu hükümlerin 45 tanesi gasp, hırsızlık ve soygun hükümlerini ihtiva etmektedir.⁶⁶ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin 150-290. sayfalarında geçen eşkıyalık meselesi, darp ve gasp vakaları ile ilgili hükümlerin sayısı ise 252'dir ve defterdeki şikâyet

⁶⁵ Çakır, **agt**, s.15.

⁶⁶ Çakır, **agt**, s.18.

konularının %41’lik kısmını oluşturmaktadır. Hükümler incelendiğinde hükümlerde “nâm şaki”, “eşkıya” tabirlerinin kullanıldığı görülmektedir. Eşkıyalık ile ilgili şikâyetler de kimi zaman mahkemelere topluca şikâyetle bulunulduğu gibi kimi zaman da bireysel şikâyetlerde bulunulmuştur. Eşkıyalık şikâyetleri ile ilgili örnek vermek gerekirse, Kayseriyye Kal’ası sâkinlerinden es-Seyyid Hasan’ın zevcesi Hatice hatun kendi halinde gider iken eşkıyadan Gübgüb oğlu Hacı Mustafa, diğer Gübgüb oğlu Mehmed, Ali, Cemil’in oğlu İbrahim ve karındaşı İsmail, Hatice hatunun karşısına çıkarak boğazındaki altınları zorla alıp, iki küçük evlâdına da zulüm etmişlerdir. Bu münasebetle es-Seyyid Hasan mahkemeye başvurmuştur.⁶⁷

Darp ve gasp vakaları da eşkıyalık meselesi gibi hükümlerde çok bahsedilen konular arasında yer almaktadır. Örneğin Beyşehir kazâsında Kaymaslı karyesinden Naşâdi Ali kendi halinde durmayarak Halil Ali’yi darp edip üç dişini çıkartmış ve Halil Ali bu münasebetle mahkemeye başvurmuştur.⁶⁸

XVI. yüzyılın sonlarından itibaren savaşların uzun sürmesinin yaratmış olduğu olumsuz ortam sonucunda imparatorluk asker ve vergi toplamada sıkıntı çekmeye başlamıştı. Bunun neticesinde ayân denilen şehrin ya da kasabanın ileri gelenleri önem kazandı. XVIII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nun giderek merkezi gücünü kaybetmesiyle ayânlar mütesellim ve mültezim gibi görevlerle devlette meşrû bir konum elde etmiş ve zamanla valilik gibi üst düzey görevlere getirilmişlerdi. Merkezi otoritenin iyice zayıflamasından dolayı 1730’lu yıllarda kanun ve emirlere uymayan ayânlar, halka zulüm etmişler ve topladıkları vergileri devlete vermemeye başlamışlardı.⁶⁹ Örneğin Kırili kazâsına bağlı Yarangözü kasabası sâkinlerinden Mehmed ve zevcesi Fatma kendi hallerindeyken Yarangözü kasabasında sâkin ayân ve mütegalibeden Hacı Yusuf Ağa, Mehmed ve zevcesi Fatma’nın evlâtlarıyla sâkin olduğu mülk menzîl, bahçe ve eşyalarını zorla almıştır. Bunun üzerine durum mahkemeye intikal etmiştir.⁷⁰

B.3.1.3.2. Vergi Meselesi

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin (s.1-149) transkribe edilen 668 hükmün 69 tanesi vergi meselesi ilgili hükümleri ihtiva etmektedir.⁷¹ Vergi meseleleri ile ilgili 2 Numaralı

⁶⁷ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 220/5.

⁶⁸ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 255/5.

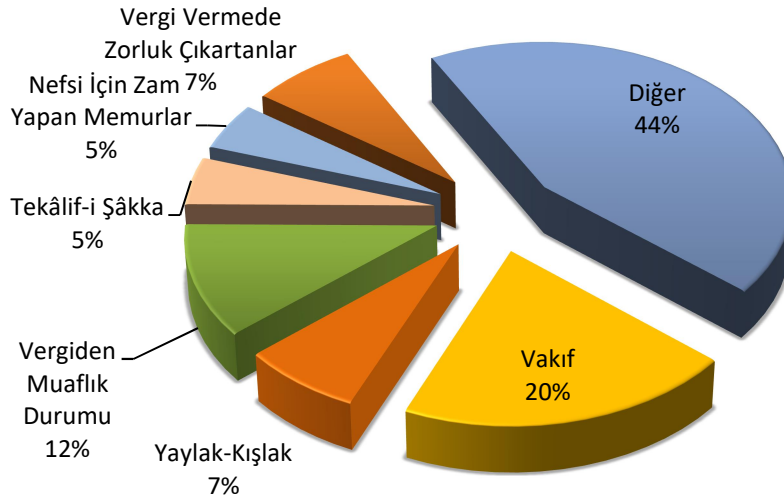
⁶⁹ Necmettin Aygün, “Gümülcine Ayânı Tokadıcılık Süleyman 1761 (?) - 1804”, *Belleten*, C.74, S.271 (2010), s.(707-708).

⁷⁰ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 244/4.

⁷¹ Çakır, *agt*, s.17.

Karaman Ahkâm Defteri'nde 150-290. sayfalarında geçen hükümlerin sayısı ise 154'tür ve defterdeki şikâyetlerin %25'lik kısmını oluşturmaktadır. Vergiler ile ilgili defterde kayıtları bulunan hükümler ise yaylak-kışlak vergisi, vakıflar ile kişilerin bir yerin vergisinin alınması konusunda yaşadığı sorunlar, ahalinin vergiden muaf olan kişilere kendileriyle birlikte vergi vermeleri konusundaki baskıları, tekâlif-i şâkka vergileri, vergiden muaf olmayanların askerîyiz, imamîz ve benzeri şekilde vergiden muaf olan meslekleri öne sürerek vergiden kaçtıklarına dair çeşitli konuları ihtiva etmektedir. (Bkz: Grafik 2)

Grafik:2 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s.150-290) Vergi Meselelerinin Konu Bakımından Tasnifi

Osmanlı İmparatorluğu'nda gelir getiren en önemli kaynaklardan biri vergilerdi. Vergilerin toplanması amacıyla görevliler bulunurdu. Görevlilerin, kimi zaman vergi toplama konusunda usulsüzlük yaptıkları ve belirlenen meblağı toplama esnasında şiddete başvurdıkları olmuştur.⁷² Usulsüz şekilde aşırı vergi toplanmasının muhtemel bir sebebi görevde kalma güvencelerinin olmamasından kaynaklı olarak memurların işsiz kalacakları düşüncesidir.⁷³ Vergi meselelerine dair bir örnek vermek gerekirse, Doğanhisar kazâsına bağlı Kara Ağa köyü ahalileri, vergilerini toplamakla görevli vergi memuruna vergilerini

⁷² Amy Singer, **Kadılar, Kullar, Kudüslü Köylüler**, Çev: Sema Bulutsuz, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996. s. 140.

⁷³ Cornell H. Fleischer, **Tarihçi Mustafa Ali: Bir Osmanlı Aydın ve Bürokrati**, Çev: Ayla Ortaç, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996, s. 180.

eksiksiz verdikleri hâlde vergi memurunun birkaç senedir kendisi için fazladan vergi aldığı ve durumun mahkemeye intikal ettiğini bildirmişlerdir.⁷⁴

Köylülerin, memurları şikâyet etme hakkı olduğu gibi vergilerini vermedikleri takdirde memurların da köylüleri şikâyet ettiği durumlar vardır. Kelisahisar ve buraya bağlı karyelerin toprağında vergi vermede sorunlar yaşanmıştır. Buralarda ziraat edenler öşür ve diğer vergilerini vermede zorluk çıkartıp vergilerini vermedikleri gibi ziraat ile uğraşmaya da devam etmişlerdir. Bunun üzerine şikâyet edildikleri görülmektedir.⁷⁵ Vergilerin verilmesinde kişiler zorluk çıkarttığı gibi vergilerin tehditle bir başkasının üzerine yıkıldığı durumlar da söz konusudur. Seyyid el-Hacc Ömer, Seyyid Süleyman ve bazı kişiler üzerlerine düşen vergiyi vermelerine razı oldukları hâlde zaleme ve mütegalibeden bazı kişiler kendi vergilerini de bu kişilerin üstüne yıkarak, vergileri vermedikleri takdirde sularını keseceklerine dair tehditte bulunmuşlardır.⁷⁶

Bu gibi şartlar altında vergi toplama esnasında karşılaşılan birçok zorluk vardı. Bunlardan biri de vergi tahsilatı için giden görevlinin, vergi toplamakla görevlendirildiği yerin vergisinin başka bir görevli tarafından toplandığını görmesidir. Bu durumun en önemli sebebi tayin edilen görevlilerin yerlerinin çakışmasından kaynaklandığı gibi⁷⁷ kimi zaman kişiler tarafından da zorla toplanmasıdır. Örneğin Göstere'ye bağlı Pusatlı karyesinde Hacı Veys adında bir kişi halktan zorla mahsulünü ve vergisini almıştır. Vergi memuru Pusatlı'ya geldiğinde ise toplanan vergileri Hacı Veys'den talep etmesine rağmen alamamıştır. Bundan ötürü de durum mahkemeye intikal etmiştir.⁷⁸ Vergi mükellefi bazı kişilerin sahte belge hazırlayarak vergiden kaçtıkları da görülmektedir. Aladağ kazâsına bağlı Akören karyesi defterine kayıtlı olan Ramazan oğlu İsmail, Kenan Abdurrahman ve bazı kişilerin vergiden kaçmak amacıyla sahte belge düzenledikleri ve tımar mahsulüne de zarar vererek huzuru bozdukları görülmektedir. Bu münasebetle Seyyid Hacı Hasan adlı sipâhî mahkemeye başvurmuştur.⁷⁹

⁷⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 165/2.

⁷⁵ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 182/6.

⁷⁶ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 198/1.

⁷⁷ Linda T. Darling, **Gelir Artışı ve Kanuna Uygunluk: Osmanlı İmparatorluğunda Vergi Toplanması ve Maliye Yönetimi 1560-1660**, Çev: Adnan Tonguç, Alfa Tarih Yayınları, İstanbul 2019. s. 243.

⁷⁸ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 245/3.

⁷⁹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 165/4.

Bir yerin halkının sayısında azalma meydana geldiyse o yere ait vergi miktarının düşürülmesine yönelik girişimler olurdu. Bu durum XVII. yüzyılda birçok yerde gerçekleşmekteydi.⁸⁰ Vergi vermemek için köylerini terk edip başka yerlere giden kişiler her ne kadar vergiden kaçtıklarını düşünseler de gittikleri yerlerde farklı sorunlarla karşılaşmaktaydılar. Genelde bu sorunlar vergi memurlarıyla değil halkla aralarında yaşanmaktaydı. Örneğin Seyyid Hasan, Seyyin Hüseyin ve birkaç kişi Kırşehir’inde Medrese Mahallesi’nde yaşamaktaydılar. Bu kişiler imdâd-ı seferriyye ve imdâd-ı hazariyyeden muaf olmalarına rağmen halk bu kişileri kendileriyle birlikte vergi vermeleri için zorlamıştır.⁸¹ Osman ve Ömer adlı kardeşlerden de haneye bağlı herhangi bir eskiden kalma mülkleri ve evleri olmamasına rağmen babalarının Şücauddin kazâsının Kışla Mahallesi’nde yirmi sene kalmasından ve vergisini vermesinden ötürü Kışla Mahallesi halkı bu kardeşlerden de vergi vermelerini talep etmiştir. Kardeşler bu vergiyi vermedikleri takdirde onlara zorbalık yapmışlardır.⁸²

Vergiden kaçmanın başka bir yolu da başına yeşil sarık takıp seyyid olarak gezmektir. Vilâyet kâtiplerinin kişilerden birkaç akçe aldıktan sonra defter-i hakaniye bu kişileri seyyid olarak yazmaları yüzünden müteseyyidlerin sayısı çoğalmıştır. Bu kişiler mahkemelerde de sarıklarını takarak yalancı şahitlik yapmaktaydı.⁸³ Vergi vermemek için yeniçerilik, sipâhîlik iddiasında bulunanlar da olmuştur. Aladağ nâhiyesine bağlı Akçaören karyesi defterine kayıtlı olan Süleyman, Hacı Ali ve bazı kişiler üzerlerine düşen rusûm-ı ra’iyyeti vermemek için sipâhîyândan olmamalarına rağmen yeniçeriyiz, sipâhîyiz diyerek rusûm-ı ra’iyyetleri vermemişlerdir. Hatta kimi defterlü reaya için de “bizim akrabamızdır” diyerek rusûm-ı ra’iyyetlerini verdirmemişlerdir.⁸⁴

Vergi verme konusunda zorluk çıkartanlar arasında elbette göçebe unsurlar da vardır. Eyyubili nâhiyesine bağlı karyelere Türkmen ta’ifesinden kişiler gelip buralarda koyunlarını ve davarlarını otlatıp, suyundan faydalandıkları halde kendilerinden vergi istendiğinde vergi vermekte zorluk çıkartmışlardır. Bu durum üzerine Dergâh-ı muallâ

⁸⁰ Darling, *age*, s. 306.

⁸¹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 151/ 5.

⁸² BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 171/2.

⁸³ Yaşar Yücel, *Osmanlı Devlet Teşkilatına Dair Kaynaklar*, TTK Yayınları, Ankara 1988. s. 166.

⁸⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 170/2.

gediklilerinden Ebubekir mahkemeye başvurmuştur.⁸⁵ Vergi meselesiyle ilgili bir başka anlaşmazlık da mütevelliler ile vergi memurları arasında yaşanmaktaydı. Hacıbektaş nâhiyesindeki Kudreddin Vakfı'nın mütevellisi Seyyid Osman, vakıf mezra'asında olan yerlerin vergilerini, eskiden beri vakfın aldığını söylemesine rağmen civardaki Mahmud karyesinin sipâhîsi, bu yerlerin vergisinin kendisine ait olduğunu ve kendi tımarı karyesinin sınırında olduğunu iddia etmiştir. Buna dair aralarında anlaşmazlıkların olduğu görülmektedir. Bu münasebetle Hacıbektaş ma'a Mucur nâ'ibi Mevlânâ Ebubekir mahkemeye başvurmuştur.⁸⁶

B.3.1.3.3. Alacak- Verecek Meselesi

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149) transkribe edilen 668 adet hükümden 72 tanesi alacak-verecek meseleleri ile ilgili hükümleri içermektedir.⁸⁷ Alacak-verecek meseleleri ile ilgili 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin 150-290. sayfalarındaki hükümlerin sayısı ise 52'dir ve defterdeki şikâyetlerin % 8'lik kısmını oluşturmaktadır. Alacak-verecek davaları genelde bir iş karşılığı ücret alacağı olup alamamaktan, alacaklının alacağı meblağı almasına rağmen tekrar istemesi veya emanete hıyanetlik etmekten dolayı gerçekleşmiştir. Alacak-verecek meselesi ile ilgili örnek vermek gerekirse, Akşehir mutasarrıfı Ali'nin iki bin altı yüz otuz guruş Sarraf Minas'a vereceği bulunmaktadır. Sarraf Minas alacağı olan parayı talep etmesine rağmen mutasarrıf Ali parayı vermekte zorluk çıkartmıştır. Bu münasebetle Sarraf Minas mahkemeye başvurmuştur.⁸⁸ Emanete hıyanet konusuyla ilgili bir hüküm de şu şekildedir: Kureşözü kazâsına bağlı Aydoğmuş karyesi sâkinlerinden Halil Halife, bir re's hamile kısırağını yanında tayla birlikte İnsuyu kazâsına bağlı Teker(?) karyesi sâkinlerinden Semender oğlu Veli ve arkadaşı İsmail'e emanet etmiştir. Bu kişiler emanete sahip çıkmayarak tayı helak etmiş, hamile kısırağı da yaralamışlardır. Halil Halife bu münasebetle mahkemeye başvurmuştur.⁸⁹

B.3.1.3.4. Miras Meselesi

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149) transkribe edilen 668 hükümünden 50'si miras meselesi ile ilgili konuları içermektedir.⁹⁰ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde

⁸⁵ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 172/3.

⁸⁶ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 156/2.

⁸⁷ Çakır, *agt*, s.17.

⁸⁸ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 178/2.

⁸⁹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 274/2.

⁹⁰ Çakır, *agt*, s.18.

150-290. sayfalarında geçen miras meselesi ile ilgili hükümlerin sayısı 36'dır ve defterdeki şikâyetlerin % 6'lık kısmını teşkil etmektedir. Miras meselesi ile ilgili bir örnek vermek gerekirse, Hacıbektaş kazâsına bağlı Mucur karyesinden Hasan ile hemşiresi Aîşe mahkemeye gelerek, küçükken babaları Mehmed ve valideleri Havva'nın İstanbul'da vefat ettiğini bildirmişlerdir. O sıralar Hasan üç yaşında Aîşe ise iki yaşında olduğu için dayıları İsmail kendilerine vasi olmuştur. Hasan ile Aîşe büyüdüğünde ise babalarından kalan mâlları dayıları İsmail'den talep etmişler, ancak dayıları İsmail türlü bahane uydurarak vermemiştir. Bundan ötürü Hasan ile Aîşe mahkemeye başvurmuştur.⁹¹

B.3.1.3.5. Vakıf Meseleleri

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149) transkribe edilen 668 hükmünden 39'u vakıf meselelerini ihtiva etmektedir.⁹² 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde 150-290. sayfalarında geçen vakıf meseleleri ile ilgili hükümlerin sayısı ise 16'dır ve defterdeki şikâyet konularının %3'ünü oluşturmaktadır. Vakıf meseleleri ile ilgili hükümler genelde arazi anlaşmazlıklarından kaynaklanmaktadır. Örneğin Kırşehir'i'nde müteveffâ Şeyh Süleyman Veli Vakfı'nın mütevellisi olan Şeyh Osman, Kırşehir'i'nde bulunan arazinin vakf arazisi olduğunu ve mülk menzilde mutasarrıf olan Kırşehirî sâkinlerinden Kör Süleyman ve bazı kimselerden eski mukata'a meselelerini vakf için tevliyeti hasebiyle talep etmiş ancak alamamıştır. Ayrıca Kör Süleyman ve bazı kimseler vakf mahsulüne de zarar vermiştir. Bu münasebetle Şeyh Osman mahkemeye başvurmuştur.⁹³

B.3.1.3.6. İskân Meselesi

İskân meselesi ile ilgili defterde (s.150-290) 14 hüküm bulunmaktadır ve defterdeki şikâyetlerin %2'sini oluşturmaktadır. Bir örnek ile meseleyi tasrih etmek mümkündür. Fertek karyesinin defterde kayıtlı ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından bazıları eski karyelerinden kalkarak Niğde etrafındaki kasabalara, karyelere ve askerî çiftliklere yerleşmişlerdir, ancak mukata'a malının eksilmesine sebep oldukları için bulundukları mahallelerden eski karyelerine nakl ve iskân ettirilmişlerdir.⁹⁴

⁹¹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 174/4.

⁹² Çakır, agt, s.18.

⁹³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 236/1.

⁹⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 153/1.

C. OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN YÖNETİM BİRİMLERİ

Osmanlı İmparatorluğu'nda merkez dışında kalan yerlere taşra denilmekteydi. Osmanlı İmparatorluğun ilk yıllarından itibaren taşra yönetimi ehl-i örf dediğimiz sultanın yürütme yetkisini temsil eden beylerbeyi, sancakbeyi gibi kişiler ile ehl-i şer' dediğimiz kadı tarafından yönetilmekteydi. Kâdî'nın hükmü olmadan hiçbir cezai işlem uygulanamaz, kadı ise emirlerini doğrudan padişah'tan alırdı. Osmanlı İmparatorluğu'nda idari taksimat yukarıdan aşağıya şu şekilde teşekkül etmişti: Eyâletler sancaklara, sancaklar kazâlara, kazâlar da köylere ayrılmıştı.⁹⁵

C.1. Eyâlet: Eyâlet tabirinin büyük idarî birim karşılığında Osmanlı İmparatorluğu'nda resmen kullanılışı XVI. yüzyıl sonlarında olmuştur. III. Murad zamanında (1574-1595) Osmanlı İmparatorluğu'nun eyâlet adıyla idarî birimlere ayrıldığı görüşü bulunsa da bu dönemdeki belgelerde eyâlet tabirine rastlanmadığı için bu görüş doğru değildir. Bunun yerine “beylerbeyilik” ve “vilâyet” tabirleri kullanılmıştır.⁹⁶ Eyâletin en büyük amiri beylerbeyiydi. XVIII. yüzyıldan itibaren beylerbeyi için vali denilmiştir. Askerin nizamını sağlamak, eyâlette güvenliği sağlamak ve tımar tevcihi ve terakkilerini yürütmek beylerbeyinin görevleri arasındaydı.⁹⁷ En büyük beylerbeyi Rumeli beylerbeyi iken ondan sonra Anadolu beylerbeyi gelirdi. Bu eyâletlerin yanı sıra Rum ve Karaman beylerbeyiliklerinin de katılmasıyla beylerbeyilik bölgesel bir anlam kazanmıştır. Beylerbeyilerinin bölgelerindeki sancakbeylerinin tayinlerinin merkezden yapılması ve sancakbeylerinin seferlerde padişahın emriyle görevlendirilmeleri beylerbeyilerinin otoritesini sınırlandıran bir durum olmuştur.⁹⁸

C.2. Sancak: Sançmak fiilinden türetildiği belirtilen sancak kelimesi toprağa dikilen bir sembol anlamına geldiği gibi Osmanlı İmparatorluğu'nda bir bölge ya da gelir getiren has anlamına da gelmektedir.⁹⁹ XVI-XIX. yüzyıllarda idarî teşkilat ve sancak taksimatında önemli değişiklikler olmuş, XVI. yüzyıl sonlarında 30-32 eyâlette 500 kadar sancak bulunurken XIX. yüzyıl başlarında 25 eyâlette 290 kadar sancak bulunmuştur.¹⁰⁰ Sancağın başında sancakbeyi bulunurdu. Sancakbeyi serbest olmayan tımarlarda cürm ü cinayet akçelerinin hepsini ya da yarısını toplama hakkına sahipti. Alaybeyi, subaşı, çeribaşı gibi

⁹⁵ İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, s. 108.

⁹⁶ Halil İnalçık, “Eyalet”, **DİA**, C.11, İstanbul 1995, s.548.

⁹⁷ İpşirli, **agm**, s. 227-229.

⁹⁸ İ. Metin Kunt, **Sancaktan Eyalete:1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1978, s.27-28.

⁹⁹ İlhan Şahin, “Sancak”, **DİA**, C.36, İstanbul 2009, s. 97.

¹⁰⁰ İpşirli, **agm**, s.233.

görevlileri ağır suçlarda cezalandırma hakkına da sancakbeyi sahipti.¹⁰¹ Sancakbeyleri sahip oldukları has gelirine göre tayin edilirler,¹⁰² ancak görev yerlerinde uzun süre kalamazlardı. Tayin edildikleri yerler ise aynı eyâlet içinde ya da komşu eyâletlerdeki sancaklar olurdu.¹⁰³

C.3. Kazâ: Kazâlarda yönetici sınıf olarak kadı, alaybeyi ve subaşılar bulunurdu. Kâdılar şer'î ve hukukî konularda, subaşılar ise kazânın emniyetinden sorumluydu. Alaybeyi ise askeri meseleler de yetkiliydi.¹⁰⁴ XV. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun genişlemesiyle sancaklarda artış olmuş, bununla birlikte kadıların da sayısı arttırılmıştır. XVII. yüzyılda tımar sisteminin eski önemini kaybetmesiyle idarî birim olarak öne çıkan kazâlar, bu dönemde sayıları artarken nâhiyeler de kazâların alt birimi hâline gelmiş, böylece kazâlar idarî birim olarak doğrudan merkezdeki kazaskere bağlanmıştır.¹⁰⁵

C.4. Nâhiye: Kelime anlamı kenar, bölge, taraftır. Osmanlı'da bazen bir yönetim bölgesini bazen de coğrafi olarak küçük bir çevreyi, semti ifade etmek için kullanılmaktaydı. Tanzimat Dönemi ile birlikte kazâdan sonra gelen idarî bir birim için kullanılmıştır. Taşra teşkilatında askerî ve idarî birimlerin alt bölümünü ifade etmesi XV. yüzyılı bulurken, XVI. yüzyıl itibariyle Osmanlı taşra teşkilatında daha belirgin bir hâl aldı. Mufassal tahrir defterlerinde nâhiyeler kazâya bağlı birim durumundayken bazı sancaklarda nâhiyelerden doğrudan bahsedildiği olmuştur. Nâhiyelerin önemli bir bölümü yerleşim yerinin adını almış, bazıları da bulundukları konumlara göre adlandırılmıştır. Askeri birlik olarak nâhiyelerin başında serasker bulunurdu. Sipahiler, seraskerin yanında toplanarak sancakbeyinin bayrağı altında sefere giderdi.¹⁰⁶

C.5. Karye: Osmanlı İmparatorluğu'nda köylerin yönetiminden köy kethüdâları sorumluydu. Köyler tarla, otlak ve çayırlarla sınırlandırılmıştı. Normal şartlarda köylerin büyük kısmı sipahi denetiminde ve tımar sistemi içerisinde yer almaktaydı. Köylerde yaşayan halk, devlete ait topraklarda hayvancılık yapar ve ürünlerinin belli bir kısmı ile

¹⁰¹ Kunt, **age**, s.23.

¹⁰² Halaçoğlu, **age**, s.74.

¹⁰³ Kunt, **age**, s.78.

¹⁰⁴ Halaçoğlu, **age**, s.73.

¹⁰⁵ Tuncer Baykara, "Kaza", **DİA**, C. 25, Ankara 2002, s. 119-120.

¹⁰⁶ İlhan Şahin, "Nahiye", **DİA**, C.32, İstanbul 2006, s. 307.

ra'yyet vergilerini öderdi. Köylerin bazıları özel bir hizmete (derbentçi, köprücü, kuşçu vb.) ayrılır ve bu yerler bazı yükümlülüklerinden muaf tutulurdu.¹⁰⁷

D. KARAMAN EYÂLETİ'NİN İDARİ BİRİMLERİ

XVI. yüzyılda Karaman Eyâleti'nin değişmeyen sancakları Konya, Aksaray, Niğde, Kayseri, Beyşehir ve Akşehir olmasının yanında zamanla bu sancaklarda değişiklikler olmuştur. Kırşehir, Maraş, İçel, Bozok ve Tarsus sancakları değişik dönemlerde Karaman Eyâleti'nin sancakları olmuştur. 1522'de Dulkadir Eyâleti'nin kurulmasıyla Maraş buraya bağlanmış, Bozok ise Rum Eyâleti'ne tabi olmuştur. Kırşehir ise Kanuni döneminden itibaren Karaman Eyâleti'ne bağlı kalmıştır. Tarsus ve İçel sancakları ise Kıbrıs'ın feth edilmesiyle Karaman Eyâleti'ne bağlanmıştır.¹⁰⁸ XVIII. yüzyılda ise Karaman Eyâleti Konya, Kırşehir, Kayseri, Akşehir, Aksaray, Niğde ve Beyşehir sancaklarından oluşmaktaydı.¹⁰⁹ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s.150-290) geçen sancak isimleri ise aşağıda verilmiştir.

D.1. Konya Sancağı¹¹⁰

Konya eskiden beri birçok medeniyetin hâkimiyet alanına girmiş ve önemli pek çok kültüre de ev sahipliği yapmıştır. Uzun yıllar Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti olan Konya, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasıyla Karamanoğlu Beyliği'nin hâkimiyeti altına girmiştir. 1467 yılına kadar Karamanoğulları'nın hâkimiyeti altında kalan Konya, bu tarihten sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun hâkimiyet sahasına girmiş ve Karaman Eyâleti'nin “paşa sancağı” olmuştur. XVIII. yüzyılda Konya Sancağı'nın kazâları şu şekildedir: “Konya, Aladağ, Kureyşözü, Turgud, Larend, İnsuyu, Ereğli, Eskiil, Gaferyat”,¹¹¹ Bayburd, Pirlevganda, Ladik ve Kureyş'tir.¹¹² 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s.150-290) göre ise Konya Sancağı'nın Aladağ, Pirlevganda, Larend, Kureyşözü, Eskiil, Konya, Belviran, Kureyş, Gaferyad, Bayburd-ı Karaman, İnsuyu, Ereğli-yi Karaman ve Bayburd kazâlarından Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetler gelmiştir.

¹⁰⁷ Osman Gümüştü ve Mustafa Sabri Küçükbaşcı, “Köy”, **DİA**, Ankara 2019, s. 86.

¹⁰⁸ Doğan Yörük, **XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2002, s.28-29.

¹⁰⁹ Orhan Kılıç, **18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdarî Taksimatı- Eyalet ve Sancak Tevecihatı**, Ceren Matbaacılık, Elazığ 1997, s.54.

¹¹⁰ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 150/1.

¹¹¹ Yılmaz, **agt**, s.11.

¹¹² Cevger, **agt**, S.6.

D.2. Aksaray Sancağı¹¹³

Aksaray'ın Anadolu'nun dört bir yanına açılan tarihî kervan yollarının merkezinde ve yakınında olması buranın tarihsel kıymetini arttırırken tarım ve hayvancılığa elverişli iklim yapısı da Aksaray'ı sürekli göç alan bir yer konumuna getirmiştir.¹¹⁴ Aksaray'da; Hititler, Frigler, Lidyalılar, Romalılar, Emeviler ve Abbasiler gibi çeşitli devletler hüküm sürmüştür. Aksaray 965 yılına kadar Abbasilerin elinde kalmış, bu tarihten sonra Bizanslıların hâkimiyetine girmiştir. 1040'dan sonra Anadolu'ya Türk boylarının akın etmesiyle Aksaray, Türk boyların eline geçmiştir.¹¹⁵ Antik devirlerde “Garsaura”, eski çağlarda ise “Archelais” olarak bilinen şehir, zamanla “Aksara” ve “Aksaray” şekline dönüşmüştür.¹¹⁶ Aksaray isminin II. Kılıçarslan'ın yaptırdığı saraydan geldiği düşünülmektedir. Selçuklu Devleti'nin yıkılmasıyla şehir Karamanoğulları'nın eline geçmiştir. Aksaray, Yıldırım Bayezid zamanında Osmanlı topraklarına katıldıysa da Ankara Savaşı'ndan dolayı Yıldırım Bayezid, Aksaray'daki hâkimiyetini kaybetmiştir. 1468 yılında Fatih dönemiyle birlikte Aksaray'da kesin olarak hâkimiyet sağlanabilmiştir. Aksaray, Karaman Eyâleti'ne bağlı bir sancak durumundadır. XIX. yüzyılda yapılan bir düzenlemeyle Niğde'nin kazâsı durumuna getirilmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında ise vilâyet statüsüne getirilmiştir.¹¹⁷ XVIII. yüzyılda Aksaray Sancağı'nın kazâları şu şekildedir: Aksaray, Eyyubili ve Koçhisar'dır.¹¹⁸ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s.150-290) göre ise Aksaray Sancağı'nın Aksaray, Eyyubili ve Koçhisar kazâlarından Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetler gelmiştir.

D.3. Niğde Sancağı¹¹⁹

Ortaçağ İslam kaynaklarına göre “Dârülpehlivâniyye” olarak anılan şehir, Selçuklular Dönemi'nde önemli bir ilim merkezidir. Selçukluların yıkılmasıyla Karamanoğullarıyla Osmanlılar arasında sürekli el değiştirmiştir. Niğde'de Osmanlı hâkimiyeti kesin olarak Fatih Sultan Mehmed zamanında sağlanmıştır. Şehir Osmanlı hâkimiyetine geçtikten sonra hızla imar edildiyse de Selçuklu Dönemi'ndeki parlaklığına kavuşamamıştır. Şehre ait

¹¹³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 164/4.

¹¹⁴ Necmettin Aygün, “Aksaray'daki Konar-Göçer Topluluklardan Şerefli Aşireti (1830-1845)”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.10, S.54 (2017), s.(238).

¹¹⁵ Yörük, *agt*, s.21-22.

¹¹⁶ Yörük, *agt*, s.34.

¹¹⁷ İlhan Şahin, “Aksaray”, *DİA*, C.2, İstanbul 1989, s. 291-292.

¹¹⁸ Necmettin Aygün, “Aksaray'ın Yönetimi ve Yönetimde Ateşoğulları'nın Etkinliği (1740-1860)”, *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi*, C.5, S.13 (2018), s.(148).

¹¹⁹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2,s. 153/1.

bilgilerin bulunduğu ilk defter XV. yüzyıla ait tahrir defteridir. Bu deftere göre şehirde 29 mahalle bulunmaktadır.¹²⁰ XVIII. yüzyılda Niğde Sancağı'nın kazâları ise şu şekildedir: Niğde,¹²¹ Ürgüp, Bor, Develü, Şücauddin, Nevşehir,¹²² Çamardı, Anduğı ve Gülşehir'dir.¹²³ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s.150-290) göre ise Niğde Sancağı'nın Niğde, Nevşehir, Develü, Şücauddin, Ürgüp ve Bor kazâlarından Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetler gelmiştir.

D.4. Kayseri Sancağı¹²⁴

Konumu itibari ile ilk çağlardan beri geçiş güzergâhları üzerinde bulunan Kayseri; Asur, Hitit ve Frigya gibi devletlerin önemli şehirlerinden biri olmuştur. Bulunduğu konum itibariyle önemli bir ticaret merkezidir. Antik dönemde "Mazaka", Romalılar Dönemi'nde "Ceasarea" adıyla anılan şehir, Türklerin şehri feth etmesinden sonra "Kaysâriye", Cumhuriyet Dönemi ile birlikte de "Kayseri" ismini almıştır. Selçuklular ve bazı beylikler döneminde şehre "Darülmülk" ve sefere çıkış merkezi olduğu için "Darülfeth" denilmiştir. Kayseri'nin Osmanlı tarafından ele geçirilmesi ise 1398'de Yıldırım Bayezid zamanında olmuştur. Karaman Eyâleti'nin kurulmasıyla Kayseri, bu eyâletin bir sancağı olmuştur. Eyâletin paşa sancağı Konya olmasına rağmen Kanuni döneminde Kayseri" paşa sancağı" olmuştur. Kayseri'ye ait ilk ayrıntılı mahalle bilgileri ve nüfusu ile ilgili bilgilere 1500 tarihli tahrir defterlerinden ulaşılmaktadır.¹²⁵ XVIII. yüzyılda Kayseri Sancağı'nın kazâları şu şekildedir: Kayseri, Karahisar-ı Develü,¹²⁶ İncesu, Karahisar, Yahyalı¹²⁷ ve Zamantı'dır.¹²⁸ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s.150-290) göre ise Kayseri Sancağı'nın Kayseriyye, Kenar-ı Irmak ve Yahyalı kazâlarından Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetler gelmiştir.

¹²⁰ Mustafa Oflaz, "Niğde", *DİA*, C.33, İstanbul 2007, s. 92-94.

¹²¹ Kaymaz, *agt*, s.239.

¹²² Yılmaz, *agt*, s.15.

¹²³ Cevger, *agt*, s.6.

¹²⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 180/4.

¹²⁵ Mehmet İpşirli, "Kayseri", *DİA*, C.25, Ankara 2002, s.96-98; Gülbahar Çiftçi, *XVI. Yüzyılın Başlarında Karaman Eyâletinde Tımar Dönemi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2019, s.96.

¹²⁶ Yılmaz, *agt*, s.16.

¹²⁷ Cevger, *agt*, s.6.

¹²⁸ Süleyman Öcal, "133/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1155- M.1742) Transkripsiyon ve Değerlendirme", Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2010, s.20.

D.5.Beyşehir Sancağı¹²⁹

Beyşehir, XI. Yüzyıldan itibaren sırasıyla Anadolu Selçuklu Devleti, Karamanoğulları, Eşrefoğulları, Hamidoğulları, Turgudoğulları ve Osmanlıların hâkimiyeti altına girmiştir. Beyşehir'in Osmanlı hâkimiyetine girmesi I. Murad zamanında olmuştur, ancak Karamanlılar ile Osmanlılar arasındaki çatışmalardan dolayı iki taraf arasında sürekli el değiştiren bir konumdadır. Beyşehir kesin olarak Fatih Sultan Mehmed zamanında Osmanlıların hâkimiyetine girmiştir. Osmanlı hâkimiyetinin ilk zamanlarında vilayet merkezi olarak bırakılmış ve daha sonra ikinci derece sancak merkezi haline getirilmiştir.¹³⁰ XVIII. yüzyılda Beyşehir Sancağı'nın kazâları şu şekildedir: “Bozkır, Beyşehir, Göçi-yi Kebir, Seydişehir, Kırili, Kaşaklı”¹³¹ ve Göçü'dür.¹³² 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s.150-290) göre ise Beyşehir Sancağı'nın Seydişehir, Kırili, Beyşehir, Göçi-yi Kebir, Bozkır, Göçü ve Kaşaklı kazâlarından Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetler gelmiştir.

D.6. Kırşehir Sancağı¹³³

Kırşehir, Anadolu Selçuklular Dönemi'nde önemli bir ticaret merkezi durumundaydı. Bunun sebebi şehrin ahiliğin merkezi olması ve jeopolitik konumunun etkisidir. Şehir Osmanlı döneminde de ticaret bakımından önemini korumuş ve ahilik teşkilatının kurucusu olan Ahi Evran'ın burada bulunmasından dolayı birçok zanaatkâr, esnaf ve tüccâr Kırşehir ile daima bir bağlantı içinde olmuştur. Kırşehir'in sancak hâline gelmesi 1554 yılında Bozok Sancağı'ndan ayrılmasıyla olmuştur. Kırşehir, Tanzimat Dönemi'ne kadar sancak hâlinde Karaman Eyâleti'ne bağlı kaldıktan sonra, Tanzimat Dönemi ile birlikte Konya Eyâleti'ne bağlanmıştır.¹³⁴ XVIII. yüzyılda Kırşehir Sancağı'nın kazâları şu şekildedir: Kırşehir, Dinekkeskini, Hacıbektaş,¹³⁵ Mucur, Konur, Günyüzü ve Süleymanlı'dur.¹³⁶ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s.150-290) göre ise Kırşehir Sancağı'nın Kırşehir, Hacıbektaş ve Dinekkeskini kazâlarından Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetler gelmiştir.

¹²⁹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 180/2.

¹³⁰ Mehmet Akif Erdoğan, “Beyşehir”, *DİA*, C. 6, İstanbul 1992, s. 84.

¹³¹ Yılmaz, *agt*, s.13.

¹³² Cevger, *agt*, s.6.

¹³³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 156/3.

¹³⁴ İlhan Şahin, “Kırşehir”, *DİA*, C.25, Ankara 2002, s. 483-484.

¹³⁵ Yılmaz, *agt*, s.16.

¹³⁶ Cevger, *agt*, s.6.

D.7. Akşehir Sancağı¹³⁷

Selçuklu Devleti'nin zayıflamasıyla Karamanoğullarının eline geçen Akşehir, beylikler arasında el değıştiren bir yer olmuştur. Bu durum Karamanoğullarına son verilmesine kadar devam etmiş, Fatih döneminde kesin hâkimiyet sağlanmıştır. Seferler için kullanılan geçiş güzergâhıdır. Akşehir, II. Bayezid döneminde sancağa dönüştürülmüştür.¹³⁸ XVIII. yüzyılda Akşehir Sancağı'nın kazâları ise şu şekildedir: “Akşehir, İshaklu, Ilgın, Doğanhisarı”dır.¹³⁹ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne (s.150-290) göre ise Akşehir Sancağı'nın Ilgın, Akşehir, İshaklı ve Doğanhisarı kazâlarından Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetler gelmiştir.

¹³⁷ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d. Nr.2, s. 184/2.

¹³⁸ Çiftçi, **agt**, s. 24-25.

¹³⁹ Yılmaz, **agt**, s.13.

**E. 2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM
DEFTERİ'NDE (s.150-290) GEÇEN
YER ADLARI¹⁴⁰**

E.1. KONYA SANCAĞI

Ahalar(?) mz., Sahra n.: 194-2
Akça Ören k., Aladağ kz.: 165-4
Akça Ören k., Aladağ n.: 170-2
Aköyük k., Ereğli n.: 221-3
Akur(?), Aladağ kz.: 178-3
Alaca Pınar k., Pirlevganda kz.:159-2
Ali Cenab mh., Konya.: 267-4
Ali Şerbeti mh., Konya.: 177-1
Aluca Oğlan., Kaş n.:164-3
Arlar k., Sahra n.: 250-3
Atrasan k., Larende kz., Konya sn.: 288-1
Aydoğmuş k., Kureyşözü kz.: 273-3
Bağbasan k., Eskiil kz.: 269-5
Bağbozan k., Ereğli-yi Karaman n.,
Konya sn.: 270-2
Bağlıca k., Eskiil kz.: 271-1
Bağrı Kurd k., Konya kz.: 184-3
Bağrıkurd k., Konya kz.: 184-3
Balçıkhisar k., Belviran n., Konya sn.:
195-1

¹⁴⁰ 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde aynı yer isimleri kimi zaman nâhiye, kimi zaman da kazâ olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bunun yanında kimi yerlerin de hem kasaba hem de kazâ olarak zikredildiği görülmektedir.

Bali k., Ereğli n., Konya sn.: 216-2
Bardas k., Ereğli n., Konya sn.: 221-3
Başkışla n. Gaferyad kz.:160-5
Belviran kz., Konya sn.: 205-2
Belviran n., Konya sn.: 196-1
Beydili k., Larende kz.: 170-1
Bostanözü k., Aladağ kz.: 178-3
Çatak k., Larende n., Konya sn.:157-5
Çataklı k., Konya kz.: 222-2
Çukur k., Larende kz.: 157-5
Dağ-i Davgandos k., Larende kz.:157-5
Detse k., Hatunsaray n., Konya kz.: 150-4
Dih-i Huda mh., Konya.: 225-2
Eğrikuyu k., Sahra n., Konya sn.:150-1
Emin k., Larende kz.: 157-5
Emir Musa k., Kaş n.: 164-3
Ereğli n., Konya sn.: 170-1
Eşenler k., Aladağ kz.:257-5
Eşmekaya k., Eskiil kz.: 271-1
Eymir mh., Larende ksb.: 166-4
Galle-i Cerb mh., Konya.: 264-1
Geçici mh., Ereğli ksb.: 218-5
Gesi k., Hatunsaray n., Konya sn.: 195-1
Gilisıra k., Hatunsaray nh., Konya kz.:
180-1
Gilisıra n., Konya kz.: Konya sn.: 266-3

- Göçer k., Larende kz.: 173-4
- Göçkur(?) k., Larende kz.: 157-5
- Göçü k., Larende kz.: 172-2
- Gökçeler k., Konya kz., Konya sn.: 202-4
- Göndere (Gündere) k., Larende kz.: 184-1
- Hacı Celal mh., Larende ksb.:161-3
- Hacı Celal mh., Larende.: 272-6
- Hanas(?) k., Belviran n.: 195-1
- Harun mz. , Belviran n.: 196-1
- Hisar mh., Larende ksb.: 199-5
- Hoca Habib mh., Konya.: 264-2
- İlisıra k., Kaş n., Konya sn.: 177-3
- İlisra(?) k., Larende kz.;157-5
- İne Erenler k., Eskiil kz.: 169-6
- İnegaziler k., Eskiil kz.: 271-1
- İnkaya k., Aladağ kz.: 257-5
- İvrala k., Konya sn.: 184-1
- Kaçık Ahmed mh., Konya.: 221-2
- Kalacık k., Larende kz.: 170-1
- Kalender mh., Konya.: 264-3
- Karahisar k., Göçi kz.: 276-1
- Karkad(?) k., Bayburd-ı Karaman kz.: 259-5
- Kayacık Cedid(?) mh., Konya.; 154-4
- Kılbasan k., Larende kz.: 175-4
- Kırkin mh., Eşenler k., Aladağ kz.: 258-1
- Kızılca k., Larende kz.: 157-5
- Kızılcakuyu k., Konya sn.: 184-1
- Kozpınar k., Belviran n.: 286-4
- Kökez k., Saidili n., Konya sn.: 200-3
- Kulıbey k., Kureyşözü kz.: 260-3
- Kürd Ağanı k., Larende kz.: 165-1
- Mandos k., Zengicek n., Konya sn.: 200-2
- Manyan k., Larende kz.: 157-5
- Mehmed Beylü k., Eskiil kz.: 271-1
- Meram mh., Konya.: 267-2
- Muhammed Hacı k., Eskiil n.: 216-2
- Muradca k., Eskiil kz.: 279-1
- Muradınca k., Eskiil kz.:169-6
- Nehr-i Kafur mh., Konya.: 173-1
- Osmancık k., Ereğli n.: 221-3
- Ömeroğlu k., Aladağ kz.: 186-2
- Özencek k., Eskiil kz.: 269-5
- Öznarlı(?) k., Kureyş kz.: 273-4
- Piri Mehmed Paşa mh., Konya kz.: 192-2
- Rumdiğin k., Sahra n., Konya kz.: 179-2
- Sahra n., Konya kz.: 194-2
- Samuk mz., Konya.: 194-2
- Sarayin k., Saidili n., Konya kz.: 287-4
- Sazak k., Pirlevganda kz.: 258-3

Selarek k., Konya sn.: 184-1
Sevarık k., İnsuyu kz.: 281-5
Sille k., Konya kz.: 287-2
Sille k., Konya kz.: 289-2
Sofi mh., Konya kz.: 218-4
Sortuhal(?) k., Ereğli-yi Karaman kz.: 166-1
Suduremi n., Aladağ kz.: 250-3
Şami k., Aladağ n., Konya sn.: 250-3
Tahtalı k., Kaş n.: 164-3
Teker(?) k., İnsuyu kz.: 273-3
Tutludinek k., Belviran n., Konya sn.: 157-2
Uluköy k., Kureyş kz.: 235-3
Urgan(?) k., Larende kz. 157-5
Uzun Aliler k., İnsuyu kz.: 192-2
Uzunlar k., Bayburd kz.: 257-3
Yağlıbayat k., Akçaşehir ma'a Eskiil kz.: 283-2
Yağmurlar k., Gaferyat kz.: 195-4
Yalnızın mz., Sahra n.: 283-1
Yumralı k., Hatunsaray n., Konya kz.: 180-1
Zengen k., Larende kz.: 175-1
Zincirli Kuyu mh., Konya sn.:150-3

E.2. AKSARAY SANCAĞI

Ağaçlı Köy k., Aksaray kz.: 200-4

Beğendik k., Koçhisar n.: 252-1
Demirci Köy k., Aksaray kz.: 200-4
Devedamı mz., Koçhisar n.:252-1
Eyyubili n., Aksaray sn.: 172-3
Eyyubili n., Aksaray sn.: 169-5
Gölköy k., Eyyubili n.: 252-1
Gösdük k., Aksaray kz.: 200-4
İllara k., Aksaray kz.: 200-4
Kenihil k., Aksaray kz.: 279-2
Köse Said k., Eyyubili n.: 252-1
Meydan mh., Aksaray ksb.: 221-1
Musalar k., Eyyubili n.: 252-1
Nevşehir n., Aksaray sn.: 172-3
Parlasan k., Koçhisar n., Aksaray sn.: 252-1
Saluca k., Eyyubili kz.: 249-5
Seferhisar k., Aksaray kz.: 200-4
Selime k., Aksaray kz.: 200-4
Sorsofu k., Aksaray kz.: 200-4
Sultanhanı k., Aksaray kz.: 231-2
Üzengili (Üzengilik) k., Koçhisar kz.164-1
Yıva k., Aksaray kz.: 200-4

E.3. NİĞDE SANCAĞI

Aksa Bey mh., Niğde.: 245-1
Ali Köy n., Niğde kz., Niğde sn.: 159-3

- Amos k., Niğde kz.: 160-2
- Aravan k., Nevşehir kz.: 290-6
- Avanos k., Nevşehir.: 152-5
- Aya-Küsten k., Develü kz.: 242-2
- Başköy k., Nevşehir kz.: 169-1
- Başviran k., Şücauddin n.: 159-3
- Bedr(?) mh., Ürgüb ksb.: 162-3
- Beğ Ağıl k., Şücauddin kz.: 167-3
- Bereketlü k., Niğde kz.: 174-3
- Betraş k., Şamardı n., Niğde sn.: 216-3
- Bor ma'a Kayı 158-1
- Bor n., Niğde sn.: 214-3
- Boyalı k., Ürgüb n., Niğde sn.: 207-4
- Çaka mh., Bor., 197-2
- Çayır mz., Melendir n., Niğde sn.: 159-3
- Damsa k., Nevşehir kz.: 283-4
- Detse k., Develü kz.: 242-2
- Develü kz., Niğde sn.: 164-5
- Divan k., Ürgüb kz.: 179-5
- Efkernek mh., Niğde kz.: 208-4
- Everek k., Develü kz.: 176-3
- Evren k., Develü kz.: 216-1
- Fertek k., Niğde kz., Niğde sn.: 152-3
- Gelveri k., Ürgüb kz.: 153-4
- Genezin k., Nevşehir kz.: 212-5
- Germiyan k., Niğde kz.: 242-4
- Hak k., Uçhisar n., Nevşehir kz., Niğde sn.: 211-2
- Harmandalı k., Nevşehir .: 169-5
- Hassaköy k., Niğde kz.: 169-2
- Hisarbalık k., Şücauddin n., Niğde sn.: 172-1
- İhsan Gazi(?) k., Niğde kz.: 158-1
- Kafirören k., Develü kz.: 233-4
- Karaağaç mz., Develü n., Niğde sn.: 204-5
- Karaca mh. Bor:157-3
- Karahisar n., Niğde sn.: 168-4
- Kavacık k., Nevşehir kz.: 163-4
- Kavak k., Nevşehir kz.: 221-5
- Kesennar k., Uçhisar n.:159-3
- Said k., Nevşehir ma'a Ürgüb kz.:161-4
- Kışla mh., Şücauddin kz.: 171-2
- Kızılca Mescid k., Bor n.:162-1
- Kızıldepe k., Bor kz.: 219-4
- Körhendez mz., Nevşehir kz.: 240-4
- Kuşkayası nam-ı diğer Sakaldutan k., Nevşehir n., Niğde sn.: 168-4
- Kürd nam-ı diğer Abbas k., Bor n., Niğde sn.:162-1
- Kürne(?) k., Ürgüb kz.: 183-4
- Mazı k., Nevşehir ma'a Ürgüb kz.: 263-2
- Medeklü k., Niğde kz.: 229-1

Melendir n., Niğde kz., Niğde sn.:159-3
Milidere k., Develü kz.: 243-2
Muradu(?) k., Niğde kz.: 175-3
Müslüman k., Nevşehir kz.: 190-4
Okçu k., Bor kz.: 233-1
Orhanlar k., Nevşehir kz.: 262-3
Orta mh., Bor.: 268-3
Ömerler k., Şücauddin kz.: 169-4
Ören k., Develü kz.: 164-5
Paşmakçı k., Şücauddin kz.: 229-4
Porsuk k., Şücauddin kz.: 167-3
Sarı Kaya k., Niğde kz.: 258-4
Sarica k., Develi kz.: 275-1
Sarica k., Develü kz.: 272-4
Sarıkaya mh., Niğde.: 174-3
Semendire k., Niğde kz.: 161-1
Sinason k., Nevşehir kz.: 226-3
Sineliöyük k., Develi kz.: 275-1
Soysalı k., Develü kz.: 272-4
Şamardı n., Niğde sn.: 201-2
Şeyh Çoban k., Develü n.: 249-3
Tatların k., Nevşehir kz.: 235-4
Tonbak k., Develü kz.: 206-3
Uçhisar k., Ürgüç kz.: 191-3
Yahyalı k., Niğde kz.: 210-6

Yakub Şeyhlü k., Uçhisar n., Niğde kz.,
Niğde sn.: 159-3

Zenil(?) k., Nevşehir kz.: 226-3

Zile k., Nevşehir kz.: 236-4

E.4. KAYSERİ SANCAĞI

Ahikul k., Kayseriyye kz.: 199-6

Akar k., Kayseriyye kz., Kayseriyye sn.:
200-1

Arguncuk k., Sahra n.: 200-1

Asacık (Asarcık) k., Kayseriyye kz.:
254-5

Boyacılu mh., Yahyalı ksb., Kayseriyye
kz.: 220-4

Bozca k., Kayseriyye kz.: 244-3

Bürüngüz k., Kayseriyye kz.: 274-5

Cebel-i Erciyes n., Kayseriyye kz.,
Kayseriyye sn.: 203-1

Çay nam-ı diğer Seferler k., Cebel-i
Erciyes n., Kayseriyye kz., Kayseriyye
sn.: 203-1

Çırlavık k., Kayseriyye kz.: 196-3

Çukur k., Kenar-ı Irmak n., Kayseriye
sn.: 205-3

Darsiyak k., Kayseriyye kz.: 240-1

Dimderesi k., Kayseriyye kz.: 205-1

Efkere k., Kayseri kz., Kayseri sn.: 284-2

Endürlük k., Kayseriyye kz.: 254-5

Erkilat k., Kayseriyye.: 198-2

Fadlasun mz., Kayseriyye.: 261-3
Gesi k., Kayseriyye kz.: 153-1
Gesi k., Sahr n., Kayseriyye sn.: 201-5
Gömce k., Kayseriyye kz.: 277-2
Gömenek ma'a Hisarcık k., Kayseriyye kz.: 225-4
Gördis k., Kayseriyye kz.: 157-4
Göstere n., Kayseriyye kz., Kayseriyye sn.: 245-3
Horsana k., Sahra n., Kayseriyye sn.: 216-4
Ispıdun k., Sahra n., Kayseriyye sn.: 278-1
Kalkancık k., Kayseriyye kz.: 205-1
Kara Öyük k., Kayseriyye kz.: 154-1
Karahisar n., Kayseriyye.: 263-2
Kayadibi n., Kayseriyye.: 196-2
Kerhar mz., Kayseriyye n.: 261-3
Kesburun(?) k., Sahra n., Kayseriyye sn.: 201-5
Kızıllar mh., Erkilat k.: 198-2
Kızılviran k., Karataş n., Kayseriyye.: 261-3
Kulu k., Göstere n., Kayseriyye.: 199-4
Kuramaz n., Kayseriyye sn.: 287-1
Kurucaova k., Malya n., Kayseriyye sn.: 203-1
Kükrakçı Bağı(?) mz., Salur k.: 210-4

Mamalar k., Kayseriyye n.: 261-3
Muncusun k., Sahra n., Kayseriyye sn.: 201-4
Mükremin mh., Kayseriyye.: 285-5
Nizeyye k., Kayseriyye kz.: 205-1
Obruk k., Kenar-ı Irmak kz.: 199-6
Obruk k., Kenar-ı Irmak n., Kayseriyye kz., Kayseriyye sn.: 283-1
Pusatlu k., Göstere n., Kayseriyye kz., Kayseriyye sn.: 245-3
Sahra n., Kayseriyye sn.: 189 -1
Salur k., Kayseriyye n., Kayseriyye sn.: 261-3
Salur k., Sahra n., Kayseriyye kz.: 210-4
Sarımsaklı k., Kayseriyye kz.: 199-2
Sarımsaklu k., Kuramaz n., Kayseriyye sn.: 273-2
Şeyh Çoban k., Karahisar-ı Develü n., Kayseriyye.: 252-3
Talas k., Kayseriyye kz.: 251-2
Tavanassun k., Kayseriyye kz.: 267-3
Tomarza k., Kayseriyye kz.: 245-2
Venk k., Sahra n., Kayseriyye sn.: 238-1
Yahyalı kz., Kayseriyye sn.: 198-3

E.5. BEYŞEHİR SANCAĞI

Akçalar k., Gurgurum n., Beyşehir sn.: 188-2

Akçalar k., Gurgurum n., Seydişehir kz.: 191-5

Akçalı k., Gurgurum n.:271-2

Avrana k., Bozkır n.: 180-2

Balganda k., Kırili kz.: 204-1

Balganda k., Kırili kz.; 155-4

Balganda k., Kırili n., Beyşehir sn.: 288-3

Bozkır kz., Beyşehir sn.: 269-2

Çalmanda k., Gurgurum n.: 191-5

Damı (Tamı) k., Gurgurum n., Beyşehir sn.: 180-2

Damyeri mz., Beyşehir sn.: 202-1

Dere Köy k., Göçi n., Beyşehir sn.: 244-2

Evsekli k. Beyşehir kz.: 241-4

Fart k., Bozkır n.; 279-3

Fasıllar k., Göçi-yi Kebir kz.: 191-4

Göçek(?) mz., Beyşehir sn.: 202-1

Göçü kz., Beyşehir sn.: 239-4

Gökçeöyük k., Seydişehir kz.:150-2

Hama (Homa) k., Gurgurum n.: 180-2

Hâsıllar(Fasıllar) k., Göçi-yi Kebir kz., Yarangözü ksb., Kırili kz., Beyşehir sn.: 240-5

Kanad Anamur Çayırı mz., Beyşehir sn.: 202-1

Karahisar k. Göçi-yi Kebir kz.:161-5

Karakaya mz.: Beyşehir sn.: 202-1

Karaköy mz., Avrana k., Beyşehir sn.: 202-1

Kaşaklı kz., Beyşehir sn.: 222-4

Kaymaslı k., Beyşehir kz.: 255-5

Kazıkdere k., Bozkır n., Beyşehir sn.: 202-1

Kızıllar k., Göçü-yi Kebir kz.: 182-7

Korlu k., Göçi-yi Kebir kz.: 182-7

Kozlu k., Göçi-yi Kebir kz.: 191-4

Köşek k., Kırili kz.: 155-4

Kuyamluca(?) mz., Beyşehir sn.: 202-1

Kükreklü k., Gurgurum n.: 188-2

Olberid k., Seydişehir kz.: 247-5

Sergisaray k., Kırili kz.: 164-6

Sevindik k., Beyşehir kz.: 224-2

Sinandı k., Bozkır n., Beyşehir sn.: 279-3

Todasi(?) k., Gurgurum n., 180-2

Tol k., Seydişehir kz.: 247-5

E.6. KIRŞEHİRİ SANCAĞI

Aköz k., Kırşehir n.: 231-2

Araklı Öyük k., Kırşehir kz.: 222-5

Bahaüddin k., Hacıbektaş kz.: 211-4

Başak k., Kırşehir kz.: 269-3

Bekçi Kuyucak k., Hacıbektaş kz.:211-4

Cabak Nüma k., Günyüzü n., Kırşehir sn.: 276-4

Cemele k., Kırşehir kz.: 250-1

Çağırğan k., Kırşehir kz.: 269-3
Çömlek k., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:
201-1
Emir Köy k., Hacıbektaş kz.: 211-4
Hacıbektaş ma'a Mucur 156-2
İmaret mh., Kırşehir.: 251-3
Karabikar mvz., Dinekkeskini kz.: 204-3
Kavlak k., Dinekkeskini kz.: 246-3
Kızmelik k., Kırşehir kz.: 235-5
Kuşdili mh., Kırşehir.: 237-1
Medrese mh., Kırşehir.: 151-5
Mucur k., Hacıbektaş kz.: 151-6
Mucur k., Hacıbektaş kz.: 166-2
Mucur k., Kırşehir kz.: 262-4
Özbağlar mh., Kırşehir.: 251-3
Salih nam-ı diğer Vasi(?) k., Kırşehir kz.:
222-5

Derehasenek k., İshaklı kz.: 286-2
Eber k., İshaklı kz.: 237-3
Geçit k., Ilgın kz.: 235-1
Kara Ağa k., Doğanhisarı kz.: 166-3
Karkın k., Akşehir kz.: 246-4
Koçaş k., Ilgın kz.: 235-1
Ma'ruf k., Akşehir kz.: 246-4
Nuri Kul(?) k., Akşehir kz.: 246-5
Saray k., Akşehir kz.: 246-5
Tökel k., Akşehir kz.: 246-5
Tuzlukçı k., Akşehir kz.: 192-4
Yakasenek k., İshaklı kz.: 229-2
Yakayenice k., Akşehir n., Akşehir sn.:
289-3
Yuğar k., Akşehir n., Akşehir sn.: 289-3

E.7.AKŞEHİR SANCAĞI

Ağalar k., Ilgın kz.: 235-1
Ağayid k., Akşehir kz.: 193-2
Atrasan k., Ilgın kz.: 235-1
Avşar k., Akşehir kz.: 198-5
Balkı Bazar k., Ilgın kz.: 235-1
Belekler k., Ilgın kz.: 197-3
Çavuşcı k., Akşehir kz.: 246-4
Çavuşlar k., Ilgın kz.: 235-1
Çiftlik k., Ilgın kz.: 235-1

İKİNCİ BÖLÜM

2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN (s.150-290) TRANSKRİPSİYONU

150/1

**Karaman Vâlîsi Vezîrim Mehmed Paşa'ya ve Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ (Boşluk)
Zîde 'İlmuhuya Hüküm Ki,**

Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâ'm müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ali zîde mecduhu 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin Konya Sancağı'nda Sahra nâhiyesinde Eğrikuyu nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmetin bin yüz elli sekiz senesinde zâbitin emânetine hâlâ Konya müfettişi etbâ'ından Bademli ağası sâbık Bosnevi el-Hâcc Mehmed dimekle ma'rûf kimesne bâ-temessük sipariş itmeğle mezkûr dahi sene-i mezkûrede ze'âmet-i mezkûr karyelerin zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmu ahz u kabz idüb mûmâ-ileyhe bir akça ve bir habbe vermediğinden mâ'adâ mûmâ-ileyh sene-i mezbûrda mezkûr el-Hâcc Mehmed'i İstanbul cânibine götürmek için mezkûr Hacı Mehmed'in hâtemiyle memhûr bâ-defter-i müfredât ma'lûmu'l- mikdâr emânete vaz' eylediği eşyâlarını dahi getirmeyüb zimmetinde kaldığın ve tarafından Ebubekir zîde kadruhuya vekîl itdüğün bildirüb mahallinde şer'le görülüb mezkûr Hacı Mehmed'in ze'âmeti mahsûlünden şer'le müteveccih ve sâbit olan hakkı ile bi- tarîki'l-emânet vaz' eylediği emvâl ve eşyâsı vekîl-i mezbûr bi-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

150/2

Karaman Vâlisine ve Seydişehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Seydişehir kasabasından sipâhzâdeden Hacı Mehmed oğlu Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa‘adetime arzı-hâl idüb bu eben ‘an-ceddin sipâhzâde olub Seydişehir kazâsına tâbi‘ Gökçe Öyük nâm karyenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından değil iken karye-i mezbûre sipâhîsi (boşluk) nâm sipâhî hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örf ve a‘yândan ba‘zı kimesneler ile yekdil ve mücerred celb-i mâl için hilâf-ı kânûn ve defter gâh rusûm-ı ra‘iyyet ve gâh karye-i mezbûreye iskân teklîfi ta‘addiden hâlî olmadığı bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile gadr ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Zi’l-Ka‘de Sene 1158

150/3

Karaman Vâlisine [ve] Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mustafa gelüb bu medine-i Konya mahallâtından Zincirli Kuyu Mahallesi’nde vâki‘ el-Hâcc Mustafa binâ eylediği câmi‘-i şerîf vakfından olmak üzere câmi‘-i mezbûrda yevmî iki akça ile müezzin ve iki akça ile ferraş ve iki akça ile kayyımlik cihetlerine bi’l-fi’l berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub edâ-yı hizmet idüb berât mûcibince hizmeti mukâbelesinde müstahak olduğu vazîfesine vakf-ı mezbûr mütevellisi olub medine-i Konya’da sâkin (boşluk) nâm kimesneden taleb ve almak istedikde vakfdan müsâ‘ade var iken mezbûr mütegalibeden olmağla bi-vech gadr irâdıyla edâdan imtinâ‘ ve gadr murâd eylediğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mahallinde şer‘le görölüb berât mûcibince hizmeti mukâbelesinde müstahak olduğu vazîfesi vakf-ı mezbûr mâlından mütevellisi yedinden tamâmen buna alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve mezbûre mugâyir-i berât ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Zi’l-Ka‘de Sene(1)158

150/4

Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsı muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi‘ Detse nâm karyede vâki‘ (boşluk) câmi‘-i şerîfinde bundan akdem yevmî bir akça vazîfe ile hatîbi olan sulehâdan Abdurrahman zîde salâhahu gelüb bu câmi‘-i merkûmda otuz yedi senesinden beru hatîb

olub edâ-yı hizmet idüb ref'i icâb ider hâli yoğiken âhardan Ömer nâm kimesne bir tarîkle ref'inden üzerine berât itdirüb gadr eylediği bildirüb mahallinde hasımla mürâfa'a-i şer' ve vâki'-i hâli 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

150/5

Karaman Vâlîsi Vezîr Ürgüb ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Ürgüb kazâsı mahallâtından zimmîyân mahallesi sâkinlerinden Kuyucu Bedros nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub bir-vechile ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken Ürgüb kasabası sâkinlerinden Todoros veled-i Ayos ve İstodi veled-i Acı Nikon ve Yivan ve Atelez nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilaf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk buna galîza ile şetm eylediği yumruk ile karnına darb-ı şedîd ile darb ve ızdırapdan nice müddet hasta ve sâhib-firâş olup kâr u kisbinden kalmayub zelil ve ol-vechile küllî gadr ve ta'addî eyledikleri ve bu bâbda hüccet-i şer'îyyesi olduğun bildirüb hüccet-i şer'îyyesi mûcibince şer'le görölüb ber-muktezâ-yı şer'-i kavîm icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

150/6

Karaman Vâlîsine ve Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hâne-i hazine-i hassa ağalarından Feyzullah veled-i Vezîr Kelb Ahmed Paşa zîde mecduhu gelüb Havâss-ı Hümâyûn'umdan ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle 'uhdesinde olan mâlikânesi karyelerinden Bor kazâsına tâbi' (boşluk) nâm karye toprağından kadîmden zirâ'atde ve hırâset olup 'öşr ve resmi alına gelen yerler üzerine karye-i mezbûr sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesneler mûmâ-ileyhin zamanından fuzûlî ve bilâ-izn-i sâhib-i 'arz evler ve damlar binâ ve ihdâs idüb mu'attal ve ol-vechile mâlikânesi mahsûlüne gadr olunduğun ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Zi'l-Hicce Sene 1158

150/7

Karaman Vâlisine Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor kasabasında sâkin ehl-i zimmet re'âyâ fukarâsı 'arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avâriz ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin cem'ine me'mûr olanlara edâ idüb kusûrları olmayub dahl olunmak icâb ider hâlleri olmamağla ve üzerlerine dahi şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Bor kasabasında sâkin serdâr ve kethüdâyeri ve sâ'ir 'askerî ile ba'zı kimesnelere sefer-i hümâyûnuma me'mûr oldukca ehl u 'iyâlleriyle sâkin oldukları hânelerine girüb cebren ve hilâf-ı şer'-i şerîf mâlların nehb u gâret eylediklerinden mâ'adâ serdengeçti tahrîri için bayrak akçası ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârına mektûb tahrîr olundukda dahi harc-ı mektûb ve kisve bahâ ve düğünlerde avâid ve sâ'ir vücûh-ı mezâlim ile akça taleb ve dâ'imâ ta'addîden hâlî olmadıklarından gayrı müft u meccanen yem ve yemek ve koyun ve sâ'ir zahîreleri alıp ve ehl u 'iyâllerine ta'arruz ve hetk-i 'ırz ve zâbitlerine teşekkî eylediklerinden zâbitleri dahi ısgâ itmeyüb bunun emsâli zulm ve ta'addîden cümlesi perâkende ve perîşân olmalarına ba'îs ve bâdî oldukların bildirüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Zi'l-Hicce Sene 1158

151/1

Karaman Vâlisine Bor ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Enderûn-ı Hümâyûn'umda hâne-i hazine-i hassadan Feyzullah veled-i Vezîr Kel Ahmed Paşa zîde mecduhu 'arz-ı hâl idüb Havâss-ı Hümâyûn'umdan olub mûmâ-ileyhin ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu mâlikânesi mülhakâtından nefis-i Bor kasaba[sı] toprağından olan kadîmler bağlardan defter-i hâkânîde resm-i dönüm hâsıl kayd olunmağla ol-bağların ashâbından resm-i defter mûcibince tarafından ademisi talep eyledikde virmekde ta'allül ve mâlikânesi mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb alıvirilüb bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Zi'l-Hicce Sene 1158

151/2

Karaman Vâlisine ve Ereğli-yi Karaman ve Kâdılarına Hüküm Ki,

İstanbul sâkinlerinden Seyyid İbrahim karakulluk-ı sâbık zîde kadruhu gelüb Ereğli-yi Karaman sâkininden Gaffar oğulları Seyyid Osman ve oğlu Seyyid Halil nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli iki senesinden beru cihet-i şer‘den bâ-temessük bin guruş alacağından bâkî beş yüz altmış guruş ve merkûm Osman’ın karındaşı Seyyid Ahmed nâm kimesne zimmetinde dahi yedinde olan temessükü mûcibince sene-i mezbûre Cemâziye’l-evvel’inin on ikinci gününden üç yüz elli guruş hakkından bâkî elli guruş alacak hakkı olmağla defa‘atle haber ve adem gönderüb taleb ve almak istedikde virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve buna gadr murâd eylediklerin ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğın bildirüb yedinde olan temessükât mûcibince merkûmların zimmetlerinde bâkî kalan hakkı bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûna recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılıştır.

Fî Evâ’il-i Zi’l-Ka‘de Sene (1)158

151/3

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbî‘ Endürlük nâm karyeden hizmetde Sâhak nâm zimmî gelüb Kayseriyye’de sâkin Kara oğlu Urgancı nâm zimmîye bin yüz elli (boşluk) senesinde mâl-ı mudârebe olmak üzere dört yüz elli guruş virüb ba‘dehu mesfûrdan iki yüz yetmiş guruşunu alub bâkî yüz seksen guruşunu dahi taleb ve almak istedikde mesfûr Mehmed virmemek için şirrete sülûk ve bu meblâğı ahz u kabza kimesneyi vekîl itmeyüb ve mesfûr ile sulh dahi olmuş değil iken gâh ben senin ile sulh olundum diyü ve gâh tarafından (boşluk) nâm kimesneye virdim diyü ‘illet ve bahâne ile üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve gadr sevdâsında olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb mesfûrun zimmetinde bâkî kalan ol-mikdâr guruşını alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Zi’l-Ka‘de Sene (1)158

151/4

Karaman Vâlsine ve Gaferyat Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbî‘ Başkışla nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı hazâriyye ve seferiyye ve ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâkî‘ olan tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni virüb kusûrları olmayub bilâ-

emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle dahl ve rencîde olunmaları icâb itmez iken a'yândan (a'yân-ı(?)) vilâyet ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde ve perâkende ve perişân olmalarına bâ'is ve ahvâlleri diğer gün olduğun bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Ka'de Sene (1)158

151/5

Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Seyyid Hasan ve Seyyid Hüseyin ve Seyyid (boşluk) ve (boşluk) zîde şerefuhum gelüb bunların medine-i Kırşehir mahallâtından Medrese Mahallesi toprağından bi'l- fi'l zabt ve tasarruflarından hâne-i 'avârıza bağılu tekâlîf alınmak icâb ider emlâk ve kadîmî re'âyaları olmayub hilâf-ı kânûn tekâlîf mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken mahalle-i merkûme ahâlîleri birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve mücerred ta'cîz için üzerimize nâzil olan 'avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vârid olan tekâlîfi bizimle mâ'en virün diyü hilâf-ı dâ'imâ(?) ta'addî ve ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından dahi hilâf-ı şer' ve bilâ-emr-i münîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle rencîde olmadıkları ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık da'vâ-yı şer' virildüğün bildirüb berâtda olan fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i emr zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Ka'de Sene1158

151/6

Karaman Vâlîsine [ve] Hacıbektaş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacıbektaş kazâsına tâbi' Mucur nâm karyeden İvaz nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu kadîmî mülk hizmet yerinden âharın bir dürlü alâkası yoğıken karye-i mezbûre sâkinlerinden Kara Bekir nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî zabt itmeğle bundan akdem mürâfa'a-i şer' oldukların muslihûn tavassutuyla ber-vech-i iştirâk nısfîyet üzere mutasarrıf olmak için sulh ve taraf-ı şer'de yedine mürâsele-i şer' verilmişken mezbûr tekrâr şirrete sülûk diyü zabt itdirmeyüb gadr murâd itdüğün bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı 'ırz ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görüle diyü yazılmışdır.

151/7

Karaman Vâlisine Ereğli-yi Karaman ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ahmed zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyh ber-vech-i mâlikâne İbrahim Ağa dimekle ma'rûf kimesne ile ale'l-iştirâk mutasarrıf oldukları İlgin mukâta'ası mülhakâtından olan Karaman'da vâki' mezra'alarının zâbitin bin yüz elli (boşluk) senesinde Ereğli-yi Karaman sâkinlerinden Gaffar oğlu Süleyman Ağa dimekle ma'rûf kimesneye sekiz yüz guruş iltizâm ve mezbûr dahi ber-minvâl-i muharrer iltizâm ve sene-i da'vetde mezra'aları zabt ve ta'sîr ve hâsıl olan mahsûlâtını ahz u kabz ve müştereki mesfûr İbrahim'in hissesi üzerine dört yüz guruş edâ ve teslîm ve bâkî bunun hissesi olan dört yüz guruş mesfûrın zimmetinde kalmağla taleb eyledikde mezbûr dürlü 'illet ve bahâne ile bi-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî murâd eyledüğün bildirüb şer'le görülib mezbûrın zimmetinde olan meblâğ-ı merkûmdan tahsîl ve buna alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

152/1

Ereğli-yi Karaman Kâdısına Hüküm Ki,

Ereğli-yi Karaman'da vâki' (boşluk) vakfının mütevellisi olan İsmail zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin mütevellisi olduğu vakf-ı merkûmun defter-i hâkânîde mukayyed karyelerinden Ereğli-yi Karaman kazâsına tâbi' (boşluk) nâm karye toprağında tarlaya mutasarrıf olan (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler tasarruflarında olan vakf tarlasına kuyuya(?) tohumu zer' itmeleriyle ol-tarlada hâsıl olan bu yerde şer'le müteveccih olan 'öşrlerin vakf için taleb eyledikde ashâb bi-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülib ber-mûceb-i fetevâ hâsıl eylediklerin bunun 'öşr-i vakfçün tevliyyeti hasebiyle buna alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

152/2

Karaman Vâlisi Vezîr Kayseriyye Kâdısına Hüküm Ki,

Kayseriyye sâkinlerinden İsmail Bey demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub bir vechile ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine Kayseriyye sâkinlerinden Aşçı oğlu Hasan nâm kimesne kendü hâlinde olmayub buna garaz-ı dünyeviyyesi olmağla mücerred icrâ-yı ırz ve ahz-ı intikâm için ızrâr ve celb-i mâl kasdıyla üzerine musallât ve hilâf-ı vâki' mevâdd isnâd ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine teşekkî ve bunu ahz ve üzerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bilâ-mürâfa'a bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-i hakk cebren ve zulmen kırk guruşdan mütecâviz akçasın gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildürüb da'vâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen gasb olunan akçası tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Ka'de Sene 1158

152/3

Karaman Vâlisine Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi' Fertek nâm karye re'âyâsı gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub dahl olunmaları icâb itmez iken yine karye-i mezbûreden Emir Ali ve Kaya oğlu Hacı Ali demekle ma'rûf kimesneler hevâlarına tâbi' rufekâlarıyla yekdil ve dâ'imâ kendü hâllerinde olmayub bunların ehl-i 'örf tâ'ifesine hilâf-ı şer'-i şerîf birer bahâne ile gamz ve tecrîm itdirdiklerinden mâ'adâ bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendüleri dahi hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ma'lûmu'l-mikdâr akçaların alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-i hakk aldıkları akçaları giru bunlara alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emri şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Ka'de Sene 1158

152/4

Karaman Vâlisi Vezîrihu ve (Boşluk) Kâdısına ve Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Niğde kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Niğde kazâsı sükkânından el-Hâcc Mustafa zîde kadruhu meclis-i şer'a varub mezkûr tüccâr tâ'ifesinden olub kendü hâlinde mütediyyin ve 'ırzıyla mukayyed ve herkes kendüden ve evzâ' ve etvârından hoşnûd ve râzılar ve bir ferd ile muâmelâta müte'allik da'vâ ve nizâ'ı yoğiken ashâb-ı ağrâzdan olub medine-i mezbûr sükkânından iken bundan akdem vefât iden diğêr Mustafa'nın oğulları Seyyid Ebubekir ve Seyyid Süleyman nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk idüb bizler sagîr iken tesviye umûrumuza kîbel-i şer' den vasî-i mansûbumuz 'ammimiz el-Hâcc Abdalbâki pederimiz terekesinden merkûm el-Hâcc Mustafa'ya dokuz kise akça emâneten îda' ve teslîm eylemiş diyü hevâsına tâbi' eyâlet ve sancak mutasarrıflarına hilâf-ı inhâ gamz ve tecrîm ve tahvîk ile gûna-gûn ifk u iftirâya cesâret idüb ziyâde gadrlarından nâşî husûs-ı merkûm mezbûr el-Hâcc Abdalbaki'den istifsâr olundukda benim asla ve kat'a bu işlerde haber u agâhım yokdur tereke-i müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'dan bir akça ve bir habbe alacak nesne virmedüm diyü mezbûr el-Hâcc Abdalbaki meclis-i şer'de hazîrûn olan 'ulemâ ve süleha ve a'yân-ı vilâyet muvâcehelerinde bi't-tav' ikrâr ve i'tirâf idüb mezbûrân Seyyid Ebubekir ve Seyyid Süleyman'ın da'vâları tezvîr ve merkûm el-Hâcc Mustafa gadr ve ta'cîz sadedinde olmalarıyla merkûm Hacı Mustafa'nın hâline merhameten husûs-ı mezbûr fîmâ-ba'd ol-tarafdan istimâ' olunmayub Âsitâne-i Sa'âdetime havâle olunmak bâbında vâki'-i hâli der-i devlet-medâra 'arz ve i'lâm idivir diyü ilhâh ve iltimâs ve fî'l-hakîka hâl-i bâlâda bast olunan minvâl-i muharrer üzere olduğın senin dahi 'ilmin muhît olmağla ol-bâbda vâki'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden tarafeynden nizâ' zuhûr ider ise vech-i meşrûh üzere müdde'î ve müdde'î-i aleyhin da'vâları Âsitâne'de görûlmek bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evasıt-ı Zi'l-Ka'de Sene (1)158

152/5

Karaman Vâlisine Nevşehir (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi' Avanos nâm karyeden Mehmed Beşe dimekle ma'rûf nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden karındaşı Ahmed Beşe nâm kimesnenin baldızı Arzu nâm bîkr-i bâligayı rızâsı ve şuhûd mahzârında bin yüz elli(boşluk) senesinde kendüye nâmzed itmeğle mezbûrenin bir senelik mâ' (?) ve kisvesin görüb iki yüz guruşdan mütecâviz akça harc ve sarf idüb bu diyârlardan iken karye-i mezbûrdan Osman nâm

kimesne nâmzed için(?) mezbûreyi cebren kendüye ‘akd ve bu dâ’imâ mezbûreye sarf eylediği ol-mikdâr hakk-ı masrûfunı taleb eyledikde mezbûr gayet ve hâlâ taht-ı kazâ ve hükümetinizde murûr üzere olduğın ve tarafından karındaşı Ahmed Beşe nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb bulunduğı mahalde şer‘le görölüb mezbûreye sarf eylediği alıvırılüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden bulunduğı mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

153/1

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

El-Hâcc Mustafa zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin Niğde Sancağı’nda ve nâhiyesinde ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğ u mukâta’ası karyelerinden Fertek nâm karyesinin defterde mukayyed ra’iyyet ve ra’iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkub varub taht-ı kazânızda nefsi-i Niğde ve etrafında vâki‘ kurâ ve kasabât ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve tavattun itmeleriyle ol-vechile mukâta’a-i mezkûr mâlının kesr ve noksân terettübüne bâ’is ve bâdî oldukların bildirüb ol-makûle defterlü re‘âyâsı bulundukları mahalden kaldırılub kadîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

153/2

Mevlânâ Kayseriyye Kâdısına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Gesi nâm karyenin Müslüman ahâlîleri Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûrede sâkin ve mütemekkin olan zimmî Kefere tâ’ifesinden olanlar kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yekdil olduklarından kendülere mahsûs olan libâslarıyla gezmeyüb bilâ-fermân gümüş cidâr rahtlu eğerli atlar ile gezüb ve kezâlik Müslüman key[fiye]ti olan sarı çizme ve (...) babuc ve beyaz sarık ve kavuk giyüb Müslüman birbirinden temyîz olunmayub ve ba‘zı işlerde bulunduklarında dahi ve dürlü dürlü ihtilâle bâ’is ve bâdî oldukların bildirüb ol-makûle olan mesfurlara hilâf-ı şer‘ ve zâbitleri olan subaşları ma‘rifetiyle muhkem tenbîh ve mütenebbih olmayanların keyfiyet-i ahvâlleri vukû‘ı ve sıhhât üzere der-i devlet-medârıma ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında

hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülüb ‘arz ve i‘lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi‘l-Ka‘de Sene 1158

153/3

Mahalline Nâ‘il Olmuştur

İznikmid Kâdısına Hüküm Ki,

Ümmügülsüm nâm hatun Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb İstanbul mahallâtından Hâce Paşa Mahallesi sükkânından Ebubekir ve zevcesi Aişe nâm hatunu bi‘l-asl Ürgüb sâkinlerinden olmalarıyla bundan akdem bir husûs için bâ- fermân-ı ‘âlî vatan-ı aslîyyeleri olan Ürgüb’e nefy ve iclâ olunmalarıyla mezbûr Ebubekir zevcesi mezbûre Aişe’yi tatlık idüb ahvâli diğer gûn olduğın bildirüb ol-bâbda istid‘â-yı ‘inâyet itmeğın mezbûr Ebubekir zevcesi Aişe’yi tatlık eylediğü şer‘le sâbit olur ise hüccet ve hüccet ile mâ‘en ‘avdetine muhâlefet olunmamak için yazılmışdır.

Fî Evasıt-ı Zi‘l-Ka‘de Sene 1158

153/4

Karaman Vâlisi Vezîrehu ve Ürgüb Kâdısına Hüküm Ki,

Ürgüb kazâsı muzâfâtından (boşluk) nâhiyesine tâbi‘ Gelveri nâm karye sâkinlerinden Abdurrahman Ağa dimekle ma‘rûf kimesne ile zevcesi Asiye nâm hatun ‘arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden zümre-i eşkiyâ ve mütegalibeden mezkûr Abdurrahman’ın karındaşı Mustafa nâm şakî kendü hâlinde olmayub bu makûle fesâd ve şekâvet ‘âdet-i müstemirresi olmağla mezbûr üç sene mukaddem diyâr-ı âharda iken mezkûr Mustafa icrâ-yı ‘ırz sevdâsıyla alet-i darb ile menzîlleri basub mezbûrenin katl kasdıyla üzerine hüccüm ve darb ve tahvîk ve mezbûre sâhib-firâş ve bir sagîr veledlerin dahi hilâf-ı şer‘-i şerîf darb ve helâk ve ol-vechile ziyâde gadr ve ta‘addî eylediğın ve mezbûrun ma‘iyyet-i kesîresi olduğundan henüz icrâ-yı hakk olmaduğın ve merkûm Mustafa hâlâ taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda mürûr u ubûr üzere olduğı ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetavâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince bulunduğ mahalde şer‘le görülüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden bulunduğ mahalden şer‘le görülmek için yazılmışdır.

153/5

Ürgüb ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Evkâfı karyelerinden Ürgüb kazâsı muzâfâtından (boşluk) nâhiyesine tâbi' Gelveri nâm karye sâkinlerinden Mehmed Beşe demekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âd[etime] gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden Mirahor oğlu Mehmed ve Mustafa oğlu İbrahim ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile yekdil ve bu bir sene mukaddem Âsitâne-i Sa'âdetimde iken mezkûrlar karye-i mezbûrede menzîlin basub zevcesi Raziye nâm hatunu hilâf-ı şer'-i şerîf darb-ı şedîd ile darb ve şütûm-ı galizâ ile şetm ve kesr-i 'ırz eylediklerinden gayrı kanâ'at itmeyüb menzîli derûnunda olan gerek nukûd ve gerek emvâl ve eşyâ ve bakır ve gümüş evânlarını gasb u garet ve ba'zı eşyâlarını mezbûrlar istihlâk ve ba'zıları yerlerinde mevcûd olmağla bu dahi varub mevcûd olan eşyâlarının gaybını ve istihlâk eylediklerinden kıymetlerini mezbûrlardan taleb ve nasîhat itdirmek murâd eyledikde merkûmların mu'în-i kesîreleri olduğundan hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mûcibince karyeleri zâbiti olan vakf-ı mezbûr mütevellisi ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

153/6

Ürgüb ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ürgüb kazâsı muzâfâtından (boşluk) nâm nâhiyesine tâbi' evkâfı karyelerinden Gelveri nâm karyeden Abrurrahman Ağa demekle ma'rûf kimesne ile oğlu Esad gelüb babası Ahmed nâm kimesne karye-i mezbûreden iken fevt oldukda karye-i mezbûre toprağında vâki' mülk menzîli ve tamm ve sâ'ir emlâk ve eşyâ ve terekesi irs-i şer'le mezbûr Abdurrahman ile karye-i mezbûreden karındaşı Mustafa'ya intikâl eyledikde tereke-i mezbûre beynlerine kısmet-i 'âdetiyye(?) ile taksîm eylediklerin mezbûr Abdurrahman'ın husûsına ol-bâbda olan on altı aded mülk zamm ve menzîl ile bir re's perâkende kendüye teslîm olunub ve mezbûr dahi alub zabt ve öteden(?) beru zâbitinden olub bir vechile dahl [olunmak] icâb itmeyüb ve üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken karındaşı mezkûr Mustafa'nın mezbûra garaz ve 'adâvet-i dünyeviyyesi olub eşirrâdan olmağla bin

yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf yolını basub mezbûrî darb-ı şedîd ile darb ve katl kasdıyla üzerine hücum ve mezbûr dahi yedinden hilâfî olmağla mezkûr Mustafa ona dahi kanâ‘at itmeyüb bu hissesi mütâlebesinde olunmak zikr olunan emlâk ve mezbûrın mezkûrlardan hibe-i sahîhâ ile hibe ve teslîm eylediği bir re’s atını dahi cebren ahz ve âhara bey’ ve istihlâk ve gadr eyledüğün ve bu bâbda dava’yı şer‘iyyeleri olduğın bildirüb şer‘le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene (1)158

154/1

Kayseriyye Monlasına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Gesi nâm karye sâkinlerinden Seyyid el-Hâcc Abdurrahman zîde şerefuhu gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kara Öyük nâm karye toprağına vâki‘ ma‘lûmetu’l-hudûd tarlasını rızâsı ve sâhib-i ‘arz ma‘rifetiyle buna ferağ ve tefvîz ve bu dahi tefevvüz ve sâhib-i ‘arz tarafından yedine virilen tapu temessûki mûcibince beş seneden беру beher sene zabt ve zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i ‘arza edâ idüb âhardan bir vechile dahl [olunmak] icâb itmez iken mezkûr kimesne Gesi karyesinden mütegalibeden el-Hâcc Halil nâm kimesne hazûr ve tezvîrata sâlik olub mezkûr Hüseyin’in zimmetinde benim ma‘lûmu’l-mikdâr akça alacağım olmağla ol-takdirce zikr olunan tarlayı sana zabt itdirmem yedinden alub ben zabt iderim diyü hilâf-ı kânûn ve sâhib-i ‘arz temessüküne mugâyir fuzûlî müdâhale ve ta‘addîden hâlî olmaduğun bildirüb men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

154/2

Karaman Vâlisine Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir sükkânından e‘imme ve hutebâdan es-Seyyid Osman zîde şerefuhu gelüb yine Nevşehir sükkânından müteveli oğlu İbrahim nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk yüz iki mîrî buğdayın fuzûlî ve tegallüben ahz u kabz idüb ve bundan akdem mezbûr ile mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında vech-i meşrûh üzere olduğun şer‘an sâbit ve zâhir ve edâsına tenbîh birle kıbel-i şer‘den bunun yedine hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezbûrun ziyâde tegallübünden nâşî edâda ta‘allül ve

muhâlefet üzere olduğun ve fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyyesi mûcibince 'amel olunub mezbûrun zimmetinde şer'le müteveccih ve sâbit olan ol-mikdâr mîrî buğday alıvirilib ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyye edâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Ka'de Sene 1158

154/3

Larende Kâdısına ve Kazâ-i Mezbûrda Yeniçeri Serdarı (Boşluk) Zîde Kadruhuya Hüküm Ki,

İstanbul sâkinelerinden Saime nâm hatun 'arz-ı hâl idüb bunun oğlu Yahya nâm kimesnenin kazâ-i mezbûrda bağ ve bağçe ve firun ve sâ'ir emlâki olub bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken babası Süleyman nâm kimesne mezbûr Yahya'nın salifu'z-zikr mâlik olduğu bağ ve bağçe ve firun ve sâ'ir emlâkin bundan akdem bir neferiyle fuzûlî zabt ve âhara fûrûht idüb merkûm Yahya'ya gadr-ı küllî itmeğle şimdi mezbûr fevt olmağla mezbûr Süleyman'ın fuzûlî zabt ve fûrûht eylediği oğlu mezbûrun salifu'z-zikr bağ ve bağçe ve firun ve sâ'ir emlâkin kazâ-i mezbûrda sâkin ve vaz'u'l-yed olanlardan ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle yine oğlu merkûm Yahya'ya alıvirilüb ihkāk-ı hâkk olunmak bâbında istid'â-yı merhamet itmeğle (boşluk) irsâl olundu âhara(?) vusûlünde gereği vech-i meşrûh üzere müteveffâ-yı mezbûr Süleyman'ın fuzûlî zabt ve fûrûht eylediği oğlu mezbûr Yahya'nın salifu'z-zikr bağ ve bağçe ve firun ve sâ'ir emlâki vaz'ul-yed olanlardan mübâşir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mezbûr Yahya'ya alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak için bi'l-fî'l dergâh-ı mu'allâ'm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb verilmekle mahallinde şer'le görölüb bağçe ve bağ ve firinu ba'de'l sübût istirdâd olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Ka'de Sene 1158

154/4

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya mahallâtından Kayacık Cedid(?) Mahallesi'nde müteveffâ Osman oğlu Ebubekir mescid-i şerîfimin imâmı ve evkâfının dahi kalemiye tarafından virilen berât-ı şerîfimle ber-vech-i iştirâk mütevellileri olan Seyyid Osman ve Seyyid Ömer zîde şerefehuma kalkub mütevellisi oldukları vakf-ı mezbûrun bi-vech-i mevkûfesinden ve

sâkinlerinden Resul ve Ali ve Mehmed ve Kerim ve (boşluk) nâm kimesneler zimmetlerinde ma'lûmu'l-mikdâr gurus mâl-ı vakf alacakları olub bi'd-defa'at taleb ve taraf-ı vakfdan bi't-teveccüh ahz u kabz murâd eylediklerinde edâda ta'allül ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görölüb zimmetlerinde sâbit ve müteveccih olan mâl-ı vakf tamâmen tahsîl ve cânib-i vakfdan ahz u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evasıt-ı Zi'l-Ka'de Sene 1158

154/5

Karaman Vâlîsine Larend ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan ve e'immeden Seyyid Yahya ve Seyyid Salih zîde şerefuhuma gelüb medine-i Larend mahallâtından (boşluk) nâm mahalle toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarından tekâlîf almak icâb ider hâneye bağılu kadîmî re'âyâ emlâk ve yerleri olmayub tekâlîf talebiyle ta'addî olunmak icâb itmez iken mahalle-i mezbûre ahâlîsi birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve mücerred kendü tekâlîfleri tahakkuk için 'avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîf vukû'unda şiddetimle hisse virin diyü hilâf-ı kânûn bundan ta'addî ve rencide eylediklerin ve bu bâbda da'vâsın muvâfık fetevâ-yı şerîfe ve hücceti şer'iyeleri olduğun bildirüb mücibince 'amel olunub men' u def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Ka'de Sene (1)158

155/1

Seydişehir Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Seydişehir kazâsı nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Veliyüddin zîde 'ilmuhusun [mektûb] gönderüb medine-i Seydişehir sâkinlerinden İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'a varub yine medine-i mezkûre sâkinlerinden Yörük Hasan dimekle mâ'rûf şakî kendi hâlinde olmayub ehl-i 'ırzının 'ırzına ta'arruz ve emvâl ve eşyâsını nehb u gâret eylemek 'âdet-i müstemirresi olub ve bundan mâ'adâ sâbikan medine-i mezbûrede nâ'ibu's-şer' olan Mevlânâ es-Seyyid İbrahim zîde 'ilmuhunun dahi mahkemesini basub itâle-i lisân ve hakkında hüccet-i şer'iyeye virilmiş iken icrâ-yı hakk mümkün olmayub ve mezbûr İbrahim'i sûk-ı sultânîyede karındaşları Müezzîn Mehmed ve Süleyman nâma kimesneler ile mezbûr Yörük Hasan (...) ta'addî olunur kebîr bıçak ile darb ve bir dişini

ihrâc ve koynundan ise içinden doksan üç zincirin alınub kırk guruşluk beyaz akçasını cebren ahz idüb ma‘rifet-i şer‘le su‘âl olundukda takrîr-i tahrîr ve mezbûr Yörük Hasan’ın keyfiyet-i ahvâli ahâlî-yi kazâdan su‘âl olunmak matlûbumdur didikde mezbûr Yörük Hasan cevabında bir dişini hata‘en ihrâc ve kırk zinciri alınan ve kırk guruşluk beyaz akçayı ahz eyledüğü ikrâr ve i‘tirâf idüb ikrâr-ı mûcibince edâya tenbîh oldukdan sonra mezbûrun şer‘-i şerîfe inkıyâdı olmayub adem-i itâ‘at üzere olduğu her biri ihtiyâr ve kâdılarının dahi hîn-i ‘adlinde mahkemesini basub emvâl ve eşyâsını garet ve şütûm-ı galîza ile şetm ve bunun emsâli fesâd ve şekâvetinin nihâyeti olmayub bir vechile icrâ-yı hakk mümkün olmamağla her birleri ahvâlîmizi der-i devlet-medâra ‘arz ve i‘lâm idiyor diyü ilhâh itmeleriyle vâki‘-i hâli hükm-i hümayunum virilmek recâsına bi’l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden ta‘yîn olunan gedikli mübâşeretiyile merkûm Hasan Âsitâne’ye ihzâr olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

155/2

Karaman Vâlisine Develü ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Develü kazâsı sâkinlerinden Seyyid Süleyman zîde şerefuhu ile el-Hâcc Cafer zîde kadruhu gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri ve üzerlerine dahi şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde olmaları icâb itmez iken sâbıkan Kayseriyye mütesellimi olan (boşluk) nâm kimesne ziyâde tama‘-kâr ve cebâbireden olunmakda bunların ‘adâvet-i dünyeviyyesi olmakdan nâşî ferd icrâ-yı ‘ırz ve ahz-ı intikâm ve celb-i mâl kasdıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde mütesellimlik esnâsında üzerlerine musallât ve siz sâ‘ir cerh ile ihtimâm idüb garaz iderim diyü bunları tahvîk ve tehdîd ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen üç yüz guruşların alub gadr-i küllî eyledüğün ve hâlâ mezbûr taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ubûr üzere olduğın bildirüb bulunduğ mahalde şer‘le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen aldığı ol-mikdâr guruşları tamâmen tahsîl ve kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden bulunduğın mahalde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

155/3

Karaman Vâlisine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Yahya nâm kimesne gelüb bunun ana bir er karındaşı Mehmed Ali nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda Larende kazâsında vâki‘ mutasarrıf olduğu mülk menzîl ve mülk bağ ve mülk bağçe ve mülk firun ve mülk dükkânın ve sâ‘ir emlâk emr-i şerîfimle buna intikâl idüb lâkin bu ol-vakitde sagîrler nâmıyla bunun babası Süleyman nâm kimesne zikr olunan emlâki bi-gayr-ı hakk fuzûlî zabt ve bilâ-mesağ-ı şer‘i Larende kazâsı sâkinlerinden olan kimesnelere fûrûht idüb gadr-i küllî itmeğle ol-dahi mâ‘adâ irişüb bâliğ da‘vâya kâdir olmağla karındaşı müteveffâ-yı mezbûrın müntakil salifu’z-zikr mülk menzîl ve sâ‘ir emlâkin ve arâzî alub üzerinden mezbûrları da‘vâ ve taleb ve almak istedikde mezbûrlar biz babandan satun aldık ve gâh zeman ve mürûr itmeğle da‘vâda mesmu‘ olmaz diyü virmekte ta‘allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda Şeyhü’l-İslâm’dan da‘vâsına muhâlefet müte‘addid fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve mezbûrlar yeniçerilik iddi‘âsında oldukların bildirüb fetavâ-yı şerîfesi mûcibince zâbitleri ma‘rifetiyle şer‘le görölüb karındaşı müteveffâ-yı mezbûrı müntakil salifu’z-zikr mülk menzîl ve bağ ve bağçe ve firun ve dükkânın ve sâ‘ir emlâk ve arâzî ‘â‘id olan mezbûrlardan buna alıvirilüb zabt itdirilmek bâbında hükmi- hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

155/4

Mahallinde şer‘le görölmek üzere hilâfına emr-i şerîf yazılmışdır.

[Fi] Evâ‘il-i Rebi‘ül Evvel Sene (1)159

Karaman Vâlisine Kırili ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Kırili kazâsına tâbi‘ Köşek nâm karye sâkinlerinden e‘imme ve hutebâ ve meşâyıhdan Ömer zîde salâhahu gelüb bu kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub bir vechile ta‘addî ve rencide olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Balganda nâm karye sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Dağlı Mehmed dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub buna garaz-ı dünyeviyyesi olmakdan nâşî mü[ce]rred icrâ-yı ‘ırz ve ahz-ı intikâm için bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf âlet-i darb ile katl kasdıyla üzerlerine hücum ve bi-gayr-ı hakk elinden darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh ve itâle-i lisân ve kesr-i ‘ırz ve bu kendüyü şakî-i mezbûrun

yedinden bir takrîble tahlîs itmişken mezbûr yine kendü hâlinde durmayub ben seni pay-i mâl katl iderim diyü tahrîk ve tehdîd ve üzerine musâllât ve mezbûrın şerr u mazarratından bir vechile emin olamayub ‘âciz ve ahvâlî diğerr gûna ve ol-vechile gadr-i küllî itdirdükde ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın ve hâlâ mezbûr taht-ı hükümet ve kazânızda geşt u güzâr üzere olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince bulunduğ mahalde şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve ol-vechile olan ta‘addîsi men‘ u def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın bulunduğ mahalde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

156/1

Karaman Vâlîsine ve Kayseriyye Nâ’ibine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımâr ve sâdât-ı kirâmdan kıdvetu’s-sâdâtî’l-kirâm Seyyid Bilâl zîde şerefuhu ‘arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değıl iken sâbıkan Elbistan voyvodası olub hâlâ Kayseriyye’de sâkin müteğallibeden Hacı Mustafa Ağa dimekle mâ’rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde dürlü dürlü ifk u iftirâ ile bi gayr-i hakk bunu ahz ve habs ve üç yüz guruşdan mütecâviz akçası gasb u garet ve ziyâde gadr eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘ ve bi gayr-ı hakk aldığı ol-mikdâr guruş bi’t-tamâm tahsîl ve bî-kusûr girü buna alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf bir vechile ta‘addî ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Ka‘de Sene 1158

156/2

Karaman Vâlîsine (Boşluk) Kâdısına ve Hacıbektaş Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sen ki Hacıbektaş ma‘a Mucur nâ’ibi mevlânâ Ebubekir zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Hacıbektaş nâhiyesinde vâki‘ müteveffâ Kudreddin Medresesi Vakfı’nın berât-ı şerîfimle mütevellisi olan hatîb Seyyid Osman zîde şerefuhu meclis-i şer‘a varub vakf-ı mezbûrun defter-i hâkânîde mukayyed mülhakâtından Hacıbektaş nâhiyesine tâbî‘ tımârların mezra‘ası dimekle mâ’rûf vakf mezra‘ası toprağında kadîmden ‘öşr ve resmi vakf-ı mezbûr tarafından alına gelen ma‘lûmu’l-hudûd beş yüz dönüm mikdârı arâzî vakf-ı âhardan bir

vechile mürâfa‘a olmak icâb ider iken civârında vâki‘ erbâb-ı tımâr karyelerinden Mahmud nâm karye sipâhî zuhûr ve karye-i mezbûre ahâlîsiyle yekdil ve ol-yerler benim mâru‘z-zikr tımârım karyesi hudûdunda kuru ve çayır yerleridir ‘öşr ve resmin ben alurum diyü hilâf-ı kânûn ve kadîm-i mugâyir bilâ-sened ve fuzûlî müdâhale ve tegallüben ‘öşr ve resmin ahz idüb vakf-ı mezbûre gadr-i küllî itmeğle ol-yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmîsi üzere vakf-ı mezbûr tarafından tevliyyeti hasebiyle buna ahz u kabz itdirilüb sipâhî merkûm hilâf-ı kânûn ve defter ta‘allül itdirilmeyüb men‘ u def‘ ve husûs-ı mezbûr ve vakf nâmı olan mevsûku‘l-kelimâtdan istihbâr olundukda minvâl-i muharrer üzere olduğın ihbârlarıyla senin dahi ‘ilmin muhât olmağla ol-bâbda hükm-i hümayûnum virilmek recâsı vâki‘-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden kânûn ve defter mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi‘l-Ka‘de Sene 1158

156/3

Karaman Vâlisine ve Kırşehir Sancağı’nda Vâki‘ Mucur Nâhiyesi Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ Mucur nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed nâm kimesne gelüb bunun sâbıkan damadı olan mütegalibeden Mehmed nâm kimesne taht-ı nikâhında bunun kızını beş sene mikdârı esir misiller envâ‘i dürlü cevır u eziyet iddirilmek kızı mezbûre müteveffıye olub husûsu olmağla şimdi mezkûr Mehmed bunun diğer kızı (boşluk) nâm bıkır-i bâligayı dahi cebren kendüsüne nikâh itdirmek murâd ve bu dahi virmemeğle mezbûr şirrete sülûk ve sen bana kızını virmiş idin diyü şâhid-zûr peydâ ve kızı mezbûreyi şâhid-zûr ikâmetiyle cebren almak sevdâsında olduğın bildirüb mezbûr Mehmed’in kızı mezbûreyi bir vechile dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb eğer da‘vâ sadedinde olur ise da‘vâsı ol-tarafdan istimâ‘ olunmayub Âsitâne’i Sa‘âdetime havâle olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın tarafının rızâ ve ihtiyârlarıyla olur ise mürâfa‘a-i şer‘ olmak üzere tezvîc ve tenkîh olunub eğer cebr ve da‘vâ sadedinde olur ise da‘vâları ol-tarafda görülmeyüb Âsitâne’ye havâle olmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi‘l-Ka‘de Sene 1158

156/4

Karaman Vâlisine Larende ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacı Süleyman nâm kimesne gelüb hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Larende Kal‘asında sâkin Larende Kal‘asının dizdârı Sâlih Mehmed nâm kimesne ile karındaşı Hasan ve kal‘a kethüdâsının oğlu (boşluk) nâm kimesne hevâlarına tâbi‘ ma‘lûmu’l-esâmî altı nefer kimesneler ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hilâf-ı şer‘ gice ile menzîli basub katl kasdıyla üzerine tûfeng kur[şu]nı atub ta‘addî eyledüğünden mâ‘adâ bu dizdâr-ı merkûmdan ma‘lûmu’l-mikdâr aded-i zemîn taleb itmediğin ve bir mârûzat mâ‘adâ buna garaz idüb merkûmlar ile emvâl ve eşyâsına garet idüb ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb garet eylediklerin alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ol-bâbda hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhiri Zi’l-Ka‘de Sene 1158

156/5

Karaman Vâlsine Akşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Akşehir sâkininden Veli nâm kimesne gelüb bunun babasından müntakil Akşehir kazâsında vâki‘ mutasarrıf olunub mülk bağçe sen bundan akdem İran seferine gider oldukda karındaşı Mahmud nâm kimesneye bin yüz elli (boşluk) senesinden beru müddet-i icât ile icâr ve mezbûr dahi isticâr ve on beş seneden beru mutasarrıf olub ba‘dehu bu sefer-i hümayûndan gelüb bağçesi ile müddet-i mezbûrenin icâresi[ni] taleb ve icâresi[ni] alub bağçe-i merkûmı almak üzere iken almadın fevt oldukda bağçe-i merkûm Akşehir kasabası sâkinlerinden Osman oğlu Halil nâm kimesne ile kızları Kezban ve Huri nâm hatunlar yedlerine düşmeğle bu dahi vaz‘u’l-yed olan mezbûr livâ nısf-ı bağçesin[i] talep ve almak istediğin mücerred def‘ kasdıyla müteveffâ-yı mezbûr yedinde bulduk diyü hevâsına tâbi‘ vaz‘iyyetinden bir müzevver hüccet peydâ ve şâhid-zûr ikâmetiyle hilâf-ı şer‘-i şerîf virmeyüb gadr eyledüğün Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alıvirilüb ehl-i sâkin olmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Ka‘de Sene 1158

157/1

Karaman Vâlsine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdât’ı kirâm ‘ulemâ ve e’immeden Seyyid Abdulnebi zîde salâhahu gelüb bu medine-i Larende mahallâtından (boşluk) nâm mahallede vâki‘ (boşluk) câmi’i şerîfde hâlâ berât-ı

şerîfimle imâm ve eben ‘an-ceddin ‘ulemâdan olub edâ-yı hizmet idüb rusûm-ı ra‘iyyet ve tekâlîf-i şakka talebiyle ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken Havâss-ı Hümâyûn’umda (boşluk) hassın zâbiti rusûm-ı ra‘iyyet ve ehl-i ‘örf tâ‘îfesi tarafından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın imdi e‘imme ve hutebâ fukarâ-yı baş oldukları i‘tibâriyle rusûm-ı ra‘iyyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakkanın cem‘inden mu‘aflardır kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhiri Zi’l-Ka‘de Sene (1)158

157/2

Karaman Vâfisine Belviran (Boşluk) Kâdılarına [Hüküm Ki,]

Zu‘amâdan Mehmed zîde gelüb Konya Sancağı’nda Belviran nâhiyesinde Tutludinek nâm karye ve gayriden yirmi bir bin üç yüz yirmi akça berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze‘âmeti karyelerinin bin yüz elli yedi ve elli sekiz senelerinin vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı berât mûcibince tahvîl tarihine düşmüş iken İran seferinde bulunmak nakarâtıyla senelik mahcûb re‘âyâsı zimmetinde kalub seferi varub re‘âyâsı zimmetinde kalan mahsûlâtı re‘âyâsından taleb eyledikde hilâf-ı şer‘-i şerîf olan muhâlefet ve gadr üzere oldukların bildirüb berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb re‘âyâsı zimmetinde kalan iki senelik mahsûl ve rusûmı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylemek kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Zi’l-Ka‘de Sene (1)158

157/3

Karaman Vâfisi Vezîrehu ve Bor Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor mahallâtından Karaca Mahallesi sâkinlerinden Aişe nâm hatun gelüb bu kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed olub ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Bor kasabası sâkinlerinden Rahime nâm hatun kendü ‘ırzıyla mukayyed olmayub dâ‘imâ fisk u fesâd üzere olduğundan gayrı hevâsına tâbi‘ yine Bor sükkânından Hacı İvaz oğlı Mustafa ve ‘ammisi oğlı Mahmud ve Çalık oğlı İzzeddin nâm şakîler birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bunu ihtilâl ve hetk-i ‘ırz ve senin menzîli basub hilâf-ı şer‘ fî’l-i şen‘î kasd itdirdim diyü bunun emsâli ta‘addîlerinin nihâyeti olmamağla bundan

akdem mürâfa‘a-i şer‘ oldukların vech-i meşrûh üzere ta‘addîleri sâbit ve zâhir ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virdüğün bildirüb hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görülüb icrâ-yı hakk ve hilâf-ı şer‘ ta‘addîleri men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi‘l-Ka‘de Sene (1)158

157/4

Kayseriyye Kâdısına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Gördis nâm karye sâkinlerinden Halil gelüb bunun karındaşı Osman nâm kimesne İzmid nâm mahallede yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Gesi nâm karye sâkinlerinden Mustafa ve Hacı Ali oğlu İbrahim ve Türkman oğlu ve Horasanlı Said oğlu ve Burhan oğlu nâm kimesneler ile refakâten gelürler iken refîkleri mezbûrlar bin yüz elli (boşluk) senesinde İncesu nâm mahalle ve hevâlarında karındaşı merkûmun üzerinde olan emvâl ve eşyâsına tama‘an hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk katl ve üzerinde olan emvâl ve eşyâsı ahz u kabz ve ol-vechile ziyâde fesâd ve şekâvet eylediklerin bildirüb şer‘le görülüb eşkıyâ-yı merkûmun karındaşı maktûl mezkûrun ahz u kabz eyledikleri emvâl ve eşyâ bi’t-tamâm alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi‘l-Ka‘de Sene 1158

157/5

Karaman Vâlîsine Larend ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larend Kal‘ası dizdârı Mehmed Salih zîde hıfzıhu Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Konya Sancağı’nda Larend nâhiyesinde Çatak nâm karye ve gayriden bin sekiz yüz akça gedük tımâr ile Larend Kal‘ası topcılarından Osman ve dokuz yüz akça gedük tımâr ile dahi kal‘a-i mezbûre müstahfızlığına mutasarrıf Hüseyin veled-i el-Hâcc Ebubekir berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları gedük tımârlarının baş kalemi olub müstakillen kayd u berâtlarına dâhil iki bin yedi yüz akça yazusu olan sâlifü’z-zikr Çatak nâm karyenin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdı dâhilinde kadîmden ‘öşr ve resmi bunların gedük tımârları tarafından alına gelen arâzîlerinde âharın alâkası olmayub yetmiş seksen seneden beru ‘öşr ve resmi bunların gedük tımârları tarafından alına geldiği meşhûr ve mütevâtir iken Larend kasabasına tâbi‘ Sultaniyede vâki‘ merhûm ve mağfûrun-lehu Sultan Selim Han tâbe serâhun binâ eylediği câmi‘-i şerîf ve ‘imâret-i ‘âmire evkâfi mütevellisi olan

(boşluk) nâm kimesne vakf-ı mezbûr kurâlarından Larende kazâsına tâbi‘ Dağ-i Davgandos nâm karyenin arâzîsine kanâ‘at itmeyüb bunların gedük tımârları karyesi olan Çatak nâm karyenin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdı dâhilinde vâki‘ bir mikdâr yerler için vakf-ı mezbûr yerlerindendir diyü fuzûlî müdâhale ve haremeyn muhasebesine hüccet kayd itdirirdim diyü hilâf-ı inhâ nizâ‘ üzere olduğundan bundan akdem mahall-i nizâ‘ın üzerinde ısdâr itdirdüğü emr-i şerîfimle Konya kazâsı nâ‘ibi Seyyid Şeyh Hüseyin zîde ‘ilmuhu mevâlî ve Karaman vâlîsi tarafından mübâşir ta‘yîn ve mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından Larende’de vâki‘ Göçkur(?) nâm ve İlisra(?) ve Urgan(?) ve Emin ve Çukur [ve] Manyan ve Kızılca nâm karyelerinin akça ve hinta ve sâ‘ir ahâlîleri beş yüzden mütecâviz müselliminden tefahhus olundukda merkûm Dağ-i Davgandos nâm karyenin kıble(?) tarafında vâki‘ Çatak karyesinin her hudûdı kadîmîsi ibtâl-i mekri çıkınca buna ve gerekse burası tarîk-i âmm müntehî olduğu ihtiyâr ve şehâded eyledikde mezbûr mu‘ârazadan men‘ ve ol-yerler kemâ-kân tımârı tarafından zabt olunmak üzere kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb ol hüccet-i şer‘iyyeye mürâfa‘adan imzâ ve mezbûr tımârları karyesinde olan arâzîye müdâhale itmemek üzere vezîr müşârun-ileyh tarafından dahi buyruldu virilüb bir vechile müdâhale iktizâ itmez iken ba‘zı müfsid kimesneler hilâf-ı vâki‘ molla vakf-ı merkûmı tahrîren ve senedât-ı şer‘iyye ve kadîmî mugâyir-i kânûn hâli olmamağla bundan akdem Defterhâne-i ‘Âmire’mdede mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufasssal ve defter-i evkâfa mürâca‘at olundukda Kaş nâhiyesine tâbi‘ elli sekiz nefer re‘âyâ ve üç zemîn ile karye-i Çatak ve hâsıl-ı ‘öşr-i gallât ve salâriyyelerin ve gendüm ve şâ‘ir ve gayruhu ve resm-i tapu ve deştiyânı yekûn ma‘a gayrihâ iki bin yedi yüz akça yazı ile defter-i mufasssalada muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine yazuyı mezkûre ile karye-i Çatak’a tâbi‘ Larende diyü tahrîr ve bin sekiz yüz akçası ifrâz ve Larende Kal‘ası topcısına bir gedük tımâr ve gedik mezkûr hâlâ berât-ı şerîfimle mezkûr Osman’ın üzerinde ve yine defter-i icmâlde karye-i Çatak olmadığının yazı-yı mezkûrenin bâkî kalan dokuz yüz akçası ifrâz kal‘a-i mezbûre mustahfızına mahsûs bir gedük tımâr ve gedük tımâr-ı mezbûr dahi berât-ı şerîfimle mezkûr Hüseyin ve veled-i el-Hâcc Ebubekir üzerinde ve Larende nâhiyesine tâbi‘ evkâfı câmi‘ ve ‘imâret-i merkûm ve mağfûrun-lehu Sultan Selim Han aliyyu’r-rahmân ve’l-gufrân diyü defter-i evkâfın yazıldığı mahalde yüz on dokuz nefer re‘âyâ ve dört aded zemîn ile karye-i Dağ-i Davgandos hâsıl ‘an-‘öşr-i gallât ve salârı hinta ve şâ‘ir yekûn ma‘a gayrihâ dört bin dört yüz yetmiş yedi ve der-tasarruf hâdim karye-i mezbûre zemîn karye-i mezbûre kıtaât ve bağ karye-i mezbûre kat‘ diyü muharrir kalemiyle tahrîr ve müşârun-ileyhin evkâfı

mülhakâtından olduğu mestûr ve mukayyed ve ber-mûceb-i defter-i hâkânî gedük tımâr tarafının icmâl ve mufasssal şer‘ ve vakf taraf-ı şer‘ olduğu sâbıkan defter emini ‘arz itmeğle ‘arz mûcibince ‘amel olunmak için bundan akdem cennet mekâm Karlos Eşbân merhûm ve mağfûrun-lehu ‘ammim Sultan Ahmed Han tâbe serâhu zamanında verilen emr-i şerîf bin yüz kırk dört senesi Ramazan’ında cedîd ve müceddeden emr-i şerîfim ısdâr ve sâdır olan emr-i şerîfim ol-vakitte dahi Karaman vâlîsi Osman Paşa tarafından mübâşir ta‘yîn ve Larende kâdısı ile mahall-i nizâ’nın üzerine varub şer‘le mürâfa‘a ve ta‘arruz olundukda Çatak karyesi sınırı dâhilinde münâza‘a-i fihâ olan arâzî kadîm-i ol-bâbdan beru tımârları tarafından zabt olunub vakfın bir dürlü müdâhale[si] yokdur diyü cem‘-i gafîr ve cem‘-i kesîrin ihtiyâr ve şehâdetleriyle mütevâtiren sâbit ve hükm birle hüccet-i şer‘iyye virilüb bir vechile dahl olunan iktizâ itmez iken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesneler mücerred ‘ırz-ı fasîdeleri icrâ için hâlâ vakf-ı mezbûr mütevellisi olan el-Hâcc Hüseyin nâm kimesneyi tahrîk ve mezbûr dahi tama‘-ı hâmm teba‘iyyet ile mugâyir-i kadîm hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfe ve emr-i hümayûnum adem-i inkıyât ile yine ol-vechile müdâhale ve ‘öşr ve resmlerinin ahz u kabzına muhâlefet ve ta‘addî ve ol-vechile etvârı diğer gûn olmağla hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfe ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ‘amel olunub zikr olunan yerler kadîmisi üzere gedük tımârları tarafından zabt ve ‘öşr ve resmlerin ahz u kabz itdirilüb müteveli-yi mezbûrun kadîmî ve hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfe ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfe muhâlefet ta‘addî itdirilmeyüb men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz itmeğin Divân-ı Hümayûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virildiğin mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Ka‘de Sene 1158

158/1

Niğde Ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Veli nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerinden Niğde kazâsına tâbi‘ İhsan Gazi(?) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî sâkin oldukları karyelerinden kalkub varub ba‘zı kasabât ve kurâ ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla bu dahi ol-makûle defterlü re‘âyâları bulundukları mahallerden kaldırıp kadîmî karyelerine nakl murâd eyledikde hilâf-ı kânûn ve defter ta‘allül ve ol-

vechile tımâr mahsûlünün küllî kesr ve noksân terettübüne bâ'is oldukların bildirüb kadîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilüb hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül ve muhâlefet ittirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

158/2

Karaman Vâlisine ve Bor Ma'a Kayı Kadısına Hüküm Ki,

Sen ki Bor ma'a Kayı kâdısı Mevlânâ Seyyid Mehmed zîde fazluhusun mektûb gönderüb kazâ-i mezkûr sâkinlerinden Şeyhler Cemâ'atinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ali bin Seyyid Halil zîde şerefuhu meclis-i şer'a varub bunun babası müteveffâ es-Seyyid Halil bin Seyyid Ali bin Süleyman'ın kız karındaşı oğlu olub sahîhu'n-neseb sadât-ı kiramdan olduklarına İstanbul nukabâsından berâtında ma'mûlün-bihâ ve hüccet-i şer'iyyeleri var iken iş bu sene-i mezbûrede Kâdî oğlu İsmail nâm kimesne zuhûr ve sen benim re'âyâmsın diyü iddi'â ve mukaddemâ Aksaray kâdısı huzûrunda mürâfa'a-i şer' olduklarından iddi'âsı lav ve mu'ârazası men' birle hüccet-i şer'iyye virilmişken dairi hüccet-i şer'iyye hilâf-ı şer' seksen gurusın alduğun ve mezbûr kazâ-i mezbûrda olduğın bildirüb şer'le görölüb hilâf-ı şer' aldığı girü alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki'-i hâli 'arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene (1)158

158/3

Karaman Vâlisine ve Eyâlet-i Karaman'da Vâki' (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Üsküdar sâkinlerinden Kişver Hasan zîde kadruhu gelüb mühürdâr Mehmed Ağa ile bu iştirâk[en] işbu sene-i mübâreke Yörükân ta'îfesinin mâl mîr-i mîrân cem' ve Âsitâne'ye getürmek üzere Çukadâr Mustafa ile beş yüz elli mündefî'le altun iderek zincirli ve zer-mahbûb altununu mukâta'ası mâlına mahsub olmak için irsâl eyledikde çukadâr merkûm iş bu sene-i mübâreke îd-i fitrının beşinci günü Konya mezâlistanı kurbında yine ahvâl-i Konyadan ba'zı eşhâs çukadâr merkûmı pâre pâre ve helâk idüb üzerinde olunan kemerinde mevcûd ol-mikdâr mâlî ahz ve gasb ve feryâdına kimesne irişmeyüb ve bu misillü şekavet eşhâs-ı mezbûrın ta'allül olduğın tevâtur ile sâbit ve mütekâid ve i'lâmlar olmağla ma'rifet-i şer'le ta'arruz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin sen ki vezîr müşârun-ileyhsin ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tefahhus olunmak bilâ-emr-i şerîf hıyânete

hasâret idenler ahz ve nehb u garet eyledikleri nukûd mezkûra tahsîl ve mâlda katl ve der-bâbda oldukda müceb-i şer'isi edâ olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de (boşluk)

159/1

Karaman Vâlisi Vezîrim (Boşluk) Paşaya [ve] Kayseriyye Kazâsında Nâ'ibu's- Şer' Olan Mevlânâ (Boşluk) Zîde İlmuhu[ya] Hüküm Ki,

Kayseriyye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bunun babası Abram nâm zimmî ile Kayseriyye sâkinlerinden 'ammisi Kirkor nâm zimmî ticaretde müşterekler iken babası mesfûr Abram mürd olundukda metrûkâtı irs-i şer'le buna intikâl idüb küllî bu ol-vakitde sagîr olduğun 'ammisi mesfûr on iki kise akça ile sâ'ir eşyâsı ahz u kabz ve buna bir nesne virmemeğle bu dahi irişüb bâliğ ve birkaç seneden gayrı şark-ı islâm ile müşerref ve babası mesfûr ise intikâl iden meblağ-ı mezbûr ile sâ'ir eşyâsın taleb eyledüğün sen Müslüman oldun diyü bi-vech-i meşrûh hakkını virmeyüb gadr-i küllî ve hakk eyledüğün bildirüb şer'le görölüb babası mesfûr ile müntakıl nukûd ve eşyâsı tamâmen kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhiri Zi'l-Ka'de Sene 1158

159/2

Mahallinde lede'l-mürâfa'a müdde-i-i mezbûr Mehmed Ağa ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz idüb müdde'â-aleyh ba'de't-tahlîk husûsı mezbûrî beyân zımmında Pirlevganda nâ'ibi Ali Efendi'nin Es-Seyyid Osman çavuş yediyle gelen 'arz hıfz olunub bâ-fermân-ı 'âlî şerh virilmişir.

Fî Muharrem Sene (1)159

Karaman Vâlisine Pirlevganda ve Aladağ Kazâları Nâ'iblerine Hüküm Ki,

İstanbul sâkinlerinden el-Hâcc Ömer nâm kimesne gelüb bu yine İstanbul sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffıye olan Rukiye nâm hatunun bâ-hüccet-i şer'iyye ve vasî-i muhtârı olub müteveffıye-yi mezbûrenin zevci olub sadr-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa'nın şâtırlarından Ali nâm kimesne mezbûreyi bin yüz kırk dört senesinde kendüye

tezvîc ve üç ay mürûrundan sonra mâliki olduğu menzîlini âhara bey' ve semenini ve ber-mûceb-i defter-i müfredâtta ma'lûmu'l-mikdâr eşyâ ve nukûd akçası ahz ve bilâ-nafaka mezbûreyi bırakub Pirlevganda kazâsına tâbi' Alaca Pınar nâm karyeye firâren varub hâlâ anda meks ve mezbûreye harçlık nâmına bir pâre göndermediğinden mâ'adâ kendüsi dahi gelmeyüb mezbûre madure olduğundan ma'rifet-i şer'le mezbûrın üzerine kâdir ma'rûf nafaka takdîr ve istidaneye izn birle cânib-i şer'den yedine virilen hüccet-i şer'iyeye mûcibince on dört seneden beru istidâne ile geçinüb mezbûr Ali'nin zimmetinde olan menzîl semeninden ve ber-mûceb-i defter-i müfredât eşyâ ve nukûd akça ve ma'rifet-i şer'le takdîr olunan nafaka müddet-i müstедanesini almadın mezbûre huzûr-ı müsliminde bunu ve vasî-i muhtâr nasb vukû'undan sonra mâlının sülüsünü vücûhu birle sarf olunmuş ve bâkî kalan mâlının nısfı sana virile diyü vasî-yi mezkûr için vasiyet ve musırran âlâ vasiyetiha mezbûre müteveffîye olmağla zevci mezbûr Ali'den gayrı vâris-i ma'rûfî olmamağla bu dahi yanında olan hüccet-i şer'iyeye ve defter-i müfredât mûcibince müteveffîye-yi mezbûrenin mezbûr Ali'nin zimmetinde olan menzîl semeni ve eşyâ ve nukûd ve on dört senelik nafaka ve müddet-i müstедanesinden (...) olan nesneyi mezbûr Ali'den alub nısfını vücûh birle ve nısf-ı âhar semeni dahi kendü umûrına sarf itmek üzere tarafından bâ-hüccet-i şer'iyeye taleb ve da'vâ ve ahz u kabzına şehri Mehmed zîde kadruhuyı vekîl eyledüğün ve bu bâbda Şeyhü'l-İslâm'dan da'vâsına muvâfık fetavâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhumasız yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye mûcibince vekîl-i mezbûr ile huzûrınızda tedâfû'l-hâl(?) ve vech-i şer'î üzere istimâ' ve müteveffîye-yi mezbûrenin mezbûr Ali'nin zimmetinde olan menzîl semeni ve ber-mûceb-i defter-i müfredât eşyâ ve nukûd ve ol-mikdâr senelik nafaka mazaret-i müstедanesinden muhala olandan semeni dahi mezbûr Ali'den Çavuş mübâşeretiyle tamâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra alıvirililüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve siz ki Pirlevganda ve Aladağ kazâları nâ'ibleri mevlânâ-yı mûmâ-ileyhumasız husûs-ı mezbûre mâ'en mütevellî olub vech-i şer'î üzere ru'yet itmeniz için emr-i şerîf sudûrını bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftîyyu'l-enâm olan Mevlânâ Mehmed pîrizâde edâmallahu teala fezailehu işâret itmeleriyle mevlânâ-yı müşârun-ileyhin işâretleri mûcibince mütevellî ta'yîn olmanız bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

159/3

Karaman Vâlisine Niğde ve Karahisar-ı Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Abdullah nâm sipâhî gelüb Niğde Sancağı'nda Niğde kazâsı muzâfâtından Uçhisar nâhiyesinde Yakub Şeyhlü nâm karye ve gayriden altı bin akça berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımârının baş kalemi olan müşterekleriyle kayd u berâtına dâhil sâlifü'z-zikr Yakub Şeyhlü ve icmâline dâhil mezra'aların vâki' olan mahsûl ve rusûmundan müştereki olan Şücauddin nâhiyesinde Başvıran nâm karye ve gayriden kırk üç bin dokuz yüz doksan bir akça ze'âmete mutasarrıf Seyyid Abdullah veled-i Seyyid Mehmed nâm zâim berât yazusuna göre hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve berâtına mugâyir salifu'z-zikr karye ve mezra'alarda senin alâkan yokdur diyü fuzûlî müdâhale ve berât yazusuna göre hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmunun ahz u kabzına mümâna'at ve ol-vechile gadr sevdâsında olduğın bildirüb salifu'l-beyân karye ve icmâle dâhil mezra'aların ber-mûceb-i defter-i hâkânî müştereki mezkûr Seyyid Abdullah ve sâ'ir müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmun herkese berât yazısına göre hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb mezkûr Abdullah'ın hilâf-ı defter-i hâkânî ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Uçhisar nâhiyesine tâbi' Kesennar bin akça yazusu olan Yakub Şeyhlü nâm karyenin iki bin akçası ifrâz ve Melendir nâhiyesine tâbi' iki bin akça yazusu olan çayır mezra'asının dahi ifrâz olan bin akçası ve Ali köy nâhiyesine tâbi' dört yüz akça yazusu olan mezra'a-i Gesi nezd-i karye-i Gömcük(?) ve Karahisar nâhiyesine tâbi' altı yüz akça yazusu olan mezra'a-i Gesi nezd-i karye-i Orhanlu diyü mukayyed mezra'a ile birikdirilüb dört bin akça bir icmâl ve icmâl-i mezkûr üç bin akçası merkûm Abdullah'ın tımârı aklâmı ve bin akçası dahi mezkûr Seyyid Abdullah veled-i Seyyid Mehmed'in ze'âmeti mülhakâtından bâkısı müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak içün yazımıştır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene (1)158

160/1

(Boşluk) Karaman Vâlisine ve Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Niğde kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Halil zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medine-i Niğde sükkânından Abdulmuttalib nâm kimesne meclis-i şer'a varub merkûmun oğlu Hasan nâm kimesne (...) hânesinde kendü hâlinde iken bin yüz elli

(boşluk) senesinde medine-i mezbûre sükkânından Bakırcı oğlu es-Seyyid Hacı Ahmed ve karındaşı Es-Seyyid Hacı Süleyman ve enişterleri Balkıs oğlu İbrahim nâm kimesneler mezbûr Hasan gice ile karındaşımız Ali nâm kimesnenin hânesine girüb birer eşyâsını sirka idüb menzîlinden hevâsına çıkarub karındaşımız sayha eyledüğün bıçağla darb idüb eşyâyı bırakub firâr eyledi diyü da'vâ ve ifk u iftirâ idüb kuvvet-i mâliyeleri sebebiyle başına hevâlarına ma'lûmu'l-esâmî üç yüz mikdârı adem cem' ve ser-cem' iyyet olub oğlu Hasan'ın levendât tâ'ifesinden bir kaç kimesnenin yedine virüb üzerine bir nesne sâbit olmakdan bi-gayr-ı hakk hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf taleb idüb gadr itmeleriyle mezbûr Hacı Ahmed ve karındaşı Hacı Süleyman ve Balkıs oğlu İbrahim ile şer'le mürâfa'a ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim virilmeğün recâsına vâki'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene (1)158

160/2

Karaman Vâfisi Vezîrehu Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Osman Efendi dimekle ma'rûf kimesne ile (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb merkûm Osman Niğde kazâsına tâbi' Amos nâm karyenin zâbiti olub karye-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Ruhban(?) Andon Keşiş nâm zimmî kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' Acı(?) nâm zimmî ile ba'zıların başına cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf şütüm-ı galîza ile bunlara şetm idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhiri Zi'l-Ka'de Sene 1158

160/3

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerinden Niğde kazâsına tâbi' (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeleri toprağında civârında vâki' Bor kazâsında (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ahâlîlerinden ve zirâ'at ve hırâset iden ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zirâ'at ve hırâsetleriyle hâsıl eyledikleri mahsûlleri yine zirâ'at eyledikleri toprakda hademi itmeyüb götürüb bunun sâlifü'z-zikr tımârı karyeleri toprağında hademi idüb hilâf-ı kânûn gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb

men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhiri Zi’l-Ka‘de Sene 1158

160/4

Karaman Vâlisi ve Ber-Vech-i Arpalık İçil Sancağı Mutasarrıfına Niğde ve Silifke ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde Sancağı mütesellimi Mahmud zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb nefsi-i Niğde sâkinlerinden Abdulmuttalib nâm kimesnenin oğlu Hasan nâm kimesne bağ kapısında kendü hâlînde iken bin yüz elli (boşluk) senesinde yine Niğde sâkinlerinden Paçacı oğlu Abdulhamid ve karındaşı Hacı Seyyid Süleyman ve eniştesi Balkıs oğlu İbrahim nâm kimesneler mezbûr Hasan için gice ile Konya mütesellimi Seyyid Ali nâm kimesnenin hânesine girüb biraz eşyâsını sirka idüb menzîlinden hevâsına çıkarub ve karındaşı Yahya aldığı bıçağla darb idüb eşyâyı bıragub firâr eyledi diyü da‘vâ ve ifk u iftirâ idüb kuvvet-i mâliyeleri sebebiyle hevâlarına tâbi‘ iken üç yüz mikdârı ma‘lûmu’l-esâmî ademlerin başlarına cem‘ ve ser-cem‘iyyet olub ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi- gayrı hakk ve bilâ-emr-i münîf mezbûr Hasanı celb idüb ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin ve mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazânızda firâr üzere olmalarıyla bulundukları mahalde icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına teslim mûmâ-ileyh ‘arz itmeğle mahallinde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir [Boşluk] Sene (1)158

160/5

Karaman Vâlsine Gaferyat Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Başkışla sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan mefâhiru’s-sâdâtî’l-kirâm (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm Seyyidler Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunlar sahîhu’n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub kendü hâllerinde ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir ferde vaz‘ ve ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Gaferyat kazâsında sâkin nakîbu’l-eşrâf kâimmakâmı olan (boşuk) nâm kimesne mücerred bunları tecrîm için ikide bir harc mâkul namıyla bunlardan hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i kânûn akça talebiyle ta‘addî ve rencîde ve remîdeden hâli olmayub perâkende ve perîşân

olmalarına bâ'is ve bâdî olduğın bildirüb mezbûrun ol-vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn zâhir olan ta'addîsi men' u def' memnû' olmaz ise 'arz olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene (1)158

160/6

Develü Civârında Vâki' (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Develü kasabası ahâlîleri gelüb Develü kasabasında dört yüz seneden mütecâviz kadîmî mahkeme olub ve Develü kâdısı olanlar kadîmden mahkeme-i mezkûrda ikâmet ve icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye ide gelmişler iken kazâ-i mezbûra tâbî' ve Everek nâm karyeden ba'zı eşîrrâ ve ashâb-ı ağrâz birbiriyle yekdil ve mücerred icrâ-yı 'ırz ve ahz-ı intikâm kasdıyla hilâf-ı inhâ Develü kazâsı nâ'ibinden aldıkları'arz mûcibince emr-i şerîfim ısdâr ve karye-i mezbûrede mugâyir-i kadîm mahkeme binâ ve ihdâs ve ikâmet itdirdüklerinden mâ'adâ hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk harc-ı mahkeme diyü bin beş yüz gurusı tecrîm ve kendü tekâlîfleri tahkîk ve ahvâlleri diğér gûn ve perâkende olmalarına bâ'is oldukların kazâ-i mezbûr civârında vâki' Yahyalu nâ'ibi Mevlânâ Hüseyin zîde 'ilmuhu dahi 'arz eyledüğün bildirüb kadîmîsi üzere kemâ fi'l-evvel Develü kasabasında vâki' kadîmden beru kâdılar ve nâ'ibler otura geldikleri mahkemede ikâmet itdirilmek bâbında istid'â-yı'inâyet ve Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda Develü kazâsı ahâlîsinin iltimâsları üzere kazâ-i mezbûr nâ'ibi es-Seyyid Abdurrahman'ın 'arz mûcibince kadîmden kâdılar otura geldikleri Everek kasabasında vâki' kadîmî mahkemede oturub icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye eyledigin Develü kasabası âhâlîsinden ba'zıları her menfa'atleriçün Develü kasabasında ihdâs eylediğimiz mahkemede otur diyü ta'addî itmeleriyle mezbûrların hilâf-ı şer' ve mu'tâd-ı kadîm ta'addîlerinin men' için kânûn üzere elli yedi senesi Şa'bân'ında emr-i şerîfim virildüğün mukayyed olundukda ve Develü kâdıları kadîmden herkanı mahkemede oturub icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye ide gelmişler ise yine ol-mahkemede oturmaları kânûn olub kadîmîsi kangısı ise sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin hakk ve adl üzere tefahhus idüb kânûn üzere anda ikâmetiçün i'lâm eylemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'-il Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm eylemeğün i'lâm-ı mûcibince kânûn üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

Karaman Vâlisi Vezîrehu (Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Halil zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Niğde kazâsına tâbi' Semendire nâm karye ahâlîleri bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub kazâ-i Konya'da sâkin mütesellim Abdulgaffar Ağazâde Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinden beru subaşlarından Koca oğlu Mustafa ve Osman nâm bölükbaşlarını seksen nefer süvâri ile irsâl ve âle's-sabah karyeleri basub bi-gayr-i hakk on nefer mikdârı adamları ahz ve der-zincir ve altı nefer adamlarını dahi darb ve mecrûh ve zimmet-i nafakasından (...) nâm kasabayı dahi ta'addî sol kolunu bileğinden bi'l-küllîye vaz' ve sekiz yüz re's ganemlerin ve yüz re's kuzu ve dört merkepleri gasb ve sürüb götürüb hâlâ mütesellim mezkûrun yedinde olduğundan gayrı iki ay mikdârı keyl ve tımârı karyelerin levendât mahsûlden ve mahsûlâtları kaldırmayub tahminen on bin kile mikdârı buğday ve arpaları itlâf voyvodayla re'âyâ fukarâsına gadr-i küllî itmeleriyle mütesellim mezkûrun gasb u garet eyledüğü zabt ve şâ'ir ve devâbb ve mevâşilerin her ne ise ma'rifet-i şer'le ashâbına alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında ahvâlleri der-i devlet-medârim i'lâm idevir diyü ihkāk ve iltimâs ve husûs-ı mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olduğın medine-i Niğde ahvâlinden cem'-i gafır ve cem'-i kesir âlâ-tarîki's-şehâdet meclis-i şer'de haber vermeleriyle ol-bâbda vâki'-i hâli emr-i şerîfim virilmek recâsına mevlânâ-yı mûmâ-ileyh 'arz itmeğin sen ki Karaman vâlisi vezîr-i müşârun-ileyhsin mübâşeretinle şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf olan darb ve sûretleri ile hinta ve şâ'irleri icâb idenlerden alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Palas voyvodası Mehmed zîde kadruhu gelüb bunun Kayseriyye kazâsı muzâfâtından İncesu sâkinlerinden Arif(?) Osman ve Molla Ahmed ve Koca Serdâr Hasan Ağa ve buguy(?) bayrakdar dimekle ma'rûf kimesneler ile Abdulfettah ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî otuz nefer kimesneler birbirlerinin kefaletler ve deyn temessükleri mûcibince bin yüz elli altı senesinden beru bin beş yüz gurus alacak hakkı olmağla defa'atiyle taleb eyledikde beş yüz gurusını edâ ve bâkî bin gurusı bu ana dek zimmetlerinde kalmağla ber-vech-i şer'i edâda ta'allül ve muhâlefet ile itâ-at-ı şer-i şerîf itmeyüb gadr-ı küllî sevdâsında oldukların bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb zimmetlerinde bâkî kalan bin gurusu alıvirilüb

ta'allül ve muhâlefet tereddüd ve mümâna'at itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

161/3

Karaman Vâlisine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larende kasabası mahallâtından Hâcî Celâl Mahallesi sâkinlerinden dergâh-ı mu'allâ'm yeniçerileri ortalarında yirmi yekûn neferâtından Ahmed nâm yeniçeri gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olub kimesneye hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Larende kazâsında sâkin serdâr olan Kamış Ahmed Beşe dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde devr-i ebvâb ile ümmet-i Muhammed'i tecrîm itmek 'adet-i müstemirresi olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde buna ahz ve cebren beş on gün yetmesun vaz' ve fuzûlî hilâf-ı şer'-i şerîf kırk elli gurus gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî olunduğın bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi gayr-i hakk aldığı ol-mikdâr gurus hakkı tamâmen tahsîl ve alıvirilüb ta'allül ve tereddüd itdirülmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

161/4

Karaman Vâlisine ve Nevşehir Ma' Ürgüb Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbî Said nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb bunun babası Kara Hasan dimekle ma'rûf pir ve ihtiyâr ve kâr [u] kisbe iktidârı olmayub mezbûre müstakillen olmakdan nâşî hâl-i hayâtında bunun ile karındaşı Ebubekir'e nice oluncayadek ittifâk ve ekl ve deyni dahi edâ itmek üzere karye-i mezbûrede vâkî emlâkim menzîlim derûnunda olan ahşamı size virirem diyü cevap eyledikde bunun karındaşı merkûme mâlını ve emlâkin ve eşyâyı istirhâm ve deyne dahi karşı diyü Müslüman muvâcehesinde ittihâd eyledikden sonra bin yüz elli senesinde ber-vech-i muharrer şâhidi muvâcehesinde cümle emlâk ve eşyâsını bey' kat'î ile bey' ve teslîm ve karye-i mezbûrede vâkî yerlerin dahi hüsn-i rızâsı ve sâhib-i 'arz ma'rifetiyle ferağ ve tefvîz ve bu dahi tefevvüz ve babası merkûmı ölünceye değin görüb ve deynlerini dahi mahallelerine edâ eylemeyüb şimdi babası merkûm fevt olmağla karındaşı merkûm Ebubekir'e zuhûr ve şirrete sülûk ve sâbıkanlarınız emlâk ve eşyâ ve yerlerden hissemi isterim diyü hilâf-ı şer'

ve kânûn buna ta‘addî ve rencîde itmeğin hâlî olmaduğın bildirüb hilâf-ı şer‘ ve kânûn zâhir olan ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘ ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâ’il-i Zi’l-Ka‘de Sene 1158

161/5

Karaman Vâfisi Vezîrehu Göçi-yi Kebir Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karahisar nâm karye ahâlîleri gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden serdâr oğlu Halil dimekle ma‘rûf kimesne dâ’imâ ikâz-ı fitne ve maraz almış ve sa’y bi’l-fesâd olub gâh levend tâifesine karıştığı geşt u güzâr ve gâh Konya mütesellimlerine levend olub bunların her birlerini ifk u iftirâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde buyruldu ile gelüb hilâf-ı şer‘-i şerîf hetk-i ‘ırz ve ta‘addî ve gadr-ı küllî eylediğün bildirüb mahallinde şer‘le görülüb ihkâk ve ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâ’il-i Zi’l-Hicce Sene 1158

162/1

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağına Mutasarrıf Olan (Boşluk) Dâme İkbâluhu Bor ve Develü (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sipâhî gelüb Niğde Sancağı’nda Bor nâhiyesinde Kürd nâm-ı diğer Abbas nâm karye ve gayriden dokuz bin akça tımâra berât-ı şerîfim ile mutasarrıf olub tımârı mülhakâtından Bor nâhiyesine tâbi‘ Kızılca Mescid nâm karyenin ‘öşr-i vakf Zahruddin Bey bin Taşkun Şeyh Himmet ve evlâd-ı Şeyh Himmet ve zâviyesinin vakf-ı ve salârı ve ‘örfiyyesiyle ‘öşr-i kovanının nısf-ı tımâr ve müşterekiyle mezkûr Mehmed’in kayd u berâdına dâhil olmağla vakf-ı mezbûrun mütevellisi ve zâviyesinin zâviyedârı olan (boşluk) nâm kimesne karye-i Kızılca Mescid’de el-mezbûrenin hâsıl olan tereke ve bağ ve bostanın ‘öşrleriyle kovanın ‘öşrünün nısfını almağa kanâ‘at itmeyüb ziyâdeye tecâvüz ve tımâr tarafına‘â’id olan kovan ‘öşrünün nısfı ile salariye ve rusûmât dahi hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale eylediğinden mâ‘adâ müşterekiyle kayd u berâtına dâhil karye-i Kürd nâm-ı diğer Abbas ve cemâ‘at-i evlâd-ı Kürd ve hâsıl-ı ani’l- nakliye ve ‘öşr-i sazlık beş yüz akça yazar mezra‘a-i Dere Geçidi (...) edâsı der- miyân sazlık Musa Hacılu nâm cemâ‘at ve gayrileri zirâ‘at iderler diyü

mukayyed karye ve mezra'ada vakf-ı mezbûrun ve âhardan ber-mûceb-i defter-i hâkânî alâkaları yoğiken karye-i Kürd nâmı diğer Abbas ve cemâ'at-i evlâd-ı Kürd el-mezbûrenin 'öşrü vakfındır diyü zâviyedâr-ı mezkûran dahi fuzûlî müdâhale ve mezra'a-ı mezbûreyi âhardan (boşluk) nâm kimesne fuzûlî zabt ve müşterekleriyle tımâr mahsûlüne gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb Bor nâhiyesine tâbi' karye-i Kürd nâmı diğer Abbas ve cemâ'at-i Kürd el-mezbûrenin ve mezra'a-i Dere Geçidi (...) edâsı der-miyân sazlık diyü mukayyed karye ve mezra'a müşterekleriyle ve Kızılca Mescid karyesi dahi zâviye-i mezbûre vakfı ve müşterekiyle kendüye zabt ve Kızılca Mescid karyesinin vakf-ı 'öşr kovarıyla bağ ve bostan ve terekesinden 'öşrlerin cânib-i vakfdan ve nısf-ı 'öşr kovan

162/2

Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya sükkânından Mehmed ve İsmail ve Hacı Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve ta'addîleri yoğiken kıt'a toprak eşkiyâsından birkaç seneden beru medine-i Konya'da zuhûr iden Hacı oğlu dimekle ma'rûf şakî kendü hâlinde olmadığından ehl-i 'ırz kimesnelerin ehl u 'iyâllerine ta'arruz ve vilâyet cebren garet ve katl-i nüfûs âdet-i müstemirresi olduğundan bu sene-i mübarekede dahi Konya'ya duhûl ve birkaç nefer rufekâlarıyla yekdil ve müslim mahkemeyi basmak üzere sirkat olan Emin Mehmed'e şütûm iderek kâtl kasdıyla hücûm eyledüklerin bir vechile ahz olunması imkânat olmaduğundan bu makûle şekâvet pîşelerin haklarından gelinmek üzere sâdr olan evâmir-i 'aliyyem mûcibince taraf-ı şer'iden mürâsele verilüb şakî merkûmların üzerlerine varılub merkûm dahi Hacı oğlu ve rufekâlarından birkaçının şer'le haklarından gelinüb şerr u mazaratlarından emin ve husûs-ı mezbûr için 'iyâllerine bi-vech-i şer'î ra'iiyyet olunmayub eşkiyâ-yı mezbûrların bâkî kalan rufekâları dahi bulundukları mahalde ahz ve şer'le haklarından gelinmek üzere cümle iltimâsını Konya nâ'ibine 'arz mûcibince emr-i şerîf sâdır olmuş iken bunlar bir mesâlih için Âsitâne'ye geldikde (boşluk) nâm hatun zuhûr ve Konya'da katl olunan Hacı oğlu benim karındaşımdır siz katl itmişsiz diyü bunlar ta'cîz ve rencîde ve mezbûre ile bundan akdem huzûr-ı asâfide vaki' oldukların bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub mezbûre bi-vech-i mu'ârazadan men' olunmuş iken mezbûr ve ba'zıları ol-taraflarda bunları ra'iiyyet üzere oldukların bildirüb şakî mezbûrlar için mahallinde ta'addîden da'vâ-i hırâset olanların ol-tarafda da'vâları istimâ' olunmayub Âsitâne-i Sa'âdetime havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüklerin ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

162/3

Ber-Vechi Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı Olan (Boşluk) Dâme İkbâluhu Ürgüb ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ürgüb kasabası mahallâtından Bedr(?) Mahallesi sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb yine mahalle-i mezbûrede vâki' bunun mutasarrıf ve sâkin olduğu menzîlinin civârında menzîllere mutasarrıf yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden hemcivârı olan İbrahim ve Mahmud nâm kimesnelerin mutasarrıf oldukları menzîlleri bunun menzîlinin a'lâsında vâki' olub ve bunun menzîli iskâtda vâki' olmağla mezbûrların menzîllerinde iskân eyledikleri ba'zı hayvanâtı yünü bunun sâlufu'z-zikr menzîline akub buna zarârı olduğundan mâ'adâ mezbûrlar kendü zebil ve (...) (...) ve eyyâm-ı şitâda damlarında olan karların damlarında bunun sâlifu'l-beyân menzîlinin damı üzerinde menzîli derûnunda olan havâlesine ibkâ idüb buna ol-vechile dahi zarâr-ı şer'îleri olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görülüb mezbûrların ol-vechile zarâr-ı şer'îleri şer'le men' u def' olunmak bâbında hükmi-hümâyûnun recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'ili Zi'l-Hicce Sene 1158

162/4

Karaman Vâlisi Vezîrehu ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibleri Fezailehuya ve (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Kayseriyye kasabası muzâfâtından Yahyalı ahâlîleri gelüb Niğde Sancağı'nda sâkin Kara Bektaş oğulları Süleyman ve Osman ve Ömer ve Ali ve sâ'ir evlâd ve etbâ'ları öteden beru fukarâ-yı ra'ıyyete envâ'i eziyet ve akârın ile emvâl ve eşyâların nehb u garete me'kûlât(?) olub itdikleri fazahat ve şenâ'atleri yanında kalarak fesâd ve şekâvetleri buna mukaddemâ mürtefi ve müzdâd olarak tekerrümünden(?) ziyâde sefk-i dimâ deâvîsi zımmında (...) ve Âsitâne-i Sa'âdete ihzâr ve da'vâ-yı hakk ve kaziye maddelerinden husemâ ile mürâfa'a ve zimmetlerinde sâbit olan hukûk-ı 'ibâd ashâbına bâde'd-istirdâd merkûmları Kayseriyye Kal'asında muhkem habs ve üzerlerine sâbit olan mevâdd sicil ve hüccet-i şer'ıyye olub sûret-i sicilleri hüccet-i şer'ıyye ile keyfiyetleri alâ-vukû'ihî der-sa'âdete i'lâm olunmak üzere Kayseriyye mutasarrıfı ve Niğde Sancağı mütesellimi ile Kara Hacılı Vakf zâde oğulları ve sâ'ir a'şâr ashâbına hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuşiken yine

mazmûnu emr-i şerîfimin inkı[y]âdı ve ihkāk-ı hakk olunmasın mümkün olmamak hasebiyle ‘an vu vaziyetlerinde ahvâli fukarâ gayet mükedder ve perîşân olduğun bildirüb mezbûrlar ile mürâfa‘a ve ihkāk-ı hakk ile şerr u mazaratları üzerlerlerinden men‘ u def‘ olunmak içün müceddeden emr-i şerîfim recâ ve Dîvân-ı Hümâyûn’umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda yüz elli bir senesi evâhir-i Receb’inde vech-i meşrûh üzere mukaddemâ emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmagın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mürâfa‘a-i şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunub bundan sonra dahi itâ‘at-i emr-i ‘âlî itmedikleri muhakkak olur ise keyfiyet-i ‘arz ve i‘lâm olunmaları fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Zi’l-Hicce sene (1)158

163/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Karaman-i Ereğli ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Fazullah zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyh ber-vech-i mâlikâne ‘uhdesinde olan Karaman eyâletinde vâki‘ Suğla mukâta‘asının bin yüz elli sekiz senesine mahsûben a’şar ve rusûmâtını Karaman-i Ereğli sâkinlerinden Gaffar zâde Halil Ağa dimekle ma‘rûf kimesneye der-‘uhde ve iltizâm ve mezkûr dahi iltizâm ve bedel-i iltizâmından bâ-temessük ile iki bin yedi yüz elli guruş alacağı olub mutâlebe olundukda mezkûr şirrete sülûk bi-vech gadr ve ‘illet ile edâdan ta‘allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğın ve tarafından (boşluk) nâm kimesneye vekîl eyledüğün bildirüb sen ki vezîr müşârun-ileyhsin ma‘rifetinle şer‘le görölüb mezkûrun zimmetinde temessüki mûcibince tavsiye iden meblağ-ı mezkûr tamâmen tahsîl vekîl-i merkûme bi-kusûr alıvirilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk ve ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmediğün temessüki mûcibince zimmetinde şer‘le sâbit olan hakkı mahallinde edâda muhâlefet ider ise vukû üzere ‘arz ve i‘lâm ve bâdehu teveccühle fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olur ise ana göre hareket olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olmuşdur.

[Fî] Evâ’il-i Zi’l-Hicce Sene 1158

163/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Develü Kâdısına Hüküm Ki,

Es-Seyyid Abdullah zîde kadruhu gelüb Develü kazâsına tâbi‘ Oluk nâm karyede vâki‘ müteveffâ es-Seyyid el-Hâcc İbrahim zâviyesine Abdurrahim nâm kimesne ile ber-vech-i iştirâk bi’l-fi‘l berât-ı şerîfimle zâviyedâr ve vakfının mütevellileri olub ve vakfiyye-i

ma'mûlun-bihâda vakfının hâsıl olan gallesi zâviyedâr ve mütevellisi yediyle ahz u kabz ve cem' ve tahsîl olunub zâviyesinde âyende ve revendeye it'âm-ı ta'am itmek üzere şart ve ta'yîn eylediği defter-i hâkânî vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mestûr ve mukayyed ve bu şart-ı vakfı icrâ itmeğin murâd eyledikde müştereki merkûm hâsıl olan gallât ahz ve mugâyir-i şart-ı vâkıf gallât-ı mezkûr diyâr-ı âhara nakl ve âyende ve revendeye it'âm iderim diyü ekl ve bel' gadr sevdâsında olduğu bildirüb şart-ı vakfı icrâ ve mezbûrun mugâyir-i şart-ı vakıf ol-vechile zâhir olan ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Ka'de Sene 1158

163/3

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Develü (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Develü kazâsına tâbi' Oluk nâm karyeden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu's-sadâtı'l-kirâm es-Seyyid Abdullah zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addî ve deyn kefâleti olmayub ve üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub dahl olunmak icâb ider hâli yoğiken yine kazâ-i mezbûrda sâkin Molla Mustafa ve karındaşı Osman nâm kimesneler zuhûr ve bilâ-gadr kadîmî on beş sene mürûr iden hukûk da'vâsında istimâ'ı memnû' iken mezkûrlar birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla müteveffâ babamız Abdurrahman nâm kimesnenin on beş sene mukaddem seneden ma'lûmu'l-mikdâr alacağı var idi senden aluruz diyü bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bir re's küheylan atı raht ve bisâtıyla fuzûlî ve tegallûben ahz ve noksân bihâ ile âhara furûht eylediklerin bu dahi agâh olub merkûmâtı da'vet-i şer'î ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarından at-ı mezkûr yüz elli guruş kıymetlü olduğu berât ve hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezkûrlar hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve gadr sevdâsında olduğın bildirüb şer'le görölüb mezbûrenin hilâf-ı şer'-i şerîf aldığı ol-mikdâr guruş kıymetlü atı alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'ili Zi'l-Ka'de Sene 1158

163/4

Karaman Vâlisine Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Mahmud Bey demekle ma'rûf kimesne gelüb Nevşehir kazâsına tâbi' Kavacık nâm karye toprağında bâ-cihet-i şer' Deli Musatafa demekle ma'rûf kimesneden iştirâ eyledüğün mülk bağçe müstakillen yirmi iki seneden beru mutasarrıf olub dahl olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûrede sâkin Çavuş Ahmed (boşluk) demekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî zabt ve üç senedir zabtındadır diyü iddi'â ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarından sâlifü'z-zikr mülk bağı merkûm Deli Mustafa nâm kimesneye merkûm çavuş el-Hâcc Ahmed'in babası Mustafa oğlu müteveffâ Hüseyin'in deyni mukâbelesinde merkûm Deli Mustafa'ya tâbi' olduğu merkûm Mahmud Bey bâ-hüccet-i şer' bey' ve müstakillen yirmi iki sene babası Mustafa muvâcehesinde bilâ- nizâ' zabt üzere iken mezbûr çavuş el-Hâcc Ahmed fuzûlî zabt eyledüğü tamâmen ve cânib-i şer'den hükm birle hüccet-i şer'iyye ve birkaç def'a ol-hüccet-i şer'iyye üzerine imzâ dahi olunub ve birkaç def'a zabtıçün mürâsele dahi virilmiş iken mezbûr ziyâde mütegalibeden olmağla beş seneden zabt ve mahsûlünü dahi ekl ve bel' ve bir müdâhale icrâ-yı hakk mümkün olmaduğun ve bu bâbda müte'addid fetevâ-yı şer' virildüğün bildirüb fetevâ-yı şer' ve hüccet-i şer'iyye mûcibince 'amel olunub fuzûlî zabt olan bağı ve mahsûli alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmek mahallinde şerle görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ'ili Zi'l-Hicce Sene 1158

163/5

Nakl Olunmuştur

Rumili Kâdısına Sazlık ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sazlık kazâsı sâkinlerinden Çoban ta'îfesiden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb merkûm ve mağfûrun-lehu Sultan Süleyman Han tâbe serâhu evkâfi karyelerinden (...) tâbi' (...) nâm karyede vâki' bayrak berâtına mutasarrıf olub koyun ve sâ'ir davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ' ve yaylak resmlerin tahammüllerine göre sâhib-i 'arza edâ idüb dahl [olunmak] icâb itmez iken vakf-ı mezbûr sâkinlerinden a'yân-ı vilâyetden ve sekbân ve bölükbaşı (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve yaylak resminden mâ'adâ bize dahi koyun ve kuzu ve yağ ve sâ'ir nesne viriniz diyü hilâf-ı şer' ve kânûn rencide ve cebren ahz ve ol-vechile yaylağı kasvet şerr u mazarratlarından çıkacak hâlleri kalmayub mezbûrlara ma'rifet-i şer' gadr olunduğın bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Hicce sene (1)158

163/6

**Rumili Vâlisine Sazlık ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,
Nakl Olunmuştur**

Sultan Süleyman Han Evkâfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Baçeva nâm karye ahâlîleri gelüb karye-i mezbûre hudûdunda vâki‘ mutasarrıf oldukları resmlü yaylak yerlerine her sene koyun ve sâ’ir davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ‘ ve tahammüllerine göre resmin sâhib-i ‘arza edâ idüb dahl (olunmak) icâb itmez iken Derince(?) kazâsına tâbi‘ Cuma(?) kasabası sâkinlerinden Salih Çavuş nâm kimesne zuhûr ve ol-yaylağın bir mikdârın benimdir diyü ve yedinde Kara Mustafa Paşa Vakfı mütevellisi tarafından temessükim vardır diyü hilâf-ı kânûn müdâhale ve zâbitlerine muhâlefet ve vâki‘ olduklarına mugâyir hissesi men‘ birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ve senedâtı sâ’ire virmişken şimdi mezbûr Salih fevt olmağla oğlu Ahmed ve zevcesi Aişe yine tezvîrâta sülûk ve ma‘lûmu’l-hudûd salifu’z-zikr yaylaklarına ol-vechile müdâhale ve bey‘lerine muslihun tavassut doksan guruşa sulh ve bedel-i sulhü mezbûrlar ahz ve kat‘-ı nizâ‘ olmuşken yine müdâhaleden hâlî olmadıkların bildirüb men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil (Boşluk) Sene (1)158

164/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Koçhisar ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Türkmen ta‘îfesinden Şerefli Cemâ‘ati ahâlîsinden Arablı Mahallesi’nden iken bundan akdem maktûlen fevt olan Mustafa bin Ali nâm kimesnenin sagîr oğlu Musa ve sagîr kızı Safiye’nin taraflarının vasî vekîlleri ‘ammileri (boşluk) nâm kimesne ile vâlideleri Fatma nâm hatun gelüb sagîrlerin mezbûrânin babaları ve mezbûrenin zevci mezkûr Mustafa bin Ali Deve Kovan kurbundan Ahi Pınar nâm mevzî‘de kendü hâlinde gider iken Koçhisar kazâsına tâbi‘ Üzengili (Üzengilik) nâm karye sâkinlerinden Türkmen ta‘îfesinden cemâ‘at-i mezkûre ahâlîden Gök Musa oğlu Mustafa ve karındaşı Berber ve Gök Osman oğlu Musa ve sâ’ire Mehmed oğlu Ali ve Nasuh ve karındaşı İbrahim ve İbrahim bin Mustafa ve karındaşı Halil ve Halil Ali oğlu Hamid ve Köroğlu Murtaza ve Karasu ve Tabanlı ‘Aşîretinden Durmuş dimekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yekdil ve mevzî‘-i mezkûrun bin yüz elli ve (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ile hârici ile mezkûr Mustafa’nın üzerlerine gelüb katl kasdıyla üzerine hücum ve kimi bıçak ve kimi mızrak ve topuz ve kılıç elime darb ve her tarafını cerh ve ol-darbdan

nâşî müte'essiren fevt olmağla maktûl mezbûrun üzerine varılıb taraf-ı şer' den keşf ve hüccet-i şer' iyye olmuşiken henüz icrâ-yı hakk olmaduğın bildirüb hüccet-i şer' iyye mûcibince şer' le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'aallül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Hicce Sene 1158

164/2

Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Develü kazâsına tâbi' Oluk nâm karye ahâlîsinden Seyyid Abdullah Şerîf ile ve sâ'irleri gelüb konar ve göçer Yörük ta'îfesinin Kütük Cemâ'atinden Abdullah ve karındaşı İbrahim ve Molla Süleyman ve Hacı Musa oğlu ve el-Hâcc kethüdâ ve keşan ve sâ'irleri evleriyle gelüb bunların karyeleri kurbuna konub koyun ve sâ'ir davarlarını muhkem zabt itmeyüb bunların karye-i mezbûrede vâki' bostan ve sâ'ir mahsûlâtı arasına salıvirüb yarub ve çektirüb küllî zarâr ve ziyân ve ta'addîden hâlî olmamalarıyla bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûrların ol-vechile olan ta'addîleri men' birle cânib-i şer' den tenbîh olmuşiken mezbûrlar yine memnû' ve mündefi' olmayub kemâ fi'l-evvel zarâr ve ziyân ve ta'addî ve gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb şer' le görülüb ol-vechile olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Hicce Sene 1158

164/3

Karaman Vâlsine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Merkûm Alaaddin Evkâfî'nın ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle hâlâ mütevelliler[i] olan el-Hâcc Süleyman ve Abdullah ve Ahmed zîde kadruhum gelüb ve vakf-ı mezbûrun defter-i hâkânîde mukâyfed karyelerinden Larende kazâsı muzâfâtından Kaş nâhiyesine tâbi' Emir Musa ve Tahtalı ve Aluca Oğlan ve (...) han dimekle ma'rûf karyelerinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdlar dâhilinde kadîmu'l-eyyâmdan беру bunların mütevellî olduğı vakf-ı mezbûr tarafından vakf için 'öşr ve resm-i alınagelen bir mikdâr yerlere hâsıl olunmak icâb itmez iken civarında vâki' tımâr ecânibinden Osman ve Halil oğlu Süleyman nâm sipâhîler zuhûr ve bizim mutasarrıf olduğumuz tımârımız karyesi toprağımızdır 'öşr ve resmin biz alıruz diyü hilâf-ı kânûn ve defter fuzûlî müdâhale tegallüben ahz ve ol-vechile

vakf-ı şerîfe gadr itdiklerin bildirüb ol-yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmisi üzere taraf-ı vakfdan bunlar ahz u kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Zi’l-Hicce Sene 1158

164/4

Karaman Vâlisine Aksaray Sancağı’nda Vâki‘ Mevlânâ (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Hâlâ Aksaray(?) Kal‘ası muhafazasına me‘mûr Çelebi Yusuf Paşa zâde Hasan dâme ikbâluhunun kapu kethüdâsı el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu gelüb bin yüz elli (boşluk) senesinde mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğu Aksaray Sancağı’nda sene-i mezbûre imdâd-ı seferiyyesi mâlından mütesellimi ve kazâ-i mezbûrdan Ali baba zâde Abdullah nâm kimesne zimmetinde üç yüz guruş kalub ve zemîni müş‘îr memhûr deyn temessûki virilmişiken taharri taleb olundukda edâda muhâlefet ve mîr-i mîrân mûmâ-ileyh gadr iradesinde olduğın bildirüb sefer-i mezkûre mâlından olub temessûki zimmetinde olan üç yüz guruş zâbiti ma‘rifetiyle tahsîli olunub mugâyir-i temessûk bir dürlü ta‘allül ve tereddüd itdirilmemek için hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin zâbiti ma‘rifetiyle temessûki mûcibince şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Zi’l-Hicce Sene 1158

164/5

Develü Kazâsı Civârında Vâki‘ Mevlânâ (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Düstûr [u] mükerrerrem müşir-i müfahham nizâmu’l-‘alem Karaman vâlisi vezîrim Mehmed Paşa edâmallahu ta‘âlâ iclâluhu Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb eyâlet-i Karaman’da Niğde Sancağı’nda vâki‘ Develü kazâsı ez-kadîm kazâ olub nefsi Develü kasabasında ikamet idecek kadîmî mahkeme olmağla kadîmu’l-eyyâmdan beru kâdılar nefsi Develü kasabasında ikâmet ve icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iyye ide gelmişler iken Develü kazâsına tâbi‘ Ören nâm karyede mütemekkin ehl-i zimmet re‘âyâ tâ‘ifesi nice gûne hile ve hüd‘a ve tezvîrâta sâlik ve kâdılar karyemizde ikâmet ide gelmişlerdir diyü bundan akdem bir takrîb-i kânûn üzere emr-i ısdâr ve harabe-yi mezbûre de müceddeden mahkeme ihdâs ve kâdılar ile yekdil ve yekcihed ve re‘âyâ fukarâsını tecrîm ve tağrîmden hâlî olmadıklarından gayr-i ahkâm-ı şer‘iyyenin ibtâlîne ve nizâ‘ı kazâyâ celb u mâl mîrînin ve vâki‘ olan umûr-ı mühimmenin ta’vîk ve ta’tiline bâ’is oldukları bilcümle ehl-i kazâda bi-

gayr-ı hakk mütesellimin vezîr müşârun-ileyhe varub vâki‘-i hâlilerin ve vezîr müşârun-ileyh dahi husûsı mezbûre ittılâ‘ hâsıl ve kemâ fi‘l-evvel Develü kasabasında kadîmî mahkemede kâdılar ikâmet ve icrâ-yı şer‘iyye olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz itmeğin vech-i meşrûh ve kânûn üzere ‘amel için yazılmışdır.

Fî Evasıt-ı Zi‘l-Hicce Sene 1158

164/6

Karaman Vâlisine ve Kırili ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

‘Ulemâdan Mahmud zîde [ilmuhu] ‘arz-ı hâl idüb Kırili kazâsına tâbi‘ Sergisaray nâm karye sâkinlerinden Kanlı Veli oğlu dimekle ma‘rûf Ali ve Süleyman nâm şakîler bin yüz elli yedi senesinde şarkdan bunun oğulları Seyyid (boşluk) ve Seyyid (boşluk) nâm kimesneleri hilâf-ı şer‘ katl ba‘dehu kâtil-i mezbûrun Şami İbrahim Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin zîr-i himâyesinde olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileysin tarafından ta‘addîleri ve mübâşir ta‘yîn ve mezbûr İbrahim kâtil-i mezbûrları virmeyüb ba‘dehu dutup ol-vechile icrâ-yı hakk olunmayub ba‘dehu kâtil-i mezbûr mezbûrların yanında ademlerin ta‘yîn ve karye-i mezbûreden üç nefer adamları dahi katl idüb ve karye-i mezbûreden ba‘zı kimesneler çift sürmeği ve âhar husûsusların görmeğe gidemeyüb şerr u mazarratlarında emin olub ahvâl-i fukarâ mükedder olduğın bildirüb şer‘le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden sen ki vezîr müşârun-ileyhsin mahallinde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi‘l-Hicce Sene (1)158

165/1

Karaman Vâlisine Larend ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larend kazâsına tâbi‘ Kürd Ağanı nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Ahmed bin İbrahim ve karındaşı es-Seyyid Hasan zîde şerefuhuma ile Cül Ömer bin Abdulkadir ve İbiş bin es-Seyyid Mehmed ve Çiftçi Ali ve İmam oğlu (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde ‘ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye va‘z ve ta‘addîleri ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde olmaları icâb itmez iken (...) kazâsına tâbi‘ Temur kapu dimekle ma‘rûf çiftlikde sâkine Hatice binti Ahmed nâm hatun zuhûre ve şirrete sâlike ve kat‘a bunların haber u agâhları yoğiken bunlar için hevâdârlarından yirmi nefer mikdârı sekbân

ile Köşek nâm karyede vakt-i zuhrda oğlum Mehmed bin Ebubekir'in üzerine hücum ve âlet-i cârihâ ile mecrûh ve kurşun ile üç yerinden darb ve bi-gayr-ı hakk katl idüb maktû'an serini ihfâ ve hayf eylediler diyü da'vâ ve ve mürâfa'adan ahvâlleri şer'le görüldükde mezra'a-i mezbûreden sıdk-ı makâlini mübeyyen beyyine taleb olundukda mezbûre ba'de imhâl-i şer'i ityân-ı beyyineden vücûh ile izhâr-ı acz idüb tahlîf dahi talib ve ragıbe olmamağla husûs-ı mezbûr sahîhatü'l-kelimât sikât-ı müslimînden su'âl oldukda fi'l-hakîka maktûl-i mezbûr Mehmed kendü hâlinde olmayub ebnâ-i sebîle isâl-i mazarrat üzere olduğundan nâşî bundan akdem İçil Sancağı mutasarrıfı Hasan Paşa tarafında mezbûr Mehmed ahz ve katli için bâ-buyruldu mübâşir ta'yîn olunan sekbânlar varub salifu'z-zikr Köşek karyesinde mezbûr Mehmed katl ve ser- maktû'atı müşarun-ileyh tarafına götürüsün diyü cem' ve cem-i kesîr âlâ-tarîki's-şehâde haber vormeleriyle mezbûre Hatice bilâ-beyyinde bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb ve ol-hüccet-i şer'iyye üzerine mûcibince 'amel oluna diyü mufassal ve meşrûh buyruldu dahi olmuşken mezbûre yine kâni' ve mündefi' olmayub ol-hüccet-i şer'iyye mugâyir mücerred ta'cîz ve ızrâr ve celb-i mâl sevdâsıyla tekrâr da'vâ-yı tezvîrâta tasaddî ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ol-vechile bunları ta'addî ve rencîdeden halî olmayub gadr-i küllî murâd eyledüğün bildirüb hüccet-i şer'iyye mûcibince 'amel olunub mezbûreye hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye bunları ol-vechile ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addî men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'iyyesi mûcibince mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Hicce Sene 1158

165/2

Doğanhisarı Vâlisine Hüküm Ki,

Kara Ağa nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerinden tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem'ine me'mûr olan edâ idüb kusûrları yoğken karye-i mezbûre sâkinlerinden Hasan nâm kimesne ziyâde mütegallice ve cebâbireden olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bunların tekâlîfleri umûrına karuşub vâki' olan her bir tekâlîflerinden mugâyir-i emr ve defter kendü nefsiçün ellışer altmışar guruş zamm ve tahmîl vakfdan cebren ve kahren tahsîl ve gadr ve ta'addî ve bunlar dahi mezkûrun muhâlefet-i şer'le mahkemesi görüb mugâyir-i emr ve defter kendü nefsiçün alacağı

akçaları almak istediklerinden ziyâde mütegâllibeden olmağla kuvvet-i irtişâ ile mu‘ayyen keşîdesi olmakdan nâşî icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın bildirüb sâbıkan ma‘rifet-i şer‘le mahkemesi görölüb mezkûrdan hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i emr ve zâhir kendü nefsiçün alduğı akçaları ashâba istirdâd ve icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer‘-i şerîf zâhir olan ta‘addîsi men‘ u def‘ ve mütegallibe olmaz ise ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûn recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi‘l-Hicce Sene 1158

165/3

Karaman Vâlisine (Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Sıhhâti Zîrde Mestûrdur

Konya mahallâtından Nehr-i Kafur Mahallesi sâkinlerinden İsmail nâm kimesne ile vâlidesi Fatma ve kız karındaşları Hatice ve Havva ve Fatma ve Emine ve Raziye ve Rabia nâm hatunlar gelüb mezbûre Fatma’nın zevci bunların babaları el-Hâcc Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda dâ‘imâ bunlar ile Konya sâkinlerinden İsmail Efendi dimekle ma‘rûf kimesneye münhasır olmağla müteveffâ-yı mezbûrun altmış kise akça tevaffuk ve on iki keyl zimmetinden olan akçasıyla yine medine-i mezbûrda bezirgân han dimekle ma‘rûf çare olan beş keyl akçalık emvâl ve iki bâb mülk menzîl ve iki kıt‘a bağçesi bunlara intikâl idüb bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr İsmail müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil hisse-i irsiyyelerinden ancak bunlara üç bin gurusluk eşyâ virüb mâ‘adâsı kendüsü hilâf-ı kânûn fuzûlî ahz u kabz idüb bundan ziyâde gadr eyledüğün bildirüb mahallinde şer‘le görölüb müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil nukûd ve emlâk ve eşyâsı isâbet iden hisse-i şâyi‘ası tamâmen tahsîl ve bunlara bî-kusûr alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ikhak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi‘l-Hicce Sene 1158

165/4

Karaman Vâlisi Aladağ Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Seyyid Ahmed veled-i Seyyid Hâcî Hasan nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı’nda berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tımârı karyelerinden Aladağ kazâsına tâbi‘ Akça Ören nâm karyesinin defterde mukâyyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından Ramazan oğlı İsmail ve Kenan Abdurrahman ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin

üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'îyyetleri kânûn ve defter mûcibince taleb olundukda mezbûrların siyânete alakâları olmayub ve ityân-ı şer' eyledikleri İstanbul kazâsından yedlerinden mu'accelen kendü hevâları yoğiken mücerred rusûm-ı ra'îyyetleri virmemek için birbirleriyle yekdil ve kuvvet-i mâliyeleri sebebiyle İçil Sancağı'nda vaki' hevâlarına tâbi' kânûn birle eyledikleri müzevver hüccet ile rusûm-ı ra'îyyetlerin hilâf-ı kânûn ve defter virmekde ta'allül ve muhâlefet itmeleriyle mukaddemâ bunun babası Seyyid Hasan mezbûrlar ile mürâfa'a-i şer' oldukların mezbûrlar huzûr-ı şer'den ikrâr ve i'tirâf idüb cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye mugâyir-i rusûm-ı ra'îyyet edâda ta'allül ve muhâlefet ve tımâr mahsûlüne gadr olduğın bildirüb hüccet-i şer'iyye mûcibince 'amel olunub kânûn [ve] defter mûcibince rusûm-ı ra'îyyetleri alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt Sene 1159

166/1

Karaman Vâlisi Vezîrim (Boşluk) Paşa'ya Karaman Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ahmed nâm zaim gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze'âmeti karyelerinden Ereğli-yi Karaman kazâsına tâbi' Sortuhal(?) nâm derbend karyesi toprağında zirâ'at ve hırâset iden ecânibinden Monla Mustafa ve Kuddisi oğlı ve İdrisi oğlı İbrahim dimekle ma'rûf kimesneler ile (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrleri dört seneden beru virmeyub tarafından subaşı el-Hâcc Halil nâm kimesne taleb eyledikde mezbûrlar mütegâllibeden olmalarıyla hilâf-ı kânûn ta'allül ve ol-vechile ze'âmet-i mahsûlüne gadr olduğın bildirüb kânûn ve defter mûcibince kimesnesiyle 'öşrleri subaşı mezbûra tamâmen tahsîl ve alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn ve defter mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Hicce Sene 1158

166/2

Ber-Vechi Arpalık Kırşehir Sancağı Mutasarrıfına Hacıbektaş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacıbektaş kazâsına tâbî‘ Mucur karyesi sâkinlerinden Ali Ağa ve karındaşları Mustafa Ağa ve İbrahim Ağa demekle ma‘rûf kimesneler gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Topal oğlu İbrahim nâm sipâhî yine karye-i mezbûre toprağında bunların bağları kenarında Mustafa Ağa oğlu olup ağa ve karındaşı oğlu Abdullah Ağa demekle ma‘rûf kimesnelerin mutasarrıf oldukları diğer hâlleri kadîmî üzerine bin yüz elli (boşluk) senesinde ‘arz eylediği Meskûn Ağa hetk-i dalları bunların bağları üzerine tarla idüb zarârı olmağla bi-gayr-ı hakk ol-dallardan şerr ile vâki‘-i zarâr mümkün olan mezbûr şerr itdirüb ol-beyân kal‘a itdirmek istedikde hilâf-ı şer‘ ta‘allül üzere olduğun fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb şer‘le görülüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Hicce Sene(1)158

166/3

Karaman Vâfisi Vezîrehu ve Doğanhisarı ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Doğanhisarı kazâsına tâbî‘ Kara Ağa [nâm] karyede vâki‘ Sultan Alaaddin câmi‘-i şerîf evkâfının mütevellisi olan Mehmed zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Doğanhisarı kazâsı sâkinlerinden erbâb-ı mütegalibe ve cebâbireden Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbî‘ ma‘lûmu’l-esâmî eşkıyâ ile yekdil ve yekcihet vakf ve mücedded ‘âdet-i müstemirresi olmakdan nâşî hilâf-ı şer‘-i şerîf bi-gayr-ı hakk bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i mezbûrda vâki‘ bunun menzîli basub oğlu (boşluk) nâm sagîri ahz ve oğlu için vâfir akçası almadıkça salıvirilüb ve ehl-i (boşluk) nâm hatunı tahvîk ve darb-ı şedîd ile darb ve ol-darbdan müte’essiren üç günden sonra ehl-i merkûme müteveffiye olup buna dahi kanâ‘at itmeyüb tekrâr nısfu’l-leylde menzîlin basub ve fî‘l-i şen‘î kasdıyla kızı (boşluk) nâm bîkr-i bâligayı ahz ve darb iden ile menzîlinden taş çıkarub köy ahâlîsi yerlerinden tahlîs itmeleriyle ehl-i ‘ırz olan Süleyman ve Hasan nâm kimesnelerin ‘ırz hetk ve bu güne fesâd ve şekâvetleri bu mâ-kapuma ezfûn olup mükedderü’l-hâl oldukların bildirüb şer‘iyle görülüb eşkıyâ-yı merkûmenin hilâf-ı şer‘-i şerîf aldıkları akçası tahsîl ve ihkāk-ı hakk ol-vechile hilâf-ı şer‘-i şerîf zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ ve mütenebbih olmaz ise ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi’l-Hicce Sene 1158

Karaman Vâlsine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larende kasabası mahallâtından Eymir nâm mahallede vâki‘ (boşluk) evkâfının bi‘l-fi‘l berât-ı şerîfimle mütevellisi olan Ahmed zîde kadruhu gelüb vakf-ı mezbûrun selâtîn-i mâziyye temlîki mûcibince defter-i hâkânî ve vakfiyye mâ‘mûlun-bihâsına mukayyed Larende kasabası toprağında vâki‘ taraf-ı vakfdan zabt ve dahl üzerine gallesi ahz u kabz oluna gelenden iki kıt‘a ma‘lûmû‘l-hudûd ve mukaddemâ ve Larende kazâsı âhardan alâkası olmayub âhardan bir vechile dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken Larende kasabası sâkinlerinden Bulud oğlu Mehmed dimekle ma‘rûf kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve ben ol-yerleri terk Osman nâm kimesneden mülkiyyet üzere iştirak[it] itdim mülk menzîlûdür diyü birkaç sene fuzûlî zabt itdikden sonra mezbûr ol-tarlalar benim değildir vakf-ı mezbûrundur ben fuzûlî sâbıkdan isticâr itmişdim diyü vakfını ikrâr ve i‘tirâf vakf ba‘de‘l-zabt mezbûr mahzâr-ı müslimînden ol-yerleri icâre denli bundan isticare ra‘iyyet ve bu dahi icâresini taleb eyledikde mezbûr icâzdan imtinâ‘ ve hevâsına tâbi‘ kazâdan bedel-i irtişâ ile bir takrîble aldığı hüccet ile yine ol-vechile mülkiyyet iddi‘âsıyla zirâ ve bunun zabt ve tasarrufuna mûmâna‘at ve vakf-ı şerîf gadr-i küllî murâd ve ta‘addî eylediğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve vakfına ma‘mûlun-bihâ mûcibince ‘amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve vakfiyye ma‘mûlun-bihâ ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölüb ihkâk-ı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi‘l-Hicce Sene 1158

Karaman Vâlsine ve Ürgüb Kâdısına Hüküm Ki,

Hafız Mehmed zîde hıfzuhu gelüb Ürgüb kazâsına tâbi‘ Tatların nâm karye sâkinlerinden İmâm Çullıoğlu Hüseyin nâm kimesne bunun ‘ammisi kızı Ümmügülsüm nâm hatunun zevcesi olub zevcesi mezbûrenin vâlidesi ‘ammisi merkûmenin taht-ı nikâhında iken bundan akdem müteveffıye oldukda ‘ammisi zimmînde olan nikâhı ve reşiten kızı mezbûre Ümmügülsüm ‘ammisinden tamâmen ahz u kabz eyledikden sonra yedini icrâ zimmet birle hüccet-i şer‘iyye virilüb dahl olunmak icâb itmez iken bu diyâr-ı âharda iken ‘ammisi mezbûr fevt oldukda mezbûr Hüseyin ziyâde eşkıyâ ve eşirrâ ve mütegalibeden olmağla hevâsına tâbi‘ karındaşlar Musa ve Ahmed ve Yusuf nâm şakîler ile yekdil ve yekcihed ve

bir tarafıyla sandukadan ol-ibrâ hücceti ihrâc ve ihtifâ itmeğle müteveffâ-yı mezbûr ‘amminin mâlını sen kabz itmeğle zevcemin zikr olan nikâh hakkını tekrâr senden alurım diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf bunun menzîlini basub bin yüz elli (boşluk) senesinde mecmû emvâl ve eşyâsını garet ve yağma idüb bir akça ve bir habbesi kalmayub gûna-gûn hakaret ve kesr-i ‘ırz ve küllî gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb emvâl ve eşyâsını her ne ise tamâmen alıvirilüb icrâ-yı hakk ve ol-ibrâ-yı mugâyir tekrâr ta‘addî ve rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şerle görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Ka‘de Sene 1158

167/2

Karaman Vâlîsine ve Ürgüb ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâbıkan saray-ı hümayûnum ashâblarından İbrahim zîde kadruhu gelüb erbâb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub şer‘an dahl olunmak icâb itmez iken Ürgüb kazâsına tâbi‘ Tatlar[in] nâm karye sâkinlerinden İmâm Sadullah oğlu Hüseyin nâm kimesne zuhûr ve senin kız karındaşının bıkırını ben izâle eyledim diyü ifk u iftirâ ve tevâtur idüb kendü firâr itdiğiyle ol-takdîr ile buna bi-gayr-ı hakk tecrîm ve tağrîm zuhûr ve şirrete sâlik ve mücerred ihzâr kasdıyla benim karındaşımı kızının cebren bıkırını izâle itmişsin diyü tekrâr iftirâ üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın bin yüz elli senesinde hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örf tâ‘ifesine istinaden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk ma‘lûmu’l-mikdâr akçası alub gadr ve bunun emsâli ta‘addîsinin nihâyeti olmayub ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb bi-gayr-ı hakk aldığı akçası her ne ise gerü istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eylediğin ecilden mahallinde şer‘le görüle diyü yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene 1158

167/3

(Boşluk) Kâdıları ve Şücauddin Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sen ki Şücauddin kazâsı nâ’ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Şücauddin kazâsına tâbi‘ vezîr-i a‘zam sâbık Mehmed Paşa’nın murûr [u] ubûr iden hüccâc-ı müslimînin ve sâ’ir ebnâ-i sebîlin eşkıyâdan hıfz ve hırâsetleri için binâ eylediği han ve derbendi evkâfından yine kazâ-i mezbûreye tâbi‘ Ulukışla derbendi

karyelerinden Porsuk ve Beğ Ağıl nâm karyelerün defterde mukayyed derbendci oğlu derbentçilerinden ma‘lûmu’l-esâmî re‘âyâları bundan akdem kuvvet-i mâliyeleri sebebiyle kadîmî karyelerinden kalkub varub taht-ı kazâlarında vâki‘ kasabât ve kurâ ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin ve derbendi mezbûr hâli kalub harâbına bâdî olmalarıyla ol-makûle defterde mukayyed vakf-ı mezbûrun derbendci oğlu derbentçilerden olan mezbûrlar bulundukları mahallerden kaldurub zâbiti ma‘rifetiyle kadîmî karyelerine nakl ve iskân ettirilüb hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene 115(boşluk)

167/4

Karaman Vâlisine Niğde ve (Boşluk) Kâdılara Hüküm Ki,

Niğde kasabası sâkinlerinden Muttalib ve karındaşı Mehmed nâm sipâhî gelüb bunlar kendü hâlinde olub bir ferde zulm ve ta‘addî yoğiken yine Niğde kasabası sâkinlerinden mütegalibeden Ahmed Efendi ve İsmail Efendi dimekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olub birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve bin yüz elli (boşluk) senesi hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâd ve gûna-gûn ifk u iftirâ ve mezbûr Muttalib’in oğlu Hasan nâm kimesnenin üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmadı bi-gayr-ı hakk ve bilâ-emr taleb idüb ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediklerin ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Ka‘de Sene (1)158

167/5

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (Boşluk) Kâdılara Hüküm Ki,

Niğde kasabası sâkinlerinden Muttalib ve karındaşı Mehmed nâm sipâhî gelüb bunların mûrisleri Hasan nâm kimesne kendü ‘ırzıyla mukayyed ve bir ferde zulm [ve] ta‘addîsi yoğiken yine Niğde kasabası sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden Seyyid Mahmud Ağa ve Nuh oğlu Hasan Ağa ve Uzun el-Hâcc Mustafa ve Kayukcı oğlu Seyyid Süleyman ve Köse Hasan ve Bayrakdâr Hasan merkûm Oğlu Kör Hüseyin ve Seyyid Abdullah ve Eşek(?) oğlu Osman merkûm Halil dimekle ma‘rûf kimesne şakîler kendü hâllerinde olmayub bunlar ‘arz (boşluk) ve gallât itmeleriyle mücerred icrâ-yı ‘ırz ve ahz-ı intikâm kasdıyla hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâd ve gûna-gûn ifk u iftirâ ve mûrisleri mezbûr Hasan’ın

idaresi gallesi ile ol-yerin bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bilâ-emr-i münîf bi-gayr-ı hakk cebren taleb idüb ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb zâbitleri mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene (1)158

168/1

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde kazâsı ahâlîsi gelüb bundan sâbikan kazâların nâ’ibi olan Boyacı oğlu Halil dimekle ma‘rûf kimesne ziyâde mürteşi ve tama-kâr olduğundan nâşi bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i kânûn ve bi-gayr-ı hakk kırkar ellişer gurusların alduğundan mâ‘adâ ferâgat itmeyüb beher salyâne tevzî‘inde dahi bana ikişer üçer yüz gurus virmedikce salyânelerinizi tevzî‘ etdim diyü kendü nefsiyçün yarımşar kise akça zamm ve cebren tahsîl ve bunun emsâli nice dürlü bed‘ ve mezâlim ile ta‘addînin nihâyeti olmayub ziyâde gadr eyledüğün ve mezbûr taht-ı kazâlarınızda mürûr u ubûr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer‘le mürâfa‘adan mezbûrun hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk zulmen ihkāk-ı hakk fukarâ her ne ise tamâmen tahsîl ve ashâb-ı hukûk alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene (1)158

168/2

Niğde Sancağı’nda Mutasarrıf Ve Niğde Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde Kal‘ası mustahfızlarından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları gelüb bunlar berât-ı şerîfimle gedik tımâr ile kal‘a-i mezbûre mustahfızlarından olub edâ-yı hizmet idüb ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken hâlâ kal‘a-i mezbûre dizdârı Hasan Ağa dimekle ma‘rûf kimesne mücerred tecrîm için siz ba‘zı husûslarınız için âhar mahalle ve Âsitâneye gidüb edâ-yı hizmet için perâkende adem-i kasd eyledikde her birlerine ma‘lûmu’l-mikdâr akça virirsiz diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf akça mütâlebesiyle bunları ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ol-vechile ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene (1)158

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde Kâdısına Hüküm Ki,

Niğde kazâsı ahâlîsi gelüb bunların kazâlarına ba‘zı kimesneler kendü hata’ı ile helâk olub ve bu makûle kendü hata’ı ile helâk olanlar için ‘öşr-i diyet memâlik-i mahrusemde memnû‘ ve merfu‘ iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından ve mütesellim ve voyvoda ve sâ‘ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarından kazânızda ba‘zı kimesneler helâk ve kan olmuş diyü ‘öşr-i diyet nâmıyla akça taleb eylediklerinden mâ‘adâ müteveffâ-yı mezbûrun vereseleri da‘vâ ve taleb itmeksizin bi-vech ba‘zı hükkâm taraflarından mübâşirler gelüb müteveffâ-yı mezbûrın eline kefen ideriz itdirmezseniz kaldırub defn itdirmeziz diyü mücerred celb-i mâl için cebren ve kahren vereselerinden yirmişer otuz kırkar guruşların almadıkça müteveffâyı kaldırub defn itdirmeyüb küllî gadr ve zulm u sarîh itmeleriyle bundan akdem ol-vechile zulm ve ta‘addîlerin men‘ u def‘ olunmak bâbında müte‘addid evâmîr-i aliye sâdir olmuşiken bir vechile icrâ-yı hakk mümkün olmayub ahvâllerin diğer gün oldukların bildirüb ol-vechile zulm ve ta‘addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin imdi bu makûle suya gark ve ateşe hark atdan ve merkebden ve taşdan ve ağaçdan düşüb ve yıldırım urub ta‘un canun(?) pareleyüb (?) ve divan altında kalub kendü hata’ı ile helâk olanlarıçün kendü hata’ı ile helâk olanlarıçün ‘öşr deyni memalik-i mahrusemde memnû‘ gadr bu bâbda kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene (1)158

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Vezâretten mütekâid vezîr-i a‘zam sâbikan müteveffâ İbrahim Paşa’nın oğlu Mehmed dâme mealihu ‘arz-ı hâl idüb ber-vech-i meşrûta mütevellisi olduğu babası müteveffâ-yı müşârun-ileyhin evkâfı karyelerinden Niğde Sancağı’nda Nevşehir nâhiyesinde karye-i Kuşkayası nâm-ı diğer Sakaldutan hâlâ Arablar derler Develü (...) karye-i mezbûre ahâlîsi için imdâd-ı seferiyye ve hazariyyelerin Nevşehir kazâsı ahâlîsi virüb ve umûr-ı şer‘iyyelerin dahi Nevşehir’de görilür diyü defter-i hâkânîde mukayyed karye-i mezbûre ahâlîsi imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeden tahammüllerine göre hisselerine düşen Nevşehir kazâsı ahâlîsi ile mâ‘en cem‘ine me‘mûr olanlara edâ ve umûr-ı şer‘iyyeleri dahi ber-mûceb-i defter-i hâkânî sen ki Nevşehir kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ru‘yet idüb karye-i mezbûre ahâlîsinin Karahisar-ı Develü kazâsı toprağında bi’l-fi‘l zabt ve

tasarrufların tekâlîf alınmak icâb ider hâne-i ‘avârızına bağılu emlak ve yerleri olmayub ve yine Niğde Sancağı’nda Karahisar nâhiyesinde tımârı mülhakâtından olan Arablar meşhedi mer’âsı başka iken Karahisar-ı Develü kazâsı ahâlîsi sizin karyeniz defter-i hâkânîde Arablar meşhedi mezra‘ası diyü mukayyed ve bizim kazâmız dâhilindedir diyü bir tarikle ısdâr eyledikleri emr-i şerîf ile mugâyir-i defter-i hâkânî tekâlîf tevzî‘inde karye-i mezbûre ahâlîsi üzerlerine akça salyâne ve ehl-i ‘örfe gamz ve üç yüz guruşdan mütecâviz bi-gayr-ı hakk akçaların alub gadr eylediklerin bildirüb karye-i mezbûre ber-müceb-i defter-i hâkânî serbest olan cenâb-ı vakfından zabt ve mahsûl ve rusûm kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb mugâyir-i defter-i hâkânî ve hilâf-ı kânûn kazâ-i mezbûr ahâlîsine ol-vechile tekâlîf mütâlebesiyle ta‘addî ve rencide itdirilmeyüb ve umûr-ı şer‘iyyeleri dahi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin kâ’l- evvel sen ru‘yet eylemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca‘at olundukda Nevşehir nâhiyesinde evkâfî câmi‘i şerîf ve ‘imâret vezîr-i a‘zam İbrahim Paşa diyü yazıldığı mahalde karye-i Kuşkayası nâm-ı diğerk Sakal Dutan hâlâ Arablar derler Develü (...) karye-i mezbûre ahâlîsi âyende ve revende müzahemesinden bundan akdem perîşân ye yüz seneye karib hâlî kalub lâkin hüccâc-ı müslimînin tarîk-i celîlesi ve karban yolu olub beş altı sa‘at kurbet-i münselik olmakdan mahall-i mezbûr me‘vâyî’l-lusûs ve kutta-i tarîk eşkıyâsının kimisi zâhir ve dâ‘imâ katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl olunmakdan hâlî olmamağıla derbend olmak üzere şenlemesi amme-i‘ibadullaha enfa‘ olmakda bundan akdem sâdır olan emr-i ‘âlî mûcibince istimâlet ile birikdirilüb üç dört seneden beru tavattun ve ebnâ-i sebîlin emin ve inrahatı(...) ve zâhir oldukda mezbûr dahi derbendciler olub mahall-i mezbûrî gereğı gibi hıfz ve hırâset idüb bir kimesnenin mâl ve canına cevri u gezend iriştirmemek ve âyende ve revendeye hürmet eylemek şartıyla hizmetleri mukalebesinde kadîmî hâneleri olmağıla mezbûr dahi ‘avârız-ı divânîye ve nuzûl ve tekâlîf-i ‘örfiyye ve şakka ve derbend halkunı ve bi’l-cümle akçalı ve akçasız bir nesneden emin olub ancak imdâd-ı seferiyye ve hazariyyelerin Nevşehir kazâsıyla mâ‘en görüb ve umûr-ı şer‘iyyelerin dahi Nevşehir’de görilüb bundan mâ‘adâ a‘şâr-ı şer‘iyye ve rusûm ve mîrîlerin vakf tarafına virilmek üzere defter-i cedid[de] derbendci kayd olundu neferen on yedi zemîn aded yer an- cemâ‘at (...) an oymak (...) (...) perâkende dahi ve (...) kırk seneden mütecâviz perâkende olub ba‘zı yerlerde tavattun itmişler el-yevm karye-i mezbûreye ra‘iyyet kayd olanlar neferen elli hâsıl-ı ‘öşr-i gallât ve salârı çift ve hinta yekûn ma‘a (...) dört bin üç yüz akça yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr

ve müşârun-ileyhin evkâf mülhakâtından olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcibince ‘arz olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene (1)158

168/5

Şücauddin Kâdısına Hüküm Ki,

Hâce merkûm karyelerinden Şücauddin kazâsı muzâfâtından Hisarbalık karyesi ahâlîsi gelüb bunlar karye-i mezbûrenin dâhilinde mukayyed ra’iyyet ve ra’iyyeti oğullarından olub üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm ve gayrı kânûn ve defter mûcibince dahi mezbûr zabta edâ idüb Havass-ı Hümâyûndan (boşluk) hissesinin defterde mukayyed ra’iyyet ve ra’iyyeti oğullarından değil iken Hâce mezbûr dahi hilâf-ı kânûn ve defter ma’lûm ra’iyyet talebi ve iskân tekâlîfi ile ta’addî ve rencide eylediklerin bildirüb men’ u def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene (1)158

169/1

Nevşehir Kâdısına Hüküm Ki,

Sen ki Nevşehir kâdısı monla Es-Seyyid Abulhayy zîde fazlulusun mektûb gönderüb Yusuf Beşe ibn-i Mehmed Beşe demekle ma’rûf kimesne Nevşehir’de meclis-i şer’a varub bu an asl (...) nâm karyeden olub otuz seneden mütecâviz Nevşehir kazâsına tâbi’ Başköy nâm karyede tavattun ve bağ ve bağçe ve emlâk ve arâziye mutasarrıf ve kendü hâlinde olub hilâf-ı şer’-i şerîf kimesneye vaz’ ve ta’addîsi olmayub üzerine dahi şer’an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûrede ashâb-ı ağrâzdan ba’zı kimesneler hevâlarına tâbi’ kâdıdan aldıkları i’lâm mûcibince bunun karye-i mezbûreden ihrâcına bir takrîb ile emr-i şerîf ısdâr itdirmeleriyle karye-i mezbûrede bunun ikâmetine muhâlefet ve gadr sevdâsında olmalarıyla mezbûr Yusuf’un keyfiyet-i şer’le tefahhus oldukda mezbûr Yusuf kendü hâlinde diyü kimesneye hilâf-ı şer’-i şerîf vaz’ ve ta’addîsi olduğın karye-i mezbûrdan ba’zı cem’-i gâfir Müslüman meclis-i şer’den ‘alâ-tarîki’ş-şehâde haber virmeleriyle ol-bâbda vâki’-i hâli hükm-i hümâyûn virilmek recâsına bi’l-iltimâs fisk ‘arz ve bâ-el-Hâce mezkûr Yusuf kendü hâlinde mukim ve müstakîm ve ehl-i ‘ırz olub mâlına merhameten mezkûr Başköy karyesinde ihrâc olmaması istirhâm olunmağla karye-i mezbûreden ihrâc olmamak bâbında emr-i ‘âlî sudûrçün bi’l-fi’l dergâh-ı mu‘allâ’m

yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâm-ı mûcibince ikâmetine muhâlefet olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene (1)158

169/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi Hassaköy nâm karye sâkinlerinden Sevastuş(?) nâm zimmî gelüb karye-i mezbûrede vâki babası Zirto nâm zimmîden müntakil mutasarrıf olduğu mülk menziline âhardan bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sükkanından torunum İfnad ve Vasil ve Gülistan nâm zimmîler birbirleriyle yekdil ve şirrete sülûk ve menzîl-i mezbûr için bizim babamızdan müntakil menzîlimizdir diyü bi-vech-i iddi'â ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarından mesfûrlar iddi'âları vech-i şer' üzere isbât idemeyüb iddi'âları lağv olmağla hilâf-ı şer' mu'âraza ve müdâhaleden men' birle cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'îyye virilmişken mesfûrlar yine kâni' ve mündefi' olmayub 'ammileri Aci Andri nâm zimmî ile yekdil ve menzîl-i mezbûr almak sevdâsıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'îyye mûcibince 'amel olunub mesfurların hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye müdahâle ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene 1158

169/3

Karaman Vâlsine Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Hamza zîde şerefuhu gelüb bu kendi hâlinde olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine Bor sâkinlerinden Ali oğlu Yakub ve vâlidesi Elif nâm hatun bunun üzerlerine musallât ve sen benim oğlum (boşluk) nâm kimesneye fî'l-i şen'î kasd itmişsin diyü ta'addî ve mürâfa'a-i şer' ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olan hevâlarına tâbi yetmiş seksen nefer atlu ile bin yüz elli (boşluk) senesinde hânesini basub envâl ve eşyâ ve at ve deve ve beş kilim ve sâir nukûd dört yüz gurusluk mütecâviz ve devvâblarında gasb u garet itdüğün bildirüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene (1)158

169/4

Karaman Vâlisine Şücauddin ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Şücauddin kazâsı muzâfâtından Ömerler nâm karye sâkinlerinden (boşluk) nâm hatun gelüb bunun babası Abdulhayy nâm kimesne iki sene mukaddem fevt oldukda (...) ve Gölaltı nâm karye toprağında ma'lûmetu'l-hudûd bir kıt'a mülk bağı irs-i şer'le bununla karındaşı Yusuf nâm kimesneye intikâl ve bu bağçe-i mezbûreden hissesi karındaşı mezkûrdan taleb eyledikde karındaşı mezkûr Yusuf ol-bağçe babam müteveffâ-yı mezkûr hayâtından alınmış beş guruşı bey' ve 'amme olan meblağ-ı mezkûr bana hibe itmiş idi diyü iddi'â ve beynlerinden münaza'at-ı keşîde vukû'undan nâşî faslıcün tavassutıyla karındaşı mezkûr Yusuf karye-i mezbûre toprağında bir kıt'a mülk bağını mezbûrenin hissesi mukâbelesinde sulh bu dahi kabul ve zabt ve 'amme-i da'vâdan birbirlerinin zimmetleri ibrâ ü ıskât ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husumet ve ibrâ-yı dikkat birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye ve virildüğün bildirüb mücibince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene 1158

169/5

Karaman Vâlisine ve Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Dergâh-ı mu'allâ'm gedüklülerinden Ebubekir zîde mecduhu gelüb Aksaray Sancağı'nda Nevşehir ve Eyyubili nâhiyelerinde (...) nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Nevşehir'de Harmandalı karyesi toprağında vâki' kışlakdan resm-i kışlak defterde ze'âmetine hâsıl kayd olmağla ol-kışlak zemîn ve koyun ve sâ'ir davarlarıyla varub kışlayub otundan ve suyundan intifâ' iden Boynuyoğunlu Türkmen ta'îfesinden ma'lûmu'l-esâmî kimesnelerden tahammülerine göre kışlak rusûmları taleb eylemekde virmekde ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb tahammüllerine göre kışlak rusûmları alıvrılmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene 1158

169/6

Karaman Vâlisine Aksaray ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sen ki Aksaray kâdısı Es-Seyyid Mehmed zîde ‘ilmuhusun Sûdde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Aksaray kazâsına tâbi‘ Sultanhanı derbendi re‘âyâsı meclis-i şer‘a varub üzerlerine şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmak değil iken Eskiil kazâsı ahâlîlerinden Abdulhalim ve evlâd oğlu Hacı Ahmed dimekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olmaduklarından nâşî Eskiil kazâsına tâbi‘ Murâdınca ve İne Erenler nâm karye ahâlîleri levendât eşkıyâsından şerr ve şekâvetleri sebebiyle perîşân ve Esbkeşan re‘âyâsından olmayan ba‘zıları sizler hâne-i mezkûrda tevattun itdiniz diyü mücerred icrâ-yı ‘ırz için hevâlarına tâbi‘ paşa ile yekdil ve baş me’yus üç yüz mikdârı levendât eşkıyâsıyla infâk ve bin yüz elli senesinde evleri basub kırk aded deve ve bir mikdâr koyun ve altı nefer adamlarıyla ahz ve yüz altı aded mikdârı koyunları olduğu ve bin beş yüz gurusluk akçalarını bi-gayr-ı hakk alub gadr-i küllî mezkûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldıkları deve ve koyun ve akçaların bulunduğu mahalde şer‘le görülüb ashâbına alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi’l-iltimâs ‘arz ve Divân-ı Hümayûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda mezkûr Abdulhalim mukaddemâ mâ‘en mezkûr ahâlîlerinden Ömer nâm kimesneyi bi-gayr-ı hakk katl itdikde bulunduğu mahalde Şeyhü’l-İslâm’dan virilen fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görülüb ihkâk-ı hakk olunmak için emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene 1158

170/1

Karaman Vâfisine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sen ki Larende kâdısı Mevlânâ es-Seyyid Ahmed zîde şerefuhusun Sûdde’-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Konya Sancağı’nda Ereğli nâhiyesinde nefsi-i Ereğli ve gayriden kırk bir bin üç yüz otuz dokuz akça ze‘âmete mutasarrıf olan zu‘amâdan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân sancakdâr Osman zîde kadruhu ile erbâb-ı tımârdan Hasan nâm sipâhî meclis-i şer‘a varub mûmâ-ileyh Süleyman’ın ze‘âmeti mülhakâtından Larende kazâsı muzâfâtından müşterekle kayd u berâtına dâhil olan dört bin akça yazusu olan Kalacık karyesinin ve mezkûr Hüseyinin dahi tımârı aklâmından müştereki kaydına dâhil Beydili karyesinin defter-i hâkânîde hâsılları tahtında ‘öşr-i gallât ve salârı müşterekiyle ze‘âmet ve tımârlarına hâsıl kayd olmağla kurâ-i vâki‘ toprağında zirâ‘at ve hırâset idenlerin zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan

‘öşr ile salâriyyeleri kadîmu’l-eyyâmdan beru müşterekleriyle ze‘âmet ve tımârları tarafından ahz u kabz oluna gelüb ve kurâ-i vâki‘ re‘âyâsı mevrûatları mîrî Suğla’dan şakî olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken mezkûrlar elli bir senesinden beru vâki‘ olan sefer-i hümayûnumda hıdemât-ı ‘aliyyemde olunmakdan nâşî sâbıkan Suğla voyvodası Dalkılıç Ali dimekle mâ‘rûf kimesne hilâf-ı defter-i hâkânî ve kadîm-i mugâyir fuzûlî müdâhale ve sinini merkûmdan beru tegallüben kurâ-i merkûmdan ze‘âmet ve tımârlarına hâsıl kayd olan ‘öşr ile sâlariyyenin tefahhus ahz u kabz ve küllî gadr ve sarf itmeğle merkûmı mezbûre medine-i mezbûr sükkânından ve civârında vâki‘ şâ‘ir vakfda nâ‘ib olanlardan cem‘-i gâfir ve cem‘-i kesîr ta‘arruz kimesnelerden tahassus ve suâl olundukda fi’l-hakîka karye-i mezkûrenin aş‘âr-ı şer‘iyyesi müşterekleriyle ze‘âmet-i mezbûre mutasarrıf olanlar tarafından ahz u kabz olunagelmiş iken beş seneden beru Suğla voyvodası mezkûr mutasarrıfa ve cihed üzere tegallüben ahz u kabz eyledüğün ‘alâ-tarîki’-ş-şehâde haber vormeleriyle ve bi-vech-i mezkûrun hilâf-ı defter-i hâkânî ve kadîm mugâyir fuzûlî ahz u kabz eylediği senelerde mahsûli kendüye istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Kaş nâhiyesine tâbi‘ yüz yirmi üç nefer re‘âyâ ve üç zemîn ve hâsıl-ı tahtında ‘öşr-i gallât ve salârı gendüm ve şâ‘ir ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ on dört bin akça yazusı olan Kalacık nâm karye defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yazuyı mezkûrundan bir def‘ a beş bin beş yüz ve bir def‘ a dahi dört bin ve bir def‘ a dahi dört bin beş yüz akçaları ifrâz ve başka başka üç aded icmâlde olub icmâl olan iki bin beş yüz ve icmâl-i sâninin bin ve icmâl-i sâninin dahi bin akçalık mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mülhakâtından bâ-kayd müşterekleri kaydında ve yine Kaş nâhiyesinde elli bir nefer re‘âyâ ve bir zemîn ve bir mezra‘a hâsıl-ı gallât ve salârı gendüm ve şâ‘ir ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ dokuz bin akça yazusı olan Beydili nâm karye dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde bir def‘ a üç bin mîr def‘ dahi üç bin akçaları ifrâz ve iki aded icmâller olub ve zikr olunan iki aded icmâller dahi tamâmen mezkûr Hasan’ın tımârı bâkîsı müştereki kaydından ve yine defter-i icmâlde Suğlaha-i kazâlarında diyü Bazarlık mahallinde Suğlaha-i der-Salur karye-i Virancık ve Suğla-i der-Salur karye-i Kayacık an ma‘a (?) ve Suğla-i Salur karye-i (?) ve Suğla-i der-Salur karye-i (?) vekîl ve Suğla-i der-Salur karye-i (?) (?) (?) yekûn mahsûlde suğlaha-i otuz üç bin beş yüz akça yazu ile ol-dahi muharrer kalemiyle tahrîr ve hass-ı hümayûnum mülhakâtında olarak mestûr ve Hazine-i ‘Âmire’nde mahfûz hassalar

kalemi defterlerine nazâr olundukda Beyşehir gölünden Seydişehir gölüne dâhil ve mîrî çay ile bendi ve Bulgar dağlarında ve Larenden'den gelüb kânûn üzerine bendleri bağlanub Suğla olub ve Seydişehir Bendisot dağlarından ve sâ'ir mirîhâ cânibinden noksân iden Suğla ile gayetine gelince her kangısı arâzîyi basar ise Suğla olur bu ara âhardan (?) Suğlada Vardar ve nice perâkende Suğla'da dahi vaki' olur bu Suğla'nın mahsûs arâzîsi yok ancak cümle arâzî tımâr ve ze'âmet ve vakfdır hîn-i tûğyândan dahi hardan müstağni olmağla tûğyân olub her kangısı arâzî basub bir nice eyyâm meks idüb ba'dehu çekilüb zira olundukda âletinin tarîk-i mahsûlâtı mîrî ile re'âyâ beyninde münâsafa üzere kısmet olunub zıkr olunan (?) üzere geldikde mîrî çay ile gelüb yokladığı üzere bendleri düşleyüb kadîm-i Suğlalara 'arz olur Suğla mukâta'ası şurûtunda olmak mukayyed bulunmakda defter-i hâkânî Suğla-i şurût mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Hicce Sene 1158

170/2

Karaman Vâlisine Aladağ ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Seyyid Ahmed veled-i Seyyid el-Hâcc Hasan nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerinden Aladağ nâhiyesine tâbî' Akçaören nâm karyesinde defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından oğlu Süleyman ve Hacı Ali ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'iiyetleri kânûn ve defter mûcibince ta'allül eyledikde mezkûrlar sahîh dirliğe mutasarrıf sefere eşedd-i iskân ma'lûmu'l-hudûdlarından ve sahîhu'l-esâmî sefer-i eşedd sipâhîyândan değiller iken bizler yeniçeri ve sipâhîyüz diyü ta'allül ve muhâlefet ve karye-i mezbûrenin sâ'ir defterlü re'âyâlarını dahi bizim akrabamızdır diyü rusûm-ı ra'iiyetleri virdirmeyüb tımâr mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb mezbûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'iiyetleri kânûn ve defter mûcibince alıvirilüb hilâf-ı kânûn ol-vechile ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene 1158

171/1

Karaman Vâlisine [ve] Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Ali ve Kara nâm kimesneler gelüb bunlar Konya kazâsı sükkânından Muameleci ta'îfesinden el-Hâcc Ahmad ve el-Hâcc İbrahim nâm kimesnelerden bin yüz elli (boşluk)

senesinde istikrâz eyledikleri bin beş yüz guruş bunların üzerlerine devr-i şer'î ve lâzım-ı ribh olmuş değil iken mezbûrlar zuhûr ve şirrete sülûk ve hilâf-ı şer'î-i şerîf ve bilâ-devr-i şer' bin guruşların aldıklarından mâ'adâ senden dahi bin iki yüz guruş alacağımız vardır diyü hilâf-ı şer' ve bilâ-devr-i şer'î ve akça talebiyle ta'addî eyledikleri ve bu bâbda da'vâlarında muvâfık fetevâ-yı şerîfeleri oldukların bildirüb mûcibince şer'le görölüb ve mürâbaha nâmıyla aldık aslına hükm ve ziyâdesi alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâhir-i Zi'l-Ka'de Sene (1)158

171/2

Şücauddin Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi' Kışla Mahallesi sâkinlerinden Osman ve Ömer nâm karındaşlar gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîflerin mahalle-i mezbûre ahâlîsiyle mâ'en edâ idüb yine kazâ-i mezbûra tâbi' (boşluk) nâm karye toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında tekâlîf icâb ider hâneye bağılu kadîmî re'âyâ emlâk ve yerleri olmayub ta'addî olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûre ahâlîsi zuhûr ve sizin babanız (boşluk) nâm kimesne yirmi sene mukaddem bizim karyemizde olub deyn ve tekâlîf virirdi siz dahi bizimle mâ'en tekâlîf virin ve gâh karyemize nakl idin diyü hilâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i münîf ta'addî eylediklerin bildirüb mezbûrlarla hilâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i münîf ol-vechile olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Zi'l-Hicce Sene 1158

171/3

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdıları ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konar-göçer Türkman tâ'ifesinden Tabanlı 'Aşîreti'nden Hacı Mustafa ve Hacı Mehmed ve hatîb Osman oğlu dimekle meşhûr kimesneler ile ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'î-i şerîf kimesneye bir dürlü vaz' ve ta'addîleri olmayub üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine konar-göçer tâ'ifesinden Irgad oğlu Hüseyin ve karındaşı Veli Mustafa ve Hacı Musa oğlu dimekle mâ'ruf diğer Hüseyin nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' kayd-ı nefer eşkiyâ ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk)

senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk ehl u ‘iyâlleriyle sâkin oldukları menzîllerin üzerine varub on iki gün meks ve gûna-gûn cevır u eziyet eylediklerinden mâ‘adâ bermûceb-i defter on bin guruşluk emvâl ve eşyâların gasb u garet ve üç nefer adamların dahi bi-gayr-ı hakk katl ve ziyâde gadr ve ta‘addî ve fesâd itmeleriyle bundan akdem mezbûrlar ile mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf oldukların ta‘addîleri şer‘an sâbit ve hükm birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmiş iken henüz icrâ-yı hakk olunmaduğı ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr üzere oldukların bildirüb hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince bundukları mahalde şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk gasb u garet eyledikleri ol-mikdâr emvâl ve eşyâları tamâmen tahsîl ve alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zî'l-Hicce Sene 1158

171/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Koçhisar ve (Boşluk) Kâdılarına ve Şerefli Cemâ‘ati ve Voyvodası Zîde Kadruhuya Hüküm Ki,

Karaman sâkinlerinden Bozulus Türkmanından İzzeddin Cema‘ati’nden Mehmed Bey ve Veli Bey ve İbrahim Bey ve Osman Bey Hacı Mustafa demekle mâ‘ruf kimesneler gelüb bunların karındaşları olub bundan akdem İzzeddin Cemâ‘ati’nin mîr-i ‘aşîreti olan Salih Bey demekle mâ‘ruf kimesne kendi hâlinde iken yine cemâ‘ati mezbûrdan Boz Bey demekle meşhûr şakî hevâsına tâbi‘ ma‘lûmu’l-esâmî eşkıyâ ile yekdil ve mîr-i ‘aşîretlerin üzerinde iken sana virildi diyü üç def‘ a bin yüz elli (boşluk) senesinde Salih’in karındaşları mezbûrunun evlerini basub üç kise akça nukûdun ve sekiz re’s at ve bargirlerin ve sâ‘ir emvâl ve eşyâların nehb u gâret eyledikden sonra mezbûr Salih ve ‘ammizâdeleri Abbas ve Musa nâm kimesneleri bi-gayr-ı hakk katl eylediklerinden mâ‘adâ Bozulus voyvodasının darbını (...) katl eyledikleri mukaddemâ i‘lâm olundukda haklarında sâdır olan emr-i şerîf ile mübâşir ta‘yîn olmuşken adem-i itâ‘atlerinden nâşî icrâ-yı hakk mümkün olmayub ve mezbûrlar Kütahya ve Konya ve Bozulus ve Haymanateyn taraflarında mürûr üzere olmalarıyla husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğın bundan akdem beyinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcibince bulundukları mahalden hâsıl mübâşeret ve zâbitlerin ma‘rifetiyle ihzâr-ı şer‘ ve muharebeye tasaddî iderler ise muhârebe iderek cebren ve binâ ahz ve şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ihkāk-ı hakk olmak için Kütahya ve Konya mütesellimlerine ve zikr olunan kazâların nâ‘iblerine hitâben emr-i

şerîfim sâdır ve mübâşir ta'yîn olunan bostan hasslılarından Abdullah Hakkı ol-tarafa vardıkda sâdır olan emr-i şerîfîmden mazmûn üzere zâbitleri olan Bozulus voyvodası ve sâ'ir mezbûr olanlar taraflarından adamlar ta'addîsi ve ahz murâd oldukda mezbûr Boz Bey nâm şakî rufekâlarıyla firâr ve Koçhisar kazâsında sâkin Şerefli Cemâ'ati'nden Hacı Süleyman nâm mîr-i 'aşîretlerinin yanına varub mübâşir mûmâ-ileyh ve sâ'ir me'mûr olanlar icrâ-yı hakk itmek için şakî merkûmı mezbûr Hacı Süleyman'dan taleb eylediklerinden bundan yokdur diyü iftîhâ ve inkâr ve ol-dahi 'aşîret derûnundan virmeziz diyü hâlâ yanında iken birkaç neferanlu ile mukâtele ve muhârebe tasaddî ve ba'zı şekâvet pîşeleri Ağmaz(?) 'aşîretine ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunub gadr-i küllî olduğın haseki merkûm ile bundan akdem'arz ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğın Bozulus nâ'ibi Mehmed zîde 'ilmuhu ve Konya mütesellimi Hacı Mehmed zîde mecduhu ve Bozulus voyvodası Ahmed zîde kadruhu dahi başka başka 'arz itmeleriyle eşkıyâ-yı mezbûr Şerefli Cemâ'ati içine duhûl eyledikleri 'arz olmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince sen ki Şerefli Cemâ'ati voyvodası mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle görûlmek için emr-i şerîfim sâdır olmuşken sâdır olan emr-i şerîfim bir dürlü icrâ olmadığından mâ'adâ eşkıyâ-yı merkûmların ittibâ'larından ise oğlu Osman ve Kul Abdal oğlu Ömer ve Abdullah nâm şakîler ittibâ'larıyla yekdil ve karındaşları Halil nâm kimesne ile Deve Hüseyin Ali kendü tarlalarında iken hilâf-ı şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakk bin yüz elli (boşluk) senesinde katl ve deve ve eşyâsı nehb u gâret ve mezbûr Hacı Süleyman ve karındaşı Veli ve Bebe Halil ve sâir hevâdarlarıyla katl kasdıyla menzîlleri basub evlâdlarıyla firâr ve menzîllerini ihrâk-ı bi'n-nâr ve derûnunda mevcûd emvâl ve eşyâ ve davarlarını ve (...) (...) ahz ve ehl [u] 'iyâllerini fi'l-i şen'î kasdıyla ta'arruz ve hetk-i 'ırz eylediklerin ve kâtil-i mezbûr cemâ'ati mezbûr müdâhale bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mübâşir tâ'yîn olan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle bulundukları mahalde şer'le görûlüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve dâ'vat mürâca'at oldukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim ve birbiriyle mestûr ve mukayyed bulunmağın sen ki Karaman vâlîsi mezbûr müşârun-ileyh ve merbû' merkûmesi mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince şer'le görûlüb icrâ-yı hakk eylemelerinden fermân-ı alişân sâdır olmuşdur.

Fî Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene 1158

172/1

Karaman Vâlîsine ve Şücauddin Kâdısına Hüküm Ki,

Sâbikan-ı Konya mütesellimi Seyyid Halil zîde mecduhu mektûb gönderüb Niğde Sancağı'nda Şücauddin nâhiyesinde Hisarbalık nâm karye ve gayriden ber-mûceb-i tashîh-i icmâl doksan bin akça yazusundan üç bin beş yüz akça yazusuna isâbet iden mâlikâneye mutasarrıf olanlarından almak üzere gedik tımâr-ı mezbûr ile Konya Kal'ası dizdârlığı Abdulkâzım gedik tımâr-ı mezbûr ile kal'a-i merkûm dizdârlığının rızâsıyla kasr-ı yed itmeğle kasr-ı yedinden elli altı Safer'inde Seyyid Abdalbaki'ye tevcih ve berât ile üzerinde iken Derun Kal'ası[nda] sâkin olmayub taşrada sâkin ve terk-i hizmet olduğuna binâ'en dizdârlık mezbûr Şücauddin kazâsı nâ'ibi 'arzıyla dizdâr sâbık Ahmed'in oğlu Seyyid Ali'ye elli yedi Cemâziye'l-ahire'sinde tevcih ve berât ba'dehu mezkûr Seyyid Abdalbaki'ninde dizdârlık mezbûr üzerinde ve hizmetinde kusûrı yoğiken âhardan Seyyid Ali veled-i Ahmed bir ta'rikiyle üzerinde olub berât ve gadr eyledüğünü Niğde Sancağı mutasarrıfı Ferhad ile Şücauddin kazâsı nâ'ibi başka başka 'arz ve kal'a-i mezbûrda sâkin 'ulemâ ve sulehâ dahi mahzâr itmeleriyle dizdârlık mezbûr Seyyid Ali'ninde ref'inden olub evvel Seyyid Abdalbâki'ye elli sekiz Muharrem'inde ibkâ ve berâtla üzerinde olub lâkin mezbûr Seyyid Abdalbaki Derun Kal'ada sâkin olmayub taşrada sâkin ve terk-i hizmet olduğundan başka kal'a-i mezbûre neferâtını dahi bilâ-sebebe tecrîm ider diyû dizdârlık mezbûr merkûm Seyyid Abdalbaki'nin ref'inden ecdâdı itmeğle evlâddan Seyyid Ali'ye virilmek recâsına Konya mütesellimi mûmâ-ileyh 'arz itmeğin mahallinde husemâyla cümle muvacehelerinden mürâfa'a-i şer' ve dizdârlık mezkûre (...) istihkâkı zâhir ve mu'ayyen olursa 'arz ve i'lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi'l-Hicce Sene 1158

172/2

Karaman Vâlisine Larende Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûr[a] tâbi' Göçü nâm karye re'âyâsı gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve sâ'[ir] emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin cem'-i me'mûra edâ idüb bir dürlü kusûrları yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden a'yân ve mütegalibeden Çavuş uşakları ve serdâr ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ta'addîlerine tâbi' hükkâm ile yekdil ve re'âyâ fukarâsını dâ'imâ hâsıl-ı ikâzlarına bina'en baş müdiriyesi nâmıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk üç yüz yirmi beş gurus bunların üzerlerine tevzî' ve cebren tahsîl ve ziyâde zulm ve gadr u sînk eylediklerin bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb meblağ-ı mezbûr merkûmundan tamâmen tahsîl ve

fukarâyâ istirdâd olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene 1158

172/3

Karaman Vâlîsine ve Eyyubili ve Nevşehir Kâdılarına Hüküm Ki,

Dergâh-ı mu‘allâ’m gedüklerinden Ebubekir zîde mecduhu ‘arz-ı hâl idüb Aksaray Sancağı’nın Nevşehir ve Eyyubili nâhiyelerinde (...) nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinden Eyyubili nâhiyesinde (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeleri topraklarında vâki‘ kışlakdan resm-i kışlak ve defterde ze‘âmete hâsıl kayd olunmağla zamanında koyun ve sâ’ir davarlarıyla varub kışlayub otundan ve suyundan intifâ‘ iden Boynuyoğunlu ve Harmandalı Türkman tâ’ifesinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesnelerden tahammüllerine göre kışlak resmlerin taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb mahallerine göre kışlak resmleri aldıkda bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene 1158

172/4

Turgudlu Kâdısına ve Turgudlu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki,

Turgudlu kasabası re‘âyâlarından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri ve üzerlerine dahi şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile rencîde (olunmak) icâb itmez iken bundan akdem kasaba-i mezkûre serdârı olub yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakk ve bilâ-cerh bunları ahz ve habs ve her birlerinden cebren ve kahren emvâl ve eşyâlarını ahz itmeğle mezbûrun bi-gayr-ı hakk aldığı emvâl ve eşyâları gerü taleb ve almak istedikde bi-vech-i şer‘î virmekde ta‘allül ve muhâlefet üzere olduğın bildirüb zâbiti ma‘rifetle şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk olduğu hukûk-ı ibâd küllî ashâbına istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene 1158

172/5

Karaman Vâlisine İlgin ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

İlgin kasabası sâkinlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken yine kasaba-i mezbûrede olub muzırru’n-nâs ve ser-cem‘iyyet ve menba‘ fesâd ve nice gûna ef‘al kabîha-yı irtikâb ve dâ‘imâ ‘ibadullaha hilâf-ı şer‘ ta‘addî ve isâl-i mazarrat ‘adet-i müstemirresi olub bundan akdem bâ-fermân-ı ‘âlî ve ocak tarafından virilen mühürlü mektûb mûcibince ahz ve zâbiti ma‘rifetiyle cezası tertîb olan Arab Mehmed oğlu Ahmed Beşe dimekle ma‘rûf kimesnenin zevcesi (boşluk) nâm hatun ile sâ‘ir vereseleri olanlar zuhûr ve birbirleriyle yekdil ve şirrete sülûk ve mücerred ta‘cîz ve ızrâr ve celb-i mâl ve ehl-i ‘örf tâ‘ifesinden tecrîm sevdâsıyla mûrisimiz mezbûrun katline siz sebep oldunuz diyü da‘vâ-yı tezvîrâta tasaddî virilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî ve rencîde ve gadr-i küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyyeleri olduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince ‘amel olunub mezkûrlara hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘le ol-vechile bunları ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fi Evâhir-i Zi‘l-Hicce Sene 1158

173/1

Def‘ Sıhhâti Zirde Mestûrdur

Karaman Vâlisine (Boşluk) Kâdısına ve Konya Nâhiyesi Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya mahallâtından Nehr-i Kafur Mahallesi sâkinlerinden Fatma ve kızları Hatice ve Havva ve Fatma ve Rabia nâm hatunlar gelüb mezbûre Fatma’nın zevci ve merkûmelerin babaları el-Hâcc Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda viranca bunlara ve yine medine-i Konya sâkinlerinden kebîr oğlu İsmail Efendi dimekle mâ‘rûf kimesne ile sagîre kızları Emine ve Raziye nâm sagîrelere münhasıl olmuşiken mezbûr İsmail sagîr mezbûrelere vasî olmağla müteveffâ-yı mezkûr el-Hâcc Mehmed’dan müntakıl kazâ-i mezbûrda vâki‘ iki bâb mülk menzîl derûnunda mevcûd emvâl ve eşyâ ve ism-i tebennî altmış iki keyl akçalık nukûd ve on beş keyl zimmetinde olan akçasıyla bazârgan handa olan celb-i mâlın ile kazâ-i mezbûrdan çift ağnâm ortakları olan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zimmetlerinde müteveccih olan hakkını bi‘l-cümle ahz u kabz ve herkese hisse-i şâyi‘aları virmedin mezbûrân Emine ve Raziye dahi müteveccih olmağla anların dahi ve berâtları

bundan mezkûr İsmail'e münhasır olub lâkin mezkûr İsmail kendü ve hissesi ahz u kabzına kanâ'at itmeyüb mücedded tama'-ı hâmmından nâşî müteveffâ-yı mezbûr el-Hâcc Mehmed'den müntakil salifu'z-zikr muhâlefeti bir mikdârını mukayyed akçamız bedel-i cem' nâhiyelerinden beş yüz guruşını mukayyeden ifrâz ve mâ'adâsını dahi bunda kısmet-i 'âdile ile taksîm itmeyüb kavî-i hoduyla her birlerine sekiz guruş ile birer mikdâr eşyâ virüb ve bedel-i cem' içün ifrâz eyledüğü meblâğ-ı merkûmundan ancak üç yüz guruş virüb bâkî bin iki yüz guruş zimmet kalmağla gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb mevcûd ve teslim ve iftâ olunan bi'l-cümle müteveffâ-yı mezkûrun muhâlefeti zahîre çıkarılıb ma'rifet-i şer'le tahrîr ve âlâ mâ-farazallahi te'âlâ kısmet-i 'âdile ile taksîm ve herkes hisse-i sâbıkları alıvirüb mezkûr İsmail'e hilâf-ı şer' ta'allül ve nizâ' itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene 1159

173/2

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb bunun zevcesi Raziye nâm hatunun babası Ahmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olub muhâlefet ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı irs-i şer'le bunun zevcesi ile Konya kasabası sâkinlerinden oğulları Halil ve Abdusselam ve Mehmed ve kızları Fatma ve Emine ve vâlideleri (boşluk) nâm hatuna intikâl eyledikde ve muhâlefet-i mezbûra kısmet-i 'âdile taksim ile olunmadın mezbûrlar metrûkât-ı mezbûrun cümlesi fuzûlî zabt itmeleriyle zevcesi mezkûre dahi âla ma' karz alındıkda hisse-i şâyi'ası mezbûrlardan da'vâ ve almak üzere iken mezbûre dahi müteveffiye olmağla mâliki olduğu emvâl ve eşyâsı muhâlefet-i mezbûrun hisse-i şâyi'a bu tekâlîf-i hisse olduğu emvâl(?) ve hakarete(?) intikâl idüb bu dahi asâlete ve vesâyete zevcesi mezbûre babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil muhâlefetden hisse-i şâyi'ası talep ve almak istedikde mezbûrlar ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olmağla gûna-gûn hile ve sülûk ve muhâlefet-i mezbûrun bana on aded koyun ve bir re's inekle kırk guruş akça virmeleriyle bu dahi asâlete ve vesâyete zimmetlerinde bâkî kalan dahi talep ve almak murâd eyledikde sana mukaddemâ virdiddiğimiz koyun ve inek ve kırk akçası alındı 'âlâ-tarîki't-tehâric bir kalem sulh olmuşdırki virmezden hüccet dahi kalur diyü sulh-ı mezbûr şer'an sahîh hatîb iken peydâ eylediklerin müzevver hüccet ibrâzıyla hilâf-ı şer'-i şerîf

ta'allül ve mezbûr üzere oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan iki kıt'a fetevâ-yı şerîfe virildiğin bildirüb mûcibince şer'le görölüb muhâlefet-i mezbûrdan mezbûrların zimmetlerinde bâkî kalan her ne ise asâlete ve vesâyete ve kendüye alıvrılüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zî'l-Hicce Sene 1159

173/3

Larende Kâdısına Hüküm Ki,

Larende kazâsına tâbi' mukâta'a ser-miriyeden olan Hâce hassı mukâta'ası kurâsının re'âyâ fukarâsı gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeden hisselerine isâbet iden şurûtu üzere ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden dahi ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifiyle iktizâ iden hisselerini kabzına me'mûra edâda kusûrları olmayub bilâ-emr-i 'âlî tekâlîf-i şakka tarhıyla cevır ve ta'addî olunmaları icâb itmeyüb ve bu sene-i mübârekede kazâ-i mezbûrun cümle karza bâkî on iki kise akçaya bâliğ olmuşken a'yânlarının tama'-ı hâmmılarından nâşî mesârif-i mezbûreyi fuzûlî kendüler için on iki kise akça zamm ve yirmi dört kise akçadan olmak üzere salyâne ve tevzî' ve tahsîl iden zulm ve ta'addîlerine re'âyâ fukarâsının dahi bir dürlü kuvvet ve kudretleri kalmadıklarından karyelerinin ekser ahâlîsi perîşân ve bâkî kalanlarınız dahi tekâlîf-i vâki'yi virmekde bir dürlü sa'y ve tevâturı kalmayub a'yânlarının zulm ve ta'addîleri men' u def' olunmaz ise mezbûrlarından dahi perîşân olmalarına bâ'is oldukların bildirüb kazâ-i mezbûrun ekser kurâsı hâce hassı mukâta'ası derûnunda vâki' olmağla bade'l-yevm kazâ-i mezbûrda imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle tekâlîf vâki' oldukda mukâta'a-i merkûmenin voyvodası meclis-i şer'de mevcûd ve hazır olmadığı tevzî' ve taksîm olunmayub ve bâ-emr-i 'âlî tevzî' olunacak masârifden dahi mâldan 'iyâl mikdârı yine voyvodalarının ma'rifet-i mûcebinde olmadığı tevzî'ine meşrû' olmayub voyvodaları meclis-i şer'de mevcûd olduğu sûrette tevzî' olunub mâlda ve i'tibârının dahi hod teceddüd kendü masrâflarçün salyâne defterine bir akça ve bir habbe idhâlinden gâyetü'l-gâye tevakkî ve mücânebet olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuşdur.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene 1159

173/4

Karaman Vâlisine [ve] Larende Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Hâce hassı mülhakâtından Larende kazâsına tâbi' Göçer nâm karye ahâlîleri Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlîfî ve 'avârız ve nüzûlü ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyyeden ibtidâ-i vaz'ıyyet cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ta'dîl ve tesviye tarîkine mürâat olunarak sicil-i mahfûzda mukayyed olduğu vech üzere hisselerine düşeni şurûtları üzere kabzına me'mûra edâda kusûrları olmayub ve fi'l-asl imdâd-ı seferiyye ve hazariyyenin vaz' ve tesviyesi ve ol-tarafından ve sâ'ir erbâb-ı zalemeden zahîre bahâ ve nal bahâ ve mübâşiriyye ve rüşdiyye ve teftiş ve bilâ-fermân tekâlîf-i şakka tarhı ve sâ'ir vücûh-ı mezâlim ve ta'addîyat ile bir gûna mazleme mütâlebe olunmamak şurûtuna meşrût olduğu yüz otuz bir tarihinde sâdır olan evâmîr-i şerîfede mûnderiç ve mestûr iken kazâ-i mezbûr a'yânları tama'-ı hâmlarından nâşî zikr olunan mazleme nâmı ve sâ'ir beyinlerinde vâki' mesarîf için karye-i mezbûreye tahammülünden ziyâde akça tevzî' ve tahmîl ve kırk elli atlu levendât süvâri irsâl ve tesyîr ve cebren ve kahren cem' ve tahsîl eylediklerinden gayrı kimesne ile da'vâ ve nizâ'ları yoğiken muvâlât ile Karaman vâlîleri taraflarından dahi ziyâde atlu ile mübâşirler gönderilüb fukarâ-yı ahz ve habs ve zehr ve tahvîk ve emvâlleri nehb [u] tecrîm olunarak karyeleri ahâlîlerinin ekserîsi etrafa perâkende ve perîşân ve bâkî kalanları kesret-i mezâlim ve ta'addîyatdan tekâlîf-i vâki'yi virmekle bi tâb u tüvân olub bu gûna mezâlim ve bed'i tarhı üzerlerinden ref' ve def' olunmaz ise cümlesinin perâkende ve perîşân olacağı aşîkâr olmağla seferiyye ve hazariyyenin ibtidâ-yı vaz'ında cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ta'dîl ve tesviye vech-i üzere üzerlerine tarh ve Larende sicilinde mukayyed olan hisselerini ise şurûtı üzere atî ve kezâlik emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlîfînden a'yân-ı masârif beyhudelerin salyâne defterlerine zamm ve idhâl eylememek şartıyla ancak ber-mûceb-i emr-i 'âlî iktizâ iden tekâlîfîden tahammülleri mikdârı lâzım gelen hisseleri vücûhları yediyle kabzına me'mûra bâ'de't-teslîm Karaman vâlîleri taraflarından min bâd bilâ-emr-i şerîf mübâşir irsâli ile zulm ve ta'addî ve a'yân-ı vilâyet taraflarından dahi mübâşiriyye ve zahîre bahâ ve rüşdiyye ve tekâlîf-i şakka ve âhar bahâne ile nefsu'l-emre mutâbık bâ-fermân-ı 'âlî vâki' olan tekâlîfîden ziyâde cüzvî ve küllî bir nesne tarh ve talebiyle zulme tasaddî olunmayub mugâyir-i şurût-ı seferiyye ve hilâf-ı şer'-i şerîf mübâşirler irsâl ile karar(?) ve almadın(?) hilâf-ı şer'-i şerîf tecrîm ve ma'lûm ve meçhûl mezâlimden bir gûna mazleme ile fukarâ ve zu'afâ bi-vech mine'l-vücûh rencîde ve remîde olunmayub her hâlde himâyet ve siyânet olunmaları için mücerred emr-i şerîfim sudûrını istid'â ve istirhâm itmeleri vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşanım sâdır olmuştur.

174/1

Kâtil-i mezbûr mutasarrıfa her tarafına firâr itmeğle eytâm nafi olmak üzere kâtil-i mezbûrun karındaşları İbrahim ve Abdullatif ve Abdulkерim taleblerinden ber-mûceb-i defter kâtil-i mezbûrun dört yüz guriş kıymetlü eşyâ ve bağ ve arâzîleri eytâm için ve sulbine def' ve teslim olduğın nâtuk Ali çavuş yediyle gelen Develi kâdisının 'arzı hıfz olunub sened virilmiştir.

Receb Sene (1)159

Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sen ki Develü kâdisı Mevlânâ mûmâ-ileyh Mustafa zîde fazluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Develü kazası ahâlisinden cem'-i gâfir ve cem'-i kesir meclis-i şer'a varub yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Abdullatif oğlu Mustafa nâm şakî ve (...) ve kendü hâlinde olmayub dâ'imâ çarşu (?) ve pazarda(?) âlet-i harb ile gezüb herkes şerr u mekrinden tehâşi ve ehl-i 'ırzın 'ırzlarını hetk ve ehl-i fesâd yaramaz olub şakî mezkûr (okunmuyor) avâneleri olduğundan ber-vechile şer'-i şerîf ihzârı mümkün olmaduğundan şekâvet ve fesâd sadedi tecâvüz ve mezbûr kazâ-i mezbûra tâbi' Kafirören nâm karye sâkinlerinden Kirkor veled-i Batrus nâm zimmîye dahi bin yüz elli (boşluk) senesinden kavs önünde mücerred icrâ-yı şekâvet için hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk kebîr bıçak ile fevt zahrda alenen darb ve cerh ve ol-cerhden müteessiren mürd olub ziyâde fesâd ve şekâvet ve zulm-i sarîh idüb ve şakî mezbûrun a'yân ve mütegalibeden mu'in-i kesîresi olduğundan bu ana değin şer'-i şerîf ihzârı ve bir vechile mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmamağla vâki'-i hâli hükmi-hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden ta'yîn olan çavuş mübâşeretiyle ahz ve huzûr-ı şer' ihtisâr ve mâlın 'amel üzere sâbit olur ise mûceb-i şer'ıyyesi icrâ (-yı hakk) olunmak bâbında fermân-ı âlişân yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene 1159

174/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Karahisar-ı Develü (ve) Yahyalı Kâdılarına Hüküm Ki,

Tomas ve Abraham ve Mersis ve Kızır (boşluk) nâm hatunlar gelüb Develü ve Karahisar ve Yahyalı kazâları ahâlîleri bundan akdem bunlarda civârımızda vâki' Karapınar menzîli

imdâdiyyesi hassu'cün Âsitâne'ye varub her ne mikdâr akça harc ve sarf iderseniz virin masrûfinızı bizler sizden tamâmen edâ ideriz diyü bunlara emr itmeleriyle bu dahi bin yüz elli (boşluk) senesinde ahâlî-yi mezbûrların şartı'r-rucû' emirlerine binâ'en husûsların görüb kendü mâllarından sekiz yüz gurusu harc ve sarf idüb ba'dehu masrûfları olan meblağ-ı mezbûrdan muzâfâtı Develü kazâsı ahâlîsi edâ ve teslîm ve bâkî kalan meblağ-ı mezbûr dahi Karahisar ve Yahyalı kazâları ahâlîlerinden taleb eylediklerin hilâf-ı şer'-i şerîf edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî murâd eylediklerin ve taraflarından ahz u kabzına Kızır nâm zimmîyi vekîl eylediklerin bildirüb âhar husûsı içün ol-tarafta emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma'rifet-i şer'le görölüb mezbûrların emrlerine binâ'en harc ve sarf itdiklerin meblağ-ı mezbûrdan ahâlî-yi mezbûrların zimmetinde kalan hakları her ne ise bi't-tamâm tahsîl ve vekîlleri merkûm alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene (1)159

174/3

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde Kâdısına Hüküm Ki,

Medine-i Niğde mahallâtından Sarıkaya Mahallesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ali bin Sefer zîde şerefuhu gelüb bunun baba bir er karındaşı yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Seyyid Mustafa Bey gafletde hafıyyât olub mahbûn olmağla mezbûrun mutasarrıf olduğu emlak ve eşyasını itlâf ve izâ'at itmeyüb sadâkat ve istikâmet üzere hıfz ve sû-i umûrının ru'yetiçün ve zimmîye muhtaç olduğundan bu ma'rifet-i şer'le bâ- hüccet-i şer'îyye mahbûn mezbûre dahi nasb u ta'yîn olunub karındaşı mezbûrun li-ebeveyn kız karındaşı (boşluk) nâm hatun bin yüz elli (boşluk) senesinde müteveffıye oldukda verilmesini irs-i şer' le mezbûr Mustafa ile zevci kazâ-i mezbûra tâbi' Bereketlü nâm karye sâkinlerinden Bekçi oğlu dimekle ma'rûf dahi Ahmed nâm kimesneye intikâl itmişken müteveffıye-i mezbûrenin zevci mezbûr el-Hâcc Ahmed bunun vasîsi olduğu mahbûn mezbûr Seyyid Mustafa'nın hissesine isâbet iden emlak ve eşyâ ve nukûdundan bir nesne vermeyüb bi'l-cümle ahz u kabz idüb küllî gadr itmeğle bu dahi vaz'ıyyeti hâsebiyle karındaşı mezbûr Seyyid Mustafa'ya hemşiresi mezbûreden irs-i şer'le intikâl iden hisse-i şâyi'ası her ne ise taleb eyledikde mezbûr şirrete sülûk mahbûn mezbûr ile sulh olmuşdım sana bir nesne virdi bu kendü kavlı-i hoduyla bunların ticaretde kuvvet-i irtişâ ile hilâf-ı inhâ hevâsına tâbi' vasîsi aldığı müzevver hüccet-i ibrâzıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-

subût-ı şer‘ ta‘allül ve muhâlefet itmeğle bundan akdem mezbûr ile mürâfa‘a-i şer‘ olmak için taraf-ı şer‘den virilen mürâsele-i şer‘iyye mûcibince ve da‘vet -i şer‘ oldukda itâ‘at-i şer‘-i şerîf itmeyüb ibtâl-i hakk ve bu ana değin mezkûr ile bir dürlü ve bir vechile mahallinde mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmayub gadr-i küllî ve zulm u sarîh eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb mezkûr Seyyid Mustafa’nın hemşiresi müteveffîye-i mezbûreden müntakil hisse-i irsiyyesi her ne ise muhâllefet kabz iden zevci mezbûrdan bi’t-tamâm tahsîl ve vesâyeti hasebiyle buna alıvirilüb edâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir vechile ta‘allül (ve) muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyânum recâ eylediğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene (1)159

174/4

Karaman Vâlisine Hacibektaş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacibektaş kazâsına tâbi‘ Mucur karyesinden Hasan nâm kimesne ile hemşiresi Aişe nâm hatun gelüb bunların babaları Mehmed ve vâlideleri Havva bundan akdem İstanbul’da fevt olduklarından mezbûr Hasan üç yaşında ve mezbûre Aişe iki yaşında olmalarıyla karye-i mezbûre sâkinlerinden dayıları İsmail nâm kimesne hüccet-i şer‘iyye vasî olmağla babalarının izn-i şer‘le bedestana vaz‘ olunan bin iki yüz elli gurus çıkarub ve yedlerinde olan defter mûcibince ma‘lûmu’l-mikdâr eşyâdan gayrı harc-ı ez-defter yüz elli cedîd-i İstanbul altını ve yüz elli minkale sarf ve on beş minkale altın bilezik ve bir çift birer apak zümrüd küpe ve dört çift sim kuşak ve bir çift incü kuşak ve iki zümrüd yüzük ve beş adet telli hattab kazânı ve beş entari ve beş sincab kürk ve on berencek gömlek ve yirmi boyama ve kırk yağlık ve on uçkur ve beş berencek şarcab ve dört aba(?) ve kumaş yorgan ve dört serpuş ve on digirmi baş yemenisi ve üç sof feraceleri ahz u kabz ve bunlar karye-i mezbûreye gönderüb küllî cevri ve edâ idüb hâlâ bâliğ ve da‘vâya kâdir olmalarıyla mâl-ı mûrisleri taleb eylediklerinden mezbûr ziyâde mütegalibe ve eşirradan olmağla hevâsına tâbi‘ kâdı ve a‘yâna istinâden kuvvet-i mâliyesiyle zaman mürûr eyledi ve gâh dürlü ‘illet ve bahâne ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve gadr murâd eyledikde ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb mâl-ı mûrisleri mezbûrdan tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

175/1

Karaman Vâlisine [ve] Larende Kâdisına Hüküm Ki,

Hâss-ı Hümâyûnum karyelerinde kazâ-i mezbûra tâbi‘ Zengen nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden hisselerine düşeni edâ idüb bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle ta‘addî olunmak icâb itmez iken ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından hilâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle ta‘addî ve rencîde eylediklerin bildirüb men‘ u def‘ [olunmak] bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

175/2

İncesu Nâhiyesi Nâ’ibine [Hüküm] Ki

İncesu nâhiyesinde sâkin ehl-i zimmet re‘âyâ fukarâsı gelüb bunların içlerinden biri hâlik oldukda karyesinde sâgir ve sâgire ve gâil ve gâilesi olmayub cümle verese dahi der-kenâr olub kasâmet taleb itmezler iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından hilâf-ı şer‘ ve kânûn cebren tahrîr ve resm-i kasâmet mütâlebesiyle ta‘addî ve rencide olundukları ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i fetevâ-yı münif ol-vechile rencîde oldukları bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1158

175/3

Karaman Vâlisine Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi‘ Muradu(?) nâm karye sâkinlerinden İsmail ve İbrahim nâm karındaşlar gelüb bunların bundan akdem vefât iden vâlideleri Fatma nâm hatun ile ana bir karındaşları (boşluk) nâm kimesneler müntakil ma‘lûmu’l-esâmî ve ol-mikdâr emvâl ve eşyâlarını bir vechile dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrede sâkin Bekir Mehmed dimekle ma‘rûf kimesne zuhûr ve kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi‘ cebâbireye istinâden mücerred tama‘-ı hammından nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf akrabam diyü fuzûlî ve tegallüben ahz ve zabt eylediklerinden mâ‘adâ tarafından vekîlleri oldukları babaları Ahmed Beşe dimekle ma‘rûf kimesnenin dahi bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen iki yüz guruşın ahz ve ziyâde gadr ve ta‘addî

eylediğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer'le görölüb ve valide ve karındaşları müteveffâ-yı mezbûrândan müntakil mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî ahz ve zabt eylediği emvâl ve eşyâları icmâle ve babaları mezbûrun ol-mikdâr gurusı ve vekâleten mezbûrî kendülerde alıvirölüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve vâki'-i hâli olunmadık 'arz ve i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene 1159

175/4

Karaman Vâlsine ve Larende Kâdısına Hüküm Ki,

Eyâlet-i Karaman'da vâki' hâce hassı mukâta'ası mülhakâtından Larende kazâsına tâbi' Kılbasan nâm karye ahâlîleri Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb karye-i mezbûre bin elli sekiz senesi Muharrem'den mevkûfâtta mukayyed olan hâne-i 'avâızları Larende kazâsının 'avâız defterinden fûrû-nihâde ve salifu'z-zikr hâce mukâta'ası mâlına zamm ve fîmâ-bâ'd şurût-ı berât üzere lâzım gelen 'adet-i ağnâmları ve kazâ-i mezbûrun mutâbık sâ'iresiyle mahlût olmuşdın yalnız sahîh imdâd-ı hazariyye ve seferiyyeden icâb iden hisselerin zâbitleri yediyle mahallerine ve aşâr-ı şer'iyeye ve rusûmât 'örfiyyelerin zâbitlerine edâ ve teslîm eylediklerinden sonra üzerlerine tahsildâr ve mübâşir gelmeyüb ve karye-i mezbûrede sâkin ve mütemekkin olanlar Karaman derbendi kemâ hüve'l-me'mûr ru'yet itmeleri şartıyla sâ'ir derbend re'âyâları misüllü hâne-i 'avâız ve tekâlîf-i 'örfiyye ve şakkadan mu'af ve müsellemler olmak üzere kıt'a el-müfâd emr-i şerîfim sâdır olmuş iken karye-i mezbûrede sâkin ve mütemekkin olanlardan mu'af atlarına mugâyir baş müdürîyesi tama'ı ve sâ'ir mutâbık mütâlebesiyle kazâ-i mezbûr a'yânları ve sâ'irleri derbendcileri tecrîm ve zulm ve ta'addîlerinden derbend-i mezbûrda mükesser ve firâr eylemeyüb perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is olmalarıyla şurût muvâkiyyetleri üzere derbend-i mezkûrda sâkin ve mütemekkin olanlar a'şâr-ı şer'iyeye ve rusûmât-ı 'örfiyyeleri ve maktû'yet üzere mâl-ı 'avâızları zâbitlerine ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeden hisseleri zâbitleri yediyle mahalline edâ ve teslîm eylediklerinden sonra üzerlerine tahsildâr ve mübâşir gönderilmeyüb ve mugâyir-i şurût serbestide baş müdürîyesi nâmı ve sâ'ir bir vecihde mezâlim ile bi-vech mine'l-vücûh rencîde ve remîde olunmak için müceddeden emr-i şerîfim zarûreti istirhâ ve mevkûfât defterlerine mürâcâ'at oldukda ber-vech-i muharrer karye-i mezbûrenin mu'afiyeti için emr-i şerîf virildiği ve unvânına hatt-ı

hümâyûn şevket-makrûn kesîre kalındığı ve Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz kapudan ahkâma mürâcâ’at oldukda mu’afiyet emr-i şerîfî tahrîr olunmak üzere mukaddemâ mevkûfâtıdan tezkîre virilmekle Divân-ı Hümâyûn kalemine dahi kayd olunmak için ‘ilm u haber kâim geldiği mestûr ve mukayyed olmağla sâdır olan emr-i şerîfîm ve vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

175/5

Karaman Vâlisine ve Gaferyat ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Dergâh-ı mu‘allâ’m yeniçerilerinden Mehmed ve Ahmed ve Süleyman ve İbrahim ve (boşluk) nâm yeniçeriler ‘arz-ı hâl idüb bunların Gaferyat kasabası toprağına bi’l-fi’l zabt ve tasarruflarında hâneye bağılu tekâlîf icâb ider kadîmî re‘âyâ emlâk ve yerleri yoğıken kasaba-i mezbûr ahâlisi hilâf-ı kânûn ‘avâırız ve sâ’irleri olmağla vâki‘ tekâlîf ve ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle rencîde eylediklerin bildirüb hilâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i şerîf ol-vechile ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi’l-Hicce Sene (1)158

176/1

Kayseriyye Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Sadık zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Kayseriyye kazâsında sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve e’immeden ve eşrâf ve fukarâ ve zu’afa ve re‘âyâ ve berâyâ bâ-cem‘ihim meclis-i şer‘a varub Kayseriyye kâzasına tâbi‘ dörder ve beş yüz ve dahi ziyâde menâzil-i hâviye me‘mur ve âbâdan firâırının ekserî hâlî ve re‘âyâları Âsitâne-i Sa‘âdetimde tüccâr ve taşçı ve nakkaş amelesi ve kalfası olub her biri birer mahalleye müntesib olduklarına binâ’en karyelerinin muharrir kalemîyle tahrîr olunmak asl hânelerinden birer mikdârını maktû‘ kayd ve hisse-i tekâlîf mütâlebe olunmamak üzere evâmir-i ‘aliyye ısdâr ve tevzî‘leri dahi karyelerinin harâb olunması ve ismi nâ-ma‘lûm cısır ta‘mîrine me‘mûriyetlerin ve bâ-hod karyelerinin âhar kazâya naklini irâd ve sâ’ir dürlü bahâne ile hâneleri tenzîl itdirilüb sefer vukû’unda evâmir-i ‘aliyyemle matlûb olan imdâd-ı seferiyye ve mekkâri davarları ve zahîrede vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve sâ’ir ‘askerî ta‘îfesinin mürûr u ubûrı masârifinden cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le bermûceb-i defter hisselerine isâbet iden tekâlîflerini edâ itmediklerinden anların hisseleri

sâ'irlerine tahmîl olunarak fetevâ-yı ehl ve re'âyânın tâkatları kalmayub perâkende ve perişân olmalarına ve tekâlîf-i mühimme seferiyyenin tâ'tiline bâis olmağla mezbûr hâne-i 'avârız mutâbık sâ'ireleri emr u defter mûcibince ma'rifet-i şer'le ve cümle masârifleriyle tevzî' ve tahsîl olunub hilâf-ı defter ve mugâyir-i kadîm bir ferd ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek üzere emr-i şerîfim virilmek recâsına sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'arz ve kazâ-i mezbûrda vâki' 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hatîb ve a'yân-ı vilâyet ve sâ'irler dahi başka muharrer birleistirihâm ve kazâ-i mezbûra tâbi' mahallât-ı fukarâ ve nevân ahâlîlerinin üzerlerine mukayyed olan hâne-i 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfim ile vâki' olan mutâbık emr u defterde kesr ve noksân gelmemek üzere herkesin emlâk ve arâzî ve mâl ve tahammüllerine göre cümle ma'rifeti ma'rifet-i şerle ta'allül ve sû-i vechi üzere takdîm olunub hisselerine asâblarına edâ eylediklerinden sonra evâmîr-i defterden ziyâde talebiyle rencîde itdirilmemek şurût merâsında olmağla şurût-ı mûcibince emr-i şerîfim tahrîri bâbında izhâr olmada ve emlâk ve bi'l-fi'l başdefterdârım olan Yusuf dâme uluvvuhu i'lâm itmeğîn i'lâm-ı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene 1159

176/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bedros ve Alemşah ve Kirkor nâm zimmîler gelüb bunların mûrisleri Gregor veled-i Bedros nâm zimmî kendü hâlinde iken Develü kazâsı sâkinlerinden eşkıyâ ve mütegâllibeden Abdullatif oğlu Mustafa nâm kimesne kendü hâlinde olmayub daimâ fesâd ve şekâvet âdet-i müstemirresi olduğundan nâşi mûrisleri mesfûr bin yüz elli (boşluk) senesinde alânen hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk darb ve cerh ve katl idüb ziyâde gadr ve ta'addî itmeğle mezbûr ile mürâfa'a-i şer'-i şerîf olmak murâd eylediklerin mezbûr a'yân ve mütegâllibeden ba'zı kimesnelere mu'în ve istinâdı olmağla bir vechile mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmayub şerr u mekrinden ve беру istinâden 'âciz kalub ahvâlleri diğêr gûn olduğun bildirüb âhar husûsı için ol-tarafa emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından (boşluk) çavuş zîde kadruhu mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğîn mahallinde şer'le görölmeğ için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene (1)159

176/3

Develü ve (Boşluk) Kâdılarına [Hüküm Ki,]

Develü kazâsına Everek nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri yoğiken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Boyacı oğlu Melkun nâm zimmî dâ'imâ kendü hâlinde durmayub bin yüz elli (boşluk) senesinden beru nice erâzil eşkıyâsıyla müttefik ve nicelerin yüzünden menzîllerine duhûl ve arâzîlerine ta'arruz ve mâldan gasb u gâret ve bunun emsâli zulm ve ta'dîlinin nihâyeti olunub şerr u mekrinden 'âciz kalub ahvâlleri diğér gûn ve perâkende perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî olduğun bildirüb âhar arâzîsi içün ol-tarafa emr-i şerîfle mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve vâki'-i hâli vukû'u ve sıhhati üzere der-i devlet-medâra 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölüb ihkak-ı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Muharem Sene (1)159

176/4

(Boşluk) Kâdısı ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya sâkinlerinden Şerîfe Havva nâm hatun gelüb medine-i Konya'da vâki' müteveffâ Karaman oğlu İbrahim Bey evkâfindan arâzîsi vakf-ı dünyası mülk olmak üzere ceddi el-Hâcc Veys binâ eylediği yeni hamam dimekle ma'rûf hamâmın binâsı irs-i şer'îyle dört sehinden bir sehimî buna intikâl itmeğle hisse-i irsiyyesine âhardan dahl olunmak icâb itmez iken yine medine-i Konya sâkinlerinden Seyyid Mehmed ile Fatma ve Emine nâm hatunlar zuhûr ve Konya müfettişi olan Seyyid İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesneye beş yüz gurus rüşvet ile hamâm-ı mezkûrun arâzîsinden iki aded dükkân biri bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî zabt itmeleriyle bundan akdem haremeyn müfettişi huzûrunda mürâfa'a ve yedine virilen i'lâm-ı şer'îyye mûcibince emr-i 'âlî virilmişken müfti mezbûr hâlâ Konya'da çavuşlar emini olan el-Hâcc Veli nâm kimesneye bunun oğlu (boşluk) nâm kimesne bi-gayr-ı hakk ahz ve Karaman vâlisine teşekkî birle oğlu mezbûr bi-gayr-ı hakk hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi- emr-i münîf Konya Kal'asında kal'abend ve sene-i mezkûrda üç yüz gurusdan mütecâviz akçası hevâlarına bâkî ehl-i 'örfe istinâden ahz u kabz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb mahallinde şer'ile görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mübâşir ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer'îyle görölüb bi-eyyi vech-i kân ber-muktezâ-yı şer' ihkāk-ı

hakk ve hilâf-ı şer‘ cerime nâmıyla alınan akçası icâb idenlerden ‘alâ-eyyi-hâl tahsîl olunmak bâbında fermân-ı alişân yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

177/1

Karaman Vâlîsi ve Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

E’immeden Seyyid Ahmed zîde salâhahu gelüb medine-i Konya mahallâtından Ali Şerbeti Mahallesi’nde vâki‘ mescid-i şerîfde yevmî üç akça vazîfe bundan akdem ber-vech-i iştirâk imâm olan Mustafa ve İsmail nâm kimesneler rızâlarıyla Hafız İsmail halifeyi hasta ve darîr etmeleriyle bin yüz elli iki senesi sıgar olunmalarından nâmı Mehmed Efendi ‘arzıyla teveccüh olunub lâkin mescid-i mezbûrda imâm olanlara ashâb-ı hayratda Ebussuûd Efendi bin Mesud Efendi demekle ma‘rûf sâhibü’l-hayr medine-i mezbûrede külahçılar ve giceciler suklarında dokuz bâb dükkânların vakf-ı sahîh ile vakf ve tasarruf ve zayıfını mescid-i mezbûrda imâm olanlara şart u ta‘yîn eylediği vakfiyye-i ma’mûl’un bihâsında mestûr ve mukayyed olub ancak mescid-i mezbûrdan olan mezkûr Hafız İsmail halifenin tarlalarında olan berâtında meşrûtası olan dükkânlar tecrîm olunmamağla ber-mûceb-i şart-ı vâkıf dükkânı mezkûrlar tecrîm olunub müceddeden yedine berât virilmek için sâbıkan Konya nâ’ibi alıb zîde ‘ilmuhu ‘arz eyledikde ‘arz mûcibince bin yüz elli dört senesi Muharrem’inde berât virilüb üzerlerinde iken fevt olmağla fevtinden elli sekiz senesi Haziran’ında yevmî üç akça vazîfe ile imâmdan mezkûr mezbûr Es-Seyyid Ahmed bin Ahmed’e teveccüh olundukda vakfı olan dükkânın sehven tecrîm olunmadığından ba‘zı kimesneler müdâhalede hâlî olmamağla sene-i mezkûre Ramazan’ında ber-mûceb-i şart-ı vâkıf dükkânı mezkûrlar için dahi imâm-ı mezkûr Es-Seyyid Ahmed halifeye müceddeden tevcîh ve berâtıyla üzerlerine ve meşrûtası olan dükkânlara âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken cümle mezbûre ahâlîsinden Es-Seyyid Ebubekir ve Seyyid Hasan nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve senin selefinin mezkûr mescid-i mezbûrda ancak yevmî üç akça vazîfe ile imâm olub ol-dükkânlar mahalle-i mezbûra ‘avâızla mevkûfdur diyü bir tarikle beyân eyledikleri hüccet ile bunun yedinde olan berât-ı şerîfimle ve vakfiyye-i ma’mûl’un-bihâya mugâyir müdâhale ve ta‘addî ve gadr murâd eylediklerin bildirüb yedinde olan berât-ı şerîfim ve şart-ı mürâfa‘a mugâyir müdâhale ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden yedinde olan berât-ı şerîfim ve şart-ı mürâfa‘a-i mugâyir ta‘addîden men‘ olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Niğde kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmînâ-ileyh Halil zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Niğde sükkânından sâdât-ı kiramdan Paçacızâde Es-Seyyid Ali zîde şerefuhu meclis-i şer' a varub bin yüz elli (boşluk) senesinde Niğde kazâsına tâbi' Depe nâm mevzî'de kendü bağında yalnız iken medine-i mezbûr sükkânından şekâvet ile ma'rûf Abdulmuttalib oğlu Hasan nâm kimesne gice ile bunı katl kasdıyla bağına girüb ma'lûmu'l-mikdâr altun burma ve incü ve sâ'ir eşyâsını sirka ve bunı dahi yatağan bıçağı ile başının orta yerinden darb ve mecrûh idüb firâr ve bunun(?) bi-'akl yatur iken karındaşları Seyyid Hâcî Ahmed ve Seyyid Hâcî Süleyman vekâleten da'vâ virilen hüccet-i şer' ve fetevâ-yı şerîfe mûcibince mezbûr Hasan mârifet-i şer'le celb olundukda zikr olunan altun burmalarıyla incü ve sâ'ir eşyâları babası mezbûr Abdulmuttalib zimmetinde kalub buna gadr-i küllî ve zulm u sarîh olunmuşiken mezbûrdan da'vâ sadedinde olduğunda mezbûr bundan teşekkî birle Âsitâne tarafına mürâfa'a olmağla husûs-ı mezbûr ve vukûf-ı tama' olan kimesnelerden istihbâr olunub vâki'-i hâli der-i devlet-medârıma 'arz idivir diyü ilhâh ve fi'l-hakîka medine-i mezbûrede sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve sâdât-ı kirâm ve sâ'ir sikât-ı muvahhidin meclis-i şer' hüccet-i şer'iyye mantukı üzere [i]mzâlanub mezbûr Hasan ve babası mezkûrun fesâd ve şekâvetine ve ba'zıları dahi süfehâ-yı mezbûr Hasan bundan akdem hakkında evâmîr-i şerîf sâdır olan Yaya Halil nâm eşkıyânın rufekâlarındandır diyü her birleri 'alâ-tarîki's-şehâde haber vormeleriyle sirka olunan sâlifu'z-zikr burma incü ve sâ'ir eşyâları her ne ise ma'rîfet-i şer'le mezkûrdan tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz ve Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda medine-i Niğde sükkânından Paçacı oğlu dahi Ahmed ve karındaşı Seyyid Hâcî Süleyman ve eniştereleri Balkıs oğlu İbrahim nâm kimesneler mezbûr Hasan gice ile karındaşımız Ali nâm kimesnenin hânesine girüb biraz eşyâsını sirka idüb menzîlinden havlusuna çıkarub karındaşımız sayha eyledikde bıçağla darb idüb eşyâyı bırağub firâr eyledin diyü da'vâ ve mezbûr Hacı Ahmed ve karındaşı Hacı Süleyman ve Balkıs oğlu İbrahim ile mahallinde şer'le görülüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında sen ki Niğde kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmînâ-ileyh Halil zîde 'ilmuhusun'arz mûcibince bundan akdem emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince olunmak için yazılmışdır.

Karaman Vâlisine Larende ve Kayseriyye ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Ali veled-i Himmed nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda ve kazâsı muzâfatında Kaş nâhiyesinde İlisıra nâm karye ve gayriden on beş bin akça tımâr ber-vech-i tekâ'üd mutasarrıfı Ebubekir veled-i Murad çavuşun mezbûr yedinde hâlî olmayub Süleyman ve Ali'ye nüvvâb olmak emin ber-vech-i münâsafa kırk iki senesi fî Cemâziye'l ahire'nin on üçüncü gününde tevcîh ve yedişer bin beş yüz akçalık üzere başka başka berât olunub velâkîn babası mazarratından hâliyâ tımâr aldığı hilâf-ı kânûn olduğundan mâ'adâ kırk üç senesinde revân derûnuna seferlerinde alaybeği bayrağı altında nâ-mevcûd olduklarından Mîr-âlây Ömer 'arzıyla Ser-'asker vezîrim Ali Paşa tarafından virilen perâkende mûcibince kırk dört senesinde mezbûr Ali veled-i Himmet Âsitâne-yi Sa'âdetimden dahi tevcîh ve berât ve on iki sene hidemât-ı 'aliyyemin küllîsinden mevcûd ve on iki sene mürûrundan sonra mezbûrân Ali ve Süleyman zuhûr ve her birimiz tüvâna ve kılıca(?) kâdir iken mezbûr Ali veled-i Himmed bizim için sagîrler olub sagîreye babası fevtinden gayriden tımâr aldığı hilâf-ı kânûndır diyü alub gadr eyledi diyü Tırhala Sancağı mutasarrıfı vezîr Mustafa Paşa'dan aldıkları 'arz ile tımâr-ı mezbûr elli altı senesi Rebi'ü'l-evvel'inin âharın onuncu gününde isnâden alub berât ve mîr-i mîrân dahi ibkâ ve gadr ve bâ-fermân-ı 'âlî su'âl olundukda hakk mezbûr Ali veled-i Himmet'inin olduğu zu'amâ ve erbâb-ı şehâdet ve ihzâr eylediklerin Mîr-âlây Mehmed 'arz ve mukaddemâ Süleyman dahi Âsitâne-i Sa'âdetime 'arz ve eyâlet-i Karaman'ın çavuş kethüdâsı sâbıkan Aksaray Sancağı alaybeğisi ve Konya Sancağı'nın zu'amâ ve erbâb-ı tımâr dahi muhızır ve mezkûran Ali ve Süleyman ibtidâr babaları kasr-ı yedinden aldıkları vaktde sagîr oldukları hâlde alub ve sagîreye babası fevtinden gayriden tımâr aldığı hilâf-ı kânûn olduğundan mezkûr Ali veled-i Himmet kırk dört tarihinde tevcîh ve berâta vekîl oldukları mâldan dahi ol-vaktinden on iki seneden mütecâviz zeman mürûr idüb ve hidemâtda nâ-mevcûd iken hîn-i tevcîhde kesîr iden diyü iddi'âları hilâf-ı kânûn ve gadr mûceb hâllerinden olduğu i'lâm ve tekrâr sancaklusı muvâcehesinde bâ-fermân-ı 'âlî sâbık-ı 'Arz-ı Rum cânibi ser-'askerî vezîrim Ahmed Paşa mezbûrın mürâfa'a ve hakk-ı mezkûr Ali veled-i Himmet'indir diyü mezkûrân Süleyman ve Ali ve Baran tekâ'üd iddiklerin rufekâlarının yüz elli altı senesi Ramazan'ının beşinci gününden vezîr-i müşârun-ileyh tarafından virilen ibkâ perâkende ve Âsitâne-i Sa'âdetimden re's aldıkları i'lâmı mûcibince elli yedi senesi Haziran'ının altıncı gününden berât ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla tımâr-ı mezbûr karyelerinin elli altı senesi Ramazan'ının beşinci gününden bu ana gelince cüzvî ve

külli vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı bunun berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb mezbûrânın bir dürlü alâkaları yoğiken mezbûrânın taraflarından mültezimleri olan Ömer nâm kimesne zuhûr ve ziyâde mütegalibe ve cebâbireden olmağla tımâr-ı mezbûrun senin ref‘inden mültezimi olduğım mezbûrâna tevcîh olunduğı günden tekrâr sana Âsitâneye dahi ibkâ ve berâtının mahallinde sicile kayd olunduğı tarihine gelince vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtta senin alâkan yokdır mezbûrân tarafından ve zabt iddim diyü hilâf-ı kânûn mûcibince müdâhale ve bu makûle tımâr mahsûlâtta i‘tibâr-ı tevcîh bâ-rencîde olub sicile kayd olduğü tarihine i‘tibâr olunmak kânûn mugâyir iken bunun berâtı mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı ol-vechile tegallüben aldu küllî gadr eyledüğün bildirüb tımâr-ı mezbûr yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince kendü zabt ve mîri mîrân ibkâ olduğü günden bu ana gelince tahvîl tarihine düşen cüzvî ve küllî mahsûlât ve rusûmât tamâmen kendüme alıvirilüb mezbûre hilâf-ı kânûn ta‘allül ve berâğ itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’mdede mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnum mürâca‘at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere mezkûr Ali veled-i Himmet’in ref‘inden elli altı senesi Rebi‘u’l-evvel’inin on üçüncü gününden mezbûrânın Süleyman ve Ali’ye ber-vech-i iştirâk tevcîh ve berât ve ta‘addisine mezbûre Ramazan-ı şerîfinin beşinci gününde mezkûr Ali veled-i Himmet’e mîr-i mîrân ibkâ ve tevcîh ve virilen tezkîre mûcibince elli yedi Safer’inin on üçüncü gününden Âsitâne-i Sa‘âdetimden dahi berât ve hâlâ berât-ı şerîfimle âharında olduğün mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

178/1

Karaman Vâlîsine Karaman ve (Boşluk) Kâdırlara Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Mehmed veled-i Mustafa nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarraf olduğü tımârı karyelerinden kazâ-yı mezbûr muzâfâtından Karacadağ nâhiyesine tâbi‘ Gülliviran ve Kızılgedik nâm karyelerinin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdları dâhilinde kadîmden ‘öşr ve resmi tımârı alınagelen yerlere bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâki‘ Sultan Selim vakfı olan Sultaniyye kasabası vakfı mütevellileri vakf-ı mezbûr re‘âyâsından ba‘zı ashâb-ı ağrâz ma‘şerlerin tahrîk ve iğvâlarıyla bunun karyeleri arâzîsinin bir mikdârına hilâf-ı kânûn ve kadîm-i mugâyir fuzûlî müdâhale ve zabt itmek sevdâsında olmalarıyla mukaddemâ bunun selefi zamanında sâbıkan vakf-ı mezbûr mütevellî olanlar dahi müdâhale eylediklerinde sâdır olan emr-i şerîf mûcibince sâbıkan

Karaman vâlisî ma‘rifetiyle mahall-i nizâ‘ın üzerine mürâfa‘a-i şer‘ olundukda Pirneli(?) handan giden tarîk-i ‘ammdan Kaçan(?) Musluğu ve (...) cedit kim ve andan Odani(?) Kapusı ve Gülmüş(?) Başı ve Yalnız Andan (...) Sekbânı ve Kızılca Köy ve Haslar Aşık(?) ve İkizler ve (...) (...) ve Kızılca Kapu ve Dikilitaş ve Devek(?) (...) cânibinden ve gedik başından ve Çanaktan ve Çukur Ağıldan ve Üşekli(?) Kal‘asının günbatı tarafından ve andan (...) ve Kır Saçların(?) ve Aşağı Kapusından ve Alasakal’dan(?) yine tarîk-i ‘amm ve (...) hudûdı demekle ma‘rûf hudûd ile mahdûd arâzî bunun tımârı karyeleri arâzîsinden olduğın vakf-ı mezbûr karyeleri ahâlîlerinin ve sâ‘ir vukûf-ı tamm‘ı olan kimesnelerin şehâdetleri şer‘an sâbit ve bin altmış altı tarihiyle müverrah virilen hüccet-i şer‘iyyenin üzerine dört def‘ a mürâfa‘adan dahi imza olunub bu ana gelince ol-yerler bilâ-nizâ‘ bunun tımârı tarafından zabt oluna gelmişiken vakf-ı mezbûr mütevellisi ol-hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir ibkâ â‘dan hâlî olmayub gadr murâd eyledüklerin bildirüb ol-yerlerin kadîmîsi üzere bunun tımârı tarafından zabt ve ‘öşr ve resmi ahz u kabz itdirilüb vakf-ı mezbûr mütevellilerini hilâf-ı kânûn ve kadîmî ve hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir bir vechile dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğîn mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

178/2

Karaman Vâlisî Vezîrehu Mevlânâ Akşehir Kâdısına Hüküm Ki,

Sarrafin Minas nâm zimmî ‘arz-ı hâl idüb hâlâ Akşehir Sancağı’na mutasarrıf Ali dâme ikbâluhu zimmetinde elli yedi senesinden beru üç kıt’a temessüki mûcibince iki bin altı yüz otuz gurusu alacak hakkı olub bundan akdem ber-vech-i def‘ taleb eyledikde mîr-i mîrân mûmâ-ileyh edâda ta‘allül ve gadr sevdâsında olduğın bildirüb şer‘le görölüb mesfurun ol-mikdâr gurusu hakkı alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğîn temessüki mûcibince sen ki vezîr müşârun-ileyhsin ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘le ihkak-ı hakk olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdir olmuştur buyruldu ki .

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Ahir Sene 1159

178/3

Karaman Vâlisine Aladağ ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hâss-ı hümâyûnum karyelerinden Larende kazâsına tâbi‘ Zengen nâm karyeden Hacı Derviş oğlu Molla Hüseyin ve Hacı İbrahim oğlu Mustafa ve Sarı Mehmed oğlu Abdulbekir

ve (boşluk) nâm kimesnelerinin bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ [ve] ta‘addîleri olmayub üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Aladağ kazâsına tâbi‘ Bostanözü ve Akur(?) nâm karyeler sükkânından Hacı Nebi oğlu Osman ve Abdulahad ve Arslan oğlu (boşluk) ve Poyraz oğlu (boşluk) ve Fazıl oğlu Mehmed ve (boşluk) nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde cebren sekiz re’s sığırların ve beş gurusu akçaların alub ziyâde gadr eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb cebren ve hilâf-ı şer‘ aldıkları ol-mikdâr re’s sığırlarıyla ol-mikdâr gurusu alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet iddirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 1159

179/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Kayseriyye ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya mahallâtından Nehr-i Kafûr Mahallesi sâkinlerinden Emine ve Raziye nâm hatunlar gelüb babaları el-Hâcc Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda verâseti bunlar ile yine Konya sâkinlerinden Kibar oğlu İsmail Efendi dimekle ma‘rûf kimesneye ve bunların hemşireleri Hatice ve Havva ve Fatma ve vâlideleri diğere Fatma nâm hatunlara mütehâsıl olmakla bunlar ol-vakitde sagîre bulunmalarıyla mezkûr İsmail bunlara vasî olmağla müteveffâ-yı mezkûr el-Hâcc Mehmed’den müntakıl kazâ-i Konya’da vâki‘ iki bâb mülk menzîl mâ-derûnunda mevcûd emvâl ve eşyâ ve altmış iki kise akça nukûd ve on beş kise akça zimem-i nâsda olan akçasıyla bazargân hanında olan celb-i menâ’i ile yine kazâ-i mezbûrdan çift ağnâm ortakları olan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zimmetlerinde olan çifti bi’l-cümle ahz u kabz ve ekseriyeti ketm u ihfâ ve buna cem‘ nâmıyla bin beş yüz gurusu ba‘del-firâr mâ‘adâ sâ’ir verese ile beynlerinde taksîm ve bunların haklarına cüzvî nesne virüb ve buna cem‘ diyü aldığı akçanın üç yüz gurusunu buna cem‘ virüle mâ‘adâsını bîkr u bâliğ idüb bunlara gadr itmeğle bunlar hâlâ irişüb bilâ ve da‘vâya kâdir olmalarıyla babalarından müntakıl hakkından karındaşları mezbûrun ketm ve ihfâ eylediği mâl ve buna müceddeden bîkr-i bâliğ eylediği akçadan hisse-i şâyi‘aları talep ve almak istediklerinden hevâsına tâbi‘ ba‘zı kimesneler yekdil ve mücerred gadr sevdâsıyla nice dürlü ‘illet ve bahâne ile gadr murâd eyledüler ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mahallinde şer‘le görölüb mevcûd ve ketm ve ihfâ olunan bi’l-cümle müteveffâ-yı mezkûrun muhâlefâtı çare çıkarılıb ma‘rifet-i şerle ‘ulemâ mûmâ-ileyhin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1158

179/2

Karaman Vâlisine ve Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sâbıkan Konya mütesellimi olan es-Seyyid Halil zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin 'uhde ve iltizâmında olub bin yüz elli sekiz senesine mahsûben Suğla mukâta'asının mezra'alarından sene-i mezbûrede hâsıl ber-mûceb-i defter ta'sîr ve cem' ve tahsîl eyledüğün dört yüz elli keyl hinta ve üç yüz elli keyl şa'îrini Konya kazâsı muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbi' Rumdi[ğ]n nâm karyede der-anbâr idüb dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûrede sâkin mukâta'a-i mezbûr-ı mûmâ-ileyhe der'uhde ve iltizâm iden Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne mûmâ-ileyhin izni yoğiken 'inâyetde anbâr-ı mezkûrdan mahsûl-i merkûmı fuzûlî ahz itmeğle bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarından ber-mûceb-i defter (okunmuyor) ol-mikdâr keyl mahsûlü ahz u kabz ve yedinde mevcûd olduğu huzûr-ı şer'de ikrâr ve redd ve teslîm merkûm Ali'ye tenbîh birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezkûr ol-hüccet-i şer'iyeye mugâyir-i hilâf-ı şer'-i şerîf edâda ta'allûl ve muhâlefet üzere olduğu bildirüb hüccet-i şer'iyesi mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğün şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Muharrem Sene 1159

179/3

Karaman Vâlisi Vezîrehu Konya Kazâsında Nâ'ibu's-Şer' Olan Mevlânâ (Boşluk) Zîde 'ilmuhuya Hüküm Ki,

Medine-i Konya'da vâki' taht-el-kal'a mescid-i şerîfden bi'l-fi'l berât-ı şerîfle imâmı olan es-Seyyid Ahmed zîde şerefuhu gelüb medine-i merkûm sözde sipâhî bazârında vâki' birbirine menzîl-i dükkânlara mutasarrıf olan (boşluk) nâm kimesne dükkân-ı mezbûreleri bundan akdem tescil-i şer'i ve teslîmle el-mütevelli birle vakf eyledikde hâsıl olan icâreleri müstecirleri yedlerinden mescid-i mezbûrede imâm olanlarla diyü şart u ta'yîn eylediği vakfa mamûl'un-bihâsında mukayyed ve bu hâlâ mescid-i mezbûrede imâm olmağla dükkân-ı mezbûrların müstecirleri yedlerinde icâreleri vâkıf mûcibince almak istedikde dahl (olunmak) icâb itmez iken medine-i Konya'da sâkin vakf-ı mezbûrun mütevellisi olan Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve dükkân-ı mezbûrların icâreleri ben alurım diyü ta'addî ve fuzûlî bin yüz elli (boşluk) senesinden beru mütegaliben ve hilâf-ı şer' ve vakf-ı ahz ve ta'addî ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf oldukların icâre-i mezbûreler buna hükm ve mezbûrun ol-vechile gadr ve rencîdesi men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye

virilmeğin yine memnû‘ ve mündefi‘ olmayub ol-vechile bundan hâlî olmaduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb dükkân-ı mezbûrların şart-ı vakıf mûcibince icâreleri kendü ahz u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

179/4

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdâtdan Seyyid Ahmed zîde şerefuhu gelüb Niğde ve Bor mukâta‘ası berât-ı şerîfimle bunun ‘uhdesinde olub bin yüz elli (boşluk) senesinde yine Bor sâkinlerinden Ali Çelebi dimekle ma‘rûf kimesneye iltizâm ve ‘avârız-ı iltizâm ve sene-i mezbûrede zabt idüb lâkin bedel-i iltizâmından mâl-ı mukâta‘adan mezbûrun zimmetinde malûmu’l-mikdâr alacak hakkı kalmağla mezbûrdan taleb ve almak istedikde dürlü ‘illet ve bahâne ile edâda ta‘allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî murâd eyledüğün bildirüb mahallinde şer‘le görölüb mezbûrun zimmetinde sâbit ve müteveccih olan ol-tarîk hakkı tamâmen tahsîl ve bi-kusûr alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve tereddüd itdirölmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

179/5

Ürgüb Kâdısına Hüküm Ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Muhittin zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Divân nâm karyede mütemekkin ehl-i zimmet re‘âyâ ta‘îfesi meclis-i şer‘a varub ümerâ-yı ayîn-i bâtılarını için feth-i hâkânîden beru yerlerinden terk olunmuş kadîmî kelîsaların ta‘mîr ve termîm itmiş değiller iken eyâlet ve sancak mutasarrıfları ve kazâlarının sâ‘ir zâbitânı celb-i mâl sevdâsı ve mücerred kavl-i hodlarıyla siz kelîsanızı ta‘mîr itmişsiz diyü ılgâ-yı şer ve teftîş bahânesiyle bunları rencîde ve remîdeden hâlî olmamalarıyla ba‘de’l-yevm bu bahâne ile re‘âyâ fukarâsı rencîde ve remîde olunmayub ber-minvâl-i muharrer zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak için bundan akdem emr-i şerîfim sâdir olmuşiken yine hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir emr-i ‘âlî eyâlet ve sancak mutasarrıfları mücerred celb-i mâl sevdâsıyla siz kelîsanızı ta‘mîr ve termîm itmişsiz diyü ılgâ-yı şer‘ ve teftîş bahânesiyle tağrîm ve tecrîm ve bi’l-küllîye perâkende ve perîşân olmaları mahfûz olmağla fîmâ-bâ’d bu bahâne ile ta‘addî ve tahrîr olunmak nâmında

vâki‘-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden Dîvân-ı Hümâyûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda bin yüz elli altı senesi Rebi‘u‘l- evvel’inin ol-Haziran’da emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed olmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince hilâf-ı şer‘ ta‘addî itdirilmemek için yazılmışdır.

Fi Evâ’il-i Muharrem Sene 1159

180/1

Karaman Vâlîsi Vezîrim ve (Boşluk) Paşaya Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Ali nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerinden Konya kazâsı muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesinde Gilisra ve Yumrali nâm karyelerin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından Ömer ve karındaşları (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerden üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyetleri taleb eyledikte biz mîstâr(?) fukarâtından olarak sana resm-i ra‘iyyet virmeziz diyü ‘illet ve ol-vechile tımâr mahsûlüne kesr ve noksân terettübüne bâ’is oldukların bildirüb resm-i ra‘iyyetleri alıvirilüb ol-vech ta‘allül ve muhâlefet iddirilmemek bâbında hükmi- hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 1159

180/2

Karaman Vâlîsine Bozkır ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan İbrahim veled-i Mehmed nâm sipâhî gelüb Beyşehir Sancağı’nda kazâ-i mezbûr muzâfâtından Gurgurum nâhiyesinde Damı (Tamı) nâm karye ve gayriden dokuz bin akça tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Gurgurum nâhiyesine tâbi‘ altmış sekiz nefer re‘âyâ ve on dört aded zemîn ve hâsıl-ı ‘öşr-i gallât ve salârı gendüm ve şâ’ir yekûn mâ’a gayrı beş bin akça yazar karye-i Damı (Tamı) Orta Karaviran diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin altı yüz akçası ifrâz ve mâ’a gayrihâ birikdirilüb üç bin üç yüz akça bir icmâl ve iki bin dört yüz akçası dahi ifrâz ve ol-dahi başka bir icmâl ve üç bin üç yüz akça yazar icmâl olan üç bin akçası merkûm İbrahim veled-i Mehmed’in tımârı mülhakâtı ve iki bin dört yüz akça yazar icmâl nâmının iki bin akçası yine nâhiye-i mezbûrede Hama(Homa) nâm karye ve gayriden on bir bin iki yüz akça tımâra mutasarrıf seferdâr İbrahim’in tımârı aklâmı ve icmâl olan yüz ellişer akçalarıyla icmâl nâmının ikişer yüz akçaları Kaşaklu nâhiyesinde Muharrem Molla nâm karye ve gayriden on bir bin sekiz yüz akça tımârlara başka başka berâtıyla mutasarrıf Mehmed ve Hasan’ın tımârları mülhakâtı ve Bozkır nâhiyesine tâbi‘ altmış iki nefer re‘âyâ

ve sekiz aded zemîn ve hâsıl-ı ‘öşr-i gallât ve salârı gendüm ve şâ‘ir yekûn mâ’a gayrihâ dört bin beş yüz akça yazar karye-i Avrana ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Todasi(?) nezd-i Salur karye-i Avrana ve hâsıl-ı gendüm ve şâ‘ir yekûn mâ’a gayrı beş yüz akça yazular ile defter-i mufassaldan muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve birikdirilüb beş bin akça yekûnundan üç bin akçası merkûm İbrahim’in tımârı mülhakât kayd-ı müşterek kaydların olmağla kurâ-i mezkûr ve mezra‘a-i mezbûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleri mezkûrlar ile zabt ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz murâd eyledikde müşterekleri merkûmlar berâtları yazularına göre hisselerine isâbet iden ahz u kabza kanâ‘at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî bunun berât yazusına göre hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmunun ahz ve hisse-i fîmâ-ba‘d ol-vechile tımâr mahsûlünün kesr ve noksân terettübüne bâ‘is ve bâdî oldukların bildirüb sâlifü‘z-zikr kurâ ve mezra‘aları ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleri mezbûrlar ile kendüden ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî müşterekleri mezbûrları berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz ile bunun berât yazusına göre hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmına bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûndan defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at oldukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın ve defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 1159

180/3

Karaman Vâlisine Mevlânâ Larende Kâdılarına Hüküm Ki,

Larende kazâsı ahâlîleri gelüb Larende sâkinlerinden Abdurrahman Ağazâde Zeynelâbidîn dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub şerîr ve gammaz olub dâ‘imâ kâdı voyvoda ve subaşı ve sâ‘ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi yanlarına varub fukarâda hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla gamz ve tecrîm ve bi-gayr-ı hakk akçaları almağa bâ‘is ve alâka ve medhali olmadığı il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûruna karışub ecdâdından eşnâ‘ fukarâya zulm ve ta‘addîsi ziyâde olduğundan ahâlî-yi vilâyet mezbûrun şirretinden bir dürlü kuvvet ve tahammülleri olmayub kurâlarının ekserî perâkende ve ba‘zı şehirlerin fukarâsı zulm ve fesâdından rahat idemeyüb âhar diyârlara takallüb ve rihlet idüb ol-vechile ahvâlleri diğer gûn olduğın bildirüb mezbûr Zeynelâbidîn fîmâ-bâ‘d kâdı ve voyvoda ve sâ‘ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi yanına varulub ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûruna

karışmayub kendü hâlinde olmak üzere muhkem tenbîh ve tenkid olunub şöyleki memnû‘ ve mütenebih olmazlar ise keyfiyet-i ahvâli der-i devlet-medârıma ‘arz olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 1159

180/4

Kayseriyye Kâdısına Hüküm Ki,

Eyâlet ve haşmet ve sâdât-ı penâh ber-vech-i ma’îşet Kayseriyye Sancağı mutasarrıfı Ahmed Han dâme ikbâluhu Südde-i Sa’âdetime ‘arz-ı hâl gönderüb Han mûmâ-ileyh tarafından livâ-i mezbûrda mütesellim olan Mustafa Ağa dimekle ma’rûf kimesne ehl u fukarâyı tahammülünden ziyâde tekâlîf tarh ve tahammül eylediğinden başka dâ’imâ tekâlîf-i şakka tevzî‘i ile fukarâyı tahrîm ve ta’cîzde olmağla mezbûr Mustafa mütesellimlikden ‘azl ve yedine mücerred ez-etvâr ve mûtedil ez-ahvâl olan Osman zîde kadruhu livâ-i mezbûra mütesellim nasb u ta’yîn olunmağla imdâd-ı seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfim mûcibince livâ-i merkûmdan tahsîl olunan mûmâ-ileyhe ifâl ve mütesellimlik mezbûr şehrisinden Kayseriyye’de olan ebnâ ve ‘ilm dahi ittifâk itdirilüb usret çekdirilmemek üzere emr-i şerîfim virilmek bâbında ‘arz-ı hâline istid’â itmemek ve de mündefi‘ üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olmuştur.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 1159

180/5

Karaman Vâlîsine Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsı sâkinlerinden Kesir oğlu Melkun nâm zimmî gelüb bu karındaşları Avâdîn ve Usas ve (boşluk) ve (boşluk) nâm sagîrlerin vasîsi olub mâl-ı hangarı sadâkat ve istikâmet üzere zabt idüb hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta’addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ‘ammisi Kazir nâm zimmî kendü hâlinde olmayub mücerred celb-i mâl kasdıyla bana bir mikdâr gurus vir ve alâsını hükkâma tecrîm itdiririm diyü bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk bunun sekiz yüz gurusın tegallüben gasb idüb ziyâde gadr itdirmemek fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

181/1

Karaman Vâfisi Larende Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ (boşluk) nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem‘ine me‘mûr olanlara edâda kusûrları olmayub dahl olmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden a‘yân ve mütegalibeden ve (boşluk) ve (boşuk) nâm kimesneler mücerred celb-i mâl kasdıyla kendi nefsleri için küllî akça zamm ve cebren tahsîl ve gadr eylediklerinden mâ‘adâ hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örf ta‘îfesiyle yekdil ve yekcihet ve ehl-i ‘örf tarafından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle dâ‘imâ bunları ta‘addî ve rencîde itmeleriyle perâkende ve perîşân olmalarına bâ‘is oldukların bildirüb men‘ u def‘ olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak emrim olmuştur.

181/2

Karaman Vâfisine ve Larende Kâdısına Hüküm Ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Paşa zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Larende’de vâki‘ Hallâc esnâfının beğisi başısı olan Ağazâde dimekle ma‘rûf Osman nâm kimesne umûrunda müstakîm ve esnâf ihtiyârları ve sâ‘irleri hoşnûd ve şükrân üzereler olub dahl olunmak icâb itmez iken yine Larende sâkinlerinden Abamlı oğlu dimekle ma‘rûf Seyyid Hacı İbrahim nâm kimesne bundan akdem esnâf-ı mezkûre beğisi başı olmağla tama‘-ı hamından nâşî ihtilâle bâ‘is olduğundan esnâf-ı mezkûre ustaları mezbûr Hacı İbrahim’den hoşnûd olduklarından cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le merkûm Hacı İbrahimi ‘azl ve merkûm Osman’ın yedinde olan senedâta teslim ve beş seneden beru mezbûr Osman rızâlarıyla beğisi başıları olub birbirleri kendüsünden hoşnûd ve râzıları olub üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken merkûm Hacı İbrahim yine kendü hâlinde durmayub mezbûrun beğisi başılığı umûruna bilâ-sened müdâhale ve kâdî ve esnâf-ı mezkûr ustaları merkûm dahi İbrahim’den hoşnûd olmayub mezbûr Osman’dan râzı ve şükrân üzereler olmalarıyla dahl ve ta‘arruz ı men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli ‘arz eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

181/3

Karaman Vâlsine ve Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Mustafa Odabaşı demekle ma'rûf kimesne gelüb Aksaray kazâsında vâki' Sultânhanı nâm derbendin bundan akdem derbend ağası olan Mehmed nâm kimesne zimmetinde bâ-temessük bin yüz elli (boşluk) senesinden beru altı yüz altmış sekiz gurusu alacak hakkı olmağla almadın mezbûr Mehmed fevt olub yine Aksaray kazâsı sâkinlerinden terekesine vaz'u'l-yed olan vereselerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerden taleb eyledikde hilâf-ı şer'-i şerîf virilmek ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukları ve mezbûr Mustafa hâlâ Âsitâne-i Sa'âdetimde sâkin olmağla tarafından (boşluk) nâm kimesne vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görülüb müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vaz'u'l-yed olan mezbûrlardan müteveffâ mâldan tamâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûre alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

181/4

Karaman Vâlsine Gaferyat ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larende kazâsı sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan nüvvâbından el-Hâcc mütevellî zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub bir ferde ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Gaferyat kazâsı sâkinlerinden mütegalibeden baba oğlu Seyyid Mustafa demekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub buna 'adâveti olmağla icrâ-yı 'ırz kasdıyla ben nâ'ib oldum diyü mektûb tahrîr ve adem irsâl ve mahsûlünün noksâna bâis olduğundan gayrı hilâf-ı vâki' mevâdd isnâd ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk yüz altmış gurusun 'arz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediği ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb mûcibince zâbiti müteveffâ-yı şer'le görülüb meblâğ-ı mezbûr alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır.

181/5

Karaman Vâlsine ve Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ebnâ-i sipâhîyândan Aksaray kazâsı sükkânından Abdurrahman nâm sipâhî ‘arz-ı hâl idüb kendü hâlinde hilâf-ı şer‘ vaz‘ ve hareketi olmayub üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Aksaray kazâsı sükkânından Kethüdâ oğlu İbrahim ve Alaybeği Ömer ve es-Seyyid ve Hacı Abdullah nâm kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından bu vilâyetde yoğiken mezkûrlar bunun gayriden hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örf ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde babası Hacı Mustafa’nın dört yüz gurusunu alub ziyâde gadr eylediklerin ve bu bâbda Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görülüb tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene (1)159

182/1

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid (boşluk) şerefuhu gelüb Nevşehir kazâsına tâbi‘ (boşluk) nâm karye sâkinlerinden büyük peder Seyyid Ahmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olmağla karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu mülk bağı ve bağçe ve sâ’ir emlâk ve eşyâsı irs-i şer‘le babası Seyyid Yusuf ile sâ’ir vârislerine intikâl ve anlar dahi iştirâk mutasarrıfa ve kısmet olunmadı babası mezbûr dahi fevt olunur bu diyâr-ı âharda olunmağla karye-i mezbûr sâkinlerinden ‘ammi zâdeleri Seyyid Ahmed ve Seyyid Hasan nâm kimesneler tegallüblerinden nâşî bi’l-cümle olub zabt idüb ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb zâbitleri mûcibince şer‘le görülüb babası müteveffâ-yı mezbûrdan müteşekkîl emlâk ve eşyâ hisse-i sâbık tamâmen tahsîl ve alıvırılub icrâ-yı hakk eğer edâdan ta‘allül eyledik ise mahallinde şer‘le görülüb ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene (1)159

182/2

Akşehir Kâdısına Hüküm Ki,

Kürekçi Batu nâm zimmî gelüb hâlâ Akşehir Sancağı mutasarrıfı olan Sarı Mustafa Paşazâde Ali Paşa zimmetinde bin yüz kırk dokuz senesine memhûr iki kıt‘a deyn temessükleri mûcibince dokuz yüz yirmi yedi gurusu alacak hakkı olub on seneden beru virmeyüb nice dürlü cevri ve eziyyet ile edâda ta‘allül ve muhâlefet ve meblâğ-ı mezbûr

a[s]l mâlî olub ol-mikdâr seneden beru murâbahasında çıkdı ve bundan akdem birkaç def’a taleb ve adem gönderdükde edâ eyledim diyü ‘avk ve te’hîr ile bir müddet ol-tarafda meks ve bu nice masârîfî dahi kendüye yine ademlerin hakkı alır ‘avdet ve meblâğ-ı mezkûrun edâsından kemâl cevri eziyet ve mukâvemet dahi ‘azm-i kararından nâşî vücûh ile mağdûr olduğun bildirüb ol-tarafa husûsî için emr-i şerîfimle ta’yîn olunan sadr-ı a’zam ağalarından Küçük Ali zîde kadruhu mübâşeretiyle şer’le görölüb mîr-i mîrân mezkûrun zimmetinde temessükleri mûcibince müteveccih ve sâbit olan ol-mikdâr gurus hakkı tamâmen tahsîl ve bi-kusûr alıvirilüb mübâşir-i merkûm yediyle tarafına irsâl ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğîn vech-i meşrûh üzere şer’le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

182/3

Niğde Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu’amâdan (boşluk) zîde kadruhu gelüb Niğde Sancağı’nda vâki‘ Kelisahisâr nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarrîf olduğu icmâllü ze‘âmeti karyelerinin vâki‘ olan rusûm-ı serbestiyesine müdâhale icâb itmez iken hâricden dahl olduğun bildirüb ol-bâbda hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden imdi icmâllü ze‘âmeti karyeleri serbest olmak kânûn mukarrerdir ol-bâbda kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 1159

182/4

Niğde Sancağı’nda Vâki‘ Mevlânâ (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Zu’amâdan (boşluk) zîde kadruhunun berât-ı şerîfimle mutasarrîf olduğu Niğde Sancağı’nda vâki‘ kazâ-i mezbûra tâbî‘ Kelisahisar ve tevâbî‘i karyelerinin subaşısı olan (boşluk) zîde kadruhu gelüb ze‘âmet-i mezbûrın karyesi toprağından kadîmî bağlar olub defterde resm-i dönüm yazılub lâkin yedi sene geçüb mesâha olunmayub muhtell ve müşevveş dönüm resmlerin almak istedikde ashâb-ı tasarruflarımızda bağlarımız azdır diyü dönüm resmleri ta’arruzun üzere virmeyüb râ’iyyet mahsûlüne kesr ve ol-vechile buna gadr olduğun bildirüb hasad olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğîn fuzûlî mesâha emri yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene 1159

182/5

Niğde Sancağı Mutasarrıfına (Boşluk) ve Niğde (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi‘ Amos nâm karye sâkinlerinden Ayrön Keyş nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesne[ye] vaz‘ ve ta‘addîsi olunmayub üzerlerine şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken karye-i mezbûrede Osman Efendi demekle ma‘rûf kimesne ile hevâdarlarından [boşluk ve boşluk] nâm kimesneler birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve ‘adâvet ve celb-i mâl ve icrâ-yı ‘ırz sevdâsıyla ve bunun için hilâf-ı inhâ şütûm-ı galîza ile şetm eyledi diyü ifk u iftirâ ile hilâf-ı inhâ mahallinde şer‘le görülmek üzere hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden ve üzerine musallât ve hilâf-ı şer‘-i şerîf buna ol-vechile ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmayub ahvâlî diğer gûn olduğın bildirüb mahallinde şer‘le görölüb mezbûrlar hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

182/6

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan (boşluk) zîde kadruhu gelüb Niğde Sancağı’nda ve taht-ı kazâlarınızda vâki‘ berât-ı şerîfle mutasarrıf olduğı ze‘âmet-i karyelerinden Kelisahisar ve tevâbî‘i karyelerin toprağında zirâ‘at ve hırâset idenlerin zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinin müteveccih olan ‘öşrleriyle sâ‘ir hukûk ve rusûmların tarafından subaşı (boşluk) nâm kimesne kânûn ve defter mûcibince almak istedikde hilâf-ı kânûn [ve] defter mûcibince mezbûre ve re‘âyâsı dahi ta‘allül ve muhâlefet ve ol-vechile gadr olduğı bildirüb ze‘âmet-i mezbûre karyeleri topraklarında zirâ‘at iderek hâsıl itdikleri terekelerinde müteveccih olan ‘öşrleri ve defterlü re‘âyâsında sâ‘ir hukûk ve rusûmları kânûn ve defter mûcibince alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmek kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharem (1)159

182/7

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Göçî-yi Kebir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Göçî-yi Kebir kazâsına tâbi‘ Korlu nâm karye sâkinlerinden İmâm oğlu Mehmed ve Osman ve Mehmed Efendi demekle ma‘rûf kimesneler Südde-i Sa‘âdetime gelüb yine Göçü-yi Kebîr kazâsına tâbi‘ Kızıllar nâm karye sâkinlerinden zümre-i mütegalibe ve cebâbireden

Ali Ağa dimekle meşhûr nâm şakî kendü hâlinde olmaduğundan nâşî kendü hevâsına tâbî‘ Çömez Ali ve karındaşı Mehmed ve Mustafa nâm şakîler başına cem‘ ve bunların kız karındaşı Şerîfe nâm bîkr-i bâliğnin alanen bin yüz elli (boşluk) senesinde evini basub vâlidelerini bi-gayr-ı hakk kebîr bıçak ile darb ve mecrûh ve ol-darbdan müteveffîye ve kız karındaşları mezbûre Şerîfe’yi hânesinden ihrâc ve birkaç gûn dağlarda gezdirüb gûna-gûn mel‘anete şüru’ ve mezkûr Ali kendü kavî-i mücerrediyile hevâsına tâbî‘ kâdiya istinâden kendü mel‘aneti şerr için mezbûre Şerîfe’yi babası hâl-i hayâtında benim etbâ‘ım mezbûr Çömez Ali’ye virmişdi diyü kendüye tâbî‘ Halil Bey oğlu Ahmed ve İsmail Ağa oğlu Mehmed dimekle ma‘rûf kimesnelerin zûr şehâdetleriyle kız karındaşları mezbûreyi tekrâr hânesinde ihrâc ve ol-vechile ziyâde gadr ve ta‘addî ve fesâd ve kesr-i ‘ırz ve ahvâllerin diğr gûn olduğın bildirüb mahallinde şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölme için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

183/1

Karaman Vâlisine ve Danışmendlü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Danışmendlü kazâsına tâbî‘ Şahenderoğlu Mahallesi ahâlîlerinden Mehmed ve Ali ve Ahmed ve İsmail ve diğr Ali ve Hasan ve Halil ve Musa ve Hamid ve Ömer ve Veli ve Mustafa ve (boşluk) ve (boşluk) ve sâ‘irleri Südde-i Sa‘âdetime gelüb bunların kimesneye virecekleri olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değıl iken yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden kethüdâları el-Hâcc Halil nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bunların yüz yetmiş guruslarını alub ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb mezkûr Hacı Halil’in hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk aldığı akçaları girü kendülere alıvirölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölme için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

183/2

Karaman Vâlisine ve Danışmendlü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Danışmendlü kazâsına tâbî‘ Deliler Cemâ‘atinden Halil ve Kamber ve Hızır ve Ömer ve Topal Hasan oğlu Ahmed ve Yakub ve İbrahim ve Hüseyin ve (boşluk) ve nâm kimesneler gelüb bunların cemâ‘ati mezkûre kethüdâsı (boşluk) nâm kimesne ile bin yüz elli (boşluk)

senesinden beru ahz ve i'tâdan zimmetinde doksan gurus ve yine cemâ'at-i mezkûreden Kara Mehmed nâm kimesne zimmetinde dahi hukûk-ı şer'iyeden sene-i mezbûrdan altmış gurus alacak hakları olub ve bundan akdem kethüdâları mezkûr Mehmed ile ba'de'l-muhasebe zimmetinde ol-mikdâr gurus hakları olduğu sâbit ve yedlerine cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezbûrân mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye meblâğ-ı merkûmı virmekte ve muhâlefet ve gadr murâd eylediklerin bildirüb hüccet-i şer'iyeleri mûcibince şer'le mezbûrânın zimmetlerinde olan meblâğ-ı mezkûr tahsîl ve kendülere alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem 1159

183/3

Karaman Vâlsine Danişmendlü (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Danişmendlü kazâsına tâbi' Şahenderoğlu Mahallesi sâkinlerinden Ali nâm kimesne gelüb yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Yusuf bin Köse İbrahim nâm kimesnenin kızı Aişe nâm hatun rızâsıyla şuhûd mahzârında kendüye akd idüb menkûhası mezbûre bi-hasebi'ş-şer' âhardan bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmeyüb ve nikâh üzerine nikâh şer'an sahîh değil iken yine kazâ-i mezbûrede sâkin kethüdâları el-Hâcc Halil nâm kimesne mezbûre Aişe'yi kendüye akd itmek sevdâsıyla karındaşları ve hevâsına tâbi' ba'zı kimesne ile müteveffâ ve menkûhası mezbûreyi hilâf-ı şer'-i şerîf cebren alub kendü menziline getirüb ta'addî itmeğle mezbûr Hacı Halil ile mürâfa'a-i şer' olunmak için taraf-ı şer'den defa'atle da'vet-i şer' olundukda bir vechile itâ'at-ı şer'-i şerîf itmeyüb gadr-i küllî eyledüğün ve hüccet-i şer'iyyesi olduğın bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mûcibince şer'le görölüb menkûhası mezbûre kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

183/4

Ürgüb ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ürgüb kazâsına tâbi' Kürne(?) nâm karye ahâlîleri gelüb bunların karyelerinin hudûdî dâhilinde vâki' koruya geldikleri Akkalar(?) ve Kızılcıklı Burnı ve Kelisa yolu dimekle ma'rûf korularına dâhl [olunmak] icâb itmez iken karye-i mezbûr ahâlîsi ve gerek sâ'irleri olan ve sâ'ir kirâsına sen hafiyeten vaz' ve ta'addî ve bundan akdem odun ve sâ'ir kirâsına sen vaz' itmemek üzere taraf-ı şer'den tenbîh ve ol-makûle mezkûrlar dahi fimâ-bâ'd vaz'

itmeme üzere ta'ahhüd ve bunlara zabt itdirmek üzere taraf-ı şer' den mürâsele-i şer' iyye virilmişken yine memnû' ve mündefi' olmayub karye-i merkûme ahâlilerin yine hafiyeten ve bir tarikle isticârların kat' idüb müzâyakalarına bâ'is oldukların bildirüb fîmâ-bâ'd ol-vechile ta'addîye men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ittikte kânûn üzere 'amel olunmak için [yazılmışdır].

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene (1)159

183/5

Karaman Vâlsine Danişmendlü ve (Boşuk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Yedizâde Mustafa ve oğlu Mehmed zîde mecduhuma gelüb Danişmedlü kazâsına tâbi' Boynuincelü aklâmından Karacakürd ve Herekli ve Sandıklı ve Savcılı ve Boynuince ve Kütüklü ve Bekdik ve Salarköy(?) ve Sagîr ve Turasanlı ve Dumanlu ve (...) Danişmendlü ve diğer Danişmendlü ve Kürdlü ve (...) diyâr-ı âhar vâki' olan tekâlîf ve sâ'ir umûr u husûsları gidermek için taraflarından mûmâ-ileyhumâyı bâ-hüccet-i şer' iyye tevkîl itmeleriyle mûmâ-ileyhumâ dahi 'uhdelerine lâzım gelen hizmetleri sadâkat ve istikâmet üzere görüb hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub herkes kendülerden rızâ ve şükrân üzereler iken ashâb-ı ağrâzdan ba'zıları birbirleriyle yekdil ve mugâyir-i hüccet ve bilâ-emr-i şerîf vekâletleri umûruna müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer' iyyeleri mûcibince 'amel olunub mezbûrların mugâyir-i hüccet-i şer' iyye müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

184/1

Larend (Boşluk) ve (Boşluk) ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Havass-ı hümayûnumdan Konya Sancağı'nda vâki' hâce hassı ve tevâbî'i mukâta'ası mültezimi (boşluk) zîde kadruhu 'arz-ı hâl idüb mukâta'a-i mezbûr karyelerinden Larend kazâsına tâbi' Göndere (Gündere) nâm karyenin defterde mukayyed ra' iyyet ve ra' iyyeti oğullarından Kafasız Mehmed ve karındaşı Hasan ve Davud oğlu Mehmed ve Çorbacı oğlu ve Osman oğlu Yahya ve karındaşları ve Ali ve Deli Mustafa ve Dellâl Mehmed ve Demirci ve sâ'irleri Larend kasabasına ve kurâsına ve mahall-i sâ'ireye ve Kızılcaquyulu nâm karyeden Berad oğlu Mehmed ve 'ammisi Berad yine Larend'ye ve Koçoğlu'nun oğlu ve kuşaklı ve karındaşı Bulak ve İbrahim Selarek karyesine ve Topcı oğlu ve Sürmeli oğlu Göstere karyesine ve Yazar Hasan Zengan karyesine ve oralı oğulları ve Mevlüd oğlu

Süleyman İ[v]rala karyesine ve Şebo oğlu Hüseyin ve Hasan Kâdınhanı'na ve dahi sâ'ir defterde mukayyed malûmu'l- eşhâs re'âyâları taht-ı kazânızda vâki' mevâtın sâ'ireye nakl ve tevattun itmeleriyle voyvoda mûmâ-ileyh dahi ol-makûle defterlü re'âyâları bulundukları mahallerden kaldırub kânûn üzere nakl murâd eyledikde hilâf-ı kânûn ta'allül üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde kânûn üzere kaldırılıub nakl ve iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

184/2

Akşehir Sancağı Mutasarrıfı Sarı Mustafa Paşa Zâde 'ilmuhuya Hüküm Ki,

El-Hâcc Ahmed zîde kadruhu gelüb sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin zimmetinde kendü hesabın ve mührünle deyn temessükün mûcibince bin yüz elli (boşluk) senesinde iki bin iki yüz guruş alacak hakkı olub beş altı seneden beru 'avk ve te'hîr ile rencîde ve bundan akdem Âsitâne-i Sa'âdet'imden birkaç def'a taleb ve mübâşir ta'yîn olundukda makrûn olduğu hâlde edâsı imkânında olmamamağla mütehassıl oldukda edâ iderim diyü ta'ahhüd eyledüğün ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl itdirüb temessükün mûcibince zimmetinde olan hakkı tahsîl olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin temessüki mûcibince zimmetinde olan hakkı tamâmen edâ itmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene (1)159

184/3

Karaman Vâlîsine [ve] Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Mehmed zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin Konya kazâsına tâbi' Bağrı Kurd nâm karye ahâlîleri zimmetlerinde birbirlerine kefil-i bi'l-mâl olmak üzere bin yüz elli sekiz senesinde cihet-i karz-ı şer' den beş yüz guruş alacak hakkı olub bundan akdem meblağ-ı merkûmı için mezbûreden taleb eyledikde cümlesini huzûr-ı müslimînden mûmâ-ileyhe ol-mikdâr guruş deynlerin olduğın ikrâr ve i'tirâf edâ itmeğe ta'ahhüd itmişler iken ba'de'l-hâlimden ba'zıları şirrete sülûk ve birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve mücerred meblâğ-ı merkûmı vormemek için tezvirâta tasaddî ve biz iki ay mukaddem sana edâ itmişdük diyü 'illet ve bahâne ile bi-vech-i şer'î vormekde ta'allül ve muhâlefet idüb ibtâl-i hakk ve gadr-i küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb

fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb ehl-i karye-i mezbûrenin zimmetlerinde olan ol-mikdâr gurusı hakkı tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ol-vechile ta‘allül ve muhâlefet itdirülmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

184/4

Karaman Vâlisine ve Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor kasabası sükkânından Seyyid Hüseyin ve Seyyid Abdulhalil ve Seyyid Halil ve Seyyid İbrahim ve Seyyid Osman ve Seyyid Ömer ve Seyyid Abdulkadir ve Seyyid Hasan ve Seyyid Hakkı ve Abdulmuttalib zîde şerefuhu gelüb bunlar sahîhu’n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub isbât-ı neseb eyledüğüne İstanbul kazâsından yedlerinde ma‘mûlün-bih temessük ve hüccet-i şer‘iyyeleri olub ve Esbkeşan mukâta‘asının defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından olub resm-i bennâk ve sâ‘ir rusûm-ı ra‘iyyet talebiyle bir vechile müdâhale ve rencîde olunmak icâb itmez iken iki seneden beru Esbkeşan hassı voyvodası olanlar sizlerin dedeleriniz Eskiil’den geldi ol-takdirim sizler benim re‘âyâlarımsız diyü ba‘zı ashâb-ı ağrâzdan iğvâ ve tahrîkiyle hilâf-ı kânûn resm-i bennâk ve sâ‘ir rusûm-ı ra‘iyyet mütâlebesiyle daimen ta‘addî ve rencîde eyledüğün ve bu bâbda Şeyhü’l-İslâm’dan da‘vâlarına muvâfık iki def‘a fetevâ-yı şerîfeler olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince ‘amel olunub voyvoda-yı merkûmların hilâf-ı kânûn zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

185/1

Karaman Vâlisine ve Eyâlet-i Karaman’da Vâki‘ Mevlânâ (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Türkman ta‘îfesinden olub kazâ-i mezbûrda sâkin olub İzzeddin ‘Aşîreti’nden el-Hâcc Musa ve karındaşı (boşluk) nâm kimesneler gelüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Kâdınhanı sâkinlerinden olub mâ‘en Halici ta‘îfesinden Hacı Halil ve Monla Ali ve el-Hâcc Vahab nâm kimesnelerden bin yüz altı senesinde eyledikleri bir mikdâr akça üzerine emr-i şer‘i ve elzem akça olmuş değil iken mezbûrlar mihr iki guruslarına birer devlete müdâhale olmalarına âhar seneden beru bir vechile ellerinde hâlâsı olmayub ehl-i mâl ve murâbaha

talebiyle dâ'imâ ta'addî ve rencîde ve her vechile adem-i kudretleri zâhir ve ahvâlleri diğer gün olduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf mürâbaha nâmıyla aldıkları ehl-i mâla takas ve ziyâdesi ve kendü bunlara alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

185/2

Karaman Vâlîsi ve Larendede Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sen ki Larendede kâdısı mevlânâ es-Seyyid Ahmed zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medine-i Larendede' de sâkin sulehâ cem'-i gafîr Şakak Süleyman meclis-i şer'a varub bundan akdem a'yândan çavuş zâde Seyyid İbrahim Ağa dimekle ma'rûf kimesne tekâlifleri tevzî'inde kendü nefsiçün bi-gayr-ı hakk dört yüz yirmi beş kiseleri almağla bundan akdem muhasebesi görölmek üzere ısdâr ittirir ve şehir-i emr-i 'âlî mezbûr İbrahim ile ehl-i kazâ cümleinin muhtârı ve vekîlleri olan ma'lûmu'l-esâmî kiseleri Konya'ya ihzâr ve muhasebe enbâsından beynleri muslihûn tavassutı mezbûr fîmâ-bâ'd umûr-ı kazâyâ müdâhale itmemek üzere ta'ahhüd ve kabz-ı sahîh ve kıbe'l-i şer'den hüccet-i şer'îyye olunduktan sonra sâbıkan Karaman vâlîsi tarafından ehl-i kazâ akça mütâlebesiyle müdâhale oldukda Konya sükkânından sâbıkan Suğla voyvodası Ali Ağa dimekle meşhûr kimesne ma'lûmatu'l-mikdâr akça virüb def' ve meblâğ-ı mezbûr cümle ma'rifetiyle teslim olunub bâkî tahsîl ve teslim olunmak üzere iken ehl-i kazâdan ba'zı kimesnelerin tahrîk ve iğvâsıyla tahsîl olunmayub 'ulemâdan es-Seyyid Mehmed Efendi ve es-Seyyid Abdullah Efendi dimekle meşhûr kimesnelerin emirleriyle virilmişdir diyü tezvîrâta sülûk ve ısdâr üzere itdiklerinden mezbûr Seyyid Ahmed ve Seyyid Abdullah vesâyet-i 'arzları içün bâkî kalan meblâğ-ı mezbûrı kendü hâllerinden edâya râzı ve elli bin beş yüz guruşdan mâ'adâ yedi bin üç yüz elli guruşı içün bin beş yüz guruş dahi mürâbaha ve bir def'a dahi mürâbaha zamm ve ba'dehu Konya mahkemesi'nde ba'de'l-mürâfa'a meblağ-ı mezbûr şer'an kâfi kalan beş bin guruşdan bin beş yüz guruşunu mezbûrân kendü mâllarından edâ ve teslim idüb ba'de bâkî kalan üç bin beş yüz guruşdan bin yedi yüz guruş hissesi mezbûr es-Seyyid Mehmed mahkeme-i mezbûrda tamâmen teslim ve edâ idüb Seyyid Abdullah dahi hissesi olan bin yedi yüz elli guruş alınmalarına değin edâ itmek üzere temessük virüp merkûm Ali dahi temessüki kabul itdikden sonra vezîr

müşarun-ileyh tarafına virdüğü akçadan gerek mezbûrânın ve gerek ehl-i kazânın zimmetlerin ibrâ-i amm ile ibrâ ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb bu makûle ibrâ-i amm birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilen hukûk-ı da‘vâsının istimâ‘ı memnû‘ iken mezbûr Ali memnû‘ ve mündefi‘ olmayub ol-hüccet ibrâ-yı mugâyir tekrâr tezvîrâta sülûkdan mezbûrları ve gâh ehl-i kazâ hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmamağla hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet ibrâ-yı zâhir olan ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsı vâki‘-i hâlî bi’l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

185/3

Kırşehirî Kâdısına Hüküm Ki,

(boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl sunub bunlar an asl Havâss-ı Hümayûn’umdan (boşluk) karyesinin defterlü re‘âyâsından iken kalkub varub Kırşehirî kasabasına tâbi‘ (boşluk) nâm karyede on sekiz seneden mütecâviz sâkin olub üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâliflerin cem‘ine me‘mûra ve rusûm-ı ra‘iyyetleri dahi zâbitlerine edâ idüb yine Havâss-ı Hümayûn’umda Karacakürd Cemâ‘atinin defterde mukâyyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından değiller iken cemâ‘at-i mezbûrenin zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve sizler sene-i merkûmeden mukaddem cemâ‘at-i mezbûr ahâlîsi ile birkaç sene konub göç iddiniz ol-mukadder hisse benim defterde mukâyyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarındansız sizlerden rusûm-ı ra‘iyyet alurum diyü hilâf-ı kânûn ve defter ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince ‘amel olunub mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Muharrem Sene 1159

185/4

Develü Kâdısına Hüküm Ki,

Sen ki Develü kâdısı mevlânâ Mustafa zîde fazlulusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Develü kazâsına tâbi‘ Sinelüöyük nâm karye ahâlîsi meclis-i şer‘a varub yine karye-i mezbûrda sâkin Ömer ve Yusuf nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub dâ‘imâ

ehl-i ‘ırzı ihtilâl ve bi-gayr-ı hakk ehl-i ‘örfe gamz ve dürlü dürlü fitneye bâ’is olduklarından gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakk ma‘lûmu’l-mikdâr akçaların alır bunun emsâli zulm ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ’is olmaları şer‘le mürâfa‘a ve üzerlerine sâbit olan hakları tahsîl ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden şer‘le görölüb üzerlerine sâbit olan hukûk-ı ibâd ashâbına istirdâd olundukdan sonra ‘arz ve i‘lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Muharrem Sene (1)159

186/1

Larende Ve Gaferyat Ve Aladağ Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Taht-ı kazânızda vâki‘ hâce hassı mukâta‘ası karyeleri re‘âyâsı gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve nüzûl ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfî cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le ta‘addî ve sâ’ire tarîke mürâ‘at olunarak mescid-i mahfûzda mukâyed olduğu vech üzere kabza me‘mûr olanlar edâda kusûrları olmayub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle rencide ve remide olunmaları icâb itmeyüb ve ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarında bilâ-emr-i ‘âlî zahîre bahâ ve kul bahâ mübâşiriye ve harc-ı bâb der-seyyidi ve müfettiş nâmı ve sâ’ir bir gûna mezâlim ve ta‘addîyât ile rencide olunmaları mukaddemâ bin yüz otuz bir tarihinde sâdır olan evâmîr-i şerîfde mestûr iken zikr olunan kazâlar a‘yânları hevâlarına tâbi‘ kâdî ve nâ’ibleri itmâ‘ ve anlar dahi tama‘-ı hammlarından nâşî bilâ-emr-i ‘âlî zikr olunan mezâlimi icâr ve tahrîr ve kendüler için dahi bunların kurâlarına tahammüllerinden ziyâde nesne tekâlîf ve tahmîl ve kırk elli nefer atlu ve piyâde irsâl ve tesyir ve cebren ve kahren cem‘ ve tahsîl eylediklerinden mâ‘adâ biriniz bir kimesne ile şer‘an da‘vâ ve nizâ‘ı yoğiken bunların üzerlerine müsevvedad ile bilâ-emr-i ‘âlî Karaman vâlîleri tarafından dahi ziyâde atlu ile mübâşir ta‘yîn ve kurâları ahâlîlerini yektan ahz ve habs ve cebren ve mülklerini nehb u tecrîm iderek kurâları ahâlîlerinin perâkende ve perîşân ve bâkî kalanları dahi mezâlim ve ta‘addîyâtdan ve kesret-i tekâlîfden bir dürlü durmağa iktidârları kalmadüğün ve sâkin oldukları kurâlarının dahi ekseri yerleri cenûb ve sengistan ve zirâ‘at olunacak arâzîleri akl-i kalb olduğundan vakt ba‘zılarına kifâyet idecek zahîre tedârikinde bile aynı ‘aşîretleri olduğün ve sâlifü’z-zikr mezâlim ve ta‘addîyât üzerlerinden def‘ ve ref‘ olunmaz ise cümlesi perâkende ve perîşân olacakları mukarrer olduğün bildirüb üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le ta‘addî tesviye vechi ile sicil-i mahfûzda mukâyed

olduğı vech üzere tahammüllerine göre hisselerine düşeni voyvodaları yediyle kabza mezkûr olanlara edâ eylediklerinden sonra hâllerine mürâca‘aten fîmâ-bâ‘d hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i ‘âlî baş müdürîyesi ve beyhûde a‘yân mesârîfî ve sâ‘ir bunun emsâli mezâlim ve ta‘addîyât makûlesi salyâne defterlerine zamm ve idhâl olunmayub ve Karaman vâlîleri taraflarından dahi bilâ-emr-i şerîf beyhûde mübâşir irsâliyle ve mübâşiriyye ve harc-ı bâb ve zahîre bahâ ve der-seyyidim ve baş müdürîyesi ve âhar bahâya ile cüzvî ve küllî bir nesne tarh ve talebiyle ve hilâf-ı inhâ sâ‘ir bunun emsâli mezâlim ile re‘âyâ fukarâları rencîde ve remîde olunmaları bâbında istid‘âya mürâca‘at eyledikleri ecilden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta‘addî itdirilmemek bâbında fermân-ı âlişân yazılmışdır.

Fî Evâ‘il-i Safer Sene 1159

186/2

Karaman Vâlsine Aladağ ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ahmed Beşe dimekle ma‘rûf kimesne gelüb mezkûr Aladağ kazâsına tâbi‘ Ömeroğlı karyesi sâkinlerinden ve ehl-i ‘ırz olub kendü hâlinde ve bir dürlü hilâf-ı şer‘ vaz‘ ve hareketi yoğiken yine karye-i mezbûrdan bâ-Temurcı oğlı Ali ve Paşacı oğlı Mustafa ve karındaşı Hasan ve Hüseyin Efendi (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmaduklarından mezbûrlar hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örfe gamz ve tecrîm eylediklerinden gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinde bağında iken bunu ahz ve der-zincir ve hevâdârlarına istinâden bağ-ı mezkûrda beş altı yüz Batman kuru üzümünü mezkûrlar gasb ve gâret idüb Cumhûr ile zevcesi (boşluk) nâm hatun dahi bi-gayr-ı hakk darb ve bir sâgir veledini helâk ve bu bend dahi iki gûn habs ve der-zincir ile gezdirüb bunun emsâli fesâd ve şekâvetlerinin nihâyeti olmaduğın ve bu bâbda da‘vâsına mutâbık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince mahallinde şer‘le görölüb mezkûrun kânûn ve hilâf-ı şer‘-i şerîf gasb ve gâret olunan ol-mikdâr üzümünün kıymeti ile sâ‘ir hakkı alıvırılüb icrâ-yı hakk ve kasabada müdâhale olmaları da‘vâsına karıştırılmamak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ‘il-i Safer Sene 1159

186/3

Akşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ahmed zîde kadruhu gelüb Akşehir kazâsında sâkin hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı Ali Paşa dâme ikbâluhu zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru iki bin iki yüz gurus

alacak hakkı olub defa‘atle taleb ‘avk ve tehîr edâda ta‘allül ve gadr sevdâsında olduğın ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb âhar husûs için emr-i şerîfimle ol-tarafa mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma‘rifet-i şer‘le görülüb zimmetinde müteveccih olan hakkı tahsîl ve vekîl-i mezbûra alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

186/4

Seydişehir Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sen ki nâ’ib mûmâ-ileyh İbrahim zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Seydişehir kazâsında sâkin ‘ulemâ ve sülehâ ve e’imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm ve sâ’ir re‘âyâ bâ-cem‘ihim meclis-i şer‘a varub mezbûrların kimesneye virecekleri olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmaları ba‘zı ashâb-ı ağrâzın hilâf-ı inhâ ifk u iftirâlarıyla Beyşehir Sancağı mütesellimi ve sâ’ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarından üzerlerine mübâşir ta‘yîni ve hüsemâlarıyla mahallinde mürâfa‘aya râzılar iken bilâ-emr-i şerîf âhar kazâya ihzâr tekâlîfi ile ta‘cîz ve rencîde ve yedlerinden mâlik oldukları emvâlleri bi-gayr-ı hakk gasb ve bilâ-sübût-ı şer‘ hüsn ve tecrîmden hâli olmamalarıyla bilâ-emr-i şerîf âhar kazâya ihzâr tekâlîfi ile ta‘addî ve rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

187/1

Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya sâkinlerinden Havva nâm [hatun] gelüb bunun zevci Ahmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda Konya civârında vâki‘ ma‘lûmetu’l-hudûd üç aded boyalık mukayyed olunmadıkça sebîle ve ma‘lûmetu’l-hudûd ile hüsn-i meccânen bunun vasîsi olduğı oğlı Ali nâm sâgire intikâl ve ta‘cîz mezkûrı zabt ve arâzîsini dahi zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i ‘arza edâ idüb âhardan bir vechile müdâhale olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden müteveffâ-yı mezbûrun kız karındaşı Emine nâm hatun zuhûr ve şirrete sülûk idüb ol-arâzî merkûmların ru‘yetinde olan eşcârın nısfıyyete hâl-i hayâtında karındaşı müteveffâ-yı mezbûr bana hibe eylemişdi düyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve hilâf-ı kânûn fuzûlî zabt itmeğle bundan akdem mezbûr ile bi’l-vasîye

mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarından mezbûrenin iddi‘âsı lağv [u] mahas olduğu şer‘an zâhir olmuşiken mezbûr hevâsına tâbi‘ nâ‘ibden aldığı müzevver hüccet ibrâzıyla hilâf-ı şer‘ ve kânûn fuzûlî zabt ziyâde mağdûr olduğın ve yedine müte‘addid fetevâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince ‘amel olunub mezbûrenin hilâf-ı şer‘ ve hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ol-vechile aldığı yerleri girü buna zabt itdirüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbından hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer‘ ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

187/2

(Boşluk) Kazâsına Ve Seydişehir Kazâsı Nâ‘ibe Hüküm Ki,

Beyşehir kazâsı nâ‘ibi mevlânâ Osman zîde ‘ilmuhu Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb medine-i Seydişehir sâkinlerinden es-Seyyid Hasan Çelebi demekle ma‘rûf kimesne Beyşehir’nde meclis-i şer‘a varub bundan akdem Seydişehir sâkinlerinden Kaya Ali Beşe oğlu demekle ma‘rûf İbrahim nâm kimesne bende eşirrâ ve mütegalibeden olmağla mücerred icrâ-yı ‘ırz ve ahz-ı intikâm kasdıyla mezbûr Seyyid Hasan’a ifk u iftirâ ve hevâsına tâbi‘ nâ‘ib-i sâbıkan Veleddin varub benim dahi altınımı ahz ve bir dişini ihrâc eylediğinden gayrı nâ‘ib-i sâbıkan İbrahim dahi itale-i lisân itmişdi diyü kendi ceddin ile emr-i şerîfe ısdâr ve mahallinde mürâfa‘a ve mezbûr Seyyid Hasan’ın keyfiyeti tefahhus ve su‘âl oldukda her birleri ifk u iftirâ olduğunu ve merkûm İbrahim’in sû-i hâlini âlâ-tarîk-i ş-şehâde ihbâr itmeleriyle mahallinde şer‘le görülüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîsini men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs kimesneleri nâmı mûmâ-ileyh ile sen ki Seydişehir nâ‘ibi İbrahim zîde ‘ilmuhusun başka başka ‘arz ve Seydişehir’nde sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve sâdât-ı kirâm ve sâ‘irleri mahzâr birle istirhâm eyledikleri ecilden meclis-i şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

187/3

(Boşluk) Ve Kazâsına Ve Seydişehir Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Sen ki Seydişehir nâ‘ibi Mevlânâ İbrahim zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb [gönderüb] Seydişehir kasabası ahâlîlerinden ‘ulemâ ve sulehâ ve e‘imme ve hutebâ ve sâ‘ir ‘askerî ve re‘âyâ bâ-cem‘ihim meclis-i şer‘a varub bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeleri şurût-ı hazariyye mûcibince eyâlet ve’l-yevm

mutasarrıfları taraflarından cem‘ine me‘mûr olanlara edâda kusûrları olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez [iken] Konya vâlîleri ve sancak mutasarrıfları taraflarından hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i şurût-ı hazariyye kaftan bahâ nâmıyla kazâ-i mezbûreye varub müft u meccanen yem ve yemek ve sâ‘ir zâd u zahîreleri ve ikişer ve üçer kile ekinleri aldıklarından mâ‘adâ yine kâni‘ olmayub taraflarından âle‘l-beyhûde ile mübâşir tarafıyla gelen levendât ta‘îfesi dahi bilâ-mûceb kırk elli güne kazâ-i mezbûrede meks ve ez dahi müft u meccanen yem ve yemek ve sâ‘ir me‘kulâtların aldıklarından gayrı zahîre bahâ mübâşiri nâmı dahi cebren ve kahren küllî akçaları alub bunun emsâli zulm ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmayub perâkend ve perîşân olmalarına bâ‘is ve bâdî olmalarıyla hilâf-ı şer‘ ve kânûn zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmesi recâ vâki‘-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene (1)159

187/4

Karaman Vâlîsine Akşehir ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

‘Ulemâdan mevlânâ hâtib Monla Hasan zîde salâhahu gelüb mezkûr Bozulus kazâsı sâkinlerinden zümre-i Cacalı ‘Aşîreti’nden olub üzerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden hissesine düşeni cem‘ine me‘mûra ve aşâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk ve rusûmu dahi kânûn ve defter mûcibince zâbitine virüb bir dürlü kusûrı yoğiken Akkalı Ahmed nâm kimesne bin yüz elli sekiz senesinde zâbitleri olduğundan kalkub gider iken hilâf-ı şer‘-i şerîf ve fuzûlî yüz elli re’s ganemlerini sürüb götürürüb ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün ve mezbûr Ahmed taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr üzere olduğun bildirüb bulunduğî mahalde şer‘le görülüb ganemlerinin ‘aynî mevcûd olanların ‘aynî ve istihlâk ise ganemileri alıvirilüb icrâ-yı hakk ve hilâf-ı şer‘-i şerîf muhâlefet ider ise der-i devlet-medârım ‘arz olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğün bulunduğî mahalde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

188/1

Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine ve Mefahirü’l Emâsil ve’l-Akrân Kazâ-i Mezbûr Serdârı ve Ocak İhtiyârları ve Âyân-ı Vilâyet ve İş Erlerine Hüküm Ki,

Altmış Yedi Cemâ'atî'nin serdengeçti ağası Uzun Süleyman Ağa beher sene seferler vukû'unda müceddeden tahrîr fermânı olan serdengeçti bayraklarının yedini keşid ve fermân-ı âlişânımda yüz yirmi nefer tahrîri musarrih iken erâzil eşkıyâdan ekrâd ve Türkman ve Acem gulamından beş yüz kayd u birle hazi tahrîr ve leyl u nehâr fukarâ ve zu'afa ve ehl-i 'ırza tasallût ve re'âyâ Kefere menzîllerini gicelerde basdurub ve yanına getirdüb fuzûlî ellîşer ve yüzer gurusların alub ve dirlikdede alakâsı olmayan bazargân ta'îfesinden olanlara karakullukcî gönderüb küllî bayrağa tahrîr olun diyü birer gice habs ve gitmeden at ve nukûd akça ahz ve başına cem' eylediği eşkıyâdan bir kimesnenin şer'î da'vâsı zuhûr ve da'vet -i şer' olundukda eşkıyâyı virmeyüb hukuk-ı 'ibâd ibtâl ve ser-cemiyet olub şerr ve fesâdlarından ahâlînin bir dürlü emn ve rahatları olmayub ve me'mûr olduğu sefer-i hümayûnuma 'âzim olmasıçün kendüsüne tenbîh olundukda ben dahi kalığım diyü civâra ve karyelere çıkub on gûn mikdârı karyelerde ve geşt u güzâr ve varduğu karyelerden otuzar ve kırkar gurusların cebren ve kahren ahz ve beher sene bu gûna altı yedi bin gurus fukaradan fuzûlî ahz ve bundan mâ'adâ fermân-ı âlişânımla tahsîl olunacak tekâliflerin dahi tevasulüne ba'îs olub ve bu def' a dahi merkûmın da'vâcılarının iltimâslarıyla taraf-ı şer'-i şerîfden serdâr ve çukadâr gönderildikde bir dürlü itâ'at-i şer'-i şerîf itmeyüb ve zulm ve ta'addîsî günden güne müzdad üzere olduğu der-i devlet-medârıma 'arz ve i'lâm olunmağla ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb 'arz olduğu vech üzere mezbûr Uzun Süleyman'ın bu makûle hilâf-ı şer' ve kânûn ve mezâlim ve ta'addîyatı vâkî ise habs ve ihkāk-ı hakk olunduktan sonra işbu sene-i mütemenniye istimâlet seferüddin-esere me'mûr olan bayrakların icâleten aldıkda fermânım olduğu üzere neferât beğisi ve darb-ı me'mûrelerine irsâl ve tesyîrlerine ihtimâm ve dikkât olunmak bâbında ocak tarafından mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) çavuş ve zîde kadruhu mübâşir ta'yîn ve irsâl olındı imdi vusûlünde sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere merkûm Uzun Süleyman'ı ber-vech-i muharrer mahallinde huzûr-ı şer' ihzâr ve bu makûle hilâf-ı şer'-i şerîf ve kânûn mezâlim ve ta'addîyatı vâkî' ise ahz ve habs idüb ve ihkāk-ı hakk olunduktan sonra sefer-i nusret eşerr'e me'mûr olan bayrakların icâleten aldıkda fermânım olduğu vech üzere neferât beğisi ve darb-ı me'mûra irsâl ve eşyâlarına gayetu'l-gaye dikkat-i tamm ve sa'y [ve] ihtimâm idüb hilâfindan hazer ve mazmûne emr-i şerîfimle 'amel olası diyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâ'm yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene 1159

Karaman Vâlisine Seydişehir Kâdisına [ve] Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Beyşehir ve Hamid Sancakları'ndan Gurgurum ve gayrı nâhiyelerde Akçalar nâm karye ve gayriden kırk yedi bin yedi yüz elli dört akça ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından el-Hâcc Süleyman kethüdâyı Şatırlardan zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb ze'âmeti mülhakâtından Beyşehir Sancağı'nda Gurgurum nâhiyesinde müşterekiyle kayd u berâtına dâhil Kükreklü nâm karyesinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdî dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi müşterekiyle ze'âmeti tarafından alına gelen ma'lûmetu'l-hudûd yerlere âhardan dahl olunmak icâb itmeyüb ve karye-i merkûme toprağında ve defter-i hâkânîde mukayyed Seydi Harun Zâfiyesi Vakfı olmak üzere altmış dönüm bir kıt'a zemîn dahi mezidden gayrı vakf arâzîsi olmayub Rüstem Bey Türbesi Vakfı mütevellisinin karye-i merkûmede bir dürlü alâkası yoğiken vakf-ı mezbûr mütevellisi olan Mehmed nâm kimesne Seydişehir nâhiyesinde Kükreklü karyesine üç sâ'at bâdî olan zemîn-i Tollar der-kurb karye-i Olberid diyü defter-i hâkânîde mukayyed türbe vakfı olan zemîni zabta kanâ'at itmeyüb zikr olunan Kükreklü karyesi arâzîsinden bin dönüm mikdârından ziyâde arâzîyi türbe vakfı olmak üzere fuzûlî zabt ve 'öşr ve resmin tegallüben ahz ve mûmâ-ileyhin ze'âmeti mahsûlüne gadr-i küllî itmeğle merkûm Mehmed'in hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve ta'addîsi men' u def' ve fuzûlî aldığı mahsûlâtı redd olunmak için bundan akdem istid'â ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûna ve defter-i icmâle ve mufassal ve defter-i evkâf'a mürâca'at olundukda Gurgurum nâhiyesinde karye-i Kükreklü neferât iki yüz on altı zemîn üç vârid çiftlik ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve sâları ma'a 'öşr sîpâhizâdegân ve resm-i çift ve bennâk ve resm-i tapu zemîn ve deştânî ve gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ on bin beş yüz akça ve zemîn dahi mezidd der-nezd karye-i mezbûre vakf-ı zâviye Seydi Harun der-Seydişehir kıt'a bir dönüm altmış ve gendüm ve 'öşr şâ'ir yekûn iki yüz kırk akça yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiye-i mezbûrede Çalmanda nâm karye ve gayrihu ile birikdirilüb otuz beş bin akça ze'âmet bir icmâl ve yirmi bin akçasından on bin ve bir def'â dahi icmâl-i mezbûrun on beş bin akçasından yedi bin beş yüz akçası mûmâ-ileyh Hacı Süleyman'ın ze'âmeti mülhakâtı bâkîsı müşterek kaydında olub ve Seydişehir nâhiyesinde vakf-ı türbe-i Rüstem Bey yazıldığı mahalde zemîn-i Tollar der-kurb karye-i Olberid ve dönüm tahminen ve zemîn der-karye-i Kara mîrî dönüm tahminen kırk beş ve zemîn der-karye-i Manastır ve karye-i (...) kıt'a yirmi iki dönüm otuz ve karye-i Ulukilisa tâbi' Seydişehir dönüm seksen altı el-

masrâf an ‘öşr-i gallât fî sene yedi yüz elli üç akça ve Seydişehir nâhiyesine tâbi‘ vakf-ı câmi‘ ve medrese ve zâviye-i Seydi Harun diyü yazıldığı mahalde zemînha der-kurâ-yı müteferrika tâbi‘ Seydişehir an-‘öşr-i gallât cümlesi zâviye-i mezbûre vakfidır diyü defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olunduğun mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunmak üzere emr-i ‘âlî sâdır olmuşken türbedâr ve mütevellî olan merkûm Mehmed adem-i itâ‘atinden nâşî zikr olunan Kükreklü karyesi hudûdî dâhilinde ‘öşr ve resmi ze‘âmeti tarafından alınagelen sâlifü’z-zikr bin dönüm mikdârı yerlerin ‘öşr ve resmin Rüstem Bey vakfidır diyü fuzûlî zabt eyledüğün ihbâr ve vâki‘-i hâlî i‘lâm olunması mukaddemâ iltimâs ve fuzûlî zabt olunan mahsûl ve rusûmı istirdâd ve mugâyir-i defter-i hâkânî müdâhalesi men‘ ve bu def‘a dahi tenbîh ve memnû‘ olmaz ise Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmak bâbında bin yüz elli bir senesi Şa‘bân’ının evâsıt-ı tarihiyle emr-i şerîfim virilmişken vakf-ı mezkûr mütevellisi mezkûr Mehmed’in yedine hâlâ mütevellî olan mütegalibeden Süleyman nâm kimesne zuhûr ve sâdır olan emr-i şerîfim mücerred adem-i itâ‘atinden nâşî sâlifü’z-zikr Kükreklü karyesi toprağında hâlâ benim mütevellî ve türbedârı olduğum mezkûr Rüstem Bey Türbesi Vakfı’nın hisse ve arâzisi vardır diyü fuzûlî müdâhale ve hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i defter-i hâkânî ta‘şîr ve der-anbâr olmuş beş yüz guruslukdan ziyâde ‘öşr mahsûlâtını tegallûben fuzûlî ahz ve zabt ve ol-vechile ze‘âmeti mahsûlüne gadr-i küllî eyledüğün bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince fuzûlî ahz ve zabt olunan mahsûlât-ı kebîr istirdâd ve fimâ-ba‘d hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhalesi men‘ olunmak üzere tenbîh ve mütenebbih olmaz ise Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Dîvân-ı Hümâyûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mütevellî-yi mezbûr ve zâim-i merkûmın karyesine ve mümtâz mu‘ayyen hudûd-ı dâhilinde olan arâziye ve hilâf-ı kânûn ve defter müdâhale iderler ise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince da‘vâları Âsitâne-i Sa‘âdetimde görülmek üzere ihzâr olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene (1)159

189/1

Karaman Vâlisine Hüküm Ki,

Kayseriyye Sancağı alaybeğisi Seyyid Mehmed mektûb gönderüb Kayseriyye Sancağı’nda Sahra nâhiyesinde Horsana nâm karye ve gayriden beş bin beş yüz akça tımâra mutasarıf olan Seyyid Yusuf veled-i derviş yüz elli dört senesinde sâbikan Kars cânibi ser-‘askerî

müteveffâ Ahmed Paşa'nın hizmetinde olmağla hizmetinde olduğu tımârda mâla zarâr gelmemek üzere kaydına şerh virdiği lâkin paşa-yı merkûm fevt olmağla şerh fesh ve seferber olmak iktizâ eyledüğün 'arz itmeğin vezîr müşarun-ileyh fevt olmağla defter livasî kaydı ref' ve bayrağı elinde sefere eşmek şartıyla kaydı tashîh ve kendüye inhâ ve ihbâr olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene 1159

189/2

Karaman Vâlisine Ereğli Karaman ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ayaş kazâsı sâkinlerinden Emine ve Aişe nâm hatunlar gelüb bunların babaları İbrahim Bey demekle ma'rûf kimesnenin Ereğli-yi Karaman sâkinlerinden Abdulgaffar Ağazâde Seyyid Halil Ağa demekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde bâ-temessük beş yüz gurus alacak hakkı olmağla almadı zimmetinde iken babaları mezkûr fevt olub meblağ-ı mezbûr irs-i şer'le bunlara intikâl itmeğle bunlar dahi mezkûrdan taleb eylediklerinde virmekde ta'allül ve gadr-i küllî murâd eyledüğün bildirüb mahallinde şer'le görölüb babalarından müntakıl mezbûrın zimmetinde ber-mûceb-i temessük sâbit olan ol-mikdâr gurus hakları tahsîl ve bunlara bi't-tamâm alivirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene 1159

189/3

Karaman Vâlisine (Boşluk) Kâdisına ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsı sâkinlerinden Topal Hacı Mehmed nâm kimesne gelüb bilâ-özü-i şer' on beş sene mürûr iden akça da'vâsının istimâ'ı memnû' iken Hasan nâm müteveffânın oğlu Câni Ali demekle ma'rûf kimesne zuhûr ve şirrete sâlik ve ba'zı ashâb-ı ağrâzının iğvâsıyla otuz beş sene mukaddem babam müteveffâ-yı mezbûr ile beyyinizde ahz ve i'tâ câri olub senin zimmetinde bin gurus alacağı var imiş diyü iddi'â ve mürâfa'adan babasının bunun zimmetinde bir akça hakkı olmayub zimmeti ibrâ birle yedine hüccet-i şer'iyye virüb iddi'âsı lağv [u] mahas olduğu zâhir olan mu'ârazadan men' olmuşiken mezbûr kâni' olmayub hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden kırk gurus gasb eylediğinden mâ'adâ yine hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile ta'addiden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel

olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

189/4

Karaman Vâlisine Gaferyat Ve Pirlevganda Ve Larende Kâdılarına Hüküm Ki,

Havâss-ı Hümayûn’umda hâce hassı mukâta‘ası karyelerinden Gaferyat ve Pirlevganda kazâlarının kurâları re‘âyâları Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl ve adem gönderüb mukâta‘a-i merkûm kurâları serbest olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârızdan ve nüzûl ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfleri emr ve defter mûcibince cem‘ine me‘mûr edâ idüb bir dürlü olmayub ve bir vechile dahl ve ta‘arruz olunmak iktizâ eylemez iken a‘yân-ı vilâyet ve dindâr ve kâdı ve nüvvâb hüddâmların ve sâ’ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi celb-i mâl kasdıyla hilâf-ı şer‘ ve kânûn gelüb kurâlarında evleri üzerine konub fukarâ-yı ahz ve habs ve bi-gayr-ı hakk mâllarını cebren ve kahren alub tecrîm ve tağrîm ve müft u meccanen yem ve yemek ve sâ’ir zahîreleri ekl ve bel‘ ol-vechile ekseri kurâları ahâlîleri perâkende ve perîşân ve kusûr kalanları dahi tekâlîf-i sâ’ireyi virmeğe kudretleri na-tüvan ve ahvâllerin diğér gûn olduğın bildirüb umûr-ı şer‘iyyeden ve husûs-ı sâ’ireden taraf-ı şer‘a ihzâr ve sâbit olan akçanın tahsîli ve tekâlîfi mezbûrlardan kurâlarına isabât idüb tahsîli lâzım gelen salyâneleri dahi zâbitleri olan hass-ı mezbûr voyvodası ma‘rifetiyle cem‘ ve tahsîl ve kabzına me‘mûra edâ ve teslîm itdirilüb mukâta‘a-i merkûm kurâsı re‘âyâsı cüzvî ve küllî umûrlarına a‘yân-ı vilâyet ve serdâr ve sâ’ir ehl-i ‘örf ta‘îfesini dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb men‘-i ekber ile men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh ve kânun üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

189/5

Karaman Vâlisine Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

El-Hâcc Süleyman nâm kimesne gelüb Bor kazâsı sükkânından es-Seyyid Süleyman Efendi ve es-Seyyid Ali Çavuş ve es-Seyyid Mustafa Efendi ve es-Seyyid Ali çelevi ve el-Hâcc İbrahim ve el-Hâcc Abdulkasım ve Abdulfettah dimekle ma‘rûf kimesnelerin bin yüz elli (boşluk) senesinde tekâlîflerimiz umûrunı gör ne mikdâr akça virüb sarf idersen sana edâ itdiririz diyü buna emr ve yedine memhûr temessük virmeleleriyle bu dahi merkûmlardan emirlerine binâ’en tekâlîfleri umûrını görüb şartı‘r-rucû‘ kendü mâlından

bin guruş harc sarf idüb ba‘dehu masrûfı olan meblağ-ı mezbûrı mezbûrlardan taleb ve almak istedikde bugûn yarın diyü ‘avk ve te’hîr ile virmeyüb gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer‘le görölüb merkûmların zimmetlerinde olan ve alacak hakkı tahsîl ve buna alıvırılüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

190/1

Karaman Vâlisi Vezîrehu ve Hacıbektaş ve Konya Kazâları Nâ’iblerine Hüküm Ki,

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmu’l-‘alem hâlâ Van vâlisi vezîrim Hasan Paşa edâmâllahû te’âlâ iclâlehûnun harem kethüdâsı hizmetinde olan Süleyman zîde mecduhu ile Ali ve Hüseyin nâm karındaşları ‘arz-ı hâl idüb Hacıbektaş kazâsına tâbi‘ Mucur sâkinlerinden iki bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olan mûmâ-ileyhin babaları Mustafa nâm kimesnenin emvâl ve eşyâ ve emlâki hasebi’ş-şer‘ bunlara intikâl idüb lâkin mezbûr Ali sagîrlü itmeğle Mucur sâkinlerinden Beğli Mahmud nâm kimesne mezbûr Ali’ye vasî nasb olduğundan nâşî babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakîl emvâl ve eşyâ ve emlâkin bi’l-cümle ahz u kabz idüb hâlâ mezbûr Ali irişüb bâliğ olmağla ber-mûceb-i defter-i kassam babalarından müntakîl emvâl ve eşyâ ve emlâki vasî-i mezbûr Benli Mahmud’dan ahz [u] kabz ve hisseleri taksim murâd eylediklerinden mezbûr Mahmud hevâsına tâbi‘ beyyine istinâden hevâdârı olan ba‘zı müfsidlük itmeleriyle virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve gadr sadedinde oldukların bildirüb yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince ber-mûceb-i defter-i kassam babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakîl vasî-i merkûmun ahz u kabzdan eylediği emvâl ve eşyâ ve emlâki ma‘rifet-i şer‘le ve vasî-i merkûmdan tamâmen tahsîl ve kendünden alıvırılüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

190/2

Şuhûd

Karaman Vâlisine ve Aladağ ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aladağ kasabasına tâbi‘ Ömeroğlu nâm karyeden Ahmed Beşe nâm yeniçeri gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub karye-i mezbûrdan yine dayısı oğlu Ali ve Kel Mehmed Beşe ve Zeynel Mehmed ve sipâhî oğlu Mustafa ve

karındaşı Hasan ve Hacı Nebi oğlu Hacı Süleyman ve Hasan Efendi dimekle meşhûrlar kendü hâllerinde olmayub eşkiyâdan olmalarıyla bunun kadîmden üzerinde şerikiyle beş yüz batman üzümünü

190/3

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Ankara Sancağı'nda vâki' Ayaş kasabasında sâkin el-Hâcc Süleyman zîde kadruhu gelüb mûrisi kahvecibaşı el-Hâcc Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem bin yüz elli senesinde İstanbul'da fevt oldukda veledini bununla 'ammizâde Yusuf ve Mustafa ve Hüseyin ve Hasan ve Seyyid Mehmed nâm kimesneler ile müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn hemşiresi Emine hatuna intikâl ve bunların cümlesi İstanbul'da sâkin olmayub cümlesi diyâr-ı âharda sâkin olmalarıyla kuvvet-i haber aldıklarından cümlesi gelüb müteveffâ-yı mezbûrun vasîsi olan Hacı Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde ve berâtların ikrâr ve isbât ve metrukât-ı mezbûrun herkesin âlâ mâ-kabz olunduğı isâbet iden hisse-i şâyi'aların haremeyn müfettişi huzûrunda benim ve ba'dehu gerek vasî-i mezbûr el-Hâcc Hüseyin'in ve gerek birbirlerinin 'âmme'-i da'vâ ve mütelabattan zimmetlerini ibrâ ve iskât birle cümlesinin yedlerini cânib-i şer' den hüccet-i şer' virilüb bu makûle 'âmme-i da'vâdan ibrâ ve iskât birle cânib-i şer' den hüccet-i şer' virilen mirâs da'vâsının tekrâr istimâ'ı memnû' iken merkûm Seyyid Mehmed şirrete sülûk ve hevâsına tâbi' Ayaş müftisi ile yekdil ve müteveffâ-yı mezbûrun bundan ve gerek 'ammizâdesi mezkûre Emine hemşiresi olduğın mukaddemâ ikrâr itmeğın kemâl-i hilesinden mezbûr Emine'nin ve gerek bunların ve berâtların işkâr ve mütegalibeden ba'zı kimesnelere istinâden müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl idüb beyyinlerinden ma'rifet-i şer'le kısmet olan sekiz kise akçayı bunlara iddi'â ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk yedlerinde olan ibrâ ve küllî hüccete mugâyir cebren ve kahren olub bundan küllîyet ile gadr eyledüğün ve merkûm Seyyid Mehmed hâliyâ Konya'da olduğın bildirüb şer'le görölüb merkûm Seyyid Mehmed'in bunlardan hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk olduğı her ne ise ma'rifet-i şer' kendü hissesi alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir vechile ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene 1159

190/4

Nevşehir ve (Boşluk) Vâlîlerine Niğde Sancağı Mutesellimine Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi‘ Müslüman nâm karyesi sâkinlerinden Küpeli oğlu Yorgi ve İvaz oğlu Uzun oğlan ve Kürekçi oğlu Kirtakos ve Yivan Keşiş ve (...) Çoban Anastus ve Arohi oğlu Mihâil ve Deli Yörükân ve Karaoğlan oğlu Karsus ve Acı Yivan oğlu Peter Dus ve Acı Kolya ve (...) ve Çaycı Keşiş ve Sol Keşiş ve Püsküllü Köstendil ve Bali oğlu dâhil ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zimmîler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri ve dahi kefâletleri olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken karye-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden hilâf-ı şer‘-i şerîf bunların menzîllerin basub ve ta‘addîden bin beş yüz guruşdan mütecâviz akçasın tegallûben gasb idüb ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

191/1

Karaman Vâlisine [ve] Seydi[şehri] Kâdısına Hüküm Ki,

Hacı Mustafa gelüb mezkûrun nefsi Seydişehri kâsabasında kadîmden beru mutasarıf olduğu mülk menzîlinde âharın alâkası yoğiken mezkûr bundan akdem kalyon neferâtından olduğundan karındaşı Mehmed’e menzîl-i mezkûrun zabtını sipariş eyledikde ecânibden kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne menzîl-i mezbûr fuzûlî zabt ve derûnunda olan müste‘cirini ihrâc idüb ziyâde gadr olunduğın bildirüb vâki‘-i hâli menzîl-i mezbûr buna alıvirmeyüb nüzûl itdirilmek bâbında hüküm recâ eylediğün mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene (1)159

191/2

Karaman Vâlisine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nefs-i Aksaray sâkinlerinden Hacı Ahmed Cemâ‘ati’nden Monla Fazıl ve Monla Mustafa ve Yahya dimekle ma‘rûf kimesneler ile Aru(?) Cemâ‘ati’nden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki‘ bi’l-cümle tekâlîfden a’lâ ve evsât ve ednâ i’tibâriyle tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâya râzılar iken içlerinden yine cemâ‘at-i mezbûreden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları mücedded kendü tekâlîfleri tahkîk için tahammüllerinden ziyâde

tekâlîf tahmîl ile gadr ve ol-bâbda hâli olmadıkların ve bu bâbda Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ol-vechile gadr ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene 1159

191/3

Ürgüb Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ürgüb kazâsına tâbi' Uçhisar nâm karye sâkinlerinden Ömer nâm kimesne gelüb bunun karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu mülk menzîli karyesinde menzîle mutasarrıf yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Karabey oğlu Ali beşe dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü menzîlini tevsî' itmek için bunun menzîli üzerine binâ ihrâk ve ol-vechile hazır şer'îyyesi olmağla bu dahi şer'le men' eylemeği murâd eyledikde mezbûr ziyâde tegallübeden olduğundan itâ'at-i şer' itmeyüb gadr sevdâsında olduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince da'vâ ma'rifet-i şer'le görölüb mezkûrun ihdâs eyledüğün binânın zâhir olan hazır şer'îyyesi men' u def' olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

191/4

Karaman Vâlîsine ve Göçi-yi Kebir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Göçi-yi Kebir kazâsına tâbi' Kozlu nâm karye sâkinlerinden İmâm oğlu Mehmed ve karındaşı Osman ve Mehmed Efendi dimekle mâ'rûf kimesneler 'arz-ı hâl idüb yine Göçi-yi Kebir kazâsına tâbi' Fasıllar nâm karye sâkinlerinden Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesi kız karındaşları Şerîfe nâm bîkr-i bâligayı hevâsına tâbi' Çömez Ali ve karındaşı Mehmed ve Mustafa nâm şakîler ile yekdil ve hânesini basub cebren ve kahren hânesinde ihrâc ve mezbûrenin müdâhalesi âlet-i cârihâ ile darb ve mecrûh ve ol-darbdan müte'essiren fevt oldukda kânûn-ı şer'îyye cebren ve kahren dağlara götürüb gûna-gûn malunen seferi eylediğinden mâ'adâ mezbûrenin babası Halil Bey dimekle ma'rûf kimesne hâl-i hayâtında benim etbâ'ım Çömez Ali'ye virmişdi diyü havâlîsine tâbi' Halil Bey oğlu Ahmed ve İsmail Ağa oğlu Mehmed ve (boşluk) nâm kimesnelerin zûr şehâdetleriyle mezbûreyi on beş yirmi gûn dağda gezdürüb gûna-gûn

ta‘ddiyâta hâli sâbit ve gadr-i küllî ve hakk eyledügin bildirüb mahallinde şer‘le görilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene (1)159

191/5

Karaman Vâlsine Seyyidişehri ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nişân-ı Hümayûn’um virilen dergâh-ı mu‘allâ’m çavuşlarından el-Hâcc Süleyman kethüdâ-i şatıran zîde kadruhu gelüb Beyşehir ve Hamid Sancakları’nda ve Seydişehir kazâsı muzâfâtından Gurgurum nâhiyesinde Akçalar nâm karye ve gayriden kırk yedi bin yedi yüz elli dört akça ze‘âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub zikr olunan Akçalar karyesinden ve ze‘âmeti mülhakâtından yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Çalmanda nâm karyeden defter-i hâkânîden resm-i çift hâsıl yazılmağla sâlifü’z-zikr Akçalar ve Çalmanda nâm karyeler topraklarında kadîmî re‘âyâları tasarruf iden ‘askerî ve re‘âyâ tâ‘ifesinden kânûn ve defter mûcibince resm-i çift taleb eyledikde virilmekte muhâlefet itmeleriyle ze‘âmeti mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb kânûn-ı defter mûcibince mezbûrlarda icâb iden çift resimleri alivirilüb bir ferde ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’mden mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Gurgurum nâhiyesine tâbi‘ yazılmış beş nefer re‘âyâ ve on iki zemîn ve iki çiftlik ve hâsıl-ı tahtında ‘öşr-i gallât ve salârı zabt ve şâ‘ir ve gayriden ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve ‘öşr-i bostan ve ‘öşr-i bağan yekûn ma’a gayrihâ yirmi bin beş yüz akça yazâr ile karye-i Akçalar ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ üç yüz iki nefer re‘âyâ ve mahallât ve on zemîn ve hâsıl-ı tahtından ‘öşr-i gallât ve salârı zabt ve şâ‘ir ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve ‘öşr-i bağ ve bağçe ve ‘öşr-i kovan yekûn ma’a gayrihâ olan dört bin iki yüz akça yazularıya karye-i Çalmanda defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde Akçalar nâm karye el-mezbûrenin yazuyı mezkûresinden üç bin beş yüz akçası ifrâz ve ma’a gayrihâ birikdirilüb yedi bin akça bir icmâl ve karye-i Çalmanda el-mezbûrenin yazuyı mezkûresinden üç bin beş yüz akçası ifrâz ve ma’a gayrihâ birikdirilüb yedi bin akça yazâr icmâl-i mezbûrun bin beş yüz akçası mûmâ-ileyh el-Hâcc Süleyman çavuşun ze‘âmeti aklâmı bâkîsı müştereki kadîmden ve otuz beş bin akça yazar icmâl-i merkûmdan dahi on yedi bin akçası yine mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mülhakâtından bâkîsı müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed olunmakdan defter-i hâkânî mûcibince fuzûlî ‘amel olunmak için yazılmışdır.

192/1

Doğanhisarı Kazâsı Civârında Mevlânâ Kâdisına Hüküm Ki,

Doğanhisarı kazâsı ahâlîleri Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî ve der-kenârı olmayub üzerlerine dahi şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken hâlâ kazâlarında nâ'ib olan Seyyid Ali nâm nâ'ib kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı vâki' mevâdd isnâd ifk u iftirâ ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bunların her birlerinden beş ve on beşer ve yirmi beşer dahi ziyâde gurusların alub bunun emsâli zulm ve ta'addînin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve ziyâde aldıkların bildirüb nâ'ib mezbûrın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldığı ol-mikdâr gurusların kendü ashâb-ı hukûka istirdâd itdirilüb ta'addî ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

[Fî] Evâsıt-ı Safer Sene 1159

192/2

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsına tâbi' Zâviye-i Piri Mehmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden e'immeden Mehmed ve Abdurrahman nâm karındaşlar gelüb bunların cedleri imâm ve imâmzâdeler olub ve yüz seneden beru cedleri ve bunlar mahalle-i mezbûrede sâkin ve üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîf ile vâki' tekâlifî cem'ine me'mûra edâda kusûrları olmayub ve Konya'da Esbkeşan mukâta'asının defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından değiller iken mukâta'a-i mezbûre voyvodası İnsuyu kazâsına tâbi' Uzun Aliler nâm karye sâkinlerinden boyacı uşakları dimekle ma'rûf kimesneler ile yekdil ve sizin ceddiniz Esbkeşan re'âyâsından Postalcı Şaban'dır diyü hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarından mezbûrun iddi'âsı lağv u mahas olub cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken ol-hüccet-i şer'iyyeye mugâyiriz ol-vechile fuzûlî müdâhale ve ta'addî eylediklerin bildirüb hüccet-i şer'iyye mûcibince 'amel olunub hilâf-ı kânûn olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mden mahfûz olan defter-i mufassal ve defter-i Esbkeşan'a mürâca'at olundukda Konya nâhiyesine tâbi' nefsi Konya mahalle-i zâviye-i Pir-i

Mehmed Paşa neferâ[t] elli altı ve mahallât sâ'ire ve neferât sâ'ire ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât yekûn ma'en diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve sûret-i defter-i hâkânî re'âyâyı mukâta'a-i Esbkeşan ve tevâbî'inde ber-mûceb-i tahrîr siz dahi Mehmed Efendi diyü yazar mukaddemâ mahallâtdan cemâ'at perâkendeden Esbkeşan der-nefs-i Konya ve Hacı bin Resul der- mahalle-i Ceridler(?) ve neferât sâ'ir ve mahalle üzere tekâlîfleridir Konya nefera-i aded dört ve mahallât sâ'ir diyü defter-i mahfûz Esbkeşan'da tahrîr olunduğı mestûr ve mukayyed olunmak Defter-i hâkânî mûcibince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Safer Sene 1159

192/3

Karaman Vâlsine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya sâkinlerinden Halil nâm kimesne gelüb bu dikici esnâfının yiğitbaşısı olub kendü hâlinde hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile müdâhil olunmak icâb itmez iken yine medine-i mezbûr sâkinlerinden sâbıkan dikici esnâfının yiğitbaşısı olan Kör Ali dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub bunun üzerine şart ve şütûm-ı galîza ile şetm buna ve esnâf-ı mezbûrun ihtiyârlarına şetm eylediğın mâ'adâ hilâf-ı vâki' mevâdd isnâdıyla ve iddi'â-yı hukûk ile takrîr-i hâl olmaduğın bildirüb mezbûrun ol-vechile hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi şer'le men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediğı ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Safer Sene 1159

192/4

Karaman Vâlsine ve (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Akşehir kazâsına tâbi' Tuzlukçı nâm karye sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne gelüb bunun oğlı (boşluk) nâm kimesne kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden eşkıyâdan bundan akdem bâ-fermân-ı 'âlî katl olunan Dalkuşak nâm bölükbaşının odabaşısı olan Ali nâm şakî kendü hâlinde olmayub oğlı mezbûre garaz-ı dünyeviyyesi olmağla mücerred icrâ-yı 'ırz ve ahz-ı intikâm kasdıyla hevâsına tâbi' birkaç nefer eşkıyâ ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk oğlı mezbûrı kılıç ile pare pare ve katl olan ziyâde gadr ve ta'addî eylediğın bildirüb şer'le görölüb oğlı mezbûrın diyeti

alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene (1)159

192/5

Karaman Vâlisine ve Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sen ki Nevşehir vâlisi Mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Abdulhayy zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Nevşehir kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Halil meclis-i şer‘a varub taht-ı nikâhında olan zevcesi Aişe nâm hatun âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken Danişmenlü Cemâ‘atinden Ali bin Bekir nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve mezbûre Aişe‘ye babası Yusuf nâm kimesne bikârıçün sene-i mezbûrî nikâh itmişdi diyü da‘vâ ve şer‘le ta‘arruz olunub ba‘zı kimesnelerden su‘âl oldukda mezbûre Aişe mezbûr Halil’in zevcesi her birleri edâ-yı şehâdet ve mezbûre Aişe’nin da‘vâsı lağv [u] mahas olmağla sen ki Nevşehir vâlisi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin berât olan fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf mugâyir-i fetevâ-yı münîf zevcesi mezbûreyi bir dürlü müdâhale itdirmeyüb zâhir olan müdâhalesi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

193/1

Karaman Vâlisi Vezîrehu ve Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hâne-i Hâssamdan Mehmed zîde mecduhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıfa göre livâ-i Ehy-i Kerir(?) mukâta‘asının bin yüz elli (boşluk) senesinde mültezimi olan Develü kazâsına tâbi‘ Develü nâm karye sâkinlerinden Ali oğlu Ali nâm kimesne zimmetinde sene-i mezbûreden bâ-temessük ma‘lûmu’l-mikdâr akçası olmağla bir mikdârını edâ ve hâlâ zimmetinde dört yüz seksen guruş alacak hakkı olub ve meblâğ-ı mezbûrî mezbûrdan ahz u kabz itmek için irsâl eylediği ademisi varub taleb eyledikde hilâf-ı şer‘ virilmekte ta‘allül ve temessüki dahi cebren yedinden alub ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün ve tarafından Bostani Mustafa demekle ma‘rûf kimesneye vekîl eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb mezbûrun zimmetinde olan hakkı bi’t-tamâm tahsîl ve vekîl-i mezbûre alıvirilüb hilâf-ı şer‘ ta‘allül itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün şer‘le görölmek için yazılmışdır.

193/2

Karaman Vâlsine ve Akşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Akşehir kazâsına tâbi‘ Ağayid nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Osman gelüb bunun hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerine şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Mahmud nâm kimesne benim oğlımı senin besledüğün koç urub helâk eyledi diyü iddi‘â ve mukaddemâ mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından oğlı mezkûr ehl-i müsâmâhâ ile fevt olduğın cânib-i şer‘den ikrâr ve i‘tirâf ve bunun üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmamağla bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezkûr kasaba-i mezbûre sâkinlerinden olub envâ‘i şekâvet meşhûr maktûl Hacı Bey oğlı dimekle ma‘rûf kimesneye istinâden anın tahrîriyle şirrete sülûk ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk bunun bir def‘a üç yüz gurusı alduğundan mâ‘adâ yine sene-i mezkûrede bunun zimmî nâşında olan alacağın dahi tegallüben ahz u kabz ve gadr ve ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görülüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldığı her ne ise alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

193/3

Kayseriyye Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsının müselleme ve zimmî re‘âyâ fukarâsı Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve sâ‘iren emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîflerin cem‘ine me‘mûr olanlar edâda kusûrları yoğiken Kayseriyye sâkinlerinden köy kethüdâsı Sarıca oğlı Mehmed ve şehir kethüdâsı el-Hâcc İbrahim ve Seyyid Mehmed nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinden beru umûrlarını görmeleriyle her tekâlîfleri vukû‘unda kendü nefslerçün emr dahi mîriden ziyâde on ve on beş keyl akça zamm ve hevâlarına tâbi‘ şâyandan Emir Ağa ve Kığılamazoğlı Mahmud Ağa ve Debbağ Avram oğlı Abdulkadir dimekle ma‘rûf kimesneler ile yekdil ve anlar istinâden cebren tahsîl ve gadr itmeleriyle mezbûrlar ile sene-i mezbûreden beru hesaplarını görmek ve kendü nefslerçün ez-diyâr aldıkları haklarını almak mürâfa‘a eylediklerin bir vechile mukâvemet idemeyüb gadr olduğın ve taraflardan da‘vâ ve hesaplarını ru‘yete müderris Abdurrahman Efendi ve Uzun Süleyman Ağa dimekle ma‘rûf kimesneleri vekîl

eylediklerin bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle hesabları görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf emr u defterden ziyâde kendü nefsleriçün aldıkları hakk-ı fukarâ girüye redd ve ihkâk-ı hakk ve mezbûrların hevâdârları olan mezkûrlar dahi bilâ-emr-i şerîf umûrlarına müdâhale itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

194/1

Karaman Vâlisine ve Akşehir (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Dergâh-ı mu'allâ'm civârı üzerlerinde on üç bölüğün el-Hâcc Ahmed zîde kadruhu gelüb sâbikan karyesi sancağı mutasarrıfı olub Akşehir Sancağı mutasarrıfı Sarı Mustafa Paşazâde Ali Paşa zimmetinde ber-mûceb-i temessûki bin yüz elli (boşluk) senesinde bin beş yüz gurusu alacak hakkı olub taleb eyledükde edâ ve ta'allül üzere olduğın bildirüb ber-mûceb-i temessûki paşa-yı mûmâ-ileyhin zimmetinde olan meblâğ-ı mezbûr tahsîl ve alıvrilüb bir vechile ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden temessûki mûcibince şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

194/2

Karaman Vâlisine (Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Ahmed veled-i Mehmed nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Belviran nâhiyesinde Kökez nâm karye ve gayriden dokuz bin yedi yüz seksen akça berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı aklâmından Konya kazâsı muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbî' bin dört yüz akça yazı ile mukayyed olan mezra'alar hisseler der-nezd ve Samuk nâm mezra'a müstakillen kayd u berâtına dâhil olub âharda bir vechile dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken âharda el-Hâcc Ali nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred ta'cîz için mezra'a-i mezbûreyi yüz gurusu mâl ile hârc-ı ez-defterden ben mâlikâne itdirdüm diyü hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve gadr-ı küllî murâd eyledüğün bildirüb sâlifü'z-zikr mezra'a-yı ber-mûceb-i defter-i hâkânî bunun zabt ve vâkî' olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb mezbûre Hacı Ali'yi ve âharı hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda

Sahra nâhiyesine tâbi‘ mezra‘a-i Ahalar(?) der-nezd karye-i Samuk derviş mürid(?) ve muslihiddin tasarrufunda olub hâliyâ tımâr tarîkiyle mukayyed ve mâdam ki Adiloğulları mürid (?) neslinden müstahak olunan âharda virilmesin düyü mukayyed ve hâsıl-ı tahtında salârı ve gallât ve gendüm ve şâ‘ir yekûn ma‘a gayrihâ bin dört yüz akça yazar ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Belviran nâhiyesine tâbi‘ sâlifü‘z-zikr Kökez nâm karye ve ma‘a gayrihâ birikdirilüb beş bin beş yüz akça bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mezkûr Ahmed veled-i Mehmed’in tımârı mülhakâtından olduğı mestûr ve mukayyed olunmak defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

194/3

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Mescidden (boşluk) zîde ‘ilmuhu Südde-i Sa‘âdetime gelüb mûmâ-ileyh Bor kazâsı sâkinlerinden iken bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde kazâ-i mezbûrda vâki‘ menzîlinde zevcesi (boşluk) nâm hatun diyü sâgir evlâdın ile bin iki yüz guruşluk eşyâ ve yüz elli pare kitab ve iki tefsir-i şerîf ve bir Mushaf-ı Şerîf bıragub meşcer tarîkiyle diyâr-ı âhara gidüb ba‘dehu Bor kazâsı sâkinlerinden kayınpederi Mehmed nâm kimesne bunun olduğı mahale varub sana zevcenı getürem diyü bundan üç yüz guruş ve berât ve libâs alub Bor kazâsına vardıkda şirrete sülûk ve Ali çavuş ve Süleyman ve dahi ba‘zı a‘yân ve mütagallibe ile yekdil ve bu zevcesi ıtlâk itmiş değil iken kızın mezbûr zevci ıtlâk eyledi diyü şâhid-zûr ve peydâ ve hevâsına tâbi‘ kâdıya istinâden bunun zevcesi mezbûrı Bor sâkinlerinden mütegalliben İsmail nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf a‘kal-i kafada ve sâgir evlâdıçün bunun garbında yevmî ol-para nafaka takrîr ider deynden mâ‘adâ cümle emvâl ve eşyâsı dahi bi-gayr-ı hakk ahz ve zabt ve hâlâ buna virmekde ta‘allül ve a‘yân mütegallibeden mu‘in-i kesîresi olmağla hâlâ icrâ-yı hakk olmaduğın bildirüb şer‘le görölüb zevcesi mezbûre ile hâlâ yedlerinde olan kitab ve emvâl ve eşyâsını bi’t-tamâm tahsîl ve bi-kusûr buna alıvirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve ol-vechile hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-vech-i şer‘î ta‘allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

194/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sen ki Develü kâdısı mevlânâ Mustafa zîde fazlulusun Südde-i Sa'âdetime gelüb Develü hassı mülhakâtından Milidere nâm karye re'âyâsı bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub bundan akdem eşkıyâ ve levendât istilâsı sebebiyle karyeleri perîşân ve civâr karyelerde sâkin olub yirmi seneden beru karye-i mezbûrede olan tarlaların beş sene zirâ'at ve 'öşr ve resmi(?) hass-ı merkûm voyvodası olanlara edâ idüb yedlerine bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken bunlar yine birer ikişer karyelerine varmağa başladıklarından Develü kasabası sâkinlerinden zaleme ve mütegalibeden Haydar oğlu Ali nâm kimesne ol-vakitde mâlikâne mutasarrıfının akrabası olunmakdan nâşî bunların gıyâblarından bi'l-cümle karye-i mezbûre arâzisini tapu ile alub ve mezbûrları eşkıyâdan hıfz ideyim şâ'ir tahmini müşterek zer' ideyim diyü tegallüben şâ'irlerine müşterek iddi'â ve gâh seneyi merkûmdan beru benim tapuyı tarlalarımı zirâ'at ider şürekâ ücret viren yahud kalkub âhar karyeye varak diyü hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf bunları ta'cîz ve eben ve ecdâdları yedleri ol-bahâne ile tegallüben zabt murâd ile rencîde ve remîde itmeğle men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

195/1

Karaman Vâlîsine Belviran ve Ereğli ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu'amâdan Ali veled-i Şahin zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Hatunsaray nâhiyesinde Gesi nâm karye ve gayriden on iki bin akça berât ve Belviran nâhiyesinde Balçıkhisar nâm karye ve gayriden on bir bin sekiz yüz on sekiz akçaya dahi bilâ-sâhib ber- vech-i ilhâk mîr-i mîrân tezkîresiyle mutasarrıf olduğu ze'âmet-i aklâmından yine Belviran nâhiyesinde Hanas(?) nâm karye ve gayriden sekiz bin dört yüz akça tımâra Âsitâne terekisiyle mutasarrıf Mehmed'in tımârı birbirlerinin su'âllerine mukâbil olduğundan Konya alaybeğisi Süleyman i'lâmıyla bin yüz elli altı senesi Cemâziye'l ahire'sinin sekizinci gününde sâbikan Erzurum cânibi ser-'askerî müteveffâ vezîr Ahmed Paşa tarafından ber-vech-i mübadele tevcîh ve tezkîre ve Hanas(?) tımârı Mehmed'in mübadelesinde ve tahvîl itdirdü ve İbrahim'in ref'inden ve mahlûl mufassal olan Balçıkhisar tımârı dahi derdesteyn olan ba'de'l-'arz vezîr-i müşârun-ileyhin tezkîresi mevzî' iftîhârul-emâcîd ve'l-ekârim bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâmıyla bin yüz elli dokuz senesi Safer'inin on altıncı gününde mûmâ-ileyh Ali veled-i Şahin zîde kadruhuya tarih-i merkûmdan ber-vech-i ilhâk müceddeden tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla zikr olunan Belviran nâhiyesine tâbi' Hanas(?)

nâm karyeler ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince zabt ve berât mûcibince tahvîl tarihine düşen şâ'ire mezbûre mahsûl ve rusûmını ahz u kabz murâd eyledikde ecânibden ba'zı kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale tegallûben ahz u kabz idüb ziyâde gadr sevdâsında oldukların bildirüb defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince kendüye zabt ve berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı tevcîh idenlerden bi't-tamâm tahsîl ve bi-kusûr alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda kurâ-i mezbûre ve gayriden otuz bin üç yüz kırk üç akça ze'âmeti vech-i meşrûh üzere tarih-i mezbûrda mûmâ-ileyh Ali veled-i Şahin zîde kadruhuya tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olundukda berât mûcibince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene (1)159

195/2

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Develü hassa-i karyelerinden Milideresi nâm karyenin ahâlî fukarâsı Südde-i Sa'âdetime gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen aşâr-ı şer'iyeye ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mûcibince zâbitlerine edâ idüb ziyâde talebi ve müft u meccanen yem ve yemek tekâlîfi ile ta'addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken bin yüz elli (boşluk) senesinden beru hâlâ Develü kasabası sâkinlerinden Cedid oğlu nâm kimesneye ziyâde zaleme ve mütegalibeden olmağla ben mukâta'a mutasarrıfının akrabasıyım diyü bir nesne ziyâde atlu adem ile gelüb aşâr ve sâ'ir hukûk ve rusûmları kânûn ve defterden ziyâde aldığından gayrı müft u meccanen yem ve yemek ve sâ'ir zahîrelerin ve şahnelik nâmıyla ve sâ'ir fuzûlî mezâlîm ile bi-gayr-ı hakk bunların akça ve eşyâların alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb mahallinde şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf mugâyir-i kânûn ve defter ve bi-gayr-ı hakk aldığı eşyâ ve defterleri alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

195/3

Karaman Vâlîsine ve Akşehir Kâdısına Hüküm Ki,

El-Hâcc Ahmed zîde kadruhu gelüb bunun hâlâ ber-vech-i arpalık Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ali Paşa zimmetinde ber-mûceb-i temessük bin yüz elli (boşluk) senesinde iki bin iki yüz guruş alacak hakkı olub bundan akdem birkaç def' a taleb eyledikde dürlü 'illet

ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğın ve tarafından ahz u kabzına (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam ağalarından kıdvetu'l-emâcid ve'l-akrân (boşluk) zîde kadruhu mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölüb ber-mûceb-i temessük ve zimmetinde olan hakkı ve vekîl-i merkûm tamâmen alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölüb temessüki mûcibince sâbit olan hakkı tahsîl olmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

195/4

Karaman Vâlisine ve Gaferyat ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Abdurrahman zîde kadruhu gelüb hass-ı hümayûnumdan ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ve Beşviran(?) mukâta'ası karyelerinden Gaferyat kazâsına tâbi' Yağmurlar nâm karyesi toprağında zirâ'at ve hırâset idenlerden ba'zıları zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri mahsûlleri karye-i mezbûrda hizmet itmeden mahsûllerini kaldırub civârlarında havlu(?) ve fercelerine ve Gaferyat kazâsı toprağına götürüb anda hizmet itmeleriyle bu dahi kânûn ve defter mûcibince 'öşrleri taleb eyledikde mücerred virilmek için dürlü hileye sülûk ve bu mahsûl âhar karyede hâsıl olmuştır diyü 'öşrleri virmeyüb ol-vechile mukâta'a-i mezbûre mahsûlüne ve buna gadr olunduğın bildirüb bu bâbda kânûn üzere hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

196/1

Konya Vâlisi ve Vezîrim (Boşluk) Paşa'ya Belviran ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Abdulhalim veled-i Ahmed nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Belviran nâhiyesinde (...) nâm karye ve gayriden on üç bin iki yüz akça berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tımârı aklâmından müstakillen kayd u berâta dâhil Belviran nâhiyesine tâbi' üç yüz on akça yazusu olan Harun mezra'asına âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken âhardan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve benim mütevellisi olduğum Ümmi Hatun Vakfı'ndan olmak üzere hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî ve tasvîb mezra'ası mülhakâtındandır düyü müdâhale vakf-ı mezbûrun ve mezra'a-yı mezkûrun Defterhâne-i

‘Âmire’nde mahalli kaydı olmadığından mâ‘adâ Harun mezra‘asının zabtına mümâna‘at ve ol-vechile tımâr mahsûlâta gadr sevdâsında olduğın bildirüb sâbıkü’l-zikr Harun mezra‘ası ber-mûceb-i defter-i hâkânî müstakillen bunun tımârı tarafından zabt ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûrun ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def‘ ve olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûndan ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Belviran nâhiyesine tâbi‘ ve hâsıl-ı tahtında gendüm yekûn ma‘a gayrihâ üç yüz on akça yazı ile mezra‘a-i Harun der-Bergos (...) ile Belviran zemîn der-Kökez (...) ve Tol (...) zirâ‘at iderler ise diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Belviran nâhiyesine tâbi‘ Yankulu nâm karye ve gayrı ile terkeditilüb üç bin altı yüz akça bir icmâl ve tamâmen defter-i hâkânîden mestûr olduğu üzere merkûm Abdulhalim veled-i Ahmed kaydında olmakda ber-mûceb-i defter-i hâkânî bilâda zikr olunan mezra‘a-i Harun mezbûr Abdulhalim veled-i Ahmed tarafından zabt olunmak iktizâ ider bilâda istimare tahrîr olunan Ümmi Hatun vakfı ile ve (...) mezra‘asının kaydları mahalli bulunduğu bi’l-fi’l defter emini olan Mehmed Said dâme mecduhu ‘arz itmeğin ‘arz mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Safer Sene 1159

196/2

(Boşluk) ve (Boşluk) Kazâsı ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine Hüküm Ki,

Medine-i Kayseriyye mahallâtından (boşluk) nâm mahalle sâkinlerinden (boşluk) nâm hatun Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb medine-i Kayseriyye muzâfâtından Kayadibi nâhiyesi toprağında vâki‘ mülk mevruseleri olan ma‘lûmetu’l-hudûd mülk bağı kız karındaşı Şerîfe hatun ile istîdaden tasarruflar iken kız karındaşı mezbûre hisse-i şâyi‘a murâd eyledikde bu müşterek ve şakî olduğın a‘şârıyla bağ-ı mezkûreden hisse-i mezkûri kız karındaşı mezbûreden yüz guruş semeni ile alub ve semeni olan meblağ-ı merkûmı tamâmen edâ ve mülk-i müşterek sene-i âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâki‘ bağı ashâbından es-Seyyid İbrahim Çelebi demekle ma‘rûf kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve ol-bağın ittisâlinden benim bağım olmağla ben dahi ol-hisse-i şâyi‘a olmuş olurum ol-takdîrce alub zabt iderim diyü iddi‘â ve bundan akdem mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından iddi‘âsı lağv [u] mahas olduğın şer‘an zâhir ve mu‘ârazadan men‘ birle

kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezbûr ziyâde mütegalibe ve cebâbireden olmağla kâni‘ ve mündefi‘ olmayub hevâsına tâbi‘ peydâ eylediği müzevver hüccet ibrâzıyla dâ‘imâ buna hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi virildüğün ve tarafına (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince ‘amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediğın ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

196/3

Karaman Vâlisine ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Kayseriyye ve Konya Kazâları Nâ‘iblerine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Çırlavık nâm karyeden el-Hâcc Osman ile damadı Seyyid Ömer gelüb karye-i mezbûreden Seyyid Mustafa ve karındaş oğulları Kôr Seyyid Abdulfettah ve Seyyid Osman ve Seyyid Zülkarneyn nâm kimesneler kendü hâllerinde olmalarıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr dahi Osman’ın gice ile karye-i mezbûrede vâki‘ menzîlinde makarr-ı nisvân olan mekân-ı muharrerini basub mezbûr dahi Osman’ın kızı ve mezbûr Seyyid Ömer’in zevcesi olan Rabia bîkr-i bâligayı cebren ahz ve ihfâ ve âhara terkîm ve kesr-i ‘ırz eylediklerinden gayrı karye-i mezbûreden Mustafa Bey dimekle ma‘rûf kimesnenin dahi menzîlinden deyn-i edâda ve iki yüz gurus rüşvet ile cebren âhara terkîm ve Külçek karyesinden Kôr Mehmed oğlı Mustafa’nın dahi kızını cebren bilâ-âhardan hâlî ahz ve elli gurus rusûmet ile âhara terkîm ve mezbûrlar huttâm-ı tarîk ve sârik olmalarıyla Erzurum’dan sefer götürenlerin sürüsünden on sekiz inek ve on iki koyun şark defterlerinden iken ve fûrûht ve müteveffâ Seyyid Burhâneddin altı re’s koyunları dahi ahz idüb bunun emsâli zulm ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmamağla bundan akdem mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından mezbûr Seyyid Ömer mukaddemâ menkûhası olduğından isbât ve alub ve mezbûrların vech-i meşrûh üzere mîr u şekâvetleri ve mezâlim-i tarîk ve sârik ve muzıru’n-nâs olundukların karye-i mezbûre ahâlîlerinin şehadetleriyle şer‘an sâbit ve zâhir ve taraf-ı şer‘den hüccet-i şer‘ virilmişken icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunub ziyâde gadr olduğın ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan müteverrid fetavâ-yı şerîfleri ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ubûr üzere oldukların bildirüb fetavâ-yı şerîf ve hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince bulundukları mahalde şer‘le

görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyldikleri ecilden bulundukları mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

196/4

Karaman Vâlisine ve Seydişehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Murtaza nam kimesne gelüb Seydişehir kasabasından iken bin yüz elli (boşuk) senesinde fevt olan babası Alemdar Mustafa’nın kazâ-i mezbûrda vâki‘ mülk bağ ve sâ’ir eşyâsı buna irs-i şer‘le bana ve (boşluk) nâm sagîreye intikâl ve mün‘akid iddüği vasiyyesi Rabia dahi müteveffîye olub bu ol-vakitde diyâr-ı âhârda bulunmağla cümle terekeyi vasî nasb olunan Hacı Hüseyin zabt itmişiken kasaba-i mezbûreden müteveffîye-i mezbûrenin li-eb karındaşı Etmekci oğlu Hasan nâm kimesne zuhûr ve kasaba-i mezbûreden hevâdarları Sûhte Beşe ve Nureddin oğlu Ali ile yekdil ve cümle terekeyi mezbûr Hüseyin’den ahz ve bağçeleriyle Bir mikdâr eşyâyı âhara fûrûht itmeleriyle bu dahi varub hissesin taleb eyledikde şirrete sâlik ve müteveffîye-i mezbûre Rabia’da üç yüz elli guruş hakkım var diyü ciheteyne beyân itmedin şâhid-zûr ikâmetiyle üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın hevâlarına tâbi‘ kâdiya istinâden yüz otuz guruşın dahi alub gadr itdiklerin ve bu bâbda Şeyhü’l İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb terekeden hissesiyle bi-gayr-ı hakk aldıkları yüz otuz guruş tamâmen tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görüle diyü yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene (1)159

Bir sûreti dahi

Beyşehir Sancağı murasarrıfına ve Seydişehir ve (boşluk) kâdılarına vech-i meşrûh üzere yazılmışdır.

197/1

(Boşluk) Karaman Vâlisine Larende ve Kâdılarına Hüküm Ki,

‘Ulemâdan kıdvetü’l-‘ulemâ-i’l-muhakkikîn mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Mehmed zîde ‘ilmuhu gelüb Larende kasabası toprağında vâki‘ ma’lûmu’l-hudûdları selâtîn-i mâziyyeden biri bunun ceddi ve nâm kimesneye hibe ve temlîk ve yedine mülkhâne-i hümâyûn virdikden sonra ol-dahi ol-yerlerin mutasarrıf ve gallesin evlâd-ı evlâdlarına batınen bâ’de batın karnen bâ’de karnen vakf eylediği vakfiyye-i mamûl’un-bihâsı defter-i hâkânîde mukayyed ve bu evlâd-ı vakıfından teveccüde tasarruf kendüye intikâl itmeğle

defter-i hâkânî ve şart-ı vakıf mûcibince tasarruf ve gallesine dahl olmak icâb itmez iken Mehmed nâm kimesne zuhûr ve ol-yerleri sâbık müteveffâ-yı Seyyid Mustafa ve Seyyid Fazullah nâm kimesnelerden icâr itmiş idim diyü derûnuna hilâf-ı şart-ı vakıfa hendekler sarf idüb yolu ‘arz ve etrafına divârına ba‘dehu fevt olmağla müteveffâ-yı mezbûrun vârisleri ve ‘ammizâdesi Mahmud nâm kimesne mûrisimiz yedinden bulduk diyü tegallûben zabt ve gadr-i küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb zikr olan yerleri ber-mûceb-i şart-ı vakıf vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ defter-i hâkânî mûcibince zabt itdirilüb mezkûre hilâf-ı şart-ı vakıf ol-vechile ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı [hakk] olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene (1)159

197/2

Karaman Vâlîsine Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Medine-i Bor mahallâtından Çaka Mahallesi’nden Kubile Keşiş ve Avakim Keşiş ve diğer Kubile Keşiş zimmîler gelüb mahalle-i mezbûreden zimmî veled-i Sefer ve diğer zimmî veled-i Kostantin ve Eftem veled-i Havva nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli senesinde bunlara şütüm-ı galîza ile şetm ve hetk-i ‘ırz eylediklerinden gayrihâ hevâlarına tâbî‘ ehl-i ‘örfe istinâden ma‘lûmu-l-mikdâr akçaların gasb ve mezbûrların şerrlerinden bir vechile emn ve rahatları kalmayub ve da‘vet -i şer‘ olunmalarından dürlü şerr ve zâbite itâ‘at itmeyüb ziyâde ta‘addî ve mesfûrların keyfiyetleri su‘âl olundukda vech-i meşrûh üzere olduğın kırk neferden ziyâde kimesneler ‘alâ-tarîki’ş-şehâde ihbâr ve taraf-ı şer‘den iki kıt‘a hüccet-i şer‘ virilmişken henüz icrâ-yı hakk olduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyyeleri mûceblerince şer‘le görölüb edâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

197/3

Anadolu Vâlîsi Sadr-ı Esbâk Vezîr Ali Paşa’ya ve Karaman Vâlîsi Vezîr (Boşluk) Paşaya Ilgın ve Kırili ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Kütahya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Ilgın kazâsına tâbî‘ Belekler nâm karye sâkinlerinden Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb bu yine karye-i mezbûrede dört sene mukaddem nâmzedisi olan (boşluk) nâm bikr-i

bâligayı hüsn-i rızâsı ve mehr tesmiyesiyle huzûr-ı müslimîne kendüye ‘akd-i nikâh idüb menkûhası mezbûreye şer‘an bir vechile dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrede şekâvet ile meşhûr Bekir Efendi oğlu dimekle ma‘rûf Ömer nâm şakî kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi‘ ma‘lûmu’l-esâmî eşkıyâyı başına cem‘ ve ittifâk ve bu kisb-i(?) eşnâ’sında(?) mâ‘en âlet-i harb ile nısfu’l-leylde gelüb hilâf-ı şer‘-i şerîf hânesini basub menkûhası ve mezbûreyi fuzûlî ve cebren ahz u kabz zaleme ve mütegalibeye istinâden karındaşı yanına götürüb bunun iki yüz guruş mikdârı masrûfâtı gidüb ol-vechile hükm-i gadr ve ta‘addî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan mütevellid fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve hassa-i mezbûr taht-ı hükümet ve kazânında geşt u güzâr üzere olduğun bildirüb bu dahi mahallinde fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görölüb zevcesi mezbûre mezbûreyi kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün bulunduğu mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

197/4

Tashîhi üzere tebdîl olunur

Karaman Vâlisine ve Larendi ve Gaferyat ve Aladağ ve Pirlevganda Kâdılarına Hüküm Ki,

Bi’l-fi’l Re‘îsu’l küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb zikr olunan kazâlarda vaki‘ ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin ‘uhdesinde olan hâce hassı mukâta‘asına resm-i yaylak ve kışlak defter-i hâkânîde hassı karyelerinin zikr olunan kışlak ve yaylakdan İçil Sancağı dâhilinde ve gayrı sancaklardan konar ve göçer Yörükân ta‘îfesini ve Türkman ‘Aşîretlerin ba‘zıları zamanında eyyâm-ı hatminden çıkub yaylayub ve kışlayub otundan ve suyundan intifâ‘ itmeleriyle tahammüllerine göre yaylak ve kışlak ve ziyâdeden kabzına me‘mûr havâss-ı merkûm voyvodası (boşluk) zîde kadruhu taleb eyledikde tâ‘ife-i mezbûrlar kemâ neşvetden nâşî hilâf-ı kânûn defter virmekde muhâlefet ile hass-ı merkûm halden kesr ve noksân terettübüne bâ‘is olmalarıyla defterde dahi merkûm hassı olunan kışlak ve yaylaklarından manda ve koyun ve sâ‘ir davarlarıyla çıkub yaylayub ve kışlayub levendât ve sûret-i ağnam iden gerek Yörükân ta‘îfesi ve gerek sâ‘irleriyle her kim olur ise tekâlîfden tahammüllerine göre yaylak ve kışlak rusûmları ma‘rifet-i şer‘le ‘alâ-eyyi-hâl tahsîl ve kazâ-i mezbûr dahi mezbûr voyvodalarına mihr sene şerîfim virenlerine şimâllerini sefer

ol-terekeleri alub mezbûr hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin vech-i meşrûh ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâsıt-ı Safer Sene (1)159

198/1

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı Olan (Boşluk) Dâme İkbâluhu Mevlânâ Develü Kâdısına Hüküm Ki,

Sen ki Develü kâdısı mevlânâ mûmâ-ileyh Mustafa zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb nefsi-i Develü sâkinlerinden sadât-ı kirâmdan Seyyid el-Hâcc Ömer ve Seyyid Süleyman ve Seyyid Hasan ve Seyyid Osman ve Seyyid Ebubekir ve Seyyid Latif ve Seyyid İbrahim ve Seyyid (boşluk) ve Seyyid (boşluk) zîde şerefuhum meclis-i şer'a varub bunlar emr-i şerîfimle vâki' ve vârid olan tekâlîfden a'lâ ve evsât ve ednâ i'tibârıyla tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden edâya râzılar iken ittihadından men' ve mütemevvil olan zaleme ve mütegalibeden ba'zıları mücerred kendüm tekâlîfleri tahkîk için bunların üzerlerine tahammüllerinden ziyâde hilâf-ı kânûn tekâlîf -i tahmîl ve mâlda tahsîl ve ol-vechile hisselerine düşen tekâlîfleri bunlara çekdirdiklerinden gayrı voyvoda ve mütesellim ve sâ'ir ehl-i 'örf ta'îfesi taraflarından dahi bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye ve emr-i şerîfe mugâyir ra'iiyet vermez iseniz bağlarınızda kadîmden beru cereyân ide gelen suyu virmeyüz düyü ta'cîz ve rencîdeden hâlî olmamalarıyla ol-vechile gadr ve ta'addî olunmayub men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki'-i hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

198/2

Karaman Vâlîsine ve (Boşluk) Ve (Boşluk) ve Müsellemine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kaysseriyye kazâsına tâbî' Erkilat nâm karye sâkinlerinden Ebubekir nâm kimesne ile ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zimmîler gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden mezkûr Ebubekir'in karındaşı Mustafa nâm kimesne mesfûrların mûrisleri rufekâları olan Hureban ve Delot ve Tilos nâm zimmîler ile bundan akdem kisb u ticaretlerinçün mahall-i âharda giderler iken konar ve göçer ta'îfesinden Kenek ekrâdından eşkıyâdan Emir Şah oğlu Kara Halil ve Tanoğlu Veli ve Avşar Türkmanından Hacı Ali oğlu Hacı Ali ve Hacı

oğlu dimekle ma'rûf şakîler rufekâları olan sekiz nefer eşkıyâ ile karye-i mezbûreye Kızıllar [nâm] mahalde bin yüz elli (boşluk) senesinde önlerine inüb mezbûr Ebubekir'in karındaşı mezkûr Mustafa ile rüfekaları olan zimmî mesfûrları hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk ta'allül ve muhâlefet mevcûd sekiz kise akça ol-mikdârı nukûd ve eşyâların nehb u gâret idüb küllî gadr ve ta'addî eylediklerin ve hakk-ı vusûl taht-ı hükûmet ve kazânızda geşt u güzâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde zâbitleri mûcibince şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf nehb u garet eyledikleri ol-mikdâr kise ile nukûd ve eşyâları tamâmen tahsîl ve bunlar alıvirülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalden şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

198/3

Karahisar-ı Yahyalı Nâhiyesi Nâ'ibi ve Kayseriyye Sancağı Müsellemine Hüküm Ki, Mehmed nâm kimesne gelüb Yahyalı kazâsında sâkin bunun mûrisi hemşiresi oğlu Aziz nâm kimesne kendü hâlinde iken yine Yahyalı kazâsında sâkin sâbıkan voyvoda olan Mahmud nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde mûrisi mezbûr hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk diyet icâb ider âlet ile katl idüb gadr-i küllî itmeğle bu dahi bundan akdem mezbûrdan diyetini taleb eyledikde mezbûr mütegalibeden olduğundan bir dürlü mukâvemet ider mezbûr ol-vechile henüz icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk katl eylediği mûris-i mezbûrın diyeti tamâmen tahsîl ve mezbûrdan kendüye alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğin mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

198/4

Karahisar-ı Yahyalı Nâhiyesi Nâ'ibi ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine Hüküm Ki,

Yahyalı kasabasından Abdulnebi nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta'addî ve rencide olunmamak icâb ider iken yine Yahyalı kasabasinda sâkin sâbıkan voyvoda olan Mahmud nâm kimesne kendü hâlinde olmayub

mütegallibeden olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen üç yüz guruş kıymetlü bir re’s atını alub küllî gadr ve ta‘addi eyledüğün bildirüb şer‘le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen fuzûlî alduğı bir re’s atı mezbûrlar gerü kendüye alıvirilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

198/5

Akşehir Kâdısına [Hüküm] Ki

Sen ki Akşehir mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb kazâsına tâbi‘ Avşar nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed oğlu el-Hâcc Süleyman nâm kimesne karye-i mezbûre ahâlîsinin (...) (...) idecek câmi‘-i şerîf deşt-i ihtiyaç ile muhtaç ve hizmetde ve mezâlimleri olmakdan nâşî kendü mülk arâzîsi üzerine kendü mâlıyla hassaten ta‘ddiden câmi‘-i şerîf binâ idüb kimesneye zarâr-ı şer‘îsi olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesneler hilâf-ı şer‘-i şerîf fîmâ-ba’d ta‘addi itmeleriyle men‘ ve def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

199/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu (Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya sükkânından sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Osman gelüb yine Konya’da sâkin Hacı Topal Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde bundan akdem fevt olan karındaşı Süleyman nâm kimesnenin elli kise akça mikdârı gerek nukûd ve gerek eşyâ ve evvâb ve ma‘lûmu’l-mikdâr alınmakdan ‘alâ-mâ farazallahu ta‘âlâ bunun hissesine isâbet iden mâl-ı mevrusesi ber-vech-i def‘ taleb eyledikde kuvvet-i mâliyesi sebebiyle a‘yân ve mütagallibeden ba‘zı kimesnelere istinâden edâda ta‘allül ve muhâlefet ve bu anâ gelince mukâvemet ikrârı olmadığından icrâ-yı hakk mümkün olmadığı bildirüb şer‘le görülüb mübâşir ma‘rifetiyle karındaşı müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl mâl-ı mevrusesi tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfimle recâ itmeğün ta‘yîn olan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görülüb ihkāk-ı hakk ve ‘arz ve i‘lâm olunmak için yazılmışdır.

199/2

Yeniil ve (Boşluk) Kâdılarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Yeniil Hass-ı Voyvodasına Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Konar-göçer ta'îfesinden Beni Çetmi(?) Cemâ'atı'nden Bekir bin Kılıç nâm kimesne gelüb bunun karındaşı Hüseyin nâm kimesne kendü hâlinde ve taraf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken Kayseriyye kazâsına tâbi' Sarımsaklı nâm karye ahâlîsinden Seyyid Süleyman Ağa veled-i İsmail ve karındaşı Deli Hüseyin dimekle ma'rûf kimesneler kendi hâllerinde olmayub eşkıyâdan olmalarıyla hevâlarına tâbi' karye-i mezbûre ahâlîsi ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ile müttefikan ve bin yüz elli (boşluk) senesinde karındaşı mezbûr Hüseyin'in hânesini basub hilâf-ı şer'-i şerîf sağ tarafından kurşun ile karındaşı mezbûr Hüseyin'i darb ve katl ve ziyâde zulm ve fesâd eylediklerin ve husûs-ı mezbûr keşf ve hüccet-i şer'iyye olmuşiken henüz icrâ-yı hakk olduğın ve şakî mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazânızda geşt u güzâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır.

199/3

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Kayseriyye kazâsı nâ'ibi mevlânâ Mehmed Sâdık zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb ber-vech-i ma'îşet Kayseriyye Sancağı'na mutasarrıf eyâlet ve haşmet ve besâlet penâh emâret ve rıfkıyet ve sadet dest-gâh alinecâh bülend bârgâh hâlâ Abdullah ve Asi Ahmed han dâme ikbâluhunun 'iyâl ve evlâdını mukaddemâ Kayseriyye nakl ve iskân olunmağla ruzmerreleri ru'yet olunmak üzere ol-vakitde fermân-ı âli sâdır olub bilâ-dâhil tevâbî'i mezbûrun seferiyye mâlî ve hasları ve mütesellimlik şehrisi han mûmâ-ileyhe teslim olduğu ve zikr olunan mesârif beher mâh dört yüz elli gurus bâliğ olunmağla fukarâyı re'âyânın edâya kudretleri olmadığı i'lâm olundukda mezbûr livâ-i mezbûr mütesellimi zabt idüb gedik hasları ve sâ'ir avâ'idlerinden hâsıl olanı kabz iderek zikr olunan mesârif ta'arruz itmek vechile beher mâh iktizâ iden ol-mikdâr akça mütesellimi tarafından edâ ve teslim olub fukarâ-yı ra'ıyyetleri mesârif-i merkûm mütâlebe olunmak bâbında elli sekiz evâsıt-ı Rebi'u'l-evvel'inde iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-

fi'1 Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun i'lâmıyla virildi emr-i şerîfim mûcibince mütesellim Mustafa zîde kadruhu han mûmâ-ileyhe Sivas'a gelince altı aylık şehriye ve hasları akçası ve imdâd-ı seferiyyesini tamâmen kendüye virüb zimmetinde bir nesne kalmamağla altı aydan sonra işliceğ şehriyyelerin üzerlerine kendi yedinden ikişer yüz ve şehriyyeden mâ'adâ bin iki yüz guruş mikdârı akça virüb cem' kethüdâsı Şehsüvar zîde kadruhu tarafından yedine temessük virilmekle mûcibince şehriyeden ziyâde ma'rûfı olan meblâğ-ı mezbûr el-mezbûrun şehriyyesinde edâ ve teslîm olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrını iltimâs eyledüğün 'arz ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan ahkâm-ı kuyudâtına mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmakda seferiyye akçası hân mûmâ-ileyhin kapısı halkı için terettüb olmuş olub ve mukaddemâ virildi emr-i şerîfde haslundan ve sâ'ir avâ'idlerinden hâsıl olan ile masarufı ru'yet olunmak seferde olduğun iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'1 Re'îsu'l-küttâbım olan mûmâ-ileyh el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmişken mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

199/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Kayseriye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

'Ulemâdan Mustafa zîde 'ilmuhu gelüb evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere üç yüz seneden beru eben 'an-ceddin berât-ı şerîfimle mütevellisi olduğü cedit Hüseyin Baykara Vakfı'nın defterde mukayyed karyelerinden Kayseriyye muzâfâtından Göstere nâhiyesine tâbi' Kulu nâm karyesinin hâsıl olan gallesinden ma'lûmu'l-keyl mahsûl vakfıma kazâ-i sâkinlerinden Şakî oğlu Hacı ve Kara Murad oğlu Ali nâm kimesneler fuzûlî ahz u kabz idüb vakf-ı şerîfe gadr olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görölüb mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf aldıkları mahsûl-i vakf kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

199/5

Karaman Vâlîsine Larend ve (Boşluk)Kâdılarına Hüküm Ki,

Larend kasabası mahallâtından Hisar Mahallesi sükkânından zu'amâdan Ali zîde kadruhu bu me'mûr olduğü sefer-i hümâyûnumda olub ve emr-i şerîf ile vâki' tekâlîfden hissesine düşen tekâlîfî mahalle-i mezbûra ahâlîsiyle mâ'en edâ olunub bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i

şakka talebiyle rencîde olunmak icâb itmez iken ehl-i mahalle-i mezbûre ahâlîsi ehl-i ‘örf ta‘îfesiyle yekdil ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle ‘iyâl ve evlâdına ta‘addî ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka diyü bunun gıyâbında bin yüz elli (boşluk) senesinde ma‘lûmu’l-mikdâr akça alub gadr eylediklerin bildirüb hilâf-ı şer‘ ve kânûn aldıkları akça kendüye alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

199/6

Karaman Vâlsine [ve] Kayseriyye Monlasına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Ahikul nâm karye ahâlisinde (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları gelüb bunların üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîf ve imdâd-ı seferiyyeyi edâ idüb Kayseriyye eyâletinde Kenar-ı Irmak kazâsına tâbi‘ Obruk nâm karye mahallâtından bi’l-fi‘l zabt ve tasarruflarından tekâlîf için icâb ider hâneye bağlı emlak ve kadimî re‘âyâ paraları yoğiken mezkûr Obruk karyesi ahâlîsi ‘avâriz ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîfden siz dahi hissenize düşeni bizimle mâ‘en viriniz diyü hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb hilâf-ı kânûn zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

200/1

Karaman Vâlsine Kayseriyye Nâ’ibine Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Cafer Fevzi zîde kadruhu gelüb Kayseriyye Sancağı’nda ve kazâsı muzâfâtından (...) nâhiyesinde Akar nâm karye ve gayriden altı bin yedi yüz elli akça tımâr mutasarrıfı Ömer’in bilâ-vâkıfından Sahra nâhiyesinde Arguncuk nâm karye ve gayriden otuz sekiz bin yüz doksan akça mezbûrân tezkîresiyle mutasarrıf olduğu ze‘âmetine ilhâken elli yedi Ramazan’ının ikinci gününden tevcîh ve tezkîre ile üzerinde iken âhardan mütekâid Mustafa tama‘-ından nâşî âhardan sabî Ömer için ol-gaybdır diyü elli yedi senesinde Âsitâne’den aldıktan sonra eğerci kuvvetinden ‘arz-ı hâl mûcibince ale’l-müsemme berât ve gadr itmeğle tımâr-ı mezbûrânın kuvvetlerinden ve Ali’nin ref’inden elli sekiz senesi Rebi‘u’l-âhire’nin onuncu gününden Kars cânibi ser-‘askerî sâdır iş bu vezîrim el-Hâcc Ahmed Paşa edâmallâhu ta‘âlâ iclâluhu tarafından ibkâ ve tezkîre ve

enbâ mîr-i mîrândan mûmâ-ileyhe ilhâken tevcîhi Âsitâne'den oğlı olmak üzere berât olunan sabî Ömer'in tevcîhi tarihinden seksen altı gûn mukaddem ba'dehu ibkâsı tarihi mezkûr Ali'nin tevcîhi tarihinden yirmi yedi gûn mukaddem olduğundan başka mezkûr sabî Ömer müteveffâ-yı mezbûrun oğlı olmayub âharın oğlı olmak üzere berât olunması mezkûr mütekâid Mustafa'nın ceddisi olub ve mezbûr Ali'nin dahi şahsi nâ-ma'lûm ve hesâbı ma'zum iddükde Mîr-âlây Hacı Ömer 'arz itmeğin 'arz ve tezkîresi ve Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun i'lâmı mûcibince ref'inden mûmâ-ileyh Cafer Fevzi zîde kadruhuya ilhâken ibkâ ve berât-ı şerîfimle üzerinde olub dahl olunmak icâb itmez iken mezkûr Hacı Mustafa hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât müdâhaleden hâlî olmaduğın bildirüb tımâr-ı mezbûr berât mûcibince mûmâ-ileyh zabt ve tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı ahz u kabz itdirilüb mezbûr Hacı Mustafa'ya ve âharı bir vechile dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyh Cafer Fevzi zîde kadruhuya tarih-i mezbûrda ilhâken ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olunmakda defter-i hâkânî ve berât mûcibince zabt itdirilmemek için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Safer Sene (1)159

200/2

Karaman Vâlîsi Vezîrehu (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Zu'amâdan İbrahim zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Zengicek nâhiyesinden Mandos nâm karye ve gayriden yirmi sekiz bin yüz doksan akça ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olmağla ze'âmeti karyelerinden taht-ı kazânızda vâki' (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve tevâbi'i karyelerinin bin yüz elli sekiz senesinde vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtı berât mûcibince mûmâ-ileyhin tahvîl tarihine düşmüşiken ba'zı mevâtı sebebiyle re'âyâsı zimmetlerinde kalduğu hâlde ve tarafından bâ-temessük elli sekiz ve elli dokuz senelerinin mahsûlât ve rusûmâtı ahz u kabzına Bostani Şeyh Osman nâm kimesneye vekîl eyledüğün bildirüb berât mûcibince tahvîl tarihine düşen sinîn-i merkûm mahsûlât ve rusûmâtı vekîl-i mezbûr kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb âharı dahl ve

ta‘arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

200/3

Karaman Vâfisi Vezîrehu (Boşluk) Kâdısına Saidili Nâhiyesi Nâ’ibine Hüküm Ki,

Dîvân-ı Hümâyûn kâtiblerinden Abdurrahman dâme zîde kadruhu ‘arz-ı hâl idüb Konya Sancağı’nda Saidili nâhiyesinde Kökez nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğın ze‘âmeti karyelerinden salifu’z-zikr karyesinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyetleri taleb itdikde mücerred rusûm-ı ra‘iyyetleri virmemek için mezkûrlar eben ‘an-ceddin seferü’ş-şer‘ sahîh der-kâr mutasarrıf dergâh-ı mu‘allâ’m yeniçerileri ve sahîhu’l-esâmî sipâhzâdelerinden değiller iken kimi yeniçeri ve kimi dahi sipâhzâdeyiz diyü hilâf-ı kânûn ‘askerîlik iddi‘âsıyla resm-i ra‘iyyetleri virmeyüb mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mahsûlüne gadr-i küllî olduğın bildirib rusûm-ı ra‘iyyetleri kânûn ve defter mûcibince subaşısız alıvirilüb hilâf-ı kânûn ‘askerîlik bahânesiyle ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

200/4

Sehvdir

Karaman Vâfisine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Seyyid Ahmed ve Mustafa ve diğer Mustafa ve Mehmed ve (boşluk) ve (boşluk) zîde kadruhum ve erbâb-ı timârdan Mehmed ve Süleyman ve Seyyid Mehmed ve İbrahim ve (boşluk) nâm sipâhîler ile berât-ı şerîfle mutasarrıf oldukları ze‘âmet ve timârları karyelerinden Aksaray kazâsına tâbi‘ Yıva ve İhlara ve Gösdük ve Selime ve Demirci Köy ve Ağaçlı Köy ve Sorsofu ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ahâlîleri gelüb Aksaray’da sâkin alaybeği olan Ömer nâm kimesne zîde kadruhu ziyâde mütegallice ve cebâbire[den] olmakdan nâşî yine Aksaray sâkinlerinden kethüdâsı olan İbrahim nâm şakî ile yekdil ve kendü gulâmı Mehmed ve hevâlarına tâbi‘ dal kuşak ittibâ’larından ma‘lûmu’l-esâmî eşkıyâyı başlarına cem‘ ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâllerinde olmayub Aksaray kazâsına tâbi‘ Seferhisar nâm karyenin ehl-i zimmet re‘âyâlarından ma‘lûmu’l-esâmî zimmetleri esnâ-yı tarîkde yollarına inüb ahz ve yüz keyl

(...) ta‘bîr olunur mahsûl ve sâ‘ir emvâl ve eşyâları gasb u garet eylediklerinden mâ‘adâ bunların dahi karyelerini basub evlerine girüb ehl u ‘iyâllerine sû-i kasdıyla ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk emvâl ve eşyâları gasb u garet ve bunun emsâli nice gûna zulm ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmayub mezbûrların şerr u mazarratlarından bir vechile emn ve rahatları kalmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ‘is ve bâdî ve ahvâlleri diğér gûn olduğın bildirüb şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk gasb u garet eyledikleri emvâl ve eşyâları mâ‘en tahsîl ve girü ashâbına alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve muhâlefet mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile olan zulm ve ta‘addî ve şerr u mazarratları üzerlerinden men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

201/1

Karaman Vâlisine ve Hacibektaş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacibektaş kazâsında erbâb-ı tımârdan Ali nâm sipâhî gelüb Kırşehri Sancağı’nda Hacibektaş nâhiyesinde (...) nâm-ı diğér Ağcain nâm karye ve gayriden beş bin yüz akça tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf ve sefer-i hümâyûnumda edâ-yı hizmet üzere iken zikr olunan tımârı aklâmından yine livâ-i mezbûrda ve nâhiye-i mezbûrda Çömlek nâm karye ve gayriden sekiz yüz akça bırakılacak âhardan Halil nâm kimesne bunun için ra‘iyyet itdi diyü hilâf-ı inhâ tasdîk ve kendü üzerine berât itdirüb gadr itmeğle bâ‘dehu mezbûrun ref‘inden yine buna tevcîh ve ibkâ olunub hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve bin yüz elli altı senesinde vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı bunun berât mûcibince tahvîl tarihine düşmekle ta‘şîr ve ahz u kabz idüb âhardan beru vechile dahl ve ta‘arruz ve rencîde olunmak icâb itmeyüb ve zu‘amâ ve erbâb-ı tımâr mahsûlünden hasad-ı i‘tibâr olunmayub ancak tahvîl tarihi mukayyed iken hâlâ mezbûr Halil zuhûr ve hevâsına tâbi‘ a‘yân [ve] mütegalibeden ba‘zı kimesnelere istinâden mücerred ta‘cîz ve ızrâr ve celb-i mâl kasdıyla hasad benim göğnüme düşdi diyü kul mücerrediyile hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve nizâ‘ ve makbuzâtı olan mahsûlâtı yerinden almak sevdâsıyla bunu ta‘addî ve rencîde gadr-i küllî berâd eyledüğün bildirüb mezbûr hilâf-ı şer‘ ve kânûn ol-vechile bunu ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın imdi zu‘amâ ve erbâb-ı tımâr mahsûlât hasad-ı i‘tibâr olunmaz ancak tahvîl tarihi mukayyed der-bâb kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

201/2

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı Şam Ardı ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Balcı Şeyh Cemâ'atinin hatîb ve imâm ve müezzin ve sâ'ir müteferrikası Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Niğde Sancağı'nda Şamardı nâhiyesinde altı yedi nefer re'âyâ ve üç aded zemîn ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât gendüm ve şâ'ir ve resm-i çift ve bennâk yekûn ma'a gayrihâ üç bin akça yazı ile karye-i İril(?) Dünderludan Ağlu Cemâ'ati mütemekkin idüb karye olmuştır diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr olduktan sonra Aişe hatun karye-i mezbûre kadîmden Balcı Şeyh Câmi'nin hatîb ve imâm ve müezzine ve sâ'ir mihmanına karye-i mezkûreyi vakf idüb bâkî mahsûli Seyyid Halil evlâdına neslen ba'de nesil tasarruf itmek üzere mukaddemâ gayrı recâ ve mezkûr karyeye mutasarrıf olan sana mîrli ecirden virilmek üzere karye-i mezbûre vech-i meşrûh üzere virilmek için fermân-ı âli bin altı muharreminin yirminci gününde tevki'i kalemiyle defter-i hâkânîde mahall-i tashîh olunub ve bunlar hâliyâha câmi'-i mezkûrun imâm ve hatîb ve müezzin ve sâ'ir müteferrikası olub edâ-yı hizmet idüb karye-i mezbûrenin mahsûlât ve rusûmâtından ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ mûcibince ta'yîn olan ahz u kabz murâd eyledügin Seyyid Halil evlâdından olanlar bâkî mahsûl ve rusûmundan kendülere şart u ta'yîn olunanı almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i şart-ı vakıf karye-i mezbûrenin cümle mahsûl ve rusûmı ahz u kabz ve bunları gadr eyledügin bildirüb defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî Seyyid Halil evlâdından olan mezkûrları karye-i mezkûrenin mahsûl ve rusûmundan câmi'i mezbûr mihmanından bâkî kalan mahsûlden ziyâde tecâvüz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğın mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Âhir Sene 1159

201/3

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibi ve Kayseriyye Sancağı Mutesellimine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsı ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki' bi'l-cümle tekâlîflerin cem'ine me'mûr olanlara edâ idüb emr ve defterden ziyâde talebiyle rencide olunmaları icâb itmez iken on bir seneden beru ve tahammülleri olan Kayseriyye'de sâkin Sahrancı oğlu Mehmed kethüdâ dimekle ma'rûf kimesne Kayseriyye

karyelerin söz sâhibleri ve kethüdâlarıyla yekdil ve sinîn-i merkûmeden beru tevzî‘ olunan tekâlîflerin hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i emr ve defter kendüleri için ziyâde akça zamm ve fukarâ üzerlerine tahsîl ve cebren tahsîl ve ekl ile tekâlîfleri iki kat olub emvâlleri diğer gün ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ‘is ve bâdî olduğın ve mezbûr ile hesâb görüb emr ve defter mûcibince ziyâde aldığı alıvirilüb icrâ-yı hakk murâd eylediklerinden mütegalibe mezbûr kimesnelere istinâden hesâb görmekten ibâ vü imtinâ‘ ihkāk-ı hakk ve kemâ gadr murâd eylediğın bildirüb mahallinde şer‘le hesâb görölüb zimmetinde zuhûr iden hakk-ı fukarâ girü istirdâd ve ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

201/4

Kayseriyye Monlasına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan el-Hâcc Ömer zîde kadruhu gelüb Kayseriyye Sancağı’nda Sahra nâhiyesinde Muncusun nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğın icmâllü serbest ze‘âmeti karyelerinin rusûm-ı serbestesine âhardan dahl olunmak icâb itmez iken mîr-i mîran ve mîr-livâ ve mütesellim ve voyvoda ve subaşı ve sâ‘ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi tarafından hilâf-ı kânûn müdâhale ve re‘âyâsı rencide olunmak kânûn üzere serbest emr muharrer olmuşdır.

Fi Evâsıt-ı Safer Sene (1)159

201/5

Kayseriyye Monlası (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Cafer Fevzi zîde kadruhu gelüb Kayseriyye Sancağı’nda Sahra nâhiyesinde Argıncık nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğın ze‘âmeti karyelerinden Kesberun(?) ve Gesi ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerinin defterde mukayyed zimmi ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkub varub taht-ı kazânızda vâki‘ ba‘zı kasabât ve kurâ ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla ol-makûle defterlü re‘âyâları bulundukları mahallerden kaldırılıb kadîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek istedikde ba‘zı mütegalibeye istinâden hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet ve ze‘âmeti mahsûlünün kesr ve noksân terettübüne bâ‘is oldukların bildirüb kadîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediklerin ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek emrim olmuştur.

202/1

Ber-Vech-i Arpalık Beyşehir Sancağı Mutasarrıfına ve Bozkır ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ze'âmeti karyelerinden Beyşehir Sancağı'nda Bozkır nâhiyesinde Kazıkdere nâm karye ahâlîsi gelüb bunların karyelerinin defter-i kânûn hâsıl-ı tahtında mevrâ-i Kuyamluca(?) ve Karaköy ve Göçek(?) ve Damyeri ve Karakaya ve Göbek(?) ve Kanad Anamur Çayırı (...) hâric ez-defter karye-i mezbûrenin ekinliğidür diyü mukayyed ve karye-i mezbûre hâsıl ile mahsûl mevrâ-i mezbûreyi karye-i merkûm ahâlîsi hîn-i tahrîrden beru eben 'an-ceddin mutasarrıf ve âhar sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmi sâhib-i 'arza edâ ile gelüb âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken civârlarında vâki' erbâb-ı tımâr karyelerinden Fart nâm karye ahâlîsi zuhûr ve şirrete sülûk ve birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve mücerred ta'cîz içün bunların karyeleri hâsıl ile mahsûl ve karye-i mezbûrenin ekinliğidür diyü Mukayyed mevrâ'alarçün (..) Akyazı(?) ve attar ve (...) müsemmâ ve başka kurâ ve bizim yaylağımızdır diyü karye-i mezbûr başda resm-i defterde zikr olunan karyeler zu'amâ ve sipâhîsine hâsıl kayd olunmuş kadîmî yaylak yerleri yoğiken hilâf-ı kânûn yaylak itmeleriyle mugâyir-i defter kimesneye müdâhale ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarına iddi'aları lağv [u] mahas olduğundan bi-vech-i mu'ârazadan men' u def' olmuşiken yine memnû' ve mündefi' olmayub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter-i hâkânî ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunub tapulu ve temessükli yerleri kendülere kemâ-kân zabt ve zirâ'at itdirilüb karye-i mezbûre olmasının mugâyir-i defter-i hâkânî ve hilâf-ı kânûn ol-vechile olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda ze'âmeti karyelerinden Bozkır nâhiyesine tâbi' iki yüz altı nefer re'âyâ ve iki zemîn ve bir çiftlik ve hâsıl-ı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ dokuz bin akça yazar karye-i Kara (...) ve tahtında bilâ-yazar ve mevrâ-i Kumanluca(?) ve Karaköy ve Göçek(?) ve Damyeri ve Karakaya ve köy ve Kanak ve Anamur Çayırı ve (...) hâric ez-defter bâkî kataraktan dâhildir karye-i mezbûre karye-i mezbûrenin ekinliğidir diyü hazır mahsûlât muharrir kalemiyle tahrîr ve tımârı karyelerinden yine nâhiye-i mezbûra tâbi' otuz nefer re'âyâ ve iki zemîn ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ üç bin akça yazar karye-i Fart olduğu defter-i hâkânîde mukayyed olduğu üzere defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr olunmakdan ber-mûceb-i defter-i hâkânî zikr

olan mezra-i Kumanluca(?) karye-i Fart el-mezbûrenin ekinliği olmak üzere tahrîr olduğu bi'l-fi'l defter emini olan Mehmed Seyyid dâme mecduhu 'arz itmeğin defter emininin 'arz mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fi Evâhir-i Safer Sene (1)159

202/2

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Konya kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid el-Hâcc Mahmud zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medine-i Konya'da vâki' müteveffâ hâsıl 'an-vakfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere berât-ı şerîfimle nısf-ı tevliyyet mutasarrıf olan Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'a varub tevliyyet-i merkûmun nısf-ı âharı 'ammisi oğlu İbrahim nâm sâgirin üzerinde olub vâlidesi Hatice nâm hatun dahi bâ-hüccet-i şer'iyye vasîsi iken âhardan İnce Mehmed nâm kimesne zuhûr ve teveccüh mezkûrede asla alâkası olmayub bir tarîk ile vakf-ı mezbûrun hâdimesinin dahi değil iken ben sâgir-i mezbûr tarafından tasarruf teveccüh umûrını ru'yet iderim diyü müdâhale ve bi-vech mezbûr ve hâdeme-i vakfa ta'cîz ve umûr-ı vakfının ihtirâsına bâdî olmağla bade'l-yevm sâlifü'z-zıkr tasarruf-ı tevcîh umûrını sâgir mezbûr tarafından bâ-hüccet-i şer'iyye şube-i umûrına vasî olan vâlidesi mezbûre Hatice ru'yet bâ-hevâ vasî-i mezbûre tarafından bir mu'temir Ali'ye kimesne vekîl nasb olunub bi-vech İnce Mehmed'in umûr-ı vakfa ve tevliyyetine ve hademesine müdâhale itmemek üzere hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâki'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden hüccet-i şer'iyye ile vasîsi olan mezkûre vâlidesi Hatice ru'iyet umûr-ı tevliyyet kâdire ise bi-nefsihi ru'yet değil diyü tarafından mu'temir 'âlî'ye şart-ı vakıfa merâ'i bir mütedeyyin kimesne vekîl nasb olunub bi-vech-i şer' ve bilâ-sened mezbûr İnce Mehmed'in müdâhalesi men' olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'u'l-Evvel Sene (1)159

202/3

Karaman Vâlisi Vezîrehu Kırşehri ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bozdiyâr(?) kazâsında Yörükân ta'îfesinden (...) Cemâ'ati ahâlisi fukarâsı gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta'addî ve rencide olunmak icâb itmez iken Kırşehri mütesellimi olan Kırşehri'nde sâkin Topal İsmail [nâm] kimesne cebâbireden olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren iki yüz

guruş ve yine Kırşehirî sâkinlerinden Ömer nâm kimesne dimekle ma'rûf kimesne dahi bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen dört kise akçaları alub küllî gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezbûrlardan hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen aldıkları meblağ-ı merkûm tamâmen tahsîl ve kendü kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

202/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu (Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Zu'amâdan Ali zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda ve kazâsında vâki' Gökçeler nâm karye ve gayriden yirmi bir bin akça berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinin bin yüz elli sekiz senesinde vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtı bunun berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken âhardan Süleyman nâm kimesne zuhûr vakfa me'mûr olduğu sefer-i hümayûnumda iken kemâl-i tegallübünden naşı sinîn-i mezbûrede bunun berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı bâ-müceddeden ihtimâm iderim diyü hilâf-ı kânûn fuzûlî ahz u kabz idüb küllî gadr eyledüğün ve mezbûr hâliyâ taht-ı kazâlarınızda mürûr u ubûr üzere olduğun bildirüb sene-i mezbûrede berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb mezbûr Süleyman'ın fuzûlî ahz u kabz eyledüğün mahsûl ve rusûmı ma'rifet-i şer'le görölmeyüb kendüye alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğün kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

202/5

Karaman Vâlîsi Vezîrehuya Hüküm Ki,

Bor kazâsı nâ'ibi mevlânâ sâbık Mehmed zîde 'ilmuhu mektûb gönderüb Bor sâkinlerinden Emir Kenan oğlu Seyyid Süleyman ve Seyyid Ali çavuş nâm kimesneler müceb-i iğrâmları olacak şekâvet ve mel'anetlere tasaddî idüb ehl u re'âyâ kendülerden kemâl-i mertebesi müezzi ve mutazarrırlardır diyü ikisi dahi Kars cânibine nefy ve icrâ olunmak için mûmâ-ileyhe 'arz itmeğle mezbûr Seyyid Ali Çavuş'un mukaddemâ cânib-i mîriye iki bin beş yüz guruş nezdi olub Konya ve Magosa Kal'alarına kal'abend olunmak için sancak hakkında iki kıt'a emr-i 'âlî sâdır olmuşken sâbık Karaman vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhu ta'âlâ iclâluhu ve Bor ve Eskiil kâdıları ve Konya nâ'ibi

mezbûrun hüsn-i hâlini başka başka i'lâm ve Bor ahâlîsi 'arz idüb yüz bin keyl kağı ve kal'adan ıtlâk kânî' istid'â itmeleriyle mezbûr hilâf-ı şer'-i şeif ve mugâyir-i emr-i münîf herkes zuhûr ider ise nezd-i mezbûr kendüden tahsîl olunmak şartıyla afv u ıtlâf ve virilen emr-i şer'-i şerîf kaydları terkîn olunub elli dört senesinde Divân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîf virildüğü müş'îr-i kalem mezbûrdan virilen 'ilm [u] haber ve kaimesinin kayd olunub kâimi baş muhasebeden mestûr ve mukayyed olunmakda Bor kazâsı Karaman eyâletinde vâki' olub ve bu makûle husûslar dahi taraflarından 'arz olunmağa muhtaç olmağla husûs-ı mezbûr sen ki vezîr müşârun-ileyhsin ma'rifetinle görölüb mezbûrân Seyyid Ali Çavuş'un ve Emir Kenan evlâd-ı Ali Seyyid Süleyman'ın nezd-i sâbıkan mugâyir-i şekâvet ve mel'anetleri vâki' ise sıhhati üzere i'lâm olunmak için emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l başdefterdarım olan Yusuf dâme uluvvu i'lâmı itmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşandan yazılmışdır.

Evâ'il-i Rebi'u'l-Evvel Sene (1)159

203/1

Kayseriyye Nâ'ibine ve Mütessellimine Hüküm Ki,

Kayseriyye'de vâki' Seyyid Battal Gazi Câmi'-i Evkâfından müteveli ve zâbiti olan 'ulemâ ve sulehâdan Seyyid Şeyh Hasan zîde sâlahahu gelüb Kayseriyye Sancağı'nda ve kazâsı muzâfatından Cebel-i Erciyes nâhiyesine tâbi' Çay nâm-ı diğêr Seferler karyesinin defter-i hâkânîde mâlikânenin nâ'ibi bunun mütevellisi olduğı mescid-i Battal Gazi Vakfı ve sülûs-i vakf-ı mescid hacet ve sülûs-i vakf-ı mücerred mîr ve divânesi ze'âmet ve tımâr mülhakâtından olmağla karye-i mezbûrenin hevâsına mutasarrıf olan mutasarrıf el-Hâcc Mustafa hâsekî ve Süleyman tarafından subaşları divân tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûmı almağa kanâ'at itmeyüb karye-i mezbûre ve hâsılı mahsûb olan zemîn zikr buyırmuş veled-i Yusuf nâ-ma'lûm diyü mukayyed olan zemînde mâlikâne tarafının alâkası yokdur ve kadîmden beru cümlesi divân tarafından zabt oluna gelmişdir bu makûle kurâ ve mezra'a ve zemîn-i zirâ'ate ihbâr defter-i hâkânîye olub zabt ide gelmişüz diyü da'vâ mukayyed değıl iken fuzûlî müdâhale ve tegallüben zabt ve mahsûl vakfa gadr murâd eylediklerin bildirüb karye-i mezbûre ve hâsılıyla mahsûb olan zemîn zikr buyırmuş veled-i Yusuf el-mezbûre ve zemîn sâ'ire ber-mûceb-i defter-i hâkânî da'vâ mutasarrıflarıyla kirman mezbûre taraflarından zabt ve mâlikâne tarafına 'â'id olan mahsûl cânib-i vakfdan ahz u kabz itdirilüb divân mutasarrıfları hilâf-ı defter-i hâkânîde kadîmden zabt ide gelmişüz diyü karye-i mezbûre ve zemîni mezbûrun mahsûlden mâlikâne tarafına

‘â’id olan mahsûl bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Cebel-i Erciyes nâhiyesine tâbi‘ otuz altı nefer re‘âyâ ile karye-i Çay nâm-ı diğer seferler mâlikâne vakf-ı mescid-i Battal Gazi der-hâric Kayseriyye ve mescid-i hacet vakf-ı Selameddin Lala ‘an-kazâ-i mücerred mîrî der-Kayseriyye ve tahtında zemîn Tanrıvermiş veled-i Yusuf nâ-ma‘lûm ve iki aded zemîn sâ’ire hâsıl-ı divânî hâsıl-ı gallât gendüm ve şâ’ir ve nısf-ı ‘öşr-i kovan ve nısf-ı ‘öşr-i bostan şehriban ve nısf-ı ‘öşr-i bağ ve nısf-ı ‘öşr-i meyve ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ üç bin beş yüz akça ve mâlikâne sülûs-i vakf mescid-i Battal Gazi ve sülûs-i vakf mescid-i hâsıl ve sülûs-i vakf ‘an mahdûmîn gendüm ve şâ’ir ve nısf-ı ‘öşr-i kovan ve nısf-ı ‘öşr-i bâgat ve nısf-ı ‘öşr-i meyve ve nısf-ı ‘öşr-i bostan şehriban yekûn iki bin altı yüz seksen akça yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Çay’a tâbi‘ Cebel-i Erciyes diyû hâsıl-ı divânî üç bin beş yüz akça yazusı Sahra nâhiyesinde Salur nâm karye ve gayrı ile zikr idüb otuz iki bin dokuz yüz akça bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun on bin akçası karye-i Salur el-mezbûre ve gayriden on iki bin iki yüz akça tımâra ber-vech-i tekâ‘üd mutasarrıf Süleyman’ın ve on altı bin iki yüz akçası dahi Kayseriyye ve Adana Sancaklarında Kuramaz ve gayrı nâhiyelerde sâ’ir (...) nâm karye ve gayriden altmış sekiz bin iki yüz dört akça ze‘âmete mutasarrıf dergâh-ı mu‘allâ’m müteferrikalarından el-Hâcc Mustafa hâsekî zîde mecduhunun ve üç bin akçası dahi yine Kayseriyye Sancağı’nda Malya nâhiyesinde Kurucaova nâm karye ve gayriden yirmi altı bin beş yüz seksen altı akça ze‘âmete mutasarrıf Seyyid Mehmed veled-i Mustafa’nın ze‘âmet ve tımârları aklâmı bi’l-iltimâs müşterekleri kaydlarında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmakda defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fi Evâ’il-i Rebi’ü-l Evvel Sene (1)159

203/2

Karaman Vâlîsi Vezîr (Boşluk) Paşa’ya ve Mütevellisi Vâlîsi Vezîr (Boşluk) Paşa’ya ve Kırşehir ve Bozdiyar(?) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Bozdiyar(?) kasabasında sâkin Yörükân ta’ifesinden Özli kabilesi fukarâsı gelüb konar ve göçer Ekrâd ta’ifesinden Karaca Kürd Cemâ’atinden Hacı Halil ve Hacı Ahmed ve Bektaş Dayı oğlu Bekir ve sipâhî oğlu Ömer ve Emir Ömer ve Köse Hacı oğlu (boşluk) nâm kimesneler bundan akdem bunların kabilesine gelüb bizim bir mikdâr develerimiz sizin

cemâ'atindir diyü mâl-ı mîrîniz için Zile voyvodası şart olunmak üzere götürüb bende bin guruş virmek varub develerimizi hâlâs idüb ve sizin mâl-ı mîriniz için halâs terekesini size getürelim diyü bunları ifâl ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların bin guruşlarını alub varub develerini tahallus ve bunlara halâs terekesini götürmeyüb zimmetlerinde kalub ol-vechile bunlara küll-i gadr ve ta'addî eylediklerin ve hâlâ mezbûra taht-ı hükümet ve kazânızda geşt u güzâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde zabt idüb mücebiyle şer'le görölüb mezbûrların zimmetlerinde olan meblâğ-ı merkûm tamâmen nasb ve kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden bulundukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

203/3

Karaman Vâlsine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl sunub ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle 'uhdesinde olan hâce hassı karyelerinden Larende nâhiyesine tâbi' Kılbasan nâm karyenin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde kadîmu'l-eyyâmdan beru 'öşr ve resmi dahi mezbûr tarafından alına gelen yerlerde âharın alâkası olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûrda vâki' Emir Musa Vakfı mütevelliyesi olan Şerife Temir nâm hatun zuhûra gelüb zikr olunan Kılbasan karyesinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde vâki' 'öşr ve resmi dahi mezbûr tarafından alınagelen yerlerden ma'lûmetu'l-hudûd yerler için mütevelliyesi olduğu vakf-ı mezbûr karyelerinden Develi karyesi arâzîsindendir diyü fuzûlî müdâhale bir kaç seneden beru 'öşr ve resmin tegallûben ahz itmeğle mûmâ-ileyhin vekîli olan Osman zîde kadruhu ile sâdır olan emr-i şerîfimle mahall-i tez itmek üzerinde mürâfa'a ve menâzi'-i fehime olan yerler vakf-ı mezbûr karyesi arâzîsinden olmayub mûmâ-ileyhin mâlikâne 'uhdesinde olan hâce hassı karyelerinden Kılbasan karyesinde mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde 'öşr ve resmi kadîmden dahi tarafından alınagelen yerlerden olduğu ol-diyârın hüsn ve ehl u vakf seksen fukarâdan mütecâviz müslimîn şehâdetleriyle şer'an sâbit ve mütevelliyeye-i mezbûra mugâyir-i kadîm mu'ârazadan men' ve ol-yerlerin 'öşr ve resmi kadîmî üzere dahi mezbûr tarafına hükm-i yerler cânib-i şer'den hüccet-i şer'yye virilmişken memnû' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'yye ve kadîm yine fuzûlî müdâhale ve dahi mezbûr-ı mahsûlünden kesrine bâdî olduğın bildirüb hüccet-i şer'yye mûcibince 'amel olunub kânûn üzere 'öşr ve resmi dahi tarafından ahz u kabz itdirilüb mugâyir-i hüccet-i şer'yye

ve kadîm-i mezbûrenin müdâhalesi men‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin hüccet-i şer‘iyye mûcibince kadîmî üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

204/1

Ber-Vech-i Arpalık Beyşehri Sancağı Mutasarrıfına Kırili Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Balganda nâm karye sâkinlerinden zu‘amâdan Mehmed zîde kadruhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Köşek nâm karyesinin iltizâmını der-‘uhde ve vekîl itmiş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden hatîb Ömer dimekle ma‘rûf kimesne bu sefer-i hümayûnumda iken mezbûr Ömer ile yedi senesinde bunun berât mûcibince [tahvîl] tarihine düşen karye-i mezbûre mahsûlünde ma‘lûmu’l-keyl mahsûlün kabz idüb mûmâ-ileyh dahi sefer-i hümayûnumdan ‘avdet ve mezkûrun fuzûlî zabt eylediği mahsûlün taleb eyledikde mahsûl merkûmla virmedüğinden mâ‘adâ mücerred edâ-yı ‘ırz için Âsitâne-i Sa‘âdetime gelüb helâk dürlü iftirâ ile teşekkî ve kendü hâlinde değildir diyü hukûk-ı iddi‘â ve şer‘le görülmek üzere Karaman vâlîsine hitâben bir kıt‘a ısdâr itdirdüm emr-i şerîfim mûcibince bu mahallinde müdafa‘aya râzı iken bilâ-fermân Konya’ya ihzâr itmek sevdâsıyla bunun diyü bâd-ı ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadığın bildirüb mahallinde şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘ ve bilâ-emr-i münîf Konya’ya ihzâr tekâlîfi ile rencîde olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

204/2

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Ilgın ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacı İsmail ve Ali zîde kadruhuma gelüb bunların bundan akdem Ilgın hass-ı mukâta‘ası ‘uhdelerinde iken mukâta‘a-i mezbûr mahsûlünden ma‘lûmu’l-keyl der-anbâr ve yetmiş hınta ve şâ‘irî râci yazar üzere yine Ilgın sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) dahi ba‘zılarını bey‘ idüb ve yedlerine virilmeden deyn temessükleri mûcibince zikr olunan hınta ve şâ‘ir bahâsından olan beş yüz on guruş hakkı defa‘atiyle taleb ve almak eylediklerinden bi-vech-i şer‘î edâda ta‘allül ve muhâlefet ile ibtâl-i hakk küllî gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer‘le görölüb ber-mûceb-i defter-i temessük zimmetlerinde olan ol-mikdâr guruş mahsûlün-bihâsı alıvırilüb ta‘allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

204/3

(Boşluk) Kâdısına ve Dinekkeskini Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

(boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb Dinekkeskini kazâsına tâbi' Karabikar nâm mevzî'inde sâkin Türkman ta'îfesinden cümle Arab Cemâ'atinden bunların Musa Halil bin Musa nâm kimesnenin Göçerek(?) Burnı nâm mevzî'inde Koyun Ağıl olmağla kendü hâlinde kuvvet güdüb getirildiğinden yine Dinekkeskini kazâsına tâbi' (...) nâm karyeden Alaleddinzâde Seyyid Ahmed'in kölesi demekle ma'rûf abâd ve Hacı oğlu Mehmed ve (boşluk) nâm şakîler birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde nısfu'l-leylinden sonra ağılı basub bir kuvvetini sirka ve tûfeng ve kurşunuyla sol ayak topuğundan darb ve cerh itmeleriyle esir cerehâtı ma'rîfet-i şer'le keşf ve mezkûr Halil'in carihâlârı su'âl olundukda carihâ merkûmları olduklarını mûrisleri mezkûr hayâtından haber virüb on beş gûn mürûruyla müte'essiren mûrisleri mezkûr fevt olmağla vech-i meşrûh üzere hüccet-i şer'îyye virilmişiken henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüb hüccet-i şer'îyye mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

204/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu (Boşluk) Kâdısına ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan kıdvetu's-sadâti'l-kirâm Es-Seyyid Osman zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Konya sükkânından eşkıyâdan Receb oğlu Musa demekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde durmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî ve tegallüben bunun hânesinde mevcûd olan bi'l-cümle emvâl ve eşyâyı ve efrası gasb u garet idüb merkûmdan taleb eyledikde mütegalibeden olub ba'zı kimesnelere istinâden bu erden bir-vechile ihkâk-ı hakk olunmayub ziyâde mağrur olduğın bildirüb şer'le görölüb mezbûrdan hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî ve tegallüben gasb u garet eyledüğü emvâl ve eşyâsı alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâili Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

204/5

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nefs-i Develü'de vâki' Emin Zâviyesi'nin evlâdiyet ve meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle zâviyedarı olan İbrahim Mustafa gelüb Niğde Sancağı'nda Develü nâhiyesinde mevrâ-i (...) ve Kara Ağaç nâm mevrâ'anın mâlikânesi zâviye-i mezbûre vakfı ve divânesi Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından ve mezbûrlar hâlâ zâviye-i mezbûrede ber-vech-i iştirâk zâviyedâr olmalarıyla mevrâ'a-i mezbûreyi divân mutasarrıfıyla mâ'en zabt ve mevrâ'a-i mezbûre tarafından zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter-i mufassala havâss üzere 'öşrlerinden mâlikâne tarafına 'â'id olan cânib-i vakfdan ahz u kabza murâd eylediklerin mevrâ'a-i mezbûrenin divân mutasarrıfı divân tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûmı ahz u kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i defterden mâlikâne tarafına 'â'id olan mahsûl dahi fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olduğın bildirüb mevrâ'a-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî divân mutasarrıfıyla zâviye-i mezbûre vakfı tarafından zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmdan mâlikâne tarafına zâhir olan kânûn ve defter mûcibince zâviye-i mezbûr tarafına ahz u kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at oldıkda Develü nâhiyesine tâbi' mevrâ'a-i (...)ve Kara Ağaç'a tâbi' (...) mâlikâne iki baş der-nısf-ı hırâseten zâviye-i Ahi der-nefs-i Develü ve dahl olan gendüm ve nısf-ı 'öşr-i bağdan yekûn ma'a gayrihâ yedi yüz ve mâlikâne nısf-ı 'öşr-i bağdan yekûn ma'a gayrihâ mezbûrân cem' yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr (okunmuyor) bulan yazısı nefsi-i Develü ve gayrihâ ile birikdirilüb defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Havâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olan (okunmuyor) ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve karye-i mezbûrenin mâlikânesi hırâseten zâviye-i Ahi ve divânına Havâss-ı Hümâyûn tarafından zabt (okunmuyor) eyledikde bi'l-fi'l defter emini olan Mehmed Said dâme mecduhu i'lâm itmek i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

205/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Kayseriyye Kâdısına Hüküm Ki,

Sen ki vezîr müşarun-ileyhsin mektûb gönderüb Kayseriyye kazâsına tâbi' Nizeyye nâm karye sâkinlerinden ta'îfe-i nakkaşandan hâlâ İstanbul'da sâkin Halil nâm kimesnenin li-ebeveyn karındaşı Osman İzmir tarafından gelür iken kazâ-i mezbûra tâbi' Dimderesi karyesinden Çukadâr Hacı Ali'nin oğlu İbrahim Kalkancık karyesinden Türkman oğlu Mehmed ve sâğır oğlu İbrahim ve Horsana karyesinden Burhan oğlu Hasan nâm şakîler Kayseriyye civârından İncesu ili Bevaş(?) cânibinden mezbûr Osman bi-gayr-ı hakk bin

yüz elli (boşluk) senesinde kayd ve üzerinde olan nukûd ve eşyâ ve at ve bastın nehb u garet ve küllî gadr itmeleriyle bundan akdem divân olduğu ‘arz-ı hâl ve mezâlim-i hâl olundukda mahallinde şer‘le ihkāk-ı hakk olunmak üzere emr-i şerîfim sâdır ve ber-mûceb-i emr-i ‘âlî buyruldu ile çukadâr ta‘yîn ve teşekkî mezbûre Halil ile mahalendâr zümrelerinden Çukadâr Hacı Ali ve karındaşı Kör Hacı Hasan ondan beru şedîd ve yaramaz mu‘în ve efkâr ‘inâyetde ‘adet-i müstemireleri olub nefsi-i karyede Gözümlü oğlu Hacı Abdulkadir ile ittifak ve zamanlarında virme-yüb emr-i şerîfim adem-i itâ‘at birle mübâşire cevâb virmeleriyle eşkıyâ-yı mezbûrlar Halil’in karındaşı Osman mahall-i mezbûrda bi-gayr-ı hakk kayd ve her nesi var ise nehb u garet eyledikleri ragibe-i tahkîkası sizde ve gadr-i küllî olmağla icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli ‘arz eylediği ecilden sen ki vezîrehu müşârun-ileyhsin ma‘rifetinle mahalde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk ve vâki‘-i hâli mahzâr birle ‘arz olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

205/2

Aladağ ve Belviran ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Hasan ve Mehmed Emin zîde kadruhuma gelüb Konya Sancağı’nda taht-ı kazânızda vâki‘ ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları ze‘âmetleri karye ve mezra‘alarının bin yüz elli senesinde zâbiti (boşluk) nâm kimesneye der-‘uhde ve iltizâm ve mezbûr dahi iltizâm ve sene-i mezbûrede ze‘âmetleri karyelerin ve mezra‘aların zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı ahz u kabz ve iştirâk ve makbuzı bedel-i iltizâmını tecâvüz itmişken şimdi mezkûr şirrete sâlik ve eşîrrâdan olmağla mücerred celb-i mâl için zarâr iddi‘âsıyla bi-vech-i şer‘-i şerîf ve gadr murâd eylediğin bildirüb sâlifü’z- zikr karye ve mezra‘aları mahsûl ve rusûmundan sene-i mezbûrede mezkûrun makbûzatı yine bâliğ olduğın mahalde ma‘rifet-i şer‘le mevkûfî olanlardan tefahhus ve mahzâr ve defter ve dersa‘âdetime sıhhat üzerine i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölüb i‘lâm olunmak için yazılmışdır

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

205/3

(Boşluk) Anadolu Vâfisi Sadr-ı Esbâk Vezîrim Ali Paşa’ya Hüküm Ki,

Kayseriyye Sancağı alaybeğisi Mehmed zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Kayseriyye Sancağı’nda Kenar-ı Irmak nâhiyesinde Çukur nâm karye ve

gayriden yirmi dokuz bin altı yüz akça ze‘âmete elli beş senesinde Seyyid Ali veled-i Seyyid Mehmed’in üzerinde ve sâbikan Diyarbakır vâlisi vezîr Ali Paşa’nın hizmetinde olduğu ze‘âmetine zarâr gelmemesi üzere kaydına şerr ve elli altı senesinde dahi hüccet-i şerîfe kethüdâ üzere kayd-ı meşrûh ve bu neferiyle vilâyetinde kalub sefere varub neferinden elli yedi senesi Receb’inin yirminci gününde düstûr [u] mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmu’l-‘alem ser-asker sâbikan el-Hâcc Ahmed Paşa edâmallâhu ta‘âlâ iclaluhu tarafından Ali’ye tevcîh ve tezkîre olunduktan sonra sene-i mezbûre Şevvâl’in yirmi ikinci gününde tekrâr Kars cânibi ser-‘askerî müşârun-ileyh tarafından ibkâ ve virilen tezkîre mûcibince Âsitâne’den berât eyledikde merkûm Seyyid Ali ta’aruz eylediğin binâ’en ser-‘asker paşa huzûrunda mürâfa’a olmadığı der-kâr olunmamak üzere kaydına meşrûh ve bayrağı altında mevcûd ve çay muharebede kolı ve ayağı mecrûh ve merkûm Seyyid Ali terk-i hizmetindir diyü eyâlet-i merkûmenin çavuşlar kethüdâsı ve el-yevm alaybeğleri i‘lâmlarıyla tavsiye olmağla Seyyid Ali’nin alâkası kalmamak iktizâ eylediğin iftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim bi’l-fi’l Re‘îsu’l-küttâbım el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm itmeğle merkûm Seyyid Ali veled-i Seyyid Mehmed’in nâ-mevcûdunda mezkûr Ali’ye elli sekiz senesinde ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde alub lâkin bu def’a yine merkûm Ali’nin ref’inden mezkûr Seyyid Ali’ye tevcîh olunmak bâbında livâ-i mezbûr alaybeğisi merkûm ile Kayseriyye nâ’ibi mevlânâ Mehmed Sadık zîde ‘ilmuhu başka başka ‘arz ve Kırşehri ve Niğde ve sâbikan Kayseriyye alaybeğleri dahi mühürleri mutâbık mahzâr birle i‘lâm ve istirhâm itmeleriyle ta’yîn olunan çavuş başlarıyla ze‘âmet-i mezkûr mutasarrıfı Ali ile Seyyid Ali bu taraftan sen ki ser-‘asker müşârun-ileyhsin huzûrun ihzâr olub sancaklusından ve deli başlarından vâki’-i hâli bi’l-muvacehe istibar ve tarîk-i hizmet olub sefer-i hümâyûnumda nâ-mevcûd olduğu cihetinde ze‘âmeti mezbûr Ali’ye virilüb alâkası olmadığı vâki’ midir değil midir eğer mevcûd olub ze‘âmet-i mezkûr mezbûrândan her kangısının hakk hârici ise ana tevcîh ve tezkîre olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

205/4

Karaman Vâlsine ve Hacibektaş ve Kırşehri Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Abdullah zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunun ze‘âmeti zirâ‘atleri vukû‘unda müşterekleri olan Hacibektaş kazâsına tâbi‘ Mucur nâm karye sâkinlerinden Uzun Ali ve Kırşehri kazâsında sâkin İbrahim nâm za‘imler ile mezbûr İbrahim’in ve kıbel-i şer‘iyyesi olan İsmail husûs-ı mezbûr için mübâşir getürüb her ne mikdâr akça harc ve sarf idersek meblağ-ı merkûmdan hakkımıza düşeni sana edâ idelim

diyü kul ve ta'ahhüd ve ol-vechile buna emr itmeleriyle bu dahi mezbûrların emirlerine binâ'en şartı'r-rucû' bin yüz elli senesinde ta'yîn olan mübâşire dört yüz guruş ücret-i mübâşiriyye virmeğle mahdûmı olan meblağ-ı merkûmı mezbûrların hisselerine isâbet iden iki yüz guruş defa'atle taleb eyledikde mezbûrlar birbirleriyle yekdil ve ziyâde eşirra ve tegallübeden olmalarıyla ba'zı ehl-i 'örfe istinâden meblağ-ı mezbûrı virmekde ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb şer'le görölüb hakk alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

206/1

Nevşehir (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kasabasında Türkman ta'îfesinden Hacı Ahmedlü 'Aşîretinden Osman bin Halil gelüb ve bunun hâlâ menkûhası olan Elif nâm hatun için bundan akdem sagîre küllî halden iken hâlâ kazâ-i mezbûr sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne karndaşları Ahmed ve Nasuh ve Hanifi nâm kimesneler ile yekdil ve sen benle nikâhlısın diyü mezkûr İbrahim müdâhale itmeğle mezbûre Elif hîn-i bulûğdan istima' itdiği anda hüccâc müsliminden akd mezbûr ma'rifet-i şer'le fesâd ve ba'dehu mezbûr Yahya'ya nefsi-i şuhûd mahzârında ma'rifet-i şer'le terkîm idüb menkûhası mezbûreye şer'an âhardan bir vechile müdâhale olunmak icâb itmez iken merkûmun Ahmed ve Nasuh ve Hanifi 'arz ve nefsanîlerini icrâ kasdıyla mütegalibeden hevâlarına tâbi' Türkman ağası hevâdarı Hacı Ali nâm kimesne istinâden ve zaiyyetinden peydâ eyledikleri mürûr hüccet ibrâzıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde üzerine mübâşir götürüb cebren ve kahren bunun menkûhası mezbûre ile vâki' eşkıyâsını bi-gayr-ı hakk ahz idüb ziyâde gadr ve tasaddî ve küllî darb eylediklerin bildirüb şer'le görölüb menkûhası mezbûre ile eşyâsı alıvirilüb edâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

206/2

Karaman Vâlisine Ilgın ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ilgın kazâsı sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm sagîrlerin vâlideleri ve vasîleri olan (boşluk) nâm hatun gelüb sagîrlerden mezbûrânın babaları Hacı Ahmed nâm kimesne

kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ vaz‘ ve ta‘addîsi yoğiken Ilgın sâkinlerinden sâbikan serdâr olub Koçbaşı Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbî‘ eşkıyâ ile yekdil ve babaları merkûm kazâ-i mezbûra tâbî‘ (boşluk) nâm karyede sâkin iken vakt-i eyâlet olan harc ile bin yüz elli (boşluk) senesinde darb ve cerh ve katl eyledüğinden mâ‘adâ yanında mevcûd altı kise akçadan mütecâviz nukûd ve eşyâları nehb u garet idüb ziyâde fesâd ve şekâvet ve ta‘addî eyledüğün ve tarafından Ali nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olan (boşluk) zîde kadruhu ma‘rifeti ve zâbiti ma‘rifetiyle şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk aldığı meblağ-ı merkûm bi’t-tamâm tahsîl ve vekîl-i merkûm alıvirilüb icrâ-yı ve ihkāk-ı hakk olunmak emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

206/3

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı (Boşluk) Dâme İkbâluhuya ve Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Develü kazâsına tâbî‘ Tonbak nâm karyede vâkî‘ Şeyh Ahi Zâviyesi Vakfı’nın mütevellisi ve zâviyedârları olan şeyh İbrahim ve şeyh Mustafa ve şeyh Cafer ve şeyh Abdulnebi salâhahum gelüb karye-i mezbûrede vâkî‘ vakf-ı mezkûrun vakfiyyesinde mukayyed ma‘lûmetu’l-hudûd ‘arz-ı hâliyesine karye-i mezbûreden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler bunların ednâsız nefleriçün gendüm gares itmeleriyle bunlar dahi kalemi vakf-ı mezbûr ol-ma‘rufla kendü ma‘rifet-i şer‘le kal‘a itdirilmek istediklerin mezbûrların Deli Hasan oğlu Süleyman ve Zileli Güleş İbrahim ve Zileli Çavuş oğlu Deli Mehmed ve Deli Hacı Ali Oğlu Diri Mehmed nâm kimesneler tahrîk ve icrâ-yı hakk olunmadüğün bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb icrâyı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

206/4

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı’nda Mutasarrıf Olan (Boşluk) Dâme İkbâluhu Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Şeyh İbrahim zîde salâhahu gelüb Develü kasabası sâkinlerinden Beyrud oğlu Ömer Ağa dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde hüccet-i şer‘iyyeden

iki yüz guruş alacak hakkı olup kıbe'l-ezâ merkûm Ömer fevt olmağla kasaba-i mezbûre sâkinlerinden terekesine vaz'ul-yed olan ve ref'ileri ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerden taleb eyledikde bi-vech-i şer'î dürlü illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet gadr ve ta'addî üzere oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâst-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

206/5

Nevşehir Kazâsı Nâ'ibine ve Şerefli Voyvodası (Boşluk) Zîde Mecduhuya Hüküm Ki,

Şerefli 'Aşîreti'nden Kayaşlı Cemâ'ati'nden Süleyman nâm kimesne gelüb cemâ'ati mezbûrdan Hüseyin bin Hasan ve Ali bin Mehmed ve Veli bin İbrahim nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde menzîlini basub vatan-ı muharrerden dörder bin guruşını sirka ve gadr itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' oldukların meblağ-ı mezkûrun iki bin beş yüz yirmi beş guruşını ikrâr ve yedi yüz seksen guruşını teslim idüb mâ'adâsı dahi hükm birle cenâb-ı şer'den hüccet-i şer'iyye olmuşken hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer' ihrâc ta'allül ve muhâlefet ve meblağ-ı mezbûr hâlâ zimmetlerinde kalmadığın bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'iyye mûcibince şer'le görülüb mezkûrlardan zimmetlerine sâbit olan hakkı tahsîl ve alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin mahallinde mübâşeretinle şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

207/1

Karaman Vâlîsine ve Ilgın ve (Boşluk) Kâdıları Nâ'ibine Hüküm Ki,

Ilgın kazâsı sükkânından Hacı Ömer oğlu Fazıl Ağa demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Ilgın kazâsı sâkinlerinden eşkıyâdan Süleyman nâm şakî kendü hâlinde olmaduğundan buna musallât ve şirrete sülûk ve sen benim menzîlimi basub zevcem (boşluk) nâm kimesne hatun senin ta'addîden nâşî iken veled-i ibkâ iddi diyü bundan akdem iğvâ ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarından mezbûr Süleyman müdde'âsı vech-i şer' üzere isbât idemediğinden da'vâmdan kâzib diyü ikrâr ve

hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezbûr mündefi‘ olmayub derûnunda olan garazın icrâ için refikleri olan katil şaribu’l-hamr Göstere karyesinden Abdalbâki ve Ilgın kazâsından Mehmed nâm şakîlerin ze‘âmetleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinde alub ‘arzına istinâden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk sekiz bin yedi yüz elli gurusu alıvirdi gadr ve ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb mûcibince şer‘le görülüb mezbûrun fuzûlî ve hilâf-ı şer‘-i şerîf olduğu meblağ-ı merkûm bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

207/2

Karaman Vâlîsine [ve] Ereğli-yi Karaman Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sen ki Ereğli-yi Karaman kazâsı nâ’ibi mevlânâ Seyyid Ahmed zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Ereğli-yi Karaman kazâsı sâkinlerinden ‘Ammi Şeyh Yusuf Efendi ve el-Hâcc Mustafa ve (...) dimekle ma‘rûf kimesneler meclis-i şer‘a varub mezbûrlar kendü hâllerinde olmayub kimesneye darb ve cevri u eziyetleri olmayub ve ahkâm-ı vilâyet kendülerden bir-vechile râzı ve şâkirlerin ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesneler ‘arz-ı mezbûrlar hakkında hilâf-ı inhâ mevâdd isnâd ve kal‘abendlerçün emr-i şerîf ihzâr iderük diyü bilâ-emr ta‘cîz ve ahkâm-ı vilâyetden mezbûrların ahvâllerin teftiş ve tefehhus olundukda cem-i gafîr ve cem-i kesîr hüsn-i hâllerini mücerred ve gadr-i küllî murâd eylediklerin ‘alâ-tarîki’ş-şehâde ihbâr ve seninde ‘ilmin muhîr olmağla ashâb-ı ağrâzdan olanların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ol-vechile olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olmağla emr-i şerîf ve almak recâsına iltimâsları sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin vâki‘-i hâlî ‘arz eylediğün ecilden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta‘addîsi itdirilmemek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

207/3

Karaman Vâlîsine ve Kayseriyye Kazâsı Muzâfâtından Yahyalı Nâhiyesi Nâ’ibine Hüküm Ki,

Nâhiye-i mezbûr ahâlîsi Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb yine nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden Yahya nâm kimesne kendü hâlinde şerîr ve gammaz olub dâ’imâ kâdî ve nâ’ib ve voyvoda ve mütesellim ve sâ’ir ehl-i ‘orf ta‘îfesi varub alâka ve medhalî olmadığı il-mesâlihi ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrına karışub bunun emsâlî ta‘addîsinin

nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî olduğın bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

207/4

Karaman Vâlsine Ürgüb Kâdısına Hüküm Ki,

Niğde Sancağı'nda Ürgüb nâhiyesinde Boyalu nâm karye ahâlîsi gelüb bunların karyelerinin defter-i hâkânîde mâlikânesi vakf-ı câmi' Ürgüb voyvodası erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sipâhînin tımârı mülhakâtı olup ve karye-i mezbûrenin defter-i hâkânîde dâhil tahtında müselleme hakk olunmak hırâseten dahl yazılmayub ve ol-diyârda aşar-ı kadîmden sekiz de bir ana gelmeğle bunlar dahi karyeleri toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan sekiz de bir 'öşr iden karyeleri sipâhîsi ve mâlikâne mutasarrıflarına edâ idegelüb beş de bir mütâlebesiyle bir dürlü ta'allül ve muhâlefet olunmaları icâb itmez iken karyeleri sipâhîsi ve mâlikânesi mutasarrıfları kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter sâbit mütâlebesiyle ta'addî ve rencide ve ol-vechile re'âyâ fukarâsına gadr ve perâkende ve perîşân olmaz yine bâ'is ve bâdî oldukların bildirüb kânûn ve defter mûcibince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve defter sâbit mütâlebesiyle bir dürlü ta'addî ve rencide itdirilmeyüb vâki' mürâfa'a olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Ürgüb nâhiyesinde yüz iki nefer re'âyâları zemîn ile karye-i Boyalu mâlikâne vakf-ı câmi' Ürgüb ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve şâ'ir ve resm-i çift ve bennâk ve mücerred yekûn ma'a gayrı beş bin ve mâlikâne gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ iki bin üç yüz otuz akça yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin akçası ifrâz ve bir icmâl ve tamâmen defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Mehmed kaydında olduğu bi'l-fi'l defter emini olan Mehmed Said dâme mecduhu i'lâm itmeğın imdi karye-i mezbûrenin defter-i hâkânîde hâsıl-ı tahtında kısm-ı hasenü'l-hums hırâseten hâsıl yazılmayub eyâlet-i Karaman'da 'öşr-i mahdûd olmağla ol-karyede aşar-ı şer'iyye kadîmden beşde bir alına gelmiş olunub sekizde bir alına gelmiş ise âhar karye-i mezbûre sekiz de bir gurusların karye-i mezbûrenin mâlikâne ve divân mutasarrıflarına edâ eylediklerinden sonra beşde bir 'öşr talebiyle hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i karye rencide olunmadı mugâyir-i kânûn olmağla bu bâbda defter-i hâkânî kânûn üzere 'amel olunmak üzere yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

207/5

Karaman Vâlisine Danişmendlü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Danişmendlü kazâsına tâbi‘ Boy[n]u İncelü Cemâ‘atinden Ömer ve Beşir oğlu Ali ve Hacı Ali oğlu Ali diğer nâm oğlu Ali ve sâ‘irleri gelüb yine cemâ‘ati mezbûre Deli Bekir ve karındaş mezbûr Ali nâm kimesnelere bunların zimmetleri olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken mezbûrlar birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk bir vech üç yüz on ve bir def‘ a dört yüz seksen ve bir def‘ a yedi yüz gurusların alub gadr itmeleriyle bundan akdem mezbûr ile mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından Karaman Eyâleti dahi şer‘le üzere isâbet ve meblağ-ı merkûmı bunlara edâ-yı mezbûrlara tenbîh olmuşken yine virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledikleri bildirüb ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

208/1

Karaman Vâlisine Nevşehir Ve (Boşluk) Kâdılarına [Hüküm] Ki

Gülbeyaz nâm hatun gelüb Nevşehir kazâsında vâki‘ vezîr-i a‘zam sâbikan İbrahim Paşa’nın evkâfindan kazâ-i mezbûrda sâkin Hacı Ahmedlü Cemâ‘atinden mukaddemâ mezbûrenin zevci Salih’in oğlu Hacı Mehmed nâm kimesne ile hüsn-i zindegâneleri olmadığından bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun tatlîk ve zimmetinde olan mihrini ve nafakasını virmedüğünden gayrı ber-mûceb-i defter ma‘lûmu’l-hudûd emvâl ve eşyâsını dahi virmeyüb ve talep olundukda edâda ta‘allül ve da‘vet -i şer‘ olundukda itâ‘at-i şer‘-i şerîf itmeyüb ve gadr murâd eyledüğün ve tarafından hâlâ zevci monla Hüseyin nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer‘le görüleb zevci sâbikan mezkûr Hacı Mehmed’in zimmetinde olan mihr nafakası ber-mûceb-i defter emvâl ve eşyâsı vekîl-i merkûmı Monla Hüseyin’e alıvirilüb mahallinde itdirilmemek emr-i şerîfim recâ itmek mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

208/2

Karaman Vâlisine Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsında vâki‘ vezîr-i a‘zam sâbikan müteveffâ-yı İbrahim Paşa’nın evkâfindan Dumanlı Cemâ‘ati ahâlîsi gelüb bunların kazâ-i mezbûrda vâki‘ yerlerinde olan hâsıl-ı erzak temessûki mûcibince on sekiz seneden beru zabt ve zirâ‘at ve beher sene ‘öşr ve

resmi taraf-ı vakfa edâ ide geldikleri ma'lûmu'l-hudûd yerlerine âhardan hasbe'l-kânûn bir dürlü müdâhale ve ta'arruz olmak icâb itmeyüb on sene mürûr iden taraf-ı da'vâsının istimâ'ı memnû' iken âhardan mezâlim ve Adil Yusuf ve 'ammisi oğlu Bekir ve Eldek Mustafa ve Boynu İncelü oğlu Osman ve Hendekli Monla Süleyman ve bir öbürisini Kürd oğlu Halil ve Monla Veli oğlu Ali ve Ömer kethüdâ dimekle ma'rûf kimesneler zuhûr ve ol- yerler sinîn-i merkûmdan mukaddem bizim tasarrufumuzda idi diyü hilâf-ı kânûn ve yedlerinde olan sâhib-i 'arz temessüküne mugâyir fuzûlî müdâhale ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb vech-i meşrûh üzere hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta'addîleri mûcibince men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmek kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

208/3

Karaman Vâlisine Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Mustafa nâm kimesne gelüb bunun babası Dâricî zâde el-Hâcc Ahmed Bey dimekle ma'rûf kimesne fevt oldukda Bor kasabası toprağında tasarrufunda olan ma'lûmu'l-hudûd yerler hasbe'l-kânûn bununla karındaşı el-Hâcc Mehmed nâm kimesneye intikâl idüb ol-yerler ber-vech-i iştirâk zabt ve zirâ'at iderler iken merkûm Mehmed fevt olub hissesi oğlu nâm sagîre intikâl ve bu vasîsi olmağla ol-yerleri zabt ve zirâ'at idüb defter icâb itmez iken sâ'ir verese zuhûr eğerci ol-yerler 'arz-ı mîrîdir mukaddemâ mûrisimiz mezkûr Mehmed ol-yerlerden bir kıt'a tarlaya kırkarı pûye zer' itmiş idi ol-takdirce zerrâdı mezkûr mülk kıbelinden olmuş olur mirâsa idhâl ideriz diyü hilâf-ı kânûn müdâhale ve zâbit-i mezbûre ve gadr ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâsı olduğın bildirüb ol-yerleri buna zabt itdirüb ta'addîleri men' olunmak bâbında hükûm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Zi'l-Ka'de sene (1)159

208/4

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Niğde Kâdisına Hüküm Ki,

Niğde kazâsı mahallâtından Efkernek Mahallesi sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed nâm kimesne gelüb bu yetmiş seksen yaşında pir ve ihtiyâr olub kazâ-i mezkûrda sâkin olduğu mahalle-i mezbûre kendü hâllerinde mufassıl olan evlü barklu Ekşi oğlu Osman nâm kimesne bunun ehl u 'iyâli hammâm gitdikde menzîlinde sagîre kızını o gicesi bırağub kızı

mezkûre bâkir hânesinde iken mezkûr Ekşi oğlu Osman gözedüb ve menzîl-i merkûmın hevâsından aşub sagîre kızının bikrini izâle ve bu dahi haberdâr oldukda sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin hazur ki mürâfa‘aya vardukda husûs-ı mezbûre tekayüd ve ilk kazâ-i mezkûre a‘yânından Mahmud nâm kimesne hassına mu‘in olmağla bilâ-mürâfa‘a husûs ve bunun kızı vaz‘ hâsıl ile ziyâde zulm ve ta‘addî üzere olub icrâ-yı hakk olmadığını bildirüb Dîvân-ı Hümâyûn çavuşlarından (boşluk) çavuş zîde kadruhu mübâşeretiyle Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim recâ itmediğın vech-i meşrûh üzere çavuş mübâşeretiyle Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmaları için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

209/1

İşbu emr-i şerîf tekrâr tashîh olub zîrde sıhhati kayd olmuştur.

Karaman Vâlfisine ve Bor Ma‘a Kayı Kâdılarına Hüküm Ki,

Sen ki Bor ma‘a Kayı kâdısı mevlânâ Seyyid Mehmed zîde fazluhu Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb kasaba-i Bor’da sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve hutebâ ve şürefâ ve re‘âyâ ve berâyâ cem‘-i gafır ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘a varub kasaba-i mezbûr sükkânından envâ-i şekâvetiyle meşhûr Sâdeddin oğlu Seyyid Mehmed ve oğlu Ahmed ve yeğenleri Seyyid Osman ve Gürhan nâm şakîler Âsitâne-i Sa‘âdetimden ve kasaba-i mezbûrda sikke-i hümâyûna taklid kalıb akça küpe sikke-i hümâyûnuma ve ihtilâl ve sahte berât ve fermân yazub Abdullah’ı ta‘cîz ve tecrîm ve sahte zahriye ve tezkîre yayub mîrî hayât ve şâhid-zûr ikâmetiyle bi-gayr-ı hakk mâl almak ve nicelerin köleleri ve cariyeleri âzad ve nikâh idelim diyü ifâl ve taşra götürüb fûrûht ve katl-i nüfûs ve hetk-i ‘ırz itmek ile küllî fesâd ve şekâvet ‘adet-i müstemirreleri olduğın ‘arz ve mahzâr birle teşekkî olundukça gâh katl ve kölesi vaz‘ ve gâh nefy u kal‘abend olunmalarıçün evâmir-i şerîfim sadır ve her birlerinden birer hile ile hâlâs ve ıslâh olmayub yine kar[u] menhuselerine meşgul ve nefy için götüran divân çavuşını esnâ-yı râhda katl eyledikleri mukaddemâ aşikâr olmağın Âsitâne-i Sa‘âdetimde olan kârhâneleri basub kalpazanlık idenleri ve madrûb ve gad[r] madrûb kalıb akçaları ve sahte yaptıkları kağıdlarıyla mezbûr ve oğlu Ahmed ahz ve Dîvân-ı Hümâyûn’uma ihzâr ve şena‘at ve şekâvetleri eşkâr olundukda Mehmed’in Âsitâne-i Sa‘âdetimde cezâsı tertîb ve âhar katl bedel-i temin kal‘asına mukayyed vaz‘ ve Kôr Hüseyin ve Osman firâr idüb yine kendi hâllerinde olmayub kasaba-i mezbûrda melûf oldukları kâr [u] menhusları evvelkinden ziyâde icrâ-yı tasaddî eyledikleri bundan akdem ‘arz ve mahzâr olundukda mezbûrdan Osman ve Kôr Hüseyin dahi cezaları tertîb ve sermaktû‘aları rikâb-ı hümâyûnuma irsâl olunmak üzere Niğde Sancağı mutasarrıfına hitâben

emr-i şerîfim sâdır olundukda merkûm Osman ile girüb cezası tertîb ve karındaşı Kôr Hüseyin yine firâr idüb hâlâ şakka-i mezbûrdan Kôr Hüseyin ve Ahmed Âsitâne-i Sa'âdetimde sahte kağıd ve zahriyeler basub mîrî hayât ve gâh kazâ-i mezbûrda gerekli kalıb akçaları sarf idüb sikke-i hümâyûnuma ihtilâl ve eşkiyâ başına cem' idüb kasaba ve kurâlarda leyl u nehâr ibâdullahın 'ırzına ta'arruz ve mâlları sirka ve katl-i nüfûs ve menzîlleri me'vâ-yı nüsûs olunmak meselli müsahharı ve mürtekib olduklarından cümlesinin emin ve bilâ-cârî salub ve şakî mezbûrlar sâ'y-i bi'l-fesâd olmağla şakî mezbûrlar Kôr Hüseyin ve Ahmed bulundukları mahalden ahz ve cezaları tertîb olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına sen 'arz ve âhar kasaba-i mahzâr itmeleriyle mezbûrdan Kôr Hüseyin ile Ahmed'in ve hısımları olan Emir Kenan oğlu Seyyid Süleyman'ın haklarında Bor ma'a Kayı nâ'ibi 'arzıyla nefy ve kal'abendlerçün evâmîr-i 'aliyye virilmişken yine tarafeyn birbirlerine ihdâr ve ahz-ı intikâma intihâz-ı fırsat ile tarafgirleri olan kuzât ve nüvvâbdan aldıkları 'arz-ı münevverde ile ol-emr-i şerîf ısdârından hâli olmadıklarına binâ'en bu husûsda mahallinde bi'l-muvâcehe terakki-i şer' ve hakikat-i hâl mahzârıyla 'arz ve i'lâm olunması muktezâ olmağla imdi dergâh-ı mu'allâ'm gedüklülerinden mübâşir ta'yîn olan kıdvetu'l-emâcid ve'l-ekârim (boşluk) zîde mecduhu ma'rifet-i tarafeyn bulundukları mahalde ahz ve mahalline ihzâr olunub mahallinde tarafeyn hazır oldukları hâlde cümle muvâcehelerinden şer'le terakki' ve üzerlerine sâbit olan molla her ne ise ahz tarafına gadr ve himâye olunmamak şartıyla ba'del-isticâr sorub sicillâtıyla kifâyetleri alâ-vukû'a derd kalmışdır mahzârıyla 'arz ve i'lâm ve mukaddemâ aldıkları evâmîre i'tibâr olunmamak üzere kaydları ru'yet olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâ'il-i Rebi'u'l-Evvel Sene (1)159

209/2

Koçhisar Kazâsı Şerefli Voyvodasına Hüküm Ki,

Şerefli Cemâ'ati ahâlisinden Abdulgaffar nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu kendi hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesne[ye] vaz' ve ta'addîsi yoğiken cemâ'at-i mezbûreden Koçhisar'da sâkin Ulubatlı oğlu Memiş nâm kimesne kendi hâlinde olmayub dâ'imâ şekâvet üzere olduğundan nâşî 'ammisi oğlu Yusuf ile karındaşları Ağma (boşluk) ve Ahmed ve Ayas nâm şakîler birbirleriyle müteveffâ ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk menzîlin basub ve mezbûr Memiş buna ahz ve ma'a altı kütük üzerine vaz' ve kesr ile dört aded parmağını kat' eylediklerinden mâ'adâ ber-

mûceb-i defter nukûd ve eşyâ ve civârından iki yüz gurusluk mikdârı emvâl ve eşyâsını nehb u garet ve yine kazâ-i mezbûr toprağında vâki' üç yüz dönüm mikdârı zer' olunmuş mahsûlün hayvanâtlarına çektirüb virüb itlâf ve yirmi aded damını dahi fuzûlî ve tegallûben zabt ve ziyâde gadr u hakk eyledüğün bildirüb sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle mezbûr ahz ve mürâfa'a-i şer' ve nehb u garet eyledüğün emvâl ve eşyâsı tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

209/3

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm Ki,

Arabgirli Hacı Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu ittibâ'yla kendü hâlinde yoluna gider iken Bey 'Aşîreti'nden Kırtay(?) Cemâ'atî'nden Cemşit oğlu Üveyl nâm kimesne hevâsına tâbî' ma'lûmu-l esâmî yirmi mikdârı adem eylediği yüz elli senesinde bunun yoluna atub üzerinde olan iki yüz bir tahrîrli altun ile üç re's at ve bir toplu yele ve iki çilli bez raht ve bir sim kalem bunun ve bâbında olan hizmetkarlarından bi'l-cümle emvâl ve esvâbların cevab olub ziyâde gadr ve ta'addî ve fesâd eyledikleri ve mezbûrun kazâ-i mezbûr muzâfâtından (boşluk) nâhiyesinden oldukların bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan kıdvetu'l-emâcid ve'l-akrân zîde kadruhu ma'rifetinle şer'le görilüb hilâf-ı şer'-i şerîf cebren ve kahren gasb eyledikleri at ve ol-mikdâr altun ve bisât ve eşyâlarını her ne ise tamâmen giru alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

210/1

Mîr-i mîrân mûmâ-ileyh Hüseyin Resmu(?) Sancağı mutasarrıf olmağla mesfûrun istid'âsıyla dahi idilmek için Resmu vâlîsine emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâ'il-i Şa'bân Sene (1)182

Akşehir Kâdısına Hüküm Ki,

İstanbul sâkinlerinden Sarraf ta'îfesinden (boşluk) nâm zimmî Südde-i Sa'âdetime gelüb hâlâ Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâluhu zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde yedinde olan temessük ve i'lâm-ı şer'i mûcibince iki bin altı yüz otuz gurus

alacak hakkı olmağla bundan akdem ısdâr itdirdiği emr-i şerîfimle tarafından vekîl olan sadr-ı a‘zam çukadârlarından el-Hâcc İsmail zîde kadruhu varub taleb eyledikde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh deynine mukırr u mû‘terif olub lâkin mevcûd akçam ol-makûle elli dokuz senesi livâ-i mezbûr hassından cem‘ olunan akçayı virelim diyü şuhûd ve taraf-ı şer‘den i‘lâm olunduğın bildirüb yedinde olan i‘lâm ve memhûr temessûki mûcibince zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr hakkı ma‘rifet-i şer‘le bi’t-tamâm tahsîl ve tarafından vekîl-i mûmâ-ileyhe alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

210/2

Karaman Vâlisi Vezîre (Boşluk) Kâdısına ve Yahyalı Nâ‘ibi Zîde Fazluhumaya Hüküm Ki,

(boşluk) nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar Yahyalı kazâsına tâbi‘ zikr olan karye ahâlîsi olub Yörükân ta‘îfesinden Bozdoğan ve Kara Hacılı ve Kürekçi Cemâ‘atleri bunların karyelerine gelüb kendü hâllerinde olmayub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bunların hayvanât ve eşyâları gasb u garet ve karyeleri etrafında eyledikleri hasaret ve zulmlerinden nihâyeti olmayub ahvâlleri diğér gûn virildiğın ve perîşân olmalarına bâ‘is oldukların bildirüb mezbûr ol-vechile zâhir olan zulm ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden hilâf-ı şer‘ ve kânûn ve bilâ-emr-i kânûn bu makûle ta‘addîleri men‘ olunmak içün yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

210/3

Ber-Vech-i Arpalık Aksaray Sancağı Mutasarrıfı Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Göçebe ta‘îfesinden Karabağı Cemâ‘ati’nden Darıcu Ömer hassaları ve zimmetinle ve (boşluk) mahallâtı ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub kimesneye hilâf-ı şer‘-i şeri[f] vaz‘ ve ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Göçebe ta‘îfesinden Kızıl Koyunlu ekrâdından Ömer bölükbaşı ve Osman bölükbaşı ve Ali bölükbaşı ve Emir Şah oğlu ve kürşadlu şahı dimekle ma‘rûf şakîler hevâlarına tâbi‘ on beş mikdârı eşkıyâyı başına cem‘ ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunlar tuz iştirâlarına gider iken yollarına itüb nice dürlü şekâvetden mâ‘adâ bizim müşterek derûnunuzda bir ademsiz katl olmuş diyü hilâf-ı şer‘ on dört re’s deve ve bir re’s kısrak ve

otuz re's öküz ve on beş re's merkeblerin gasb u garet idüb hilâf-ı şer' ta'addiden hâlî olmadıkların ve mezbûrlar taht-ı kazânızda mürûr u ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukarı mahalde şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer' ve gasb eyledikleri hayvanâtları alıvirüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

210/4

Kayseriyye Nâ'ibine ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsı muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbi' Salur nâm karyede vâki' müteveffâ Hüseyin Bey câmi'-i şerîfinin bi'l-fi'l berât-ı şerîfle emin olan Hüseyin zîde salâhahu gelüb selâtîn-i maziyyeden beru karye-i mezbûrede vâki' Kükrakçı bağı(?) mezra'ası demekle ma'rûf ma'lûmetu'l-hudûd yerleri mûmâ-ileyh Hüseyin kimesne hibe ve temlik ve yedine mülkhâne-i hümayûn virdikden sonra alduğı ol-yerlerin tasarruf ve gallesin câmi'-i mezbûrda imâm olunan şart u ta'yîn eyledüğü ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ ve defter-i hâkânîde mukayyed olub hâlâ bu câmi'-i mezbûrda imâm olub zikr olunan yerleri zabt ve 'öşr ve resmin ahz u kabz murâd eylediğın civârın vâki' yine vâkıf-ı mûmâ-ileyh zâviyesinin zâviyedârı Seyyid Ahmed nâm kimesne zuhûr ve zâviye-i mezbûreye şart u ta'yîn olunan yerlerin zabta kanâ'at itmeyüb bunun imâmı olacak salifu'z-zikr imâm şurûta olan yerlere kânûn ve mugâyir-i şart-ı vâkıf müdâhaleden hâlî olmaduğın ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ mûcibince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i vakf ve karyeler mugâyir ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evel Sene (1)159

210/5

Karaman Vâlisine ve (Boşluk) Kâdısı Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Hasan nâm kimesne gelüb Kayseriyye kazâsı sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun cariyesi (boşluk) nâm hatunı fuzûlî ve tegallüben alub gadr itmeğle taleb eylediğın hevâsına tâbi' rufekâlarından yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden İbrahim Efendi ve komşu oğlı ve a'yândan Emir Ağa demekle ma'rûf kimesnelerin i'ânetleriyle virmeyüb gadr-i küllî eyledüğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb ma'rîfet-i şer'le görölüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmek mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

210/6

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı'nda Mutasarrıfa ve Niğde Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

El-Hâcc Süleyman gelüb Niğde kazâsına tâbi' Yahyalı nâm karye ahâlîlerinden ma'lûmu'l-esâmî kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun babası (boşluk) nâm kimesneden tekâlîflerini virmek için yedi bin üç yüz on iki guruş istikrâz ve meblağ-ı mezbûrun bin dört yüz guruşu babası merkûma edâ ve kusûrın almadın babası mezbûr fevt olub meblağ-ı mezbûr irs-i şer'le buna intikâl itmeğle taleb eylediğin edâda ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb şer'le görölüb mezbûrları zimmetlerinde meblağ-ı mezbûrdan tamm'ı kalan hakkı ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

210/7

Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor kasabasında vâki' (boşluk) ve (boşluk) câmi'-i şerîflerin bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle imâm ve hatîb olan Abdulkерim ve Halil ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar câmi'i mezbûrlardan bi'l-fi'l berât-ı şerîfle imâm ve hatîb olub edâ-yı hizmet idüb rusûm ve ra'yyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle ta'addî icâb itmez iken kasaba-i mezbûre zabtı rusûm-ı ra'yyet ve ehl-i 'örf ta'îfesi tarafından olanları bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle bundan hâli olmadıkların bildirüb men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin imdi e'imme ve hatîb mikdârı re's oldukları ib'as ve rusûm-ı ra'yyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakkanın cümlesinden mütevafırdır bu bâbda kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuşur.

Fi Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

211/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir'nde vâki' Şeyh Süleyman Veli Vakfı'nın mütevellisi olan sulehâdan kıdvetu's-sâdâtî'l-kirâmdan Şeyh Osman zîde salâhahu 'arz-ı hâl idüb Kırşehir'nde vâki' bunun mütevellisi olduğu vakf-ı mezbûrun vakf arâzîsine sene-i maktû' ile ve üzerinde müzeyyen binâyâ mülkiyyet üzere ve mutasarrıf olan Kır Süleyman ve Kâdı Mehmed ve Çukadâr Mehmed demekle ma'rûf kimesneler ile ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin

tasarrufunda olan arâzî-yi mezkûrelerin beher mâh taraf-ı vakf-ı mezbûre virilecek ma'lûmu'l-mikdâr akça maktû'ların tevliyyeti hasebiyle vakfiçün taleb eyledikde mezkûrlar dürlü dürlü 'illet ve bahâne ile virmediklerinden gayrı (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba'zı kimesneler dahi yine Kırşehir'nde vâki' vakf-ı mezkûrun vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed ma'lûmu'l-hudûd vakf arâzîleri taraf-ı vakfından mütevellisi mezbûrdan temessük ile ol-mikdârı tegallûben ve hilâf-ı şer'-i şerîf zabt ve bu dahi tevliyyeti hasebiyle mezbûrlar bâ-temessük taraf-ı vakfda icâz murâd eylediğin râzı olmayub biz babamız yedinde bulduk diyü bilâ-sened fuzûlî zabt ve buna dahi zabt itdirmeyüb vakf-ı şerîf gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın ve mezbûrlar Kırşehir'nde oldukların bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görölüb arâzî-yi mezbûrların maktû' seneden mezbûrların zimmetlerinde müctemi' olan mâl-ı vakf ile zikr olunan arâzîler dahi bilâ-sened fuzûlî zabt iden mezkûrlardan alıvirilüb mütevelliyi mezbûra zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

211/2

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına [ve] Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Abdullah veled-i Abdullah nâm sipâhî gelüb Niğde Sancağı'nda Nevşehir kazâsı muzâfâtından Uçhisar nâhiyesinde Hak nâm karye ve gayriden beş bin akça tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımârı mülhakâtından Uçhisar nâhiyesine tâbi' mevrâ-i (...) bilâ-karye-i (...) karye-i mezbûra ve Cemâ'ate seksen bin zirâ'at iderler diyü hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı iki bin iki yüz akça yazı ile defter-i hâkânîde mukayyed mezra'a müşterekiyle bunun kayd u berâtına dâhil olub ber-mûceb-i defter-i hâkânî âharın alâkası olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken Nevşehir'de vâki' vezîr-i a'zam sâbık İbrahim Paşa Evkâfı mütevellisi olan (boşluk) zîde kadruhu zikr olunan mezra'a-i vakf merkûm mülhakâtındandır diyü hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve mahsûl ve rusûmı ahz u kabz idüb müşterekiyle tımârı mahsûlüne gadr-i küllî eyledüğün bildirüb Uçhisar nâhiyesine tâbi' Barçın (...) nezd-i karye (...) diyü mukayyed olan mezra'a ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâf müdâhale olundukda mûcibince ahz u kabz itdirilüb vakf-ı mezbûr mütevellisini ve âharı defter-i hâkânîye mugâyir dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan

ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca‘at olundukda Uçhisar nâhiyesine hâsıl ‘an- ‘öşr-i gallât ve salârı gendüm ma‘a yekûn ma‘a gayrihâ ile bin iki yüz akça yazı ile mezra‘a-i (...) nezd-i karye-i (...) karye-i mezbûra ve cemâ‘at sâkinleri zirâ‘at ider diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle olduğı tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin akçası ifrâz ve bir icmâl ve tamâmen mezkûr Abdullah veled-i Abdullah’ın kaydında olub ve Nevşehir nâhiyesine tâbi‘ mahallât ve inkâr ve hâsıl ‘an- ‘öşr-i gallât çift ve hinta yekûn ma‘a gayrihâ on dört bin yüz altmış akça yazı ile nefsi-i kasaba şehir-i hudûd ve sınırı ve karye-i sâ‘ire ile defter-i hâkânîde mestûr olduğı üzere vezîr-i a‘zam İbrahim Paşa Evkâfî’ndan olmak üzere defter-i evkâfında muharrir kalemiyle olduğı tahrîr ve defter olunmakda ber-mûceb-i defter-i hâkânî tımâr tarafının icmâl ve mufassala şakka ve vakf-ı mezbûrlar akça ve Fî şakka olduğı bi’l-fi‘l defter emini olan Mehmed Seyyid dâme mecduhu‘arz itmeğın mûmâ-ileyhin ‘arz mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

211/3

Karaman Vâlîsine (Boşluk) Kâdısına ve Saidili Nâhiyesi Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Dîvân-ı Hümayûn’um katiblerinden Abdurrahman refi‘ zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze‘âmeti karyelerinden Saidili nâhiyesinde Kökez ve tevâbî‘i karyeleri topraklarında vâki‘ kadîmî otlak yerlerine defter hâricinden ba‘zı kimesneler kuvvetleriyle varub durub otundan suyundan intifâ‘ ve ‘öşr ve resm gibi bir nesne vermeyüb mûmâ-ileyhin ze‘âmet-i mahsûlüne gadr-i küllî olmağla olmakûlelerden mûmâ-ileyhin subaşısında kuvveti üzere otlak resmlerin celb eyledikde bizler akd-ı ze‘âmet toprağında zirâ‘at idüb ‘öşr virir diyü hilâf-ı kânûn otlak resmlerin vermeyüb ze‘âmeti mahsûlün kesrine bâ‘is ve bâdî oldukların bildirüb otlak resmleri tarafından subaşısı (boşluk) zîde kadruhuya kânûn üzere alıvirilmek bâbında hükmi-i hümayûnum recâ eylediğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

211/4

Karaman Vâlîsine ve Hacıbektaş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir’nde vâki‘ müteveffâ Şeyh Süleyman Veli Vakfı’nın mütevellisi olan Şeyh Osman nâm kimesne gelüb mütevellisi olduğı vakf-ı mezbûrun defterde mukayyed karyelerinden Hacıbektaş kazâsına tâbi‘ Bekçi Kuyucak ve Emir köy nâm karyelerinin tımâr ve mu‘ayyen hudûdları dâhilinde kadîmden beru ‘öşr ve resmi bunun mütevellisi olduğı

vakf-ı mezbûr tarafından alına gelen berât dahl olunmak icâb itmez iken Cacabey Vakfı mütevellisi İbrahim ile erbâb-ı tımârda Hüseyin Ağa ve Uzun Ali Ağa demekle ma'rûf kimesneler zuhûr ve ol-yerler bizim mütevellisi ve sipâhîsi olduğumuz vakf-ı mezkûr ile tımâr-ı mezbûr karyelerinden civârında vâki' kazâ-i mezbûra tâbi' Bahaüddin nâm karyemden cerâğından 'öşr ve resmini biz aluruz diyü hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm müdâhale ve tegallüben zabt ve ta'addî ve mukaddemâ ol-diyârın hüsn u ihtiyâr ve ehl-i vakf bi-garaz kimesneleriyle sâhib-i zirâ'at üzerine varılub ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle şer'le görüldüğün hudûd-ı erbâ'sı bir tarafı Çaykuyu ve Susuz ve Bahaüddin bikârı başına Hacıbektaş yolında üst tarafı işbu hudûdlar ile mahdûd olunub ve kadîmden beru 'öşr ve resmi Şeyh Süleyman Veli Vakfı tarafından alına geldiği şer'le zâhir ve tamâmen ve yine 'öşr ve resmi üzere bunun mütevellisi olduğu vakf-ı mezbûr tarafından olunmak üzere hükm ve mezbûrlar mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken yine memnû' ve mündefi' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ol-yerlerin 'öşr ve resmini yine buna âhar ve kabz itdirmeyüb memhûr ve ta'addiden hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer'iyeye mûcibince 'amel olunub hilâf-ı kânûn kadîm ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye mezkûrları ol-vechile memhûr ve ta'addî itdirilmeyüb men' u def' ve ol-yerlerin 'öşr ve resmi kadîmesi üzerine buna âhar ve kabz itdirmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

212/1

Develü Civârından (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Develü kazâsı ahâlîsi gelüb bunların kâdıları olan (boşluk) nâm kâdısı kadîmden otura geldiği mahkemede oturub icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyeye itmeyüb bilâ-da'vetden mahallu temessük kendüsi ve gâh tarafından nâ'ibleri devr nâmıyla il üzerine çıkub karye-i Bağrı gezüb fukarânın ehl-i re'âyâlarıyla sâkin oldukları edâları üzerine koyun müft u meccânen yem ve yemek ve arpa ve saman ve sâ'ir mâ'en kuvvetleri olduklarından gayrı kısmından ve hüccetden ve sâ'ir vâki' olan mevâddan dahi hilâf-ı kânûn ziyâde akça taleb ve tekâlîf tevzî'i vukû'unda kendüsiçün küllî akçaların ahz ve bunun emsâli zulm ve ta'addisinin nihâyeti olduğın bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fi Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

212/2

Karaman Vâlisine Nevşehir ma'a Ürgüb Ve (Boşluk) Kâdılarına [Hüküm] Ki

Vezîr-i a‘zam sâbikan müteveffâ İbrahim Paşa’nın Nevşehir kazâsında vâki‘ evkâfdan Boynı İncelü ve tevâbî‘i mukâta‘ası ahâlileri gelüb Ürgüb sâkinlerinden Hacı Musa bin Hacı Abbas nâm kimesne kendü hâlinde olmayub şerîr ve gammaz olub dâ‘imâ kâdı ve nâ‘ib ve sâ‘ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi yanlarına varub bunları hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla ehl-i ‘örfe gamz ve tecri[m] ve alâka ve medhali olmadığı il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlifleri umûrına karışub zulm ve ta‘addîsinin nihâyeti olmamağla bundan akdem merkûm fimâ-ba‘d kendü hâlinde olub bir minvâl meşrûh bunlar ta‘addî ve rencide eylememek üzere ta‘ahhüd ve cânib-i şer‘den yedlerine hüccet-i şer‘iyye virilmişken yine memnû‘ ve mündefî‘ olmayub mugâyir-i hüccet-i şer‘ ta‘addîden hâlî olmaduğın bildirüb mezbûrun vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i hüccet ta‘addîsi üzerlerinden men‘ ve müdâhale olmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

212/3

Kayseriyye Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbî‘ Sarı (...) nâm karyeden Seyyid Mustafa bin Hüseyin zîde şerefehu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir ferd vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub şer‘an ve müdâhale dahl olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr ahâlisi (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler züvvârıyla yekdil ve mücerred buna olan garaz-ı dünyevilerin icrâ için kendü hâlinde diğer âhar bundan istedik ve hukuk-ı iddi‘â ve nice dürlü ikf u iftirâ ve gadr ve ta‘addî idenleriyle mezbûrlar ile mürâfa‘a-i şer‘ oldukklarından bir nesne sâbit olmayub ve sû-i hâl üzere alub ve kimesneye berâd olub sebep olmaduğın bi-garâz Müslüman şهادetleriyle zâhir ve eşkâr ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîlerinin men‘ için cânib-i şer‘ üzere yine hüccet-i şer‘iyye virilmeğle berâtlü müdâhale imzâ itmez iken ashâb-ı ağrâzdan olan mezbûrlar mücerred buna ta‘cîz ve tekrîr ve sarîh hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet celb-i mâl kaskına ta‘ddîden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve sâbık mugâyir-i hüccet-i şer‘ ta‘addî ve rencide itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak üzere emr-i şerîfim recâ eyledikde şer‘ olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

212/4

Niğde Kâdısına Hüküm Ki,

El-Hâcc Mehmed zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Horti hanınız ağalık ve başbuğı Bor mukâta'ası mâlından almak üzere yevmî yüz yirmi akça ulufe ile Seyyid Hacı Ahmed'in ref'inden Ereğli-yi Karaman kâdısı derviş Mehmed ve Eskiil kâdısı Ahmed zîde fazluhumanın 'arzları mûcibince bin yüz elli sekiz senesi Şa'bân'ın yirmi beşinci gününde bâ-ru'us-ı hümâyûn kendüye tevcih ve berât ve ba'dehu yedinde olan berât-ı şerîfimin ünvânına sene-i mezbûre Şevvâl'inin yirmi dördüncü gününde hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum keşide kalkub hâlâ mâliye tarafından emr-i şerîfimle üzerinde olmağla berât mûcibince müstahak olduğu ulufesine bir dürlü müdâhale icâb itmez iken Bor mukâta'ası voyvodası olan hâlâ Niğde sâkinlerinden Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneden elli altı senesinde berât mûcibince müstahak olduğu ulufesini vermeyüb ta'allül ve muhâlefet ve gadr-ı küllî eyledüğün bildirüb berât mûcibince müstahak olduğu ulufesi ve livâ-i mezbûrdan alıvrilüb mugâyir-i berât ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Hazine-i Âmire'mde mahfûz başmuhâsebe defterlerine nâzır olundukda hâne-i mezbûrun ağalık ve başbuğluk Bor mukâta'ası mâlından almak üzere yevmî yüz yirmi akçe ulufe ile Seyyid Hacı Ahmed'in ref'inden vech-i meşrûh üzere tarihince mezbûrda mûmâ-ileyh tevcih ve hâlâ mâlî tarafından berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berât mûcibince müstahak olduğu ulufesi alıvrilmek için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'u'l-Evvel Sene (1)159

212/5

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına ve Yeniil Hassı Voyvodasına Hüküm Ki,

Sen ki Nevşehir kâdısı Mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Abdurrahman zîde fazluhusun mektûb gönderüb Nevşehir kazâsına tâbi' Genezin nâm karye ahâlîleri bâ-serhem meclis-i şer'a varub hass-ı mezbûr re'âyâlarından Boynu Yoğunlu Cemâ'atinden Nevşehir'de sâkin Çekiç Ahmed ve karındaşı Yahya ve Ali Bey dimekle ma'rûf kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk vâlî tarafından kırk atlu mübâşir ile gelüb karyeleri basub bir atının ve bir merkeb ve iki re's atları fuzûlî ahz eylediklerin mâ'adâ gelen mübâşir ile yekdil ve istinâden üç yüz guruşları dahi almalarıyla bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında zikr olunan hayvanâtı ve akçaları ahz eyledikleri âharler emr üzerlerine sâbit ve ziyâde gadr ve ta'addî itmeleri şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîf virilmek recâsına vâki'-i hâli olunmuş 'arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır.

213/1

Karaman Vâlisine Danişmendlü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Danişmend[lü] kazâsına tâbi‘ Dermanlı Cemâ‘atinden Halil Bekir nâm kimesne gelüb bundan akdem vasîsi olduğu müteveffâ ‘ammisi kızları ve (boşluk) nâm sagîreler âhardan hasbü’ş-şer‘ müdâhale ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Darılı Cemâ‘atinden Şedîd oğlu Mehmed ve Bolad oğlu Cafer nâm kimesneler birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ fuzûlî alub kendü menzîllerine götürüb ta‘addî itmeleriyle bundan ısrâr eylediği emr-i şerîfim mûcibince mezbûrlar ile mürâfa‘a-i şer‘ olmak için da‘vet -i şer‘ eylediğin itâ‘at-i şer‘-i şerîf ve inkıyâd-ı emr-i münîf itmeyüb gadr murâd eyledikleri ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görülüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

213/2

Karaman Vâlisine Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Pirizâde Mehmed zîde kadruhu gelüb Nevşehir kasabasına tâbi‘ vezîr-i a‘zam sâbıkan müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı’ndan Kurtlu ve Kustalı(?) ve Deliler ve Dumanlı ve Danişmendlü ve Kürd mahallâtı ahâlîleri vâki‘ olan tekâlîf ve sâ’ir umûr u husûsların görmek için cem‘ mu‘ârazatı ve ma‘rifet-i şer‘le mûmâ-ileyhi taraflarından vekîl itmeleriyle mûmâ-ileyh dahi ‘uhdesine lâzım gelen hizmeti sadâkat ve istikâmet üzere görüb herkes kendüden râzı ve şükrân üzere olub hilâf-ı şer‘ kimesneye ta‘addîsi yoğiken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesneler birbirleriyle yekdil ve bi-vech ve bilâ-emr-i şerîf ve kâni‘ umûruna müdâhaleden hâlî olmaduğın bildirüb men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak [içün] yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

213/3

İncesu Nâhiyesi Nâ’ibine Hüküm Ki,

İncesu kasabası sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed gelüb kasaba-i mezbûrede vâki‘ müteveffâ Kara Mustafa Paşa Vakfı’ndan altmış akça icâre sû-i hâlî ile mutasarrıf olduğın vakf arâzîsi üzerine bâ-on mütevellî binâ eylediği dükkânın kimesneye zarâr-ı şer‘îsi yoğiken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesneler tevcîh-i şer‘ muhâlefet ve ta‘addî ve rencîdeden hâlî

olmadıkların bildirüb şer‘le yazılıb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmeyüb men‘ u def‘ olunmak emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

213/4

Karaman Vâlîsi Vezîrim (Boşluk) Paşa’ya Hacibektaş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir’nde vâki‘ müteveffâ Şeyh Süleyman Veli Vakfı’nın mütevellisi olan Şeyh Osman nâm kimesne gelüb mütevellisi olduğu vakf-ı mezbûrun defterde mukayyed karyelerinden Hacibektaş kazâsına tâbi‘ Bekçi Kuyucak ve Emir Köy nâm karyelerinin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdları dâhilinde kadîmden beru ‘öşr ve resmi bunun mütevellisi olduğu vakf-ı mezbûr tarafından alınagelen yerlere dahl olunmak icâb itmez iken hassının vakfı mütevellisi İbrahim ile erbâb-ı tımârdan Hasan Ağa ve Uzun Ali Ağa demekle ma‘rûf kimesneler zuhûr ve ol-yerler bizim mütevellisi ve sipâhîsi olduğumuz vakf-ı mezkûr ile tımâr-ı mezbûr karyelerinden civârında vâki‘ kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bahaüddin nâm karyemizin toprağındadır ‘öşr ve resmin biz alurız diyü hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm müdâhale ve tegallüben zabt ve ta‘addî ve mukaddemâ ol-diyârın hüsn u ihtiyâr ve ehl u vakf bi’t-ta‘arruz Müslümanlarıyla mahall-i nizâ’nın üzerine varılıb ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le göröldükde hudûdu-l-ref‘iyesi bir tarafı (...) Bahaüddin bikârı başında Hacibektaş (...) tarafı işbu hudûdlar ile mahdûd olub ve kadîmden beru ‘öşr ve resmin Şeyh Süleyman Veli Vakfı tarafından alınageldiği şer‘le zâhir ve temlîkden ve yine ‘öşr ve resmin kadîmîsi üzere bunun mütevellisi olduğu vakf-ı mezbûr tarafından alınmak üzere zulm ve mezbûrlar mu‘ârazadan men‘ birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken yine memnû‘ ve mündefi‘ olmayub mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ol-yerlerin ‘öşr ve resmin yine buna ahz u kabz itdirmeyüb muhâlefet ve ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer‘iyye mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı kânûn kadîm ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye mezkûrları ol-vechile muhâlefet ve ta‘addî itdirilmeyüb men‘ u def‘ ve ol-yerlerin ‘öşr ve resmin kadîmden üzere buna ahz u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

213/5

Karaman Vâlîsine (Boşluk) Kâdısına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Maraş sâkinlerinden Semsak nâm hatun gelüb bunun Maraş sâkinlerinden zevci nâm kimesne kendü hâlinde hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Maraş sükkânından Dürzi Mehmed nâm kimesne mütegalibe ve eşirrâdan olmağla yine Maraş sâkinlerinden hevâsına tâbi‘ mütegalibeden Çavuşlar Kethüdâsı Ömer Ağa dimekle ma‘rûf kimesne ile ve mücerred Halil akça için mezkûr Dürzi Mehmed zevci mezbûrdan bi-gayr-ı hakk altı yüz gurus hukûk iddi‘â ve mezkûr ile mürâfa‘a-i şer‘ olunduklarından mezkûr Dürzi Mehmed’in mâ‘adâsı mahz-ı şirret olduğu şer‘an zâhir ve hilâf-ı şer‘ zâhir olan ta‘addîsi men‘ birle tenbîh oldukdan sonra hâlâ Kayseriyye sâkinlerinden bin yüz elli (boşluk) senesinde sâbıkan Maraş kazâsında nâ’ib olan Abdurrahman nâm kimesne zevci mezkûrda def‘ mahsûl nâmıyla küllî akça taleb ve üç ay habs memâlik oldukları emvâl ve eşyâsını fûrûht itdirüb aldığından mâ‘adâ buna dahi doksan altı gurus kadîmî ile akça istidâne itdirüb atı dahi ahz ve hilâf-ı şer‘ ziyâde gadr ve zevci mezbûr terk-i diyâr ve bu dahi murâbaha ile alub zevci mezbûrun hâlâsı için nâ’ib merkûm def‘ teslîm eylediği doksan altı gurusı giru kendü tamâmen tahsîl ve bi-kusûr alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin bulunduğu mahalde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

214/1

Niğde Sancağı Mutasarrıfı (Boşluk) ve Dâme İkbâluhuya ve Bor Muzâfâtı Kâdisına Hüküm Ki,

Bor kasabası sükkânından Saadeddin oğlunun oğlu Ahmed ve yeğeni Kör Hüseyin nâm şakîler gerek Âsitâne-i Sa‘âdetimde ve gerek kasaba-i mezbûrda envâ‘-i şena‘at ve kazâ hâceti mürtekeb olduklarından gayrı sâ’ir zeber ikâmetiyle ta‘arruzda Abdullah’ın emvâl ve a‘râzına ta‘arruz eylemek misillü şekâvetleri bundan akdem i‘lâm olunmak hasebiyle haklarında gâh nefy ve gâh kal‘abendlerçün evâmîr-i şerîfe fî sâdır olmuşken bir tarîkle hâlâs ve kabil-i felâh ve salâh olmayub hâlâ mezbûrdan Kör Hüseyin ve Ahmed Âsitâne-i Sa‘âdetimde kendü hâllerinde olmayub ihtilâl-i memleketi ve ızrâr ibâdullahı misûllerini herekât-ı zemîn ve muziyeye tasaddîden hâli olmadukları kasaba-i mezbûre ahâlîleri meclis-i şer‘den ihbâr eylediklerin sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed zîde fazluhusun ‘arz ve kezâlik yine Bor kasabası sâkinlerinden es-Seyyid Ali çavuş nâm kimesneye mezkûr Sadeddin oğullarının husûmetleri ve münafeseleri olmağla mezbûr Ali çavuşun sû-i haline natık aldıkları mahzâr mûcibince mezbûr Ali Çavuş ta‘yîn olunan

çavuş ma‘rifetiyle cümlesiyle terakki-i şer‘ ve töhmet müsennede şer‘an üzerine sâbit olur ise kal‘abend olunmak için emr-i ısdâr itdirdiklerinden sonra merkûm Ali çavuşun hüsn-i halini mu‘ayyen yine tarafgiri ‘arz ve kezâlik yine Bor sâkinlerinden Kenan oğlu Seyyid Süleyman nâm kimesne eşkıyâdandır diyü Bor nâ‘ibinin vürûd iden i‘lâmına binâ‘en kal‘abendiçün emr-i ‘âlî sâdır olup tarafeynin nizâ‘ı münafeseye mebnî olduğu zâhir ve nümâyân olmağla mezbûrlardan Kör Hüseyin ile Ahmed’in ve hısımları olan Emir Kenan oğlu Seyyid Süleyman’ın haklarında Bor ma‘a Kayı nâ‘ibi ‘arzıyla nefy ve kal‘abenlerçün evâmir-i ‘aliyye virilmişken yine tarafeyn birbirlerine izhâr-ı husûmet ve ahz-ı intikâma intihaz fırsat ile tarafgirleri olan kuzât ve nüvvâbdan aldıkları ‘arûs-ı münevverden ile evâmir-i şerîf ol-medârından hâli olmadıklarına binâ‘en bu husûsun mahallinde bi‘l-muvacehe terakki-i şer‘ ve hakikat-i hâl mahzâr birle ‘arz ve i‘lâm olmuş muktezâ olmakdan imdi dergâh-ı mu‘allâ’m gedüklerinden mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) zîde mecduhu maksadıyla tarafeyn bulundukları mahalde ahz ve mahalline ihzâr olunan mahallinde tarafeyn hazır oldukları hâlde cümle muvacehelerinden şer‘le terakki ve üzerlerine nâ‘il olan mevâdd her ne ise âhar tarafına gadr ve himaye olunmak şartıyla ba‘de’l-şâhid sûret-i sicillâtıyla keyfiyetleri alâ-vukû‘uha der-i devlet-medârim mahzâr birle ‘arz ve i‘lâm ve mukaddemâ aldıkları evâmire i‘tibâr olunmak üzere kaydları terkîn olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

214/2

Kayseriyye Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Yahyalı sâkinlerinden Yahyalı Bektaş oğlu es-Seyyid el-Hâcc Süleyman ve Seyyid Osman ve Ali nâm kimesneler kendü hâllerinde iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden levendât muzâfâtından Mahmud nâm kimesne kendi misillü hevâdârların başı cümle ve tezvirâta sulûk ve ifk u iftirâyı mutazammin ehl-i karyelerinin ‘arz-ı hâl ihtirâ‘ ve mekâlinde emr-i ‘âlî ısdâr itdirüb ehl-i karyenin istid‘âları olundukda sâdır olan emr-i ‘âliden mezbûrun haber u agâhı yokdur diyü mezbûrun Yahyalı oğullarının hüsn-i hâllerini tapu hüccet-i şer‘i virilmişken mezbûr Mahmud yine kendü hâlinde durmayub hevâlarında olan Yahya ve gerek Osman oğlu Bahir ve oğlu Ali ve Abdullah ve Akkuş Mehmed ve Yusuf nâm şakîleri başına cem‘ ve helâk kasdıyla hânelerini basub envâl ve eşyâları nehb u garet ve iki nefer levendatı darb ve harc itmeleriyle Niğde’ye varub teşekkî ve müdâfa‘aları için mübâşir gönderildikde adem-i iza‘at ile ihkâk-ı hakk mümkün olduğın mu‘ayyen mezbûr Yahyalı oğullarının hüsn-i

hâllerin muhâlefâtlerinin sû-i ahvâllerin beyân-ı hizmetinde hâlâ Anadolu vâlisî ve Niğde Sancağı mutasarrıfı ve Niğde ve Bor nâ'ibleri tarafından i'lâm oldukda gayrı sen ki Kayseriyye nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafında dahi mûmâ-ileyhin ihbârları masrafa iki kıt'a 'arz ve Yahyalu ahâlîleri dahi bir kıt'a mahzâr ile muharrer ve inhâ olundukda keyfiyet-i mezbûrede iştibâh vâki' olub kendü hakîkati üzere ma'lûm olmak müfâz olmağla sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin salifu'z-zikr Bektaş oğulların ve muhâlefetlerin Kayseriyye'ye gönderüb mürâfa'a ve keyfiyet-i hâllerin bâ'de'l-tescil sûret-i sicilleriyle vâki'-i hâli darb üzere i'lâm eylemek fermân olmakda işbu emr-i şerîfim ısrâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mezbûrların keyfiyet-i ahvâl tahsîl ve vakfî'l-sarîh eylemek lâzım ve mühim olmak hasebiyle tarafeyn Kayseriyye'ye götürüb huzûrunda vâki' ve bir dahi himâye ve mu'in kaydına düşmeyüb ahvâllerin hakkaniyet üzere ru'yet ve sâhib(?) üzere (...) ve tescil eyledikten sonra sûret-i sicillatlarıyla keyfiyetleri sıhât üzere der-âlîyeme 'arz ve i'lâm itmeyüb lâkin ve vak'anın hülâsası tahrîrde gaye-i ihfâya hazer ve mücanebed eylemek bâbında

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 159

214/3

Karaman Vâlisine Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Seyyid (boşluk) zîde şerefuhu gelüb Bor'da (boşluk) vâki' Bor muzafasının(?) bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mutasarrıfı olub Bor'da vâki' sultan esbâbı dimekle ma'rûf kimesnenin vasî'i senede yüz akça ile sabî-i mezbûreye vakf-ı hâsıl recâ idüb mezbûrun bir vech-i şer'den cânib-i vakfa 'â'id olan resmin kânûn-ı kadîm mûcibince ahz u kabz murâd idüb âhardan (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve zikr olunan vakfları içün gâh vakfın alâkası yokdır ve gâh nısf-ı mükerrer vasî-i vakfdır diyü hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve mezbûrân vakf gadr-i küllî murâd eylediklerin bildirüb defter-i hâkânî mûcibince [amel] olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn mezbûrdan esbâb-ı vakf zâhir olan müdâhaleleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defter[hane]-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Niğde Sancağı'nda Bor nâhiyesinde evkâfî câmi'-i şerîf Bor ve tahtından esbâb dürlü nısf-ı esbâb sultandır diyü fî sene yüz akça yekûn fî gayrihâ iki bin elli beş akça yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

215/1

Karaman Vâlisine ve Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir kazâsı sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi yoğiken yine Kırşehir kazâsında sâkin Zeyrek oğlu Veli ve Sahrafvirdi oğlu Ömer ve Küçük Osman ve Boynu Eğri (boşluk) ve Seyyid Hacı Seyyidi oğlu Hasan ve Kul oğlu Halil ve Kör Himmet ve Hacı oğlu Ali dimekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olmamağla bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ehl-i ‘örfe istinâden bin guruş alub ziyâde gadr eylediklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildiğin bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi’ü Evvel Sene 1159

215/2

Karaman Vâlisine ve Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir kazâsında sâkin Halil ve Mehmed ve Hasan nâm karındaşlar Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunlar eben ‘an-ceddin sipâh ve sipâhzâdeler olub kimesnenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından değil iken Zile hassı voyvodası tarafından hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter rusûm-ı ra‘iyyet talebiyle ta‘addî ve rencîde oldukların bildirüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter rusûm-ı ra‘iyyet talebiyle zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayunum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i (Boşluk) Sene 1159

215/3

Karaman Eyâletinde Vâki‘ ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

(boşluk) zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdetime gelüb bunun voyvodası olduğu Bozulus mukâta‘ası aklâmından Karaman sâkini Bozulus Cemâ‘ati ahâlîlerinden cemâ‘ati mezbûrenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları levendât eşkiyâsı ve ba‘zı eşirrâların zulm ve ta‘addîlerinden nâşî kadîmî cemâ‘atleri terk ve kalkub varub taht-ı kazânızda vâki‘ ba‘zı kasabât ve kurâ ve aşâr-ı çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla mûmâ-ileyh dahi kaldırub kadîmî cemâ‘atleri derûnuna nakl ve iskân murâd eyledikde hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet ve mâl-ı mukâta‘anın küllî ve kesr ve noksân terettübüne bâ‘is oldukların bildirüb ol-makûle defterlü re‘âyâları oldukları

mahallerden kaldırılıb kadîmî cemâ'atleri derûnuna nakl ve iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledügi ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

215/4

Karaman Vâlisine Bor Kâdısına Niğde Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Bor kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed zîde fazluhusun mektûb gönderüb Bor kasabasında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve şürefâ ve re'âyâ ve berâyâ meclis-i şer'a varub kasaba-i mezbûre sâkinlerinden Salih oğlu Ahmed kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinden beru gâh kayd-ı sened levendât eşkıyâsıyla kendüye zulm 'ibâd ve tahrib-i bilâd idüb gâh kasabada elh-i 'ırrızın 'ırrızına ve vâlilerine ta'arruz idüb ol-vechile şerr ve şekâvetlerinden mükerrer ol-havâle iken tekrâr davamızda mezkûr olan şekâvetlerin icrâ kasdıyla serdengeçdi yazılıb sefer-i hümayûna giderim diyü başına eşkıyâ cem' idüb bi (...) ve bi (...) karyelerinden mütemekkin ehl-i zimmet re'âyâlarının (...) olub bakub makarr-ı nisvânları olan mevâzilerine girüb arâzîlerine ta'arruz ve mâlından 'arz ve garet sefer-i hümayûnuma gider iken enbâ-i sebîl üzere itüb ve ordu-yı hümayûnuma ve arafda dahi mîr-i mîrânımızdan ulûfe ve tahayyüş olub ve vâki' olan ihtilâlde mâl-ı vâfire gasb u garet ve şimdi gelüb karye ve kurâda takallül olduğu hüsn ve levendât eşkıyâsı var ise başına cem' idüb hâlâ tuğyân takallüb ve isyân-ı tahrîr üzere hareket ve adem-i helâllığın 'arz ve mâlların itale-i dest-i hasâret ve emr-i âlî ile nâzil olan umûr-ı mühimmelerin tahşid fimâ-ba'd at atâlete bâis ve cümlelerin ihlâline bâdî olub mürâfa'a emr-i şer' bi'l-fesâd ve mezâdî 'ibâd olmakdan tenzim olub vilâyet bâ-cümleye isâbet umûr-ı 'avârız içün gayrihun isabetine şakî mezbûrun hakkında lâzım gelen ukûbât-ı şer'iyyesi her ne ise idari olunmak bâbında sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfin virilmek recâsına vâki'-i hâl der-i [dev]let-medâra 'arz idivir diyü ilmah ve fi'l-hakîka sancağı mezbûrun bir minvâl muharrir fesâd ve şekâvetine sizin dahi (...) vâki'-i hâli bi'l-iltimâs sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin seninle Niğde nâ'ibi mevlânâ Halil zîde 'ilmuhu başka başka [arz] eyledüğünüz ecilden sen ki Karaman vâlisi vezîr müşârun-ileyhsin mahallinde şer'le görölüb inhâ olunduğı üzere merkûmun üzerine bende olan hakk-ı fukarâ be'de'l-iştirâkdır fetevâ-yı şer' lâzım gelen cezası her ne ise edâ olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

216/1

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı'nda Mutasarrıf Mevlânâ Develü Kâdisına Hüküm Ki,

Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb kazâ'ı mezbûrda sâkin İsmail Ağa dimekle ma'rûf kimesne ile kazâ-i mezbûra tâbî Evren nâm karye sükkânından Hatîb oğlu Mehmed ve Abdurrahman nâm kimesnelerin kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hasan nâm kimesnenin ba'zı umûr u husûsıçün mezkûrân Mehmed ve Abdülmümin'in kefaletleriyle bi-şartı'r-rucû emirlerine binâ'en eytâmlarının vaziyeti olduğu Mehmed ve Halil nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bin iki yüz gurusu harc masraf idüb lâkin meblağ-ı mezbûr kable'l-ahz mezbûrân mütevâkıben fevt olduklarından meblağ-ı mezbûr irs-i şer'le eytâmlarına intikâl itmeğle bu dahi vaziyeti hasebiyle yedinde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince meblağ-ı mezbûr kifâyet-i mezkûrlardan taleb ve almak istedikde tarafgirleri olduğundan mahallinde mukâvemet mümkün olmaduğundan mâl-ı eytâmı virmekde ta'allül ve ol-vechile ibtâl-i hakk 'arz murâd eyledikleri ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğın bildirüb mîrînde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince mezkûrlarının zimmetlerinde sâbit olan mâl-ı eytâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak içün vekîl-i mezbûr ma'rifetiyle Âsitâne-i Sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın fetevâ-yı şerîfesi mûcibince mahallinde şer'le görölüb sâbit olan hakkını edâda muhâlefet iderler ise Âsitâne-i Sa'âdetime ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

216/2

Karaman Vâlisine Eskiil ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Mehmed veled-i Osman zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Ereğli nâhiyesinde Bali nâm karye ve gayriden yirmi iki bin iki yüz akça berât-ı şerîfimle üzerlerinde iken ze'âmet-i mükerrer kılıç cem'i hilâf-ı kânûn olduğundan Eskiil nâhiyesinde Muhammad Hacı nâm karye ve gayriden üç bin akça ra'ıyyet eylemediği bir kılıcı Hayreddin Süleyman 'ırzıyla bin yüz elli üç senesi Muharrem'inin ikinci gününde Veli'ye teveccüh olunub lâkin kılıc-ı mezbûr bunun ra'ıyyet eylediği kılıcı olmağla ra'ıyyet itdüğü Bali nâm karye ve gayriden üç bin akça bir kılıcı mezkûr Veli'ye virilmek üzere ra'ıyyet eylediği Muhammad kalemi tımârının başkalemi olmak üzere ilhâken yine sene-i mezbûra Rebi'ü'l-âhire'nin yirmi sekizinci gününden 'arz-ı hâl mûcibince ibkâ ve hâlâ on dokuz bin iki yüz akçalü üzere berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla sâlıfu'z-zikr Muhammad Hacı nâm karye gayriden on dokuz bin iki yüz akça tımârı defter-i hâkânî ve berâtı mûcibince zabt ve vâkî olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz u

kabz murâd eyledikde âhardan Mehmed ve Mustafa nâm kimesneler zuhûr ve hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât sâlifü'z-zikr Muhammad Hacı karyesi için senin kayd u berâtın dâhili değildir ve gâh mu'ayyen mahsûlûdır diyü berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûlâtıdan ve zamanının ahz u kabzına muhâlefet ve ta'addî eylediklerin bildirüb hâlâ tımârının baş kalemi olan sâlifü'z-zikr Muhammad Hacı karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz ve kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezkûrları ve maiyyet-i emniyeti ve âharı bir dürlü dahl ve ta'aruz itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda Muhammad Hacı nâm karye ve gayriden ol-mikdâr akça tımâr dahi meşrûh üzere hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olmak defter-i hâkânî mûcibince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

216/3

Niğde Ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nişân-ı Hümayûn'um virilen dergâh-ı mu'allâ'm gedüklerinden Mehmed Seyyid çukadâr sâdır Ali zîde mecduhu gelüb Niğde Sancağı'nda Şamardı nâhiyesinde Betraş nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu kırk altı bin akça icmâllü ze'âmet-i karyelerinin rusûm-ı senesine âhardan dahl olub icâb itmez iken mîr-i mîrân ve mîr-livâ ve sâir ehl-i 'örf ta'îfesi taraflarından müdâhale olduğın bildirüb men' u def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin imdi icmâlde ze'âmet-i karyeleri serbest olmağla kânûn mukarrer ve rusûm-ı serbestesine hâricden müdâhale olunmayub kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

216/4

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Mütessellimine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Seyyid Yusuf veled-i Seyyid Derviş nâm sipâhî Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Kayseriyye Sancağı'nda kazâ-i mezbûr muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbî' Horsana nâm karye ve gayriden beş bin beş yüz akça tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımârının başkalemi olan sâlifü'z-zikr Horsana nâm karyenin mâlikânesi vakf-ı hâce kayd u divâne ve 'örfiyyesi tımâr olub defter-i hâkânîde hums gallesi hâsıl yazılmağla karye-i mezbûre toprağında zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinin beşde bir 'öşrlerine divân tarafına 'â'id olan ile karye-i mezbûrenin 'ırzında

mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarının evlâdlarına edâsı lâzım gelen resm-i ra'yyet ve sâ'ir hukûk ve rusûmlarına kânûn ve defter mûcibince taleb ve müştereğiyle ahz u kabza murâd eyledikde ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler re'âyaları tahrîk ve ihtilâl ve tımâr-ı mezbûr âhara virilmiştir diyü hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn virmekde ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile tımâr mahsûlüne gadr-i küllî murâd eylediklerin bildirüb karye-i mezbûre toprağında zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eylediklerin terekelerinin beşde bir 'öşrlerinden divân tarafına 'â'id olan ile defterlü re'âyâsından üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ra'yyet ve sâ'ir hukûk ve rusumları kânûn ve defter mûcibince müştereğiyle kendüye alıvirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn birkaç ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Sahra nâhiyesine tâbi' yüz altı nefer re'âyâ ve yirmi dört aded zemîn ve hâsıl-ı divân hums gallât gendüm ve şâ'ir ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ sekiz bin akça yazar karye-i Horsana mâlikâne vakfı zâviye-i hâce kayd der-karye-i divân ve 'örfiyye tımâr diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Horsana divân diyü yazub mezkûresiyle tahrîr ma'a gayrihâ birikdirilüb ümeraya altı bin iki yüz akça bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun beş bin beş yüz akçası merkûm Seyyid Yusuf veled-i Seyyid Derviş'in yazub yazısına müştereği kaydının (okunmuyor) emr-i şerîfim yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

217/1

Akşehir Sancağı'nda Vâki' Kâdılara Hüküm Ki,

Süleyman ve (boşluk) nâm kimesne gelüb ber-vech-i arpalık Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâluhu livâ-i mezbûrda vâki' mutasarrıf olduğu hass-ı karyelerinin işbu bin yüz elli dokuz senesi zabtını ber-vech-i iştirâk bin yüz guruş bundan akdem ve bunlar dahi der-'uhde ve iltizâm ve bedel-i iltizâmları olan meblağ-ı mezbûr mîr-i mîrân mûmâ-ileyhe tamâmen edâ ve teslim ve zabtıçün yedlerine memhûr temessük virildüğün bildirüb yedlerinde olan memhûr temessüki mûcibince edâ-yı mezbûrda vâki' hass-ı karyelerini bunlara zabt ve hâsıl olan aşâr-ı şer'iyye ve sâ'ir tarafına 'â'id olan ahz u kabz itdirilüb âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

217/2

Karaman Vâlsine Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir sâkinlerinden İbrahim zîde kadruhu gelüb bu kendi hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesne vaz' ve ta'addîsi ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Kırşehir kazâsına tâbi' Mucur nâm karyeden olan Ali ve müştereği Abdullah nâm zaim iken nefsi-i Kırşehir sükkânından Topal İsmail dimekle ma'rûf kimesneler ile bundan akdem bunların arâziye müte'allik zirâ'atleri cereyân itmeğle şer'le mürâfa'a ve hüccet-i şer'iyeye olmuşken merkûmların buna garaz ve 'adâvetlerinden nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde bu mesâlihi için dar âharda iken icrâ-yı 'ırz ve ahz-ı intikâm sevdâsıyla hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden kırk elli mikdârı eşkıyâ ile bunun menzîlini basub mukayyed nisvân olan mahallât dokuz gûn hilâf-ı şer'-i şerîf meks eylediklerinden gayrı ber-mûceb-i defter sekiz yüz guruşluk emvâl ve erzâkını nehb u garet idüb itlâf ve iza'at ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb merkûmların vech-i meşrûh üzere nehb u garet ve itlâf ve iza'at eyledikleri emlâk ve eşyâsının şer'le müteveccih olan kıymeti alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eylediğın ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

217/3

Akşehir Sancağı'nda Vâki' Kâdıllara Hüküm Ki,

Emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâluhu Südde-i Sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb mîr-i mîrân mûmâ-ileyh hâlâ Kars cânibi ser-'askerî düstûr [u] mûkerrem ve mu'azzam müşîr-i müfahham nizâmu'l-'alem sâdır sâbıkan vezîrim Ali Paşa edâmallâhu ta'âlâ iclalahunun ma'iyetine bâ-fermân-ı 'âlî me'mûr ve ta'yîn kılınmak hasebiyle livâ-i mezbûrı zabt ve rabt tarafından yine Akşehir sâkinlerinden yeğen Süleyman zîde kadruhuya mütesellim nasb u ta'yîn idüb yerine buyruldı dahi virmekle livâ-i mezbûr mütesellimliğı mûmâ-ileyh yeğen Süleyman tarafından zabt itdirilüb mütesellimlik umûruna âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına mîr-i mîrân mûmâ-ileyh istid'â itmemek vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

217/4

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi' Mancusun nâm karye sâkinlerinden Seyyid Ahmed ve Seyyid İsmail zîde şerefuhu gelüb bunların karye-i mezbûre toprağında vâki' otı biçilür kadîmî

ma'lûmu'l-hudûd çayırlara bunlar eben 'an-ceddin altmış seneden mütecâviz sâhib-i 'arz temessükden mutasarrıf ve beher sene otı biçüb 'öşr ve resmin sâhib-i 'arza edâ ide geldikleri tapulı ve temessüklü kadîmî karye çayırlarına âhardan dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûr re'âyâlarından ba'zıları zuhûr ve ol-çayırlarım hayvanâtlarımıza mahsûs mer'amızdır koyun ve sâ'ir davarlarımızı râ'î itdiririz ve emr-i şerîf dahi ısdâr itdirdük diyü hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn ve kadîmî muhalif müdâhale ve zabtlarına muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' u def' ve tapulı ve temessüklü çayırları kemâ-kân kendülere zabt ve sarf itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

217/5

Karaman Vâfisi Vezîrehu (Boşluk) Kazâsı ve İncesu Nâhiyesi Nâ'ibine Hüküm Ki,

İncesu nâhiyesine tâbi' Kafir Ören nâm karye sâkinlerinde Hızır nâm kimesne gelüb bunun karındaşı ve vasîsi olduğı Eşber nâm yetimin bâbası olan yine karye-i mezbûre sâkinlerinden İsmail nâm kimesne menzîlinde kendü hâlinde sâkin ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğıken İncesu nâhiyesi sâkinlerinden olub öteden beru şekâvet ile meşhûr Ali Ağa oğlu dimekle ma'rûf Seyyid Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' beş on nefer eşkıyâ-yı başına cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf nihâyeten varub mezbûr İsmail'in menzîlinde duhûl ve kurşun ile bi-gayr-ı hakk böğründen darb ve cerh ve ol-kadîmden müte'essiren mezbûr İsmail fevt olub henüz icrâ-yı hakk olunmayub ol-vechile küllî gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb âhar husûsıçün emr-i şerîfimle ol-tarafa mübâşir tayîn olan (boşluk) zîde kadruhu mübâşeretiyle şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

218/1

Ber-Vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı ve Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Halil nâm kimesne gelüb Bor kasabası sâkinlerinden Elmiye nâm zimmî zimmetinde cihet-i karzdan elli senesinde bâ-temessük altmış gurus alacak hakkı olub taleb eyledikde edâda

ta'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk sevdâsında olunduğın ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görölüb mesfûrun zimmetinde olan ol-mikdâr guruşu tamâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

218/2

Karaman Vâlisine Ilgın ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ilgın kazâsı sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye hilâf-ı şer' ta'addîsi yoğiken yine Ilgın kazâsı sâkinlerinden Kutlu oğlu Hacı Mehmed ve Hacı Osman ve Seyyid el-Hâcc Veli nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub dâ'imâ şekâvet üzere birbirleriyle yekdil ve Emin Mehmed'in emvâllerin gasb itmek 'adet-i müstemirreler olduğundan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun dahi sâkin olduğu menzîli beş bin guruşlukdan ziyâde emvâl ve eşyâsıyla (boşluk) yüz elliden mütecâviz bargirlerin fuzûlî ve hilâf-ı şer'-i şerîf ahz ve ziyâde fesâd ve şekâvet üzere oldukların bildirüb zâbitleri ma'rîfet-i şer'le görölüb ahz eyledikleri emvâl ve eşyâ ve bargirleri alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

218/3

Ve (Boşluk) Kâdısına ve Ereğli-yi Karaman Nâ'ibine Hülüm Ki

Sen ki Ereğli-yi Karaman kazâsı nâ'ibi es-Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Ereğli-yi Karaman kazâsı ahâlîsi bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub öte sâkinlerinden Mercanzâde el-Hâcc Abbas dimekle ma'rûf kimesne eyyâm-ı sayfında beher sene yaylak için Ereğli-yi Karaman tarafına gelüb evzâ' ve etvârından cümlesi râzı ve şakîr olub ve üzerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken hâlâ Tarsus mütesellimi Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne mezkûr Mercanzâde zendine mi yağma itdi diyü ifk u iftirâ ve ba'zı mezbûr Hacı Abbas 'an-nefer dört yüz guruş merkûme mütesellim Ali'den da'vâ ve taleb itdiğin beynleri muslihûn tavassut idüb bir yağmurluk otuz guruş ve dört yüz guruşa ve bir kısrağ mukabilesinden sulh ve ibrâ olmuşlar iken mezkûr Ali kanâ'at itmeyüb hilâf-ı şer'-i şerîf mezkûr Hacı Abbas'a ta'addî ve rencîdeden hâlî olmamağla mezkûrun ol-vechile hilâf-ı şer' zâhir olan müdâhalesi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâki'-i hâlî bi'l-iltimâs 'arz eylediği

ecilden mahallinde şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf rencîde itdirilmemek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

218/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb Konya kazâsı mahallâtından Sofî Mahallesi’nde vâki‘ bir bâb mülk menzîl mutasarrıf olan el-Hâcc Mehmed bin Ali nâm kimesne menzîl-i mezbûrda bin yüz kırk dokuz senesinde üç yüz otuz guruş buna bey‘ bât-ı kat‘î ile bey‘ ve teslîm ve Süleyman muvâcehesinde yedine sened virüb bir dürlü dâhil olunmak icâb itmezken mezkûr dahi Mehmed fevt olmağla hâlâ tarafından menzîl-i merkûmun zabtıçün adem gönderdikde müteveffâ-yı merkûmun zevcesi mahalle-i mezbûre sâkinelerinden İsmihan nâm hatun mücerred ta‘cîz için menzîl-i mezbûrı iştirâ iden kimesne gelüb zabt eylesun diyü bunun tarafından vekîl-i mezbûrun zabtına hilâf-ı şer‘ ve bi-vech-i muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün bildirüb menzîl-i mezbûr tarafından vekîl-i mezbûra zabt itdirilüb mezbûrenin bi-vech-i şer‘ zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

218/5

Karaman Vâlîsine ve Ereğli-yi Karaman ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Mehmed bin Osman zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb Ereğli kasabasında vâki‘ Geçici Mahallesi’nde tekâlîf olunmak icâb ider hâne-i ‘avârıza bağlı kadîmî re‘âyâ emlak ve arâzîsi olmayub tekâlîf mütâlebesiyle ta‘addî olunması bir dürlü icâb itmez iken mahalle-i mezbûre ahâlîleri birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve mücerred ta‘cîz için üzerlerinde vârid olan ‘avâriz ve sâ‘ir emr-i şerîf ile vâki‘ tekâlîflerden sen dahi bizimle mâ‘en hisse vir diyü hilâf-ı kânûn ta‘addî ve ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarından dahi bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle ta‘cîz ve rencîde olunduğün bildirüb ‘avâriz ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden sen dahi bizimle mâ‘en hisse vir diyü mahalle-i mezkûre ahâlîlerine hilâf-ı kânûn ta‘cîz ve ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarına dahi bilâ-emr-i şerîf takâlîf-i şakka mütâlebesiyle ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim [recâ] eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

218/6

Karaman Vâlsine ve Ilgın ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ilgın kazâsı sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bunun kimesneye hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîsi yoğiken bundan akdem Ilgın kazâsı sâkinlerinden mezbûr Hızır İlyas ve Sâim bi’l-fi‘l olan Arab olmağla Hacı Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mûceb-i katl olunacak hilâf-ı şer‘-i şerîf zâhir olan her kim der-‘aliyyeme i‘lâm olundukda şer‘le hakkında lâzım gelen icrâ olunmak için (...) mektûb mûcibince dergâh-ı mu‘allâ’m yeniçerilerinden çavuşlarından mübâşir ta‘yîn olunan Yusuf çavuş yediyle fermân-ı ‘âlî sâdır ve kibel-i şer‘den virilen hüccet-i şer‘iyye mûcibince zabt ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le merkûmun cezası terettübünde olunub bunun katli husûsunda hilâf-ı şer‘-i şerîf bir vechile ta‘addîsi yoğiken müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi (boşluk) nâm hatun ile sâ‘ir vereseleri zuhûr ve sen muritimizin katl vaktinde serdâr idûn sen katl eyledûn diyü hilâf-ı şer‘ zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

219/1

Karaman Vâlsine İshaklı ve Akşehir ve Kâdılarına Hüküm Ki,

İshaklı kazâsından Salih nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi yoğiken yine kazâ-i mezbûrda sâkin Ali ve ‘ammisi Hac[1] Ömer nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub eşkıyâdan olmalarıyla hevâlarına tâbi‘ birkaç nefer eşkıyâ ile yekdil ve daimâ nice ehl-i ‘ırzın ‘ırzını hetk ve etbâ’sının yollarına itüb mâlların garet itmek ‘adet-i müstemirreleri olduğundan gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûrlar enbâyı zahîre bunun yolına çıkub âlet-ı darb ile [katl] kasdıyla üzerine hücum ve bu bir tarîkiyle firâr itmeğle Veli nâm kimesneye ahz ve üzerinde bulunan eşyâsını gasb u garet ve ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin ve mezbûr hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer‘le görölüb gasb eyledikleri eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ itmeğin bulundukları mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

219/2

Karaman Vâlisine Ve Ilgın Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ilgın kazâsı sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîsi yoğiken zümre-i eşkıyâdan Ilgın kazâsı sâkinlerinden Kutlu oğlu Hacı Mehmed ve Hacı Osman ve Seyyid Hacı Veli ve Meşgaleli İsmail vakfiçün oğlu dahi Hasan nâm kimesneler kendü hâlinde olub hevâlarına tâbi‘ ve eşhâssı başlarına cem‘ ve ibâdullahın ‘arzların hetk ve emvâllerin yağma ve ‘adet-i müstemirreleri olduğundan nâşî bin yüz (boşluk) senesinde bunun dahi mutasarrıf olduğu seksen re’s bargirleri fuzûlî ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve ahz u kabz iderse ziyâde gadr ve ta‘addî üzere oldukların bildirüb zabtları ma‘rifetiyle şer‘le görölüb kânûn ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ahz eyledikleri bargirleri alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

219/3

Karaman Vâlisine ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Ze‘âmeti mülhakâtından Mustafa ve Ebubekir zîde kadruhuma gelüb Aksaray kazâsında Cemeladdin(?) Cemâ‘ati bin yüz elli altı ve yedi senelerinde ber-vech-i iştirâk mûmâ-ileyhenin eşirra mâ‘en ‘uhdelerinde olmağla cemâ‘ati mezbûre re‘âyâları ve üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîf ve imdâd-ı seferiyye ve kışlık ve sâ’ir umûrlarına sarf itmek için mûmâ-ileyhumadan bin iki yüz guruş istidâne ve umûrlarına harc itmeleriyle mûmâ-ileyhuma dahi meblâğ-ı mezkûr ile zikr olunan senelerde hukûk ve rusûmdan zemînlerinde bâkî kalan iki bin üç yüz guruş hakları taleb eylediklerinden cebâbire ve mütegalibeden imdi Büyük Hüseyin ve Deli Osman ve avânelerinden eşkıyâ zümresinden ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler re‘âyâyı tahrîk ve ihtilâl ve zemînlerinde ber-mûceb-i defter mahz-ı müctemi‘ olan iki bin beş yüz guruş hakları virdirmeyüb ibtâl-i hakk ve re‘âyâ-yı mezbûrunun ekser taht-ı hükümet ve kazânızda vâki Sultanhanı ve Hacı Ahmedlü ve Çorlu ve Bâdî oğlu ve Çayan Türkmanı ‘Aşîretleri derûnlarına duhûl ve ihtivâ ve ol-vechile tahsîl olunub ziyâde gadr olunduğın bildirüb bulundukları mahalde şer‘le görölüb mezbûrların zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş hakları bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirüb ta‘allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

219/4

Karaman Vâlisine Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor kasabası ahâlîsi gelüb yine kasaba-i mezbûreden Köroğlu Hasan ve karındaş (boşluk) ve Bor kazâsına tâbi‘ Kızıldaşe karyesinden Abdulhakkı oğlu (boşluk) ve Abagözümünden küçük Veli ve Köroğlu yeğen Ahmed nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların hânelerini basub mâl ve eşyâları nehb u garet ve emin ve a‘yânlarına ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz ve nicelerin dürlü mevâdd isnâdıyla tecrîm ve dâ‘vet-i şer‘ olundukda bir vechile şer‘-i şerîf ve zâbite itâ‘at itmeyüb bunun emsâli şerr u mazarratlarından emin ve a‘yânları taşra çıkamayub ol-vechile emvâlleri diğer gûn olduğın bildirüb mahallinde şer‘le görölüb mezbûrların gasb u garet eyledikleri emvâl ve eşyâları emr-i şerîfim recâ itdikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

219/5

Karaman Vâlisine Niğde ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Petro nâm zimmî gelüb bunun Niğde Sancağı’nda mutasarrıf olan Abdurrahman Paşa’nın zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru memhûr ve ma‘mulüne temessüki mûcibince bin yüz gurus alacak hakkı olmağla defa‘atle taleb ve mukâvemet adem-i iktidârından nâşî ziyâde mağrur olduğın bildirüb şer‘le görölüb ber-mûceb-i temessük sâbit olan hakkı tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden sen ki Karaman vâlisi vezîrim müşarun-ileyhsin ma‘rifetinle ber-mûceb-i temessük sâbit olan hakkı tahsîl olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

220/1

Karaman Vâlisine İshaklı ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

İshaklı kazâsına tâbi‘ (...) nâm karyeden Hindi Süleyman gelüb bunun taht-ı nikâhında olan zevcesi (boşluk) nâm hatun yine karye-i mezbûreden eşkiyâdan kayd itmiş ve Sadeddin oğlu Mehmed ve eşkiyâ oğlu Mehmed ve (boşluk) ve (boşluk) nâm şakîler hânesinden götürüb bi-gayr-ı hakk katl ve emvâl ve eşyâsı gasb itmeleriyle şer‘le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhiri Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

220/2

Akşehir ve (Boşluk) Kâdılarına ve İshaklı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Akşehir Sancağı'nda taht-ı kazânızda vâki' karyede ve çiftlik ve tevâbî'-i karyelerinin işbu bin yüz elli dokuz senesi Mart'ı enbâsının sancağına değin zâbit beş yüz guruş mülk aldığı ile Akşehirli Hacı Halil oğlu Osman Ağa dimekle ma'rûf kimesneye bundan akdemce der-'uhde ve iltizâm olunub lâkin el-haletü hâzihi merkûm Osman sâlifü'l-beyân olan çiftlik karyesi ahâlîsi ve sâ'ir fukarâ ile hüsn-i zindegânesi olduğundan bi-gayr-ı [hakk] fukarâya zulm ve ta'addî ve mugâyir-i kadîm hareket birle beynlerinde ihtilâl ve fitne ve fesâd zuhûrına bâ'is olduğu ahâlîsi mahzâr ve sâ'irleri tarafından dahi i'lâm birle inhâ ve ihbâr ve mezkûrın ref'i iktizâ itmeğle emniyet ve rahat-ı fukarâ için mezkûr Hacı Habib oğlu Osman bâkî ve Seyyid merkûmdan zabt itmek olan ba'de'l-iltizâmı olan meblâğ-ı mezbûrlarıyla ol-tarafda sâkin re'âyâsı matlûb olan el-Hâcc Ali zîde kadruhuya kurâ-i mezkûrun ze'âmetin bâ-berât-ı 'âlîşan mutasarrıf olan zu'amâdan Hasan zîde kadruhu tarafından der-'aliyyem ve iltizâm ve mezbûr dahi bir minvâl mücerred kuyûd u ahkâm ve mezbûr Tabib oğlu Osman'ın yedine virilen temessüki 'amel ve îtibar olmağla üzere dahi zabt temessüki mûcibince virilmeğe temessüki mûcibince zabt itdirilmek bâbında zaim mûmâ-ileyhe hükm-i hümayûnum sûretlerin istid'â itmeğin temessüki mûcibince zabt itirilmek bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

220/3

Karaman Vâlisine Kayseriyye Kazâsı Muzâfâtından Yahyalı Nâhiyesi ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Yahya zîde şerefuhu ile ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar nâhiye-i mezbûrede vâki' müteveffâ Uzun Bey binâ eylediği câmi'-i şerîfde şeyh ve hatîb ve mürtezikaları olub yine nâhiye-i Kayseriyye sâkinlerinden müteveffâ Şeyh el-Hâcc Osman Efendi hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akd sıhhatinde sâlise mâlından dört yüz guruş ve cevâbire derc ve sarf üzere cenâb-ı şer'-den bâ-hüccet-i şer'iyye bunlara vasiyet idüb ve bunlar dahi müteveffâ-yı mezkûrun vaziyeti üzere mûrisleri nâhiye-i Kayseriyye sâkinlerinden Mehmed ve (boşluk) ve el-Hâcc Ömer ve (boşluk) nâm kimesnelerden bin yüz elli (boşluk) senesinde taleb eyledikde mezbûr kemâl-i hilelerinden nâşî biz mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun ve vasiyeti tutmaz mirâsa idhâl ideriz diyü hilâf-ı şer'-i şerîf vormeyüb gadr sevdâsında olduğın ve bu bâbda

da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mûcibince şer'le görölüb alıvrılüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhiri Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

220/4

Karaman Vâlisine Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi' Yahyalı kasabası mahallâtından Boyacılı Mahallesi ahâlîlerinden Ömer ve Abdulhalil ve Hüseyin ve Koç ve Mehmed ve Yusuf ve el-Hâcc Şaban ve el-Hâcc Hüseyin ve sâ'irleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazâriyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlîflerin cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le cem'ine me'mûr olanlara ihrâc kusûrları yoğiken yine mahalle-i kuyûd-ı şikâyet Kürd oğlı Ali kethüdâ dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden беру hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i 'âlî tekâlîfleri umûrına karışub hilâf-ı emr-i defter kendü nefşün küllî akça zamm ve salyâne ve tevzi' ve taksîm ve cebren tahsîl ve ahz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediğün bildirüb şer'le görölüb mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve ta'arruz kendü nefşün aldık akça ashâbına istirdâd ve icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

220/5

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye Kal'ası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Hasan zîde şerefuhu gelüb bunun zevcesi Hatice nâm hatun kendü hâlinde 'ırzıyla sûkta gider iken yine kal'a-i mezbûre sâkinlerinden olub eşkiyâdan Gübgüb oğlı Hacı Mustafa ve diğer Gübgüb oğlı Mehmed ve Ali ve Cemil'in Oğlı İbrahim ve karındaşı İsmail nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun zevcesi mezbûre önüne çıkub bu boğazında olan altunları cebren ve kahren aldıklarından mâ'adâ zevcesi mezbûreyi ve iki sagîr evlâdını dahi helâk idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb şakî mezbûrenin zevcesi mezbûrenin boğazından cebren aldıkları altunları tamâmen alıvrılüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

221/1

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve Konya Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kasabası sâkinlerinden Ömer ve Mehmed nâm kimesneler ile kız karındaşları Rabia ve Hatice nâm hatunlar ‘arz-ı hâl idüb kasaba-i mezbûre mahallâtından Meydan Mahallesi sâkinlerinden bunların karındaşları Abdulseyid bin Ahmed nâm kimesne bin yüz elli yedi senesinde vakt-i zamanda mahalle-i mezbûreden Bedri Bey bağçesinde ihtimâm için nişân vaz‘ ider iken mahalle-i mezbûre sükkânından Ahmed nâ’ib bin Veli dimekle ma‘rûf kimesnenin yedinde olan tûfeng boşanub içinde olan kurşun saçmaları karındaşları (okunmuyor) sol ayağına mecrûh ve ol-cerhden kayd alub gadr eyledüğün ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyye ile olduğın bildirüb mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazımıştır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

221/2

Karaman Vâlisi Vezîrehu Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâm ve zu‘amâdan Seyyid Mehmed ile karındaşı Seyyid Ali zîde şerefuhuma gelüb bunların medine-i Konya mahallâtından Kaçık Ahmed Mahallesi toprağında bi’l-fi‘l zabt ve tasarruflarından hâne-i ‘avârıza bağlu tekâlîf alınmak icâb ider kadîmî re‘âyâ emlak ve arâzîleri olmayub tekâlîf talebiyle dahl ve ta‘arruz ve rencîde olunmaları icâb itmez iken mahalle-i mezbûre ahâlîleri zuhûr ve birbirlerine yekdil ve yekcihet ve mücerred ta‘cîz ve celb-i mâl ve kendülerinin tekâlîfleri tahkîk için üzerimizde vârid olan ‘avârız ve deve iştirâsı ve menzîl imdâd ve sâ’ir emr-i şerîf ile vâki‘ olan tekâlîfi siz dahi bizimle mâ‘en virin diyü hilâf-ı kânûn ta‘addî ve ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarından dahi bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i ‘örfiyye ve şakka mütâlebesiyle ta‘addî ve rencîde olundukları bildirüb ‘avârız ve sâ’ir emr-i şerîf ile vâki‘ olan tekâlîfi siz dahi bizimle mâ‘en viren diyü mahalle-i mezkûre ahâlîsine hilâf-ı kânûn ve ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarından dahi bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle bunları ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

221/3

Karaman Vâlisi Vezîrehu Ereğli-yi Karaman ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Mehmed veled-i Yusuf nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Ereğli nâhiyesinde Bardas nâm karye ve gayriden on bin yedi yüz akça berât-ı şerîfime mutasarrıf olduğu tımârı mülhakâtından yine nâhiye-i mezbûra tâbî' on bin akça yazusu olan çayır ve sazlık ve hıfz-ı öteki Aköyük nâm karyede diyü ve yine varınca diyü defter-i hâkânîde mugâyir ve müşterekiyle bunun kayd u berâtına dâhil olan sâlifu'z-zikr kadîmî çayır ve sazlıktan defter-i cedîd-i hâkânîde bedel-i 'öşr müşterekiyle tımârına dâhil yazılıb ve ol-çayır ve sazlık Ereğli kasabası ve ba'zı kurâlar taarruzları bir kaç seneden beru varub saz ve otlanub intifâ' itmeleriyle bu dahi bedel-i 'öşrleri müşterekiyle taleb eyledikde hilâf-ı kânûn ve defter edâda ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile tımârı mahsûlünün küllî kesr ve noksân yedine nakl oldukları bildirüb defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn mezbûrları bir dürlü dahl ve ta'arruz ve ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Ereğli nâhiyesine tâbî' doksan beş nefer re'âyâ ve dokuz aded zemîn ile karye-i Aköyük ve on beş nefer re'âyâ ile karye-i Osmancık 'öşr-i vakfa medine-i münevveri salârı ve rusûm-ı 'örfiyye tımâr-ı hâsıl salârı gallât gendüm ve şâ'ir ve resmi çift ve bennâk ve çabâ yekûn ma'a gayrihâ altı bin akça ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbî' çayır ve sazlık ve hıfz-ı öteki Aköyük nâm karyeden düdene varıncadır hâric ez-defter hâsıl bedel-i 'öşr üç bin akça yazular ile defter-i mufassalda başka başka tahrîr ve defter-i icmâlden Belviran nâhiyesinde Bardas nâm karye-i merkûm gayrihâ birikdirilüb dokuz bin akça yekûnundan üç bin akçası ifrâz ve olduğu ma'a gayrihâ birikdirilüb seksen bin üç yüz akça bir icmâl ve ifhâl mezbûrun üç bin üç yüz akçası Âsitâne tezkîresiyle merkûm Mehmed veled-i Yusuf'un mutasarrıf olduğu tımârı aklâmı ve bâkîsı müşterek kaydından olduğu mestûr ve mukayyed bulunmak defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

221/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Ereğli-yi Karaman ve Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâbıkan Kocaili Sancağı mutasarrıfı olub müteveffâ Kürd İbrahim Paşa'nın oğlu es-Seyyid Mehmed dâme ikbâluhu gelüb taht-ı kazânızda vâki' mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin ve gerek müteveffâ-yı müşârun-ileyhden müntakıl emlâk ve eşyâ ve çiftlikler ve sâ'ir emvâlîni fîruhat itmek için tarafından edâsına ta'yîn ve irsâl itmeğle âhardan ba'zı kimesneler emlâk-ı mezbûrun bi-gayet hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve muhâlefet eylediklerin bildirüb

âhardan bi-vech-i şer‘ müdâhale ve muhâlefet olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

221/5

Nevşehir Kazâsına ve Nevşehir Voyvodasına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi‘ Kavak nâm karye ahâlîleri meclis-i şer‘a varub karyeleri toprağında mevzu’atlarını kadîmden saky ve intifâ‘ ide geldikleri mahsûs ve müstakıl sularında âharın alâkası yoğiken mahsûs ve müstakıl suları kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ürgüb nâm karyeden vâki‘ haşemlere icrâ itdirilmek murâd olundukda ol-su için Ürgüb karyesi ahâlîleriyle yenilerine mezra‘a ve mahalline vâki‘ olmağla bunlar zikr olunan suları zirâ‘atden kâni‘ olmak ve Ürgüb karyesi ahâlîleri dahi anda mukâbil emr-i şerîf ile vâki‘ tekâlîfden bunların şehirlerine isâbet ideni edâ itmek üzere birbirleriyle ta‘ahhüd ve beyânlarında bu vechile nizâ‘ virilüb cenâb-ı şer‘den hüccet-i şer‘iyye dahi virilmişken yirmi altı seneden beru bu minvâl üzere bunların şehirlerine düşen tekâlîfî mezbûrlar edâ idegelmişler iken bir iki seneden beru mezbûrlar ol-hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir ta‘allül ve gadr murâd idüb ve mâl-ı minvâl muharrer üzere olduğın cem‘-i gafîr ve cem‘-i kesîr âlâ-tarîki’ş-şehâded haber vormeleriyle hüccet-i şer‘iyye mûcibince ‘amel olunub mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ta‘allül ve nizâ‘ itdirilmek bâbında vâki‘-i hâli ilhâhlarıyla hükm-i hümayûnum virilmek recâsına ‘arz itdirilmek bâbında şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

222/1

Karaman Vâlsine Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

El-Hâcc Hasan nâm kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çataklı nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinde cihet-i karz-ı şer‘iyyeden iki yüz guruş ile iki re’s tüylü deve ve bir re’s doru atı olub bundan akdem defa‘atle taleb eylediğın mezbûr eşkıyâ ve serbestinde olmağla hilâf-ı şer‘-i şerîf bunun menzîlin basub ve zevcesi (boşluk) nâm hatun bi-gayr-ı hakk topuz ile darb ve ziyâde gadr eyledüğın bildirüb şer‘le görölüb mezbûrdan zimmetinde olan ol-mikdâr guruş hakkı iki re’s devesi ve bir doru atı alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1158

222/2

Karaman Vâlsine Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Veli Bey demekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunun kazâ-i mezbûra tâbi' Çataklı nâm karye sâkinlerinden Hacı Osman nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinden beru iki re's at ve bir re's kısrak ve üç yüz gurus alacak hakkı olmağla defa'atle taleb eylediğinden bi-vech-i şer' edâda ta'allül ve muhâlefet ve dürlü dürlü cevır [u] vaziyet ve ibtâl-i hakk ve mücerred ekl u bel' sevdâsıyla gadr murâd eylediğın bildirüb şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde olan iki re's at ve bir re's kısrak ve üç yüz gurus hakk tamâmen tahsîl ve kendü alıvırılüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görölmeğ için yazılmıştır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

222/3

Anadolu Vâlisi Olub Şark Cânibi Ser-'Askerî Olan Sadr-ı Esbâk Vezîr Ali Paşa'ya ve Mevlânâ (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Beyşehir Sancağı'nda vâki' Göç-i-yi Kebir kazâsına tâbi' Hâsıllar (Fasıllar) nâm karye sâkinlerinden Halil ve karındaşı Mahmud Efendi ve 'ammisi Ömer Ağa demekle ma'rûf kimesne gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri ve borc ve kefaletleri olmayub ve ol-bâbda dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Beyşehir Sancağı mutasarrıfı Cafer Paşa bunların bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk dört yüz gurus ve üç aded develeri ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görölüb ol-mikdâr gurusı ve develeri girü bunlara alıvırılüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görölmeğ için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

222/4

Anadolu Vâlisi Olub Erzurum Cânibi Ser-'Askerî Olan Sadr-ı Esbâk Vezîr Ali Paşa'ya (Boşluk) Kâdısına ve Beyşehir Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kaşaklı kâdısı mukaddemâ Seyyid Abdulaziz zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Seydişehir sâkinlerinden Seyyid el-Hâcc Abdullah Ağa demekle ma'rûf kimesnenin keyfiyet-i ahvâlden su'âl için Karaman vâlisi tarafından bâ-mikdârı çukadâr duran mübâşir ta'yîn ve Kuşaklı mahkemesi'nde kazâ-i mezbûrun 'ulemâ ve sulehâ ve fukarâdan mezbûrun keyfiyet su'âl iden mezkûr Seyyid Abdullah kendü hâlinde fukarâ-yı mu'ayyen ehl-i 'ırz dizdâr ve livâ-i merkûmın ihtiyârı olub cümlesi kendüden ve etbâ'nın

evzâ‘ ve etvârından râzı ve şükrân üzereler olduğın ihtiyâr ve bin yüz elli dokuz senesinde Beyşehirli Sancağı mutasarrıfı Cafer Paşa ba‘zı mefsedâtın Aksaray ve ‘arz kalemlerin icrâ mutasarrıfı Mustafa ahz ve bi-gayr-ı hakk der-zincir ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bin üç yüz gurusı olduğundan mâ‘adâ eytâmı olan Abdurrahman nâm kimesneden dahi iki yüz gurusı alub bunda merkûm Seyyid Abdulnebi Seydişehir’nde hânesine gitdiği gibi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe itâ‘at-i şer‘ itmedi diyü Karaman vâlîsine inhâ ve i‘lâm ve Sarı Kaya oğlu Nur Emir nâm bölükbaşı elli altmış nefer süvâri levend ile gönderüb mürâfa‘a Seyyid Abdullah’ın hânesine kondurub ehl u ‘iyâlin taşra çıkarub mülk olduğu menzîlin mühürleyüb gadr-i küllî eyledüğün ve hakkında olan kelimât ifk u iftirâ olub emr-i şerîf virilmek recâsına ve Göçü-yi Kebir nâ‘ibi Halil ve Bozkır nâ‘ibi Halil ve Beyşehirli nâ‘ibi Osman ve Kırılı nâ‘ibi Seyyid Süleyman zîde ‘ilmuhu başka başka ‘arz ve Seydişehirli kazâsı ahâlîsi mahzâr eyledikleri ecilden sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘le mahallinde şer‘le görülüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf olan meblağ-ı mezbûr ba‘de’l-sûbut istid‘âd ve ihkâk-ı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

222/5

Karaman Vâlîsine Kırşehirli Kâdısına Hüküm Ki,

El-Hâcc Ali ve Hacı Musa ve İsmail zîde kadruhum gelüb Havâss-ı Hümâyûn’umda ber-vech-i iştirâk mâlikâneye berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları Bozkır mukâta‘ası mülhakâtında Kırşehirli kazâsına tâbi‘ Araklı Öyük ve Salih(?) nâm-ı diğer Vasi(?) ve (...) nâm karyelerinin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdı dâhilinde yüz seneden mütecâviz kadîmu’l-eyyâmdan beru ‘öşr ve resmi mukâta‘a-i mezbûre tarafından alına gelen yerlerinde âharın alâkası yoğiken hevâ yerinde (boşluk) vakfının müderrisi olan Osman Efendi dimekle ma‘rûf kimesne zuhûr ve ol-yerler benim müderris olduğım vakf-ı mezbûr karyelerinden Çatal Öyük nâm-ı diğer Beğdilli nâm karyeler toprağında dürlü hilâf-ı kânûn müdâhale itmeğle bundan akdem ba‘zı Müslümanlar ile hâsıl-ı zirâ‘at üzerine varılub mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından münâza‘un-fih olan yerler bunların mukâta‘aları karyeleri toprağında olduğu şer‘an sâbit ve bunlara küllî ve mezbûr müdâhale men‘ birle cânib-i şer‘den mürâsele ve hüccet-i şer‘iyye virilmekte mezbûr olmayub yine nizâ‘ ve mukâta‘a-i mezbûre mülhakâtından gadr eyledüğün bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye vâki‘ kıta‘a fetevâ-yı şerîfe mûcibince ‘amel olunub men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediklerinden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

223/1

Karaman Vâlsine ve Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir kazâsında vâki' müteveffâ Cacabey Vakfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevellisi olan İbrahim zîde kadruhu gelüb vakf-ı mezbûr mürtezikalarının şart-ı vakf ve berâtları mûcibince hizmetlerin mukâbelesinde müstahak oldukları vazîfelerin tamâmen virüb müdâhale olunmak icâb itmez iken Kırşehir sâkinlerinden vakf-ı mezkûrdan almak üzere yevm-i dokuz akça vazîfeye mutasarrıf olan Mehmed Efendi ve İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesneler berâtları ve şart-ı vakf mûcibince vazîfelerini almağa kanâ'at itmeyüb on iki seneden beru mahsûl u vakfdan senevi ikişer mîr hinta fuzûlî ve hilâf-ı şart-ı vakf alub vakf-ı mezkûre gadr eylediklerin bildirüb şer'le görölüb merkûmların fuzûlî aldıkları mahsûl vakfçün alıvirilüb bi-vech-i şer' ve hilâf-ı şart-ı vakf ta'allül itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Âhir Sene 1159

223/2

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Mustafa nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından İncesu kasabası sâkinlerinden Evlâd oğlu Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bermûceb-i temessük bin beş yüz elli gurus alacak hakkı olmağla meblağ-ı mezbûrî taleb ve almak istedikde mezbûr şirrete sülûk ve meblağ-ı mezbûrî dürlü 'illet ve bahâne ile virmekde ta'allül ve gadr sevdâsında olduğu ve tarafından İncesu kasabası sâkinlerinden Uzun Mustafa nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olan (boşluk) zîde kadruhu mübâşeretiyle şer'le görölüb zimmetinde şer'le sâbit ve müteveccih olan ol-mikdâr gurus hakkı mübâşir ma'rifetiyle bi't-tamâm gasb ve küllî mürâfa'a alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Âhir Sene (1)159

223/3

(Boşluk) Kâdıma ve İncesu Nâ'ibine Hüküm Ki,

El-Hâcc Musa zîde kadruhu gelüb bunun İncesu kasabası sâkinlerinden Cevâd oğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde hüccet-i şer' den ber-mûceb-i temessük bin yüz elli (boşluk) senesinde üç yüz guruş alacak hakkı olub taleb eyledikde edâda ta'allül üzere olduğın ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu mübâşeretiyle şer'le görölüb ber-mûceb-i temessük mezbûrun zimmetinde olan meblâğ-ı mezbûr tahsîl ve vekîl-i merkûm alıvirilüb ber-vechile ta'allül ve tereddüd itirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâ'il-i Rebi' u'l-Evvel Sene (1)159

223/4

Karaman Vâlîsine Aksaray (Boşluk) ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray sâkinlerinden zümre-i sipâhîyândan İbrahim nâm sipâhî gelüb bundan akdem cezâsı terettüb olunan Dalkuşak nâm şakînin rufekâlarında olub Aksaray sâkinlerinden Kapusuz İtmekci Osman bölükbaşı ve Timurci karyesinden Süleyman bölükbaşı ve karındaşı Ali ve İnebeyli Kanlu Hasan dimekle ma'rûf şakîler kendü hâllerinde olmayub elli altmış nefer eşkiyâ ile bin yüz elli senesinde hânesini basub yüz elli guruş kıymetli bir res' at ve iki yüz guruşluk eşyâsını ahz ve gasb ve üç nefer adamlarını tutub kayd ve mukayyed ile cebren götürüb üç yüz guruşların dahi almadıkça salıvirilüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk ahz u gasb ve garet eyledikleri eşyâ ve akça girü alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâ'il-i Rebi' u'l-Evvel Sene (1)159

223/5

Karaman Vâlîsine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

El-Hâcc Süleyman nâm kimesne gelüb Aksaray kasabasında Divan oğlu Hannet Bazargân ta'îfesinden Yorgi nâm zimmî bin yüz elli (boşluk) senesinde üzere vaz' itdiği bin yüz guruş nukûd akça ile ma'lûmu'l-mikdâr eşyâsı emâneten mahfûz olmak dahi mezkûr mürd olmağla Aksaray sâkinlerinden eşkiyâdan Altuncı oğlu Yahya ve karındaşı Mahmud ve han-ı mezbûr hancısı Mehmed Halil dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve bunun emâneti vaz' eylediği akçadan dört yüz kırk guruş nukûd akça ile iki yüz elli guruşluk eşyâsını ahz ve yüz altmış guruşını dahi hancı mezkûr Mehmed zabt itmeğle bu

dahi varub emânete vaz‘ eylediği akça ve eşyâdan mezbûrun ahz u kabz eyledikleri eşyâ ve akçasın ma‘rifet-i şer‘le taleb ve almak istedikde bildirüb mahallinde şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

223/6

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan kıdvetu’l-emâcid ve’l-akrân tekâ’üd Seyyid Ahmed zîde şerefuhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle ber-vech-i tekâ’üd mutasarrıf olduğın tımârı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler defterde mukayyed ra’iyyet ve ra’iyyeti oğullarından ba‘zıları karye-i mezbûre toprağında tasarruflarından zirâ‘at mesâlih-i hâsıl ve birbirleri bi’t-tamâm zirâ‘at itmedin bıragub varub âharın toprağında zirâ‘at ve hırâset ve dâhil eyledikleri terekeleri ol-toprağında zer‘i itmeyüb götürüb bunun karyesine tımârı karyeleri toprağında zer‘i idüb ta‘addî eylediklerin bildirüb men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

224/1

Karaman Vâlisine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kazâsı sâkinlerinden Ebubekir nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub dahl olunmak icâb ider hâli yoğiken yine kazâ-i mezbûr sükkânından bazârgan ta‘îfesinden cebâbire ve mütegalibeden Boz Musa oğlu ve Haydar nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bunun dört re’s öküz ve bir re’s bargirini aldıklarından mâ‘adâ ana dahi kanâ‘at itmeyüb bir nefesde virilen şakka ve bir verese ile ma‘lûmu’l-mikdâr akçasını dahi cebren ve kahren ahz ve gasb ve ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldıkların hayvânât ve eşyâsı ma‘lûmu’l-mikdâr akçası tamâmen tahsîl ve bâ-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

224/2

Karaman Vâlisine ve Beyşehir Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi' Sevindik nâm karyeden Seyyid Mehmed gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûreden (boşluk) nâm kimesne hevâsına tâbi' Abdulbâki nâm kimesne ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde âlet-i darb ile katl kasdıyla üzerine hücum ve darb-ı şedîd ile darb u şetm ve hetk-i 'ırz eylediklerin ve fetevâ-yı şerîfesi virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

224/3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray Kasabası sükkânından Ali nâm kimesne ile Elif nâm hatun gelüb bunların babaları Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne fevt oldukda zimem-i nasda olan üç bin gurusla bin kile hintası ve sâ'ir terekesi irs-i şer'le bunlara intikâl itmemek Aksaray kasabası sâkinlerinden Kemâl oğlu dimekle meşhûr Ali nâm kimesne benim vasîlerim diyü ta'addîden olundukda hakîr itmek zikr olan hinta ve zimem-i nasda olan akçayı ahz ve kendü umûrına sarf ve istihlâk ve bunlara fuzûlî ile gadr ve ta'addî dahi irişüb balâğa ve da'vâya kâdir olmalarıyla mezkûreden ol-mikdâr hakların taleb ve almak istediklerinden hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve gadr murâd eyledüğün bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer'le görülüb babalarından müntakıl hinta ve ol-mikdâr gurusları alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

224/4

Karaman Vâlisine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kazâsı sâkinlerinden Ebubekir gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub dahl olunmak icâb ider hâli yoğiken yine kazâ-i mezbûr sükkânında Türkman ta'îfesinden cebâbire ve mütegallibeden Boz Musa oğlu ve Haydar nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bunun dört re's öküz ve bir re's bargirini aldıklarından mâ'adâ ana dahi kanâ'at itmeyüb

bir nakten virilen şakka ve bir verese ile ma'lûmu'l-mikdâr akçanın dahi cebren ve kahren ahz ve gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldıkları hayvânât ve eşyâsıyla ma'lûmu'l-mikdâr akçası tamâmen tahsîl ve bi-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

224/5

Kayseriyye Vâlisi Kayseriyye Sancağı Müsellimine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımâr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ahâlîleri gelüb bunlar karyeleri toprağında tasarruflarından zirâ'ate sulh dahl ve birbirleriyle tamâmen zirâ'at ve zirâ'atleriyle dahl oldukların terekelerin kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrlerin karyeleri sipâhîleri olan mezbûrları olmayub lâkin toprakları zaîf olub kendüleri kifâyet itmemekle âhar karye toprağına dahi ra'iyet itmeleriyle karye sipâhları kanâ'at itmeyüb âharın karyesi zirâ'ate hâsıl eylediğiniz terekeleriniz dahi tas önde nâmiyla 'öşr virirsiz diyü hilâf-ı kânûn ta'addî ve ra'iyet eylediklerin bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene (1)159

224/6

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Zu'amâdan Mustafa veled-i Ali zaim zîde kadruhu ile erbâb-ı tımârdan ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm sipâhîler Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları zu'amâmdan etvârları karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeleri topraklarında zirâ'at iden defterlü re'âyâ ve defterlü re'âyâsı yerleri zirâ'at iden hâric re'âyâ ta'îfesinin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerin 'öşrlerin evvelâ karyelerinde olan anbârda ba'dehu her hafta durur tereke satılır akrabazâde ve 'askerî ta'îfesinin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerin karyelerinde olan inbat ta'allül itdirilmek istedikde hilâf-ı kânûn ta'allül eyledikleri bildirölmek bâbında kânûn üzere hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

225/1

İncesu Nâhiyesi Nâ'ibine Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden İsayi veled-i Kara Vasil nâm zimmî gelüb nâhiye-i mezbûrede vâki' ma'lûmetu'l-hudûd bir kıt'a mülk bağ otuz seneden mütecâviz müstakillen mutasarrıf iken babası mesfûr bundan akdem hâlik oldukda bağ-ı mezkûr irs-i şer'le buna intikâl idüb bu dahi yirmi seneden ziyâde mutasarrıf olub âhardan bir vechile müdâhale olunmak icâb itmez iken Ömer 'ammisi oğlu Monla Mehmed dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve ol-bağ seniyyede mezbûreden mukaddem benim ceddîm bağdır senin yedinden alurım diyü bu makûle bilâ-özü-i şer'i on beş sene mürûr eylemek mülk bağ da'vâsının istimâ'ı memnû' iken bi-vech-i şer'i müdâhale ve mücerred ızrâr ve akçadan çıkartmak sevdâsıyla peydâ eylediği müzevver hüccet ibrazıyla hevâsına tâbi' bir-vech kimesneler ile yekdil ve daimen ta'addî ta'cîz ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda hüccet-i şer'iyyesi ve da'vâsına muvâfık müte'addid fetevâ-yı şerîfe virilmemek mücebberince 'amel olunub merkûmın bi-vech-i şer'i ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Âhir Sene 1159

225/2

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Zu'amâdan Süleyman zîde kadruhu gelüb bunun medine-i Konya mahallâtından Dih-i Huda Mahallesi toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarrufundan hâne-i 'avârıza bağlı tekâlîf almak icâb ider kadîmî re'âyâ emlak ve arâzîleri olmayub tekâlîf talebiyle dahl ve ta'aruz ve rencîde olunmak icâb itmez iken mahalle-i mezbûre ahvâllerinden ashâb-ı ağrâz ve mütegalibeden ba'zı kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl ve kendülerinin tekâlîfleri tahkîki için üzerinde vârid olan 'avârız ve nazl imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir tekâlîf sen dahi bizimle mâ'en vir diyü hilâf-ı kânûn üzere ta'addî ve cebren ve kahren ahz eylediklerinden mâ'adâ ve sefer-i hümayûnumda edâ-yı hizmed üzere iken ve zevcesini dahi ol-vechile rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb 'avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir tekâlîf mütâlebesiyle mahalle-i mezbûr ahâlîsine ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emri şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

225/3

Karaman Vâlisine Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larende kasabası sâkinlerinden Abdurrahman nâm kimesne gelüb bunun veled-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu Boyalık ta'bîr olunur mülk arsasında kimesnenin alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûre sâkinlerinden mütegalibeden Kalkancı Seyyid Halil nâm kimesne kendü hâlinde olub zikr olunan arsası bundan akdem Kör Hasan oğlu Ahmed nâm kimesneden nısfını iştirâ eyledim ol-takdîrce benim mülk menzîlim olur diyü bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk kabz ve cebren alub zabt olub ziyâde gadr ve ta'addî eylediğin ve fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb alıvirilen icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

225/4

Karaman Vâlisine (Boşluk) Kazâsı ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsı muzâfâtından (boşluk) nâhiyesinde vâki' müteveffâ Uzun Bey binâ eylediği câmi'-i şerîfden bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle hatîb ve mütesellimi ve evkâfının mütevellisi olan Seyyid Ali ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb olmezbur karyelerinde nâhiye-i mezbûra tâbi' Gömenek(?) ma'a Sarcık(Hisarcık) nâm karyenin mümtâz ve mu'ayyen sınırı dâhilinde altmış seneden mütecâviz taraf-ı vakfdan alınagelen yerlerin âharın alakâsı olmayub dahl olunmak icâb itmez iken havâlinden vâki' Havâss-ı Hümayûn'umdan Develü mukâta'ası zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve ol-yerler benim zâbiti olduğım mukâta'a-i merkûm mülhakâtından (boşluk) nâm karyenin toprağındandır 'öşr ve resmi semene zabt olan diyü hilâf-ı kânûn 'öşr ve resmine müdâhale ve bundan akdem ma'rifet-i şer' olduğundan zikr olunan yerler vakf-ı mezbûrın arâzisinde olduğu şer'an sâbit ve bundan küllî ve mu'ârazadan men' birle hâsıl-ı şer'iyye ve hüccet-i şer'iyye virildikde mezbûr kâni' olmayub ta'addî ve rencîde eylediğin bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iyyeleri mûcibince 'amel olunub men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

225/5

İlgın Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbî‘ Göçü nâhiyesinde (...) nâm karye re‘âyâları fukarâları gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîfden ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tevzî‘ defteri mûcibince cem‘ine me‘mûr olan edâ idüb bi-vechile mezbûrlar olmayub dahl olunmak icâb ider iken karye-i mezbûreden ba‘zı müstakîm ve münevvil kimesneler kendü tekâlîflerin tahkîk ve bunların üzerlerine tahammüllerinden ba‘dehu tekâlîf tahmîl ve bundan cebren ve kahren tahsîl idüb bunun emsâli zulm ve ta‘addîsinin nihâyeti olduĒın perâkende ve perîşân olan bâ‘is ve bâdî oldukların bildirüb ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addî de men‘ u def olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

226/1

Karaman Vâlîsine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki, Konya Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Hassa sadr-ı a‘zamı NiĒde halifesi emekdârlarından Ali zîde mecduhu gelüb Dîvân-ı Hümayûn‘um kitâbeti gedüĒi olmaĒla berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduĒın ze‘âmeti aklâmından Aksaray SancaĒı‘nda ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oĒullarından ba‘zıları on seneden mütecâviz kadîmî karyelerinden kalkub içlerinden Ağzı Büyük Hasan ve avânelerinden Osman ve (boşluk) nâm müfsidlerin iĒvâ ve tahrîkleriyle taht-ı kazânızda vâki‘ ba‘zı mahallerde ‘aşîret derûnlarında mütemekkin ve levendâd defterleri yedlerde ‘avârız hânesine kayd olduklarından bin yüz elli yedi senesinde zirâ‘at-i mezbûr beş yüz elli guruş fûrûht iden ber-vech-i iştirâk mültezimleri Yazıcı Mustafa ve Hacı Ebubekir nâm kimesneler re‘âyâsı mezbûrların oturdukları yerlerde üzerlerine edâsı lâzım gelen resmi ra‘iyyetleri kânûn ve defter mûcibince taleb ve ahz u kabz murâd eyledikde ba‘zıları yine ol-muhâlefet ve ba‘zıları dahi noksân tekâlîf ve mezbûr Hasan ve Osman ve sâ‘ir istinâd eyledikleri her kimesneler dahi mezbûrân mültezimlerin mezbûre ve ol-vechile ma‘lûm ra‘iyyetlerin tahammûli mütemekkin olmayub zirâ‘ati mûmâ-ileyhin kesr ve noksânına bâ‘is ve bâdî oldukların bildirüb üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyetleri kânûn ve defter mûcibince subaşları ma‘rifetiyle bulundukları mahallerde alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile mütegalibeye istinâd ile muhâlefet itdirilmemek bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeĒin kânûn üzere ‘amel olunmak [içün] yazılmışdır.

226/2

Karaman Vâlisine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Mustafa ve Ebubekir gelüb Aksaray kazâsı sâkinlerinden Muhâcirîn Cemâ'ati re'âyâsı ve ihtiyârları bin yüz elli altı ve yedi senelerinde üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîf ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir vâki' olan umûrların görüb bir mikdâr akça sarf eyledikten sonra ve biz sana virelim diyü mezbûr Mustafa'ya emr itmeleriyle zikr olunan sene-i hâli umûrların görüb taraf-ı şer' den virilen mümzâ ve mahtûm defter ve mürâsele mücebberince umûrların görüb kendü hâlinde iki bin altı yüz elli gurus dahi masraf idüb re'âyâ zimmetlerinde kalmağla taleb olundukda eşkıyâdan Ağzı Büyük Hasan ve Deli Osman nâm kimesneler ile sâ'ir mu'inlere istinâden meblağ-ı merkûm alınmayub hassalarında kalmağla bundan akdem sâdır olan emr-i 'âlî mûcibince mezbûrdan Hasan ve Osman kendü hâlinde olub ahvâle karışmamak üzere tenbîh olunmuşken yine mütenebbih olmayub meblâğ-ı mezbûrun ahzına muhâlefet ve gadr ve defterde oldukların bildirüb cemâ'at-i mezbûr mezbûrların zâbitleri mîr-i 'aşîretleri ma'rifetiyle alıvrilüb virmekde bu def'a dahi inâd iderler ise 'arz olunmak bâbında hükmi [hümâyûnum] recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

226/3

Nevşehir Kâdisına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûr[a] tâbi' Sinason ve Zenil(?) nâm karyelerin ehl-i zimmet re'âyâları gelüb bunlar feth-i hâkânîden beru yerlerinden terk olmuş kadîmî kelisâları ta'mîr ve terkîm itmiş değiller iken eyâlet ve sancak mutasarrıfları ve kazâlarının sâ'ir zâbitânı celb-i mâl sevdâsıyla mücerred kavî-i hodlarıyla siz gelüb kendi ta'mîr ve terkîm itmişsiniz diyü ılgâyı şer' ve teftiş bahânesiyle hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk ahz ve habs ve tahrîm ve hor ve eziyetlerinden niceleri helâk olub ahvâlleri diğer gûn olduğın kazâları 'arz eyledikde şakîlerimiz gelüb teftîşi ile sizden sene-i sâbıkada akça almışlar biz dahi alurız diyü fimâba'd hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i münîf ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' u def' olunmak içün bundan akdem iki def'a evâmîr-i 'aliyye sâdır olmuşken tenbîh olmayub tekrâr ol-vechile ta'addî ve rencîde eylediklerin inhâ ve mukaddemâ sâdır olan evâmîr-i 'aliyye mugâyir eyâlet ve sancak mutasarrıfları ve sâ'ir zâbitân taraflarından hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ol-vechile gelüb teftîşi bahânesiyle mesfûrlar fimâba'd ta'addî

ve rencîde itdirilmemek üzere müceddeden emr-i şerîfim sudûrını istid'â itmeleri Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere elli dokuz senesinde ol-mahdûmunda emr-i şerîfim virildiği mugâyir bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûceblerince mücerreden emr-i şerîfim sudûrını re'isu'l-kütâbım el-Hâcc Mustafa i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için [yazılmışdır].

(tarih okunmuyor)

227/1

Anadolu Vâlîsi Ve Kars Cânîbi Ser-'Askerî Sâdr-ı Sâbık Vezîrim Ali Paşa'ya Hüküm Ki,

Elli sekiz senesine mahsûben Yörükân Anadolu mukâta'ası mâlından Hazine-i 'Âmire'ma teslîm olunmak için mukâta'a-i merkûm mültezimi olan Hasan zîde kadruhu çukadârı Mustafa'ya bin aded zer-mahbûb ve beş yüz elli aded zer-fındık mecmu'ı bin beş yüz elli aded altun müslimîn muvâcehelerinden teslîm ve Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl idüb Konya'nın mezaristanı kabrinde yine Konya sâkinlerinden serdengeçdi ağalarından Dutlı oğlu ve Eğriboz oğlu ve Çalık Bayrakdar kolı bi'l-afgan es-Seyyid Nuri nâm kimesneyi katl itdirüb meblağ-ı mezkûrî ahz ve gasb eylemeleri hasebiyle hâlâ Karaman vâlîsi vezîrim Çalık Mehmed Paşa'nın ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le eşkiyâ-yı merkûmı husûs ve ahz ve nehb u garet eyledikleri nukûd-ı mezkûra tahsîl ve mâlde katl dahi sâbit oldukda mûceb-i şer'ıyyesi icrâ olunmak için sâdır olan emr-i şerîfim mültezim-i mezbûrun vekîli Ali nâm kimesne ile mahalline vâsıl oldukda şakîyûn-ı mezbûrun Karaman vâlîsi tarafından ahz ve huzûretleri el-mürâfa'a emvâl-i mezkûrenin 'arziyeti ve katl-i mâl ise bi'l-muvâcehe sâbit olduğundan gayrihâ efrâdları dahi vâki' olmağla cümlesi kal'abend oldukdan sonra meblağ-ı mezkûr tamâmen tahsîl olunub lâkin beyaz akça ver diyü paşa-yı müşârun-ileyhin kethüdâsı (boşluk) nâm kimesne cevâb ve haber virdikden sonra me'huz mezkûrlar katl olunub meblağ-ı mezkûrî vekîl-i merkûm taleb eyledikde tahsîlâtı inkâr ve bu vechile mağdûr olduğın merkûm Hasan 'arz-ı hâliyle ifade ve istid'â ve keyfiyet sen ki ser-'asker müşârun-ileyhsin tarafından dahi mektûb küllî tahrîr ve ebnâ olunmak hasebiyle ber-vech-i muharrir meblağ-ı mezkûr kışla-yı mezkûreden tahsîl olduğın vâki' ise ve her kimin ise ma'rifetinle tamâmen ve kâmilan tahsîl ve mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslîm ider mâl fermânım olmayan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde inhâ olduğü üzere meblağ-ı mezkûr tahsîl olmuşiken mürâfa'a tarîkiyle vekîl-i merkûma cevâb virilmek hırâseten ibtâl-i hakk mûceb olmağla bu gûna zulm ve ta'addî rızâ-yı hümâyûnum olmamak hasebiyle mebalîğ-i mezkûreyi ma'rifetinle 'alâ-eyyi-hâl

olanlardan harc çıkarub tamâmen tahsîl ve mûmâ-ileyh tarafına vaz‘ ve teslim itdirüb ihkāk-ı hakk ihtimâm ve dikkat eylemek bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Rebi‘u’l-Âhir Sene (1)159

227/2

Karaman Vâlîsine Danişmendlü ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir sâkinlerinden Yusuf nâm kimesne gelüb bunun vâlidesi (boşluk) nâm hatun bin yüz elli (boşluk) senesinde müteveffîye olub bir mikdâr mürûr emvâl ve eşyâsı hasbe’l-şer‘ buna intikâl itmişken Danişmendlü kazâsı sâkinlerinden vâlidesi müteveffîye-i mezbûrenin er-karındaşı el-Hâcc Bektaş oğlu dahi Ömer nâm kimesne hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk tegallûben ahz u kabz idüb gadr itmeğle bundan akdem iki def‘a ısdâr eylediği emr-i şerîfim mûcibince mezbûr Hacı Ömer ile mürâfa‘a-i şer‘ olunduklarından mezbûrun ve fuzûlî ahz u kabz eylediği emvâl ve eşyâyı buna edâ ve teslim mezbûr Hacı Ömer’e tenbîh ve hüküm birle cânib-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye ve mürâsele dahi virilmemek dürlü dürlü tezvirât ile mîrî mekr ta‘allül ve muhâlefet ve gadr murâd ve taht-ı kazânızda mürûr üzere olduğın bildirüb bulunduğı mahalde yedinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcibince vâlidesi müteveffîye-i mezbûrdan müntakıl emvâl ve eşyâ ma‘rifet-i şer‘le tahsîl ve tamâmen kendüye alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

227/3

Karaman Vâlîsine Danişmendlü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

El-Hâcc Yakub zâde Yusuf zîde kadruhu gelüb Danişmendlü kazâsına tâbî‘ Karaca Kürd ahâlîlerinden ma‘lûmu‘l-esâmî kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde İstanbul’da bir mesâlihimizi gör ve ne mikdâr akça derc ve sarf idersek sana edâ idelim diyü buna emr virelim hüccet-i şer‘iyye virüb bu dahi ber-mûceb-i hüccet-i şer‘iyye şartı‘r-rucû‘ mezbûrların imdâdına binâ’en kendü mâlından meblağ ol-mikdâr akça derc ve sarf ve ihtimâm mesâlih idüb hâlâ masrûfını taleb eyledikde ecilden içlerinden Ağcan Hacı İbrahim ve Resul oğlu Süleyman ve Hacı Ömer ve Tatar Ahmed (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler mugâyir-i hüccet edâdan ta‘allül ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb masrafı olan hakkı kendü alıvirilüb icrâ-yı hakk olmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

227/4

Karaman Vâlisine Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir sâkinlerinden Yedizâde el-Hâcc Mustafa ve oğlu Mehmed zîde kadruhuma Südde-i Sa'âdetime gelüb mûmâ-ileyhin Danişmendlü kazâsına tâbi' Boynu İncelü mukâta'ası mülhakâtından Karaca Kürd Cemâ'atinden Süleyman kethüdâ ve Mehmed kethüdâ ve Köse Hüseyin ve Çakalbaşı Süleyman ve Hendekli Cemâ'atinden Ali ve Kürd Halil ve Hacı Süleyman oğlu Hasan ve Monla Ali oğlu Mehmed ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ile hilâf-ı şer'iyye'ye müte'allık zirâ'atleri olmağla ba'de'l-mürâfa'a ve muslihun tavassutuyla her birleriyle birer mikdâr akça üzerine sulh ve bed'e'l-i sulhı mezbûrdan tamâmen ahz u kabz ve husûs-ı mezbûra müte'allık 'âmme-i da'vâdan bunların zimmetlerine ibrâ ve iskât ve kat'-ı nizâ' birle yedlerine hüccet-i şer'iyye virilüb ibrâ-yı zimmet birle hüccet-i şer'iyye virilmekten da'vânın istimâ'ı memnû'iken mezbûrlar ol hüccet-i şer'iyye mugâyir-i nizâ' sadedinde oldukların bildirüb hüccet-i şer'iyyeleri mûcibince 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer' ta'addîleri men' olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ itmeğın mahallinden şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'u'l-Evvel Sene 1159

228/1

Karaman Vâlisine Nevşehir ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsında vâki' vezîr-i a'zam sâbık müteveffâ İbrahim Paşa'nın Evkâfı'ndan Karaca Kürd ve Boynu İncelü ahâlîleri gelüb Nevşehir kazâsına tâbi' Ürgüb sâkinlerinden Hacı Musa bin Hacı İsa nâm kimesne kendü hâlinde olmayub şedîd ve gammaz olub dâ'ima kâdı ve nâ'ib ve voyvoda ve sâ'ir ehl-i 'örf ta'îfesi yanlarına varub fukarâdan hilâf-ı vâki' mevâdd isnâdıyla ehl-i 'ırz gamz ve tecrîm ve alâka ve medhali olmadığı il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrına karışub ta'addîsinin nihâyeti olmamağla bundan akdem men' içün cânib-i şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişken yine ol hüccet-i şer'iyye'ye mugâyir-i hilâf-ı şer' ta'cîzden hâli olduğın bildirüb mezbûrın ol vechile ta'addîsi üzerlerine men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'u'l-Âhir Sene 1159

228/2

Karaman Vâlisine Nevşehir ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsı sâkinlerinden Karaca Kürd ahâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve sâ'irleri gelüb yine kazâ-i mezbûrda sâkin Zile perâkendesinden Özi Boy ahâlîleri ma'lûmu'l-hükkâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bir mesâlihlerin gören ve ne mikdâr akça harc ve sarf idersiniz edâ idelim diyü bunlara emr itmeleriyle bunlar dahi şartı'r-rucû' mezbûrların emirlerine binâ'en umûrlarına kendü hâllerinde ma'lûmu'l-mikdâr akça harcdan ve itmâm-ı mesâlih idüb ve sarf hakların mezbûr taleb eylediklerinden virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eylediğin bildirüb şer'le görülüb mezbûrların zimmetlerinde olan masrûfı hevâları voyvodaları ma'rifetiyle kendülere alıvırılüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Âhir Sene 1159

228/3

Karaman Vâlsine Danişmendlü ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Danişmendlü kazâsına tâbi' Konar ve Göçer Türkman ta'îfesiden Karaca Kürd Cemâ'ati ahâlîlerinden Hacı Murtaza oğlu Mehmed nâm kimesne gelüb yine Cemâ'at-i mezbûreden bunun 'ammizâdesi el-Hâcc İsmail'in oğlu Ali nâm kimesne Bozlepe nâm karye kurbunda Alapınar nâm mevzî'inde kendü hâlinde gider iken Zile hassı aklâmından Şabanlı karyesinden Küçük Mustafa oğlu Ahmed ve Ali nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr Ali'ye hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk tüfeng ile urub katl ve ziyâde gadr ve fesâd itmeleriyle bu maktûl-i mezbûr temlîkin olan sığârını taraf-ı şer'den vasî nasb u ta'yîn olunmağla bundan akdem merkûm Ahmed ile bi'l-vesâyet mürâfa'a-i şer' olduklarından mezbûr Ahmed maktûl Merkûm Ali'yi ben urub katl eyledüm diyü tav'an ikrâr ve i'tirâf ve cânib-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyye virilmişken Mucur sâkinlerinden Bekir Efendi dimekle ma'rûf kimesne ile Kırşehir kazâsına ta'yîn Mehmed mezbûrlara sâhib çıkub bir vechile icrâ-yı hakk memâlik olduğın ve mezbûrlar taht-ı kazânızda mürûr [u] ubur üzere oldukların bildirüb bunların mahallinde şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin bulundukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

228/4

Karaman Vâlsine Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ze'âmeti mülhakâtından olub Aksaray kasabasında sâkin Muhacirin Cemâ'ati re'âyâsının ihtiyârlarından Ebubekir nâm kimeneleriyle Mustafa nâm kimesne gelüb cemâ'ati mezbûre

re‘âyâları elli altı ve elli yedi senelerinde bâ-fermân-ı ‘âlî ve mürâsele üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve mişrâk ve sâ‘ir umûr u husûslarından gör her ne derc ider isen eyle düyü mezbûr Ebubekir’e emr itmeleriyle bu dahi şartı‘r-rucû‘ emirlerine bazâr berâtı virilen mevzî‘ defter mûcibince umûrlarına iki bin altı yüz gurus dahi masarrıf ve hâlâ zimmetlerinde olduğundan gayrı mezbûr Mustafa ile ze‘âmet-i mezbûr zikr olunan senelerde ber-vech-i iştirâk ‘uhdelerinde olmağla re‘âyâ-yı mezbûrun zimmetlerinde hukûk ve rusûmâtları dahi ma‘lûmu‘l-mikdâr akçaların kalmağla taleb eylediklerin yine cemâ‘ati mezbûreden olub zimmî eşkıyâdan Ağzı Büyük Hüseyin ve Deli Osman hevâlarına tâbi‘ mütegalibeler ile yekdil ve re‘âyâyı tahrîk ve mevzî‘-i defter mûcibince zimmetlerinde olan hakların ibtâlî bâ‘is olmalarıyla mezbûrlar bir dürlü re‘âyânın umûrına karışmamak üzere bundan akdem emr-i şerîfim dahi sâdır olmuşiken yine tenbîh olmayub gadr-i küllî ve hâlâ zimmetlerinde olduğın bildirüb ber-mûceb mevzî‘-i mezbûrların zimmetlerinde olan hakları zâbitleri olan mîr-i ‘aşîretleri ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tamâmen tahsîl ve bunlara alıvirilüb bi-vech-i şer‘ ta‘allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u‘l-Âhir Sene (1)159

229/1

Karaman Vâlîsine Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi‘ Medeklü nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bunun ‘ammisi oğulları Ali ve Mustafa nâm müteveffâların bundan akdem beş yüz gurus kıymetlü eşyâ ve nukûdı irs-i şer‘le bunun ile Niğde kazâsı sükkânından li-ebeveyn karındaşları İbrahim ve İsmail nâm kimesnelere intikâl itmişken mezbûreden İbrahim ve İsmail babası Ahmed beşe dimekle ma‘rûf kimesne ile yekdil ve bunun hisse-i şâyi‘asını dahi bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî zabt ve buna vormeyüb gadr-i küllî eyledikde ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u‘l-Âhir Sene 1159

229/2

Karaman Vâlîsine (Boşluk) Kâdılarına ve İshaklı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Ali ve İbrahim ve Mahmud ve Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri olmayub dahl [olunmak] icâb ider hâlleri yoğiken Cündi Sefirin(?) nâm kimesnenin mûrisi bundan akdem İshaklı kazâsına tâbi‘ Yakasenek nâm karye derûnunda katl olunub katli nâ-ma‘lûm olub kassam ve deyn-i şer‘ ehl-i karye-i mezbûreden lâzım geldiğine cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb ve bunların iftirâlarına şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûre ahâlîlerinden Yahya Beşe ve imâm Monla Mustafa ve mesfûrun Karaca oğlu Hüseyin ve Hacı Kadir oğlu mezbûr ve Kadir demekle ma‘rûf kimesnelerin bunlara garaz-ı dünyevileri olmağla icrâ-yı ‘ırz sevdâsıyla tezvirât-ı sülûk ve kâtil-i mezbûrun katilleri bunlardır diyü bunda ifk u iftirâ ve hevâlarına tâbi‘ ba‘zı mütegalibe ve mübâşir ve eh-i ‘örf ta‘îfesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ bunları bi-gayr-ı hakk ahz ve üç ay habs ve cebren ve kahren bin guruşdan gasb u garet ve ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfeleri olduğundan ve husûs-ı mezbûr minvâl-i meşrûh üzerine olduğın sen ki İshaklı nâ’ibi mevlânâ es-Seyyid Ömer zîde ‘ilmuhusun tarafından ‘arz olunduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görölüb gasb olunan ol-mikdâr guruşları alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

229/3

Karaman Vâlîsine ve Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bundan akdem maktûlen fevt olan Sadeddin oğlu Seyyid Osman Bey kebîre kızı Şerîfe Emine nâm hatun gelüb bâ-seneden müntakıl kendü hissesiyle vasîsi olduğu karındaşı Mehmed ve hemşiresi Hatice nâm sığarın verâsetinde âharın alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Bor kasabası sükkânından fesâd ve şekâveti ma‘rûf Kör Hüseyin nâm şakî bunun babası müteveffâ-yı mezbûrun anbârında mevzû‘ olan üç bin keyl mikdârı buğday ve Karataş’ta(?) olan dört bin guruş nukûd ve menzîlinde mevcûd olan on aded sepet sandukası içinde mevzu‘ sim raht ve garrare ve topuz ve kürk ve parça ve sâ’ir nukûdını ve yine menzîl derûnunda mevcûd olan esâs-ı beyt ve evânî-yi nühâs ve gayr-i nühâs bi’l-cümle bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî ve tegallüben ahz u kabz idüb ve meblâğ-ı mezbûrdan iki bin beş yüz guruş ve kürk ve raht bahâsından dahi (...) kendi umûrına harc ve itlâf gerek bunun ve gerek vasîsi olduğu hatırân mezbûrânız hakk-ı irsiyyeleri vormeyüb ekl u bel‘ ve iza’at itmeğle fesâd ve şekâvetinden nâşî sarfa (...) talebe kâdir olmayub ziyâde mağdur oldukların ve husûs-ı

mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğın sen ki Bor kâdısı Mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîde fazlhususun tarafından ‘arz olduğın bildirüb şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk kânûn ve tegallüben ahz ve kabz ve zabt eylediği emvâl ve eşyâ ve nukûd her ne ise giru tahsîl ve alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene (1)159

229/4

Şücaudin ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Şücauddin kazâsına tâbi‘ Paşmakcı nâm karye ahâlîlerin gelüb bunların içlerinden ba‘zılarının karye-i mezbûr toprağında bi’l-fi‘l zabt ve âhar fetret tekâlîf alınmak icâb ider emlâki ve berâtı olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen tereke ve ‘avâriz ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ‘ir emr-i şerîf ile vârid olan tekâlîfdan tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eylediklerinde biz sadât ve e‘imme ve hatîbleriz diyü seniyye-i kebîreden beru vormeyüb bunlara çekdirüb ol-vechile perâkende ve perîşân olmalarına bâ‘is ve bâdî oldukların bildirüb emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfdan a‘lâ ve evsâd ve ednâ itibarıyla tahammüllerine göre hisselerine düşen bunlar ile mâ‘en edâ itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

229/5

Karaman Vâlîsine ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Emine Salime nâm hatun ‘arz-ı hâl idüb bu e‘imme ehl-i karye sâkinlerinden iken bundan akdem istilâdın kefereden kalkub Âsitâneye gelüb hâlâ Âsitânede mütemekkin iken karındaşı Hâcı oğlu Mustafa dimekle ma‘rûf kimesne Konya tarafına gidüb sen ki vezîr müşârun-ileyhsin yanında deli başılık hizmetinden kendü hâlinde iken yine Konya sâkinlerinden zümre-i eşkiyâdan Deli Mehmed dimekle ma‘rûf şakî kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi‘ dört nefer rufekâlarıyla yekdil ve karındaşı mezbûrın bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk katl ve yanında mevcûd bin aded altını ahz ve üç bin gurusluk mikdârı dâ‘imen kıymetdâr eşyâyı sâ‘iresini (okunmuyor) yine Konya sâkinlerinden rufekâların mezbûrlar gasb ve bi’t-tamâm ve ziyâde gadr ve ta‘addî idüb mukayyed olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görölüb gasb u garet olunan emvâl ve eşyâ ve akçası her ne ise mevcûd tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şerîfim ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene (1)159

230/1

Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kıdvetu'n-nüvvâbu'l-müteşerri' in Kayseriyye kazâsı nâ'ibi mevlânâ Mustafa zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdetime mektûb [gönderüb] hevâlarında vâki' Develü kazâsında hâne-i Geşen cem'-i gafir meclis-i şer'a varub kazâlarından fukarâ-yı ra'iiyeti cevri ve ta'addî 'adet-i müstemirreleri olan Develü kazâsı sükkânından ba'zı kimesneler mahkeme-i nefsi-i Develü'de olmak takrîbiyle fukarâyı zulmleri izdiyâd olub havâlleri perîşân olub bundan akdem der-'aliyyemden teşekkî ve ahvâl-i fukarâ merhameten mahkeme husûs için olan ta'addî men' u def' olunub fukarâlar seferde hâl üzereler iken kasaba-i mezbûre sükkânından olan mezbûrların ba'zıları yine kazânın ihtilâline bâ'is olmak sevdâsıyla şirrete sülûk ve mukaddemâ mahkeme husûs için teşekkî iden hâne-i geşen re'âyânın işkâlleri bizim akçadan mâma-fih sebeb oldu giden akçamızı re'âyâdan aluruz diyü memâlik-i mahrusemde sebeb-i da'vâsı memnû'iken ol-vechile re'âyâ hevâsından bi-gayr-ı hakk akça sevdâsıyla ta'addî ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların der-sa'âdete i'lâm iderüz diyü iltimâs itmeleriyle vâki'-i hâli el-Hâcc ve iltimâslarıyla hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına 'arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'u'l-Evvel Sene 1159

230/2

Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bedros nâm zimmî gelüb Develü kazâsı sâkinlerinden Abdullatif oğlu Mustafa nâm şekâvet-pîşe kendü hâlinde dâ'imen çarşuda elde ceddîyle gezüb herkes şerr u mekrinden tehâşî ve ehl-i 'ırzın 'ırzlarında hetk ve ehl-i fesâd ve yaramaz olub şakîen mezbûrın avâneleri olduğundan bir vechile şer'-i şerîf arâzîleri mümkün olmadığından şekâvet ve fesâdları hudûdı tecâvüz ve mezbûr kazâ bir mezbûra tâbi' Kafirören nâm karye sâkinlerinden bunun babası Kirkor veled-i Betros nâm zimmîyi bin yüz elli (boşluk) senesinde kapısı önünde mücerred icrâ-yı şekâvet için hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk kebîr bıçak ile vakt-i zuhrda tamâmen darb ve cerh ve ol-cerhden müte'essiren mürd olub ziyâde fesâd ve şekâvet ve zulm-i cürm idüb ve şakî mezbûrın a'yân ve mütegalibeden mu'ayyen kethüdâsı olduğundan yolına mümkün şer'-i şerîf ihzârı bir vechile mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olduğın sen ki Develü kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa bunun bi'l-iltimâs 'arz eyledikde ta'yîni olunan çavuş mübâşeretîyle ahz ve mesfûr-ı şer' ihzâr ve mâl-ı katl üzerine şer'an sâbit olur ise müceb-i şer'iiyesi icrâ olunmak için sâdır olan emr-

i şerîfîm itâ‘at itmeyüb ma‘iyyetleri olduğundan henüz ihkāk-ı hakk olduğın bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfîm mûcibince çavuş mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle ihkāk-ı hakk olunmak bâbında müceddeden hükm-i hümayûnum recâ ve Dîvân-ı Hümayûn’um mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda işbu sene-i mübarekede vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfîm virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukademâ sâdır olan emr-i şerîfîm mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

230/3

Karaman Vâlîsine ve Kâdısına İshaklı Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sen ki İshaklı kazâsı nâ’ibi mevlâ[nâ] es-Seyyid Ali zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb İshaklı kazâsı ahâlîsi meclis-i şer‘a varub nefsi-i İshaklı kazâsı sükkânından a‘yânlık iddi‘âsında olan Yakub nâm kimesne ziyâde küllî ve cebâbireden olma bin yüz elli (boşluk) senesinden beru beher halife yüz nefer hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i emr ve defter üç dört kise mikdârı kendü neferleriçün izdiyâd akça üzerlerine zulm ve cebren ve kahren tahsîl eyledüğinden mâ‘adâ virin kızın alıvirmek murâd eyledikde yeni mübâşir ve otuzar gurusların almadığı gadr itdirmeyüb ve Akşehir Sancağı müteselliminden İshaklı kazâsının mütesellimliğini yâverleri ile aldım diyü cebren bir kise akçaların alub ve nice Emin Mehmed’in bi-gayr-ı hakk ‘ırzların hetk ve mâlların alub bunun emsâli zulm ve ta‘addîlerinin bahânesi olmayub perâkende ve perîşân olmalarıyla bâ’is olan mezbûr Yakub sen ki vezîr müşârun-ileyhsin ma‘rifetinle ahz ve hüsemâsıyla mürâfa‘a-i şer‘ ve zimmetinde sâbit olan hukûk-ı ibâd ashâbına istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfîm virilmek recâsına vâki‘-i hâlî bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün bildirüb mahallinde hüsemâsıyla tarekki-i şer‘ ve sâbit olan hukûk-ı ibâd ba‘de’l-istirdâd töhmeti hazarîmıyla tekrâr mezbûre sicillâtıyla ‘arz ve i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

230/4

Karaman Vâlîsine Danişmendlü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacı Murtaza oğlu Süleyman nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Boynu İncelü mukâta‘ası aklâmından Karaca Kürd Cemâ‘atinden Kara Yusuf oğulları Teoman ve Hacı Ahmed nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve müdâhale bunun sol kolını kılıç ile darb ve

mecrûh ve kolı bi'l-küllîye 'amel-mânde olmağla mezbûrlardan şer'le müteveccih olan kolının diyeti talep ve almak istedikde gûna-gûn tezvirât ile hilâf-ı şer'-i şerîf vormeyüb hâlâ taht-ı kazânızda firâr üzere oldukların bu bâbda Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb mürâfa'a-i şer'le görölüb ve bildirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Âhir Sene 1159

231/1

Karaman Vâlisine ve Ilgın ve Konya Kazâları Nâ'iblerine Hüküm Ki,

Hasan ve Osman ve Mehmed nâm kimesneler 'arz-ı hâl idüb Ilgın kasabasında vâki' müteveffâ Ernud Mehmed Ağa binâ eylediği kiremidli han ve dükkânın vukû'undan vazîfe-i ma'yyet ile kolını paydare 'askerî Mehmed üzerinde iken fevt olmağla elli beş senesinde mahlûlünden Mustafa nâm kimesne ile mezkûrân Hasan ve Osman 'askerîden berât virilüb ba'dehu mezbûr Mustafa hissesini rızâsıyla merkûm Mehmed ile Hüseyin'e kırâ'at itmeğle fasl-ı yedinden yine 'askerî toğrağından berât virilüb fasl-ı kâr mezbûr Hüseyin fevt olmağla mutasarrıf olduğın sülûs hisse tevliyyetden ba'zı mahlûlünden Ilgın kâdısı Seyyid Mustafa Ömer nâmıyla yine 'askerî tarafından bi't-tamâm teveccüh ve berât virilmişken mezbûr Osman kanâ'at itmeyüb tevliyyet-i mezbûr Hüseyin beşe mahlûlünden mâliyeden tamâmen üzerlerine berât itdirüb kendülere gadr-i küllî itmeğle mezbûr Numan ref'inden hisseleri kemâ-kân kendülere ibkâ ve yedlerine berât-ı 'âlişan virilmek için bundan akdemistirhâm ve Mehmed mahlûlünden Mustafa ve Hasan ve Osman'ın 'askerî berâtıyla üzerlerinde iken Mustafa'nın kasr-ı yedinden hissesi Mehmed ve Hüseyin ve Hüseyin'in mahlûlünden dahi hissesi Numan'a tevcîh ve başka başka berâtıyla üzerlerinde ve Anadolu fî senesi kuyûd-ı iştirâ tevliyyet-i mezbûr Hüseyin Beşe'nin bilâ-veled fevtinden yine elli yedi senesinde Numan'a tevcîh ve berât virildiği mukayyed ve fî'l-hakîka tevliyyet-i mezbûrun sülûs hissesinde Mustafa Hüseyin fevtinde kazâ-i merkûmın 'arzıyla elli yedi senesi Cemâziye'l-ahir'inde Numan'a tevcîh ve 'askerîden berât virilmişken sene-i mezbûreden bi'l-fi'l senede yine Hüseyin Beşe mahlûlünden yine kâdi-yı mezbûrın 'arzıyla Anadolu fî senesinde olan kaydı mûcibince tevliyyet-i mezbûrın tamâmen berât itdirmesi gadr ma-mûceb ve bunların tevcîh tarihleri mukaddem ve i'tibâr zimmî tevcîh akdem olmağla bunların hisseleri Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun i'lâmı mûcibince bin yüz elli sekiz senesi Receb'inin dördüncü gününde Numan'ın iki buçuk sülûs hisseleri ref'inden bunlara ibkâ ve tevcih ve mâliye tarafından virildi berât-ı şerîfimle hâlâ üzerlerinde iken mezbûr Numan ziyâde eşyâ ve

mütegallibe ve cebâbireden olmağla kendi hissesini zabta kanâ'at itmeyüb tevliyyet-i mezbûr bunların yedlerinde olan mâliye berâtına mugâyir müştekilen fuzûlî zabt ve bunlara da'ir olanı ahz u kabz idüb gadr-i küllî eyledüğün bildirüb berâtları mûcibince mezbûr Numan'ın ma'rifet-i şer'le muhasebesi görölüb mugâyir-i berât bunlara da'ir olanlardan mezbûrın tegallüben ahz u kabz eylediği alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan Anadolu fî senesi defterlerine nazâr olundukda vech-i meşrûh üzere tevliyyet-i mezbûr tarihince mezbûrda mezbûr Numan'ın iki buçuk sülûs hissesi ref'inden bunlara tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerlerinde olduğın mestûr mukayyed bulunmakdan berâtları mûcibince zabt itdirilmek içün yazılmıştır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Âhir Sene (1)159

231/2

Eskiil Ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

İnsuyu kazâsında sâkin Torunlar 'Aşîreti'nden Hüseyin ve Ebubekir nâm kimesneler ile Hatice nâm hatun gelüb yine 'aşîret-i mezbûrede mezbûrenin oğlu ve mezkûrânın birader zâdeleri Ali nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde ba'zı mesâlihleriçün Eskiil kazâsına tâbi' Eskiil nâm karyeye gidüb karye-i mezbûrda mesâlih ile meşgûl ve kendi hâlinde 'ırz-ı mukayyed iken kurâ-i mezbûre ahvâllerinin hevâlarında vâki' Aksaray kazâsına tâbi' Sultanhanı nâm karye ahâlîleri husumetleri olmakdan nâşî karye-i mezbûre ahâlîleri Eskiil karyesi'nde birbirleriyle muharebe ve esnâ-i muharebede karye-i mezbûr sükkânından Uzun oğlu Ahmed dimekle ma'rûf kimesne mukayyedleri mezkûr Ali'yi bunun karşısına hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk haberlû katl itmeğle bundan akdem kâtil-i mezkûr Ahmed Sultan Han nâm karyeye geldiğın mezkûr ile Aksaray nâ'ibi mezbûrun mürâfa'a-i şer'-i şerîf oldukların ma'rifetleri mezkûr merkûm Ahmed'in bi-gayr-ı hakk katl eylediği şer'an sâbit ve zâhir ve icrâ-yı hakk olunmak içün kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken karye-i mezbûre zâbiti (boşluk) nâm kimesne kâtil-i mezkûre olundukda güşâd virdiğinden henüz icrâ-yı hakk olduğın ve mezbûr han Eskiil karyesi'nde olduğın bildirüb hüccet-i şer'iyeleri mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görüle diyü emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

231/3

Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Mehmed zîde salahuma gelüb Kırşehri Sancağı'nda nefsi-i Kırşehri kasabasında vâki' Hacı Bey Vakfı'nın babası Mustafa mezbûr yedinden evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere tevliyyeti bin yüz otuz üç senesinde 'askerînden buna bi-kayd u berât ve zikr olunan Hacı Bey veled-i Nureddin şehbender resmisini evkâfî kurâsının evladiyyet üzere ber-vech-i şurûd tevliyyeti bunun üzerinde olub Bahaüddin nâm karyenin mâlikânesi vakf-ı mezbûra hâsıl kayd olduğu defter-i hâkânîde merkûm ve mukayyed ve defter-i mufassalda dahi Hacı Bey veled-i Nureddin şehbender diyü tahrîr olacak iken yalnız medrese-i Nureddin diyü Hacı Bey'in babası ismine tahrîr kılındı ta'arruz sehven yazıldığından medrese-i mezbûre mahallinden ibâ olmak kıyasıyla Nureddin medresesi başkadır diyü hilâf-ı inhâ âhardan Nevşehir hatîbi Seyyid Osman berât itdirüb mahallinde medrese olduğunu müş'îr Hacıbektaş ve Kırşehri kâdıları yedine iki kıt'a 'arz ve sen takrîr-i vakf ittiğin defter emini dahi i'lâm itmeğin bir tarikle zâyî' olduğın bildirüb ber-mûceb-i kuyûdât ve Boz Seyyid Osman'ın hilâf-ı inhâ itdürdüğü berât kaydı terkîni ve mahruben kendüye ibkâ viren berât ve emr-i şerîfim ihsân olunmak bâbında istirhâm ve Defterhâne-i 'Âmire'mden mahfûz olan defter-i mufassalda ve defter-i evkâfa mürâca'at oldukda Hacıbektaş nâhiyesine tâbi' yirmi sekiz nefer re'âyâ ve bir zemîn ve bir mezra'a ile karye-i Bahaüddin mâlikâne-i vakf müderrisi Nureddin der-Kırşehri divânî tımâr ve hâsıl-ı divânî gendüm ve mugâyir yekûn ma'a gayrihâdan naşı dört yüz ve mâlikâne gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâdan sekiz yüz yetmiş akça yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i evkâfda karye-i Bahaüddin el-mezbûre yazu-yı mezkûresiyle Kırşehri nâhiyesinde Aköz nâm karye ve gayrihu ile birikdirilüb vakf müderrisi Hacı Bey veled-i Nureddin şehbender Kırşehri yekûn ma'a gayrihâ ibrâzdan el-masrûf fî yevm dokuz yeniçeri ve vazîfe-i müderrsi ve teccehüz tevliyyet diyü defter-i hâkânîde mestûr olduğu emr-i fermân sâ'ire bunlar gadr ve defter olduğın bi'l-fi'l defter emini olan Mehmed Said dâme mecduhu 'arz ve 'askerî ruznâmçesine nazâr olundukda Kırşehri kasabasında vâki' dahi Bey evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere vazîfe-i mukayyed ile tevliyyeti babası Mustafa ve yedinden mezkûr Mehmed'den yüz otuz üç senesi Cemâziye'l-ahire senesinde tevcîh ve hâlâ berât ile üzerinde olduğu mestûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan Anadolu muhasebesi defterlerine nazâr olundukda daha Bektaş nâhiyesinde Nureddin Vakfı Bahaüddin mezra'ası demekle ma'rûf mezra'a mahlûl olmağla îzâdan Anadolu Mahallesi'nde kayd ile bâ-'arz-ı hâl Seyyid Osman hatîb Nevşehir'de mezra'a-i Darlak(?) üzerine tevcîh ve kırk elli senesinde müceddeden mâliyeden berât ve elli sekiz senesinde daha Nevşehir kâdısı

‘arzıyla zâyî‘den berât virildikde sâkin mezra‘a-i mezbûr civârında zirâ‘at ve tımâra mutasarrıf istimâ‘rî mestûr kimesneler ile arâzî ve hudûdlarına müte‘alliken vukû‘ olan zirâ‘atleri vâsıl ve mufassıl ve meşrû‘ virilen hüccet-i şer‘iyye mezkûr hatîb Seyyid Osman elçisiyle bi‘l-fi‘l başdefterdarım olan Yusuf dâme uluvvuhunun i‘lâmı mûcibince elli sekiz Zi‘l-ka‘de‘sinde Anadolu muhasebesine kayd olundığı mestûr ve Hacı Bey Medresesi Vakfı’nın mahalle kaydı muhasebe-i mezbûra başka vakf olmak üzere mukayyed olub tevliyyet kaydı bulunmadığı muhasebe-i mezbûreden tahrîr olunur Hacı Bey tevliyyeti babası kasr-ı yedinden mezkûr Mehmed’e ber-vech-i meşrûta yüz otuz üç senesinde ‘askerîden tevcîh olunduktan sonra Nureddin Vakfı Bahaüddin mezra‘ası mahlûldır diyû Seyyid Osman’a kırk elli senesinde müceddeden kayd ile tevcîh olundukda Hacı Bey mütevellisi mezkûr Mehmed’in ref‘ine ta‘arruz olunmadığından başka balâdı zikr olduğu üzere Hacı Bektaş ve Kırşehirî nâ‘iblerinin mukaddemâ eyledikleri ‘arz-hâlde salifu’z-zikr defter-i mufassalda vakf-ı medrese-i Nureddin ve defter-i evkâfda vakf-ı medrese-i Hacı Bey veled-i Nureddin şehbender bir vakf olmak üzere tahrîr olundığı defter emini mûmâ-ileyhe ‘arz eylediğini tahrîr idüb ve vakf-ı mezbûr tevliyyetini ‘askerî berâtıyla otuz üç senesinde babası kasr-ı yedinden mezkûr Mehmed’e tevcîh ve berât virilmişken dokuz sene sonra vakf-ı mezbûrî mezra‘adârlık vechiyle mezkûr Mehmed’in ref‘ine ta‘arruz olunmaksızın mezbûr Seyyid Osman Nevşehir’in bâ-arz-ı hâl müceddeden berât itdirmesi muktezâ-yı kapudan eğerçi bundan olmayub ancak (...) tarafına gadr olunmamak için husûs-ı mezbûrî görüb i‘lâm eylemek için Rumili kazâskerine havâle olunmak üzere bi‘l-fi‘l re‘îsu‘l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm ve sâdır olan fermân-ı ‘âlîşanım imtisalen re‘îsul-küttâbım mûmâ-ileyhin i‘lâmı ve kapudanı nazâr olundukda Kırşehirî Sancağı’nda vâki‘ Hacı Bey veled-i Nureddin müderrisi ve Nureddin müderrisi ve bir medrese ve bir vakf olundığı nâtiklar olub ve merkûm Mehmed vâkıf-ı mezbûrun evlâdından olub tevliyyet-i mezkûr evlâd-ı evlâda meşrûta olduğın iddi‘â ve Nureddin müderrisi olmak üzere vakf-ı mezkûre hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellî olan hatîb Seyyid Osman ve vakf-ı mezbûr ol-tarafda olmağla bu tarafda terafu‘ mümkün olmayub mahallinde hakikat-i hâl ba‘de’t-tafahhus mezbûr ile terafu‘-i şer‘ ve i‘lâm olunmak bâbında bi‘l-fi‘l Rumili kazâskeri olan Mevlânâ Abdurrahman edâmallâhu ta‘âlâ fazailihu i‘lâm itmeğın mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

Karaman Vâfisi Vezîrehu ve Adana Beylerbeğisine ve Karaman ve Adana Eyâletlerinde Vâki' ve (Boşluk) ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Nişân-ı Hümâyûnum virilen dergâh-ı mu'allâ'm müteferrikalarından Ahmed Hân Hassa zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyh hassı silahşörlerinden olmağla İçil ve Kütahya ve Karesi Sancaklarından Anamur ve gayrı nâhiyelerde sınırlu diyârı ve gayriden altı bin iki yüz seksen akça ze'âmete berât-ı şerîfîmle mutasarrıf olub İçil Sancağı'nda cemâ'at-i Tekelü ve perâkende cemâ'at-i Tekelü 'an Yörükân Bozdoğan ve gayrı diyü sekiz bin akça yazı ile mûmâ-ileyhin kayd u berâtına dâhil olmağla cemâ'ati mezbûrenin defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından ba'zıları bundan akdem varub Karaman ve Adana eyâletlerinde taht-ı kazâlarınızda sâkin ve mütemekkin olmalarıyla re'âyâ-yı mezbûrenin bin elli sekiz senesinde üzerlerinde edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'yyetleri defter-i hâkânîde mukayyed mücerred kânûn ve defter mûcibince mûmâ-ileyhin tarafından subaşısı (boşluk) zîde kadruhu taleb eyledikde edâda ta'allül ve zimmetlerinde kalub ze'âmet-i mahsûlüne gadr olduğın bildirüb re'âyâ-yı mezbûrenin üzerlerine edâsı lâzım rusûm-ı ra'yyetleri bu kendüleri mahallerde hüccet ve kânûn ve defter mûcibince tahsil-i rusûmâtına alıvrilüb ta'allül ve muhâlefet iddirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda mûmâ-ileyh müteveffâ Ahmed Han Hassa bundan akdem 'arz-ı hâl idüb Anamur nâhiyesine tâbi' sınır yüz bâdî ve gayriden olan ze'âmet-i mezbûr yüz yirmi yedi senesinde Havâss-ı Hümâyûn mûcibince ve mâlikânelik üzere âharda olan ve ba'dehu yüz kırk yedi tarihinde Havâss-ı Hümâyûn'umda ifrâz ve icmâl kadîmî üzere ze'âmete tashîh ve buna tevcîh ve âhar tımârlar ilhâkıyla berâtıyla üzerlerinde ve ze'âmet-i mezbûr aklâmından Bozdoğan Yörükânından Tekelü ismiyle müslimîn bir cemâ'ati olub mukaddemâ Yörükân Anadolu tahrîrinde Yörükân Cemâ'atinde olmak üzere tahrîr olunmakdan nâşî mülhakâtındandır diyü müdahâle zirâ'at-i mezbûr tahrîr-i cedîd yörükân merkûm dahi mukayyed olan bin gurus mâl ile tahtında dâhil olmağla tarafından zabt olunmak üzere defter-i tahrîr-i cedîd yörükânın cemâ'at-i merkûm kayd-ı mahaline tevki'i kalemiyle şer' virilüb lâkin cemâ'at-i Tekelü ve perâkende Tekelü 'an Yörükân Bozdoğan içün berâtında tashîh olumamışdır diyü muhâlefet itmelerinde cemâ'at-i merkûm tashîh sâbıkına binâ'en serbest ve mâlikâne şurûtı ve rûsumları dahi kemâh-ı 'udûl ve yere geldikleri yörükân şurûtı üzere edâ eyledikleri şartıyla sâbık eğer cemâ'atine Tekelü ve perâkende cemâ'at-i Tekelü 'an Yörükân Bozdoğan diyü sekiz bin akça yazı ile hisse 'an ze'âmetde olub tevcîh olunmak bâbında 'inâyet recâ ve başka teke ismiyle cemâ'at kaydı

olunmadığın mu‘ayyen bi-gayr-ı hakk mûmâ-ileyh ber-vech-i ilhâk tevcîh olunmak üzere yüz elli altı senesinde tevzî‘ kalemiyle defter-i icmâle sâbit ve hatt-ı bâbında üzerinde ve cemâ‘ati mezbûra sekiz bin akça yazı ile ze‘âmet-i dâhilinde olub ve cemâ‘at-i mezbûr bâ-hatt-ı hümâyûn şevketimizden mâlikâne şurûtı mûcibince lâzım gelen rusûmât ve mâl ra‘iyyetlerinde beher sene bilâ-zirâ ve bilâ-kesr mûmâ-ileyh Ahmed tarafına edâ itmek üzere yüz elli dört senesinde virilen hüccet dahi yüz elli beş tarihinde Defterhâne-i ‘Âmire’nde hıfz olunur ve ‘an bi’l-fi‘l defter emini olan Mehmed Seyyid dâme mecduhu ‘arz itmeğin ‘arzı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

233/1

Niğde Sancağı’nda Mutasarrıf ve Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan kıdvetu’l-emâsil ve’l-akrân Mehmed ser-çukadâr sadr-ı ‘âlî zîde kadruhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmet-i karyelerinde Bor kazâsına tâbi‘ Okçu nâm karyesi ahâlîleri kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri olmayub üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Bor kazâsında sâkin Nalçaçı oğlu Mehmed ve karındaş Hasan nâm şakîler kendü hâlinde olmayub başıboş levendât tâ‘îfesiyle bikâ vakfiyye-i mezbûr ahâlîsi bundan akdem başıboş bundan birkaç nefer rufekâlarını ahz u kabzı teslîm ve bir neferi katl olundu diyü hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örf ta‘îfesi gammaz ve tahrîm ve kendileri dahi bi-gayr-ı hakk yüz elli (boşluk) gurusları aldıkların mâ‘adâ ze‘âmeti karyesi re‘âyâlarından bi-gayr-ı hakk envâ‘i dürlü cevri ve ta‘addî ve rencîde ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ‘is oldukların bildirüb fimâ- bâ’d kendü hâlinde olub karye-i mezbûr re‘âyâsı ol-vechile olan ta‘addîsi men‘ u def‘ ve mündefi‘ olmazlar ise hakkından gelinmek için ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmek hilâf-ı şer‘ bu makûle ta‘addîleri men‘ ve memnû‘ olmazlar ise hakkından gelinmek üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evel Sene 1159

233/2

Emr-i gerü gelüb battalda hıfz olunmuştur.

Fî Evâ’il-i Muharrem Sene 1160

Akşehir Kâdısına Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed veled-i müteveffâ Abdullatif zîde şerefuhu gelüb bu kazâ-i mezbûrda vâki‘ İbrahim Sultan ve Şeyh Hasan Evkâfî’nın berât-ı şerîfimle yevmî

beş akça ile kadîmî olub edâ-yı hizmet idüb sancak olduğu vazîfesi kazâ-i mezbûrda sâkin vakf-ı mezbûrın mütevellisi olan Şeyh Mehmed nâm kimesneden taleb eyledikde nezâret-i mezbûr üzerinden ref' oldu diyü üç seneden mütecâviz bilâ-mûcibince sancak olduğu vazîfesi ve ber-mûceb ziyâde gadr eylediğin bildirüb mûcibince zimmeti mukâbelesinde müstahâk olduğu vazîfesi güz senesiyle alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan Anadolu muhasebesi defterlerine nazâr olundukda vakf-ı mezbûrın nazârını yevmî beş akça ile merkûm Seyyid Mehmed veled-i müteveffâ Abdullatif hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olduğın bilâ-mûceb sancak olunarak vazîfesi alıvirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

233/3

Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Kayseriyye nâ'ibi Mevlânâ Mehmed Sadık zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Kayseriyye sâkinlerinden olub sâbikan Elbistan voyvodası olan el-Hâcc Hasan Ağa dimekle ma'rûf kimesne meclis'-i şer'a varub bundan akdem şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olub bir vech-i dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken Maraş müteveli[si] Ebubekir Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin çukadârlarından Baba Yusuf Çukadâr dimekle meşhûr kimesne zuhûr ve mütesellim mezkûrın tarafından vekâlet iddi'âsıyla mukaddemâ Elbistan voyvodalığı senin 'uhde ve ihtimâmında iken mukâta'a-i mezkûr Maraş mutasarrıfları mihri-mâh yüzer gurusu hassa ta'sîri olunan akçayı ma'a zimmetinde bakâyâ kalmış diyü iddi'â ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf oldukların bu mukâta'a-i mezkûrın mâlî olmak üzere beş yüz gurusu tamâmen Maraş mütesellimi mezkûre edâ idüb zimmetinde bir akça ve bir habbe kalmayub ve üzerinde şer'an bir nesne sâbit olmamağla mugâyir hisseden men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken memnû' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer' kendü ol-vechile zirâ ve ta'addîden hâlî olmamağla ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında vâki'-i hâlî ilhâkıyla hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs şer'den eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Âhir Sene 1159

233/4

Karahisar-ı Develü Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kâdısı Mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Abdulhak zîde fazluhusun mektûb gönderüb Develü kazâsı ahâlîsi bâ-cem‘ihim Nevşehir’de meclis-i şer‘a varub ez-kadîmî kazâ-i mezbûrda kâdî ve nâ‘ib olanlar Develü kasabasına vâki‘ kadîmî mahkemede ol-varub icrâ-yı ahkâm-ı şer‘ide gelmişler iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kafirören nâm karye ahâlîlerinden ba‘zıları Âsitâne-i Sa‘âdet’imde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla kendü hâllerinde olmayub kazâ-i mezbûre dahi ve nâ‘iblerinden hilâf-ı inhâ iştirâk ve kadîmî mugâyir re‘âyâ fukarâsından celb-i mâl kasdıyla karye-i mezbûrede kâdî ve nâ‘ibler olmakda geldikleri bâ-temessüki kemâl-i şirretlerinden nâşî bundan akdem kazâ-i mezbûre nâ‘ibi karye-i mezbûrede ikâmet ve nice dürlü fesâddan ve zulm ve ta‘addîye hasâret itmeleriyle kazâ-i mezbûrda nâ‘ib-i kadîmden olub geldikleri mahkemede ol-varub icrâ-yı ahkâm-ı şer‘ itdirilmek için Karaman vâlîsi ‘arz ve mûcibince ‘amel olunmak bâbında sâdır olan emr-i şerîfimle mahallinde sen ki müteveffâ-yı mûmâ-ileyhsin Develü kasabasında vâki‘ kadîmî mahkemede ikâmet ve icrâ-yı ahkâm-ı şer‘ idüb ve cümle ehl-i kasd müdâhale ve şükran üzereler iken karye-i mezbûrede sâkin eşirrâ hevâdârları olan zimmetlere kalkub gadr ve şurût şikâyet idenlerimiz diyü kadîmî mahkemede kaldırmak için tahvîk ve ihtilâl bâ‘is olmalarıyla eşirrâ-yı mezbûrenin kadîmî mugâyir zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında vâki‘-i hâlidir ol-hevâdârım i‘lâm edevir diyü ahkâm itmeleriyle olunan vâki‘-i hâli emr-i şerîf virilmek recâsına bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

233/5

Niğde Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Sen ki Niğde kazâsı ve nâ‘ibi Mevlânâ Halil zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb medine-i Niğde Kal‘ası fukarâ-yı bâ-cem‘ihim meclis-i şer‘a varub bunlar ‘uhdelerine lâzım gelen hizmetleri edâ ve kal‘a-i mezbûrda fukarâtının nâ-mevcûdî olmayub ve mühimmât hibe hânesi dahi kal‘a derûnunda der-anbâr ve mahfûz olub bir vechile umûr-ı kal‘ada kusûrları yoğiken beher sene Karaman vâlîleri tarafından bilâ-emr-i şerîf kal‘a-i teftîşçün yâverleri ile mübâşirler gelüb hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i kânûn kal‘a fukarâtında mevcûd ve nâ-mevcûdını ve hibe hânesini yoklarız diyü fukarâtı rencîde ve mübâşiri nâmıyla elli beş ve altmış guruş dahi ziyâde akçaları fukarâtı merkûm küllî gadr itmeleriyle bilâ-emr-i şerîf Karaman vâlîleri tarafından olmalarıyla rencîde olunmayub men‘ u def‘ olunmak bâbında vâki‘-i hâli hükmi hümayûnum virilmek recâsına iltimâs

‘arz eyledüğün ecilden bilâ-emr-i şerîf kal‘a teftiş bahânesi ile kal‘a fukarâtı tecrîm ve rencide olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Âhir Sene (1)159

234/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

El-Hâcc Ali nâm kimesne Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bundan akdem el-Hâcc Eyüb nâm kimesne ile ticaretde şerîk ve henüz hesâb ve kitabları görmedin mezkûr Eyüb fevt olub verâseti zevce-i menkûhâları Saliha ve şerîfe ve sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Mustafa ve sagîr oğlu es-Seyyid Süleyman ve kebîre kızları Şerîfe ana kadın ve diğer Şerîfe’ye mütehassıl olmağla babaları müteveffâ-yı merkûmın bin iki yüz yetmiş gurus re’s mâl ve kabzdan bunun zimmetinde beş yüz gurus kalmağla meblâğ-ı mezbûrı verese-i merkûm bundan taleb eylediklerinden bu dahi meblağ-ı mezkûrı verese-i merkûmeyi şuhûd [u] mahzârından edâ ve teslîm ve mezbûrlar dahi ahz u kabz ve husûs-ı mezbûreyi mütegalibe tamâmen da‘vâ ve metâlibinden bunun zimmetinde ibrâ ve iskât ve kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet birle kibel-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye virilüb ve bu makûle bir def‘a şer‘le görölüb kat‘ ve nizâ‘ ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zümre birle hüccet-i şer‘iyye virilen da‘vânın tekrâr istima‘ı memnû‘iken verese-i merkûm kanâ‘at itmeyüb ol-ibrâ hüccetine mugâyir-i hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb berâtta olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcibince ‘amel olunub mezbûrlara hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı münîf zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i humâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

234/2

Karaman Vâlîsine Larende ve (Boşluk) Kâdırlara Hüküm Ki,

Medine-i Larende sâkinlerinden Çar ve sâ’ir ehl-i zimmet re‘âyâlarından ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler gelüb yine merkûm mezbûre sâkinlerden Şişmandar ve (...) nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub şedîd ve gammaz olub dâ’imâ kâdı ve nâ’ib ve voyvoda ve subaşı ve mütesellim ve sâ’ir ehl-i ‘örf ta‘îfesinin yanlarına varub fukarâyı hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla gamz ve bi-gayr-ı hakk akçaları almağa bâ’is ve kendüleri dahi alub da‘vâ ve müdâhale olmadığın ehl-i mesâlih ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrına karışub bunun emsâli zulm ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına

bâ'is olmalarıyla bundan akdem men'lerçün emr-i 'âlî sâdır olmuşiken bu kâni' olmayub evvelkinden ziyâde zulm ve ta'addîleri eylediklerin bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

234/3

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye sâkinlerinden Seyyid Mehmed zîde şerefuhu ile hemşiresi Şerîfe nâm hatun gelüb medine-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem bin yüz elli senesinde müteveffîye olan vâlideleri Şerîfe hatunun emlâk ve eşyâ ve mülk menzîl ve sâ'ir mahlûkâtı irs-i şer'le bunlar ile karındaşı Seyyid Hasan nâm kimesne[ye] intikâl ve vâlideleri müteveffîye-yi mezbûrenin muhâlefâtından 'alâ farazallahu ta'âlâ hisse-i şâyi'aları ahz u kabz idüb menzîl-i mezkûrdan dahi hisseleri taleb ve ahz murâd eylediklerin nefis mülk da'vâsı hatt-ı hümayûn şevket makrûnıyla memâlik-i mahrûsemde memnû' ve merfû' iken karındaşı mezbûrî menzîl-i mezbûrî vâlidem hâl-i hayâtında on dört sene makdûm tekâlifî mülk idüb virmiş idi diyü bunlara hisse-i şâyi'aları zemîn ta'allül ve hilâf-ı şer-i şerîf ve mugâyir-i emr-i hümayûnum muhâlefet ve gadr müdâhale ile bildirüb şer'le görölüb vâlidelerinden müntakıl menzîlinde hisse-i şâyi'aları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda eğirci nefy mülk mesele-i celile-i şer'iyyeden olub lâkinn ince müctehidin Celâli Ali ol-taraf tecâvüz buyurmadıkları pâye serîr-i âlâya bundan akdem telhîs olundukda fîmâ-ba'd istima' olunca diyü ve bin yüz on dokuz tarihinde sâdır olan hatt-ı hümayûn şevket makrûn mahalline kayd üzere ve 'an mestûr ve mukayyed bulunmağın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Âhir Sene 1159

234/4

Larende Kâdisına Hüküm Ki,

Larende Kal'ası sâkininden erbâb-ı tımârdan Mehmed Salih nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerinde kazâ-i mezkûra tâbi' Sagîrlar nâm karyesi toprağında zirâ'at iden defterlü re'âyâ ve defterlü re'âyâsı berât-ı zirâ'at iden harc-ı re'âyânın hâsıl olmaları terekeleri 'öşrlerin evvelâ karyelerinde olan anbâra her hafta yazar durur tereke satılır âharı bâzâra getürün diyü tekâlif eylediğin karye-i mezbûre

sâkinlerinden asbâb-ı ağrâzdan Sinan oğlu Osman ve Seyyid Ali ve Deli baba oğulları ve Hacıbayram oğlu nâm re'âyâlar ba'zı 'askerî ve çiftlikde ashâb-ı eşirrâ ile işbu sene-i mübârekede ta'allül ve muhâlefet idüb tımâr mahsûsa gadr olunduğın bildirüb ol-bâbda hükm-i hümayûnum recâ itmek kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene (1)159

235/1

Karaman Vâlisi Vezîrehu ve Ilgın Kâdısına Hüküm Ki,

Nişân-ı Hümayûnum virilen dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından Mustafa ve hâne-i seferli zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin bi'l-fi'l berât-ı şerfimle mutasarrıf olduğu ze'âmet-i karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Balkı Bazar [ve] Ağalar ve Gençali ve Çiftlik ve Çavuşlar nâm karyeler toprağında yine kazâ-i mezbûreye tâbi' Geçit ve Atrasan ve Koçaş ve (boşluk) ve dahi ba'zı karye ahâlîlerinden Fazıl ve karındaş Hacı Mehmed ve Konyalı Hacı Atik ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba'zıları zirâ'at ve hırâset itmeleriyle hâsıl eyledikleri terekelerin 'öşri tamâmen virmemek için zirâ'at eyledikleri karyeleri merkûm toprağında hürmet itmeyüb kaldırub karyelerine götürüb halt idüb mûmâ-ileyhin subaşı kânûn ve defter mûcibince 'öşrleri talep ve almak istedikde kendü karyelerimizde hâsıl eylediklerimiz terekemizdir diyü 'öşr nâmıyla cüvzî nesne tekâlîf ve ze'âmeti mahsûlüne gadr eylediklerin bildirüb bu bâbda kânûn üzere hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

235/2

Karaman Vâlisi Vezîrehu ve Ilgun Kâdısına Hüküm Ki,

Nişân-ı Hümayûn'um virilen dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından Mustafa hâne-i seferli zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin Akşehir ve Konya Sancakları'ndan berât-ı şerfimle mutasarrıf olduğu ze'âmet-i karyelerinden Ilgun kazâsına tâbi' Ağalar ve Gençali ve Çiftlik ve Çavuşlar nâm karyeleri toprağında vâki' ma'lûmu'l-hudûd yerleri Fazullah ve karındaş Hacı Mehmed ve Konyalı Hacı Abdullatif ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrlerin mûmâ-ileyhin subaşıları olan (boşluk) nâm kimesne talep eyledikde mezbûrlar 'askerîyüz diyü a'yân ve 'askerîlik iddi'âsında olmalarıyla hilâf ve defter-i müteveccih olan 'öşrleri tamâmen virilmek ta'allül ve muhâlefet ve ze'âmeti mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb zirâ'atlarıyla hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve

defter mûcibince müteveccih olan ‘öşrleri tamâmen alıvırilüb hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek hükm-i hümayûnum recâ itmeğin imdi ‘öşr husûsunda ‘askerî ile re‘âyâlar bir dürlü bu bâbda kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

235/3

Karaman Vâlsine İncesu Kâdısına Hüküm Ki,

Seyyid Mustafa ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Mahmud gelüb bunların üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken Kureyş kazâsına tâbi‘ Uluköy nâm karye sâkinlerinden Monla Hasan ve Kara Mahmud ve Halil oğlu Mehmed ve Edirneli oğlu İbrahim ve yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Küçük Yusufu karyesi sâkinlerinden Hacı Ömer ve Baltacı oğlu Ali ve yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Büyük Yusufu karyesi sâkinlerinden Matlakoğlu Nebi ve rûfekâları olan sâ‘ir ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler zuhûr ve birbirleri ile yekdil ve mücerred ta‘cîz ve celb-i mâl için üzerlerine musallât ve siz bin yüz elli sekiz senesinde zikr olunan karye re‘âyâlarının ve kefilleri olmuşsınız diyü bunların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî cebren ve kahren ma‘lûmu’l-re’s hayvanâtlar ile nukûd beş kise akçaların alub küllî gadr ve ta‘addî eylediklerin ve hâlâ İnsuyu kazâsında oldukların bildirüb şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî cebren ve kahren aldıkları hayvanâtıyla ol-mikdâr kise akçaları tamâmen tahsîl ve mezbûrlardan giru kendülere alıvırilüb bi-vech-i şer‘ bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

235/4

Karaman Vâlsine Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi‘ Tatların nâm karyeden Hasan Efendi dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bunun üzerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûre ahâlîsi zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerreed ta‘cîz ve ihtirâz ve celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine musallât ve bundan akdem seni ehl-i ‘örf ta‘îfesiz cürümle ithâm idüb buda senin cürümün nâmın oldukda ehl-i ‘örf ta‘îfesi zulmen bizim bir mikdâr akçamızı almağla mücerred diyü mülk akçamız alınmasına sebep oldu alınan akçamızı senden alırız düyü nizâ‘ ve bu makûle sebep-i da‘vâsına memâlik-i mahrûsemde memnû‘iken ehl-i karye mezbûre hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile buna ta‘addî

ve rencîdeden hâlî olmayub gadr-i küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunub ehl-i karye-i mezbûre hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ol-vechile bunı ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîyi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

235/5

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Kırşehri ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Monla Yusuf nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Kırşehri kazâsına tâbi' Kızmelik nâm karye sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden bunun kaynı Bersek oğlı Veli ve Süleyman ve 'ammisi ve Musa nâm kimesneler birbirleriyle yekdil ve yekcihet olunur bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun bin beş yüz guruşını ve bir harman şâ'irini ve on iki aded hayvanâtı ile bir re's atı ve sekiz aded kovan ve üç kantar pekmezini ve karye-i mezbûrede vâki' mülk menzîlini ber-mûeib-i defter derûnunda olan bi'l-cümle emvâl ve eşyâsıyla hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî olduğın bildirüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına mutâbık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb ol-vechile ahz u kabz eyledikleri meblâğ-ı mezbûr ile eşyâ ve sâ'iresi her ise tamâmen tahsîl zikr ve buna bi-kusûr alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

236/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Kırşehri ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nefs-i Kırşehri'nde müteveffâ Şeyh Süleyman Veli Vakfı'nın hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellisi olan Şeyh Osman zîde kadruhu gelüb vakf-ı mezkûrun vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed mülhakâtından nefsi Kırşehri'nde vâki' arâzîsi vakf-ı mukâta'alu ve teba'ası mülk menzilde mutasarrıf olan Kırşehir sâkinlerinden Kör Süleyman ve Bayram oğlı ve (boşluk) ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru müctemi' olan mukâta'a kadîmî mesellerini vakf içün tevliyyeti hasebiyle taleb eyledikde merkûmlar bi-vech-i şer' edâda ta'allül ve mahsûlüne vakf-ı gadr ve ibtâl

ve harâbına bâ'is ve bâdî oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğin bildirüb mûcibince şer'le görölüb merkûmların zimmetlerinde müctemi' olan mukâta'a zimmetleri vakf-ı içün alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ta'allül ve nizâ' itdirilmeyüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

236/2

Karaman Vâlisine Ürgüb (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Ürgüb kazâsına tâbi' Kütüklü sâkinlerinden Kasım oğlu Süleyman ve Baltacı oğulları Ali ve Süleyman nâm kimesneler gelüb konar ve göçer Türkman ta'îfesinden Kul oğlu Yusuf ve Sarı İsmail oğlu Murtaza ve Halil oğlu Ahmed ve Mahmud oğlu Kara Halil nâm kimesneler bundan akdem akrabaları olan Bayram nâm kimesne ile karyelerine varub yine karye-i mezbûreden Telli oğlu Mustafa'nın oğlu Mehmed nâm kimesne mezbûr Bayram'ı bi-gayr-ı hakk katl eylediği mezbûr ahz ve üzerine şer'an sâbit eylediklerinden sonra mezbûrlar deynini mezbûrdan ahz ve zimmetlerin ibrâ itmişler iken tecavüzünden sonra karyelerine gelüb tekrâr bunları ahz ve sizde mezbûr Mehmed'in rûfekalarısıny diyü iddi'â ve mürâfa'a-i şer' oldukların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile ta'addî ve rencide olunmak icâb itmez iken mezbûrlar tekrâr zuhûr ve hevâlarına tâbi' ve a'yân [ve] mütegalibeden Ürgüb kasabasında sâkin Hacı Musa nâm kimesne ile müteveffâ ve üzerlerine şart ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve kahren iki yüz guruşları alub küllî gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfeleri olduğın ve hâlâ mezbûrların hükümet ve kazâsında geşt u güzâr üzere oldukların bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince bulundukları mahalde şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve kahren aldıkları ol-mikdâr guruşları tamâmen tahsîl ve mezbûrlardan giru kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

236/3

Konya Nâ'ibine ve Mütesellimine Hüküm Ki,

Ömer nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb hâlâ bu berât-ı şerîfimle Konya Kal'ası mustahfızlarından olub edâ-yı hizmet idüb âhardan beru cümle rencîde ve remîde olunmak icâb ider hâlî olmayub ve kimesnenin defterlü re'âyâsı değil iken Konya kazâsına tâbi' (boşluk) nâm karye sipâhîsi zuhûr ve sen benim tımârım karyesi re'âyâsındansın diyü hilâf-ı kânûn ve defter resm-i ra'ıyyet ve baş hârcı ve tütsülük nâmına bi-gayr-ı hakk akça mütâlebesiyle buna ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunub sipâhî-yi mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i fetevâ-yı şerîfe ol-vechile akça mütâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ etmeğın kânûn üzere 'amel olunmak bâbında emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Evvel Sene 1159

236/4

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdr-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı kâ'immakâm mütevellisi olan Hacı Ahmed zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb vakf-ı mezbûr mülhakâtından Nevşehir kazâsına tâbi' Zile nâm vakf karye toprağında zirâ'at ve hırâset iden Develü oğlu İsmail ve kethüdâları Mustafa ve sâ'ir ba'zı kimesneler zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrleri ve vech-i seneden beru virilüb zimmetlerinde kalduğın dan da'vâ hâlâ taleb eyledikde hilâf-ı kânûn ve defter edâda ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile vakf-ı şerîfe gadr olunduğın bildirüb karye-i mezbûre toğrağında zirâ'at ve hırâset iden mezbûrlardır ve gerek gayridir her kim olur ise olsun zirâ'atleriyle hâsıl eyledüklerin terekeleri 'öşrleri kânûn ve defter mûcibince güz senesinde alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi'ü'l-Âhir Sene (1)159

237/1

Karaman Vâlîsine Kırşehirî Kâdısına Hüküm Ki,

Kırşehirî'nde vâki' Şah Paşa Zâde müteveffâ Hemdem Vakfı'nın evlâdiyyet üzere ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle mütevellileri olan Seyyid Ali ve Seyyid Numan zîde şerefuhuma Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb vakf-ı mezbûrun vakfıyye-i mamûlun-bihâsında mukayyed ve musarrah nefsi Kırşehirî'nde Kuşdili Mahallesi'nde 'alâ vakf menzîllere âharda bir vechile müdâhale olunmak icâb itmez iken kazâ-i mezbûrda vâki'

Şeyh Süleyman Vakfı mütevellisi olan Şeyh Osman nâm kimesne zuhûr ve ol-menzîller benim mütevellisi olduğım evkâfım mezbûr Şeyh Süleyman Vakfı muhâlefetindir diyü icâreteyni ahz iderüm diyü bi-vech-i şer‘i ve bilâ-sened fuzûlî müdâhale ve bundan akdem merkûm Şeyh Osman’ın selefi olub vakf-ı mezbûr mütevellileri olan babası ve ‘ammisi ile mezkûr Hemdem Vakfı’nın mütevellisi sâbıkı küçük sipâhî dimekle ma‘rûf kimesne mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından Kuşdili Mahallesi’nde menâzi‘-i fehime olan menzîller mezkûr Hemdem Vakfı muhâlefâtından olduğın meşhûr ve mütevâzi ile şer‘an sâbit ve menzîl-i mezkûr Hemdem vakfı tarafına hükm ve müteveli-i merkûmda bi-vech-i müdâhale ve mugâyir hisseler men‘ birle cenâb-ı şer‘iyyeden hüccet-i şer‘iyye virilüb ve yekdil müdafa‘adan ol-hüccet-i şer‘iyye bir def‘a dahi imzâ olunub ta‘addîleri şer‘le men‘ olunmuşken merkûm Şeyh Osman mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ bi-vech-i şer‘ ve bilâ-sened fuzûlî müdâhale ve rencîdeden hâlî olduğın bildirüb ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan müte‘addîd fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı münîf müceblerince ‘amel olunub mezbûr Şeyh Süleyman Vakfı mütevellisi merkûm Osman’ın mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene (1)159

237/2

Karaman Vâlîsine Nevşehir ve (Boşluk) ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Hacı Ahmed Efendi dimekle ma‘rûf kimesne Südde-i Sa‘âdetime gelüb bu mülkiyyet üzere mutasarrıf olduğın Abdi nâm adamını Âsitâne-i Sa‘âdetim tarafından üç sene mukaddem men‘ idüb şer‘an bir vechile dahl icâb itmeyüb ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Nevşehir kazâsı sâkinlerinden Ağlıllı oğlu Halil nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve gulâm-ı mezkûr için benim idi sen götürüb Âsitâne’de fûrûht iddin diyü dürlü dürlü ifk u iftirâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde buna bi-gayr-ı hakk ahz ve şâhid-zûr peydâ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf yüz guruş akçası alub ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün ve mukaddemâ bilâ-da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve mezkûr hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürur u umûr üzere olduğın bildirüb bulunduğın mahalde şer‘le görölüb mezbûrın hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldığı ol-mikdâr guruş hakkı buna alıvirilüb ber-müceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden bulunduğın mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

237/3

İshaklı ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

İshaklı kazâsına tâbi‘ Eber nâm karye sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûre sükkânından ma‘lûmu’l-esâmî (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde ba‘zı husûsların temşiyeti içün vâki‘ olan masraf ve harclara ve icâzetini virmek üzere İstanbul’a gönderüb bu dahi mezkûrların vâki‘ olan umûrlarını ru‘yet ve emirlerine binâ‘en şartı‘r-rucû‘ kendü hâlinde yüz yirmi beş gurus dahi sarf itmeğle ba‘de mezkûrların emirleriyle şartı‘r-rucû‘ kendü hâlinde harc ve sarf eylediğın meblâğ-ı mezbûr ile harclara ve icâzeti mezkûrlardan taleb ve almak istedikde mücerred virmemek içün dürlü tezvirâta tasaddî ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazımıştır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Âhir Sene 1159

237/4

İshaklı ve Bu Livadan ve (Boşluk) Kâdılarına Kütahya Mütessellimine ve Akşehir Sancağı Mütessellimine Hüküm Ki,

İshaklı kazâsına tâbi‘ Yakasenek nâm karye sâkinlerinden Veli nâm kimesne Südde-i Sa‘âdetime gelüb bu zevcesi (boşluk) nâm hatun kendü hallerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri yoğiken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Kıl İbrahim dimekle meşhûr kimesnenin karındaşı Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmamağla bin yüz elli (boşluk) senesinde gice ile hilâf-ı şer‘-i şerîf zevcesi mezbûreyi fi‘l-i şen‘î kasdıyla menzîle duhûl ve bu dahi mezbûr ile mürâfa‘a-i şer‘ olmak murâd eyledikde mezkûr Kıl İbrahim ziyâde müteğallibe ve cebâbireden olmağla Kör Ali dimekle meşhûr kimesne ile yekdil ve yekcihet ve kendü karındaşının ayniyeti sened içün senin menzîline ecnebi adem girmiş diyü bunu ahz ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk otuz gurusını alub ve ana dahi kanâ‘at itmeyüb üç beş gurus dahi götür diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren şart virüb ol-vechile ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr üzerine oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldıkları akçası alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı [hakk] olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden bulundukları mahalden şer‘le görölmek emrim olmuştur.

238/1

(Boşluk) Kâdısına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine Hüküm Ki,

Kayseriyye Sancağı'nda ve kazâsı muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbi' ze'âmet ve tımâr mülhakâtından olan Venk nâm karyenin Müslüman ve ehl-i zimmet re'âyâsı gelüb bunlar karyelerinin defter-i hâkânîde mâlikânesi vakf-ı medrese Melik Mehmed Gazi divânesini Ahi tekâ'üdlerinden Mustafa veled-i Ali zîde kadruhu ile erbâb-ı tımârdan Ali veled-i Hüseyin ve Mustafa bâ-hisse sipâhların tımârları mülhakâtı olmağla bunlar karyeleri toğrağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden sultan tarafına 'â'id olan cânib-i vakfa ve divân tarafına 'â'id olan mahsûl ve Müslümanlarının üzerlerine edâsı lâzım gelen resmlerin erkenüb kar u kisbe kâdir mücerredleri ve umûr-ı zimmet re'âyâları dahi resm-i ispençelerin ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mûcibince edâya râzılar iken Ali veled-i Hüseyin bunların vâki' olan mahsûl ve rusûmların ve resm-i ispençelerin ve sâ'ir hukûk ve rusûmâtların kânûn ve defter mûcibince edâya râzılar iken mezkûr Ali veled-i Hüseyin bunların vâki' olan mahsûl ve rusûm ve resm-i ispençelerinden berât yazusuna göre hissesine isâbet iden olmağa kanâ'at itmeyüb bi'l-cümle rusûmların alırum diyü hilâf-ı kânûn ve defer ta'addî ve bir şa'ir cebren aldıkdan sonra sâ'ir müşterekleri mezkûrlar dahi varub başka başka hilâf-ı kânûn rusûm mütâlebesiyle re'âyâ kazâsına ta'addî ve rencideden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî ve berâtları mûcibince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve defter mûcibince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile tapu olan ta'ddîsini men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defer-i icmâl ve mufasssala mürâca'at olundukda Sahra nâhiyesine tâbi' dört nefer re'âyâ ve yüz on üç nefer sekbân ve yirmi iki aded zimmetde ve hâsıdara gendüm ve rusûmât ziyâde yekûn ma'a gayrihâ beş bin akça tımâr karye-i mezkûr mâlikâne-i vakf mürâsele sâlik Mehmed gazi olan ve 'örf-i tımârı diyü defter-i mufasssalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akçası ifrâz ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûrın iki bin altı yüz elli akçası merkûm Ali veled-i Hüseyin tımârı ve bin üç yüz otuz akçası dahi Sahra nâhiyesinde Musa nâm karye ve gayriden yirmi iki bin üç yüz seksen mekr akça ze'âmet ber-vech-i tekâ'üd mutasarrıfı Mustafa Ali ze'âmeti mülhakât bâkîsı müştereki kaydına ve sâlifü'z-zikr ve sâ'ir beş bin beş yüz akçası dahi men' gayriden birikdirüb bin üç yüz akça bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Sahra nâhiyesinde Göçi(?) nâm karye ve gayriden on iki bin kırk

akça tımâra mutasarrıf merkûmun tımârı mülhakâtından olduğu mestûr ve mukayyed bu bâbda defter-i hâkânî mûcibince kânûn olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

238/2

(Boşluk) Kâdısına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Hüseyin veled-i Hasan nâm sabî ‘arz-ı hâl idüb Kayseriyye Sancağı’nda kazâsı muzâfâtından İslamlı nâhiyesinde sâbikan (...) nâm karye ve gayriden dokuz bin akça tımâra mutasarrıf Hüseyin elli sekiz senesinde sancağı ‘askerîyle bâ-fermân-ı ‘âlî me‘mûr olduğu sefer-i hümâyûnuma gider iken esnâ-yı râhda Hasan Kal’a nâm mahalde fevt oldukda tımâr-ı merkûm fevtinden tahminen on üç yaşında oğlu mezkûr Hüseyin Kars cânibi ser-‘askerî vezîr iken Mehmed Paşa tarafından elli sekiz senesi Receb’in altıncı gününde müşârun-ileyhin terekesi mûcibince bi’l-fi’l Re‘îsu’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâmı ile Asitane-i Sa‘âdetimde dahi berât ve mâ‘en berât-ı şerîfimle üzerlerinde ve tımâr-ı merkûm karyelerinde müşâr-ı mezbûrede vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtının ekseri babası müteveffâ-yı merkûm Hasan’ın berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb tarafından vekîl Kasım Ağa dimekle ma‘rûf kimesne hayâtında vekâleten ahz ve şâ‘ir ve devr-i keyl ve devr-i anbâr idüb ve ol-makûle şâ‘ir devr-i keyl ve devr-i anbâr olunan ‘öşr-i mahsûl irs-i şer‘le buna intikâl ve tımâr-ı merkûm karyelerinin bâkî mahsûlât ve rusûmâtı bunun berât mûcibince tahvîl tarihine düşmekle tımâr-ı mezbûr karyelerin mezkûr Kasım vekâleti hasebiyle zabt ve sene-i mezbûrede babası müteveffâ-yı mezbûrın berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb hayâtında takayyüd ve hareketler diyü ve i‘tibâr olunub irs-i şer‘le buna intikâl iden mahsûl ile sene-i mezbûrede bunun berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûlât ve rusûmâtı kânûn [ve] defter mûcibince ahz u kabza murâd eylediğin şer‘an ve kânûnen bir mazbata dahl olunmak icâb itmez iken Eşkun mukâta‘ası ve beytu’l-mâl emini olan kazâ-i mezbûrda sâkin Seyyid Mustafa nâm kimesne zuhûr ve gûna-gûn hile ve tezvirâta sülûk ve gâh babam müteveffâ-yı mezbûrın berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb hayâtında şâ‘ir ve devr-i keyl ve devr-i anbâr olunan mahsûl sana intikâl itmez mabeyne ait olur ve gâh baban fevtinde sana tevcîh oldukda iki gûn sonra tevcîh olmuştur ve ser- ‘asker tarafından sana tevcîh olduğu tarihine i‘tibâr olunmaz Âsitâne’den berât olduğu tarihe değin mahsûlât ve rusûmât sende alâkan yokdur cümlesi mabeyn-i mukâta‘ası tarafına ait olmuştur diyü hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve mürâfa‘a-i şer‘ oldukların mezbûrun iddi‘âsı lağv [u] mahas ve defter-i hâkânî mugâyir

olmağla bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken kânûn ve mündefi‘ olmayub ser-‘askerlerin bi-vech-i mukayyed iken siz mezbûr Receb’inin altıncı gününde Âsitâne’de bâ-berât olduğu tarihe gelince cânib-i mezbûrın tahvîl tarihine düşen mahsûlât ve rusûmât ile babası müteveffâ-yı mezbûrın tahvîl tarihine düşüb şâ‘ir devr-i anbâr olunan mahsûlât hevâsına tâbi‘ nâ’ibe istinâden müdâhalede hâlî olmaduğın bildirüb tımâr-ı mezbûr tarafından vekîl-i mezbûra zabt ve sene-i mezbûrede vâki‘ olan mahsûl ve rusûmundan babası müteveffâ-yı mezbûrın berât mûcibince tahvîl tarihine düşüb hayâtında şâ‘ir ve devr-i keyl ve devr-i anbâr olunan irs-i şer‘le buna intikâl iden mahsûl ile tımâr-ı mezbûr ser-‘asker tarafından kendüye tevcîh olunduğı tarihten beru berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmât olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘ mûcibince ahz u kabz itdirilüb mezkûrın bi-vech-i fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye ve kânûn mugâyir zâhir olan müdâhalesi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i Amire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûna mürâca‘at olundukda tımâr-ı mezbûr mezkûr hesabına elli sekiz senesi Receb’inin altıncı gününde babası Hasan fevtinde sâbikan Kars cânibi ser-‘askerî vezîriken Mehmed Paşa tarafından tevcîh ve virilen tereke mûcibince sene-i mezbûre Ramazan’ın on üçüncü gününde re’isu’l-küttâb mûmâ-ileyhin i‘lâmı ile Âsitâne-i Sa‘âdetimden dahi tevcîh virilen ve hâlâ berât-ı şerîfimle mezkûr Hüseyin ve bu müşterek üzerinde olunduğı mestûr ve mukayyed olunduğın berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı alıvirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

239/1

Karaman Vâlîsine Ilgu[n] ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Medine-i Ilgun’da vâki‘ Karamirlü hanının berât-ı şerîfimle ber-vech-i iştirâk mütevellileri olan Mehmed ve Osman ve Hasan nâm zîde kadruhum gelüb vakf-ı mezbûrın bundan akdem mütevellisi olan Numan nâm kimesnenin mürâfa‘a-i şer‘ hesâbın görüb zimmetinde zuhûr iden mâl ve her vakf için bunları hesâbıyla ‘avk istediklerinde mezkûr Numan kend[ü] hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla kasaba-i mezbûr sâkinlerinden eşîrrâdan karındaşı Ali nâm kimesne ile yekdil ve mücerred mâl-ı vakf ekl u bel‘ için bi-vech-i şer‘ ta‘allül ve mürâfa‘adan ibâ vü imtinâ‘ ve vakf-ı şer‘ gadr üzere olduğın bildirüb mütevellî mezbûrın ma‘rifet-i şer‘le hesâbı görölüb zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf hibesi tevliyyetleri hesâbıyla vakf için alıvirilüb icrâ-yı hakk ve bunların üzerlerine hilâf-ı şer‘-i

şerîf zâhir olan ta‘addîsi men‘ u def‘ ve keyfiyet-i ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Rebi‘u’l-Evvel Sene 1159

239/2

Karaman Vâlisine (Boşluk) Kâdısı ve Aksaray Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Aksaray sâkinlerinden Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Aksaray kazâsı sâkinlerinden Seyyid Cafer ve oğulları Seyyid İlyas ve Seyyid Ali ve mütevellî oğlu Seyyid Ali dimekle ma‘rûf kimesnelerin buna garaz-ı dünyevileri olduğundan mücerred icrâ-yı ‘ırz için kazâ-i mezbûre âhar husûs ile sâbıkan Karaman vâlisi tarafından mübâşir ve ez-dikkat mübâşir merkûmı ve başında olan on yedi nefer levend ile bu diyâr-ı âharda iken hânesine kondurub on üç gûn mekr itdirdüğünden sonra mezbûr Seyyid Cafer bunun zevcesine varub bana beş vakfiyye kahve virirsen mübâşir merkûmı âhar mahale nakl ide[r]im dedinde zevcesi virmediği için sen hânenden âhar hâneye nakl ile mübâşir-i merkûm on takrîb âhar mahale gider didinde mezbûre kendüye sıyânet ider kıyâsıyla âhar hâneye ve ez-dikkât tekrâr mübâşir ve merkûmı iğfâl ve on dört gûna dahi meks ve ol-esnâda merkûm Seyyid Cafer ve oğulları Seyyid İlyas ve Seyyid Ali ve mütevellî oğlu diğer Seyyid Ali birbirleriyle müttefik ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bir takrîb ile hürmete duhûl Konar ta’ifesi sirka eyledikleri bahânesiyle bin guruslukdan mütecâviz emvâl ve eşyâsını gasb u garet eyledikleri mübâşir merkûmun takrîri ve sâ’ir şuhûd-ı ‘udûl ile sâbit ve zâhir ol-vechile ahvâlî diğer gûna olduğın bildirüb zâbitleri ma‘rifetiyle şer‘le görölüb merkûm Seyyid Cafer ve oğulları Seyyid İlyas ve Seyyid Ali ve mütevellî oğlu diğer Seyyid Ali’nin hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk gasb u garet eyledikleri eşyâ bi’t-tamâm tahsîl ve bî’kusûr alıvirilüb bir vechile ta’allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

239/3

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Niğde sâkinlerinden Seyyid Osman zîde şerefuhu Südde-i Sa’âdetime gelüb Niğde sâkinlerinden mukaddemâ zevcesi Rabia nâm hatunun zimmetinde olan iki bin akça mihrinin altı bin akçasını buna hibe-i sahîh ile hibe idüb ba‘dehu mezbûreyi bu talâk-ı

selâse ile mutallaka eyledikde zimmetinde kalan altı bin akça mihrini dahi virmeğe râzı iken mezbûr almağa kanâ‘at eylemeyüb bin yüz elli (boşluk) senesinde menzîl-i derûnunda olan dört yüz guruş kıymetlü emvâl ve eşyâsı bi‘l-cümle fuzûlî zabt ve bu taleb ve almak istedikde ben zimmetinde olan mihrime ta‘arruz iderüm virmem diyü hevâsına tâbi‘ mu‘inleri olan Cafer Bey ve Hasan Efendi ve Çölmek oğlu İbrahim Efendi ve (boşluk) ve (boşluk) dimekle ma‘rûf kimesneler ile yekdil ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile ta‘allül ve mezkûrlar mecrâ-i ihzâr kasdıyla da‘vâsına karışıp buna küllî gadr ve ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü‘l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mûcibince şer‘le görölüb bu zimmetinde olan altı bin akça mihrini mezbûreye virdikden sonra fuzûlî zabt eylediği ol-mikdâr eşyâsı alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

239/4

Kayseriyye ve Göçü Kazâsı Nâ’ibine Beyşehir Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

‘Ulemâdan es-Seyyid Osman Hafız Mehmed zîde ‘ilmuhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb Beyşehir Sancağı’nda Göçü nâhiyesinden Köy nâm karyenin defter-i hâkânîde ‘öşr-i vakf zâviye-i Balı salârı ve rusûm-ı ‘örfiyyesi bikâr ve bunlar hâlâ Şeyh Baba Zâviyesi’nin alınmak zâviyedârlık ve vakfın dahi vaz‘-ı mütegalibe ile almak tevliyyeti mukaddemâ mutasarrıfı Hüseyin Çelebi kasrından buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla zikr olunan zâviyedârlık ve tevliyyeti yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince zabt ve defter-i hâkânîde zâviye-i mezbûre vakfı olan karye-i mezbûrenin ‘öşrini ber-mûceb-i defterhâne zâviye-i mezbûre vakfı tarafından ahz u kabz murâd eyledikde ecânibinden olub ashâb-ı ağrâzdan ba‘zıları fuzûlî ve bilâ-sefer zabt ve ta‘yîn ve ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirüb karye-i mezbûrenin ‘öşrler ber-mûceb-i defter-i hâkânî zâviye-i mezbûre tarafından ahz u kabz itdirmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve berât-ı şerîfimle mugâyir âharı bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca‘at olundukda Göçü nâhiyesine tâbi‘ karye-i ‘an köy ‘öşr-i vakf zâviye-i Balı salârı ve rusûm-ı ‘örfiyye yüz neferât altmış yedi ve iki aded zemîn ve hâsıl-ı tahtında şehriyye ve kalan gendüm ve şâ‘ir ve gayrihu ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihu iki bin ve hisse-i vakf ‘an ‘öşr [u] gallât gendüm şâ‘ir ve gayriden yekûn ma‘a gayrihu iki bin yedi yüz akça yazı ile defter-i

mufasssalda muharrir kalemiyle tahrîr olduğı mestûr ve mukayyed olunmakdan defter-i hâkânî mûcibince kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

240/1

İstanbul Monlasına (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsı nâ’ibi Mevlânâ Mehmed Sadık zîde ‘ilmuhu Südde-i Sa’âdetime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbi‘ Darsiyak nâm karyenin mâlikânesinde mutasarıf kıdvetu’l-emâcid ve’l-akrân İsmail zîde kadruhu meclis-i şer‘a varub karye-i mezbûrenin dahi re‘âyâsından ma‘lûmu’l-esâmî zimmîler kadîmî karyelerinden kalkub varub taht-ı hükümet ve kazâlarınızda sâkin ve mütemekkin ve karye-i mezbûrenin sâ’ire re‘âyâları sefer-i hümâyûnum neferiyle mağlûb olan tekâlîfî edâ ve divân-ı keşîdeye mübtelâ olub bi’l-küllîye perâkende ve perîşân olmaları tahkîk olmağla ol-makûle defterlü re‘âyâları bulundukları mahallerden kaldırılıb kadîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi’l-iltimâs ‘arz itmeğın kânûn üzere iskân itdirilmek emrim olmuştur.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

240/2

Ilgun ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Eyüb Çavuşzâde Süleyman zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve birkaç vireceğı dahi yoğıken Ilgun kasabası sükkânından eşirrâ ve mütegalibeden Kıymetli Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin buna garaz ve ‘adâveti olmamağla mücerred ‘arz ve mel‘aneti icrâ kasdıyla beş altı senesinde voyvoda vekîli olduğın hâlde ehl-i kazânın üç bin gurus ziyâde akçası almışsın diyü ehl-i kazâdan bir ferdin haber u âğâhı yoğıken hevâsına tâbi‘ kimesneler ile yekdil ve üzerlerine mübâşir ta‘yîn ve mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarından sene-i mezbûrede bu voyvoda vekîli dahi olmadığından gayrı kasaba-i mezbûr emânetleri bir akça ve bir habbe aldığımız bu kadar diyü her birleri ikrâr ve i‘tirâf ve cânib-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye dahi virmişler iken mezbûr ziyâde eşyâ ve hilekâr olduğından bir nefsiyle bundan altı yüz gurus ‘an-efkâr cebren tahsîl idüb ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün bildirüb yedinde olan hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb mezbûrın hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk

aldığı altı yüz guruş hakkı giru buna alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

240/3

İshaklı ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

İshaklı kazâsına tâbi' Eber nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar Ilgın civârında Dere Hasan'ın karyesine gelince mürûr u ubûr iden etbâ'sıyla muhafaza için derbendci ta'yîn olunan İshaklı kazâsına tâbi' Eber nâm karye ahâlîleri olub hâne-i 'avârızdan mâ'adâ tekâlîf-i şakka mukabili beher sene kazâları tarafına maktû'en yüz on guruş virüb bundan ziyâde kendülerden hisse taleb olunmak üzere Zile ahâlîsinin rızâları Hücet-i şer'îyye virilen emr-i şerîf dahi virilmişken kazâ-i mezbûr ahâlîleri hilâf-ı emr-i 'âlî kendülerden ziyâde nesne talebiyle rencîde itmeleriyle hakkı için emr-i şerîf virilmek bahâsına istid'â ve mukaddemâ vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virildiği ve her bir kazâ ve kurâ ahâlîleri âharlerinde olan hâne-i 'avârızda ve sâ'ir emr-i şerîfle vâki' olan tekâlîfden emr ve deftere kesr ve noksân gelinmemek üzere emvâl ve arâzîye mutasarrıf olan hâl ve tahammüllerine göre ta'addî ve şube ve cânibi üzere cümle ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le hisselerine isâbet iden tekâlîfî edâ eylemeleri meşrût itdük mevkûfatında mugâyir olmağla mahallâtı ma'rifet-i şer'le görölüb kabz virilmek üzere emr-i şerîf tahrîr bâbında bi'l-fi'l başdefterdarım olan Yusuf dâme uluvvuhu i'lâm iken i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Rebi'u'l-Evvel Sene (1)159

240/4

Karaman Vâlîsine ve Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Murâd nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu Nevşehir kazâsına tâbi' Körhendedek nâm mevzî'inde üç kıt'a tarlaları beher sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin devâbblarına edâ idüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Nevşehir kazâsı sâkinlerinden Kasım oğlu Emir Ahmed ve Çardaklı Süleyman Ağa oğlu Hasan demekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun sâkin olduğu menzîl önüne çıkub üzere darb ile önlerine hücum ve tahvîk eylediklerinden nâşî zikr olunan tapu ve temessükle tarlaları cebren ve kahren fuzûlî zabt idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb fuzûlî zabt eylediklerin tapu ve temessükle tarlaları alıvirilüb

hilâf-ı şer‘den zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

240/5

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Kırili ve Beyşehirî Kâdılarına Hüküm Ki,

Mehmed nâm kimesne ile zevcesi Fatma nâm hatun gelüb bunlar Beyşehirî Sancağı’ndan Kırili kazâsına tâbi‘ Yarangözü nâm kasaba sâkinlerinden kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri ve vezîrehu çakeri olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken yine kasaba-i mezbûrede sâkin a‘yân ve mütegalibeden Hacı Yunus Ağa dimekle ma‘rûf kimesne ‘arz binâ’en bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların evlâdlarıyla sâkin oldukları mülk menzîl ve bağçe ve sâ’ir ma‘lûmu’l-mikdâr eşyâlarını tegallûben zabt ve ziyâde ve gadr itmeğle mukaddemâ mezbûr Mehmed ve karındaşı Ahmed nâm kimesne Divân-ı Hümâyûn’uma ‘arz-ı hâl [idüb] ma‘rifet-i şer‘le mahallinde girdirdi için yedine emr-i ‘âlî ihsân olmuşiken mezbûr Hacı Yunus ziyâde mütegalibe ve cebâbireden olmağla itâ‘at-i şer‘-i şerîf ve intikâl emr-i münîf ve bir vechile mukâvemet iktidarları olmayub şerrinden ‘âciz ve ahvâlleri diğer gün olduğundan mezbûr Mehmed’in ve karındaşı Merkûm Ahmed’in hâllerine merhameten bundan akdem mezbûrânın iltimâslarıyla merkûmın hilâf-ı şer‘-i şerîf zulmen ve tegallûben zabt eylediği mülk menzîl ve bağçe ve sâ’ir eşyâları her ne ise ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk olmaz ise Âsitâne’ye ihzâr için emr-i şerîfim sâdır olmuşiken merkûm Hacı Yunus bir vechile itâ‘at itmeyüb gadr sevdâsında olduğın bildirüb ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk olmaz ise Âsitâne’ye ihzâr olunmak bâbında mücerreden emr-i şerîfim recâ ve Dîvân-ı Hümâyûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma müraca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan femân-ı ‘âlîşanım mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

241/1

Karaman Vâlîsine ve Hacıbektaş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Ahmed veled-i Hüseyin nâm sipâhî Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb Kırşehirî Sancağı’nda Hacıbektaş nâhiyesinde (...) nâm-ı diğer Ağcain nâm karye ve gayriden dokuz bin dokuz yüz kırk yedi akça tımâr tahminen iki yaşında olmak üzere

babası Hüseyin fevtinden ‘arz-ı hâl mûcibince der-desteyn üzere bin yüz elli dokuz senesi Rebi‘u’l evvel’in on yedinci gününden merkûm Ahmed’e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla tımâr-ı mezbûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince zabt ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itmek üzere tarafından Mustafa nâm kimesneye der-‘uhde ve iltizâm ve ol-dahi iltizâmım ve elli dokuz senesi Şubatı gallesine değin vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı ahz u kabz murâd eyledikde tımârı mezbûr der-deste olub hâli u harâb olduğundan vâki‘ olan mahsûl ve rusûmdan ahz u kabzına âhardan ba‘zı kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtla mugâyir fuzûlî müdâhale ve ol-vechile tımâr mahsûlünün kesr ve noksân terettübüne bâ‘is ve bâdî oldukların bildirüb tımâr-ı mezbûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîf mûcibince zabt ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince tarafından mültezimi mezkûr Mustafa ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtına mugâyir âhardan olanların zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca‘at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere tarih-i mezbûrda merkûm Ahmed veled-i Hüseyin’e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcibince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

241/2

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Kırşehri Kâdısına Hüküm Ki,

Medine-i Kırşehri’nde medfûn müteveffîye Muhterem hatun evlâdiyyetden Şeyh Osman ve Şeyh İbrahim zîde salâhahuma gelüb kazâ-i mezbûra tâbî‘ (boşluk) mezra‘ası dimekle ma‘rûf ma‘lûm’l-hudûd ve diyâr-ı selâtîn-i maziyyeden beru bunların ceddisi müteveccih mezbûreye hibe ve temlîk ve yedine mülknâme-i hümayûn virildikden sonra olduğu vakf ve hâsıl olan gallesinden sülûs hissesini beher sene iki hatm kur’ân eylemek şartıyla sinen ekber-i evlâdiyyet ve sülûsân hisselerini ve dahi vakfının mütevellisine ve zâviyesinde Şeyh olanlara şart u ta’yîn eylediği vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâsında mestûr ve mukayyeti ve mülkiyyeti defter-i hâkânîde mukayyed ve bunlar vâkıf-ı mezbûrenin sinen ekber-i evlâdî olmalarıyla beher sene iki hatm kur’ân eyleyüb sülûs hisse galle-i mezbûreyi ve mezkûr eyh evlâdiyyet üzere hâlâ berât-ı şerîfimle vakf-ı mezbûrun mütevellisi ve mezbûr Şeyh İbrahim dahi zâviye-i mezbûrın berât-ı şerîfimle şeyhi olub sülûsân hisse galle-i mezbûr dahi şart-ı vakıf mûcibince ahz u kabz idüb âhardan müdâhale olunmak icâb itmez

iken yine evlâd-ı vakıfdan sinen asfer olan Ali ve Ahmed nâm kimesneler zuhûr ve mücerred dahi evlâd-ı vakıfdan olmaz li-galle-i mezkûrdan hisse oluruz diyü hilâf-ı şart-ı vakıf müdâhale ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve husûs-ı mezbûre minvâl-i muharrer üzere olduğın sen ki Kırşehir vâlisi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa müftizâde zîde fazluhusun ‘arz eyledüğün ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ ve fetevâ-yı şerîfe mûcibince ‘amel olunub merkûmların mugâyir-i şart-ı vâkıf ve mugâyir-i fetvâ mütegalibe zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

241/3

Develü Kazâsı Civârında Vâki‘ Olan (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Develü kazâsı ahâlîleri Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb ez-kadîmî kazâlarında kâdı ve nâ’ib olanlar Develü kazâsında vâki‘ temessûkle oturub icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iyye ide gelmişler iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kafirören nâm karye ahâlîlerinden ba‘zıları Âsitâne-i Sa‘âdetimde sâkin olmalarıyla kendü hâllerinde durmayub kâdı ve nâ’iblerden hilâf-ı inhâ iştirâk ve kadîmî mugâyir re‘âyâ fukarâsından celb-i mâl kasdıyla karye-i mezbûrede kâdı ve nâ’ibler otura geldikleri bâ-temessûk karye-i mezbûrede oturmak da‘vâsında olmalarıyla kadîmden Develü mahkemesi’nde otura gelmiş ise anda oturmak üzere mukaddemâ virilen ‘arz mûcibince kânûn üzere emr-i şerîfimle sâdır olmuşiken yine meyn olmalarıyla mukaddemâ virilen emr-i şerîf mûcibince mahdûl emr-i şerîf sudûrını istid‘â itmeleriyle Divân-ı Hümayûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda kânûn üzere elli dokuz Rebi‘u’l-âhir’in evâhîrinde emr-i şerîf virildiği mukayyed bulunmağın kasr-ı mahallede oturub edâ-yı ahkâm-ı şer‘ ide gelmişler ise o mahalde ikâmet eylemeleri kânûn-ı kadîm olduğu bi’l-fi‘l Re’îsu’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm itmeğın i‘lâm mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

241/4

Karaman Vâlisi Vezîrehu Beyşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Beyşehir kazâsına tâbi‘ Evsekli nâm karye ahâlîsinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zıları gelüb medine-i Beyşehir sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed ve el-Hâcc Muharrem nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub mütegalibeden olduklarından nâşî

hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örf ta‘îfesi yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf karye-i mezbûreyi basub on iki canı ve dört nisvân ve sekiz recâl evlâd ve abâd ve akrabaları bi-gayr-ı hakk katl ve emvâl ve eşyâları nehb u garet eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

241/5

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Anaştâş nâm zimmî gelüb Niğde kazâsına tâbi‘ ve Niğde nâm karye sâkinlerinden Peraşkova veled-i Karagöz nâm zimmî kendü hâlinde olmayub eşkıyâdan olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde sülsü’l-leylde bunun menzîline girüb âlet-i darb ile ‘arz ve mâlına ta‘arruz ve fi‘l-i şen‘î kasd idüb bu dahi nefsinı tahlîs için mukayyed eyledikde civârında koğşuların istid‘â ve halâs eylediklerin mesfûrı ahz ve huzûr-ı şer‘ ihzâr ve mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından bikâr ba‘dehu vech-i meşrûh üzere ta‘addî eylediği sâbit ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken ba‘zı kimesneler mesfûra mukayyed olub icrâ-yı hakk olduğın bildirüb şer‘le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

242/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Ve Kırşehir Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir kazâsına tâbi‘ Mucur nâm karye sâkinlerinden Mehmed zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesne[ye] vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Mahmud ve Abdullah nâm kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde leylen bunun menzîlin basub ehl-i (boşluk) nâm hatun âhar ve darb-ı şedîd ile darbı ve buna dahi katl kasdıyla üzerlerine hücum ve darb ve ziyâde fesâd ve şekâvet ve yine karye-i mezbûrdan Süleyman ve Bekir ve Ali nâm kimesneler dahi bu karye-i mezbûrda mezbûrun olduğu bağçesine girer iken eşkıyâ-yı merkûmun bunun yoluna itüb buna ahz ve katl itmek sevdâsıyla âhar darb ile bunu darb ve sağ elinin bir parmağını ‘amel-i mânde idüb ziyâde gadr ve fesâd eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve

ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

242/2

Develü Kâdısına Hüküm Ki,

Develü Kasabası ahâlîsi Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb kazâ-i mezbûra tâbi‘ Everek ve Aya-Küsten ve Detse nâm karyeler ahâlîlerinin karye-i mezbûre toprağında vâki‘ bi’l-fi‘l zabt ve tasarrufundan hâne-i ‘avârıza bağı tekâlîf almak icâb ider emlak ve kadîmî re‘âyâ yerleri olmağıla üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîfî a‘lâ ve evsâd ve ednâ i‘tibâriyle tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eylediklerinde peydâ eyledikleri hüccet ibrâzıyla bizler tahammülümüze göre virmeziz hânelerimize göre virüriz hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb mezbûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîfî a‘lâ ve evsât ve ednâ i‘tibâriyle tahammülüne edâ idivirüb hilâf-ı kânûn ol-vechile nasb ve nizâ‘ idülmemek emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

242/3

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Larend ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Mefharü’s-sulehâi’s-sâlikin Ahmed ve (boşluk) ve zîde salâhahum gelüb Konya Sancağı’nda Larend nâhiyesinde şehr-i kurbunda İdemud mescidi vakfının bunlar mütevellisi olmalarıyla karye-i mezbûre toprağında vâki‘ mescid-i mezbûrun on altı kıt‘a vakf-ı zimmeti olmağıla ber-mûceb-i defter-i hâkânî karye-i mezbûre toprağında vâki‘ salîfu’l-beyân on altı kıt‘a zimmeti olanları hasebiyle cânib-i vakfından zabt ve zirâ‘at ve hırâset idenlerin hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan ‘öşrleri vakf için ahz u kabz murâd eylediklerin âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken Havass-ı Hümâyûn’umdan Larend nâhiyesinde ecânibi ma‘a resmi kapan mukâta‘ası voyvodası olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve maktû‘ mezbûr mülhakâtından nefsi-i Larend toprağında defter-i hâkânîde mugâyir beş kıt‘a zimmetini zabt kanâ‘at itmeyüb mescid-i mezbûr vakfı olan on altı zimmetleri dahi müdâhale ve zimmet-i mezbûrun ‘öşr-i mescid-i mezbûrun vakfından ref‘ olunmazdır mukâta‘a-i mezbûre mülhakâtından olmak üzereye zabt iderüm diyü hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn zikr olunan vakf-ı zimmetlerin

hâsıl olan ‘öşr fuzûlî ahz u kabz idüb vakf-ı şerîf gadr-i küllî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb defter-i hâkânî ve fetevâ-yı şerîfe mücebberince ‘amel olunub fetevâ-yı şerîfe ve defter-i hâkânîye mugâyir voyvoda-i mezbûrın zâhir olan ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan defter-i evkâf ve defter-i icmâle mürâca‘at olundukda Larenden nâhiyesine tâbi‘ vakf-ı mescid İdemud şehr-i kurbunda bir mahalledir ve tahtında zinhâ der-karyeyi mezkûre on altı kıt‘a hâsıl fî sene altı yüz elli akça yazı ile defter-i evkâfında muharrir kalemiyle tahrîr olunub ve zinhâ der-nefs-i Larenden beş kıt‘a fî sene sekiz yüz akça yazı ile defter-i icmâlde tahrîr ve Larenden nâhiyesinde kıt‘a-i ecnâb fî resm-i kabak defter-i hâkânî mûcibince kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

242/4

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsı sâkinlerinden Hasan ve Salih ve Saime ve Kezban ve (boşluk) ve (boşluk) nâm yetimler ‘arz-ı hâl idüb babaları Hüseyin beşe dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda mutasarrıf olduğu dokuz re’s sağmal koyunları bunlara intikâl idüb âhardan dahl icâb itmez iken bunlar ol-vakitde sagır bulunmalarıyla Niğde kazâsına tâbi‘ Germiyan nâm karye sâkinlerinden zümre-i mütegalibeden dahi oğlu İsmail ve Gerek Ali ve Zülfikar oğlu Mehmed ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî gasb idüb bunlar dahi irişüb bâliğ ve da‘vâya kâdir olmalarıyla bundan akdem mezbûrlar ile mahallinde müdâhale dahi üzerlerine hüküm ve tahsîliçün habs olmuşlar iken bir takrîbiyle cebren firâr diyü eytâmlara vücûh ile gadr eylediklerin bildirüb mezbûrlar ile şer‘le müdafa’adan gasb eyledikleri koyunları ve hâsıl olan fûrû’ların tahsîli bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

[Fî] Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

243/1

Karaman Vâlisine ve Akşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Akşehir Kasabası sâkinlerinden ebnâ-i sipâhîyândan Hamza nâm sipâhî gelüb yine Akşehir sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan İvran Mustafa ve oğlu Mehmed nâm şakîler kendü hâllerinde olmalarıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun abd-ı memlû Mehmed nâm gulâmı çarşudan hânesine gelür iken mezkûr gulâm-ı mezbûr darb-ı şedîd ile darb ve sol elini bileğinden ve sağ kolunu omuzu başından kat‘ ve mecrûh ve bir dürlü kâr u kisbe kadar

olmayub ve husûs-ı mezbûr şer‘le görölüb keyfiyet-i mevsûkiye kimesnelerden tehaffus olundukda bunun gulâm-ı mezkûr eşkıyâ-yı mezkûre darb ve mecrûh eyledikleri şuhud-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve deyn hükm birle kıbel-i şer‘den hüccet virilüb ve keyfiyetler sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ve ber-vech-i arpalık Akşehir Sancağı mutasarrıfı (boşluk) dâme ikbâluhu tarafından der-‘aliyyeme i‘lâm olundukda mezkûrlar itâ‘at-i şer‘-i şerîf itmeyüb firâr ve gayb ve bu dahi ‘arz ve i‘lâmın ve hüccet-i şer‘iyye ile der-i devlet-medârım gelür iken eşkıyâ-yı merkûm esnâ-yı râhda bunun önüne itüb hüccet-i şer‘iyye ve i‘lâmları cebren ve fuzûlî yedinden ahz ve icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı [hakk] olunub mağdûr olduğın bildirüb şer‘le görölüb ber-mûceb-i hüccet-i şer‘iyye icrâ-yı [şer‘] ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

243/2

Develü ve (Boşluk) Kâdılarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Develü Kasabası sükkânından Ali Bey demekle ma‘rûf kimesne gelüb bunun Develü kazâsına tâbi‘ Milidere nâm karye toprağında vâki‘ yirmi bir seneden mütecâviz yedinde olan sâhib-i ‘arz temessûki mûcibince mutasarrıf ve zabt ve zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i ‘arza edâ ide geldiği tapuda ve temessûkle ma‘lûmu’l-hudûd yerlerinde âharın alâkası olmayub dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmeyüb ve bu makûle on sene mürûr iden toprak da‘vâsının istimâ‘ı memnû‘ iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Çoban Ömer ve Adem oğlu Mehmed ve Seyyid Osman Develü oğlu Kara Halil ve Hüseyin bin Süleyman ve Yusuf bin Bektaş ve Adem oğlu İbrahim ve Develü oğlu Musa nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve birbirleriyle ittifâk ve mücerred ta‘cîz için ol-yerlerinden merkûmdan mukaddem bizim idi diyü nizâ‘ ve hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i temessûk fuzûlî müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve kurbından hâli olmadıkların ve bu bâbda yedine hüccet-i şer‘iyyesi olduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyyesi ve sâhib-i ‘arz temessûki mûcibince ‘amel olunub zikr olunan yerleri kemâ-kân buna zabt itdirilüb müdavirleri hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve sâhib-i ‘arz temessûki mûcibince dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

243/3

Develü Ve (Boşluk) Kâdılarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Develü Kasabası sâkinlerinden Fatma nâm hatun gelüb bunun bundan akdem fevt olan babası Mehmed nâm kimesneden müntakil Develü Kasabasında vâki‘ otuz seneden mütecâviz bilâ-nizâ‘ zabt ve tasarruf olduğu ma‘lûmu’l-hudûd mülk bağında âharın alâkası olmayub âhardan bir dürlü dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken Develü Kasabası sâkinlerinden Hazar oğlu Hacı Ömer dimekle ma‘rûf kimesne zuhûr ve hevâsına tâbi a‘yân ve mütegalibe ile yekdil ve ol-bağ yirmi sene mukaddem sen bana bey‘ eyledin diyü serâ eylediği bir müzevver hüccet ibrâzıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ve tegallüben zabt ve mahsûs ahz idüb küllî gadr ve ta‘addî eyledükde ve [bu] bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ve tegallüben zabt eylediği salifü’z-zikr bağıyla ahz eylediği mahsûl-i mezbûrdan buna alıvrilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

243/4

Aksaray Kâdısına Hüküm Ki,

Sen ki Aksaray kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb medine-i Aksaray’da vâki‘ Melik Mahmud Gazi Hânkahı’nın ve Şeyh Baba Yusuf Hakiki Evkâfı’nın tevliyyeti yine medine-i mezbûrede medfûn hatîb olarakdan Şeyh Çakır Veli kuddise sırrıhu[’l ‘azîzi]’nin eslâh evlâdına meşrûta olub ve vakfın merkûmının hâne berâtıyla mütevellisi olan Seyyid Hafız Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub dâ’imâ hevâsına tâbi‘ ve evkâfının zirâ’atçileri ve re‘âyâsı zulm ve ta‘addî ile perîşân olub aşâr ve sâ’ir rusûmâtı ahz ve mahalline sarf itmeyüb kendü masârifine sarf birle itlâf ve isrâf ve vakfiyye-i isâl mezbûre ve ol-vechile vakf-ı inhâ ve evlâd fukarâsını ve şeyh vakfında küllî gadr olunduğı cem‘-i gafir ve cem‘-i kesr noksân sahîhatu’l-kelimât haber vormeleriyle cümlelerin muhtârı ve Şeyh Çakır Veli evlâdının eslâh veled-i şerri ‘ulemâdan Seyyid Şeyh Ahmed her vechile vakf kemâl-i sâdakât ve istikâmet üzere ru’yete kâdir mahâl ve müstahak olmağın tevliyyet-i mezkûre Seyyid Hafız Mehmed ref‘inde merkûm Şeyh Seyyid Ahmed’e tevcîh olunmak recâsına vâki‘-i hâli cümle olmasıyla ‘arz eyledüğü ecilden mahallinde husemâyla mürâfa‘a-i şer‘ olunub nihâyet mezbûre merkûmın emrine şer‘ nâil olub ‘azl-i iktizâ eyledükde cümle ahâlî

haber virirler ise merkûm ‘azl ve yedine mezbûre ibkâ ve tevcîh olunmak içün tekrâr ‘arz ve mahzâr birle i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

244/1

Aksaray Kâdisına Hüküm Ki,

Sen ki Aksaray kâdisı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Aksaray’da vâki‘ Melik Mahmud Gazi Hangâhı’nın meşîhatı Şeyh veled-i Veli kuddise sırrıhu’l-‘azîzin eslâh evlâdındı ‘ulemâya meşrûta olub ve zikr olunan Hangâhda hâlâ şeyh evlâdı cühelâdan Seyyid Mehmed hilâf-ı şart-ı vâki‘ bir takrîb ile meşîhat-ı merkûmın üzerine berât itdirmekle mezbûr Seyyid Mehmed dâ’imâ kendü hevâsına bi’t-ta’yîn ile itikâd-ı mahâl ve nice zirâ‘at ve seneler ihdâs ile ‘azîz mûmâ-ileyhin tarafını ifsâd ve taliblerini izlâl ve sufilerine müte‘ayyen olan hisseleri vormeyüb kendü masârıfına sarfla itlâf ve izâat ve dâ’imâ fesâda bâ’is ve ol-vechile vakf-ı inhâ ve sufilerine gadr-i küllî olduğın sikât-i sahîhatu’l-kelimât meclis-i şer‘de haber vormeleriyle mahallenin muhtârı ve ‘azîz mûmâ-ileyhin evlâdından eslâh ve ‘ulemâdan Şeyh Seyyid Ahmed her vechile mahâl ve talepleri yedine ve alâka zâhiriye muvaffak olmağla meşîhatı mezbûr Seyyid Mehmed’in vakfından mezbûra tevcîh olunmak recâsına bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğü ecilden mahallinde hüsemâ-i mezbûr ile mürâfa‘a-i şer‘ ve tarafının keyfiyetleri hakîkî üzere sikât-ı mevsûku’l-kelim kimesnelerden su‘âl ve hakk kangı tarafında ise vukû‘ı üzere mahzâr birle i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

244/2

Göçi ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

‘Ulemâdan es-Seyyid Osman ve hafız Mehmed gelüb Beyşehir Sancağı’nda Göçi nâhiyesinde Dere Köy nâm karyenin defter-i hâkânîde ‘öşr-i vakf zâviye-i Balı salârı ve rusûm-ı ‘örfiyyesi tımâr ve bunlar bir vech-i iştirâk Şeyh Balı zâviyesinin esnâf zâviyedârlık ve vakfının dahi vazîfe-i mu‘ayyene ile esnâf tevliyyeti Hasan Çelebi’nin kasr-ı yedinden bundan tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerlerinde olmağla defter-i hâkânîde zâviye-i mezbûre vakfı olan karye-i mezbûrenin ‘öşrini ber-mûceb-i defter-i hâkânî zâviye-i mezbûre vakfı tarafından ahz u kabz murâd eylediklerin ashâb-ı a‘ğrazdan ba‘zıları hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûre ve ta‘addîden hâlî oldukların bildirüb karye-i mezbûrenin ‘öşr-i ber-mûceb-i defter-i hâkânî zâviye-i mezbûre tarafından ahz u kabz

itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî âharı bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca‘at olundukda Göçî nâhiyesine tâbi‘ karye-i Dere Köy ‘öşr-i vakf zâviye-i Balı salârı ve rusûm-ı ‘örfiyyesi tımâr nakden alınmış yedi ve zemîn aded iki ve hâsıl-ı tahtında salâriyye gallât gendüm ve şâ‘ir ve taht-ı ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ iki bin ve hisse-i vakf gayrı ‘öşr-i gallât gendüm ve şâ‘ir ve gayrihâ yekûn ma‘a gayrihâ iki bin yedi yüz akça yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemi tahrîr olunduğın mestûr ve mukayyed olunmak defter-i hâkânî mûcibince kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

244/3

Karaman Vâlsine Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Ebubekir nâm kimesne gelüb Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Bozca nâm karye sâkinlerinden Emir İsmail oğlu İbrahim nâm kimesne bunun oğlu Mustafa nâm kimesne ile bin yüz elli (boşluk) senesinde murâ‘î ider iken mezbûr İbrahim bunun oğlu mezbûr ahz ve bıçağla sağ elinin şahadet parmağın ikinci mafsallinden darb ve cerh ve ol-cerhden ‘amel-i mande ve bundan akdem Kayseriyye nâ’ibi huzûrunda mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından mezbûr İbrahim bıçağla darb eyledüğün inkâr ve şuhud-ı ‘udûl ile şer‘an sâbit ve diyeti lâzım geldüğü hükm ve hüccet-i şer‘iyye olmuşken icrâ-yı hakk olunmadığın ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

244/4

Karaman Vâlsine Kırili ve Beyşehir Kâdılarına Hüküm Ki,

Mehmed nâm kimesne ile zevcesi Fatma nâm hatun gelüb bunlar Beyşehir Sancağı’nda Kırili kazâsına tâbi‘ Yarangözü nâm kasaba sâkinlerinden kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri ve virecekleri olmayub bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken yine kasaba-i mezbûrda sâkin a‘yân ve mütegalibeden Hacı Yusuf Ağa dimekle ma‘rûf kimesne ‘arzına binâ‘en bin yüz elli (boşluk) senesinde anların evlâdlarıyla sâkin oldukları mülk menzîl ve bağçe ve sâ‘ir ma‘lûmu’l-mikdâr eşyâlarını tegallûben zabt ve ziyâde gadr itmeğle mukaddemâ mezbûr Mehmed ve karındaşı Ahmed nâm kimesneler Dîvân-ı Hümayûn’uma ‘arz-ı hâl eylediklerin ma‘rifet-i şer‘le mahallinde

kebîr ve derdçün yedine emr-i ‘âlî ihsân olmuşiken mezbûr Hacı Yusuf ziyâde mütegalibe ve cebâbireden olmağla itâ‘at-i şer‘ ve inkıyâd-ı emr-i münîf ve bir vechile mukâvemet iftirâları olunmayub şer‘inde aciz ve ahvâlleri diğer gûna olduğundan mezbûr Mehmed’in karındaşı merkûm Ahmed’in hâllerine müdâhale bundan akdem mezbûrlarının iltimâslarıyla merkûmın hilâf-ı şer‘ zulmen ve tegallûben zabt eylediği mülk menzîl ve bağçe ve sâ‘ir eşyâları her ne ise mahallinde şer‘le görülüb ihkāk-ı hakk olunmaz ise Âsitâne’yi ihzârı için emr bildirüb taht-ı kazânızda sâkin muhallefâtın kabz iden veresiyle mahallinde mürâfa‘a-i şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mezbûr Yusuf fevt olmağla terekesine vaz‘u’l-yed olan veresiyle mahallinde mürâfa‘a-i şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

245/1

Niğde Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mutesellimine Hüküm Ki,

Sen ki Niğde nâ’ibi Mevlânâ Halil zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Niğde sükkânından Ekşi oğlu dimekle ma‘rûf Osman nâm kimesne yine medine-i Niğde’de vâki‘ Aksa Bey(?) Mahallesi sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed nâm kimesnenin bağında olan hânesini basub sagîre kızının bikrini izâle idüb hamile olmağla da‘vâsı huzûr-ı âsâfide istimâ‘ olunmak için mezbûr Osman vesâyeti olub da‘vâsına tâbi‘ olan yine medine-i mezkûre sükkânından es-Seyyid Mahmud nâm kimesneler mâ‘en Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmak üzere merkûm Hacı Ahmed’in bundan akdem ‘arz-ı hâl birle iştirâk ve istirhâmına binâ‘en ihzârlarçün sâdır olan emr-i şerîfim çavuş mübâşeretiyle mahalline vürûd ve feth ve mezbûre ve merhûmun münbâkî üzere tahsis olundukda mezbûr Osman sipâhîyândan olmağla Erzurum cânibine mezbûrân terkînlü tahrîr ve çavuş merkûmdarımızdan mukaddem cânib-i mezbûre zâhir ve merkûm Seyyid Mahmud dahi ihtiyâr ve mütekâ’id ve marîz olub bir vechile rûkûb ve nüzûle iktidârları olmamağla akdını almış ve keyfiyet-i minvâl-i muharrer üzere olduğın ‘arz eylediği ecilden sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle mezbûr Osman ‘alâ-eyyi-hâl ahz ve şer‘le zirâ‘atlerine kabz itmeleri tevkif olunur ise Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

245/2

(Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsında vâki‘ müteveffâ vezîr-i azâm sâbık el-Hâcc Ahmed Paşa evkâfî karyelerinden Tomarza ve tevâbî‘î karyelerinin zâbiti olan Halil zîde kadruhu gelüb müşârun-ileyhin evkâfî karyelerinde taht-ı kazâlarınızda vâki‘ karyeleri min-küllî‘l-vücûh serbest olub rusûm-ı serbestesine hâricden bir vechile dahi icâb itmez iken vakf-ı mezbûr karyelerinin vâki‘ olan resm cürm u cinayet ve resm-i arûsan ve kul ve carîye zindeganesi ve sâ‘irler hevâsına mîr-i mîrân ve mütesellim ve voyvoda ve subaşı ve sâ‘ir ehl-i ‘örf ta‘îfesi tarafından fuzûlî müdâhale ve hilâf-ı kânûn atlu ve ademler ile varub re‘âyâ fukarâlarına birer bahâne ile ahz ve habs ve tecrîm ve tağrîm ve cevır ve ta‘addî ve bi gayr-ı i hakk murâdları üzere akçaların almadıkca salıvirmeyüb ol-vechile re‘âyâ fukarâsının ahvâlleri diğér gûn ve perâkende ve perîşân olmalarına ve vakf-ı şerîfenin harabına bâ‘is oldukların bildirüb hilâf-ı kânûn zulm ve ta‘addî iddirilmeyüb men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın imdi vezîr-i a‘zâm evkâfî karyeleri serbest olan kânûn-ı mukarrer olunmağla hâricden bir vechile dahl olunmak câ‘iz değıldir bu bâbda fermân üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye‘l-Evvel Sene (1)159

245/3

Karaman Vâlisi Vezîrehu ve Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Sen ki Kayseriyye kazâsı nâ‘ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb erbâb-ı tımârdan Mir Mustafa nâm sipâhî meclis-i şer‘a varub Kayseriyye Sancağına ve kazâsı muzâfâtında Göstere nâhiyesinde (...) nâm karye ve gayriden dokuz bin üç yüz dokuz akça berât-ı şerîfîmle mutasarrıf olunduğı tımârı aklâmında yine nâhiye-i mezbûra tâbî‘ Pusatlu nâm karyenin berât mûcibince vâki‘ olan mahsûl ve rusûmuna müdâhale olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrede sâkin Pusatlu oğlı Hacı Veys nâm kimesne fuzûlî müdâhale ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bunun berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmun tegallüben ahz u kabz idüb gadr-i küllî itmeğle mukaddemâ kirâren ve mirâren da‘vet -i şer‘ ve ihkāk-ı hakk murâd eylediğın itâ‘at-i şer‘ itmediğın bin yüz elli senesinde dahi berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûlât ve rusûmât dahi ahz u kabz itmeğle tarafından vekîl (boşluk) nâm kimesne varub taleb eyledikde virmeyüb zimmetinde kalmağla kıbel-i şer‘den tekrâr mürâsele ve mahzâr ile da‘vet-i şer‘ olundukda mezbûr mu‘terr cebâbireden ve bu makûle gadr ‘adet-i müstemirresi olduğın bir vechile icrâ-yı hakk mümkün olmağla vâki‘-i hâli hükm-i

hümâyûnum virilmek recâsına ‘arz eylediği ecilden mahallinde şer‘ ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel sene (1)159

245/4

Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

Sen ki Konya nâ’ibi mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Mahmud zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdetime mektûb gönderüb Konya’da vâki‘ Karatay-ı Kebîr Medresesi Vakfı’nın mütevellisi ile müderris ve imâmı olan Abdullah Efendi dimekle ma‘rûf kimesne meclis-i şer‘a varub vakf-ı mezbûrun senede üç yüz beş keyl hinta ve yevmî iki buçuk akça vazîfe ile nısf-ı hisse nezâreti Seyyid Üstad fevtinden Seyyid Mehmed Emin’in ve nısf-ı âharı dahi kezâlik ol-mikdâr keyl hinta ve vazîfe ile olan vakıfdan Abdurrahman ibn-i Mehmed’in başka başka berâtıyla üzerlerinde olub ve yine vakf-ı mezbûrdan yevmî ikişer akça ile ferrâşlık ve bevvâblık cihetleri babası İbrahim fevtinden Abdulfettah’a elli yedi senesinde bi-vech ve başka başka berâtıyla üzerlerinde olmağla ve yevmî dört akça ve senede bir mudd hinta ile kefallık ciheti elli sekiz senesinde Halil mahlâlâtından Mehmed’e tevcîh olunub medresenin imâmı müderris olanlar ve tevliyyeti dahi olan meşrût olub vakf-ı mezbûrın ibrâdı ber-mûceb-i şart-ı vakıf vakfiyye-i mamûlu’n-bihâda tasrîh olunan mürtezikasının vazîfelerine vefâ itmez iken ba‘zıları hilâf-ı şart-ı vakıf vezâ’if-i kesîre ile nezâret ve sâ’ir hüccet-i ihdâs idüb vazîfelerinin kemâliyle noksân iltimâsına bâ’is olmalarıyla ol-bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına mürâfa’a hâli bi’l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden zikr olunan müderris ve imâm ile vakf-ı merkûmın zikr olunan nazârlar ve mîrî terkîm sâ’ireleriyle mahallinde mürâfa’a-i şer‘ ve vakf-ı merkûmun inhâ olduğu üzere cümle var mıdır yok mudur ma‘rifet-i şer‘le ‘alâ vechi’t-taharrî sâbit olduktan sonra ve koğma üzere tekrâr ‘arz ve i‘lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

245/5

Seydişehir ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

Seydişehir kazâsına tâbi‘ (...) nâm karyede vâki‘ tekkenin tekke şeyhi ve vakfının mütevellisi olan sulehâdan İsmail gelüb tekke-i mezbûrenin karye-i mezbûrede vâki‘ selâtîn-i maziyye temesük mûcibince defter-i hâkânîde mukayyed kadîmden beru ‘öşr ve resmi vakf-ı mezbûr tarafından alınagelen ma‘lûmetu’l-hudûd yerlerine âhardan dahl [olunmak] icâb itmez iken civârında vâki‘ tımârı karyelerinden (boşluk) nâm karye sipâhîsi

olan (boşluk) nâm sipâhî zuhûr ve ol-yerler benim tımârım karyesi toprağındandır diyü hilâf-ı kânûn ve mukaddemâ bir kadîm fuzûlî müdâhale ve tegallûben zabt idüb gadr ve ta‘addî ve vakf-ı mezbûrun mahsûlüne kesr ve noksân terettübüne bâ‘is eyledügin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan iki kıt’a fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb ol-yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmîsi üzere almak mezbûr tarafından buna ahz u kabz itdirilüb sipâhî merkûmun hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ol-vechile müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

246/1

İlgın Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

İlgın Kasabasında müteveffâ Ernud Mehmed AĞa binâ eylediği Kemerli Han dekâkîn vakfının bir vech-i iştirâk bil’l-fi‘il berât-ı şerîfimle mütevellileri olan Mehmed ve Osman ve Hasan nâm kimesneler gelüb tevliyyet-i mezbûr vazîfe-i mütegallibe ile Mehmed’in üzerinde iken fevt olundukda muhâlefâtından Mustafa nâm kimesne ile Hasan ve Osman nâm kimesnelere tevcîh ve berât ile üzerlerinde iken mezbûr Mustafa dahi tevliyyet-i mezkûrdan hissesini rızâsıyla bunlara ferâgat ve mazarratlarından tevcîh ve ‘uhdelerine lâzım gelen hakları edâda kusûrları yoğıken tevliyyet-i merkûmın bir hissesine mutasarrıf olan Osman nâm kimesne hevâsına tâbî‘ nâ’ibden aldığı ‘arz mûcibince karındaşı Kara Ali’yi Âsitâne-i Sa‘âdetime gönderüb tevliyyet-i mezkûrı üzerlerinden ref‘ itdirmek sevdâsıyla gadr murâd eyledüğün bildirüb ol-bâbda istimâ‘ı ‘inâyet ve İlgın kasabasında vâkî‘ müteveffâ Ernud Mehmed AĞa binâ eylediği Kemerli Han ve dekâkîn vakfı tevliyyetinin nısf-ı sülûs hissesine hâlâ berât-ı ‘âlîşan mutasarrıf olan mezkûr Numan’ın karındaşı mezbûr Kara Ali mahfil-i şer‘inden tevliyyet-i mezkûreminde nısf-ı sülûs hissesine hâlâ berât-ı alîşan mutasarrıf olan mezkûr Mehmed mahzârında olan mezbûrenin tamamı altı yedi senesine Zi’l-ka‘de’sinin yirmi sekizinci Ėünü karındaşı Numan Efendiyle Hüseyin Bey dimekle ma‘rûf kimesne memhûrına tevcîh ve mâliyeden siz yine berât-ı ‘âlîşan ihsân olunub üzerlerinde iken mezkûr Mehmed Efendi ile Hasan ve Osman tevliyyet-i mezbûrem elli beş senesinde Mehmed fevtinden Mustafa ve Hasan ve Osman’ın temessükleri berâtıyla üzerlerinde iken mezbûr Mustafa’nın sülûs hissesi defter yedinden Mehmed Efendi ve Hüseyin ve Hasan’ın nısf-ı sülûs hissesi mahlûlunden karındaşı mezkûr Numan’a tevliyyeti olunmak üzere iki buçuk sülûs hissesi ref‘inden bir vech-i muharrer kendü üzerine berât itdirüb gadr itmişlerdir ve yedinde olan İlgın nâ’ibi Seyyid Abdullah

Efendi'nin virdüğü 'arz nâtıkdır diyü da'vâya ta'addî idüb lâkin karındaşı mezbûr Numan Efendi tarafından husûs-ı mezkûre vekâleti olmamağla vâki' mümkün olmayub ve mezbûr Mehmed Efendi mahalline varub merkûm Numan Efendi ile terâfu' arâzî olmağın mezbûrdan Mehmed Efendi ve Kara Ali mahallinde terâfu' için hükm-i kânûn sa'âdet-i ma'rûf bahâsında oldukların bi'l-fi'l Rumili kazâskerî şer'ıyyâtçısı mevlânâ Hafız Mehmed Emin zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılıştır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

246/2

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Himmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' bir kimesne[ye] vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine Kırşehir kazâsı sâkinlerinden Mehmed ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve dink kapusın açub derûnunda bi-gayr-ı hakk ma'lûmu-l keyl arpasın ahz itmeğle bu dahi mezbûrdan taleb ve almak istedikde gûna-gûn zer' ve berât ile hilâf-ı şer'-i şerîf vormeyüb gadr eyledüklerin bildirüb şer'le görölüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

246/3

Dinekkeskini ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Abdusselâm nâm kimesne gelüb Dinekkeskini kazâsına tâbi' Kavlak nâm karye sâkinlerinden Ammal oğlu Ali nâm kimesne kızı Hüsna nâm bîkr-i bâligayı kendü hüsn-i rızâsıyla şuhûd mahzârında bin yüz elli (boşluk) senesinde on iki bin akça mehr-i müecceli ile buna 'akd-ı nikâh idüb şer'an zevcesi mezbûre dahl icâb itmeyüb ve nikâhları üzerine nikâh şer'an sahîh değil iken mezbûr Ali zuhûr ve şirrete sülûk ve yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Köse İsmail ve Ömer kethüdâ ve ibn-i Kara Yusuf nâm kimesneye istinâden kızı mezbûreyi sana nikâh iyledüğüme nâdim oldum mezkûr Köse İsmail oğlu Süleyman nâm kimesneye nikâh ile viririm diyü hilâf-ı şer'-i şerîf vormekde ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile gadr ve ta'addî eylediği ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görölüb zevcesi mezbûre alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

246/4

Karaman Vâlisine Akşehir ve Ilgın Kâdılarına Hüküm Ki,

Akşehir'de vâki' medfûn İbrahim Sultan veled-i Hasan zâviyesinin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet zâviyedârı olan sulehâdan Şeyh Mehmed zîde salâhahu gelüb cediti müşârun-ileyhin selâtîn-i maziyye temlîki mûcibince vakf-ı karyelerinden Akşehir kazâsına tâbi' Ma'rûf ve Karkın ve Ilgın kazâsından Çavuşcı ve (boşluk) nâm karyelerin topraklarında zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrlerin kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz murâd eyledikde salifu'z-zikr karyelerin voyvodasına mutasarrıf olan (boşluk) ve (boşluk) nâm sipâhîler vakt-i hizmetinden gelüb bunun tarafından vekîl-i hazır olmayan re'âyâ 'öşrlerin hafıyyeten ahz u kabz ba'dehu vakf tarafından 'öşrleri taleb üzerinden sipâhlara virdik diyü 'illet ve bahâne ile vakf-ı mezbûr mahsûlüne gadr ve noksân terettüb olunduğın bildirüb ol-bâbda kânûn üzere emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

246/5

Karaman Vâlisine Akşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Akşehir'de medfûn Şeyh ma'rûf [Ş]ekerci kuddise sırrihü'l 'azîzin zâviyesi vakfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere kıdvetu's-sülehâi's-sâlikîn Mevlânâ (boşluk) zîde salaha[hu] gelüb vakf-ı mezbûrun selâtîn-i maziyye temlîki mûcibince defter-i hâkânîde mugâyir karyelerinden Akşehir kazâsına tâbi' Çavuşcı ve Saray ve Nuri Kul (?) ve Tökel ve Karkın ve (boşluk) nâm karyelerinin işbu bin yüz elli dokuz senesi Mart'ı ibtidâsında vâki' olan aşâr-ı şer'ıyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmât tarafından memhûr temessük ile vekîl-i Osman kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz murâd eyledikde ashâb-ı ağrâzdan ba'zıları re'âyâsı ihlâl ve tahrîrin ve aşâr-ı şer'ıyye ve sâ'ir hukuk ve rusûmın kânûn ve defter mûcibince ahz u kabzına muhâlefet eylediğın bildirüb tarafından mezbûr Osman temessüki mûcibince ahz u kabz itdirilüb ashâb-ı ağrâzdan olan mezbûrları ve âharı bilâ-sened muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

247/1

Karaman Vâlisi Vezîrehu Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi‘ (...) nâm karye sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne gelüb karye-i merkûm toprağında vâki‘ mutasarrıf olduğu bağ ve bağçelerini karye-i merkûm kurbundan cereyân iden sudan bu ve sâ’ir karye-i mezbûre ahâlîleri tasarruflarından olan bağ ve bağçelerini kadîmden eben ‘an-ceddin sâky ve intifâ‘ idüb mugâyir-i kadîm bir vechile tahsîl ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken karye-i mezkûre ahâlîlerinden Emir Mustafa ve Bekir Beşe oğlu ve Hacı İbrahim oğlu Gedik Hasan dimekle ma‘rûf kimesneler bulundukların öteden beru garaz ve ‘adâvetleri olmağla mezbûrdan birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve mücerred icrâ-yı ‘ırz ve ahz-ı intikâm kasdıyla senin bağın bunun yukarı tarafında vâki‘ olmağla bi-gayet ol- sudan senin bağı saky itdirmeziz diyü dâ’ima ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildiğin bildirüb kemâl-i olan karye-i merkuma hâlîleriyle mâ’en saky ve intifâ‘ itdirilüb ashâb-ı ağrâzdan olan merkûmların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve kadîm ol- vechile zâhir olan kadîmleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

247/2

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi‘ Fertek nâm karye sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ashâb-ı ağrâzdan Hürmüz nâm zimmî zuhûr ve kendü hâlinde olmayub buna ‘arz ve ta‘addîsi olmağla mücerred icrâ-yı ‘ırz ve ahz u intikâm için ızrâr ve tahrîb ve celb-i mâl kasdıyla tezvîrâta tasaddî ve üzerine musallât ve hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâd hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örf ta‘îfesine iştirâk ve buna ahz ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen beş yüz guruşdan mütecâviz akçası ahz ve ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık mütevellisi hissesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen ahz olan akçası tamâmen tahsîl ve mesfûrlar buna alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

247/3

Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi‘ Fertek nâm karye sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüb bu bundan akdem karye-i mezbûrede vâki‘ olan tekâlîf ve sâ’ir umûr u husûsların görmek için taraflarından vekîlleri olmağla ahz u kabz eyledüğü ma‘lûmu‘l-mikdâr akçayı bi‘l-cümle karye-i mezbûrenin vâki‘ olan tekâlîf ve sâ’ir umûr u husûsları için harc ve sarf idüb zimmetinde bir akça ve veresiye kalmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûre ahâlîsi zuhûr ve birbiriyle yekdil ve mücerred ihzâr ve celb-i mâl sevdâsıyla şirrete sülûk ve üzerlerine musallât ve masrûfın tutmazız makbuzun olan akçayı senden aluruz diyü nizâ‘ ve da‘vâ-yı tezvirâta tasaddî ve hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örf ta‘îfe-i iştirâk ve buna ahz ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen beş yüz gurus alub ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb ehl-i karye-i mezbûrenin hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen aldıkları ol-mikdâr gurusı tamâmen tahsîl ve gerü buna alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

247/4

Ereğli Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya Sancağı erbâb-ı tımârdan Hasan nâm sipâhî gelüb bu seferler takrîbiyle diyü ne müstağrak ve Ereğli sâkinlerinden Muameleci ta‘îfesinden el-Hâcc Mehmed nâm kimesneye beş yüz elli gurus ve Türkman oğlu Ahmed nâm kimesneye iki yüz elli gurus ve Konya sâkinlerinden Hacı Osman nâm kimesneye yüz elli gurus ve ba‘zılarına dahi mutasarrıfa beş yüz gurus min-haysu’l-mecmû‘ bin beş yüz gurus miraclu deyni olub def‘ine edâ-yı iktidârı olmayub pederim ile edâya râzı iken dâ’inler mezbûrlar kanâ‘at itmeyüb def‘ine taleb ve bilâ-devr-i şer‘i murâbaha zulm [ve] ta‘cîz ve habs tekâlîfi ile rencîdeden hâlî olmadukların bildirüb merkûmun olan deyn-i taksit ve pederim ile edâ itdirilüb def‘ine talebiyle ta‘addî ve rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin def‘ine edâya iktidârın olmadığı da‘vâlar recâ ve muvaheccesinde şer‘le sâbit olur ise kudreti mertebe nâ’ib ile edâ-yı deyn itdirilmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

247/5

Seydişehir ve(Boşluk) Kâdıları ve Beyşehir Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Abdulgâki nâm kimesne ‘arz-ı hal idüb Seydişehir kazâsına tâbi‘ Olberid nâm karyede vâki‘ (boşluk) mütevellî demekle ma‘rûf hakk kadîmden беру bunun karye-i Olberid’de mutasarrıf olduğu ma‘lûmetu’l-hudûd çiftlik ibrâzına dokuz gûn ve beş gûna dahi Seydişehir kazâsına tâbi‘ Tol nâm karyeye harb ve ba‘dehu yine Olberid’de dokuz gûn ve beş gûn Tol karyesine cârî ve bu vechile münavebe üzere birer re‘âyâları sâkî ide gelmişler iken salifu’z-zikr Tol karyesi ve hevâsı zuhûr ve şirrete sülûk ve ol-hakk fuzûlî mecrâ-yı kadîmden ihraç ve alet-devam Tol karyesine icrâ itdirmek sevdâsıyla hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i kadîm ta‘addî ve gadr-i küllî eylediklerin bildirüb ol-vechile zâhir olan men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

248/1

Beyşehir Kâdısına Hüküm Ki,

Beyşehir kazâsı ahâlîsi gelüb Beyşehir Sancağı mütesellimi olan İbrahim nâm kimesne kendü hâlinde olmayub küllî ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmamağla nizâm-ı hâl birle ‘arz-ı hâl eylediklerin mezbûr mütesellimliğinden ‘azl olunub lâkin ashâb-ı hukûkun iki seneden беру hakk-ı icrâ olunmamağla mahallinde şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldığı hüsn-i vefâ girü ashâbına istirdâd ve ihkāk-ı hakk ve hakikat-i vukû‘ı üzere der-i devlet-medârım ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölme için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

248/2

Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya sâkinlerinden Hacı Süleyman nâm kimesne Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb yine medine-i mezbûre sâkinlerinden bunun karındaşı oğlu Seyyid İbrahim nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olub muhâlefâtı şer‘le yine Konya sâkinlerinden babası mefkûd Mustafa nâm kimesneye intikâl idüb hayât ve memâtı ma‘lûm iken yine medine-i mezbûre sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm hatunlar zuhûr ve oğlu mütevâzi mezbûr ise müntakıl mülhakâtı hilâf-ı şer‘-i şerîf mütevellî zabt ve ahz ve zâyî‘ ve telef ve gadr-i küllî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb mefkûd mezbûrun hâlî mübeyyen oluncaya değin bir müstakîm ve mu‘temedün-aleyh kimesne feth

[ve] nasb u ta'yîn ve istikâmet üzere oğlı müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mülhakâtı hıfz itdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Evvel Sene (1)159

248/3

Beyşehir Sancağı'nda vâki' Kâdılara Hüküm Ki,

Beyşehir kazâsı ahâlîsi gelüb livâ-i mezbûrda mütesellim olan İbrahim nâm kimesne kendü hâlinde olmayub 'ibadullah Atâlet Hüseyin zulm birle karyelerden ve celb-i mâl sevdâsıyla nice ehl-i İslâm'ın mukayyed vazîfede evlâdların ihsân eyledüğinden gayrı noksânları dahi hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-cem'-i katl ve bunun emsâl-i zulm ve şekâvetinin nihâyeti olmayub zulm ve ta'addisinden zâr ve zarârlarından meks ve adem idecek hâlleri kalmayub ahvâlleri diğer gûn ve perîşân olduğın bildirüb mezbûr İbrahim mütesellimliğinden def' ve yerine dindâr ve müstakîm ve re'âyâ perver (boşluk) zîde kadruhu mütesellim nasb u ta'yîn olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere merkûm müsellemlikten def' olunub yerine mûmâ-ileyhe mütesellim nasb u ta'yîn olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

248/4

Dinekkeskini ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Dinekkeskini kazâsı sâkinlerinden Mustafa zîde kadruhu gelüb Dinekkeskini kazâsı ahâlîleri vâki' olan tekâlîf ve sâ'ir umûr u husûsların ru'yeti için bundan akdem taraflarından cümle ittifâkıyla bâ-hüccet-i şer'iiye ve mûmâ-ileyhi vekîl nasb eylediklerinden kazâmız umûrına dâir görülecek tekâlîf ve sâ'ir umûr u husûslarıçün sen gör her ne mikdâr akça harc ve sarf idersen eyle makbûlümüz ve deynimizdir biz sana edâ iderüz diyü nefsiçün ve emr itmeleriyle mûmâ-ileyhin dahi almak kazâ-i mezbûrun vâki' olan umûr u husûslarını görüb şartı'r-rucû' emirlerine binâ'en bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü hâlinde umûr u husûslarçün alınacak kise akça ve bir vech re's at harc ve sarf idüb ta'yîn masrûfı üzerine meblâğ-ı merkûm eski atlarını ehl-i mezbûr ve taleb eyledikde kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Kara Bekir oğlı Osman ve Hüseyin bölükbaşı ve Hacı Ahmed ve Tefil oğlı İsmail ve Molla Ali ve Gazâl oğlı Hasan ve dahi ba'zıları mücerred ta'cîz virmemek için birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve şirrete sülûk ve dürlü

‘illet ve bahâne ile bi-vech-i şer‘ edâda ta‘allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr-i küllî sevdâsında oldukların bildirüb şer‘le görölüb ibkâ kazâ-i mezbûrda şartı‘r-rucû‘ emirlerine binâ‘en masrûfı olan meblağ-ı merkûm ile atları tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

248/5

Aladağ ve Larend ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına [Hüküm Ki,]

Konya mütesellimine Abdulnebi zîde kadruhu gelüb Havâss-ı Hümayûn’umda Aladağ kazâsına tâbi‘ ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı cemâ‘at Burcanlar (Borcanlar) mukâta‘asının defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyetleri kânûn ve defter mûcibince taleb eylediğı ecilden ba‘zıları hilâf-ı kânûn ve defter olan ta‘allül ve mukâta‘a-i mezbûr mahsûlüne gadr olduğın ve merkûmlar konar ve göçer ta‘îfesinden olmalarıyla taht-ı kazâlarınızda sâkin oldukların bildirüb kânûn ve defter mûcibince ‘amel olunub mezbûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyetleri alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter ta‘allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediğı ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

249/1

(Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

El-Hâcc Hasan zîde kadruhu gelüb Havâss-ı Hümayûn’umda bir vech-i mâlikâne mûmâ-ileyhin ‘uhdesinde olan Esbkeşan Mukâta‘ası karyelerinden (boşluk) nâm karyesinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından fukarâları kadîmî karyelerinden kalkub varub tahtı kazânızda vâki‘ kasabât ve kurâ ve ‘askerî çiftliklerinden sâkin olmayan mûmâ-ileyh dahi karye-i mezbûra tâbi‘ ol-makûle defterlü re‘âyâların bulundukları mahalden varub kadîmî karyelerine nakl ve iskân murâd eyledikde hevâlarına tâbi‘ ba‘zı a‘yân ve mütegalibeye istinâden hilâf-ı kânûn ve muhâlefet ve mahsûl mukâta‘anın gerü muktezâyâ bâ‘is oldukların bildirüb karye-i mezbûrenin defter re‘âyâları bulundukları yerlerden kaldırılıub kadîmî karyelerine nakl ve iskân olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

249/2

Karaman Vâfisi Vezîrehu ve Ilgın ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ilgın Kasabası sâkinlerinden Hüseyin ve Mehmed nâm karındaşlar ile vâlideleri (boşluk) nâm hatun gelüb yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden bunların babaları el-Hâcc Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden olub sâbıkan yeniçeri serdârı olan Kocabaş Mehmed dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' on nefer rufekâsıyla yekdil ve yekcihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk babaları mezbûr katl eyledüğinden mâ'adâ maktûl mezbûrun altı keylden mütecâviz akça ve eşyâsı yağma ve garet ve fesâd itmeğle bundan akdem mürâfa'a-i şer' oldukların mezbûrun mu'ayyen keşîdesi ve tegallübeden nâşî henüz icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın bildirüb hâlâ zâbiti olan serdâr ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le görölüb mezbûrın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hak yağmâ ve garet eylediği kurtlarından müntakil akça ve eşyâsıyla maktul-i mezbûrun şer'le icâb iden ziyâde alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölmek emrim için yazılmışdır.

249/3

Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye sâkinlerinden Ahmed Veledeş ile Biraderiş nâm kimesneler gelüb bunlar Develü nâhiyesinde Şeyh Çoban karyesinde vâki' müteveffâ Yahyalı 'an-kâdı zâviyesi vakfının nısf-ı zâviyedâr ve tevliyyeti bir vech-i iştirâk bi'l-fi'l mâliye tarafından salıvirilen hâlâ berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub âhardan bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken ecânibinden İbrahim nâm kimesne zuhûr ben dahi evlâddım diyü bi-vech ve bilâ-berât ve bilâ-sened ve hilâf-ı şer'-i şerîf bunların zâviye ve ba'zılarına fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğın bildirüb yedlerinde olan mâliye berâtları mûcibince 'amel olunub bi-vech ve bilâ-berât müdâhale itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

249/4

Bor Kâdısına Hüküm Ki,

Bor kazâsından Seyyid Ahmed zîde şerefehu gelüb Niğde Sancağı'nda Bor nâhiyesinde hass-ı hümayûnumdan nefsi-i Bor toprağında vâki' resm defter-i hâkânîden hassa-i mezbûre hâsıl yazılmış kadîmî yıl budur bir bâb eşyâya nâ'il olan hüccet-i şer'îyye mûcibince mutasarrıf olub kânûn ve defter mûcibince altmış akça resm-i esbâb edâ idüb ziyâde talebiyle rencide olunmak icâb itmez iken hass-ı mezbûr zâbiti olanlar itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde mütâlebesiyle ta'addî ve rencideden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunub zâbiti merkûmun hilâf-ı defter-i hâkânî ziyâde mütâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda Bor nâhiyesine tâbî' nefsi-i Bor ve tahtında mahallât ve fukarâlar ve hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve esbâb bâb on iki fî altmış ve esbâb bâb on fî otuz ve esbâb çadır bâb bir fî on beş yekûn ma'a gayrihâ doksan ve bin yedi yüz seksen dört akça yazı ile defter-i mufassalın muharrir kalemiyle Havâss-ı Hümayûn'umdan olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

249/5

Eyyubili ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Hasan nâm sipâhî gelüb Eyyubili kazâsına tâbî' Saluca nâm karye sâkinlerinden Zâ'im Mustafa ve Bekir Ağa ve Çukadâr Ağa dimekle ma'rûf kimesneler elli bin yüz elli altı senesinde sefer-i hümayûnuma giderler iken esnâ-yı râhda Erzincan kurbundan mezkûr Mustafa hizmetkârları Musa ve Yusuf ve mezkûr Bekir dahi hizmetkârları ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile yekdil ve sen bizden hukûk iddi'â idesin diyü dağ içinde bunun katl kasdıyla üzerlerine hücum ve ahz ve darb-ı şedîd ile ve üzerlerine mevcûd elli aded zincir mahbûb ve zincirli altun ile on iki guruşa beyaz akçası ahz eylediklerinden gayrı ol-darbdan paşa rahabeti bi'l-küllîye münkatı' olmağla diğer gûn olduğun ve mezkûrlar taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ubûr üzere oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe bildirüb bulunduğın mahalde zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb hilâf-ı şer' tahsîl eyledikleri ol-mikdâr altun ve guruşa bi't-tamâm tahsîl ve buna bi-kusûr alıvirilüb ber-mûceb alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın bulundukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

250/1

Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kırşehir kazâsına tâbi‘ Cemele nâm karye sâkinlerinden Osman nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde ‘ırz-ı mukayyed ve kimesneye hilâf-ı şer‘-i şerîf bir dürlü vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Halil ve karındaşı İbrahim nâm kimesneler öteden beru kendü hâlinde eşkıyâ ve ‘atîk sarıkludan olmalarıyla dâ‘imâ Emin Mehmed’in menzîllerin basub emvâl ve eşyâları gasb u garet ve ehl u ‘iyâllerin fi‘l-i şenî‘ kasdıyla ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz ‘adet-i müstemirreleri olmakdan nâşî bunun dahi bin yüz elli senesinde nısfu’l-leylde menzîlleri basub kız karındaşı nâm bîkr-i bâlîğnin cebâbirini ahz ve fi‘l-i şenî‘ kasdıyla ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz ve ziyâde gadr ve ta‘addî itmeleriyle mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf ve olduklarından vech-i meşrûh üzere olduğın mezbûrâtının kendü ikrâr ve i‘tirâfları üzere şer‘an sâbit ve haklarından şer‘an lâzım gelen diyetleri icrâ olunmak üzere kıbel-i şer‘den bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye dahi virilmişken henüz icrâ-yı hakk olunmadüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyeleri mücebberince şer‘le görölüb ber-müceb-i fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

250/2

Karaman Vâlisine Bozulus ve Kureyş ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bozulus Mukâta‘ası mutasarrıfı Mehmed zîde kadruhu ile Tabanlı ‘Aşîreti re‘âyâları gelüb Kureyş Mukâta‘ası sâkinlerinden Mevlâ Bey oğlu dimekle ma‘rûf Hasan nâm kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi‘ Tabanlı ‘Aşîreti’nin Mirza Ali ve Şan Veli oğlu Hacı Mustafa ve Köse Abdurrahman ve Yaban oğlu Abdullah ve Yunus ve Kürek Hüseyin nâm şakîler ile yekdil ve yekcihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf zâbit mûmâ-ileyhin hânesini basub ma‘lûmu’l-mikdâr nukûd ve sâ‘ir emvâl ve eşyâları bi’l-cümle nehb u garet ve üç gûna meks ve ikâmet eylediklerin mâ‘adâ ‘aşîret-i mezbûre fukarâsının âhar üç bin koyunları sürüb zulm ve ta‘addîleri hadden efzûn ve hâlâ mezbûrlar taht-ı kazâ ve hükümetlerinizde mürûr u ubûr üzere olmakdan henüz icrâ-yı hakk mümkün olmadüğün bildirüb sen ki vezîr müşârun-ileyhsin ma‘rifetinle bulundukları mahalde şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf nehb u garet eyledikleri nukûd ve sâ‘ir emvâl ve eşyâsı zâbiti mûmâ-ileyh ve fukarânın mevzû‘ koyunları dahi gerü ashâbına redd ve tahsîl olunub icrâ-yı hakk ve hükümet-i mâl der-i devlet-medârım ‘arz ve i‘lâm

olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

250/3

Aladağ ve (Boşluk) Kâdılarına Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımâr tekâ‘üdlerinden Seyyid İsmail veled-i Mahmud gelüb Konya Sancağı’nda Aladağ nâhiyesinde Şami nâm karye ve gayriden yirmi üç bin üç yüz akçanın topdan on birinin sekiz yüz akça bir-vech-i tekâ‘üd berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı mülhakâtından Aladağ kazâsı muzâfâtından Sudûremi nâhiyesine tâbi‘ hâsıl ‘an’il-galle ve gayrihu iki yüz akça yazı ile defter-i mufassala mezra‘a-i Akçaşehir nâm-ı diğer Sumaklu ve defter-i icmâlde mezra‘a-i Akçaşehir nâm-ı diğer Sumaklu diyü mukayyed mezra‘a-i müşterekiyle merkûm tekâ‘üd Seyyid İsmail’in kayd u berâtına dahl olub hâricden bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken Sahra nâhiyesinde Arlar nâm karye ve gayriden altı bin akça tımâra mutasarrıf İsmail nâm sipâhî tımârı mülhakâtından Zengicek nâhiyesine tâbi‘ nısf-ı ‘öşr Şeyh Sadeddin Konevi zâviyesi vakfı ve nısf-ı âhar ma‘a salârı ve rusûm-ı ‘örfiyyesi tımârı mülhakâtından olan Akçaşehir karyesini Şeyh Sadeddin Konevi Vakfı mütevellisi ile zabta kanâ‘at itmeyüb mücerred tama‘-ı hâmından nâşî bunun müşterekiyle kaydına dâhil olan Akçaşehir mezra‘ası için Akçaşehirli karyesidir diyü hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve birkaç seneden beru mezra‘a-i mezbûrun mahsûl ve rusûmunı tegallûben ahz u kabz idüb tımârı mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunub mugâyir-i defter-i hâkânî zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ u def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Sudûremi nâhiyesine tâbi‘ hâsıl ‘ani’il-galle ve gayrihu iki yüz akça yazısı olan mezra‘a-i Akçaşehir nâm diğer Sumaklu hâric ez-defter ber-mûceb-i ‘arz diyü defter-i mufassalda muharrir kalemîyle defter-i icmâlde mezra‘a-i Akçaşehir nâm-ı diğer Sumaklu hâric ez-defter diyü yazuyı mezkûresiyle tahrîr ve Aladağ nâhiyesine tâbi‘ karye-i Şami olmadığın ve ma‘a gayrihâ birikdirilüb dört bin dört yüz akça bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akçası kurâ-i âhar ile birikdirilüb yirmi üç bin üç yüz akçanın doksan üç bininin sekiz yüz akçası mezkûr tekâ‘üd Seyyid İsmail veled-i Mahmud’un tımârı bâkîsı müşterekleri kaydında ve yine Zengicek nâhiyesine tâbi‘ otuz bir nefer re‘âyâ ve beş zemîn ve hâsıl-ı gendüm ve şâ‘ir yekûn ma‘a gayrihâ üç bin akça yazar karye-i Akçaşehirli nısf-ı ‘öşr-i vakf-ı zâviye

Hazret-i Şeyh Sadeddin Konevi ve nısf-ı âhar ma‘a salârı ve ‘örfiyye tımâr diyü aldığđ defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin akça yazu-yı mezkûresiyle tahrîr ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen merkûm İsmail’in tımârı mülhakâtından olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

251/1

Karaman Vâlisine (Boşluk) Kâdisına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsına tâbi‘ (...) nâm karyeden Hacı Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değıl iken yine karye-i mezbûreden dahi Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub Abdullah dâ’imâ ihzâr kaskında olmağla hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk beş yüz guruşdan mütecâviz akçası olub ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldığđ ol-mikdâr gurus hakk alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğı ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

251/2

Kayseriyye Nâ’ibine Hüküm Ki,

İstanbul sâkinlerinden Marko nâm zimmî gelüb Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Talas nâm karye ahâlîsinden Agop veled-i Panos veled-i Umûr nâm zimmî bin yüz elli (boşluk) senesinde bundan aldığđ üç yüz altmış gurus mukâbelesinde karye-i mezbûrede vâki‘ mutasarrıf olduğı mülk menzîlini ‘alâ-tarîkü’l-istiklâl bâ hüccet-i şer‘iyye virildükden sonra menzîl-i merkûmda sâkin olmak üzere senede icâreten ma‘lûm bundan icâr ve sâkin ve zimmetinde icâreden dahi yüz sekiz gurus alacak hakkı dahi var iken mesfûr kayd-ı livâda mürd olmağla yine karye-i mezbûreden zevcesi nâm Nasrânî ile sâ’ir vârisleri mirâsı ahz ve zabt idüb ol-vechile meblâğ-ı merkûm mesfûrun zimmetinde kalub mağdûr olduğın ve tarafından Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesneye vekîl eylediğın bildirüb hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb mürd-i mesfûrun zimmetinde olan ol-mikdâr gurus hakkı vârisleri müdavirlerden mürd-i mesfûr mâlından tamâmen tahsîl ve vekîl-i merkûm

alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir'-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

251/3

Kırşehir ve Kâdılarına Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Kırşehir mahallâtından İmaret Mahallesi sâkinlerinden Fatma nâm hatun gelüb Kırşehir'nde Aşık Paşa Mahallesi sâkinlerinden mezbûrenin üç sâbıkı Seyyid Abdurrahman nâm kimesne mezbûrenin Kırşehir kazâsında Özbağlar nâm mahallâtında vâki' mutasarrıf olduğu ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a mülk bağı bündan akdem bin yüz kırk sekiz senesinden beru fuzûlî zabt ve mahsûlâtını kendüsi ahz ve ekl ve istihlâk idüb buna bir sene virmediğinden gayrı yedinde olan hüccet-i şer'yyede mestûr melbûsat ve mefrûşatı dahi fuzûlî zabt ve gadr itmeğle ru'yet olan ma'rifet-i şer' mûcibince mürâfa'a-i şer' olduktan bâ-mezbûrun üzerine varılıb mahzâr mütesselliminde ma'rifet-i şer'le mu'ayyen olundukda beher sene yirmişer gurusluk mahsûl olduğın bi-kabz kimesneler ihbâr ve şehâdet ve merkûm Seyyid Abdurrahman'ın dahi ihzârıyla sâbit ve bağ-ı mezkûrdan mezbûr yedine tenbîh ve ahz eylediği mahsûl-ı müstehliki ile eşyâsını mezbûreye def' ve teslîm kibel-i şer'den hüccet-i şer'yye virilmek merkûm Abdurrahman bağı virüb mahsûl ile eşyâsını virmeyüb hâlâ zimmetinde kalub gadr-i küllî eylediğın bildirüb hüccet-i şer'yye ve fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görölüb merkûmın zimmetinde vech-i meşrûh üzere sâbit ve mündefi' olan mahsûl-ı müstehliki ve eşyâsı alıvirilüb hilâf-ı şer' ta'allül itdirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

251/4

Dîvân-ı Hümayûn'umda Çavuşbaşı Ali Dâme Mecduhuya Hüküm Ki,

Sülâle-i hazret-i mevlânâdan Şeyh Mustafa ibn-i Hidayetullah Fevzi zîde salahu 'arz-ı hâl gönderüb mûmâ-ileyh mescid-i şerâif emr-i şerîfimle ba'de'l-reft mütevellî ve mübâşir ile Konya'ya adem olduğı haber alındıkda Konya'da sâkin Kuşcı Kerem oğlu dimekle ma'rûf hilekârın Âsitâne'ye varub ısdâr ettirdiği emrin kaydını vaz' ve terkîn husûsunun ibtâlî ve mazmûn eyledim diyü Âsitâne râhî ve gelüb ve âlet-i handa nuzûl ve leyl ü nehâr devr olub ve 'arz-ı rüşvet ile ihtilâle bâdî ve saraylu(?) emini olub ve mezbûrun celileden garb-ı Âsitâne'de hizmeti olduğın bildirüb merkûm Kuşcı Kerem oğlu Mustafa Mehmed ahz ve çavuş mübâşeretiyle Konya'[ya] ihzâr ve şer'i da'vâsı ve irs-i şer'le görölüb 'arz olunak

bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikde sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin mezbûrı ahz ve çavuş mübâşeretiyle vilâyet irsâl eylemek bâbında fermân-ı âlişân yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Evvel Sene (1)159

252/1

Karaman Vâlisine Koçhisar ve (Boşluk) Kazâları Nâ'ibine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Hasan veled-i Ali nâm sipâhî gelüb Aksaray Sancağı'nda Koçhisar nâhiyesinde Parlasan nâm karye ve gayriden on bir bin yedi yüz otuz akça berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı mülhakâtından müşterekiyle kayd u berâtına dâhil Koçhisar nâhiyesine tâbi' iki baş diyü bin üç yüz akça yazusu olan Devedamı mezra'asına âhardan bir-vechile dahl [olunmak] icâb itmez iken Koçhisar nâhiyesinde Beğendik nâm karye ve gayriden yirmi iki bin iki yüz elli akça ze'âmetine mutasarrıf Ebubekir veled-i Süleyman ve Eyyubili nâhiyesinde Köse Said nâm karye ve gayriden yirmi altı bin dört yüz doksan sekiz akça ze'âmete mutasarrıf Mustafa veled-i Ahmed'in ze'âmetleri mülhakâtından müşterekleriyle kayd u berâtlarına dâhil Eyyubili nâhiyesinde bin üç yüz akça yazusu olan Gölköy nâm karyeyi müşterekiyle müştereklerine zabta kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî merkûm Hasan veled-i Ali'nin müşterekiyle kayd u berâtına dâhil sâlifü'z-zikr Devedamı mezra'asıçün ze'âmetleri mülhakâtından olan sâlifü'z-zikr Gölköy karyesi olmak üzere fuzûlî müdâhale ve tegallüben zabt idüb ol-vechile tımârı mahsûlünün kesr ve noksân terettübüne bâ'is ve bâdî olunduğın bildirüb Koçhisar nâhiyesine tâbi' İki Başak diyü bin üç yüz akça yazusu olan mesfûr ol-zikr mezra'a-i Devedamı oldukda ber-mûceb-i defter-i hâkânî iştirâkıyla kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ze'amat-ı merkûmanın ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufasssala mürâca'at olundukda Koçhisar nâhiyesine tâbi' İki Başak diyü bin üç yüz akça yazusu olan mezra'a-i Devedamı Eyyüb nâhiyesine tâbi' Musalar nâm karye ve ma'a gayrihâ birikdirilüb üç bin üç yüz akça yekûnundan üç bin akçası ihzâr ve müstakil bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen merkûm Hasan veled-i Ali'nin tımârı mülhakâtı bâkîsı müşterek kaydında ve yine Eyyubili nâhiyesine tâbi' kırk beş nefer re'âyâ ve iki aded zemîn ve hâsıl 'an-öşr-i gallât ve salârı gendüm ve şâ'ir ve gayrı yekûn ma'a gayrihâ bin üç yüz akça yazusu olan karye-i Gölköy Yörük Dünderlu Cemâ'ati mütemekkin olmuştır diyü defter-i mufasssalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine Eyyubili nâhiyesine tâbi' Köse Said nâm karye ve ma'a gayrihâ birikdirilüb otuz beş bin yüz akça bir icmâl ve

icmâl-i mezbûrın sekiz bin akçası mûmâ-ileyh Ebubekir veled-i Süleyman ve on altı bin akçası dahi mûmâ-ileyh Mustafa veled-i Ahmed'in ze'âmetleri mülhakâtı bâkîsı müşterekleri kaydlarından olduğu mestûr ve mukayyed olunmakda defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Evvel Sene (1)159

252/2

(Boşluk) Kâdisına ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya sâkinlerinden Şerîfe Havva nâm hatun rikâb-ı hümayûnuma 'arz-ı hâl idüb medine-i Konya'da vâki' müteveffâ Ferman oğlu İbrahim'in evkâfindan arâzîsi vakf ve binâsı mülk olmak üzere bunun cedit el-Hâcc Üveys binâ eylediği hamamın dört sehiminden bir sehimini ez-tamâmen buna intikâl itmeğle hisse-i irsiyesine dahl icâb itmez iken Konya sâkinlerinden Seyyid Mehmed nâm kimesne ile Fatma ve Emine nâm hatunlar zuhûr ve da'vâlarına tâbi' Konya müftisi Seyyid İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesneye beş yüz gurusu rüşvet ile cem' mezkûrun arâzîsinden iki aded dükkân yedine bin yüz elli senesinde fuzûlî zabt itmeleriyle Haremeyn-i şerîfeyn müfettişi huzûrundan müdafa'a ve yedine virilen i'lâm mûcibince emr-i şerîf dahi virmişken müfti merkûm da'vâsına tâbi' Konya'da çavuşlar emini olan el-Hâcc Veli nâm kimesneye bunun oğlu (boşluk) nâm kimesneye bi-gayr-ı hakk ahz ve Karaman vâlîsine teşekkî ve bilâ-emr-i şerîf Konya Kal'asına kal'abend ve sene-i mezbûrede üç yüz gurusundan mütecâviz akçası ehl-i 'örfe istinâden ahz itmeğle bundan akdem mübâşir ma'rifetiyle cerime nâmıyla alınan akçası tahsîl ve icrâ-yı hakk için emr-i şerîf sâdr ve mahalline vardıkda müfti merkûmesinin akçada Karaman vâlîsi tarafından alındı diyü vaz' ve ibtâl-i hakk ol-vechile kendüye gadr olunduğın bildirüb meblâğ-ı mezbûr pây-ı mâl tahsîl ve kendüye teslîm ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın vezîr müşârun-ileyhin cerime nâmıyla alındığı üç yüz gurusu hâlâ Konya müteselliminden tahsîl ve kendüye tahsîl itdirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirülmemek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

252/3

Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr sâkinlerinden İbrahim ve Ahmed ve Osman ve Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'a varub Kayseriyye kazâsı muzâfâtından Karahisar-ı Develü nâhiyesine tâbi' Şeyh Çoban karyesinde vâki' ashâb-ı hayratdan mezbûrunun cediti

müteveffâ Pehlivan Gazi Zâviyesi Vakfı'nın mütevellisi ve zâviyedârlığının tasarrufı ve vakfiyyesinde olan evlâd şart u ta'yîn olunub mezbûrdan dahi vâkıf mûmâ-ileyhin evlâdından eslâh ve erşed ve derecede müsâvî iken zâviyedârlık ve ba'zı mezbûrâtı evlâddan Ömer ve Ahmed ve diğer Monla Ömer nâm kimesneler hilâf-ı şart-ı vâkıf müstakilen kendü üzerlerine berât ve gadr itmeleriyle şart-ı vâkıf üzere cümlesine ale'l-seviye iştirâken berât olunmak bâbında'inâyet recâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan baş Anadolu muhasebesi defterlerine nazâr olundukda zıkr olunan tevliyyet ve zâviyedârlığın nısf-ı mâliye berâtıyla evlâd-ı vakıfdan Şeyh Ömer bin Abdurrahman ve nısfı yine evlâd-ı vâkıfdan Ahmed Velediş ve Ömer Biraderiş üzerlerinde olduğu mestûr ve mukayyed olunub husûsları muvâcehesinde mahallinde şer'le görölüb i'lâm olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Cemâziye'l-Evvel Sene (1)159

253/1

Kayseriyye Nâ'ibine ve Bu Def'a Der-Aliyyemden Mübâşir Ta'yîn Olunan (Boşluk) Zîde Mecduhuya Hüküm Ki,

Sen ki nâ'ib mûmâ-ileyh Mehmed Sadık zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb kazâ-i merkûma tâbî' Köşek Mukâta'ası 'askerîden mülhak olan Endürlük nâm karyenin re'âyâ fukarâsı bundan akdem meclis-i şer'a varub mukâta'a-i mezbûre mutasarrıfı olan kazâ-i mezkûr sâkinlerinden Zenci oğlu Seyyid Mustafa ve yeğenleri Seyyid Mehmed ve Seyyid Ali'nin bâ-defter sekiz bin beş yüz gurusı iddi'â eylediklerinden merkûm Seyyid Ömer Âsitâne'de olmağla mezbûrân Seyyid Mustafa ve Seyyid Ali on gün mikdârı defa'atiyle da'vet -i şer'-i şerîf olundukda bir vechile itâ'at-i şer'-i şerîf eyledikleri mukaddemâ dersa'âdetime i'lâm ve ta'addî iddia olan meblâğ-ı mezkûr merkûmdan istirdâd ve ihrâc-ı nukûd iderlerse şer'le ihkak-ı hakk olunmak için sâdır olan emr-i 'âlîşanım Çukadâr Mustafa ile bâ'de'l-vürûd merkûmdan Seyyid Mustafa ve Seyyid Ömer ve Seyyid Ali ihzâr ve muvâhecelerinden emr-i 'âlî ru'yet olundukda mâ-hodları olan meblâğ-ı mezbûr bi'l-küllîye inkâr ve üzerinde şer'an sâbit olunduk edâ ideriz didiklerinden re'âyâ fukarâsı mütesellim ve a'yân olduklarından mukâvemete iktidârları olmayub ve şâ'irleri dahi Çukadârından şehâdet almayub karye-i merkûm ita'sında ekserisi diyâr-ı âhardadır diyü da'vâları 'alâ-[eyyi]-hâl ve esâmî bundan esbak itmedim ve bundan mâ'adâ mezbûrun gulâmı âhar bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i merkûmdan (boşluk) nâm hatun cebren ahz ve üç gûna menzîlinde habs itdirdiğinden gayrı diğer bir kânûn ve hâli yine cebren menzîlinde ihrâc birle fi'l-i şenî' kasdıyla hânesine götürdüğü merkûm âharın

muvâcehesinde emr-i şer‘ sâbit ve zâhir ve bâb-ı sâbık Mevlânâ Mehmed Şakîr zîde ‘ilmuhu huzûrunda merkûm Seyyid Ali zulmen re‘âyâ fukarâsı yine bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bin gurus ahz eyledüğü şer‘an sâbit olduğın ve sâ’iren re‘âyâ fukarâsının ehl u inâd ta‘arruz kasdında olduğı ve mezbûrların ve adamları âhar ve taleblik bir-vech muharrir zulmleri muhakkak ve ittibâ‘ ve adamları fukarânın ‘arzlarına noksân tasaddî eylediklerin cem‘-i gafir ve ba‘zı kimesneler meclis-i şer‘den ceste ceste ihbâr ve senin dahi ‘ulemânın mahbut olduğın mütesellim ve a‘yân-ı vilâyetden olduklarında re‘âyâ fukarâsında bir vechile mukâvemete iktidârları olmayub ve şâhidlerinden dahi şehadetlerini her imkânnet olmağla ol-bâbda vâki‘-i hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi’t-temessük ‘arz ve re‘âyâ-yı merkûm dahi ‘arz-ı hâlleriyle istid‘â veistirhâm itmeleriyle bu def‘a ma‘iyyet olunan mübâşir mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle mezbûrân ahz ve huzûr-ı şer‘ ihzâr olub hilâf-ı şer‘ ve kânûn ve bilâ-emr mezbûra fuzûlî cebren aldıkları her ne ise bâ‘de’s-sübût ashâbına istirdâd ve ‘alâ-eyyi-hâl ihkāk-ı hakk olunduktan sonra keyfiyetleri sûret-i sicillatlarıyla ‘arz olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

253/2

İshaklu ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

İshaklu kazâsına tâbi‘ Yakasenek nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri yoğiken yine mezbûre sâkinlerinden çingane oğlu Vasil nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde ehl-i ‘örfe istinâden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk yedi sekiz yüz guruslarını ziyâde gadr ve ta‘addî ve meblâğ-ı mezkûr mezbûrdan almadı fevt olub terk-i sene vaz‘u’l-yed olan yine karye-i mezbûre sâkinlerinden oğulları Mahmud ve Mustafa ve Hüseyin nâm kimesnelerden taleb eylediklerinden mekrinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet ve ol-vechile gadr sevdâsında oldukları ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan mukayyed fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb fetevâ-yı mezbûrun terk-i sene vaz‘ u’l-yed olan mezbûrlardan tamâmen tahsîl ve bi-kusûr alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

253/3

İshaklu ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

İshaklu kazâsına tâbi‘ Yakasenek nâm karyeahâlîlerinden Yahya Beşe ve mezbûr ve Musa oğlu Abdulkadir ve Miran Koca Oğlu Hüseyin ve hatîb Monla Mustafa ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Kıl İbrahim ve Monla Ahmed oğlu Mehmed ve Hanif oğlu Mehmed demekle meşhûr kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve siz bizim su‘-i hâlimizi kâdıya haber virdiniz kâdı dahi bizi vâlîye i‘lâm itmeğle vâlî bizi tecrîm idüb akçamızı aldı kâdıya sizin haber virmeniz sebep olmağla alınan akçamızı sizden aluruz diyü memâlik-i mahrûsesinde sebep-i da‘vâsı memnû‘iken hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî ve ta‘cîz itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

253/4

Eyâlet-i Karaman’da Vâki‘ Kâdılarına Hüküm Ki,

Hâlâ Karaman vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa edâmâllâhu ta‘âla iclaluhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb müşârun-ileyh me‘mur olunduğı sefer-i hümâyûnuma ‘azm olmakdan nâşî eyâlet-i mezbûre mütesellimliği selâm ağalığı hizmetinde olan İbrahim zîde mecduhuya tevfiz olmağla eyâlet-i mezbûre mütesellimliği mûmâ-ileyh İbrahim’e zabt ve tarafına ‘â’id olan ahz u kabz itdirmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğı ecilden vech-i meşrûh üzere zabt itdirmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’hir-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

254/1

Karaman Vâlsine İncesu ve Nâ’iblerine Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan kıdvetu’s-sadâti’l-kirâm Seyyid Ahmed zîde şerefuhu gelüb bunun İncesu nâhiyesi sâkinlerinden evlâd oğlu Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden беру bi’t-temessük altı yüz yirmi beş guruş alacak hakkı olmağla birkaç def‘a taleb ve almak istedikde meblâğ-ı mezbûrı dürlü ‘illet ve bahâne ile virilmekde ta‘allül ve gadr sevdâsında olduğın bildirüb şer‘le görölüb mezbûrın zimmetinde şer‘le sâbit ve mündefi‘ olan ol-mikdâr guruş hakkı bi’t-tamâm tahsîl ve bilâ-kusûr buna alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer‘le görülmek için yazılmışdır.

254/2

Karahisar Yahyalu ve (Boşluk) Nâhiyeleri Nâ'iblerine ve Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Karahisar-ı Yahyalu nâhiyesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu's-sâdâti'l-kirâm Seyyid İbrahim gelüb yine nâhiye-i mezbûreden Hoti nâm hatun kızı Hatice nâm bîkr-i bâligayı bundan akdem izni ve mezbûrenin rızâsıyla şuhûd mahzârında buna 'akd-i nikâh idüb mezkûresi mezbûre şer'an bir vechile dahl ve ta'arruz ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine nâhiye-i mezbûreden Mustafa nâm kimesne zuhûr ve mücerred taciz ve ihzâr kasdıyla buna musallât ve mezbûre için babası Seyyid Hacı Ali nâm kimesne senden sonra mezbûreyi bana nâmzed eyledi sana aldırmam ben alurım diyü hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve ta'addî ve rencideden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildiğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunub menkûhası mezbûre buna alıvirilüb mezbûrî hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ol-vechile dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi şer'le men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın fetevâ-yı şer' mûcibince mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

254/3

İshaklu ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

İshaklu kazâsına tâbi' Yakasenek nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri yoğiken karye-i mezbûr sâkinlerinden Kıl İbrahim ve Monla Ahmed oğlı Mehmed ve Hanife oğlı Ömer dimekle meşhûr kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve siz benim sû-i hâlimizi kâdıya haber virdiniz kâdı dahi bizi vâlîye i'lâm itmeğle vâlî bizi tecrîm idüb akçamızı alub kâdıya sizin haber virmeniz sebab olmağla alınan akçamızı sizden aluruz diyü memâlik-i mahrûsemnden sebab-i da'vâsı memnû'iken hevâlarına tâbi' kâdıya istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile akça talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan münferid fetevâ-yı şerîfe virildiğın bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve ta'cîz iddirilmeyüb zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

254/4

Seydişehir Kâdısına Hüküm Ki,

Seydişehir kasabasında vâki‘ Emir Seyyidan Ağa mescid-i şerîf evkâfının mütevellisi olan Mehmed zîde kadruhu gelüb vakf-ı mezbûr muzâfâtından olub kasaba-i mezbûrede vâki‘ taraf-ı vakfdan icâr olunagelen bir bâb vakf-ı han bundan akdem bin yüz elli üç senesi Muharremi guresinden elli sekiz senesi tamamına değin es-Seyyid Hasan nâm kimesneye icâr ve temessük virilüb bin elli dokuz senesi dâhilinde han-ı mezbûrın ber-mu‘tâd kadîmî hass için Ahmed nâm kimesneye ta‘arruz ve hassıçün berât memhûr temessük virüb merkûm Hacı Ahmed Han mezkûr berât ve bir berât-ı temessüki mûcibince zabt murâd eyledikde mezkûre es-Seyyid Hasan zuhûr ve şirrete sülûk ve mukaddem tarihli mütevellisinden iki senede tahvîl ile temessük aldım sana zabt itdiririm diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve berât-ı temessük fuzûlî müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve ol-vechile vakf-ı şerîf gadr ve ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb berâtta olan temessüki mûcibince han-ı mezbûr merkûm Hacı Ahmed’e zabt ve mezbûr es-Seyyid hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-temessük ta‘addîsi men‘ u def‘ ve memnû‘ ve mündefi‘ olunur ise ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü temessüki mûcibince mahallinde şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i emr-i münîfden hasâret ider ise ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olmuştur.

[Fî] Evâ’il-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

254/5

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Endürlük nâm karyeden Azrail (Ezrail) nâm zimmî gelüb bunlar yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Asacık (Asarcık) nâm karye sâkinlerinden müdâhaleci ta‘îfesinden Hacı Mehmed ve Hacı Osman nâm kimesnelere deyni için bin yüz elli (boşuk) senesinden beru bilâ- devr-i şer‘i mûrabaha nâmıyla hilâf-ı şer‘-i şerîf bu kadar akçası alındıktan sonra ehl-i mâl ta‘arruz itmeyüb buna hilâf-ı şer‘-i şerîf gadr kasdında olduğın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık münharid fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb berâtta olan fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb bilâ-devr-i şer‘i olunan mûrabaha ehl-i mâla zamm ve takas ve ziyâde zuhûr ider ise geru buna alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâyı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnüm recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

255/1

Karaman Vâlsine (Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Hacıbektaş-ı Veli Tekkesi Şeyh Fazullah Vakfı karyelerinden nefsi-i Hacıbektaş ve Çoril(?) ve (...) nâm karyeler fukarâları 'arz-ı hâl idüb bunlar kendi hâllerinde iken sen ki vezîr müşârun-ileyhsin baş ağalık hizmetinde olan Konya sâkinlerinden Çapanoğlu dimekle ma'rûf (boşluk) nâm kimesne Ömer bölükbaşı dimekle ma'rûf kimesnenin tahrîkiyle bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf akçaların alub ziyâde gadr eyledüğün bildirüb şer'le görölüb hilâf-ı şer' alındık akçaları istirdâd olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden hilâf-ı şer' ve kânûn ve bilâ-emr-i hümayûn bu makûle ta'addî itdirilüb men' u def' ve kânûn olan akçaları icâb itdirilen şer'le istidâd olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Cemâziye'l-Âhir Sene (1)159

255/2

Akşehir Sancağı'nda Vâki' Kâdılara Hüküm Ki,

Sen ki Akşehir kâdısı Mevlânâ Mustafa zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Akşehir kazâsında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve 'askerî ve re'âyâ bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı Ali dâme ikbâluhu Kars cânibi ser-'askerî sâdır işbu vezîrim Ali Paşa edâmâllâhu ta'âlâ iclaluhunun ma'iyetine me'mûr ve mu'ayyen kılınmak hasebiyle livâ-i mezbûre yine Akşehir sâkinlerinden yeğen Süleyman zîde kadruhuyı işbu sene-i mübâreke Rebi'u'l-âhire'nin onuncu gününden şehriyye yüz gurus almak üzere mütesellim nasb u ta'yîn ve mîr-i mîrân mûmâ-ileyh mütesellim mezkûr yedinden altı aylık olmak üzere altı yüz gurus ber-vech-i paşmak tamâmen ahz u kabz ve sefer-i hümayûnumdan 'avdetinden altı aydan ziyâde eyyâm-ı mürûr ider ise ber-minvâl-i meşrûh hesâbı görölmek üzere yedine buyruldu virilmekle virdüğü buyruldu mûcibince mütesellimlik mezbûr mûmâ-ileyhe zabt ve rabt itdirilüb mütesellimlik umûruna bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemek için emr-i şerîfim virilmek recâsı sen 'arz ve Divân-ı Hümayûn'umdan mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin istid'âsıyla livâ-i mezbûr mütesellimliğün mûmâ-ileyh Yeğen Süleyman zîde kadruhu zabt eylemek için bu sene-i mübâreke evâhir-i Rebi'u'l-âhire emr-i şerîf virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

255/3

Karaman Eyâletinde Vâki‘ Olan Kâdılara Hüküm Ki,

Hâlâ Karaman vâlisi düstûr-ı mükerrem müşir-i müfahham nizâmu’l-‘alem vezîrim Mehmed Paşa edâmâllâhu ta‘âlâ iclâluhu Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl gönderüb müşârun-ileyh sefer-i hümayûnuma ‘azm olmakdan nâşî eyâlet-i merkûm mütesellimlik selâm ağılığı hizmetinde olan İbrahim’e tefvîz olunmuşdı hâsıl ol-kazâ eyâlet-i merkûm Küçük İbrahim zîde mecduhu mahdûl mütesellim nasb u ta‘yîn olunmağla eyâlet-i mezbûre mütesellimliği mûmâ-ileyh Küçük İbrahim zîde mecduhu zabt ve tarafına ‘â’id olan ahz u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ iyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere zabt itdirilmek bâbında fermân-ı âlişân yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

255/4

Kars Nâ’ibi Ser-‘Askerî Sâdr-ı Sâbık Vezîrim Ali Paşa’ya ve (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Yahyalı sâkinlerinden Yahyalı Bektaş oğlu es-Seyyid el-Hâcc Süleyman ve Seyyid Osman ve Ali nâm kimesneler ile yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Mahmud ve hevâdârlarıçün ve gerek Osman oğlu Nasib ve oğlu Ali ve Abdullah ve Akkaş Mehmed ve Yusuf nâm kimesneler terettübünden husûmet-i dünyeviyye olmakdan nâşî ikide birde bulundukları memâlik-i hâkânî vâlisi bir tarafın sû-i hâl ve taraf-ı âhardan hüsn-i ahvâlîni der-‘aliyyeme te’hir ve i’lâm ve işbu sene-i mübâreke beynerinden tekevvün iden ihtilâf sebebi ile mezbûrun Yahyalı oğullarının Hasan Hayri ve muhaliflerinden sû-i ifâlleri tekrâr der-‘aliyyeme te’hir olundukda sâlık eylediği Bektaş oğulları ve muhâliflerini Kayseriyye’ye götürüb müdafa’a ve keyfiyet-i hâlleri ba‘de’t-tescil sûret-i sicillatlarıyla vâki‘-i hâli der-‘aliyyem i’lâm olunmak üzere Kayseriyye nâ’ibine hitâben sâdır olan emr-i şerîfim mahalline ve ru‘yetde mezbûrdan Yahya oğulları da‘vet olunduklarında itâat itmeyüb fukarâya cevır u şart üzere oldukları Kayseriyye nâ’ibi i’lâm ve merkûmundan Seyyid Süleyman ve Seyyid Osman hâlâ Niğde Sancağı mutasarrıfı Abdurrahim Paşa dâme ikbâluhunun mukalebesiyle mâ-‘askerî hümayûnumda oldukları Yahyalı kazâsı ahâlîlerinden bu tarafa gelen şakîleri haber vormeleriyle sen ki ser-‘asker müşârun-ileyhsin mezkûrları ahz ve huzûrunda hüsemâlarının vekîl-i şer’iyyeleriyle mürâfa’a-i şer‘ ve keyfiyetleri tescil olunub ve sûret-i sicillatlarıyla ‘arz ve i’lâm olunmak fermânım olmakdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile gönderilmişdir imdi mezbûrları ahz ve

hüsemâlarının vekîl-i şer‘iyyeleriyle mürâfa‘a-i şer‘ ve sâbit olan mevâdd tescil olunub sûret-i sicillâtıyla keyfiyetleri ‘alâ vukû‘a der-‘aliyyeme i‘lâm ve ba‘dehu sâdir olacak emr-i şerîfînden mazmûn münîfini ihmâl ve icrâ-yı ikrâm itmek bâbında fermân-ı ‘âlîşanın sâdir olmuştur.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

255/5

Beyşehir (Boşluk) Kâdılarına ve Beyşehir Mütesellimine Hüküm Ki,

Beyşehir kazâsında Kaymaslı nâm karyeden Halil Ali nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûrede Naşâdi Ali dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bunu darb ve üç dişini ihrâc ve ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğü ve fetevâsı olduğın bildirüb fetevâ-yı [şerîf] mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

255/6

Karabikâr Kâdısına ve Karabikâr Voyvodasına Hüküm Ki,

Seyyid Muhiddin zîde şerefuhu gelüb müteveffâ babası Karabikâr sâkinlerinden İmaddin Efendi dimekle ma‘rûf kimesneye Karabikâr sâkinlerinden bin yüz elli (boşluk) senesinde Hacı Davud nâm kimesneye cevâbında beş yüz guruş hayrât için virüb lâkin mezbûr vâki‘ merkûmı hayrâta sarf itmeyüb kendü hevâ ve hevâ-i sarf ve ehl u bâliğ itmeğle bu dahi babası vakfında hayrât için mezbûre ve berât-ı akçayı taleb ve hayrâtı berât-ı ihmâl murâd eylerler meblâğ-ı merkûmı virmekden ta‘allül itmeğle alıvirilmek için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene (1)159

256/1

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi‘ Enderlük nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bundan Kayseriyye kazâsı sâkininden Zurnacı oğlu Mustafa Ağa dimekle ma‘rûf kimesne ile hukûk-ı şer‘iyyeye müte‘allik da‘vâları olub lâkin mahallinde bir vechile mukâvemet idemeyüb ahvâlleri diğer gün olduğın bildirüb mezbûr Mustafa Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kazâ-i mezbûre karye-i mezbûre ahâlîsinden ve mukayyed İstanbul’da sâbıkan Mehmed kurbında ve Bolı hanında misafiren

sâkin olub kapu kethüdâsı Ahmed nâm kimesne ma‘rifetiyle Mahmud Paşa Mahallesi’nde irsâl olan Dülger ta‘îfesinden İsak veled-i Bani ve Anaştaş veled-i Elyan ve Yorgi veled-i Nevruz ve diğer Pakü veled-i Havva ve Havva veled-i Erziyan ve Dimitri veled-i Zakar ve Evakim veled-i (...) Taşcı ta‘îfesinden Yivan veled-i Hazer ve Murat veled-i Yağmur ve İsak veled-i Bünyan ve Orabil veled-i Sami ve Papa veled-i Mihal veled-i Rezi(?) veled-i Oruç ve Yivan veled-i Karagöz ve (...) veled-i Sava ve (...) veled-i Evrun ve (?) Kırbağı veled-i Maça nâm zimmîlerin karyelerine a‘yânından merkûm Zenci oğlu Mustafa Ağa demekle ma‘rûf kimesne ile hukûk-ı şer‘iyyeye müte‘allik da‘vâları olub ve merkûm Mustafa’nın Âsitâne-i Sa‘âdetime ihzârçün iltimâslarıyla fermân-ı ‘âlî sâdır olmakdan merkûm Mustafa taraf Âsitâne-i ‘aliyyeme gelince mesfûrundan her biri âharın nefesine ve hayât-ı mütâlebede hazur hükkâm-ı ihzârına kefil oldukların Mahmud Paşa Mahallesi’nde nâ‘ibüş’şer‘ olan Mevlânâ Mustafa zîde ‘ilmuhu i‘lâm itmeğin ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle terakkî-i şer‘ içün mezbûr Mustafa Âsitâne’ye ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

256/2

Bor ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Bor kasabası ahâlisi gelüb Bor Kasabası sükkânından kalemcizâde el-Hâcc Mahmud Efendi demekle ma‘rûf kimesne bundan akdem mâl hanında ve kemâl-i ‘akl ve sıhate mâlik olduğu tahminen yüz kise akçalık mâlının sülûsi ifrâz ve bin yüz elli (boşluk) senesinde kasaba-i mezbûrın ‘avârızını vir diyü kasaba-yı mezbûrdan vasîsi olan karındaşı Mehmed Efendi demekle ma‘rûf kimesneye emr u vasiyet ve musırran ‘alâ vasiyetihi fevt olmağla meblâğ-ı mezbûrdan bir mikdârın ve hass-ı mezbûr kasaba-yı mezbûr ‘avârızına virüb mezbûrdan vormeyüb kasaba-yı mezbûrda sâkin müteveffâ-yı mezbûrun sâ‘ir vereseleriyle müttefik ve a‘yân ve mütegalibeye istinâden kuvvet-i irtişâ ile mücerred kendüleri ekl u bel‘ kasdıyla edâda ta‘allül ve muhâlefet ve gadr ve ta‘addîleri eyledüğün bildirüb alıvirilüb müteveffâ-yı mezbûrun vaziyeti edâ itdirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

256/3

Bor ve Niğde Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor ve Niğde kazâları ahâlîleri gelüb bilâ-emr-i şerîf yâverleri ile ve âhar vechile bir kazâdan bir kazâya ve bir sancakdan bir sancağa adem-i ihzârı memnû'iken eşîrrâdan ba'zı kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred ta'cîz ve ahz-ı intikâm ve akçadan çıkarmak için hilâf-ı inhâ ba'zı kimesneler defterinden alacağımız vardır diyü mahallinde müdafa'aya râzı olmayub hâlî karye-i Bor olan eyâlet-i mezbûrâna iştikâ ve bölük ta'yîn ile bi-vech ehl-i 'ırz mevkühesinden olan kimesneleri ahz ve habs ve der-zincir ve kayd u bend ile bilâ-emr-i şerîf Konya[ya] ihzâr ve bi-gayr-ı hakk tecrîm ve tağrîm ve bunun emsâli zulm ve ta'addî itmeleriyle hâllerine merhameten mezbûr vâki' olan da'vet-i şer'îyyeleri mahallinde şer'le görölüb tuğra-yı garrâ ile mevsûk-ı emr-i şerîf sâdır oldukça kânûn buyrıldısıyla ve âhar ve cümle âhar kazâ ihzâr tekâlîfi ile rencîde ve remîde itdirilmeyüb men' u def' ve bu husûs-ı muhakemede sicillâtı kayd u niyet olunmak bâbında ehl-i merkûmdan emr-i şerîf zarureti istîrhâm itmeleri bir kazâdan âhar kazâya bilâ- emr-i şerîf ihzâr olunmak üzere emr-i şerîf virile geldiğin iftiharu'l-emâcid ve'l-kirâm bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâb olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm iden i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhil-i Cemâziye'l-Evvel Sene (1)159

256/4

Karaman Vâlîsine ve (Boşluk) Kâdısına ve Aladağ Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Aladağ kazâsı nâ'ibi mevlânâ Süleyman zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Aladağ kazâsına tâbi' Mahmud (...) nâm karye sâkinlerinden Kuyas oğlu Abdullah nâm kimesne mezkûrların 'ammisi Mustafa bin Hasan bundan akdem fevt oldukda muhalifâtı irs-i şer'le bunlara intikâl itmişken mezkûr 'ammileri müteveffâ-yı mezkûrdan irs-i şer'le kendülere intikal iden hâl-i sûretlerinden bin yüz elli (boşluk) senesinde bin gurusluk emvâl ve nukûd ve eşyâsı fuzûlî ve tegallüben ahz u kabz ve gadr ve mezkûrlar dahi bi'l-verâse taleb ve da'vâ ve mürâfa'a-i şerîf için üç def'a cenâb-ı şer'den ve zâbiti tarafından adem gönderilüb da'vet-i şer-i şerîf oldukda eşîrrâ ve mütegalibeden Hacı Mahmud nâm şakînin yanına varub tahassun hevâsına tebâ'iyet ve on eşîrrâyla itâ'at-i şer-i şerîf itmeyüb zimmetinde olan hakları vormeyüb gadr itmeğle şer'le görölüb alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak için vâki'-i hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

256/5

Kayseriyye Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Kayseriyye sükkânından kıdvetu'l-kuzât ve'l-ahkâm Seyyid Mehmed Tahsin zîde fazluhu Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb mevlânâ-yı mûmâ-ileyh bundan akdem Mahmud oğlu dimekle ma'rûf es-Seyyid el-Hâcc Hamdi nâm kimesneden iki yüz kırk guruş istikrâz ve yedine deyn temessük virüb ba'dehu mezbûr Seyyid el-Hâcc Hamdi bunun deyn temessükleri şerikle Kazıklı oğlu Ahmed dimekle ma'rûf kimesneye irsâl ve meblâğ-ı mezbûr şerikim mezbûr vir diyü emr bu dahi emrine niyâz meblâğ-ı merkûmı şerikle mezbûre böylece tarikiyle edâ ve teslîm ve yedinden deyn temessükâtı almışiken merkûm Seyyid el-Hâcc Hamdi şirrete sâlik ve meblâğ-ı mezbûr bana teslîm olunmuşdı diyü iddi'â ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf oldukların vech-i meşrûh üzere olduğın sâbit ve zâhir ve mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadığın bildirüb hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

257/1

Kars Cânibi Ser-'Askerî Sâdr-ı Sâbık Vezîr Ali Paşa'ya ve (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi' Yahyalu sâkinlerinden Yahyalu Bektaş oğlu es-Seyyid el-Hâcc Süeyman ve Seyyid Osman ve Ali nâm kimesneler ile yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Mahmud ve hevâdârları cânibi ve gerek Osman oğlu Receb ve oğlu Ali ve Abdullah ve Akkaş Mehmed ve Yusuf nâm kimesneler beyninde husûmet-i dünyeviyye olmakdan nâşî iki de bir de bulundukları memâlik-i hükkâm ve vâlîsi bir tarafın sû-i hâlî ve taraf-ı âharın hass-ı ahvâlîni der-'aliyyeme tahrîr ve i'lâm ve işbu sene-i mübâreke beyinlerinde tekevvün iden ihtilâf sebebi ile mezbûrun Yahya oğullarınız hüsn-i hâlleri ve muhaliflerinin sû-i ifâlleri tekrâr der-'aliyyeme tahrîr olundukda salifu'z-zikr Bektaş oğullarını ve muhâliflerini Kayseriyye'ye götürdüb müdafa'a ve keyfiyet-i hâlleri ba'de'l-tescil sûret-i sicilleri vâki'-i hâlî der-'aliyyem i'lâm olunmak üzere Kayseriyye nâ'ibine hitâben sâdir olan emr-i şerîf mahalline vürûdunda mezbûrun gayrı oğulları da'vâ olduklarında itâ'at itmeyüb fukarâya cevır ve tasallût üzere oldukları Kayseriyye nâ'ibi i'lâm ve merkûmundan Seyyid Süleyman ve Seyyid Osman hâlâ Niğde Sancağı mutasarrıfı Abdurrahim Paşa'nın ma'iiyeti ile ma'a 'asker-i hümayûnumda oldukları Yahyalu kazâsı ahâlîlerinden bu tarafa gelen şakîleri haber vormeleriyle sen ki ser-'asker müşârun-ileyhsin mezkûrları ahz ve huzûrunda hasûmlarının vekîl-i şer'ileri mürâfa'a-i şer' ve keyfiyetleri

tescil olunub sûret-i sicilleriyle ‘arz ve i’lâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile gönderilmiştir imdi mezbûrları ahz ve hüsemâlarının vekîl-i şer‘iyyeleriyle merkûm şer‘ ve sâbit olan mevâdd tescil olunub sûret-i sicilleriyle keyfiyetleri ‘alâ vukû‘ der-‘aliyyeme i’lâm ve ba‘dehu sâdır olacak emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfini infâz ve icrâya akdem eylemek bâbında fermân-ı ‘âlîşan sâdır olmuştur.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Âhir Sene (1)159

257/2

Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına ve Aksaray Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Horozcî oğlu (boşluk) nâm zimmî gelüb bunun Aksaray sâkinlerinden Osman nâm kimesne zimmetinde karz-ı şer‘iyyeden bâ-temessûk bin yüz elli (boşluk) senesinde yedi yüz elli gurus alacak hakkı olmağla defa‘atle taleb eylediğın mezbûr mücerred virmemek için gûna-gûn hile ve tezvirât ile bi-vech-i şer‘ edâda ta‘allül ve gadr sevdâsında olduğın ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb mezbûrun zimmetinde sâbit olan ol-mikdâr gurus tahsîl ve vekîline alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğî ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

257/3

Karaman Vâlisine ve Ürgüb ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ebnâ-yı sipâhîyândan Mustafa nâm kimesne gelüb bu Bayburd kazâsına tâbî‘ Uzunlar nâm karyede kendü hâlinde sâkin iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Monla Mevlüd nâm kimesne kızı (boşluk) nâm bîkr-i bâligayı buna ‘akd itmek sudûrında iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Kayı ta‘îfesinden Osman nâm kimesne mezbûreyi almak için akrabası olub mütegalibeden Ürgüb kazâsı sükkânından Hacı Musa nâm kimesne ile yekdil ve mezbûr Hacı Musa dahi bin yüz elli (boşluk) senesinde üç yüz nefer süvâri levend ile bunun sâkin olduğı menzîli basub mâlik olduğı hayvanât ve bin üç yüz gurusluk nukûd eşyâsı gasb u garet ve ziyâde fesâd ve gadr ve ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb mezbûr Hacı Musa’nın gasb u garet eyledüğî ol-mikdâr gurusluk emvâl ve eşyâsı bi’t-tamâm mezbûrdan tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğî ecilden vech-i meşrûh üzere şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene (1)159

257/4

Karaman Vâlisine ve Bayburd ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bayburd kazâsına tâbi‘ Uzunlar nâm karye sâkinlerinden enbâ-i sipâhîyândan Mustafa nâm kimesnenin Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Monla Mevlüd nâm kimesne kızı (boşluk) bîkr-i bâliga buna ‘akd itmek sudûrunda iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Kayı ta‘îfesinden Osman Çelebi oğlu dimekle ma‘rûf Ali nâm kimesneyi mezbûreye alıvirilmek için akrabaları yine karye-i mezbûrede sâkin Kayı Hacı Süleyman ve Seyyid Kara Abdurrahman ve Kayı Ali ve Sarı Ali oğlu Deli Abdullah nâm kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından buna musallât ve ehl-i ‘örf ta‘îfesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bin üç yüz gurusluk emvâl ve eşyâların ahz u kabz ve ziyâde gadr ve ta‘addî ve hetk-i ‘ırz eyleyüb emvâl-i mükerrer olduğın ve fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûceb-i şer‘le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldıkları ol-mikdâr gurusluk emvâl ve eşyâları bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

257/5

Karaman Vâlisine Aladağ ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aladağ kazâsına tâbi‘ Eşenler nâm karyede sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb bunun oğlu Seyyid Mustafa nâm kimesne kendü hâlinde yine Aladağ kazâsına tâbi‘ İnkaya nâm karyeye vardıkda karye-i mezbûreye sûret-i istimâ‘ olunub kimesne mâlik olmayan hâli mevzû‘da bin yüz elli (boşluk) senesinde carihân katl olunub katli nâ-ma‘lûm olmağla kassam ve diyeti şer‘an ahâlîlerinden lâzım gelmişken icrâ-yı hakk olmaduğın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

257/6

Karaman Vâlîsi Aladağ ve Kâdılarına Hüküm Ki,

Aladağ kazâsına tâbi‘ Eşenler nâm karye ahâlîsi gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Süleyman veled-i Mahzâr ve Bekir oğlu Arslan Çelebi nâm kimesneler kendü hâllerinde

olmayub şerîr ve gammaz olub dâima kâdı ve nâ'ib voyvoda ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf ta'îfesi yanlarına varub fukarâ hilâf-ı vâki' mevâdd isnâdıyla gamz ve bi-gayr-ı hakk akçaların aldırub ve aldırmağa bâ'is ve kendüleri dahi alub ve i'lâmı fi'l-i hâlleri olmadığın il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrlar[ına] karışub bunun emsâli zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmadıkların bildirüb mezbûrların hilâf-ı kânûn zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Cemâziye'l-Evvel Sene 1159

258/1

Karaman Vâlîsine Aladağ ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aladağ kazâsına tâbi' Eşenler nâm karye sâkinlerinden Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb bunun karye-i mezbûre toprağında Kırkin nâm mahallede vâki' yirmi altı seneden mütecâviz bilâ-nizâ' mutasarrıf ve her sene müceb-i arâzî resm-i edâ iden geldiği ma'lûmu'l-hudûd tarlalarında âharın alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmeyüb ve bu makûle on sene mürûr iden arâzî da'vâsında istimâ'ı memnû'iken yine karye-i mezbûre sükkânında 'ammisi İbrahim bin Mehmed nâm kimesnesinin merkûmdan maktûm sâlifü'z-zikr tarlalar nicedir diyü iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olduklarından mezbûrın alâkası olmadığın şuhûd-ı 'udûl ile sâbit ve mu'ârazadan men' birle hücet-i şer'iyye virilmişken mezbûr yine memnû' olmayub hilâf-ı kânûn müdâhaleden hâlî olmadığın bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olumak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

258/2

Kars Cânibi Ser-'Askerî Sâdr-ı Esbâk Vezîr Ali Paşa'ya (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Petro nâm zimmî gelüb bunun Niğde Sancağı mutasarrıfı Abdurrahman Paşa'nın zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru memhûr ve ma'mûlun temessüki mûcibince bin yüz guruş alacak hakkı olmağla defa'atle taleb eylediğinden bi-vech-i şer'i edâda ta'allül itmeğle bundan akdemistirhâm eyledikde paşa-yı mûmâ-ileyhin zimmetinde sâbit olan ol-mikdâr guruş alacak hakkı istediğim müşir-i müfahhâm nizâmu'l-'alem vezîr (boşluk) Paşa edâmâllâhu ta'âlâ iclâluhunun ma'rifetiyle tahsîl olunmak üzere sâdir olan

emr-i şerîfimle vardığından Paşa-yı mûmâ-ileyh dahi me'mûreteyn ile Niğde'den hareket ve sefer-i hümâyûnuma azîmet itmiş olduğundan henüz icrâ-yı hakk olunmayub marûr olduğın bildirüb sen ki ser-'asker müşârun-ileyhsin paşa-yı mûmâ-ileyhin zimmetinde şer'le sâbit olan ol-mikdâr gurus hakkı ma'rifetinle tahsîl ve alacak hakkı olunmak bâbında sana hitâben müceddeden emr-i şerîfim recâ ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere Karaman vâlisi vezîr müşârun-ileyhe hitâben emr-i şerîfim virdüğü mestûr ve mukayyed bulunmakda sen ki ser-'asker müşârun-ileyhsin ma'rifetinle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

258/3

Pirlevganda ve (Boşluk) Kâdılarına Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Pirlevganda kazâsına tâbi' Sazak nâm karye sâkinlerinden Mustafa Paşa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi ve deyn ve kefâleti olmayub ve üzerine dahi şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken karye-i mezbûre sâkinlerinden emr üzere ve Abdullah ve Nasuh nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub mücerred celb-i mâl kasdıyla bundan akdem mûrisimiz Ahmed nâm kimesne senin değirmeninde mecrûhen maktûl bulunmağla biz dahi senden da'vâ ve nizâ'mız yokdur diyü Arab Hüseyin nâm kimesneden taleb ve da'vâ itmek üzere iken mezbûr Hüseyin fevt olmağla mûrisimizin diyetini sizden aluruz diyü bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf bunun menzîli[ni] basub bi-gayr-ı hakk emvâl ve eşyâların nehb u garet eylediklerinden mâ'adâ hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk diyet talebiyle buna ta'allül ve rencîdeden hâlî olmadukların ve bu bâbda Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-i hakk ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

258/4

Karaman Vâlsine Niğde Kâdısına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sarı Kaya nâm karye sâkinlerinden Seyyid İsmail nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub şer‘an bir vechile ta‘addî olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Mahmud ve İbrahim ve oğlu Ali nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub kemâl-i şekâvetlerinden nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf vakt-i işâda bunun menzîli basub derûnunda mevcûd emvâl ve eşyâların nehb u garet eylediklerinden hetk-i ‘ırz dahi bildirüb şer‘le görölüb eşkıyâ-yı mezbûreden hilâf-ı şer‘-i şerîf nehb u garet eyledikleri emvâl ve eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

258/5

Niğde Sancağı’nda Vâki‘ Kâdısına Hüküm Ki,

Sultan kethüdâsı el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu ‘arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin kapukethüdâsı olduğu ber-vech-i arpalık Niğde Sancağı mutasarrıfı emiru’l-ümerâ’i’l-kirâm Abdurrahim dâme ikbâluhu sefer-i hümâyûnuma me‘mûr ve ‘azimet itmeğle livâ-i mezbûra bir mütsellim nasb olunmak lâzım ve labût olmağla Ürgüb sâkinlerinden Cüş oğlu Abdulhamid zîde kadruhu mütesellim nasb olunduğın bildirüb livâ-i mezbûr kassamlık mûmâ-ileyh zabt ve mîr-i mîrân mûmâ-ileyhe ‘a‘id olan kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz ve tarafın edâ ve teslîm itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere mütesellim olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene (1)159

259/1

Ereğli-yi Karamani ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Hâcegân-ı hümâyûnumda hâlâ vakanüvis olan Süleyman gazi zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğın ze‘âmet-i aklâmında Konya Sancağı’nda Hatunsaray nâhiyesinde Detse nâm karye kadîmden on bir bin akça icmâl dâhilinde Ereğli-yi Karaman kazâsında vâki‘ kara ve mezra‘aları toprağını zirâ‘at ve hırâset idilen Ereğli sâkinlerinden a‘yân ve mütegalibeden Gaffar oğullarından Halil nâm kimesnenin zirâ‘atiyle hâsıl eylediği terekesinden kânûn ve defter mûcibince ‘öşri tarafından subaşı taleb eylediği mezbûr mütegalibeden olduğundan kimisine bir hibe virmediğinden gayrı yine Ereğli kazâsında vâki‘ nâm karye toprağında resmi mûmâ-ileyhin ze‘âmetine hâsıl kayd olunan kadîmî yaylak yerlerine zamanında koyun ve sâ‘ir davarlarıyla çıkub bâ-

yaylayub otundan ve suyundan intifâ‘ idenlerin tahammüllerine göre yaylak ve resmlerin ve kadîmî otlakda yerlerine hâricden koyunlarıyla varub durub otundan ve suyundan intifâ‘ ve ‘öşr-i resm gibi bir nesne ve vormeyenlerin dahi kânûn üzere otlak ve rusûmların taleb eylediğın hilâf-ı kânûn vormeyüb ol-vechile ze‘âmet-i mahsûlüne gadr olduğın bildirüb tarafından subaşıasına alıvirilüb hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ve ta‘allül ile muhâlefet eylediler ise der-sa‘âdetimde ‘arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

259/2

Ereğli Ve Karaman ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Hâcegân divânından hâlâ ve vakanüvis olan Süleyman Gazi gelüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze‘âmeti aklâmından Konya Sancağı’nda Hatunsaray nâhiyesinde Detse nâm karye ve gayriden on bir bin akça icmâl dâhilinde Ereğli kazâsında vâki‘ kara ve mezra‘aları toprağın zirâ‘at ve hırâset idenlerden Ereğli sâkinlerinden a‘yân ve mütegalibeden Gaffar oğullarından Halil nâm kimesnenin zirâ‘atiyle hâsıl eylediği terekesinden kânûn ve defter mûcibince ‘öşrin tarafından subaşıası taleb eyledikde mezbûr mütegalibeden olduğından kimisine ve bu sene bir hibe virmediğinden gayrı yine Ereğli kazâsında vâki‘ (boşluk) nâm karye toprağında resmi mûmâ-ileyhin ze‘âmetinde hâsıl kayd olunan kadîmî yaylak yerlerine zamanında koyun ve sâ‘ir davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ‘ idenlerin tahammüllerine göre yaylak resmleri ve kadîmî otlak yerlerine hâricden koyunlarıyla varub durub otundan ve suyundan intifâ‘ ve ‘öşr-i resm geçen bir sene vormeyenlerden dahi kânûn üzere otlak resmlerin taleb eyledikde hilâf-ı kânûn ve ber-mûceb ol-vechile ze‘âmeti mahsûlüne gadr olduğın bildirüb tarafından subaşıasına alıvirilüb hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ve ta‘allül ile muhâlefet iderler ise der-sa‘âdetime ‘arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

259/3

Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Kırşehir kazâsı ahâlîsi Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bular üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avâriz imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfleri cem‘ine me‘mûr olanlara edâda kusûrları olmayub bir vechile ta‘addî ve rencîde

olunmaları icâb itmez iken Kırşehirî sükkânından zulm ve cebâbireden ve dâ'imâ 'ibadullahı hilâf-ı şer' ta'addî ve gamz ve tecrîm ve hetk-i 'ırz ve tahsîl emvâl 'adet-i müstemirresi olan Ömer bölükbaşı dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' ehl-i 'örf ve erâzil ta'îfesiyle yekdil ve yekcihet ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl için üzerlerine musallât ve karye-i bakâyı gezüb ifk u iftirâ ve birer bahâne ile her birlerini ahz ve darb-ı şedîd ile darb ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen ve tahrîben akçaların ahz ve hetk-i 'ırz ve bunun emsâli nice gûna zulm ve ta'addî ve fesâdlarının nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî ve emvâlleri diğer gün olduğın bildirüb şer'le görölüb mezbûrın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen ahz eylediği hakk-ı fukarâ her ne ise tamâmen tahsîl ve girü ashâb-ı hukûk alıvırılüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve mezbûrın şerr u mazarratı üzerlerinden men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Tahrîren [Fî] Evâsıt-ı Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

259/4

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya'da esnâf fukarâsı gelüb işbu sene-i mübâreke Karaman vâlisî vezîrim Halil Mehmed Paşa edâmâllâhu ta'âlâ iclâluhunun medine-i Konya'da akzâ helâlinde olduğu me'kûlât ve meşrûbat ve sâ'ir iştirâ eylediği eşyâ akçasından vezîr-i müşârun-ileyhin zimmetinde ağız Süleyman yedi bin yedi yüz seksen iki buçuk gurusı alacakları olub meblâğ-ı mezbûr ehl-i mâlî olub ashâb-ı taleb ile ahvâlleri diğer gün olduğın bildirüb defter ve 'arz mûcibince sâbit olan hakları müteselliminden tahsîl olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden defter-i 'arz mûcibince sâbit olan hakları müteselliminden tahsîl olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

259/5

Karaman Vâlisine ve Bayburd-ı Karaman Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi' Karkad (?) nâm karye ahâlîlerinden Seyyid İbrahim ve Abdulkadir ve el-Hâcc Süleyman ve Köse Mehmed ve Ali ve İsa ve dahi sâ'irleri gelüb karye-i mezbûre sâkinlerinden es-Seyyid Arif nâm kimesne bin yüz elli üç senesinde umûrların görmek üzere vekîlleri olub lâkin mezbûr kendünün ve karındaşı Halil'in salyânesi bunların üzerlerine tahmîl ve bunlardan olub ve ve sâ'ir nice bahâne ile zulm ve akçaların almağla

ol-vechile bunlara gadr-i küllî ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğın zâhir ve taraf-ı şer‘den yedine i‘lâm-ı şer‘ virildüğün bildirüb âlet-i şer‘le mezbûrın muhasebesi görölüb zimmetinde zuhûr iden hevâları bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

260/1

Karaman Vâlisine Niğde ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Niğde kazâsına tâbi‘ Fertek nâm karye sükkânından Havva nâm zimmi gelüb bu kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir dürlü vaz‘ ve hareketi ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir dürlü rencîde itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olub eşkıyâdan Torun Hüseyin yine vâki‘ olmayub dürlü dürlü şirk ve tezvîrâta sâlik ve mücerred ta‘cîz için şartı ehl-i ‘örfe tecrîm itdirüb beş yüz gurusum alınmağa sebep olarak senden alurım diyü üzerlerine musallât ve husûsıyla da‘vâ sadediyle gadr-ı sarîh murâd eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf zâhir olan ta‘ddîsi men‘ ve kızı mesfûre yedinden tahlîs ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ itmeğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

260/2

Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya sâkinlerinden dervişândan Derviş Abdullah zîde salâhahu gelüb bu medine-i Konya’da vâki‘ müteveffâ Durak mescid-i şerîf vakfı’nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi’l-fi’l berât-ı şerîfimle mütevellisi olub vakf-ı mezbûrın vakfiyyesinde icâreteyn ile tasarruf olunagelen akarâtından olub nefsi Konya’da vâki‘ menâzil ve bağ ve bağçe ve sâ’ir akarât mutasarrıflarından vakf-ı şerîf ‘a’id olan icârelerin tevliyyeti hasebiyle taleb eyledikde bi-vech-i şer‘ zimmetlerinde müctemi‘ olan icâreleri virmeyüb vakf-ı şerîf gadr eylediklerin bildirüb zimmetlerinde müctemi‘ olan icâreleri alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

260/3

Sivas Beylerbeğisine Kureyşözü (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Kureyşözü kazâsına tâbi‘ Kulibey nâm karye ahâlîlerinden Hasan zîde kadruhu ile karye-i mezbûrenin sâ’irleri Südde-i Sa‘âdetime gelüb bunlar kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahi şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Esbkeşan voyvodası Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub zulm ve cebâbireden olmağla hevâsına tâbi‘ Kara oğlu el-Hâcc Ömer ve Hacı Mustafa ve Şeyh oğlu Ahmed ve Sah Sah Mehmed ve Ali ve sâ’ir hevâdârları olan üç yüz süvâri eşkıyâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde şehir karyelerin basub mezkûr hetk-i ‘ırz ve ihtirâkında olan Koçhisar Mahallesi mukâta‘a mâlından müctemi‘ ve mevcûd olan beş bin iki yüz elli gurusu ve bir halka küpe ve iki takım kuşak ve iki sim kıyım ve bir topuz ve üç yüz gurusu ve ehl-i karyenin dahi emlâk ve sâ’ir eşyâların bi’l-cümle yağma ve garet ve cem‘en ber-mûceb-i defter on bin gurusluk emvâl ve eşyâların ahz u kabz ve garaz ziyâde gadr ve ta‘addî ve mezbûrlar ile mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf murâd eylediğin adem-i itâ‘atlarından nâşî mürâca‘at olan ve henüz icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr üzere oldukların bildirüb bulunduğ mahalde şer‘le görülüb vech-i meşrûh üzere gasb u garet eylediği emvâl ve eşyâsı kendüden alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâsıt-ı Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

260/4

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye sâkinlerinden Hatice nâm hatun Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunun zevcesi Seyyid Mehmed bin Mustafa nâm kimesne bundan akdem medine-i Kayseriyye’de mezbûr Mustafa’nın hânesinde karındaşları Seyyid Ali ve Seyyid İbrahim ve Seyyid Osman ve Seyyid Yusuf nâm kimesneler ile vâlideleri (boşluk) nâm hatun bir yerde sâkin iken babaları mezbûr fevt olmağla verâseti bunun zevci mezkûr ile mezbûrlara ba‘de’l-inhisâr ve zevci mezbûr babası muhâlefâtından hisse-i şâyi‘asın almadın ol-dahi diyâr-ı âhârda fevt olmağla ve berâtını buna veled-i Ali Ahmed ve kızı Şerîfe Fatma ve Havva nâm sagîrlere intikâl ve bu mukayyed mezbûrların ve hisseleri olmağla zevci müteveffâ-yı mezbûre babası mezkûrdan müntakil hissesi ve vaz‘u’l-yed olan karındaşları mezkûrlardan taleb eyledikde bi-vech-i şer‘ ta‘allül ve muhâlefet eylediklerin bildirüb şer‘le görülüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek emrim olmuştur.

Fî Evâsıt-ı Cemâziye’l-Ahir Sene (1)159

Aksaray Vâlîsine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Aksaray kasabasında vâki' Develi mescid-i şerîf evkâfının bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellisi olan Mehmed zîde kadruhu gelüb kasaba-i mezbûr mahallâtından Seyyid mahallesinde vâki' vakf-ı mezbûrın vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed akarâtından olub âhar sene tarafı vakfından icâzet ile icâz olunagelen bir bâb vakf-ı menzîl ve kurbunda olan vakf-ı bağda âharın alâkası olmayub dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken Aksaray sâkinlerinden Seyyid Ali baba demekle ma'rûf kimesne zikr olunan vakf-ı menzîl ve bağı fuzûlî zabt idüb vakf gadr itmeğle bu dahi bundan akdem mezbûrî da'vet-i şer' eyledikde mezbûr itâ'ati şer' itmediğinden mâ'adâ hevâsına tâbi' kâdiya istinâden kuvvet-i mâliyesi sebebiyle kendü takrîri üzere mülkiyyet iddi'âsıyla yedine hüccet alub ol-vechile vakfa gadr-i küllî eyledüğün ve bu bâbda Şeyhü'l-İslâm'dan da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb zikr olunan vakf menzîl ve bağ olan hissesiyle taraf ve ta'addîlerden zabt itdirilüb mezbûre hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ mülkiyyet iddi'âsıyla ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve vâki'-i hâli sıhhat ve hakîki üzere dürlü müdâhale 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden ta'addî sevâsı mûcibince mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

Kayseriyye Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Medine-i Kayseriyye sükkânından Osman nâm kimesne gelüb yine medine-i Kayseriyye sükkânından iken bundan akdem vefât iden es-Seyyid Mustafa Efendi demekle ma'rûf kimesne medine-i mezbûr mahallâtından Emir Sultan Mahallesi'nde vâki' bâ-hüccet-i şer'iyye mutasarrıf olduğu bir bâb mülk menzîli hâl-i hayâtında kemâl-i 'akd ve sıhhatinde yetmiş beş gurus buna bey' bat-ı kat'i ile men' ve teslîm itmek üzere iken lefifen mukayyed oldukda mülk iftirâsı ile mezbûr dahl [olunmak] icâb itmez iken âhardan Mehmed halife demekle ma'rûf kimesne gelür ve on menzîl mâliki mezbûr Mustafa mukaddemâ senden Mukaddem ben iştirâ itmişdim diyü fuzûlî müdâhale ve mukaddemâ mürâfa'a-i şer' olunduklarından mezkûr müdde'âsını isbâta kâdir olmayub iddi'âsı lağv olunduk şer'an sâbit ve zâhir ve ol-vechile adem müdâhalesi men' birle kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken yine vâki' olmayub ol-vechile ta'addîden hâlî olmadığı ve

bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğn bildirüb hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub zâhir olan ta‘addîsi men‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görüle diyü yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene (1)159

261/2

Karaman Vâlsine Ürgüb (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Ali nâm sipâhî gelüb Niğde Sancağı’nda Uçhisar nâhiyesinde (...) karye ve gayriden üç bin ve Ürgüb nâhiyesinde ism-i Akçaşehir nâm karye ve gayriden dahi üç bin cem‘an altı bin akça tımâr-ı mezbûr Ali’nin üzerinde ve takrî‘e tahammûli yoğiken ism-i Akçaşehir nâm karye ve gayriden üç bin akça bırakılacak mîr-i mîrândan Mehmed tefrîk ve tezkîre ve berât ve gadr olunduğundan gayrı mezkûr Mehmed fevt olmağla tımâr-ı merkûm bin yüz elli yedi senesi Rebi‘u’l-âhire’nin onuncu gününden ser-‘asker sâbık vezîr el-Hâcc Ahmed Paşa tarafından ilhâken ibkâ ve tevcîh olunub virilen tezkîre mûcibince elli dokuz Cemâziye’l âhire’nin yirminci gününde Âsitâne-i Sa‘âdetimden dahi bunlar ve berât ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla karye-i ism-i Akçaşehir almadığın ve gayriden üç bin akça tımârı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince zabt ve evâ’ili Rebi‘u’l-âhire’nin onuncu gününden beru berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı ahz u kabz murâd eylediğin âhardan (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba‘zı kimesneler birbirlerine yekdil ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i berât tımârı mezbûrî zabt ve mahsûl ve tarih-i mezkûrdan beru tahvîl tarihe düşen mahsûl ve rusûmı fuzûlî ahz u kabz ve buna gadr-i küllî eylediğün bildirüb dahl olan üç bin tımâr defter-i hâkânî virilen berât-ı şerîf mûcibince kendüye zabt ve tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî emr dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb müdâhale ile men‘ u def‘ ve tarihi mezkûrdan beru tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmundan fuzûlî aldıkları kendü kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca‘at olundukda dahl olunan üç bin akça tımâr tarihi mezkûrda mezkûr Ali’nin üzerinde olan tımâra ilhâken ibkâ ve mûcibince ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğı mestûr ve mukayyed olunmakda defter-i hâkânî ve berât mûcibince zabt itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

261/3

Kayseriyye Nâ’ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Medine-i Kayseriyyede vâki' müteveffâ Hosun Bey Zâviyesi'nin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bir vech-i iştirâk berât-ı şerîfîmle zâviyedârı ve vakfının mütevellileri olan sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Mehmed ve Seyyid Ahmed ve Seyyid Osman zîde şerefuhum gelüb Kayseriyye Sancağı'nda ve nâhiyesinde karye-i Salur nısf-ı mâlikâne vakf-ı medrese Havvanur Hatun der-Kayseriyye ve resm-i vakf zâviye-i Hosun Bey ve resm-i vakf-ı câmi' olan divân ve 'örfiyyesini tımâr ve yine Kayseriyye nâhiyesinde mezra'a-i Kerhar karye-i Salur halkı eğer mâlikâne-i vakf zâviye-i Hosun Bey divânı tımâr ve yine nâhiye-i mezbûrede mezra'a-i dahi bağı ki karye-i Muncusun halkı eğerler mâlikânenin nısf-ı vakf zâviye-i Hosun Bey ve nısf-ı âhar der-tasarruf ve ele aldığı Hacı ve Karataş nâhiyesinde karye-i Kızılviran Vakf-ı Hangâh Hosun Bey Cemâller Cemâ'ati temekkün idüb karye olmuşdır ve yine nâhiye-i mezbûrda karye-i Mamalar vakf-ı zâviye Hosun Bey Saru Ürekli Cemâ'ati temekkün idüb karye olunmuşdur ve der-karye –i Mamalar cemâ'at olan sınırlu temekkün idüb karye olunmuşdur diyü defter-i hâkânîde mukayyed karyelerinin mâlikâneleri tarafına 'â'id olan mahsûllerinden bunların ber-vech-i iştirâk zâviyedâr ve mütevellileri oldukları Hosun Bey Vakfı tarafına 'â'id olan mahsûllerine âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken ecânibden yine Kayseriyye sâkinlerinden Süleyman ve Ali ve Mehmed ve Halil nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve hevâlarına tâbi' ba'zı kimesnelere istinaden hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i defter-i hâkânî zâviye tarafına 'â'id olan mahsûlün nısf-ı bizim evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere müteveli olduğunuz Seyyid Hosun Bey vakfınıdır diyü peydâ eyledikleri mezbûr vakfiyye ibrâzıyla ta'addî ve müdâhale ve mahsûl vakfının ahz u kabza muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunub salifu'z-zikr ve mezra'aların mâlikâneleri tarafına 'â'id olan mahsûllerinden zâviye-i mezbûreye isâbet iden kânûn ve defter mûcibince zâviye-i mezbûre tarafından ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûrları ol-vechile dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i Amire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa ve mufasala mürâca'at olundukda Kayseriyye nâhiyesine tâbi' Hosun Bey Zâviyesi Vakfı yazıldığı mahalde hâsıl ref'-i mâlikânesinde iki bin dokuz yüz on dokuz akça yazar karye-i Salur ve hâsıl mâlikâne üç yüz altmış akça yazı ile mezra'a-i Kerhal ve hâsıl-ı an hisse-i vakf-ı mezbûr bin iki yüz altmış akça yazı ile nısf-ı mâlikâne-i mezra'a dahi yağma ve senede üç yüz akça yazı ile nısf-ı zemîn-i (...) der-Karataş ve Karataş nâhiyesine tâbi' hâsıl mâlikânedir diyü yedi bin sokuz yüz akça yazı ile karye-i Kızılviran ve Mamalar senede elli akça yazı ile icâre muhavvata ve Hacı Sinan yekûn on iki bin yedi

yüz on dokuz akça ba‘de’l-rakabe şeyh elin âyende ve revendeye sarf oluna diyü defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter olunmuştır ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ yüz yirmi iki nefer re‘âyâ ve yirmi yedi aded zemîn ve hâsıl-ı divânî humus gendüm ve şâ‘ir ve nısf-ı ‘öşr-i kovan ve nısf-ı ‘öşr bostan ve sebze-vât yekûn ma‘a gayrihâ on beş bin dokuz yüz yetmiş üç ve mâlikâne-i gallât gendüm ve şâ‘ir ve nısf-ı ‘öşr kovan ve nısf-ı ‘öşr ve bostan ve sebze-vât yekûn ma‘a gayrihâ on bir bin altı yüz yetmiş altı akça yazı ile Salur nâm karyenin mâlikânesi vakf-ı medrese Havvanur hatun der-Kayseriyye ve bilâ-vakf zâviye-i Hosun Bey ve resm-i vakf cami-i olan bunun ve ‘örfiyye-i tımâr ve divân-i gendüm ve şâ‘ir yekûn üç yüz altmış ve mâlikâne gendüm ve şâ‘ir yekûn üç yüz altmış akça yazı ile mezra‘a-i (...) karye-i Salur halkı kefr mâlikâne-i vakf zâviye-i Hosun Bey divân-ı tımâr ve hâsıl-ı divân gendüm ve şâ‘ir yekûn ma‘a gayrihâ üç bin sekiz yüz ve mâlikâne-i gendüm ve şâ‘ir yekûn iki bin beş yüz yirmi akça yazı ile mezra‘a-i Fadlasun karye-i Mancusun’un halkı eğer mâlikânenin nısf-ı vakfı zâviye-i Hosun Bey ve nısf-ı âhar der-tasarruf verese alduğı dahi ber-mûceb-i defter (...) ve Karataş nâhiyesine tâbi‘ yetmiş nefer re‘âyâ ve birer zemîn ve hâsıl ‘an- [öşr-i] gallât [ve] gendüm ve şâ‘ir ve nısf-ı ‘öşr-i bağ yekûn ma‘a gayrihâ beş bin üç yüz ve mâlikâne ve şâ‘ir ‘öşr-i bağ yekûn ma‘a gayrihâ üç bin iki yüz akça yazı ile karye-i Kızılviran Vakf-ı Hangâh Hosun Bey Cemâlleri Cemâ‘ati temekkûn idüb karye olmuştır ve yine Karataş nâhiyesine tâbi‘ on dokuz nefer re‘âyâ ile karye-i Mamalar ve vakf-ı zâviye-i Hosun Bey ve Saru Yörüklü Cemâ‘ati temekkûn idüb karye olmuştır ve tahtına doksan bir nefer re‘âyâ ile der-karye-i Mamalar cemâ‘ati olan Sınurlar temekkûn idüb olmuştır ve hassı bu diyü divân-ı gendüm ve şâ‘ir ve nısf-ı ‘öşr-i kovan yekûn ma‘a gayrihâ on bin yüz ve mâlikâne-i gendüm ve şâ‘ir ve nısf-ı ‘öşr-i kovan yekûn ma‘a gayrihâ dört bin yedi yüz akça yazı ile defter-i hâkânîde mestûr olduğın üzere defter-i mufassalda muharrir kalemiyle anlar dahi başka başka tahrîr ve defter olmuştır diyü bi’l-fi’l defter-i icmâl olan Mehmed Said dâme mecduhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l Ahir Sene 1159

Konya ve Kayseriyye'den Üsküdar'a Gelince Yol Üzerinde Vâki' Olan Kuzât ve Nüvvâb ve Mütessellimler ve Kethüdâyerleri ve Sâ'ir Zâbitan ve A'yân -ı Vilâyete Hüküm Ki,

Ba'zı mukâta'a-yı ahvâlinden Konya ve Kayseriyye havâlîsinden Âsitâne-i Sa'âdetime gelecek akçanın sâlimen bu tarafa isâline sa'y ve ihtimâm olunmak fermanım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi hazine-i mezbûrenin bu tarafa isâl olunması matlûb olmağla hazine-i merkûm işbu emr-i şerîfimle her kazânızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise emin ve mahsûs-ı mahallere kondurub nicelerde gereği gibi muhafaza ve gelür oldukda yanına kâdir-i kifâye tûfeng-endâz ademler koşub kemâl-i ihtiyât ve basiret üzere hareket iderek emin ve sâlim birbirinize irsâl ve mu'accelen bu taraf-ı isâline cümleiniz sa'y ve ihtimâm ve sarf -ı mezîd dikkat ve ikdâm idüb ma'âzallahu ta'âlâ gailesi çekilecek ednâ-i kusûr ve rahatından ve sermû takayyüd ve nüvvâbından gayetu'l-gaye hazer ve mücanebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Âhir Sene (1)159

262/2

Beyşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

El-Hâcc Hasan zîde kadruhu gelüb ze'âmet-i karyelerinden Beyşehir nâhiyesinde (boşluk) ve tevâbî'-i karyelerini bin yüz elli dokuz senesi Mart'ı enbâsından bir sene tamamına değin zabt ve ta'sîr eylemek üzere ze'âmet-i mezbûr mutasarrıf Seyyid Abdullah zîde kadruhu tarafından memhûr temessûk ile bunun 'uhde ve iltizâmında olmağla kurâ-i mezbûr re'âyâlarının üzerlerine edâsı lâzım gelen aşâr-ı şer'îyye ve rusûm-ı ra'îyyet ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itmek istedikde ashâb-ı ağrâzdan ve (boşluk) nâm kimesneler kurâ-i mezbûr re'âyâları tahrîk ve ihtilâl ve mahsûl ve rusûmun kânûn ve defter mûcibince ahz u kabza muhâlefet ve gadr olduğın bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Âhir Sene (1)159

262/3

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi' Orhanlar nâm karyeden Ahmed bin Mehmed nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûrede mutavattın iken bundan akdem fevt olan el-Hâcc Mehmed bin

Musa bin el-Hâcc Cuma nâm kimesnenin vârisleri olan Nevşehir kazâsı sâkinlerinden Emir Musa er karındaşları Ahmed ve İsmail nâm kimesneler ile müteveffâ-yı mezbûrın zevcileri olan Hanım ve Züleyha nâm hatunlar ve (...) (...) beşe ile bundan akdem beyinlerinden mirâsa müte‘allik münazâ‘at-ı kesîreleri vâki‘ olmağla husûs-ı mezbûre müte‘allik ‘amme-i da‘vâdan birbirlerinin zimmetleri ibrâ ve iskât birle cenâb-ı şer‘den bunun yedine hüccet-i şer‘iyye virilüb bir vechile ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmeyüb ve bu makûle bir def‘a şer‘le görölüb kat‘un nizâ‘ ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle cenâb-ı şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilen da‘vânın tekrâr istima‘ı memnû‘iken mezbûr Ahmed ziyâde eşîrrâdan olmağla zirâ‘at itmeyüb mücerred tama‘-ı hammından nâşî tekrâr müdâhale ve mezbûr ile müdâhaleler men‘ birle kibel-i şer‘den tekrâr yedine hüccet-i şer‘iyye virilmişken dahi mezkûrlar zuhûr ve birbirleriyle müttefik ve mücerred ta‘cîz ve ısrâr ve celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine musallât ve da‘vâ tezvirât idüb ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve ibrâ buna ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmayub gadr-i küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildiğın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi ve hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince ‘amel olunub mezkûrlara hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve hüccet-i şer‘iyye bir dürlü ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb men‘ u def‘ olunmak üzere emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

262/4

Kırşehir ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Tımârı karyelerinden Kırşehir kazâsına tâbi‘ Mucur nâm karyeden harami üzere (boşluk) zîde kadruhu gelüb karye-i mezbûrenin zimmetinde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ve dahi ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkub hassa varub taht-ı kazânızda vâki‘ olan kasabât ve kurâ ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla karye-i mezbûre mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb ol-makûle defter re‘âyâsı oldukları mahallerden kaldırılub kadîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilüb re‘âyâyı hilâf-ı kânûn bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet ve âhara muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere iskân itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

263/1

(Boşluk) ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya ve Kütahya Kazâları Nâ'iblerine Konya Mütesellimine ve Kütahya Mütesellimine Hüküm Ki,

Sen ki Konya nâ'ibi mevlânâ es-Seyyid el-Hâcc Mahmud zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Konya hâricinde vâki' kadîmî Meram Mahallesi ahâlîsi umumen meclis-i şer'a varub bundan akdem mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Derviş Abdurrahman nâm kimesneyi mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Küçük Mehmed ve karındaşı Mehmed ve münîf İbrahim ve Solak Ahmed nâm kimesnelerden on sene mukaddem karındaşı Mehmed'i siz dağa götürüb zayi' eylediniz hayâtı ve memâtı nâ-ma'lûmdır diyü ba'de'l-bedâvi ve ol-nigâr mezbûrlar ile iki yüz guruşa sulh ve mezbûrlardan ve gerek sâ'ir ehl-i mahalleden husûs-ı mezbûr müte'allik dâ'vayı yokdır diyü cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb ve bunlar şer'-i şerîf itâ'at ve intikâl üzere olunub şer'le mürâfa'adan ibâ itmiş değiller iken merkûm Abdurrahman hevâsına tâbi' Mehmed ve Molla Süleyman dimekle ma'rûf kimesneler ile yekdil ve mücerred ihzâr kasdıyla bu sene bunları şer'-i şerîfe da'vet itmenizi Karaman vâlîsi tarafına hillâf-ı inhâ ve teşekkî ve üzerlerine mübâşir gönderüb der-zincir ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken bi-gayr-ı hakk ve fuzûlî bin yedi yüz guruşların ahz ve gadr-i küllî itmeleriyle 'alâ-cânibü'l-terâfu' merkûm mâlda bi'l-defa'at taraf-ı şer'den edâ irsâl olunub ve da'vet -i şer' olunduklarından adem-i itâ'atlarından nâşî firâr itmeleriyle merkûm Abdurrahman der-Kayseriyye mezkûrlar bulundukları mahalde ahz ve şer'le mürâfa'adan vech-i meşrûh üzerinde ahz eyledikleri mezâ-ı mezbûr bin yedi yüz guruş tahsîl ve gerü alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâki'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden bulunduğu mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

263/2

Kayseriyye Nâ'ibine Hüküm Ki,

Sen ki Kayseriyye nâ'ibi mevlânâ Mustafa zîde 'ilmuhusun Sûdde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Nevşehir ma'a Ürgüb kazâsı kurâlarından Mazı karyesi sükkânından ma'lûmu'l-esâmî kimesneler meclis-i şer'a varub karyelerimizi ve civârında medine-i Kayseriyye muzâfâtından Karahisar nâhiyesinde erbâb-ı tımâr karyelerinden bunun karyesi toprağında kimesne tasarrufunda olmayan hâli zâde mabeynde zirâ'at kermi olan bâdî olub zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmi sâhib-i 'arza edâ idüb bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken dahl olunan Bey karyesi ahâlîsinden mütegalibeden Süleyman ve karındaşı Derviş nâm

kimesneler ile Hebel Keşîş ve Acî Yorgakî ve Mihail nâm zimmîler ile yekdil ve hâllerin bin yüz elli (boşluk) senesinde ve çiftçilerin darb-ı şedîd ile darb ve tarlalardan mezru' mahsûlleri itlâk ile ta'cîz itmeleriyle bundan akdem Kayseriyye Mahallesi'nde da'vet -i şer' olunmak mübâşîr ta'yîn olundukda mezbûrlar itâ'at-i şer' olunmayub fetevâ-yı ra'îyyeti dâ'imâ ta'cîz 'adet-i müstemirrelerdir mezbûr minvâl-i muharrir üzere olunduğın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin yedlerinde olan sâhib-i 'arz temessûki mûcibince balta ile açtıkları bâdî kemakân mezbûrlara zabt ve fîmâ-bâ'd zulm ve ta'addîleri men' ve şer'le icâb iden kıymetleri tazmîn ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkî'-i hâli ba'de'l-temessûk 'arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görülüb mezbûrun bu makûle hilâf-ı şer' ve kânûn ta'addîleri bi'l-müvacehe sâbit olur ise men' ve zarârları ba'de's-sübût tazmîn ve vâkî'-i hâli sûret-i sicillâtı 'arz olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

263/3

(Boşluk) Kâdisına ve Karabikâr Mütevellisine Hüküm Ki,

Kıdvetu'l-kuzât ve'l-hükkâm Eskiil kâdısı Mevlânâ Ahmed zîde fazluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb bundan akdem Ereğli Kasabası ahâlîlerinden Cânî Osman ve Cânî Yusuf nâm kimesneler ba'zı töhmet ile mütahham ve kendü hâlâslarıçün devlet-i 'aliyyeme firâr ve yanlarına hâricden ücret ile yirmi nefer kimesneleri tedârik ve ibâtlarından Abdulgaffar zâde es-Seyyid Süleyman ve birâderzâdesi es-Seyyid Halil nâm kimesnelerden kendü nefsleriçün seksen kise akça salyâne idüb aldılar diyü 'arz-ı hâl ve taraf-ı devlet-i 'aliyyemden sen ki Karabekir mütevellisi mûmâ-ileyhsin mübâşîretinle sâdr-ı a'zam çukadârı yediyle fermân-ı 'âlî vürûd ve i'lâm olundukda Ereğli Kasabası sükkânından öteden beru cem'i tezvîrât mürtekib İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne bu sene-i mübârekede hevâsına tâbi' ba'zı karye ahâlîlerinden kimesneleri tahrîk vakfiyyelerinin nizâmına celb ve ehl-i 'arz emn ve rahatı bi'l-küllîye terk ve def' ve ba'zı ehl-i 'arz kimesnelere gadr sevdâsında olmağla hâlâ Konya vâlîsi tarafına mezbûr İbrahim'in gadr eylediği ademler şikâyet ve müdafa'a olması için mübâşîr ta'yîn ve ilhâzen Konya tarafına revân oldukda kendü hevâsına tâbi' Tine (?) karyesi ahâlîsinden öteden beru tezvîrât ile meşhûr birkaç kimesnelerince ehl-i 'ırza tard-ı şitâ(?) sevdâsıyla Konya tarafına revan oldukların Ereğli ahâlîleri 'ulemâ ve sulehâ ve sâdât ve re'âyâ meclis-i şer'a cem' olub mezbûr İbrahim'in ve hevâsına tâbi' refîklerinin keyfiyet-i ahvâlleri vezîr müşârun-ileyh tarafına i'lâm itdirdüklerin İbrahim Efendi Evkâfî'nın niyâzı

ile yâverleri ile Eğirdir Kal'asına kal'abend ve ahvâlini devlet-i 'aliyye'ye vezîr müşârun-ileyhe i'lâm ve refîklerini dahi mutlâk kâdılarının nizâmı için Konya Kal'asına kal'abend ve bir mikdâr cerimelerini alub hâlâs olmalarıyla husûs-ı mezbûrî Gaffarzâde es-Seyyid Süleyman Ağa'dan zuhûr eyledi diyü tekrâren sâdır olan emr-i şerîf ile ta'yîn olunan Karabikâr mütevellisi mûmâ-ileyh el-Hâcc Hüseyin zîde kadruhusun mübâşeretinle Ereğli kâdısına dâhil Süleyman ve Osman oğlu Halil ahz u kabzına mezbûre-i mahallât ve kurâlarında mevcûd 'ulemâ ve sulehâ ve sâdât ve re'âyâ umumen meclis-i şer'a cem' ve cümle müvacehesinde emr celb-i şart feth ve kiraat ve mazmûn münîf cümlelerin ma'lûmı oldukda bundan akdem devlet-i 'aliyyede şikâyet iden Câni Osman ve Câni Yusuf nâm kimesnelerin kasabaları umûrına kat'î i'lâm ve mîrî hâlleri olmayub şikâyetleri hilâf-ı inhâdır ve mezbûr Abdulgaffarzâde es-Seyyid Süleyman ve biraderi Osman oğlu Seyyid Halil ile bundan akdem iki senelik salyâne hesabımızı görüb mezbûrlar zimmetlerinde bir akça ve bir habbe alacağımız zuhûr eylediği hesâbı ile da'vâlarımızdan mezbûr Süleyman ve birâderleri ve birâderzâdesi es-Seyyid Halil'den 'amme-i da'vâdan zimmetleri ibrâ eyledik ve öteden beru Gaffarzâde Süleyman ve birâderleri ve birâderzâdesi es-Seyyid Halil evzâ' ve etvârlarından her birlerimiz hoşnûd ve râzılar esir ve hânedan kadîmden oldukları hasebiyle müceddeden mezbûr Süleyman Ağa'yı cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le ve veresemizin umûr-i husûsuna ru'yet ve vekîl-i nasb eyledik her halden himâye-i vâsiyetde ve mezbûrlar hakkındâ hilâf-ı şikâyet ihtivâ ve 'amel olunmak üzere i'lâm idivir diyü ilhâh ve ibrâm itmeleriyle husûs-ı mezbûre minvâl-i meşrûh üzere olduğına Eskiil kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahi 'ilm-i muhit olmağla mezbûr Süleyman ve Seyyid Halil hakkında olan şikâyete 'amel-i vâkıf olunmayub husûs-ı mezbûr için sâdır olan Emir Halil Paşa'nın mahallinden kayd terkîni ve hilâf-ı inhâ şikâyet iden Câni Osman ve Câni Yusuf nâm kimesneleri vilâyetlerine nefy olunmaları bâbında emr-i şerîf virilmek recâsına Eskiil kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ile Ereğli-yi Karaman kazâsı nâ'ibine Mevlânâ Abdulah ve sen ki Karabikâr mütevellisi el-Hâcc Osman zîde kadruhusun Karaman vâlîsi vezîr müşârunileyh başka başka'arz eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere virilen emrin kaydı terkîn olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye'l-Âhir Sene 1159

264/1

(Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mutesellimine Hüküm Ki,

Medine-i Konya mahallâtından Galle-i Cerb Mahallesi sükkânından mahalle-i mezbûrun 'avârız-ı nukûd mevkûfesinin cümle ehl-i mahalle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le yedinde

olan senedât-ı şer‘iyye mûcibince mütevellisi olan el-Hâcc Halil gelüb mûmâ-ileyhin mütevellisi olduğın vakf-ı merkûm akçasından bin yüz elli (boşluk) senesinden beru yine medine-i Konya sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed bin Veli nâm kimesneyi ‘alâ-tarîku’l-emân vaz‘ olan bir def‘a iki yüz doksan beş guruş ve bir def‘a asl-ı mâl ve murâbahadan sekiz yüz guruş emânet vaz‘ olunub merkûm el-Hâcc Mehmed meblâğ-ı merkûmın bir mikdârı teslîm ve hâlâ zimmetinde sekiz yüz altmış üç guruş bâkî kalub meblâğ-ı mezkûrî defa‘atle taleb ve almak istedikde merkûm ziyâde eşîrrâdan olmağla kemâl-i takayyüdünden nâşî iken ve bel‘ sevdâsına bâkî kalub zimmetinde olan meblâğ-ı mezkûrî virmekde ta‘allül ve inâd ve bundan akdem mezbûr ile mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarından vech-i meşrûh üzere olduğın şer‘an sâbit ve kıbel-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye virilmişken ol-hüccet-i şer‘iyye mugâyir tekrâr edâda ta‘allül ve husûs-ı mezbûr için müte‘addid evâmîr-i şerîf dahi sâdır olmuşken bir dürlü itâ‘at itmeyüb vakf-ı şerîfe gadr eyledikde ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb mezbûrın zimmetinde bâkî kalan meblâğ-ı mezkûr tevliyyeti hasebiyle buna tamâmen alıvirilüb bir dürlü ta‘allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

264/2

Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Mütesellimine Hüküm Ki,

Medine-i Konya mahallâtından Hoca Habib Mahallesi ahâlîsinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb mahalle-i mezbûrede vâki‘ tarîk-i hass kadîminin etrâf-ı selâse yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden es-Seyyid Halim Çelebi bin Mehmed Efendi dimekle ma‘rûf kimesnenin mülk menzîl ile mahdûd ve kapusu tarîk-i mezbûrın içine olub bir vechile alâkası yoğiken tarîk-i hass merkûmın başına kapu vaz‘ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i kadîm tarîk-i mezbûrın mülkine idhâl etmek murâd itmeğle bundan akdem mürâfa‘a-i şer‘ oldukların yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfeye mugâyir mezbûrın ol-vechile tarîk-i hass mezbûre olan müdâhalesi men‘ u def‘ birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken yine memnû‘ ve mündefi‘ olmayub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf tarîk-i hass mezbûrın menzîline idhâl etmek sevdâsında olduğın bildirüb yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görölüb mezbûrın ol-vechile zâhir olan müdâhalesi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için emr-i şerîf yazılmışdır.

264/3

Konya Kazâsı Nâ'ibi ve Mütesellimine Hüküm Ki,

El-Hâcc Mehmed bin Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunun Konya mahallâtından Kalendar Mahallesi toprağında bir mikdâr emlâk olub emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlîfden kânûn üzere tahammülüne göre hissesine isâbet iden ehl-i mahalle ile edâ idüb ziyâde nesne talebiyle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken ehl-i mahalle zuhûr ve kendü tekâlîfleri tahvîk için buna hilâf-ı kânûn ziyâde tahammülü ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle ta'addî itmeleriyle bundan akdem yedinde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince ehl-i mahalle ile mürâfa'a-i şer' olunduklarına mezbûrların ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' men' birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken yine memnû' olmayub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve fetevâ-yı münîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde eylediklerin bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'iyye ve fetevâ-yı münîf mûceblerince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan müdâhaleleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

264/4

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

dergâh-ı mu'allâ'm yeniçerilerinden Altmış Yedi Cemâ'atinin serdengeçdi ağalarından olan Yeniçeri Osman Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb Kayseriyye sâkinlerinden yine yeniçeri serdengeçti ağalarından olan Süleyman Ağa ve İbrahim ve Derviş ve Ahmed Ağa ve Sarı Süleyman ve Yanık Ömer Ağa dimekle mütevarik kimesneler vâki' olan umûr u husûslarımız gör ne mikdâr akça harc ve sarf idersen sana virelim diyü taraflarından bunu tevkîl ve yine Kayseriyye sâkinlerinden Dünger oğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne dahi kefil olmağla bu dahi mezbûrların umûr u husûsların görüb mezbûra götürüb şartı'r-rucû' emirlerine binâ'en kendü mâlından bin yüz elli (boşluk) senesinde bin üç yüz elli (boşluk) gurusu harc ve sarf eylediğin müş'îr yedine virilen senedât-ı şer'i mûcibince mezbûrlardan taleb eyledikde 'askerîlik iddi'âsıyla bi-vech-i şer' dürlü 'illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eylediklerin ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğin bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrların emirlerine mugâyir şartı'r-rucû' masrûfı olan meblâğ-ı mezbûre tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk vekîl olan ta'addî ve muhâlefet iderler ise 'arz olunmak bâbında

hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden zâbitleri ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene (1)159

265/1

Karaman Vâlisine ve Aksaray Kâdısına Hüküm Ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Hatîb Seyyid Abdulnebi zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi ve hareketi olmayub ve üzerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken kasaba-i mezbûre sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden el-Hâcc Abdullah ve karındaşı Hacı Hamza nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub ibâdullaha itâle-i lisân zulm ile isâl mezbûre ‘adet-i müstemirreleri olub muktezâ-yı celilerinden nâşî buna ‘arz ve mücerred ‘ırz-ı fasîdelerin icrâ ve hekt-i ‘ırz kasdıyla hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâd ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun üzerine Konya’dan bölük götürüb buna cemâ‘at-i mezbûr hilâf-ı şer‘-i şerîf ahz ve kaydında ve üzerinde olan yüz otuza cebren ahz ve yirmi günden mütecâviz bunı Karabikâr’a götürüb getir ‘arz ve cebren dokuz yüz kırk gurus alub ziyâde zulm mezbûrların şerr u mekrlerinden emin olmayub ahvâli diğer gün oldıkda ve fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Evvel Sene 1159

265/2

Karaman Vâlisine ve Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Numan ve Seyyid Ali zîde şerefuhuma gelüb Kırşehir Sancağı ve nâhiyesinde karye-i (...) defter-i ‘âtıkde mülk-i mukayyed vâki‘ olmuştır mülkiyyete temessük taleb olundukda vakıfnâme ibrâz eylediler ki vâkıf Mevlânâ Mehmed bin Hacı Tura cem‘i nısfı şayi vâlidesi mine’l nısfû’l- (...) Mevlânâ Şah Mehmed ibn-i celsesine neslen ba‘de neslin ve batnen ba‘de batın ba‘dehu vakf üzere almaduğın Şah Paşa hevâsını timâr diyü defter-i hâkânîde mukayyed ve bunlar vakf-ı mezbûrın evlâdiyyetden meşrûtiyyet üzere berât-ı şerîfimle ber-vech deşt-i mülk mütevellileri olub karye-i mezbûrenin mâlikânesi tarafına ‘â’id olan mahsûlden ber-mûceb-i tashîh vakfa ‘â’id ve râzı olan mülk hisselerinden divân mutasarrıfları olan sipâhîlerin bir dürlü alâkaları yoğiken karye-i mezbûrenin yedi bin akça hevâsını zu‘amâdan Ali nâm za‘imleriyle müştereki kadîmden olmağla mezkûr Ali karye-i merkûmenin dîvânı tarafına ‘â’id olan

mahsûl ve rusûmı müştereğiyle zabta kanâ‘at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ber-mûceb-i tahrîr tashîh mülk hisselerine ‘â‘id ve râzı olan mâlikâne-i mahsûle müdahale ve ta‘allül ahz u kabz sevdâsında olmaya gadr murâd eyledüğün bildirüb defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunub ber-mûceb-i defter-i hâkânî karye-i mezbûrenin mâlikâne tarafına ‘â‘id olan mahsûlden mülk hisselerine emânet iden kendülere ahz u kabz ve za‘im mezbûrın mâlikâne mahsûlüne müdahalesi men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûna recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve deter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Kırşehir nâhiyesine tâbi‘ doksan iki nefer re‘âyâ ve yedi zemîn ve hâsıl ve dîvân-ı gendüm ve şâ‘ir ve ‘öşr-i ketan ve nısf-ı resm-i kovan ve nısf-ı resm-i birer hâne ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ yedi bin ve mâlikâne-i gendüm ve şâ‘ir ve nısf-ı ‘öşr-i kovan ve nısf-ı ‘öşr-i ketan ve nısf-ı birer hâne yekûn ma‘a gayrihâ gallâtının bin üç yüz iki akça yazı ile karye-i (...) dokuz yüz altmış üç tarihiyle defter-i ‘âtîkde mülk-i mukayyed vâki‘ olmuştır mülkiyyet-i temessük taleb olundukda sekiz yüz doksan senesi Cemâziye’l-evvel’in evâili ile müverrah ve murakkam ibraz eylediler ki vâkıf Mevlânâ Mehmed bin Hacı Tura mazmûn-ı vakfiyye ve defter-i icmâlde nısfu’l (...)ve validesi mine’n-nısfı’l-sânî el-mer’i mine’l-mer’ûn (...) âlâ ebnâ el-sulbu’l- med’un Mevlânâ şâh Mehmed benim ‘alâ ebnâ neslen ba‘de nesl ve batnen ba‘de batın benim vakf (...) aslıye el-med’un Şah Paşa diyü mestûr mülkiyemde mukarrer kılınır ve vakfa mukarrer buyurılır tecdid-i emr-i şerîf müfavaza kılındı diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîrâtdan sonra (...) olan karyenin husûs-ı muharrer(...) su‘âl olundukda ellerinde olan temessükât mûcibince bunların hayf olmadığın ol-zemanında zikr olmamağla bu vechile kayd olmuştır diyü cevâb virmekte defâtir-i ‘âtîke müdahalelerince ve temessükât noksân cem‘ idilüb sâbıkan üzere mülkiyyet hevâdarına kayd olan diyü (...) (...) Bir senesi Ramazan-ı şerîfin onuncu gûni tarihli tevzî‘ kalemiyle tashîh olmuştır ve hazır-ı icmâlde karye-i merkûmenin divân yazusunda beş bin akçası ifrâz ve ma‘a gayrihâ on üç bin dört yüz altmış beş akça bir icmâl ve iki bin akçası ifrâz olunmak başka bir icmâl ve icmâl-i evvelin iki yüz on altı akçası ‘âlî ve üç bin sekiz yüz kırk beş akça icmâl âharlar ile birikdirilüb üç yüz bir bin üç yüz yirmi ve yedi akça tarafından yirmi sekiz bin üç yüz yirmi altı akçası Ali veled-i Mustafa ve icmâl-i saniyyenin iki bin akçası Sultan (...) nâm karye ile cem‘ ve yedi bin beş yüz akçalık işbu Mustafa musaffi kaydından olduğu ‘arz olundukda mutasarrıf Ali’nin hısmı nâ-mevcûd (...) vakfından Mustafa üzerinde ve icmâl-i mezbûrların bâkîleri kaydlarından olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî karye-i merkûmenin mâlikânesinde ber-mûceb-i tashîh tahrîr olunub

kendülere ‘â’id ve müdâhale olan mülk hisselerinden divânesi mutasarrıflarında alâkaları olmamak iktizâ eyledüğün bi’l-fi’l muzıru’l-hâl olan Mehmed Sa’id dâme mecduhu i’lâm itmeğin defter emini ‘arz mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

266/1

Karaman Vâlsine ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya’da vâki‘ Karatay-ı Kebîr Medresesi evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi’l-fi’l berât-ı şerîfimle müderrisi ve mütevellisi olan Mevlânâ Abdullah zîde ‘ilmuhu gelüb bunun ceddi salâtîn-i mâziyye temlîk ile kasaba-i mezbûrede vâki‘ yerlerinin tasarruf ve gallesin mutlâk evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve ahvâl-i vakıfdan ba’zı kimesnelerde vakf ve şart ve hâsıl olan mahsûlu ancak şartu’l-vusûl vakıfdan olanlara vefâ ider iken ve ahvâl-i vâkıfdan olmayan icâre ba’zı kimesneler hilâf-ı şart-ı vâkıf birer tarafıyla muhaddis ve sû-i ihdâs ve mütevellî mezbûrî vakfında müsa’ade yoğiken hilâf-ı şart-ı vakf muhaddis vazîfe talebiyle ta’addî ve rencîde eyledüklerin ve bu bâbda yedinde vakfiyye-i ma’mûlun-bihâ ve sâ’ir senedât-ı şer’iyyesi olduğın bildirüb ve yedinde olan vakfiyye-i ma’mûlun-bihâ ve sâ’ir senedât-ı şer’iyyesi mûcibince mezbûrların ol-vechile hilâf-ı şart-ı vakıf ta’addîleri men‘ u def’olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Receb Sene 1159

266/2

Karaman Vâlsine ve Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

Medine-i Konya’da vâki‘ Karadağ Sagîr Medresesi Vakfı’nın evlâdından Abdullah gelüb ceddi medine-i mezbûrda selâtîn-i maziyye temlîk ile olan vakfdan tasarruf ve gallesin evlâdına ve evlâd ve evlâdına vakf ve şart ve bu evlâd olub vâkıfdan nevbet tasarruf kendüye intikâl itmeğle ber-mûceb-i şart-ı vakf zabt itmek istedikde ecânibden Mehmed Emin nâm kimesne fuzûlî zabt ve bunda kuvvet olmağla oğlı (boşluk) nâm kimesne tegallüben zabt itmişdi bir daha zabt iderüm diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf müdâhale ve ta’addî üzere olub ve bu bâbda yedinden vakfiyye-i ma’mûlun-bihâsı ve sâ’ir senedât-ı şer’iyyesi olduğın bildirüb vakfiyye-i ma’mûlun-bihâsı mûcibince şer‘le görölüb şart-ı vakıf edâ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf vakfa bir şart vâkıf-ı mezkûre ta’allül ve muhâlefet ve tereddüd ve muhâlefet itdirilmemek hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Karaman Vâfisine (Boşluk) Kâdısı ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya Kal'ası dizdârı olan Receb zîde hıfzıhu mektûb gönderüb Konya Sancağı'nda Konya kazâsı muzâfâtından Gilisıra nâhiyesinde karye-i Haramzâde Mahmudlu Cemâ'ati mütemekkinlerdir ve gayriden bin altı yüz akça gedik tımâr ile Konya Kal'ası mustahfızlığına berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan Halil nâm mustahfız üzerine edâsı lâzım gelen der-defter edâ idüb ve gedik tımârının baş kalemi olan iki bin beş yüz akça yazar karye-i Haramzâde ve dokuz bin altı yüz akça yekûn dâhilinde olan kurâ ve mezârî' Havass-ı hümayûnum ile mezkûr mustahfız Halil'in ve yine Konya kazâsı muzâfâtından Sahra nâhiyesi'ne tâbi' mezra'a-i Sarıca bir düstûr-ı fermân diyü iki yüz akça yazı ile mukayyed mezra'a dahi müntakillen mezkûr Halil'in kayd u berâtına dâhil olmağla karye-i Haramzâde Mahmudlu cemâ'ati mütemekkinlerdir diyü iki bin beş yüz akça yazı ile mukayyed karye ile dokuz bin altı yüz akça icmâline dâhil olan kurâ-i Havâss-ı Hümayûn'um mutasarrıfı olan (boşluk) zîde kadruhu ile zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmundan bin dört yüz akça hissesine isâbet iden ahz u kabz murâd eyledüğün Hass-ı Hümayûnum mutasarrıfı Hass-ı Hümayûn mülhakâtından olan sekiz bin iki yüz akçaya isâbet ideni almak kanâ'at itmeyüb ziyâdeye tecâvüz ve mustahfız merkûmun bin dört yüz akça hissesine isâbet iden mahsûl ve rusûmı dahi tegallüben ahz u kabz eyledüklerinden gayrı merhûm ve mağfûrun-lehu Sultan Selim Han aliyyu'r-rahmân ve'l gufrân cem' ve 'imâreti evkâfı mütevellisi tarafından mülhem olanlar merhûm müşârun-ileyhin evkâfı karyelerinden Karacadağ nâhiyesinde karye-i Sarıca ve berât-ı mugâyir zimmî karye diyarı diyü üç bin dokuz yüz altmış üç akça yazı ile mukayyed karyeyi zabta kanâ'at itmeyüb mustahfız mezbûrın müstakıl kaydı dâhilinde Sahra nâhiyesine tâbi' iki yüz akça yazısı olan Sarıca mezra'asında hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve senin alâkanda yoktur vakfınıdır diyü tegallüben zabt etmek bu dahi karye-i Haram ve dokuz bin altı yüz akça yekûn dâhilinde olan kurâ ve mezârî'nin mahsûlât ve rûsûmâtından bin dört yüz akça hissesine isâbet iden hass-ı mezbûr mutasarrıfından ber-mûceb-i defter-i hâkânî taleb eyledikde hissesine isâbet ideni virmemek için yekûn mezbûra dâhil karyelerin cümlesi Havass-ı Hümayûn mülhakâtındandır senin alâkan yoktur diyü ta'allül ve muhâlefet ile mustahfız merkûm gadr eylediklerin bildirüb Sahra nâhiyesine tâbi' iki yüz akça yazısı olan Sarıca mezra'asına merhum müşârun-ileyhin vakfı mültezimi olanların müdâhaleleri men' u def' ve müntakillen mezkûr Halil'e ve Gilisıra nâhiyesine tâbi' karye-i Haramu'l-

mezbûre ve dokuz bin altı yüz akça yekûn dâhilinde olan kurâ ve mezârî‘ dahi hassa mutasarrıfı ile mustahfız mezbûre zabt ve yekûn mezbûre dâhil kurânın vâki‘ olan mahsûl ve rusûmundan bin dört yü akçaya isâbet iden mahsûl ve rusûm ile Sarıca mezra‘a-i cümle mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hass-ı hümâyûn mutasarrıfı ve mültezim vakfında defter-i hâkânîye mugâyir müdâhaleleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına ‘arz ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca‘at olundukda Sahra nâhiyesine tâbi‘ hâsıl-ı an-‘öşr-i gallât ve salârı gendüm ve resm-i tapu ve deştiyânı yekûn ma‘a gayrihâ iki yüz akça yazı ile mezra‘a-i Sarıca zer-düstûr-ı fermân diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Gilisıra nâhiyesine tâbi‘ iki bin beş yüz akça yarar karye-i Haramzâde Mahmudlu Cemâ‘ati mütemekkinlerdir ma‘a gayri dokuz bin altı yüz akça yekûnundan bin dört yüz akçası ifrâz ve mezra‘a-i Sarıca el-mezbûre ile birikdirilüb bin altı yüz akça yazı ile Konya Kal‘ası mustahfızına mahsûs bir gedik tımâr ve tamâmen mezkûr Halil’in üzerinde olub ve yine karye-i Haramü’l-mezbûrenin dokuz bin altı yüz akça yekûnundan sekiz bin iki yüz akçası ifrâz ve medrûs kal‘ası mustahfız yine mahsûs on aded gedik tımârlara tevzî‘ ve taksîm ve ba‘dehu kal‘a-i mezbûrenin lüzûmı olmağla bin seksen bir tarihinde tevkî‘i kalemiyle hass-ı hümâyûna ilhâk olmak üzere tashîh olunub ve Karacadağ nâhiyesine tâbi‘ beş nefer re‘âyâ ve hass-ı tahtında gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve resm-i tapu zemîn ve deştiyanı yekûn ma‘a gayrihâ üç bin dokuz yüz altmış üç akça yazar karye-i Sarıca ve berât müfrez ‘an karye-i Karaviran diyü kurâ-i sâ‘ire ile defter-i hâkânîde mestûr olduğı üzere merhûm Sultan Selim Hân aliyyu’r-rahmân ve’l-gufrân cem‘i şerîf ve ‘imâreti evkâfından olmak üzere defter-i evkâfda olduğı muharrir kalemiyle tahrîr olunmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî bilâd-ı zikr olduğın vechile Haram nâm karyenin dokuz bin altı yüz akça yekûnundan bin dört yüz akçasıyla iki yüz akça yazı ile mugâyir olan Sarıca mezra‘ası müstakilen mustahfız mezkûr Halil tarafından ve yekûn mezbûrdan sekiz bin iki yüz akçası dahi Havâss-ı Hümâyûn tarafından ve Karacadağ nâhiyesinde Sarıca nâm karye dahi vakf-ı mezbûr tarafından zabt olunmak iktizâ eyledüğün emâneti ve el-mezbûr ve ol-kadîm bi’l-fi‘l defter emini olan Mehmed Seyyid dâme mücerred ‘ırz itmeğın mûmâ-ileyhin ‘arz mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Cemâziye’l-Âhir Sene 1159

267/1

Karahisar-ı Develü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Musa Beşe demekle ma'rûf kimesne gelüb Karahisar-ı Develü kazâsında cadde yolu üzerinde vâki' hân bunun mülkiyyet üzere mutasarrıf olduğu hân mürur [u] eyyâm ile harabe-i müşrif olub mürûr u ubûr iden enbâ'ısıyla iktizâsı olub ibâdullah'a tâbi' olmağla hâlinde müceddeden ta'mîr ve termîm ve derûnunda ikâmet ve bey' ve şerr idüb hân-ı mezbûr kimesneye zarâr-ı şer'îsi olmayub dahl icâb itmez iken ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler bi-vech-i şer' müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadukların bildirüb bi-vech-i şer' müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene 1159

267/2

Konya Kazâsı Civârında Vâki' (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Medine-i Konya sükkânından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ma'lûmu'l-esâmî kimesneler gelüb bunlar medine-i Konya'da vâki' Vadi Meram nâm mahalden cereyân iden tahrîk üzerinden mebni diğer handan diğer müncebirleri olub kendü hâllerinde olmalarıyla kimesneye hilâf-ı şer'-i şerîf ve ta'addîleri ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmayub bir vechile rencîde ve remîde olmak icâb itmez iken hâlâ Konya nâ'ibi olan (boşluk) nâm nâ'ib siz mukaddemâ medine-i Konya ahâlîleriyle beyyinlerinizde cereyân iden diğer hanlarınızda 'asker için nâ'ib sâbıkan hadem-i hüccet almak üzere bir mikdâr akça virmişsiz bana dahi ol-mikdâr akça virin diyü hilâf-ı şer' ve kânûn ve bi-gayr-ı hakk ol-vechile akça talebiyle ta'addî eylediğin bildirüb hilâf-ı şer' ve kânûn ve bi-gayr-ı hakk ol-vechile akça talebiyle ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene 1159

267/3

Kayseriyye Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Musa bin Sarı Hüseyin nâm kimesne gelüb bunun Kayseriyye kazâsına tâbi' Tavanassun(?) nâm karye sâkinlerinden haberli uşağı demekle meşhûr Serkez ve Kosti nâm zimmîler zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinde ber-mûceb-i temessük üç bin gurus alacak hakkı olub beher sene dört yüz gurus virmek üzere kul ve ta'ahhüd itmişler iken bu mesafe ta'yîn olan beyde sâkin olmağla ol-vakitden beru bir akça veresiye virmeyüb zimâm-ı mürûr itmeğle edâda ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb şer'le görölüb

meblâğ-ı mezbûr tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene (1)159

267/4

Konya Kazâsı Civârında Vâki' Mevlânâ (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Konya'da vâki' Ali Cenab Mahallesi'nin 'avâriz-ı nukûd mevkûfesinin mütevellisi olan Halil zîde kadruhu ile mahalle-i mezbûre ahâlîsi gelüb tevliyyet-i mezbûrın bir mahalde kaydı olmayub bir sene muhasebesi görüldükde kânûn üzere on iki akça imza harcını ve yirmi beş akça hüccet harcını edâ idüb ziyâde talebiyle ta'cîz olunmak iktisâb itmez iken Konya'da nâ'ib olanlar kânûn almağa kanâ'at itmeyüb andlık alurum diyü cebren diledikleri kadar akça alub gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb her sene muhasebesi görüldükde kânûn üzere on iki akça imzayı ve yirmi beş akça hüccet virildikden sonra ziyâde talebiyle rencîde itirilmemek bâbında emr-i şerîfim zaruriyeti istid'â ve Divân-ı Hümâyûn zümre-i mahfûz olan kuyûd-ı ahkâm tebettübüm olundukda mahalle-i mezbûrenin 'avâriz-ı nukûd-ı mevkûfesinin bundan akdem Hacı Mehmed nâm kimesne müteveli ve Süleyman nâm kimesne nâzırı olmak üzere 'askerîden berât ittirdüb ve merkûmlar mâl-ı vakf ıtlâk ve izâ'at itmeleriyle mahalle-i mezbûr 'avârizı mevkûfesi kadîmden беру kimilerin re'y ve ma'rifetleriyle ru'yet üzere gelmiş ise yine ol-vechile ru'yet olunmak için 'askerîden virilen tevliyyet ve nezâret kaydları ref' ve terkin olunmak üzere elli sekiz Receb'inde emr-i şerîf virildük mestûr ve mukayyed bulunmağın husûs-ı mezbûr kânûn olan mevâ'id den olmağla kânûn üzere emr-i şerîfim tahrîr bâbında iftihârul-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fîl Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i'lâm mücebice kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene 1159

268/1

Karaman Vâlîsine (Boşluk) Kâdısı ve İshaklu Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

İshaklu kazâsına tâbi' Yakasenek nâm karye sâkinlerinden Ali ve İbrahim ve Mahmud ve Mehmed nâm kimesneler Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Hindi Süleyman nâm kimesnenin mûrisi bundan akdem karye-i mezbûre toprağında cebren katl olunub ve katili na-ma'lûm olmağla kassâm ve diyeti şer'an karye-i mezbûre

ahâlîlerinden lâzım geldiğine fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyye virililüb ve bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Yahya Beşe ve İmâm Molla Mustafa ve Murad Koca oğlu Hüseyin ve Hacı kâdir oğlu Mansur nâm kimesnelerin bunlara garaz-ı dünyevileri olmağla mücerred edâyı 'ırz sevdâsıyla kıbel-i mezbûrun katilleri bunlardır diyü gûna-gûn ifk u iftirâ ve hevâlarına tâbî' ba'zı mütegalibe ve mübâşir ve ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bunları ahz ve üç ay habs ve cebren ve kahren bin guruşın gasb u garet itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' oldukların vech-i meşrûh üzere olduğın şer'an sâbit ve meblağ-ı mezbûrı bunlara edâ birle kıbel-i şer'den mezkûrlara tebettüb ve bunların yedlerine hüccet-i şer'îyye virilmiş iken mezkûrlar kemâl-i mertebe inâd üzere olmalarıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim itâ'at eylemediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetevâ-yı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Evâ'il-i Şehr-i Receb Sene 1159

268/2

Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor Kasabası sâkinlerinden Numan nâm kimesne gelüb nefsi-i Bor'da vâki' esbâb sultan dimekle meşhûr at değirmenin sekiz sehiminden bir sehim bunun cediti Ebu Ali dedenin mülki olup ve yedi sehim Sultan Alaaddin ve (boşluk) vakıflarının vakfiyye-i ma'mûlun-bihâları mukayyed akarâtdan ve zikr olunan bir sehim değirmen hissesine bu eben 'an-ceddin mutasarrıf olup bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken hâlâ vakf-ı değirman mezbûrın vakfiyye ma'mûlun-bihâ mûcibince yedi sehim-i merkûman mütevellileri zabta kanâ'at itmeyüb bunun mülkiyeti üzere eben 'an-ceddin mutasarrıf olundukda bir sehim fuzûlî zabt idüb gadr eyledüklerin bildirüb şer'le görölüb alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâ'il-i Receb Sene 1159

268/3

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Bor ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Bor mahallâtından Orta Mahallesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid İshak zîde şerefuhu ile Süleyman nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken eşirrâdan Makne nâm zimmî zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl kasdıyla bundan akdem babası Tamus nâm zimmînin biriniz dahi tutub ve birinizde (...) bıçak ile darb ve katl eyledi diyü da‘vâ ve mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarından müdde‘âsı mesfûrun şer‘an sâbit olmayub mu‘ârazadan men‘ birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken mesfûr mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve hilâf-ı şer‘-i şerîf nizâ‘dan hâlî olmadığın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ta‘addî men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâ’il-i Receb Sene 1159

268/4

Konya Nâ’ibi ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Medine-i Konya’da vâki‘ Sırçalı Medresesi’nde ber-vech-i iştirâk mütevellileri ve müderrisi olan Halil ve Veleddin ve Hüseyin ve Seyyid Emrullah ve Seyyid Mustafa zîde ‘ilmuhum gelüb Konya kazâsı muzâfâtından Sahra nâhiyesine tâbi‘ Kazburnı Deyneği(?) nâm vakf-ı mezra‘anın mümtâz ve mu‘ayyen hudûdî dâhilinde kadîmden beru ‘öşr ve resmi medrese-i mezbûr tarafından alına gelen ma‘lûmu’l-hudûd yerlerin ‘öşr ve resmine âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken civârlarında vâki‘ erbâb-ı tımâr karyelerinden (boşluk) nâm karyenin sipâhîleri olan (boşluk) ve (boşluk) nâm sipâhîler zuhûra gelüb ol-yerler tımârımız karyeleri toprağındandır diyü ‘öşr ve resmine fuzûlî müdâhale ve ta‘addî üzere oldukların bildirüb ol-yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmîsi üzere medrese-i mezbûr tarafından ahz u kabz itdirilüb sipâhî-yi mezbûrların hilâf-ı kânûn ve kadîm-i mugâyir mürâfa‘a-i şer‘ men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Receb Sene 1159

269/1

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve (Boşluk) Kâdısına ve İshaklu Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

İshaklu kazâsına tâbi‘ Yakasenek nâm karye sâkinlerinden Ali ve Aîşe nâm sagîrlerin vasîleri olan Kezban nâm hatun ile Mehmed ve Hasan ve Mustafa nâm kimesneler Sûdde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb sagîrlerden merkûmenin vâlideleri ve merkûmların karındaşları İsmihan nâm hatun bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i mezbûre toprağında kimesnenin mülki olmayan hâlî bir de cârihâ katl olunub ve katli nâ-ma‘lûm olmağla kassam ve diyeti şer‘an karye-i mezbûre ahâlîlerinden lâzım gelmişiken ba‘zıları hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet üzere oldukların ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe ve kıbel-i şer‘den yedlerine hüccet- şer‘iyye virildüğü bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mücebberince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnûm recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Receb Sene 1159

269/2

Karaman Vâlisine Pirlevganda ve Bozkır ve Aladağ Kâdılarına ve Konya Nâ’ibine Hüküm Ki,

Bozkır kazâsı ahâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi sâ’ir ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ ve hareketleri olmayub ve üzerlerine dahi şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Konya sâkinlerinden hâlâ Kılıç Ali ve Pirlevganda kazâsı sâkinlerinden Emir oğlu Abdullah ve Kel Ahmed ve Baturtaya Şatır Ali ve Aladağ kazâsı sükkânından Abdullah ve Kara Osman oğlu ve Gök İbiş ve Bozkır’da Halil demekle ma‘rûf şakîler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi‘ eşkıyâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk üzerlerine gelüb ehl u ‘iyâllerine ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz eylediklerinden mâ‘adâ kırk elli bin guruslukdan mütecâviz akça ve eşyâların gasb u garet ve ziyâde gadr eylediklerin ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ’is oldukların bildirüb mahallinde şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk gasb olunan akça ve eşyâları tamâmen tahsîl ve alıvırilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Receb Sene 1159

269/3

Kırşehir ve (Boşluk) Kâdılarına ve Kırşehir Sancağı Mutesellimine Hüküm Ki,

Kırşehir kazâsına tâbi‘ Çağırğan nâm karye sâkinlerinden Ömer Beşe demekle ma‘rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ kimesne[ye] vaz‘ ve ta‘addîsi yoğiken yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Başak karyesinde sâkin bâ‘de Ali oğlu Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub nehb emvâl ve ‘adet-i müstemirresi olduğundan hevâsına tâbi‘ dört beş nefer nâzır ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde Kostantiniyen Batur iken nısf-ı eyâlet basub üzerlerine hücum ve bir teminât ve bir har kuşak virdim ve bir astar ve sâ‘ir ma‘lûmu-l-mikdâr sen nehb u garet itdüğün mâ‘adâ başını üç yerinden cerh ve bin yüz elli yedi senesinde dahi yirmi arpa otlağını ihrâk-ı bi’n-nâr idüb ol-vechile gadr ve zulm ve ahvâl diğer gûn olduğın bildirüb şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldığı teminât ve bir cürm ve bir hasâr ve astar ve sâ‘ir eşyâsıyla ihrâk-ı bi’n-nâr itdiği otlağının kıymeti alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Receb Sene (1)159

269/4

Larende Kâdisına Hüküm Ki,

Larende Kasabası ahâlîsi gelüb yine kasaba-i mezbûreden sâdât ve yeniçerilik iddi‘âsı olan ma‘lûmu’l-esâmî kimesnelerin kasaba-i mezbûre toprağında bil’fi‘il zabt ve tasarruflarında tekâlîf almak icâb ider hâneye bağlı emlak ve arâzîleri olmağla ‘avâriz ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîflerine tahammüllerine göre hisselerine düşen tekâlîf taleb olundukda biz sadât ve yeniçeriyüz diyü vormeyüb vezîr himâyelerinde olanlara dahi virdirmeyüb hilâf-ı kânûn hisselerine düşen tekâlîfî bunlara çektirüb gadr eylediklerin ve husûs-ı mezbûr ve meşrûh üzere olduğın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Mustafa zîde fazluhusun sen dahi ‘arz eyledüğün bildirüb ‘avâriz ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîflerine tahammüllerine göre hisselerine düşen tekâlîfî bunlar ile tamâmen edâ itdirilüb hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Receb Sene 1159

269/5

Karaman Vâlîsine ve Eskiil ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

dergâh-ı mu‘allâ’m müteveffiyelerinden Safiye Sultan zâde Ebubekir zîde mecduhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmet-i aklâmından Eskiil kazâsına tâbi‘ Bağbasan ve

(...) ve Özencek ve tevâbî'î karyelerin Konya sâkinlerinden Soğanyememoğlu (boşluk) nâm kimesnenin on iki ve on üç ve on dört senelerinde ikişer yüz ikişer guruşa der'uhde ve iltizâm ve mezbûr dahi iltizâm ve maru'z-zikr senelerde tımârî karyeleri zabt ve aşâr-ı şer' ve sâ'ir hukûk ve rusûmı ahz u kabz idüb ba'de'l-iltizâmında buna bir nesne virilmemekle bundan akdem mûmâ-ileyhin tarafından irsâl eylediği idâmesi ma'rifetiyle tefahhûs ve minvâl olundukda mezbûr zikr olunan senelerde kurâ-i merkûm zabt ve mahsûl ve rusûmı ahz eylediği taraf-ı şer'den i'lâm olunmağla zimmetinde olan ol-mikdâr gurus hakk taleb eyledikde edâda ta'allûl ve muhâlefet üzere olduğın ve mezbûrân kazânızda firârlu olduğın ve tarafından fevt ve Habib Beşe oğlu Ali Bey demekle ma'rûf kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb bulunduğ mahalde şer'le görölüb zimmetinde olan ol-mikdâr gurus hakkı tamâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûre alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene 1159

269/6

Eskiil ve (Boşluk) Kâdılarına Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Yusuf zîde kadruhu gelüb bunun Eskiil kazâsı ahâlîsinden İsa Ağa ve Ahmed Bey ve Topal Osman oğlu İsmail ve Deli İbrahim ve Bey oğlu diğer İsmail ve karındaşı Hüsrev ve Sofi Koç oğlu İbrahim ve Sofi Koca oğlu İshak ve Mürde Hasan ve Tavi karında[ş] Mehmed Ağa ve Ahmed Çavuş ve Receb ve Osman Ağa ve Şuhud İsa Köse Mücerred Osman kethüdâ ve Uzun diğer İsmail ve Ömer Ağa ve Mahmud Efendi ve Monla Murtaza ve Mahmud Beşe ve Kabak Fudel (...) (...) Mehmed ve Hanifi oğlu İbrahim demekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde yedlerinin kifâyetleriyle bâ-temessük bin yüz elli (boşluk) senesinden beru dört yüz elli gurus alacak hakkı olmağla defa'atle müdahirlerine taleb ve almak istedikde mezbûrlar meblâğ-ı merkûmı virmekde ta'allûl ve gadr eylediklerin ve mezbûr taht-ı hükümet ve kazânızdan mürûr ve gadr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer'le görölüb ber-mûceb-i temessük zimmetinde şer'le sâbit ve müteveccih olan ba'zı mezbûrlardan bahâne ve tahsîl ve bilâ-mezbûr alıvirilüb ta'allûl ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görölme için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

270/1

Ereğli-yi Karaman ve Niğde Kâdılarına Hüküm Ki,

Şerîfe Fatma nâm hatun gelüb Aksaray ahâlîsinden müteveffâ es-Seyyid İsmail ve berâtını zevc-i metrûkileri Meryem ve Hatice ile olan Sığarı Ali ve Ahmed ve Emine ve Aşre ve Aişe'ye ba'de'l-inhisâr zevceleri mezbûr bunun taraflarından vekâlet ve sığar-ı mezbûrunun vasîleri olduğunu iddi'â iden müteveffâ-yı mezbûrın kız karındaşı Cennet Hatun ile yine Aksaray sâkinlerinden reybleri olan altı nefer sığarın vasîleri müdde'a mezbûre Şerîfe Fatma mahfil-i şer'inde Aksaray'da me'zun bi'l-fenâ olan Yusuf ve câmi'i kebîr hatîben es-Seyyid Abdullah muvacehelerinde mezbûre Cennet Hatun ber-minvâl-i muharrer vasîleri olduğu sığar mezbûrının babaları karındaşım müteveffâ-yı mezbûrın hayâtında karındaşım mezbûr ile Ceddin oğlu Musa ve Uzun oğlu Hacı Abdurrahman'ın ıslah-ı nefslereçün Konya Kal'asına kal'abend olmak üzere sâdır emr-i şerîfim mûcibince Konya vâlîsi tarafından mübâşir ta'yîn olunan selam ağası İbrahim zîde kadruhu üç nefer mezbûrunu getürmek esnâsında olduğundan mezbûrân Yusuf ve es-Seyyid Abdullah 'ırz-ı fasîdelerine mugâyiren a'yân -ı vilâyet ile infâk ve karındaşım mezbûr mahalleye ihzâr ve şâhid-zûr peydâ ve karındaşım mezbûr üzerine hilâf-ı vâki' katl-i ibât itdirüb ba'de'l-hükm karındaşım mezbûr kethüdâyeri kanâ'atinde boğdudub katl itdirmeleriyle mûcibince mezbûrlarından da'vâ ve mezbûr Şerîfe Fatma dahi ber-minvâl-i muharrer selam ağası İbrahim husûs-ı mezkûr için Aksaray'a geldikde hatîb mezbûr yanında olmağla oğullarım Emir Ağazâde el-Hâcc Abd[dullah] ve sâ'irlerçün mukaddemâ bi-gayr-ı hakk şütüm ve katl kasdıyla üzerlerinde hücum eylediklerin ityân itmişidin diyü hilâf-ı vâki' 'arzlarına binâ'en fâillerin nehb u garet olunmak üzere fermân-ı 'âlî sâdır olmuşdı diyü hilâf-ı vâki' feryâd ve yanında bulunan levendât menzîlimizi basub benim vasîleri olduğım sığar mezbûrunun on kiselik emvâl ve eşyâmızı yağma ve garet itdirmeğle bâ-vasî taleb iderim diyü da'vâ lâkin mezbûrânın ber-minvâl-i muharrer vekâlet u vesâyetlerine şâhidleri olmayub ve takrîr-i meşrûhları dahi müceb-i zaman olduğundan gayrı sâdır olan fermân-ı 'âlî imtinâ'dan tarafının yedlerinde olan mütevârid senedâta nazâr olundukda mazmûnları tarafının müdde'alarını münâkıs ve tarafının hüsn-i hâl ve sû-i hâllerini nâtıklar olmağla hakikat-i hâl gereği gibi ve vakf-ı tahsîli müte'essir olduğundan gayrı tarafının şâhidleri dahi mahallinde olmağla ba'de'l-menâzi husûs-ı mezbûre siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhumasız işâret Şeyhü'l-İslâm'ı ile mevâlî ta'yîn ve çavuş mübâşeretiyile tarafeyn Ereğli-yi Karaman mahkemesine ihzâr ve huzûrunuzdan vâki'-i şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak üzere tarafeyn râzı ve ittifâk itmeleriyle vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim recâsında oldukların Rumili kazâskeri şer'iyatçısı kıdvetu'l-'ulemâ'i'l-muhakkikîn mevlânâ Hafız Mehmed zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğın i'lâm mûcibince emr-i şerîfim

sudûrunı bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm müftîyyu'l-enâm Mevlâna Mehmed Emin edamallahu ta'âlâ fazluhu işâret itmeleriyle işâretleri mûcibince fuzûlî ta'yîn olunmak bâbında fermân-ı âlişân yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene 1159

270/2

Karaman Vâlisine ve Ereğli ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Safiye Sultan zâde Ebubekir zîde mecduhu gelüb Konya Sancağı'nda ve Ereğli-yi Karaman nâhiyesinde Bağbozan nâm karye ve gayriden on üç bin sekiz yüz akça berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerinden mâru'z-zikr Bağbozan ve (boşluk) ve (boşluk) ve tevâbî'i karyelerini bin yüz elli altı ve elli yedi ve elli sekiz senelerini beher senede ikişer yüz ellişer gurus Konya sâkinlerinden Veli nâm kimesneye der'uhde ve iltizâm ve mezbûr dahi iltizâm ve zikr olunan senelerde tımârı karyeleri zabt ve ta'sîr ve mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz ve makbuzı bunun iltizâmına bâkî olmuşken mezkûr Veli mücerred tama'-ı hâmmından nâşî zararım vardır diyü bunun iltizâmından mûmâ-ileyhe bir nesne vermeyüb dürlü 'illet ve bahâne ile edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğın bir tarafından Fazıl Beşe oğlu (boşluk) nâm kimesneye vekîl eyledüğün bildirüb mahallinde şer'le ba'zı kimesnelerden ba'de'l-makbuzı sinîn-i mezkûrun niyet-i makbuzını zâhir ve eşkâr olunduktan sonra mezkûr Veli'nin bunun aklâmından zimmetinde müteveccih ve sâbit olan hakkı tamâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra bi-kusûr alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdır diyü yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene 1159

271/1

Eskiil Kâdısına Hüküm Ki,

Eskiil kazâsına tâbi' Bağlıca nâm karye sükkânından Seyyid Ali ve Seyyid Ahmed ve Seyyid Osman ve Seyyid Şaban nâm karındaşlar ile hemşireleri Fatma ve Su ve Şâh ve Rukiye nâm hatunlar Eskiil kazâsına tâbi' İnegaziler nâm karye sükkânından şekâvet ile meşhûr Abdulhalim nâm şakî kendi hâlinde olmayub muzırru'n-nâs ve Abdullah'ın emvâl ve eşyâsını nehb u garet ve katl-i nüfûs itmek 'adet-i müstemirresi olduğından bundan akdem mezbûrdan Sultanhanı nâm derbendde sâkinler iken mezbûr Abdulhalim yine İnegaziler karyesi sâkinlerinden Uzun oğlu Ahmed ve sâ'ir rûfekasıyla yekdil ve yekcihet ve han-ı mezkûrı ve civârında vâki' Mehmed Beylü ve Eşmekaya nâm karyeleri ber-vech-i

vakf basub birkaç nefer kimesneleri hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk katl ve emvâl ve eşyâlarını nehb u garet eylediklerinden kurâ-i mezkûre ahâlîleri iltimâslarıyla Konya mütesellimi ma‘rifetiyle ihkāk-ı hakk olunmak için mukaddemâ emr-i şerîf sâdır olmuşken adem-i itâ‘at ile icrâsı mümkün olmaduğın i‘lâm olunmakdan nâşî mezkûr Abdulhalim’in Samsun Kal‘asında kal‘abendciden dahi tekrâr emr-i şerîfim sâdır olub sâkin şakî mezkûrun mu‘ayyen keşîde ve hevâdârları olduğundan bir vechile icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iyye ve tekayyüz evâmir-i şer‘iyye der-i ahkâmda olmadığından mezbûrun garaz ve ‘adâvet ve mücerred icrâ-yı ‘ırz kasdıyla hevâdârları olan rufekâlarından Ahmed ve oğlu Uzun mezbûr Abdulhalim’in ‘ammisi İshak ve Ömer nâm şakîler ile ve de yekdil ve yekcihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûrunun karye-i mezbûrda vâki‘ hânelerini basub babaları Seyyid Mehmed ve Seyyid karındaşları Seyyid Mustafa nâm kimesneleri dahi hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk katl ve üç mükemmel takımıyla ve sâ‘ir ma‘lûmu‘l-esâmî emvâl ve eşyâları dahi yağma ve garet itmişler iken mezbûrların havfından nâşî kasabâtlar dahi ‘arz vormeyüb ol-vechile ahvâlîmiz diğer gündür diyü ihkāk-ı hakk olunmak bâbında ‘arz-ı hâlleriyle‘inâyet itmeleriyle ta‘yîn olunan çavuş mübâşeretiyle mer‘a-i mezkûrlar mahallât-ı ihzâr ve muhâlefet-i şer‘le terakkî ve ihkāk-ı hakk ve vâki‘-i hâli ‘arz olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Receb Sene 1159

271/2

Karaman Vâlisine Seydişehir Kâdısı ve Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Mübâşir Ta’yîn Olunan dergâh-ı mu‘allâ’m Gedüklülerinden Mahmud Zîde Mecduhuya Hüküm Ki,

Sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin ‘arz-ı hâl gönderüb Beyşehir ve Hamid Sancakları’ndan Gurgurum ve gayrı nâhiyelerde Akçalı nâm karye ve gayriden kırk yedi bin yedi yüz elli dört akça ze‘âmete mutasarrıf üzere dergâh-ı mu‘allâ’m çavuşlarından el-Hâcc Süleyman kethüdâ-i şâtıran zîde kadruhunun ze‘âmeti mülhakâtından karye-i mezbûreye üç saat yakında olan Tollar ze‘âmeti ber-mûceb-i defter-i hâkânî zabta kanâ‘at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mülhakâtından olan sâlifü’z-zikr Kükreklü karyesinin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdı dâhilinde kadîmden ‘öşr ve resmi müşterekiyle ze‘âmeti tarafının üzere gelen yerler hâlî tahminen bin dönüm mikdârı yerlerin ‘öşr ve resmine mütevellisi olduğım Rüstem Bey Türbesi Vakfıdır diyü mugâyir-i defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve tegallüben ahz u kabz ve gadr ve ta‘addî itmeğle defter-i hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim sen ki mübâşir ta‘yîn olunan Mahmud zîde mecduhusun mübâşiretinle Seydişehir Mahallesi’nde vakf-ı

mezbûr mütevellî ve bi'l-cümle mürtezikalar muvâcehelerinde mezbûre ve tarafının senedâtından nazâr olundukda zemîn-i Tollar der-kurb karye olur âhar karye toprağında olub Kükreklü karyesi hudûd ve sınuru dâhilinde olan arâziden bir der-alâka ve medhali olmadığı mugâyir oldukdan sonra mütevellî-i mezkûr münâza'-i fihâ olan arâzî Kükreklü karyesi hudûd dâhilinde değildir diyü cümleye tasaddî ve taraf-ı şer' den mahzârlarını ve Kükreklü karyesi ahâlîleri huzûr-ı şer' ensâr ve anlardan ve sâ'ir musinn u ihtiyâr ve bî-garaz kimesnelerden sû'al olundukda münâzi'ün-fih olan yerlere yirmi sene mukaddem dahi nizâ' ve civârının erba'asında olan ahâlîsinden tefahhus olundukda bir taraftan Ali kuyusu ve bir taraftan Hacı kuyusu ve bir taraftan da (...) mezarı vabir(?) bin sukudî(?) göçüğü(?) yoluna olan müntehî hudûd-ı mezkûre dâhilinde olan arâzî Kükreklü karyesinin hudûd-ı dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi müşterekiyle za'im mezkûr ze'âmeti tarafından alınagelen yerlerden olduğu şer'an sâbit ve kibel-i şer' den hüccet-i şer' virilüb hudûd-ı mezkûre dâhilinde olan yerlerde Rüstem Bey Vakfı'nın alâka ve medhali olduğın 'alâ-tarîki'-ş-şehâde haber vormeleri ahâlînin ihbâr ve şehâdetleri mûcibince ze'âmet-i tarafının zabt itdirilmek iktizâ eyledüğün sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim virilmek recâsına sen ve sen ki bedel-i şehri kâdisı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh el-Hâcc Ahmed zîde fazluhusun sen dahi başka başka'arz ve defter-i hâkânîyi 'âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Gurgurum nâhiyesine tâbi' iki yüz on altı nefer re'âyâ ve üç zemîn ve üç çiftlik ve hâsıl-ı tahtında gallât ve salârı ma'a 'öşr sipâhîzâdeden gendüm ve şâ'ir ve resm-i çift ve bennâk ve caba ceddi sipâhîzâde ve resm-i top mezbûre ve deştîyân yekûn ma'a gayrihâ on bin beş yüz akça yazar karye-i Kükreklü ve tahtında bir kıt'a ve altmış dönüm hâsıl-ı tahtında gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ altı yüz kırk akça yazı ile zemîn dahi mezid-i der-karye-i mezbûre vakf-ı zâviye-i Seydi tekâlîfden der-Seydişehri diyü defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiyesine tâbi' (...) nâm karye ve gayrihâ ile biriktrilüb otuz beş bin akça ze'âmet diyü bir icmâl ve icmâl-i mezbûrın on yedi bin beş yüz akçası dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından mûmâ-ileyh Süleyman kethüdâ-i şâtıran ve bâkısı müştereki kaydlarınıdır ve Seydişehri nâhiyesine tâbi' Rüstem Bey Zâviyesi Vakfı yazıldığı mahalde tahminen dönüm elli 'an zemîn-i Tollar der- kurb karye olunur ve tahminen Kâdiya beş bin dönüm ile zemîn-i der-karye (...) diyü ve ancak ve seksen altı dönüm ile zemîn-i der-karye-i Ulukilise tâbi' Seydişehri el-masrâf 'an-'öşr-i gallât fî sene yedi yüz elli üç ba'de'l-rakbe cihet-i karz cihet-i sâ'ire diyü defter-i evkâfda muharrir kalemiyle olduğu tahrîr ve yine Seydişehri nâhiyesine tâbi'

câmi‘ ve medrese ve zâviye Seyyid Harun Vakfı yazıldığı mahalde zemînha der-kurâ-i Kırkkaya tâbi‘ Seydişehir ‘an-‘öşr-i gallât cümlesi zâviye-i mezkûrun vakfında mestûr diyû defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere defter evkâfında olduğu muharrir kalemiyle tahrîr olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî ze‘âmeti tarafından olan Kükreklü nâm karyenin icmâl ve mufassal başka ve Rüstem Bey Vakfı dahi başka olub zirâ‘ arâziye dair olmağla karye-i Kükreklü el-mezbûrın hudûdî tahrîr ile Rüstem Bey Vakfı’nın alâkası olmaduğın sen ki mübâşir ta‘yîn olunan Mahmud zîde mecduhusun ‘arzın ile inhâ itdirülmek bi’l-fi’l defter emini olan Mehmed Said dâme mecduhu ‘arz virmeyüb defter-i hâkânî ze‘âmet dâhilinde olan Kükreklü karyesinin icmâl ve müdâhale başka ve Rüstem Bey Vakfı arâzîsi dahi başka olduğın defter emini mûmâ-ileyh ‘arz itmeğle mûmâ-ileyhin ‘arz mûcibince ‘amel olunmak içün emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi’l-fi’l Re‘îsu’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu dahi i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

272/1

Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kazâsı sâkinlerinden Eyüb ve Numan nâm kimesneler gelüb kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Ömer oğlu Hacı Hasan ve Kör Halil oğlu Hacı İbrahim ve Telli Kâdı oğlu Ahmed ve Bozlu oğlu Ahmed Efendi ve karındaşı Mehmed ve Şaban Dede oğlu Hacı Mahmud dimekle ma‘rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve babalarından müntakıl muhallafâtından hilâf-ı şer‘ bin yüz elli (boşluk) senesinde altı kise akça nukûd ve üç yüz re’s koyun ile kazâ-i mezbûreden vâki‘ bezirhâne hissesini tegallûben zabt eylediklerinden mâ‘adâ bunların üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın ehl-i ‘orfe gamz ve tecrîm ve ziyâde gadr eylediklerin bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün mübâşir ta‘yîn olunan dergâh-ı mu‘allâ’m çavuşlarından (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görülüb mezbûrların zimmetlerinde olan hakları tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

272/2

Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına ve Aksaray Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Emine nâm hatun ile evlâdları ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar Aksaray sâkinlerinden olub yine kazâ-i mezbûre sâkinlerinden zevci Mehmed nâm sipâhîyi

velâyet husûşçün birkaç kimesneler Konya cânibine irsâl ve zevci mezbûr Mehmed mezkûra varub kendü hâlinde ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Aksaray sükkânından Yusuf Efendi ve Hacı Abbas oğlu Hacı Mehmed ve Hatîb oğlu Abdullah ve Cafer oğlu Ali ve Kara Süleyman ve Kalenderci oğlu Molla Mahmud dimekle ma'rûf kimesneler zevci mezbûr için esiren hizmetden ider diyü yine Aksaray sükkânından rufekâları (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneleri ardından irsâl ve kuvvet-i irtişâ ile hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk bin yüz elli (boşluk) senesinde zevci mezbûr katl idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb ol-tarafa âhar husûşçün emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

272/3

Karaman Vâlisine Ilgın ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ilgın sâkinlerinden olub sâbıkan Ilgın menzîlcisi olan Mehmed zîde kadruhu gelüb yine Ilgın sâkinlerinden el-Hâcc Ali nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibe ve cebâbireden olmağla bu diyâr-ı âharda iken bin yüz elli dokuz senesinde bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî ve tegallüben mâldan olduğu bir çift öküz altı re's kara sığır inek ve kırk re's tüvâna bârgîrlerin âhar ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görölüb mezbûrın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî ve bu bâbda ahz eylediği sâlifü'z-zikr atdan ve öküz ve bârgîrleri mezbûrlar tamâmen tahsîl ve girü kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

272/4

Mezbûr el-Hâcc Cafer Kara baba ihzâr eyledinde maktûllerin dört sığar u kibârı ile bi'l-asliyye ve bi'l-vesâyet 'an-efkâr mesâlih olunduğına nâtiken Develü kâdisının ve Kayseriyye nâ'ibinin şehr-i Mehmed Çavuş yediyle gelen 'arzları kalemde hıfz olub bâ-fermân-ı 'âlî şerîf virilmiştir.

Gurre Cemâziye'l-Evvel Sene (1)159

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Develü kazâsına tâbi‘ Sarıca nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa‘âdetime ‘arz-ı hâl idüb yine Develü sâkinlerinden Develi oğlu Seyyid Cafer dimekle ma‘rûf berâmızın zulm ve ta‘addîsine tâkat-i keyfiyet mezkûrından yine karye-i mezbûre olanlarından sagîr oğlu Halil ve karındaşı Süleyman ve Musa oğlu Ali ve Mehmed nâm kimesneler mezâlim-i hâl için bundan akdem devlet-i ‘aliyyeme müteveccih olduklarından mezbûr Cafer on yedi nefer avenesiyle bin yüz elli (boşluk) senesinde kazâ-i mezbûra tâbi‘ Suduremi ve Soysalı ve Sebepli Öyük (Sineli Öyük) karyeleri beynlerinde vakt-i zuhrda merkûmlar üzerlerine hücûm ve ‘âlâ molla’ün-nâs katl ve sekiz nefer kimesneleri dahi mecrûh eylemeyüb envâl ve eşyâları nehb u garet ziyâde hayf eyledüğün bildirüb veresesıyla vâki‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeleriyle ta‘yîn olunan çavuş mübâşeretiyile mezbûr sen ki Kayseriyye nâ’ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrın ihzâr ve şer‘le görölüb zimmetinde sâbit olan hukûk-ı ibâd ashâbına ba‘de’l-eşirra’da vâki‘-i hâlî sûret-i sicillâtıyla ‘arz olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

272/5

Karahisar-ı Develü (Boşluk) ve Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Karahisar kazâsı ahâlîsi gelüb zikr olunan Karahisar-ı Develü Kasabası sükkânından a‘yân ve mütegalibeden sagîr oğlu Hacı Ali dimekle ma‘rûf kimesne dâ’imâ kendü hâlinde olmayub fukarâya zulm ve ta‘addî ‘adet-i müstemirresi olmağla bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinden beru her birlerin kendüye ser-fürûğ itdirmek kasdıyla üzerlerine musallât ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken nice gûn ifk u iftirâ ile hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örfe gamz ve tecrîm ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk küllî akçaların almayub gadr eylediğinden kazâlarından cereyân iden neh[b] u kebîr dimekle ma‘rûf diyü veya her birlerin tarla ve bağ ve bağçe ve sâ’irler zirâatlerin saky ve intifâ‘ idüb madenci hevâlarına şer‘an ve kânûnen âhardan alâkası yoğiken mezbûr kemâl-i tegallübünden nâşî beher mezbûrın kadîmden cereyân iden kasaba ve kurâların olan bağ ve bağçe ve sâ’irler zirâatlerin süfehâlar dahi mûmâna‘at ve bi’l-küllîye mevrû‘atlarının itlâf ve izâ‘ate bâ‘di zulm ve ta‘addîsinden ahvâlleri diğér gûn olduğın bildirüb mahallinde şer‘le görölüb nehr-i mezbûrun kadîmîsi icrâ ve her birlerinin kasaba ve kurâ topraklarında mutasarrıf oldukları bağ ve bağçe ve tarla ve sâ’irler mezra‘aları berâtda olan hüccet-i şer‘iyye ve senedât sâ’ire mûcibince kadîmîsi üzere saky ve intifâ‘ itdirmeyüb a‘yân ve mütegalibeden olan mezbûrı yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye ve senedât-ı müstemirreleri

ve kadîmî mugâyir ahz u kabz ve müdâhale itdirilmeyüb mugâyir senedât ve kadîmî zâhir olan muhâlefet ve gadr ve ta‘addîsi üzerlerinden men‘ u def‘ olunmak berât-ı emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

272/6

Karaman Vâfisi Vezîrehu ve Larend ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Medine-i Larend mahallâtından Hacı Celal Mahallesi’nde vâki‘ mescid-i şerîfin imâmı ve vakfının mütevellisi olan Mustafa zîde salâhahu gelüb Larend kasabası toprağında vâki‘ vakf-ı mezbûrın selâtîn-i mâziyye temliği mûcibince defter-i hâkânîde mukayyed kadîmden beru ‘öşr ve resmi taraf-ı vakfından eline gelen beş kıt‘a tahminen kırk iki dönüm mikdârı arâzilerine dahl olunmak icâb itmez iken Larend mukâta‘ası voyvodaları olanlar tama‘-ı hammlarından nâşî ol-yerler mukâta‘a-i mezbûre yerlerindendir diyü hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kadîm ‘öşr ve resmine fuzûlî müdâhale ve gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyyesi olduğün bildirüb ol-yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmîsi üzerine taraf-ı vakfından ahz u kabz itdirilüb mezbûrın hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve kadîm-i ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

[Fî] Evâhir-i Receb Sene (1)159

273/1

Karahisar-ı Develü (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Karahisar kazâsı ahâlîsi gelüb bunlar ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir evâmir-i şerîfimle vâki‘ tekâlîflerin emr ve defter mûcibince tamâmen cümle ma‘rifetiyle şer‘an cem‘ine me‘mûr olanlara edâda kusûrları olmayub şer‘an ve kânûnen bir dürlü dahl olunmak [icâb] ider hâlleri yoğiken zikr olunan Develü Karahisar kasabası ahâlîsinden a‘yân ve mütegalibeden Cafer oğlu Hacı Ali dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir ve araba ve deve evâmir-i ‘aliyyem ile tekâlîf vukû‘unda viyâyet u hükkâm tarafından ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifeti ile yekdil ve yekcihet ve beher tekâlîf emr ve defterden ziyâde kendüsiçün küllî akça zulm ve tevzî‘ ve cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tevzî‘ olunmakdan kendü murâdı üzere tevzî‘i ve salyâne ve cebren ve kahren tahsîl ve gadr ve ta‘addî eyledüğünden gayrı her berât kendüye bi-ta‘yîn için bi-gayr-ı hakk ifk u iftirâ ile ehl-i ‘örf ta‘îfesi taraflarına gamz ve tahrîb ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk sene-i mezbûreden beru ma‘lûmu-l-mikdâr akçaların alub her birleri fakirü’l-hâl ve duyûn-ı kesîreye fimâ-bâ’d

vasî-i hâl itlâk olunur bir nesneleri kalmayub küllümüzün ahvâlleri diğer gûn ve bir vechile mazarrat ve ta'addîsinin men' u def'i imkânat olmağla bi'l-küllîye perâkende ve perîşân olmalarına mukarrer olmaduğın bildirüb mahallinde şer'le görilüb icrâ-yı hakk ve fimâ-bâ'd tekâlîf vukû'unda cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî'i olunub mezbûrî bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrına dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

273/2

(Boşluk) Kâdısına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibi ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Vekîl-i mutlâkım Seyyid Hasan Paşa edâmâllâhu ta'âlâ iclâluhunun çukadârlarından İbrahim zîde kadruhu gelüb Kayseriyye Sancağı'nda (boşluk) kazâsı muzâfâtından Kuramaz nâhiyesinde sâ'ir Sarımsaklu nâm karye ve gayriden yedi bin altı yüz akça tımârı nukûd İbrahim fevtinden bin yüz elli dokuz senesi Rebi'ü'l evvel'in dokuzuncı gününde mezkûr İbrahim'e tevcîh ve ma'a berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla tımâr-ı mezbûrî berât-ı şerîf mûcibince zabt ve sene-i mezbûrede berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı ahz u kabz murâd eyledikde livâ-i mezbûr alay beğisi tımâr-ı mezbûrın mahsûlâtına ahz u kabz kasdıyla bu sancağı 'askerîyle sefer-i hümâyûnâ me'mûr değil iken tımâr-ı mezbûrî bunun seferde bâ-mevcûdundan olmak üzere mîr-i mîrândan tahvîl itdirdüm sene-i mezbûre mahsûlâtından mezkûr İbrahim'e bir nesne virmeğın diyü tımârı karyelerinde olan ve re'âyâları ikfâl ve anlar dahi tımâr-ı mezbûrî bunun kabza muhâlefet ve mahsûlât ve rusûmâtını ahz u kabz itdirmeyüb küllî gadr eylediklerin bildirüb tımâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve berâtında olan berât-ı şerîf mûcibince tarafından vâki' olan mahsûlât ve rusûmât tamâmen kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb mugâyir-i berât bir ta'addî ve âharı dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda Sarımsaklu nâm karye ve gayriden yedi bin altı yüz akça tımâr mutasarrıf tekâ'üd İbrahim'in fevtinden elli dokuz Rebi'ü'l evvel'in dokuzuncı gününden mezkûr İbrahim tevcîh ve berât ve mezkûr sâdr-ı a'zam ve vekîl-i mutlâkı müşârun-ileyhin çukadârlık hizmetinde olmağla hizmetinde oldukça sancağı 'askerleriyle bayrağı altında mevcûd değildir diyü tımârına zarar gelmemek üzere sene-i mezbûre Cemâziye'l-evvel'inin onuncu gününde bâ-fermân-ı 'âlî kaydına şerh virildiği mestûr ve mukayyed bulunmakda berât mûcibince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

273/3

Karaman Vâlisine İnsuyu ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kureyşözi kazâsına tâbi‘ Aydoğmuş nâm karye sâkinlerinden Halil halife gelüb bu bir re’s hamile kısrağını yanında tayı ile mâ‘en İnsuyu kazâsına tâbi‘ Teker(?) nâm karye sâkinlerinden Semenderoğlu Veli ve refiki İsmail nâm kimesnelere ücret ile görünmek üzere emâneten virüb mezkûrları aldıkları ücrete kanâ‘at itmeyüb hamile kısrağını tayı ile mâ‘en âhara virüb taylarını kurblarından nâşi helâk ve kısrağı dahi mecrûh olub ziyâde gadr ve ta‘addî eylediklerin bildirüb mezkûrların helâk eyledikleri tayları kısrağının kıymetleri alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâsıt-ı Receb Sene 1159

273/4

Karaman Vâlisine ve Kureyş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kureyş kazâsına tâbi‘ Çobar nâm karye sâkinlerinden Arif oğlu Murâd ve Aşır oğlu Hüseyin nâm kimesneler Kureyş’e gelüb bunlar kendü halerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addî olmayub ve hevâ yerlerinde vâki‘ Öznarlı(?) nâm karyenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından değiller iken mezkûr Öznarlı karyesi’nde Seyyid Süleyman ve (boşluk) nâm kimesne kadîmî mezbûre zâbiti olub hâlâ karye-i mezbûrede sâkin nâm kimesne ile yekdil ve sen bizim ‘ammimiz oğullarındansız bizimle mâ‘en rusûm-ı ra‘iyyet virin diyü hilâf-ı şer‘ ta‘addî ve mukaddemâ mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından iddi‘âları lağv [u] mahas olmağla bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle kıbel-i şer‘den berâta iki emsâl bu hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezkûrlar cebâbireden olmalarıyla kâni‘ olmayub bin yüz elli (boşluk)senesinde hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve bi-gayr-ı hakk sekiz yüz guruş ve iki re’s at ve üç deve ve ma‘lûmu’l-mikdâr emvâl ve eşyâları nehb u garet ve küllî gadr ve ta‘addî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hüccet-i şer‘iyye fetevâ-yı şerîfe müceblerince şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk nehb u garet eyledikleri akça ve at ve deve ve emvâl ve eşyâlar bi’t-tamâm tahsîl ve bi-kusûr girü ve bunlara alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek emrim olmuştur.

Fî Evâ’il-i Receb Sene (1)159

Karaman Vâlisine ve Kureyş ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kureyş kazâs'na tâbi' Çobar nâm karye sâkinlerinden Arif oğlu Murâd ve Aşir oğlu Hüseyin ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar civârlarında vâki' (boşluk) nâm karyenin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından olmayub rusûm-ı ra'iiyet ve kaldırmak teklîfi ile bir dürlü ta'addî olunmaları icâb itmez iken karye-i mezbûre zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve hevâsına tâbi' ba'zı kimesnelere istinâden siz benim zâbiti olduğım karye-i mezbûrenin re'âyâsından altmış nefer diyü hilâf-ı kânûn rusûm-ı râ'iiyet talebi ve kaldırmak teklîfi ile ta'addî ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' olundukların bunlar karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından olmadıkları şer'an zâhir ve nümâyân ve mezkûr bi-vech-i mu'ârazadan men' birle kıbel-i şer'den bunların berâtına hüccet-i şer'iiye virilüb ve tekrâr yine mürâfa'adan olan hüccet-i şer'iiye üzerine bir dahi ibkâ olmuşiken mezkûr yine vâki' ve mündefi' olmayub hilâf-ı kânûn ve hüccet-i şer'iiye mugâyir fuzûlî müdâhale ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iiye mûcibince 'amel olunub mezkûrın hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iiye ol-vechile olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

Karaman Vâlisine ve Kureyşözü ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kureyşözü kazâsına tâbi' Aydoğmuş nâm karye sâkinlerinden Halil Halife zîde salâhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîleri yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Nebi Bey ve Hasan ve Patpat oğulları dimekle ma'rûf İdris ve Süleyman ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' ma'lûmu-l esâmî şakîler ile yekdil ve yekcihet ve senin içün gelenlerden mübâşire elli beş gurus ve dört kilim virdü diyü bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk üç def'a menzîlini basub ve emâneti darbdan yed ile darb ve iki yüz yetmiş gurus nukûd ve bir mikdâr kilim ve sefer ve sâ'ir emvâl ve eşyâsını nehb u garet ve 'arzını bâ-münkir ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görölüb mezkûrların hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk nehb u garet eyledikleri akça ve emvâl ve eşyâmızı ise bi't-tamâm tahsîl ve bi-kusûr buna alıvirilüb ta'addî itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak

bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâsıt-ı Receb Sene (1)159

274/2

Karaman Vâfisi Vezîrehu ve İnsuyu ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kureyşözü kazâsına tâbi' Aydoğmuş nâm karye sâkinlerinden Halil Halife zîde salâhu gelüb bu bir re's hamile kısrağın yanında tayla mâ'en İnsuyu kazâsına tâbi' Teker(?) nâm karye sâkinlerinden Semender oğlu Veli ve refiki İsmail nâm kimesnelere ücret ile görönmek üzere emâneten virüb mezkûrlar aldıkları âharına kanâ'at itmeyüb hamile kısrağını tayla mâ'en alıvirilüb tayı ta'addîlerinden nâşî helâk ve kısrağı dahi mecrûh olub ziyâde gadr-i küllî ve ta'addî eylediğın bildirüb mezkûrların hilâf-ı şer' ta'addîlerinden nâşî helâk eyledikleri tayları kısrağında kıymetleri alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk- hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

274/3

Karaman Vâfisine Ilgın ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Ilgın sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid el-Hâcc Ömer zîde şerefuhu gelüb bu Ilgın kazâsı ahâlîlerinin cümle ma'rifetiyle taraflarından hüccet-i şer'îyye bin yüz elli dört ve altı yedi senelerinde vâki' olan tekâlîf ve sâ'ir umûr u husûsları ru'yet için emsâl olunub kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman Ağa ve Arab oğlu Hacı Ahmed dimekle ma'rûf kimesnelerin [bin] yüz elli altı senesinde tevzî' ve taksîm eylemeğın otuz iki kise akçanın muhasebe üzere bundan akdem ta'yîn olan dergâh-ı mu'allâ'm çavuşlarından el-Hâcc Mehmed çavuş zîde kadruhu ma'rifeti ve cümle ahâlî kasaba ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bunun dahi sâlifü'z-zikr emini olduğı sinîn-i mezbûretinden tevzî' ve taksîm olunan salyâne defterlerinde hesâb ve kitabı görölüb bunun zimmetinde fukarânın bir akça veresiye alacak hakları çıkmadığından ve gayrı bir vechile hayâtı dahi zuhûr itmeyüb her birleri zimmeti ibrâ ve iskât birle cânib-i şer'den yedine hüccet-i şer'îyye virilmeyüb şer'an bir vechile dahl ve ta'arruz ve rencide olunmak icâb itmez iken Ilgın kazâsı sâkinlerinden şekâvet ile me'mûrun beğlerbeğlik iddi'âsında olan Katırcı oğlu Hasan ve Küçük İsmail ve Abdullah ve Marazlı oğlu Abdullah ve Cedik oğlu Süleyman ve Çalık Ahmed oğlu Seyyid Halil dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî yine Ilgın Kasabası sâkinlerinden hevâdârları olan Turgudlı Oğlu Hacı ve Yahya oğlu Abdurrahman ve

Göstere imâmı Hacı Abdalbaki ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ile infâk ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf menzîlleri basub ahz ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye senin zimmetinde akça kaldı diyü mücerred ta'cîz ve ızrâr ve tecrîm ve celb-i mâl kasdıyla hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf ta'îfesine iştirâk ve hüsn ve dürlü dürlü hor ve eziyet ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen altı yüz guruş ve berât olan imzalı senedâtları ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve zulmen ahz eyledikleri ol-mikdâr guruşla seneddârı mezbûrlardan alıvırılub icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

274/4

Karaman Vâlîsi Vezîrehu Bor (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mahmud zîde şerefuhu gelüb Bor Kasabası toprağında vâki' mutasarrıf olduğu mülk bağçesini yine Bor Kasabasında sâkin Ömer Efendi dimekle ma'rûf kimesneye bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde yirmi iki guruşa bey' ve teslim ve mezkûr Ömer dahi istinâden ve meblağ-ı mezbûr olan iki hakk guruş buna edâ idüb lâkin meblâğ-ı mezbûrda takrîr ve gayrı fâhiş vâki' olmağla takrîr ve gayrı fâhiş ve de şer'i üzere ityân ve mezkûr Ömer'in virdüğü akçayı virüb bağçesini girüye almak murâd eyledikde mezkûr Ömer hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve buna gadr murâd eyledüğün bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görülüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe ihkāk-ı hakk olunub fetevâ-yı şerîfesi ve mugâyir-i ibtâl-i hakk kasdıyla bir dürlü ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

[Fî] Evâsıt-ı Receb Sene 1159

274/5

Kayseriyye Nâ'ibine ve Kayseriyye Mütessellimine Hüküm Ki,

Mustafa zîde kadruhu gelüb Kayseriyye kazâsına tâbi' Bürüngüz nâm karye sükkânından Bektaş Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde ber-mûceb-i temessük beş yüz elli guruş alacak hakkı olmağla taleb eyledikde edâda ta'allül [ve] muhâlefet ve gadr-i küllî

eyledüğün bildirüb şer‘le görilüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene (1)159

275/1

Kayseriyye Nâ‘ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Develi kazâsına tâbi‘ Sarıca nâm karye ahâlîleri gelüb Develi sâkinlerinden Develi oğlu Seyyid Cafer dimekle ma‘rûf berâmızın zulm ve ta‘addîsine takât getüremediklerinden yine karye-i mezbûre ahâlîlerinden sığar oğlu Halil ve karındaşı Süleyman ve Musa oğlu Ali ve Mehmed nâm kimesneler nizâm-ı hâl için bundan akdem der-‘aliyyeme müteveccih olduklarından mezbûr Cafer on yedi nefer avânesiyle bin yüz elli (boşluk) senesinde kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sudiremi ve Sobsalı ve Sinelüöyük karyeleri tebettüblerinde vakt-i zuhrdan merkûmlar üzerine hücûm ve ‘âlâ melei’n-nâs katl ve sekiz nefer kimesneleri dahi mecrûh eyleyüb emvâl ve eşyâları nehb u gasb ve ziyâde gadr ve hakk eyledüğün bildirüb veresiyle mürâfa‘a ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayunum recâ itmeleriyle ta‘yîn olunan çavuş mübâşeretiyle mezbûr sen ki Kayseriyye nâ‘ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrın ihzâr ve şer‘le görilüb zimmetinde sâbit olan hukûk-ı ibâd ashâbına ba‘de’l-eşîrrâ sâdâd-ı vâki‘-i hâli sûret-i sicillâtlarıyla ‘arz olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

275/2

Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kazâsı ahâlîlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) dahi ba‘zıları gelüb yine Aksaray kazâsı sükkânından Yusuf Efendi ve Abdullah Efendi dimekle ma‘rûf kimesneler mütegallibe ve zalemeden olmalarıyla ehl-i ‘örf ta‘îfesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmadı bi-gayr-ı hakk bunları tecrîm itdirdiklerinden gayrı kendileri dahi hilâf-ı şer‘-i şerîf ma‘lûmu’l-mikdâr akçaların alub gadr-i küllî ve bunun emsâli zulm ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmaduğundan ahvâlleri diğer gûn ve fetevâ-yı şerîfesi oldukların bildirüb âhar husûşün ol-taraf emr-i şerîfimle ta‘yîn olunan dergâh-ı mu‘allâ’m çavuşlarından (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görilüb mezbûrâtın hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk aldıkları akça hakları alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

Karaman Vâlisine [ve] Develü (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Sâdr-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa'nın Nevşehir'de vâki' evkâfının mütevellî kâimmakâmı Ahmed zîde kadruhu gelüb vakf-ı mezbûr mülhakâtından Develü kazâsına tâbi' Zile nâm karye ahâlîlerinden Develü kazâsı sükkânından Süleyman ve karındaşları Cafer ve İsmail nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub ziyâde mütegalibeden olmalarıyla karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf oldukları yerleri ile kadîmden mukaddemâ ve sâ'ir davarları sa'y olunub otundan ve suyundan intifâ' ide geldikleri mer'alarına fuzûlî müdâhale ve ta'arruz ve gadr-i küllî eylediklerin mukaddemâ inhâ ve isdirhâm ve Nevşehirî vakfı fukarâsından mezkûr Zile karyesi ahâlîlerinin arâzîsine ta'arruz iden merkûm ve karındaşları Cafer ve İsmail zikr olunan Zile karyesi ve sâ'ir karyeler re'âyâlarının hilâf-ı şer'-i şerîf zabt eyledikleri arâzî ve mer'ayı ashâblarına teslim idüb mezbûr karye-i mezbûreyi iltizâm itmeğle Develü nice ve kasrlarını heman ve hafîb talebiyle karye-i mezbûre ve sâ'ir kurâya göndermemek mümkün ve hilâf-ı şer' ve kânûn karye-i mezbûre re'âyâsına ve kazâ-i mezbûrun sâ'ir kurâ re'âyâsına zulm ve ta'addî itmeyüb kendü hâllerinde olanlarına mezbûr Süleyman ta'ahhüd ve karındaşları mezbûr Cafer ve İsmail nâm kimesnelere dahi iktizâ idüb ve mezbûr Süleyman dahi Develü kazâsında Genç oğlu İbrahim ve Ömer ve İbrahim kethüdâyeri Hacı Mustafa ve Seyyid Ali nâm kimesneler kefil olub ba'de'l-yevm mezbûr veled-i Süleyman ve Cafer ve İsmail ve Abdullah arâzîlerini ashâblarınadır el-mezbûr kemâ fî 'udûl re'âyâyâ zulm ve ta'addî üzere oldukları takdirce der-devlet 'aliyyeme infâk üzere bi'l-cümle iskân itmeğle ta'ahhüd idüb bu vechile bi't-terâzi beynleri tevkîf olduğın haremeynu's-şerîfeyn müfettişi Halil zîde 'ilmuhu i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için emr-i şerîfim sâdır olmuş iken Develü kazâsı sâkinlerinden merhûm Cafer ve Süleyman nâm kimesneler ziyâde mütegalibeden olmalarıyla hilâf-ı kânûn tegallüben fuzûlî zabt eyledikleri mer'â ve arâzîleri virmeyüb mezbûr İsmail dahi sâdır olan emr-i şerîfim adem-i itâ'atinden nâşî tekrâr Develü kâdısı huzûrunda müdafa'adan fuzûlî zabt eylediği arâzînin kâdılarına tenbîh olmaları memnû' olmayub hevâsına tâbi' kethüdâsı Mustafa ve Kazâncı oğlu Hüseyin ve sâ'irleriyle yekdil ve üzerlerine hücum ve darb-ı şedîd ile darb ve ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğın vakf-ı mezbûr mütevellisi inhâ ve Nevşehir kâdısı Mevlânâ es-Seyyid Abdulhayy zîde fazlahu dahi 'arz ve Dîvân-ı Hümâyûn'umda zabt olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olanlara vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiğın mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır

olan emr-i şerîfim mûcibince hilâf-ı şer‘ ve fuzûlî ta‘addîleri men‘ u def‘ ve bundan sonra dahi memnû‘ olmazlar ise‘arz olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene (1)159

275/4

Aksaray ve Niğde ve Ereğli-yi Karamani Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kazâsı sâkinlerinden Cennet nâm hatun ‘arz-ı hâl idüb vasîsi olduğu eytâmın bin yüz elli (boşluk) senesinde taht-ı kazânızda sâkin ma‘lûmu’l-esâmî kimesnelerde olan mâl-ı eytâmı taleb eyledikde yine Aksaray kazâsı sâkinlerinden Ermenekli oğlu Hacı Mehmed ve Kasab Halil ve Emir oğlu Abdurrahman ve Yunus ve Aşur oğlu Mehmed ve Oruç oğlu Hüseyin ve Hacı Muharrem oğlu Abdurrahim nâm kimesneler birbirleriyle yekdil ve a‘yânlık iddi‘âsıyla mezbûrlara mu‘ayyen ve mâl-ı eytâmı ibtâl kasdıyla sâhib çıkub ta‘addî ve tecavüzlerinden ahvâli diğer gûn ve mâl-ı eytâm gadr olunduğın bildirüb ol- tarafa âhar husûşçün emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan Dîvân-ı Hümâyûn’um çavuşlarından (boşluk) zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görölüb ihkāk-ı hakk ve mezkûrların ol-vechile olan ta‘addîleri men‘ ve umûrına dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene (1)159

276/1

Göç-i Kebir ve (Boşluk) Kâdıları ve Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Göç-i kazâsına tâbi‘ Karahisar nâm karye sâkinlerinden İsmail Beşe demekle ma‘rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş zimem için kimesneye akça virin diyü emr almak şer‘an dahl olunmak icâb ider hâli yoğiken yine karye-i mezbûreden ma‘lûmu’l-esâmî üç dört nefer kimesneler celb-i akça sevdâsıyla zuhûr ve şirrete sülûk idüb bundan akdem ve etrafından karye-yi mezbûreye mübâşir çavuş firâr eylediği yine yüz elli gurus virdük diyü rencîde itmeleri merkûmlara bi-vech-i şer‘ otuz gurusını virmişken yüz yirmi gurus mütâlebesiyle dahi ta‘addî ve merkûmlar ile mürâfa‘a-i şer‘ olduklarından bunun üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişken merkûmlar kâni‘ ve memnû‘ olmadıklarından nâşî mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ol-vechile akça taleb ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık üç kıt‘a [fete]vâ-yı şerîfe virildiğın bildirüb hüccet-i şer‘iyye ve [fete]-vâ-yı münîf mûcibince ‘amel olunub merkûmların ol-vechile akça mütâlebesiyle zâhir olan

mütâlebesi ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

276/2

Karaman Vâlisine Kureyş ve (Boşluk) Ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kureyş kazâsına tâbî‘ Kulubey nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rusûmların voyvodalarına ve emir şerîfle vâki‘ tekâlîflerin dahi cem‘ine me‘mûr edâ idüb hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye ve dürlü ta‘addîleri olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Tabanlı ‘Aşîreti’nin voyvodası olan Mehmed nâm kimesne hevâsına tâbî‘ Tabanlı ‘Aşîreti’nden Kâdı oğlu Ahmed ve oğlu Tokmak Hüseyin ve Süleyman ve İsmail ve karındaşı Cebir Ali ve Kara oğlu el-Hâcc Ömer ve el-Hâcc Mustafa ve Şeyhli oğlu Ahmed ve Mehmed Ali ve Hamşih ve sâ‘ir üç yüz mikdârı süvâri eşkiyâları başına cem‘ ve bin yüz elli (boşluk) senesinde Ali es-Seyyidi gelüb karyelerini gafleten basub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk iki nefer adamlarını katl ve birkaç nefer adamlarını dahi mecrûh ve ehl [u] ‘iyâllerine fî‘l-i şenî‘ kasdıyla itâle-i lisân ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz eylediklerin mâ‘adâ buna dahi kanâ‘at itmeyüb beş bin iki yüz elli gurusların ‘arzen ahz ve kumaş ve eşyâ ve kürk ve sim kılıç ve kur‘an ve topuz ve beş re’s at ve sâ‘ir ma‘lûmu’l-mikdâr eşyâların nehb u garet ve bunun emsâli zulm ve ta‘addî ve tecavüzlerinin nihâyeti olmayub ahvâlleri mükerrer ve mağdûr oldukların ve mezbûrlar taht-ı kazânızda mürûr u ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ahz ve gasb itdikleri nukûd ve at ve emvâl ve eşyâları alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

276/3

Eskiil Ma’a Akçaşehir ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Eskiil ma’a Akçaşehir kazâsına tâbî‘ Bağlıca nâm karye sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb yine kazâ-i mezbûra tâbî‘ İnegaziler nâm karye sâkinlerinden şekâvet ile meşhûr Abdulhalim nâm şakî kendü hâlinde olmayub Abdullah’ın emvâl ve eşyâsını nehb u garet ve kat-i nüfûs ‘adet-i müstemirresi olup yine mezkûr İnegaziler karyesinden Uzun oğlu Ahmed ve sâ‘ir rufekâlarıyla yekdil ve yekcihet olup Sultanhanı nâm karye derûndan civârında vâki‘ Mehmed Beylü ve Eşmekaya nâm karyeleri basub ahâlîsinden ba‘zıları katl

ve emvâl ve eşyâları nehb u garet eylediklerinden gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun dahi gelüb karyesinde bi-gayr-ı hakk hânesini basub bir at ve iki kilim ve bir tûfeng ve iki yüz iki aded koyun ve beş yüz gurusını gasb u garet ve ziyâde gadr ve ta‘addî itmeleriyle bundan akdem mezkûr Abdullhalim’in olduğı girü istirdâd ve şerr u mazarratı üzerlerinden men‘ u def‘ olunmak için birkaç def‘a emr-i şerîf cebâbir olmuşken ita‘at-i şer‘-i şerîf ve inkıyâd-ı emr-i münîf itmeyüb tarafgirin olduğundan henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın ve bu bâbda da‘vâsına fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mûcibince şer‘le görölüb gasb olunan at ve kilim ve tûfeng ve akça ve koyun ve sâ‘ir emvâl ve erzâkı alıvırılüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğı ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

276/4

Karaman Vâlsine ve Kırşehir Sancağı’nda Vâki‘ (boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Hâlâ Dîvân-ı Hümayûn’umda tezkîre-i sâni olan Numan İbiş zîde mecduhu ‘arz-ı hâl idüb Havâss-ı Hümayûn’umda Kırşehir Sancağı’nda kazâ-i mezbûr muzâfâtından Günyüzü nâhiyesine tâbi‘ Cabak Nüma ve Halepci vakf (?) nâm-ı diğer Gökçe Dünderlu nâm karyeler bir vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin ‘uhdesinde olmağla salifu’z-zikr kurâ mûmâ-ileyhin tarafından voyvodası olan (boşluk) zîde kadruhu defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı ‘âlîşanım mûcibince zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmât kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itmek murâd eyledikde âhardan ba‘zı kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirüb karye-i mezkûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî tarafından voyvodasına müstakilen zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı tamâmen ahz u kabz itdirilüb âhardan bir ferdi defter-i hâkânîye mugâyir dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb müdâhalesi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Günyüzü nâhiyesine tâbi‘ sekiz nefer re‘âyâ ve üç zemîn ve hâsıl-ı resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ dört yüz sekiz akça yazı ile karye-i Cabak Nüma on dört nefer re‘âyâ ve bir zemîn ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve şâ‘ir ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ dört yüz seksen iki akça yazı ile karye-i Halepci ve elli beş nefer re‘âyâ ve üç zemîn hâsıl-ı tahtında gendüm ve şâ‘ir ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ bin akça yazı ile Karpalık(?) nâm-ı diğer Gökçe Dünderlu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-

i icmâlde Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından olduğın mestûr ve mukayyed ol-vechile defter-i hâkânî mûcibince zabt itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

277/1

Konya Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesine tâbi' Detse nâm karye ahâlisi Südde-i Sa'âdetime gelüb bunlar kendü hâllerinde 'ırlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri ve üzerlerine dahi şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Mehmed ve Seyyid ve oğlu Seyyid Mustafa nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub mütegalibeden olmalarıyla birbiriyle yekdil ve yekcihet ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk fuzûlî ve tegallûben bunların bin yüz gurusların ahz u gasb eyledükleri ol-mikdâr hakları mezbûrlardan tamâmen tahsîl ve bi-kusûr bunlara girü alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hük-m-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

277/2

Kayseriyye Nâ'ibine ve Kayseriyye Mütesellimine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi' Gömce nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ebubekir zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâline olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ta'addîsi olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sükkânından hem-civârı Arık oğlu Ahmed ile vâlidesi Fatma nâm avret kendü hâlinde olmayub mezbûr Ahmed Abdullah'ın emvâlin sirka ve ağrâz-ı nâs ta'arruz ve ta'addî itmek 'adet-i müstemirreleri olmağla bunun menzîlinde makârr-ı nisvân olan mahalle kendü menzîlinde pencere açub hilâf-ı şer'-i şerîf ehl u 'iyâline hıyânet kasdıyla nazâr ve birkaç def'a mezâlîm ve bend olundukda mündefî' olmayub birbirleriyle yekdil ve buna şütûm-ı galizâ ile şetm ve gûna-gûn kelimât-ı nâ-sezâ ile tekrîr ve hetk-i 'ırz eylediğinden mâ'adâ bunun zimmetine girüb bir garare ve ba'zı eşyâsı sirka itmeğle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olunduklarından mâl-ı minvâl meşrûh üzere olub mezbûrların bu makûle ağrâz-ı nâs ta'arruz ve nice gûna cevri ve ezâ ve sirka emvâl 'adet-i müstemirreleri ve yed ve lisânlarından herkes menazi ve mezbûrlar muzırru'n-nâs olub şerr

ve mekrlerinden bunun ve ehl-i karyenin emin ve rahâtları olduğu bi-gayr-ı hakk mevsûku'l-kilem kimesnelerin şehâdet ve ihbârlarıyla şer'an sâbit ve muktezâ-yı şer' üzere mezbûrlara şer'an ta'addî ve ba'de'l-yevm bu misillü hareket itmeleri için tenbîh birle taraf-ı şer'den hüccet-i şer'îyye virilmişken mezbûrlar mütenebbih olmayub mücerred icrâ-yı 'ırz ve ahz ve intikâm kasdıyla üzerlerine musallât ve ba'zı ashâb-ı ağrâzın iğvâ ve tahrîkiyle her gelen vilâyete teşekkî ve hilâf-ı şer'-i şerîf tecrîm ve akçadan çıkarub ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan ta'addîleri men' u def' ve memnû' olmazlar ise vâki'-i hâlî sıhhâtî üzere der-sa'âdetime 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

277/3

İlgın ve (Boşluk) Kâdılarına Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

İlgın kazâsına tâbi' (...) nâm karye sâkinlerinden Abdülkerim nâm kimesne gelüb bu ve 'iyâl ve evlâdı kendi hâllerinde 'ırlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîleri ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmayub dahl olmaları icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sükkânından cebâbire ve mütegalibeden Fazıl Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli senesinden beru kendi hâlinde olmaduğundan nâşî bunun ehl u i'yâlini hilâf-ı şer'-i şerîf ahz ve bana hürmet idin diyü kendü menzîlinde alıkoyub salıvirilüb merkûmun zulm ve ta'addîsinden emn ve rahatlara olmayub evlâd ve 'iyâline ve buna gadr-i küllî ve hayf eylediğün ve ahvâle gayet diğer gün olduğın bildirüb şer'le görölüb merkûmun yedinden 'iyâl ve evlâdı alıvrilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

277/4

Karaman Vâlîsine ve (Boşluk) Kâdısına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kıdvetu'l-kuzât ve'l-hükkâm Larendе kâdısı mevlânâ es-Seyyid Mustafa zîde fazluhu Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb medine-i Larendе ahâlîlerinden cem'i gafır ve cem'i kesîr meclis-i şer'a varub medine-i mezbûre ahâlîsinden olub Konya[da] sâkin İbrahim ve yine Konya kazâsına tâbi' (...) karyesinden Deli Ali Beşe dimekle ma'rûf kimesneler ve muzırru'n-nâs ve sâ'y bi'l-fesâd ve fitneleriniz ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru

kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî ehl-i ‘ırz zümresinden ba‘zı makûl kimesnelerden celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine musallât ve otuzar ve kırkar gurus virirleri mi bu hisse kendülerin vâlîye gamz iderüm diyü haber irsâl anlar dahi havflarından nâşî onar beşer gurus gönderüb vormeyan emin Mehmed’i hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla mukaddemâ vâlîye teşekkî ve beşer ve altışar yüz gurusların asl ve bunun emsâli nice gûna zulm ve ta‘addîlerinin nihâyeti olmaduğundan ve mâ‘adâlarından sükkânında ehl-i ‘örf zümresinden manen Mutlu oğlu Hacı Mehmed ve karındaş Yahya ve el-Hâcc Ahmed ve Seyyidi Emun (boşluk) ve Seyyid Hacı yahya Ağa demekle ma‘rûf kimesneleri dahi hilâf-ı inhâ mukaddemâ vâlîye ahz ve her birinin hilâf-ı şer‘ beş yüz ve sekizer yüz gurusların dahi gasb ve ziyâde gadr-i küllî ve hâlâ mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazânızdan mürûr u ubur üzere oldukların bildirüb hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakk ahz ve gasb eyledikleri akçaları tamâmen tahsîl ve ashâbına alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâki‘-i hâlî bi’l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden bulundukları mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

278/1

Kayseriyye Nâ’ibine ve Mütessellimine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan Ahmed gelüb Kayseriyye Sancağı’nda Sahra nâhiyesinde Ispıdun nâm karye ve gayriden beş bin akça tımâr mutasarrıfı Ahmed veled-i Mehmed’in bilâ-masrûfundan elli yedi senesi Cemâziye’l ahire’nin on ikinci gününden Ahmed’e tevcîh ve berâtıyla üzerlerinde iken mezkûr Ahmed veled-i Mehmed hayâtda ve hâlâ Bağdat ve Basra vâlîsi vezîr Ahmed Paşa’nın hakkında olmak üzere müşârun-ileyh ‘arz mûcibince elli sekiz Muharrem’inin on üçüncü gününden tımâr-ı mezbûr mezkûr Ahmed’in zimmetinden hâsıl olan Ahmed veled-i Mehmed’e ibkâ ve berât olunub tımâr-ı mezbûr mezbûr Ahmed veled-i Mehmed’in fevtinden Ahmed’e tevcîh ve üzerlerinde iken âhardan vilâyetinde sâkin diğer Ahmed hilesinden nâşî tımâr-ı mezbûr üzerimdedir ve vezîr müşârun-ileyh hınakında ve hayâtda olmak üzere bir tarikle vezîr müşârun-ileyhden aldığı ‘arz ile ibkâ ve berât ve mezkûr Ahmed veled-i Mehmed’in eşca‘ nâ-mevcûd ve sâire tımârı olmağla terk-i hizmetinden Mîr-âlây Seyyid Mehmed ‘arziyla işbu bin yüz elli dokuz senesi Muharremi guresinden buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde iken mezbûr diğer Ahmed hileye sülûk ve tımâr-ı mezbûr ref’inden yine Ahmed veled-i Mehmed’e ibkâ ve berât itdirdüm diyü bunun berâtında olan berât-ı şerîfim mugâyir beyân eylediği rahat ve müzevver berât sûreti ile bunun zabtına mümanâ‘at ve gadr murâd

eyledüğün bildirüb tımâr-ı mezbûr yedinde olan berât mûcibince kendüye zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz ve kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfimle mugâyir mezkûrî ve âharı bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’ mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve Dîvân-ı Hümayûn’da mahfûz ahkâm kaydlarına mürâca‘at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere elli dokuz Muharremi guresinden mezkûr Ahmed’e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berât mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene (1)159

278/2

Sivas Beylerbeğisine Kureyşözi ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kureyşözi kazâsına tâbi‘ Kulubey nâm karye sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi sâ’irleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ ve ta‘addîleri olmayub dahl olunmaları icâb itmez iken Tabanlı Türkman voyvodası Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi‘ Tabanlı Türkman ‘Aşîreti’nden Kara oğlu Hacı Ömer ve Hacı Mustafa ve Kâdı oğlu Ahmed ve oğlu Tokmak Hüseyin ve Süleyman ve İsmail ve karındaşı Mîr Ali ve Şeyhlü oğlu Ahmed ve Mehmed ve Ali ve (boşluk) ve sâ’ir üç yüz mikdârı eşkıyâ başına cem‘ ve Ali es-Seyyid karye-i mezbûrede bunların menzîllerini basub mûrislerinden iki nefer kimesneleri bi-gayr-ı hakk katl ve bir kaç nefer adamlarını darb ve mecrûh ve ehl u ‘iyâllerine hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz eylediğinden gayrihâ beş bin altı yüz guruş akçalarıyla sim kilim ve garat ve beş re’s at ve sâ’ir emvâl ve eşyâların yağma ve garet ve ziyâde gadr ve zulm ve hayf eylediklerin ve hâlâ merkûmlar taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer‘le görülüb yağma ve garet eyledikleri emvâl ve eşyâ ve akça ve atları alıvırilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi- hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene (1)159

278/3

(Boşluk) Kâdisına ve Bozkır Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Sen ki Bozkır kazâsı nâ’ibi mevlânâ el-Hâcc Ahmed zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Bozkır kazâsına tâbi‘ (...) nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed ve Seyyid Halil zîde şerefuhuma gelüb karye-i mezbûre sâkinlerinden zümre-i eşîrrâmdan

isyân ve tuğyân ‘adet-i müstemirresi olan sipâhî oğlu Mustafa nâm şakî hevâsına tâbî‘ eşkiyâyı başına cem‘ (boşluk) bin yüz elli (boşluk) senesinde ve karye-i mezbûre hudûdunda tasarrufunda olan bâ-temessük tahminen yedi binden mütecâviz gendüm ve bağçesinin bundan mütecâviz eşcâr-ı müstemirreleri bizim mer‘amız kurbunda gars olmuş diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk kat‘ ve gendümden ihrâc ve bağ ve bağçesi derûnunda olan ebniyelerin ihrak-ı bi’n-nâr idüb gadr ve ta‘addî itmeleriyle ihrâk eyledikleri damlarının ve kat‘ ve helâk eyledikleri gendüm ve eşcârlarının tamâmen kıymetleri alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak içün ‘arz idiver diyü el-Hâcc ve hâl-i minvâl muharrir üzere olduğu sen ki nâ’ibi mûmâ-ileyhsin ‘ulemâdan muhit olmağla ol-bâbda emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli ‘arz eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görülmek içün [yazılmışdır.]

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

278/4

Aksaray ve (Boşluk) Kayseriyye ve Aksaray Sancağı Mütesellimine [Hüküm Ki,]

Mustafa Ahmed Paşa demekle ma‘rûf kimesne gelüb bunun Aksaray kazâsında vâki‘ Sultanhânı ağası demekle ma‘rûf Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ber-mûceb-i temessük altı yüz altmış sekiz gurusu alacak hakkı olmağla mezkûr Mehmed hâlâ hakk-ı mezkûrda sâkin hizmetinde olan Topal oğlu Mehmed nâm kimesne zimmetinde olan bin yüz gurusu alacağından altı yüz altmış sekiz gurusunu buna ve mezbûrın vereselerini virmek üzere havâle ve umûr ve mezbûre ve mezkûr Mehmed dahi havâleyi kabul itmişken şimdi mezkûr Mehmed fevt olmağla meblâğ-ı mezbûr mezkûr Mehmed’den ve yine sene-i mezbûrede yine müteveffâ-yı mezbûr Mehmed zimmetinde olan ma‘lûmu-‘l mikdâr gurusu dahi tereke kabz iden Aksaray kazâsında sâkin vereselerinden ve hâl-i mukâvemet tarafından vekîl (boşluk) nâm kimesne varub taleb eyledikde edâda ta‘allül ve gadr murâd eylediklerin bildirüb âhar husûşçün ol-tarafa emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan dergâh-ı mu‘allâ’m çavuşlarından (boşluk) Çavuş zîde kadruhu ma‘rifet-i şer‘le görölüb tarafına vekîli kabzda olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ iden mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene (1)159

279/1

Karaman Vâlsine Eskiil ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kazâsında Sultanhanı sâkinlerinden Hüseyin ve Ebubekir nâm kimesneler ile Hatice nâm hatun gelüb yine hân-ı mezbûr sâkinlerinden bunların mûrisleri Ali nâm kimesne kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Eskiil kazâsına tâbi‘ Murâdca nâm karye sâkininden mütegalibeden el-Hâcc Ahmed bin Evren nâm şakî kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr Ali fevt-i garazda kebîr tüfenk kurşunu ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk sol omuzundan darb ve cerh idüb sağ mahbes altından esir-i zuhûr ve ol-cürmden der-‘akl müte’ssiren fevt olub ziyâde gadr ve ta‘addî itmeğle bundan akdem mezbûr ile Aksaray kâdısı huzûrunda vâki‘-i şer‘ olduklarından vech-i meşrûh üzere olduğın şer‘an sâbit ve kibel-i şer‘den bunların berâtına hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezbûrın mütegalibeden nâşî bir vechile icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olduğın bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görülüb icrâ-yı şer‘ [ve] ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Receb Sene 1159

279/2

Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Aksaray kazâsına tâbi‘ Kenihil(?) nâm karye ahâlîleri gelüb karyeleri hudûdî dâhilinde su ayazması bunların mahsûlün ve müstakil ayazmaları ve kadîmden беру suyundan şûrb ve intifâ‘ idegelen âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken hevâ yerlerinde vâki‘ (...) karyesi ahâlîleri birbirleriyle yekdil ve bunların kadîmden беру suyundan şûrb ve intifâ‘ ide geldikleri ayazma suyundan gûna-gûn tezvîrât ile bizim dahi alâkamız kadardır diyü müdâhaleden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i kadîm bir vechile müdâhale ve ta‘addî itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘ ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

279/3

Bozkır Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Bozkır kazâsı nâ’ibi Mevlânâ Yahya zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Beyşehir Sancağı’nda Bozkır nâhiyesinde Sinandı nâm karye ve gayriden on yedi bin iki yüz otuz

yedi akça tımâra ber-vech-i tekâ'ud mutasarrıf Seyyid Mustafa ile müştereki erbâb-ı tımârdan Seyyid Ali ve tımârları mülhakâtından Bozkır nâhiyesinden Kazıkdere nâm karye ahâlîlerinden Şeyh el-Hâcc Abdullah ve Şeyh el-Hâcc Abdulkadir ve İmâmoğlu Halil ve Hasan oğlu Mustafa ve Timurcı oğlu Mustafa ve Veli Halife oğlu Mahmud ve Köse Mustafa ve sâ'irleri Bozkır Mahallesi'nde meclis-i şer'a varub karye-i mezbûrenin defter-i hâkânîde hâsıl-ı tahtında Çayır Samanluca ve Balluca yaylak der-tasarruf ahâlî-i karye tama'-ı zirâ'at iderler ve mezra'a-i Samanluca karyede buna ve Göçen ve Damyeri ve Karakara ve Gökvirân(?) ve Kanak [ve] Armud Çayırı ve Erbulud(?) harç-ı ez-defter Tâbi' Kazıkdere dâhil der-karye-i mezbûre karye-i merkûmenin ekinliğidir diyü mukayyed çayır ve mezra'a arâzîsinden olub karye-i mezbûre sınırı dâhilinde olunur Nardere (...) Sinandı [ve] Kori(?) ve Virancık ve Gösterelik ve Timurlı ve Kökur(?) ve Elma Ağacı ve Kuş Konağı ve (...) ve hudûd-ı merkûm ile mahdûd mahalle kayd-ı zirâ'at yerlerden olmağla karye-i mezbûre ahâlîsi ol-yerler hîn-i tahrîrden beru eben 'an-ceddin mutasarrıf olmalarıyla her sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resm sâhib-i 'arza edâ iden gelüb bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûre ahâlîsi eben 'an-ceddin sâhib-i 'arz temessûkiyle tasarruflarında olan ol-yeri ve Akpınar ve Yarpınar demekle ma'rûf ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a yerlerine civârlarından vâki' Fart nâm karye ahâlîleri sipâhîleri ile yekdil ve mugâyir der-mirân mâlî ve hilâf-ı kânûn bizim yaylağımızdır diyü fuzûlî müdâhale ve yaylak itmek sevdâsıyla bir müddet tegallûben konub gadr-ı küllî ve karye-i mezbûre toprağında defter-i cedid-i hâkânîde mukayyed kadîmî yaylak yerleri olmayub kadîmden zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmi üzere gelen yerler sonradan yaylak ittihâzıyla tâ'til itdirilmek hilâf-ı kânûn olduğundan men' u def'çün otuz bir tarihinde sâdır olan fermân-ı 'âlî mûcibince ol-ebnâdan Karaman vâlîsi vezîr Osman Paşa ve Konya nâ'ibi huzûrunda ve ba'dehu Bozkır ve yine Konya nâ'ibi huzûrlarında iki def'a mürâfa'a-i şer' olduklarından vech-i meşrûh üzere olduğu şer'an sâbit ve mezkûrlar mu'ârazadan men' ve fesâd yerlerine tenbîh birle müte'addid ve imzaları hâvî kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb ve mûcibince vezîr müşârun-ileyh Osman Paşa ve halefi vezîr Arif Paşa tarafından buyruldı virilüb bu ana değin bilâ-nizâ' mutasarrıf iken elli sekiz senesinde ba'zı mütegalibeye eşîrâ ile yine zuhûr ve şirrete sülûk ve sizin yedinizde olan sûret-i defter-i sâdr-ı hâkânîde Samanluca diyü tahrîr ve mukayyed olub bu eşhâd-ı mezkûr değildir diyü mugâlata ve mu'âraza iderek yine mevrû'atları üzerine konub gadr ve ta'addîlerinin nihâyeti olmağla sûret-i defter-i cedid-i hâkânî ve hüccet-i şer'iyeye nazâr ve husûsı mezbûr Hasan ve bi-kusûr kimesnelerden dahi tefahhus ve su'âl olundukda vech-i meşrûh üzere oldğı ihzâr ve

şehâdetleriyle zâhir ve tımârdan olmağla kıbel-i şer‘den virilen hüccet-i şer‘iyye ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcibince tapulı ve temessûkle yerleri kemâ-kân zabt ve zirâ‘at itdirilüb mezkûr karye ahâlîsinin mugâyir-i defter-i hâkânî ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına sen ki Bozkır kazâsı nâ‘ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ‘arz ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda Bozkır nâhiyesine tâbi‘ iki yüz elli nefer re‘âyâ ve bir zemîn-i (...) ve hâsıl-ı tahtında ‘öşr-i gallât ve salârı gendüm ve şâ‘ir ve yüz akça yazı ile çayır samanluca ve balluca birle yaylak der-âhardan ehl-i karye gâhî zirâ‘at dahi iderler yekûn ma‘a gayrihâ dokuz bin akça yazar karye-i Kazıkdere ve tahtında bilâd-ı yazı mezra‘a-i Dumanluca(?) ve Kara (...) ve Göçen ve Damyeri ve Karakaya ve Gökvirân ve Kanak Armud çayırı ve Erdamluca(?) harc-ı ez-defter tâbi‘ Kazıkdere dâhil der-karye-i mezbûre karye-i merkûmenin ekinliğidir diyü defter-i mufassaldan muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiyesine tâbi‘ Sinandı nâm karye ve gayrihu ile birikdirilüb elli dört bin dört yüz yetmiş beş akça ze‘âmet diyü bir icmâl ve icmâl-i mezbûrın on yedi bin iki yüz otuz yedi akça mezkûr tekâ‘ud Seyyid Mustafa ve ol-mikdâr akçası dahi Seyyid Ali veled-i Seyyid Han bâkısı müştarekleri karyelerinde ve yine Bozkır nâhiyesine tâbi‘ otuz nefer re‘âyâ ve iki zemîn ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve şâ‘ir yekûn ma‘a gayrihâ üç bin akça yazar karye-i Fart tımârı karyelerinden olmak üzere olduğu defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî yüz akça yazı ile çayır karye-i Kazıkdere el-mezbûrenin hâsılıyla mahsûb ve Samanlık(?) mezra‘ası dahi ekinliği olub Fart karyesi ahâlîsinin ve âharın alâkası olmamak iktizâ eyledüğün bi‘l-fi‘l defter emini Mehmed Said dâme mecduhu ‘arz ve Dîvân-ı Hümayûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda karye-i mezbûre hâsıl-ı tahtında resmi defterde mukayyed adîmî yaylak yerleri olmaduğundan mezkûr karye ahâlîsinin mugâyir-i defter-i hâkânî yaylağıımızdır diyü olan müdâhalelerinin men‘ için otuz bir senesinde defter-i hâkânî mûcibince emr-i şerîf virilmek mestûr ve mukayyed ve husûsus-ı kânûn mevâddan olmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i ‘âlî ve defter emini mûmâ-ileyhin ‘arz mûcibince emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi‘l-fi‘l Re‘îsu‘l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

280/1

Karaman Vâfisi Vezîrehu Larend ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

(boşluk) zîde salâhu gelüb Konya Sancağı'nda Larende nâhiyesine vakf-ı mescid-i Celâl Fatih'de senede iki yüz akça yazı ile zemîn-i nezd-i topraklık iki kıt'a ve yüz akça yazı ile zemîn-i nezd-i mescid-i mezbûr ve yüz akça yazı ile zemîn-i der-mahalle-i mezbûre diyü defter-i hâkânî mescid-i Celâl Vakfı olmak üzere mukayyed ve mûmâ-ileyh zikr olunan mescid-i vakfının bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellisi olmağla salifu'l-beyân zemînleri defter-i hâkânî mûcibince vakf için zabt ve vâki' olan mahsûlâtını ahz u kabz ve bermûceb-i şart-ı vâkıf mescid-i mezbûrun umûr-ı sarf eylemek üzere âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken Larende voyvodası olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve kemâl-i tegallübünden nâşî zikr olunan vakfa ihtiyârdan bir dürlü alâkası yoğiken voyvoda olduğu mukâta'a tarafından zabt olunan yerlerdendir diyü hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve tegallûben zabt ve birkaç seneden beru vâki' olan mahsûlât kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirmemek üzere emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Larende nâhiyesinde vakf-ı mescid-i Celâl bulunduğu mahalde senede tahminen iki yüz akça yazı ile (boşluk) zemîn-i nezd-i topraklık iki kıt'a ve yüz akça yazı ile zemîn-i nezd-i mescid-i mezbûr ve yüz akça yazı ile zemîn-i der-mahalle-i mezbûre yekûn dört yüz akça yazı ile defter-i evkâfına muharrir kalemiyle tahrîr olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

280/2

Karaman Vâlîsine Ilgun ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Fi'l-asl Ilgın Kasabasından olub hâlâ İstanbul'da sâkin Cemile nâm hatun gelüb mezbûre Ilgun Kasabası mahallâtından Bali Mahallesi sükkânından mütekâ'id Süleyman Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin hâlâ taht-ı nikâhında olub merkûm Süleyman bin yüz elli (boşluk) senesinde bunu kasaba-i mezbûrdan Âsitâne-i Sa'âdet'ime getirüb nafaka ve kisve bahâsını ru'yet itmedin biragub kendüsi vatan-ı aslîyyesi üzerine mahalle-i mezbûreye getirüb anda hâlâ meks ve ikâmet ve buna nafaka ve kisve bahâ nâmıyla bir akça ve bir habbe göndermeyüb ahvâli diğer gûn olmağla bundan akdem ma'rifet-i şer'le mezbûrın üzerine mezbûre için küll-i yevm(?) altmış para nafaka ve kisve bahâ kabz ve takrîr olunub cânibi şer'den hüccet-i şer'iyye almışken zevci mezbûr Süleyman hevâsına değin bir akça ve bir habbe göndermeyüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledügin ve tarafından ahz u kabz (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledügin bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mûcibince husûsı ma'rifetiyle şer'le görölüb ma'rifet-i şer'le ta'addî ve hüccet-i şer'iyye alınan

nafaka ve kisve bahâsından mezbûrın zimmetinde müctemi‘ olan hassı tamâmen tahsîl ve vekîl-i merkûma alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin mahallinde şer‘le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

281/1

Konya’da Vâki‘ Merkûm Sultan Alaaddin Evkâfı Mütevellisine Hüküm Ki,

Mütevellisi olduğı vakf-ı şerîf re‘âyâları hüccet ve dest-i zalemeden cebâbire üzerine ehem ve elzem itmek re‘âyâ fukarâsını ehl-i ‘örfe gamz ve tecrîm ve sen dahi atlu ile varub üzerlerine konub müft u meccânen benim dimek ve sâ’ir bunun emsâli mezâlim ile fukarâyı rencîde ve remîde eyledüğün bu tarafa ‘arz-ı hâl bilâ-inhâ istid‘â-yı ‘inâyet itmeleriyle bu def‘a sana tenbîh ile iktifâ olunmuşdır imdi gerekdir ki bundan sonra re‘âyâ fukarâsını ta‘cîz ve cevri ve ez-diyâr nesne mütâlebesiyle fevri eylemeyüb hakkında bir şikâyet zuhûr iderler ‘azlin ile iktifâ olunmayub vücûh ile mutazarrır olacakki mukarrer bilüb ber-mûceb-i emr-i ‘âlîyle âmil ve hilâfindan ihzâr eyleyesin diyü iftihâru’l-havâss ve’l-mukarrebîn mu’temedu’l-mülûk ve’s-selâtîn muhtâru’l-izzî ve’t-temkîn bi’l-fi’l Daru’s-Sa‘âdetim ağası olan Beşir Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

281/2

(Boşluk) Kâdısına ve İshaklı Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

İshaklı kazâsına tâbî‘ Yakahasenek(yakasenek) nâm karye sâkinlerinden Hafîb Molla Mustafa dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi yoğıken yine karye-i mezbûre sükkânında Kır İbrahim ve Hânefi oğlu Mehmed ve Kılar Ali nâm kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî bunun üzerlerine musallât ve sen bizi ehl-i ‘örfe gamz idüb bin gurusımızı aldırmağa sebep oldun diyü bu makûle sebep-i da‘vâsının istimâ‘ı memnû‘ iken hilâf-ı şer‘ bunları ta‘addî ve rencîde ve bundan akdem mürâfa‘a-i şer‘ olunduklarından bunun üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmayub mezkûrlar bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle kıbel-i şer‘den bunun yedine hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezkûrlar mündefi‘ olmayub hâlâ hilâf-ı şer‘ mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır.

281/3

Mir-i Konya'da Vâki' Merhûm Sultan Alaaddin Evkâfî Mütesellimi (Boşluk) Zîde Kadruhuya Hüküm Ki,

Mütevellisi olduğın vakf-ı şerîf re'âyâları cevâbında ve dest-i zalemeden sıyânet üzerine ehem ve elzem iken re'âyâ fukarâsı ehl-i 'örfe gamz ve tecrîm ve sen dahi atlu ile varub üzerlerine konub müft u meccânen yem ve yemek ve sâ'ir bunun emsâli mezâlim ile fukarâyı rencîde ve remîde eyledikde bu tarafa 'arz-ı hâl birle inhâ ve istid'â-yı 'inâyet itmeleriyle bu def'a sana tenbîh ile iktifâ olmuştur idi gerekdir ki bundan sonra re'âyâ fukarâsını ta'cîz ve cevır ve ez-diyâr nesne mütâlebesiyle ta'addî eylemeyüb hakkında bir şikâyet zuhûr ider ise 'azlin ile iktifâ olunmayub mercûha ile mutazarrır olunmağınla mukarrer bilüb ber-mûceb-i emr-i 'âlî âmil ve hilâfından ihzâr eyleyesiz diyü bi'l-fi'l Daru's-Sa'âdetim ağası Beşir oğlu dâme uluvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmek vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

281/4

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Medine-i Kayseriyye'de sâkin Mahmud ve el-Hâcc Mirza Ali ve karındaşı Ömer ve İbrahim ve Ahmed ve Uzun Ahmed ve karındaşı el-Hâcc Ali nâm kimesneler gelüb bunlar fi'l-asl Yeniil ve Türkman cediti hassa aklâmında akçası Koyunlu 'Aşîreti'nden diyü Sancaklu 'Cemâ'atinin defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından iken bundan akdem Kayseriyye kasabasına gelüb tevattun ve üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince tamâmen hassa-i mezbûr zâbitine edâ idüb kusûrları olmayub mugâyir-i kânûn ve defter ziyâde mütâlebesiyle bunları ta'addî ve rencîde eylediklerinden mukaddemâ hassa-i mezbûr zâbiti ile mürâfa'a-i şer' olundukların fimâ-bâ'd hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter ziyâde nesne mütâlebesiyle ta'addî olunmamalarıçün zâbit-i mezkûr tarafından sened ve kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter ve hüccet-i şer'iyye ve buyrıldı rencîde olunmaları icâb itmez iken tekrâr ol-vechile müdâhaleden ol-hüccet-i şer'iyye üzerlerine bir def'a dahi ikrâzı olunmuş iken yine ta'addî den hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ol-vechile ziyâde akça mütâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' u

def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

281/5

Karaman Vâlîsi Vezîrehu ve İnsuyu ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

İnsuyu kazâsına tâbî' Sevarık nâm karye sâkinlerinden Receb oğlu Hasan ve karındaşı Hüseyin nâm kimesneler gelüb bunlar nâm kimesneye voyvodası olduğu (boşluk) mukâta'ası karyelerinin ve defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olmayub bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr zuhûr ve siz benim voyvodası olduğım mukâta-a-i mezkûrenin re'âyâsındansız rusûm-ı ra'yyet aldum diye hilâf-ı kânûn ve defter ta'addî ve bi-gayr-ı hakk tecrîm ve tağrîmden hâlî olmayub ahvâlleri diğer gûn olduğın ve yedlerinde hüccet-i şer'îyye ve da'vâlarına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyyeleri mûcibince 'amel olunub fetevâ-yı kânûn defter ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye zâhir olan ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

282/1

Karaman Vâlîsine ve Aksaray ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Medine-i Aksaray sâkinlerinden 'ulemâdan Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhu gelüb bu kendü dahi 'arzıyla mukayyed ifâde ve istifâde ile meşgul olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine Aksaray sâkinlerinden Seyyid Mehmed ve Seyyid Sadeddin ve Topal Süleyman ve karındaşı Çüne Abdullah nâmun kimesneler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbî' nice süfehâ ve erâzil ile müttefik ve ta'cîz ve mücerred celb-i mâl ve ehl-i 'ırz tekdîr kasdıyla nâ-karz harekete i'tibâr ve itiyâdları olmakdan nâşî bunun için dahi bunun vâlidesi kazâsker karındaşı kızından mâl-ı vâfire ve hatta bir küb çeğiz altun dahi intikâl eyledi diyü yedinden almak için Aksaray mütehas mevâd ile tecrîm ve tağrîm sevdâsıyla olduklarından gayrı bundan akdem medine-i mezbûrede nısfu-l-leylde katil olunub katl-i nâ-ma'lûm Abdullah Bey'in medine-i mezbûrede sâkin zevcileri Aîşe ve Hatice nâm hatunun dahi tahrîk zevceniz maktûl-ı mezbûrun diyeti bunun için mezbûr Seyyid Ahmed ile (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerden iddi'â iden bir nesnede şâ'ir bulub mâl-ı vâfire alıviriniz diyü iğfâl ve Aksaray Sancağı mutasarrıfı dahi mezbûrların kelâm-ı dürûğlarına i'timaden tama'-ı hamllarına tebâ'îyyet ile birbirleriyle yekdil ve

yekcihet ve Aksaray kâdisının ol-vakitde müddeti tamâm olunmağla mahkeme kâtibî (boşluk) nâm kimesneyi nâ'ib nasb ve bunı huzûrına ihzâr ve mürâfa'a-i şer' eylediklerin mezbûrlar kendü etbâ' ve gulamlarından mechûl âhar her kimesneleri zûr şâhid ikâmet itdirmek murâd eylediklerinde nâ'ib mezbûr sizin bu gûna hareketiniz hilâf-ı şer' ve iddi'ânız kendü halim ve ikzâ-yı mûmâ ve şer' bundan bir nesne lâzım gelmez diyü cevap virmişki mezbûrlar kâni' olmayub gayrihu tasaddî ve nâ'ib-i mezbûr dahi tahvîk ve kendü takrîrleri üzere cebren ve kahren aldıkları mürûr hüccet ibrâzıyla bunun üzerine şuhud-ı 'udûl ile şer' bir nesne sâbit olmayan hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk bin yedi yüz elli gurusı aldıktan sonra yine kanâ'at itmeyüb mezbûr Seyyid Mehmed dahi iki yüz otuz gurusı ve bir sim kılıç ve yedi cild kütüb-ü muteberesin ahz ve mezbûr Seyyid Sadeddin dahi iki yüz elli gurusı ve bir zîr-i devle(?) ve bir hüsn-i hat-ı mazmun-ı şerîf[in]de ve mezbûr Topal Süleyman dahi bir sim kemer raht ve bir sim hançer ve beş cild kitab-ı mutebere ve yüz aded yaldız altını ve mezbûr Çöne Abdullah dahi kırk fındık altunıyla otuz zer-i mahbûb altını ve on cild kütüb-ü mutebere bir incü gerdanlıkda cebren ahz ve mezbûre hatunlar dahi yüz elli gurusı nakd akçası aldıklarından gayrı sekiz yüz elli gurusı dahi deyn olmak üzere cebren yedinde hüccet idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledikde ve mezbûrlar mütegalibeden olub mu'ayyen kitabları almakdan nâşî bir dürlü mukâvemet iktidarı olmayub ahvâli diğer gün ve mahall-ı mezbûrda olduğın ve Şeyhü'l-İslâm'dan mukayyed fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb zabitleri ma'rifetiyle fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer'le görülüb bi-gayr-ı hakk aldıkları akça ve eşyâ ve kitabı alıvirmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene (1)159

282/2

Emri girü gelüb virmekle hâsıl emri itâle-i hıfz olmuşdur. Safer Sene (1)159

Kayseriyye Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine ve Kethüdâyeri ve Yeniçeri Serdârı ve A'yân -ı Vilâyete Hüküm Ki,

İstanbul'da dikici darakatı fukarâları Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb kadîmden beru debbağ ve tüccâr ta'îfesinin Kayseriyye'den Âsitâne-i Sa'âdetime nakl ide geldikleri Sahtiyân dikici ta'îfesine bey' oluna gelüb Âsitâne'de sâkin tacir ve meşin papuçları sahtiyânı tûcârdan iştirâ ve bir kat kaile ile dikici fukarâsına bey' itmeleri ve ziyâde bahâyâ bey' ü şirâ olunmasına sebep olduklarından ba'de'l-yevm debbağ ve tüccâr [bi] nefsihim

doğrı Âsitâne-i Sa'âdetime getürüb dikiciye bey' idüb tacir ve meşin papuçları bey' itmemek üzere mukaddemâ emr-i şerîfim sâdır olmuşken birkaç seneden beru İstanbul'da vâki' tacirhânede ba'zı kimesneler ihtikâr da'iyesiyle Kayseriyyeden ve gayrı mahallerden tüccâr ve debbâğının Âsitâne'ye getürdükleri sahtiyânları yetmişer pareye iştirâ iderler iken a'dâsını yüz on ve yüz yirmi beş pareye ve evsât ve ednâ sahtiyânı yetmiş pareye almak diyü kendi hârici ihtiyâr ve ziyâde bahâya fûrûht ile mugâyir-i emr-i 'âlî değin fukarâyı gadr ve eziyet eylediklerin bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunub şurût-i emr-i şerîfim mugâyir zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda bundan akdem sahtiyân nizâmı husûsına dâir şeref-bahş sudur olan emr-i şerîfim medine-i Kayseriyye'den geçici getüren tüccâr ve kasabât ve debbâğdan ve Âsitâne-i Sa'âdetime sahtiyân getüren tüccâr muvacehelerinde kararen ve mazmûn tefehhüm olundukda kasab ta'îfesi âlâ hassı geçici der-îştirâ yüz 'an deyni elli guruşa ve evsât kırk guruşa ve lâzimesi otuz üç guruş bir sülûs debbâğ bey' idek diyü kasabâta tenbîh ve eğer ve debbâğdan ve tüccâra dahi sahtiyânı iskeleyi bey' itmeyüb Âsitâne'ye götürek diyü tenbîh-i şedîd ve bi'l-defa'at bu vechile tecdîd-i meclis ve te'kîd-i ekîd oldukdan sonra ta'îfe-i mezkûre bi'l-cümle meclis-i şer' den kadîmî geçici gelen yerden hâlâ zuhûr itmeyüb ancak İçil cânibinden geçici ticâret ve beher geçiciyi sekizer ve seksen beş pareye iştirâ ve ba'dehu Kayseriyye'de kazâyâ onar para fâ'ide ile bey' ve derlüseyni cem' ve yüz ala deri yüz otuz guruş ve evsât doksan guruşa ve Kayseriyye derici ona yetmiş beş ve seksen guruş debbâğ bey' idüb ziyâde bahâlarıyla mâzi ve mesârif ile debbâğda ve sahtiyân olunduktan sonra cümlemiz onı on bir fâ'ideye râzı olub kadîmden debbâğ ve tüccâra Kayseriyye'den sahtiyân Âsitâne'ye getürüb bi-nefsihi dikici ta'îfesine bey' oluna gelmişken on beş seneden beru Âsitâne'de sâkin meşin papuçları sahtiyânı tüccârdan iştirâ ve bir kat fâ'ide ile dahi dikiciye bey' ve ziyâde bahâya sebep olmalarıyla ba'de'l- yevm debbâğ ve tüccâr bi-nefsihim doğrı Âsitâne'ye getürüb ve dikiciye bey' idüb yahyaya bey' itmemek üzere tenbîh olunmak için istirhâm eyledikleri mukaddemâ Kayseriyye kâdısı tarafından tahrîr ve i'lâm olduğına binâ'en fîmâ-bâ'd gelen sahtiyân ve meşin papuçda virmeyüb nafaka'en el-'ibâd dikiciye virmek üzere bu tarafda olan tâcirler kethüdâsı el-Hâcc İbrahim ve ihtiyârlarından Ali ve el-Hâcc Mehmed ve el-Hâcc Ali ve el-Hâcc Mustafa ve Dikicibaşı Mehmed Cizyedârbaşı el-Hâcc Halil ve haffâflar kethüdâsı es-Seyyid Mehmed muvâcehelerinden her birlerine tenbîh olduğın sâbıkan Mahmud Paşa nâ'ib olan Mevlânâ Mehmed hıfzı zîde 'ilmuhu i'lâm eylediğine binâ'en mukaddemâ sâdır

olan emr-i şerîfim mûcibince ve bu dahi altı ser ve i'lâm olunduğı üzere ba'de'l-yevm Kayseriyye ve sâ'ir mahallerden gelen sahtiyân ve meşin papuçlarını virmeyüb nafaka'en el-'ibâd dikiciye virilmek üzere cümleye tenbîh zikr olmağla Kayseriyyede debbâğda olan sahtiyân a'lâ ve evsât ve ednâ ihtiyârıyla deste bağlanub kemiyet ve mikdarını mübeyyin ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetiyle defter ve defteriyle Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub mezbûrın hazır ve mücânebet olunmak için yüz elli altı senesi evâhir-i Muharrem'inde emr-i şerîfim virilmek mestûr ve mukayyed olunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur.

Fî Evâ'il-i Safer Sene 1159

283/1

Kayseriyye Nâ'ibi ve Mütessellimine Hüküm Ki,

Erbâb-ı tımârdan tekâ'üd Hüseyin veled-i Ahmed Ali Kayseriyye'ye gelüb kayseriyye Sancağı'nda ve kazası muzâfâtından Kenar-ı Irmak nâhiyesinde Obruk nâm karye ve gayriden sekiz bin seksen akça tımâr bir vech-i tekâ'üd berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımârı aklâmından Sahra nâhiyesine tâbi' defter-i hâkânîde mezrâ'i Yalnızin mâlikâne ve divân tımârı karye Erkilât ahâlîsi zirâ'at ider mâlikâne divânıyla mahsûd birer mukayyed ve müstakilen kayd u berâtına dâhil olan mezra'asının 'öşr ve resmine âhardan bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken ecânibinden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve mezra'a-i mezbûrenin mâlikânese bir mezr diyü hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve tegallûben zabt ve 'öşr ve resmi ahz u kabz idüb gadr-i küllî eylediklerin bildirüb mezra'a-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî müstakilen kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmât kânûn ve defter mûcibince tamâmen ahz u kabz itdirilüb mezbûrları ve âharı hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Sahra nâhiyesine tâbi' mezra'a-i Yalnızin mâlikâne ve divâna tımârı karye Erkilat ahâlîsi zirâ'at itdirir mâlikâne divânıyla mahsûd ve hâsıl-ı divânî mâlikâne gendüm ve şâ'ir bin dört yüz kırk akça yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde bin beş yüz ve ma'a gayrihâ iki bin akça bir icmâl ve tamâmen mezkûr Hüseyin veled-i Ahmed Ali Kayseriyye'nin tımârı dâhilinde olduğı mestûr ve mukayyed olunmağın defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Receb Sene (1)159

283/2

Akçaşehir ma'a Eskiil Kâdısına Hüküm Ki,

Akçaşehir ma'a Eskiil kazâsına tâbi' Yağlıbayat nâm karye ahâlileri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen hâne-i avâriz ve nüzûl ve sâ'ir evâmir-i 'aliyye ile vârid olan tekâlîfi ve 'uhdelerinde menzîlinde olan menzîl masârifini kazâ-i mezbûr ile mâ'en edâ iderler iken karye-i mezkûr sükkânından olub öteden беру vâki' olan tekâlîfi mâ'en viregelen Hacı Fazıl ve Hacı Abdolvahhab ve Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne ile ve Voyvoda Hasan ve sâ'ir on beş neferden mütecâviz kimesneler mutlâk hissesi tekâlîfleri virmemek için bizim karyemiz Bayburd mukâta'asına nakl olunmuşdır diyü edâda muhâlefet ve 'akl ve hisseleri sâ'ir fukarâ üzerlerine tahammül ile gadr murâd eylediklerin bildirüb mezbûr hilâf-ı emr ve defter ta'allül ve muhâlefet itdirmeyüb iktizâ iden hisse-i tekâlîfleri tahsîl itdirilmek için emr-i şerîfim istid'â ve zikr olunan Yağlıbayat karyesi bir aded davarcı hânesiyle el-yevm kazâ-i mezkûre mülhâk olub kazâ-i âharda nakl olunduğı kaydı bulunmadığı merkufundan der-kenâr olunmamağla mahallinde ma'rifet-i şer'le görölüb keyfiyetleri i'lâm olumak üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftiharu'l-emâcid ve'l-ekârim fi'l baş defterdarım Mehmed dâme uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâm mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

283/3

Karaman Vâlîsi Vezîrim Paşaya Larendede ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Kıdvetu's-sulehâ'i's-sâlikîn (boşluk) zîde salahu gelüb Larendede'[de] vâki' Celâl Mescidi'nin bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle adem ve vakfının mütevellisi olmağla medine-i Larendede' mescid-i mezbûr mahallesinde vâki' yirmi dokuz dönüm üç kıt'a tarla ile üç dönüm bir kıt'a ve on dönüm bir kıt'a medârı selâtîn-i maziyyeden biri (boşluk) nâm kimesneye hibe ve temlîk ve yedine mülknâme-i hümayûn verildikten sonra ol-dahi ol-yerleri vakf-ı hâsıl olan gallesin zikr olunan Celâl Mescidi'nden imâm olanlara şart eyledüğü defterde mukayyed mûmâ-ileyh hâliyâ mescid-i mezbûrede bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle imâm olub edâ-yı hizmet ve ol-yerlerin hâsıl olan gallesi mutasarrıf olmağla ol-yerleri zirâ'at ve hırâset idenlerin hâsıl olan terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrlerin taleb ve almak murâd eyledikte mutasarrıf olan ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi sâ'irleri edâda ta'allül ve muhâlefet ve mukaddemâ mürâfa'a-i şer' olduklarında zikr olunan beş kıt'a ol-mikdâr diyü vakf yerlerin hâsıl olan 'öşrleri mescid-i Celâl olmalarına meşrût vakf olunduğı şer'an mütevâtiren bi-karz müslimîn şehâdetleriyle sâbit ve zâhir ve ber-vech-i meşrûh hakk birle cenâb-ı şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken

cânib-i Larende hassa voyvodası olan (boşluk) nâm kimesne nefis-i Larende toprağında ‘öşr ve resmi kadîmden hassa-yı mezbûre tarafından alınagelen yerlerin kadîmden üzere şer‘an ‘öşr ve resmin almağa kanâ‘at itmeyüb müceddeden tama‘-ı hâmmından imâm olanlar meşrût beş kıt‘a ol-mikdâr olan yerlerin ‘öşr ve resmine dahi müdâhale ve gadr murâd eyledüğün bildirüb imâm olan meşrûta binâen vaz‘u‘l-yedin kadîmîsi üzere serbest olan hüccet-i şer‘iyye mûcibince ‘öşr ve resmin kânûn üzere kendüye ahz u kabz itdirilüb mezbûrın mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ve ta‘addî zâhir olan müdâhalesi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfım recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Safer Sene 1159

283/4

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm Ki,

Nevşehir kazâsına tâbi‘ ve Damsa nâm karye ahâlîleri gelüb yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed bin Hasan nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâlinde olmayub dâ‘imâ fisk ve mücerred ve ve sa‘i bi‘l-fesâd ve ruz-şeb ifşâne gezüb ba‘zı ehl-i ‘ırzının hânesine girüb ez-defa‘atlerin bozub ve davarları sirka itmek ‘adet-i müstemirresi olmağla bundan akdem keyfiyeti minvâl-i meşrûh üzere olduğu muvâcehesinde şer‘an sâbit ve kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ve i‘lâm virmişken mezbûrın şer‘-i şerîf adem-i itâ‘atinden nâşî henüz icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunub kemâ- fi‘l-evvel fukarâya isâl mezbûre ile tekdîr ve şerr u fesâdı gününden gûna efzûn ve bir vechile mazaratından emin olmayub ahvâlleri diğer gün olduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyyeleri ve i‘lâmları mûcibince şer‘le görölüb ber-muktezâ-yı şer‘-i kavâim icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Şa‘bân Sene 1159

284/1

İşaret-i Şeyhü’l-İslâmı ihzârdan men‘ ve afv olunmak içün emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Zi‘l-Ka‘de Sene 1159

Kayseriyye Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Ahmed ve Osman nâm kimesneler gelüb medine-i Kayseriyye’de sâkin Aişe nâm hatun müteveffıye oldukda ve berâtı bunlar ‘ammizâdeleri oldukları hasebiyle bunlar ile medine-i mezbûrda sâkin li-ümm er karındaşı İbrahim nâm kimesneye intikâl eyledikde medine-i

mezbûre[de] sâkin mezbûr İbrahim'in damadı Emir Ağa demekle ma'rûf medresesinden Mehmed Emin kaynatası mezkûr ile yekdil ve iki yüz kise akçaya bâliğ olur tereke-i müteveffâ-yı bi'l-cümle fuzûlî zabt itmeğle bunlar dahi hisse-i irsâyelerin taleb eylediklerin mezkûr a'yândan ve bezl-i irtişâ ile ra'iyetleri kendüye tebâ'iyet ve bir vechile icrâ-yı hakk mümkün olmayub gadr-i küllî olduğın bildirüb sâdr-ı rum husûs-ı mezbûrî bunda mevcûd vukûfî olanlardan su'âl ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve sâdr-ı rum husûs-ı mezbûrî bi-karz kimesnelerden istihbâr ve iktizâsını i'lâm eylemek üzere a'lemu'l-'ulemâ'i'l-mütebahhirîn bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftiyyu'l-enâm olan Mevlânâ Mehmed Emin adem eyledüğün kazâyı işâret ve işâretleri mûcibince sâdr-ı rum husûs-ı mezbûrî ma'rifet-i şer'le bi-vechile kimesnelerden isticâr ve iktizâsı i'lâm olunmak için fermân-ı 'âlî sâdır olmağla mezbûrân Ahmed ve Osman nâm karındaşlar mahfil-i şer'ıyyâtda medine-i mezbûra tâbi' Kızıl Mahallesinde sâkin iken bin yüz elli sekiz senesi Zi'l-ka'desinin evâsıtında vefât iden Aişe hatun ibn-i el-Hâcc Ahmed ile el-Hâcc Osman verâseti li-ümm karındaşı el-Şeyh İbrahim ile li-ebeveyn 'ammi Ali'nin oğulları olduğımız cihetiyle bize mahsûs olmağla yüz elli kiselik akar ve menkûl ve nukûd terekesi mezbûr İbrahim ile bize isâbet itmişken mezbûr İbrahim'in damadı olub medine-i mezbûrede a'yândan ve mütegalibeden olan Emir Ağa demekle ma'rûf medresesinden Mehmed Emin bizim hisselerimizi bi-gayr-ı hakk zabt ve ahz u kabz itmeğın bizim için mûmâ-ileyh ile ol-tarafda mahsubeye kudret olmayub ber-vechile ihkāk-ı hakk mümkün değildir hâlâ Âsitâne-i Sa'âdetde mevcûd bi-garaz kimesnelerden istintâk olunub hakikat-i hâl ma'lûm oldukdan sonra mûmâ-ileyh Mehmed Emin Âsitâne'de bizimle mürâfa'a-i şer' için ihzâ[r] olunması bâbında hükm-i hümayûnum recâsıyla istirhâm ve istid'â-yı'inâyet eyledüğiz i'lâm olunsun diyü iltimâs itmeleriyle işâret-i 'aliyye mûcibince sâdır olan fermân-ı 'âlî yine imtisâlen husûs-ı mezbûre ve vakf nâmları olmak üzere meclis-i şer'a ikâmet eyledikleri fi'l-asl medine-i mezkûre ahâlîsinden Mehmed Efendi ibn-i Musa ve Ahmed Ağa ibn-i Ebubekir ve el-Hâcc Hüseyin ibn-i Şuayb ve Yusuf Ağa ibn-i Süleyman ve Seyyid el-Hâcc Ali Ağa ibn-i el-Hâcc Mahmud ve Nakkaş Ahmed Çelebi ibn-i Mehmed ve el-Hâcc Abdulhâlim Efendi ibn-i Mustafa ve Salih Çelebi ibn-i Ali ve Mehmed Efendi ibn-i Receb ve Mehmed Efendi ibn-i İsmail ve Hasan Efendi ibn-i Mansur ve Osman Paşazâde Hüseyin Bey ve Mehmed Ağa ibn-i Mehmed ve el-Hâcc Halil bin Ali ve es-Seyyid el-Hâcc Ali bin Mehmed ve el-şeyh el-Hâcc Mustafa Efendi ibn-i Osman ve diğer Mehmed Ağa ibn-i Mehmed ve Serdengeçdi Osman Ağa ibn-i Derviş ve el-Hâcc İbrahim bin Ömer ve Mustafa beşe ibn-i Mehmed demekle ma'rûf yirmi nefer müstecirü'l-esâmî

kimesnelerden hakikat-i hâl isticâr ve istiksâ olundukda mîr-i mîrân Ahmed ve Osman Ağa'nın beyân olunan nefer yedleri vâki' mutâbık ve nefsi evâmire muvâfık olduğunu her biri âlâ-tarîki's-şehâde haber vormeleriyle mûmâ-ileyh Mehmed Emin'in voyvodası ile mûrafa'asıçün ihzâr-ı bâbında hâlâ Rumili kazâskeri şer'ıyyatcısı olan Mevlânâ İbrahim zîde 'ilmuhu i'lâm ve i'lâmı mûcibince ihzârına hükm-i hümayûnum sudurunı Şeyhü'l-İslâm müşârun-ileyh işâret itmeleriyle mevlânâ-yı müşârun-ileyhin işâretleri mûcibince ihzâr olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâ'il-i Receb Sene 1159

284/2

(Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nişân-ı Hümayûn'um virilen divân-ı 'âlîşanım kâtiblerinden kıdvet-i erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem umdet-i ashâbi't-tahrîr ve-rakam el-Hâcc Mehmed Kuddisi zîde kadruhu Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından Kayseriyye Sancağı'nda ve kazâsına muzâfâtından (boşluk) nâhiyesine tâbi' Efkeri nâm karyesinin defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından Zanya nâm zimmî üç seneden beru kadîmî karyesilerin ve kendüsi kalktığından mâ'adâ ba'zı re'âyâ-yı i'fâl ve anları dahi kalkdırur ve sa'[ir] hâlâ taht-ı kazâlarınızda mütevattın ve sâ'ir re'âyâyı dahi sirâyet ile karye-i merkûmenin bi'l-küllîye perâkende ve perîşân olmasına bâ'is ve ol-vechile ze'âmeti mahsûlüne küllî kesr ve noksân terettübüne bâdî olduğın bildirüb mûmâ-ileyhin tarafından subaşı mükâfatla bulundukları mahallerden kaldırub kadîmî karyelerine nefsi iskân itdirilmeyüb hilâf-ı kânûn bir dürlü ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emri şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek emrim olmuştur.

Fî Evâ'il-i Receb Sene (1)159

285/1

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Kayseriyye kazâsına tâbi' Erkilat nâm karye sâkinlerinden Agop ve Yasif nâm zimmîler gelüb bunlar bundan akdem Budaközi kazâsına tâbi' Sungurlu nâm karye sükkânından Ahmed Ağa demekle ma'rûf kimesneden İsmail Ağa demekle ma'rûf kimesnenin kefâletiyle tarîku'l-hazariyye aldıkları bin guruşa edâ itmedi mezbûr Ahmed fevt olmağla meblâğ-ı merkûmda altı yüz gurusını kefilleri mezbûrı yediyle müteveffâ-yı mezbûrın vereseleri (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere edâ ve teslîm ve bâkî kalan dört yüz gurusı

deynlerinin edâsına kimesneyi tevkîl ve emr itmiş değiller iken konar ve göçer Türkman ta'îfesinden Beydili Cemâ'atinden olub cebâbire ve mütegalibeden Hacı Hüseyin nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla ben senden izinsiz müteveffâ-yı mezkûrın vereselerine bâkî kalan dört yüz guruş deyninizi mâlîmdan edâ ve teslîm ve deyn temessükünüzü halâs idüb senden teslîm aldım meblâğ-ı merkûmın üzerine beş yüz guruş dahi zamm ve bana dokuz yüz guruş deyniniz olmak üzere ikrâr deyn idüb yedime temessük virin diyü hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-subût-ı şer'i bunları ahz ve habs ve birkaç gûn darb-ı şedîd ile darb deyn sizi mâldan ve handan iderüm diyü tahvîk ve envâ'-ı cevri ve ezâ ve haber u kesr itmeğle bunlar dahi mezbûrın elinden bir tarîkiyle halâs olmayub nicâren ve mekrûhen dokuz yüz guruşını ikrâr-ı deyn ve yedine virdikleri temessûki senden ittihâz ve elbette zikr olunan dokuz yüz guruşını bana virin valla sizi habs ve vaz'-ı zindân iderüm ve gâh Vâlî Hüseyin'e virdüm diyü dâ'imâ ta'addî ve rencîdeden hâlî olmayub gadr-i küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer'le görülüb ekrâd ma'îyyetiyle vech-i şer' üzere ba'de'l-ityân üzerlerine şer'le bir nesne sâbit olmadı mezbûre hilâf-ı şer'-i şerîf bunları ol-vechile akça mütâlebesiyle ta'addî ve rencide itdirmeyüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Safer Sene 1159

285/2

Karaman Vâlîsine Kureyş Mâ' Bayburd Kâdısına Hüküm Ki,

Daru's-Sa'âdetim ağası nezâretinde olan evkâfından kazâ-i mezbûra tâbî' Göçi nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar tasaruflarında olan tapularının âdet-i ağnâm resmlerin âhar defter mûcibince cem'ine me'mûr olanlara edâda kusûrları olmayub bir vechile ta'addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken âdet-i ağnâm rusûmâtı cem'ine me'mûr olanlar kanâ'at itmeyüb mücerred tama'-ı hâmmından nâşî hilâf-ı emr ve defter ziyâde taleb ve taciz ve (...) kavli hodlarıyla cebren ve kahren üçer dörder paraların alub küll-i gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi virüldüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince 'amel olunub hilâf-ı emr u defter olduğun ziyâde mütâlebesiyle zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden emr ve defter mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

285/3

Karaman Vâlisine Kureyş Mâ' Bayburd Kâdısına Hüküm Ki,

Daru's-Sa'âdetim ağası nezaretinde olan evkâfından kazâ-i mezbûra tâbi' Göçi nâm karye ahâlisi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden a'lâ ve evsât ve ednâ' i'tibârıyla tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem'ine me'mûr olanlar edâda kusûrları olmayub ta'addî ve rencide olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrede ba'zı mütesellim ve mütehammil ve zi- kudret kimesneler hîn-i kavî ba'zı mücerred ta'cîz ve celb-i mâl ve kendü tekâlîflerin tahkîki için birbirleriyle yekdil ve hisselerine düşen tekâlîfleri vermediklerinden mâ'adâ bunların üzerlerine tahammüllerinden ziyâde tekâlîf tahammülleriyle ta'addî ve rencide ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve ahvâlleri diğer gün olduğın ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince 'amel olunub tahammüllerine ziyâde tekâlîf tahammül ile ta'addî ve rencide itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

285/4

Kırşehirli ve (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Konar ve göçer Kürd ta'îfesinden (...) 'Aşîretinden Ramazan oğlu Hasan ve Mehmed ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri ve deyn ve kefaletleri olmayub ve üzerlerine dahi şuhud-ı 'udûl ile şer'an sâbit olmuş değil iken Türkman ta'îfesinden Pehluvanlı Cemâ'atinden Deli Halil ve Şeyh Maksud ve Hacı Musa oğlu ve Molla Halil ve Monla Yusuf ve (boşluk) ve (boşluk) ve nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl kasdıyla bundan akdem taş ile dişlerimizi ihrâc eylediniz diyü bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunların evlerin basub bi-gayr-ı hakk bin gurusluk emvâl ve eşyâdan nehb u garet idüb ve mezbûrlar hâlâ taht-ı kazânızda firâr üzere oldukların ve bu bâbda Şeyhü'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb mûcibince şer'le görülib alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

285/5

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine [Hüküm] Ki

Sen ki Kayseriyye kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Şeyh Ömer zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Kayseriyye mahallâtından Mükremin Mahallesi sükkânından Hüseyin Beşe bin Seyyidi (boşluk) nâm kimesne meclis-i şer'a varub mezbûre kendü hâlinde hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken menzîlinden çıkub başka tımârın edâ itmek içün cem'i şerîf gider olduğu mâlda yine karye-i mezbûre mahallâtından Hacı Abdullah Mahallesi sâkinlerinden Benli Ali Ağa'nın karındaşı diğer Hasan beşe dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibeden olmağla alemdârı Ömer Beşe ve gulâmı Cafer ve Hacı veled-i oğlu Seyyid Osman ve Karakolluğu Eyüb ve Kara Suhte oğlu Mustafa Beşe dimekle meşhûr kimesneler birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde alet-i darb ile menzîl önünde her birleri envâ'i şütûm ile şetm eylediklerinden gayrihâ bir mikdâr eşyâsını ahz ve gasb ve hilâf-ı şer'-i şerîf ziyâde gadr eylediklerin ve mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Seyyid Ömer ve Hacı Mehmed ve Ali ve İbrahim ve Ahmed Halil ve Seyyid İbrahim nâm kimesneler medine-i şehrinde haber vormeleriyle hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâki'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Safer Sene 1159

286/1

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Müteveffâ-yı vezîr-i a'zam sâbıkan Kara Mustafa Paşa Vakfı mülhakâtından Kayseriyye kazâsına tâbi' Efkere nâm karye ahâlîsinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba'zıları Südde-i Sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iyede mezkûr hudûd ile mahdûd vakf-ı mezbûrun mütevellî kâ'immakâmı temessûki mûcibince yetmiş seneden mütecâviz a'yân-ı mutasarrıf oldukları kadîmî çayır yerlerini bunlar her sene zabt ve tasarruf ve öte geçüb 'öşr ve resmin taraf-ı vakfa edâ idüb âhardan bir vechile müdâhale olunmak icâb itmez iken civârlarında vâki' ve Mancusunlu nâm karye ahâlîsinden ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ol-çayır sinîn-i mezbûreden mukaddem bizim ve babalarımızın imiş sizin yedinizden aluruz diyü bu makûle on sene murûr iden toprak da'vâsının istimâ'ı memnû' iken hilâf-ı kânûn müdâhale ve varub fuzûlî öte geçüb ta'addî itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' oldukların nizâ' olunan çayırdan alâka ve medhâllerimiz yokdur diyü meclis-i şer'den ikrâr ve i'tirâf itmeleriyle hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta'addîleri men' birle kıbel-i şer'den bunların yedine tekrâr hüccet-i şer'iyeye virilüb müdâhaleleri men' olmuşken merkûmlar mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye yine ol-vechile müdâhaleden hâlî olmadıkların bildirüb yedlerinde olan hassa 'arz-ı temessûki ve hüccet-i

şer‘iyye müdâhalelerimiz ‘amel olunub mezkûr ve Mancusunlı karyesi ahâlîsinden olan merkûmların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘ ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

286/2

İshaklı Nâ‘ibine [Hüküm Ki,]

Sen ki İshaklı kazâsı nâ‘ibi Mevlânâ Mustafa zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb İshaklı kazâsına tâbi‘ Derehasenek nâm karyede vâki‘ Hâce Yusuf binâ eylediği câmi‘i şerîfin bi‘l-fi‘l berât-ı şerîfimle imâm ve hatîbi olan Abdulkadir halife zîde salâhahu meclis-i şer‘a varub câmi‘-i mezbûr evkâfindan mezbûr câmi‘-i şerîfden imâm ve hatîb olanlara meşrûta karye-i merkûmda vâki‘ Aşağı Değirman demekle ma‘rûf bir göz vakf eşyânın derbân iden sû-i niyeti âhardan bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yakahasenek(Yakasenek) nâm karye sâkinlerinden Kıl İbrahim ve Kel Ali ve diğer Kör Ali demekle ma‘rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve ol-suyı mecrâ-yı kadîmînden kat‘ ve kendi ihdâs eyledikleri sarf muhaddis ile tarla ve şayanlarına edâ itdirüb bir seneden beru vakf-ı mezbûr eşyânın darb ve ta‘tiline bâ‘is ve vakf-ı şerîfe küllî gadr itmeleriyle bundan akdem mürâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarından ol-sû-i değirman mezkûrın kadîmî suyu olub yine kadîmîsi üzere vakfın değirmanına icrâ ve değirmanı devran itdirilüb kadîmî muhâlîfe mezkûrların icâr eyledikleri sarf muhaddis men‘ olunmak üzere taraf-ı şer‘den mezkûrlara tenbîh birle hüccet-i şer‘iyye virilmişken mezkûr mücerred kemâl-i takayyüdlerinden nâşî mütenebbih olmayub ol-suyı yine kendü ve bostan ve tarlaları derûnunda evirüb vakfın değirmanının zararına bâ‘is ve gadr-i küllî itmeleriyle merkûmların hilâf-ı kânûn ve kadîmî mugâyir ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâlî bi‘l-iltimâs ‘arz eyledikleri ecilden hilâf-ı şer‘ ve kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ta‘addî itdirilmemek emrim yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene (1)159

286/3

Karaman Vâlîsine (Boşluk) ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya ve Ankara Nâ‘iblerine ve Kütahya Mütesellimine Hüküm Ki,

Konar-göçer Türkman ta‘îfesinden Alcı Cemâ‘atinden Ebubekir bin (boşluk) nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ vaz‘ ve hareketi yoğiken ta‘îfe-i mezbûreden

Elagöz oğlu Halil bin Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmadığından bin yüz elli (boşluk) senesinde Fart Değirmanı Kayalı Öğüği demekle ma'rûf değirmanda hinta öğüdür iken mezbûr bunu hilâf-ı şer'-i şerîf yatağan bıçağı ile darb ve sol alnı cerh ve mecrûh itmeğle bundan akdem taraf-ı şer'-den keşf ve mezkûr ile vâki' şer'-i şerîf olduklarından vech-i meşrûh üzere olduğın şer'an sâbit ve zâhir ve taraf-ı şer'-den hüccet-i şer'yye virilmişken henüz icrâ-yı hakk olunmadüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğın ve mezkûr dahi taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ubûr üzere olduğın bildirüb bulunduğı mahalde fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'yyesi mûcibince şer'le görölüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğı ecilden bulunduğı mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene (1)159

286/4

Karaman Vâlsine Ereğli ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Dîvân-ı Hümâyûn'um katiblerinden Mehmed Muhsin zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Ereğli nâhiyesinde (...) nâm karye ve gayriden yedi bin beş yüz akça tımâra mutasarrıf Yusuf'ın rızâsıyla Kayseriyeden mûmâ-ileyh el-Hâcc Mehmed Muhsin zîde kadruhunun livâ-i mezbûrdan Belvirân nâhiyesinde Kozpınar nâm karyede ve gayriden yirmi yedi bin altı yüz akça[ya] mutasarrıf olduğın ze'âmete ilhâken bin yüz elli dokuz senesi Rebi'ü'l-âhire'nin onuncı gününden tevcih ve hâlâ otuz beş bin yüz akça ze'âmetde berât-ı şerîfimle üzerlerinde olmağla Ereğli nâhiyesinde karye-i (...) ve gayriden yedi bin beş yüz akça tımâr defter-i hâkânîde ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz murâd eyledikde âhardan bir vechile dahl [olunmak] icâb itmez iken âhardan el-Hâcc Mehmed zuhûr ve şirrete sülûk ve tımâr-ı mezbûrı zabt itmek kasdıyla tımâr-ı mezbûrı mîr-i mîrândan tezkîre itdirdüm diyü re'âyâyı tahrîren ve ba'zı kimesnelere istinâden tımâr-ı mezbûrı mûmâ-ileyhin yedinde olan berâ-ı şerîfim mugâyir zabtına muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün bildirüb tımâr-ı mezbûr defter-i hâkânîde yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince tarafından subaşı olan (boşluk) zîde kadruhuya zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itirilüb merkûm el-Hâcc Mehmed'in hilâf-ı defter-i hâkânî mugâyir-i berât tımâr-ı mezbûre mîr-i mîrândan tezkîre itdirdüm diyü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhalesi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz ruznâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olunmakda tımâr-ı mezbûr tarihi mezkûrda mutasarrıf Yusuf'un kasrıdan mûmâ-ileyh Mehmed Muhsin zîde

salâhahuya ber vech-i ilhâh tevcîh ve hâlâ ze'âmeti mülhakâtından olub mestûr ve mukayyed merkûmın berât mûcibince zabt itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

287/1

Kayseriyye Kazâsında Nâ'ibu'sh-Sher' Olan Mevlânâyâ Hüküm Ki,

Sen ki Kayseriyye kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Mustafa zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdetime mektûb gönderüb Kayseriyye kazâsına tâbi' nâm karyeahâlîlerinin sû-i ahvâllerine vekîlleri olan Ezire nâm zimmî ile sâ'ir ehl-i zimmet re'âyâsı meclis-i şer'a varub Kayseriyye Sancağı'nda Kuramaz nâhiyesinde karye-i Emlâk mâlikâne-i vakf medrese-i darü'sh-şifâ der-nefs-i Sivas İnayetüddin Keykavus veled-i Keyhüsrev ve veled-i Kılıçaslan es-Selçuki vakf itmişdir ber-mûceb-i vakf nâm neferât ve muhâllat ve zemîn ve hâsıl-ı divân 'öşr-i gallât gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ on beş bin iki yüz mâlikâne-i vakf darü'sh-şifâ ve der-Sivas gendüm ve şâ'ir yekûn ma'a gayrihâ sekiz bin dokuz yüz seksen akça ve çayır ve sazlık ve kamış ve havıd otu ki etvâk kurâ hakkıçün kendü davarları intifâ' itdüğinden gayrı sazlar ma'a çayır Engür Gölü hârici ez-defter mâ'adâ hâsıl biçilüb satılan havıd otuna birkaç kilesinden bedel-i 'öşr dört akça ve deve bu seneden iki akça ve sâ'ir kamışlıktan ve sazlık ve çayırın her birkaç kile yükünden iki akça ve iki deve yükünde bir akça ve dört merkeb yükünde bir akça resm altun der-hisse itidâddır diyü ehl u vakf şehâdat itmeğın vech-i meşrûh üzere defter-i cedîdde resm-i kayd alındı satmayub re'âyânız ve davarlarınız içün tahrîklerinden dahi ol-minvâl üzere resm olunur ve âhar sancak ve etrâf-ı kurâdan götürüb salıvirüb birkaç ay o tarladan câmûsların her birilerinden ve vilâyet-i mezbûrda ve âhar sancakdan alına gelen âdeti üzere resm alınur ve çayır sınırundan zirâ'at eyledikleri yerlerin 'öşri alınur olduğu bin yetmiş dokuz senesinde bâ-hınta tevakku' defter-i mufasssalından ve Vezîr İbrahim sâbık müteveffâ Mustafa Paşa mülkiyyet üzere virildiği ve vezîr müşârun-ileyhin karye-i İncesu'da binâ eylediğ câmi'i şerîf evkâfından Eymür Gölü nâm vakf çayırın kadîmî sınırı murûr-ı eyyâm ile bozulub bâ-ma'lûm olmağla civârında vâki' daru'sh-şifâ vakfı olan Efkere nâm karye mütevellisi ve karye-i mezbûre sipâhîsi olanlar vakfı mezkûr toprağında olan ba'zı yerlerin 'öşr ve resmine bi-vech-i 'avârız ve müdâhale ve mahall-i nizâ'ının üzerine varılub vakf-ı mezbûrun kadîmî sınırının etrâf-ı erbâsına mahalde ve yine mahalle-i müntehir olduğu sorılub şeriyâtdan ve zâhir oldukdan sonra kadîmî olan sınırınız alamet fasılâsı tahrîr ve temeyyüz ve kat'î nizâ' ve fasıl-ı husumet olunmak içün sâdır olan emr-i 'âlîye emsâlen Kayseriyye Sancağı mutasarrıfı Murad Paşa ve sâbıkan Kayseriyye kâdıları ve İncesu

a'yân-ı vilâyetden ba'zıları ile mahall-i nizâ' olan mevzî'-i mezkûra varılub 'akd meclis-i şer'-i şerîf olanlar defter-i cedîd-i hâkânîde Engür Gölü ma'a çayır diyü tahrîr ve takdîm olunan çayır arâzîsinin kadîmî sınırının hudûd-ı âharı gölün kenarında vâki'olan bozulmuş kapunun üzerinde Sivas'a doğru cârî olan taraf-ı 'amme olub andan geçüb sıra mezâristana varub andan dolanub zûr ve ez-harkı dimekle ma'rûf harka varub anda sarf sıra dolanub zikr olunan gölün ayağı cârî olduğu kebîr yire nihâyet olub hudûd-ı mezkûrenin dâhilinde olan arâzî vakfî hükm birle bin seksen bir tarihiyle müverrah kıbel-i şer'-den virilen hüccet-i şer'iyeye bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde hıfz olunub ve Sahra nâhiyesinde neferât ve zemîn ile karye-i Mancusun'un mâlikânesinde Hacı Mehmed bin Mustafa attarcı(?) dört buçuk sehim ve köprü bir sehim ve (...) Sefer bin Hacı Osman bir sehim ve kör(?) ve mükemmel(?) İsa (...) Hacı Osman bir sehim ve Kör(?) ve mükemmel(?) Şerîfe binti Abdurrahim bir sehimde otuz üç hisse ve mükemmel(?) ahi Seyyid Hacı Ömer bir sehim ve kör (?) ve mükemmel(?) Halil veled-i Hüseyin iki sehim nısf ve bâkî ashâb-ı mülk hâsıl-ı divânî hums gallât gendüm ve şâ'ir ve gayrı yekûn yirmi iki bin beş yüz ve mâlikâne-i gendüm ve şâ'ir yekûn on dört bin dokuz yüz seksen üç yazı ile olduğu muharrer kalemiyle tahrîr ve mezkûr emkine karyesi ahâlîsi zikr olunan zirâ'at olan yerlere ve ma'lûmu'l-hudûd çayırlar sâhib-i 'arz temessükiyle eben 'an-ceddin mutasarrıf ve ol-yerlerin her sene zabt ve zirâ'at ve çayırların dahi otu biçüb 'öşr ve resmi sâhib-i 'arzına edâ idüb tapu ve temessükli yerler ve çayırlarına bir dürlü dah olunmak icâb itmez iken Efkere karyesi ahâlîsinden ba'zıları hilâf-ı kânûn ve mezkûrların yedlerinde olan sâhib-i 'arz temessüki ve hüccet-i şer'iyeye ve senedâtlarına mugâyir fuzûlî müdâhale ve ta'addî itmeleriyle men' u def' olunmak için vâki'-i hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcibince 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâhir-i Receb Sene (1)159

287/2

Karaman Vâlisine ve Konya Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsına tâbi' Sille nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar tasarruflarında olan koyunlarının mâlda ağnamları emr ve defter mûcibince edâda kusûrları yoğiken âdet-i ağnâm cem'ine me'mûr olanlar kanâ'at itmeyüb hilâf-ı emr ve defter ve mugâyir-i şurût-ı berât ziyâde talebiyle ta'addîden hâli olmadıkların bildirüb hilâf-ı emr u defter mugâyir-i

şurût-ı berât ziyâde talebiyle ta‘addî ve rencîde iddirülmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden emr ve defter mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1159

287/3

Ereğli-yi Karaman Kâdısına Hüküm Ki,

Ereğli-yi Karaman mahallâtından (boşluk) nâm mahalle sâkinlerinden Seyyid (boşluk) zîde şerefuhu gelüb bu sahîhu’n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub bunun mahalle-i mezbûre toprağında emlâki olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfim vâki‘ olan tekâlîfden tahammülüne göre hissesine düşeni edâda kusûrı olmayub tahammülünden ziyâde talebiyle ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken mahalle-i mezbûre ahâlîsinden ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesneler mücerred ‘arzen kendü tekâlîfleri tahkîki için tahammülünden ziyâde tahammül eylediklerinden mâ‘adâ mahalle-i mezbûrede firâr ve âhar mahalle ta‘allül idenlerin tekâlîfleri dahi bunun üzerine bi’l-cümle tahammül ile ahvâlde diğer gün olduğın ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı kânûn tahammülünde ziyâde talebiyle rencîde ve remîde itdirilmeyüb men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

287/4

Karaman Vâlîsine ve (Boşluk) Kâdılarına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

E’immeden Abdulkerim zîde salâhahu gelüb bu Konya kazâsı muzâfâtından Saidili nâhiyesine tâbi‘ Sarayın nâm karyede vâki‘ müteveffâ ve kadîmden oğlı câmi‘i şerîfinin bi’l-fi‘l berât-ı şerîfimle imâmı olub edâ-yı hizmet idüb bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle bir dürlü dahl ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i (...) ahâlîsinden ba‘zıları ehl-i ‘örf ta‘îfesiyle yekdil ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i ‘örfiyye ve şakkadan mu‘af üzere iken salyâne tahammül eyleriz diyü dâ‘imâ ta‘addî eylediklerinden mâ‘adâ ba‘zı murûr u ubûr eylediklerinden ehl-i ‘örf ve i’yâliyle sâkin olduğu hânesine gönderüb rencîdeden halî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn ol-vechile olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden imdi e’imme ve hatîb muktezâ-yı nâşî oldukları i’tibârıyla rusûm-ı ra’iyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakkanın cümlesinden mu‘aflardır bu bâbda kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Safer Sene 1159

Konya Sancağı'nda vâki' Hâce hassa mukāta'ası mülhakātından Larende kazâsına tâbi' Kılbasan nâm karye ahâlîleri Âsitâne'ye giden Neccari Süleyman hasebiyle mahalle-i vakfiyyeye giden karban (...) nâm karyeye emin ve sâlim ibtâl eylemek ve hâne-i 'avâriz vüzerâları ve emr-i şerîf ile vârid olan tekâlîf sâ'ireleri kemâ fi'l-evvel müceb emr u defter mahallerine virilmek şartıyla hizmetleri mukâbili yalnız bilâ-ferman tekâlîf-i şakkadan mu'af olmak üzere bundan akdem derbendci ta'yîn olunub lâkin birkaç seneden beru kapulu ve kapusız levend eşkiyâsının istilâ ve ta'addîlerinden Larende ve karye ve civârında vâki' Divle [ve] Gaferyat ve Eskiil ve Aladağ ve sâ'ir kazâlarda olan kurâ ahâlîleri perâkende ve perîşân ve karyeleri harb u virân olmakdan nâşî memur-i huccâc ve karban olan ba'zı mahallerde kuttâ'ü't - tarîk eşkiyâsı zuhûr idüb ebnâ-yı sebîlin yolların kat' ve katl-i nüfûs ve garet-i emvâlden hâlî olmamalarıyla ol-havâlinde kâr u kisb ve ticâret ve itminan ve emniyet-i müsâvi olduğına binâ'en ahâlî-yi re'âyâ diğer gûn ve derbendci ta'yîn olunan mâru'z-zikr Kılbasan karyesi ahâlîleri dahi sâ'ir derbendler misillü tekâlîfden mu'af olmadukların karyelerinde müstakarr ve me'mûr oldukları mahalleri gezend-i eşkiyâdan muhafazaya kadar ol-mahalleriyle etraflarında olan tarafa ve mesâkin mesdûd ve munkatî' ve huccâc-ı müslimîn ve erbâb-ı ticâret ve sâ'ir ebnâ-yı sebîlin mürûr u ubûrları müte'azzir ve mümteni' olmağın karye-i mezbûre ahâlîleri murûr u ubûr iden ebnâ-yı sebîl ve huccâc-ı müslimîn emin ve sâlim imrâr ve zikr olunan hudûdları ağaları ma'rifetiyle muhafazaya bezl-i iktidâr eylemeleri şartıyla a'şâr-ı şer'îyye ve rusûm-ı kânûnelerin defter-i hâkânî ve mûtad-ı kadîm üzere cânib-i mukāta'aya ve 'adet-i ağnâmların zâbitleri yediyle 'adet-i ağnâm tahsildârlarına tamâmen ve kâmilan edâ eylediklerinden sonra Konya vâlîleri ve mîr-i mîrân ve mîr-livâ ve voyvoda ve mütesellim ve sâ'ir ehl-i 'örf tarafından tekâlîf-i 'örfiyye ve şakka ve hâne-i 'avâriz ve nuzûl ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve mübâşiriyye nâmı kendülerden bir nesne mütâlebe olmayub mafrûzu'l-kalem ve maktû'l-kadem min küllî'l-vücûh serbesti üzere mu'af ve teslîm ve derbendci emini olunmak için marû'z-zikr kazâlar ahâlîlerinin istihâm eylediğın Larende kâdısı Mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîde fazluhu 'arz ve i'lâm iylediğı ecilden Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan mevkûfat defterlerine nazâr olundukda Konya Sancağı'nda vâki' ve Larende kazâsına tâbi' Atrasan karyesinin bir aded hâne-i 'avâriz olub minvâl-i meşrû' üzere elli beş senesinde derbendci emini olundukları mukayyed olub fi nefis-i evâmîr bu makûle derbend husûsuna me'mûr kılınan kurâ ol-bâbda ahâlî sâ'ireden imtiyâz için husûsları mukâbili tekâlîfden mu'af olmayub hârman me'mûrelerini

erzil ve han-ı ru'yet ve edâ eylemelerine vesile olacak keyfiyetde olub lâkin imdâd-ı hazariye ve seferiyyeden bi'l-küllîye hâne-i 'avâriz virilen mu'afları maddesi umûr-ı müşkileden olduğına binâ'en tamâmen gelib afv olunub kayd olunub ancak sicil-i mahkemede mukayyed tevzî' defteri mûcibince hazariyye ve seferiyyeden lâzım gelen hisselerin zâbitleri yediyle vülâd müsellimin taraflarına edâ eyledikleri sûretde ve kezâlik hâne-i 'avârizda maktû'yen üzere mâl-ı mukâta'aya zulm olunduğı takdirce mübâşire ve ziyâde mütâlebesinde ve husûsa ve ru'yet tekâlifden husûs ve emin olacakları mağdur olmağla karye-i merkûmenin mukayyed üzere bir aded hâne-i 'avâriz ve bede'l-i nüzûl maktû'iyet üzere hesâb iddirildikde mîri ve mevâli ve akça ve (...) on buçuk gurus beşik akçaya bâliğ olmağla meblâğ-ı mezbûr elli sekiz senesi Muharrem'inde salifu'z-zıkr hâce hassı mukâta'ası mâlına zamm ilhâk ve Larendede kazâsının 'avâriz defterinde fûrûhtda ve ihraç olunub kemâ bade's-şurût berât üzere lâzım gelen 'adet-i ağnamdan zâbitleri yediyle 'adet-i ağnam tahsildârlarına ve sicil-i mahkemede mukayyed olan tevzî' defteri mûcibince sâ'ir tekâlif ve mesârif ile mahlût olmakdan yalnız sahîh imdâd-ı hazariyye ve seferiyyeden icâb iden hisselerin kezâlik zâbitleri yediyle vülât müsellemine ve aşâr-ı şer'iyye ve rusûmât 'arâzîleri ve maktû'iyet üzere mâl-ı 'avâriz ve bedel-i nüzûlları zâbitlerine edâ ve teslim eylediklerinden sonra üzerlerine tahsildar ve mübâşir gelmeyüb harman derbendi kemâ hüve'l-me'mûr ru'yet itmeleri şarta sâ'ir derbend re'âyâları misüllü hizmetleri mukâbili hâne-i 'avâriz ve tekâlif-i 'örfiyye ve şakkadan mu'af ve müsellemler olmaduğın emr-i şerîf tahrîr ve Divân-ı Hümâyûn 'ilm u haber virmek üzere bâ-husûs fermân-ı 'âlî sâdır olunmak emr-i şerîfim tahrîr olunmak için mevkûfatdan tezkîresi virilüb dâhil fermân-ı 'âlî mevkûfatda hıfz olunub Divân-ı Hümâyûn kalemine kayd olunmak için gelen işbu 'ilm u haber ka'imesi işbu mahalle kaydında olmuştur.

513 Sene (1)157

Tarih-i kayd 524 Sene (1)157

288/2

Kütahya Mütesellimine ve (Boşluk) ve (Boşluk) ve Ankara Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Larendede sükkânından sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid el-Hâcc İsmail zîde şerefuhu gelüb bu oğlı Seyyid Bekir nâm kimesneye bin yüz elli (boşluk) senesinde tahrîri için Ankara'ya gönderüb Ankara kazâsında vâki' Karamanlı hâne dimekle ma'rûf hânede sâkin iken yine Larendede kazâsı sükkânından Mustafa nâm kimesneye hân-ı merkûm ve ez-deftere ehl-i ticâretten ol-makûle hancı ve ez-dükkânlar men' ve ihrâc murâd eylediklerin yine Larendede

kazâsı sükkânından Kayseriyyeli oğlu Seyyid İsmail nâm kimesneye kefilim ve zarârına sâhibim diyü alıkonub ve han-ı mezbûrda meks itdirüb ba'dehu birbirleriyle yekdil ve yekcihet olub oğlu mezbûrun odasında çekmecelerine miftâh uydurub bin guruşdan mütevâviz akçası sirka ve mezbûr İsmail ile etrafı bâliğ idüb meblâğ-ı mezbûrı taleb eyledikde altmış beş guruşluk eşyâ ile yetmişer buçuk guruş 'an- nakd teslim idüb kusûrını dahi taleb eyledikde virmediklerinden mâ'adâ şütûm-ı galîza ile şetm ve mezbûr Mustafa İsmail hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarınızda firâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer'le görölüb keyfiyetleri 'arz ve i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden bulunduğu mahalde şer'le görölüb keyfiyetleri 'arz ve i'lâm olmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ramazan Sene 1158

288/3

Kırili Ve (Boşluk) Kâdılarına Ve Konya Mütesellimine Hüküm Ki,

Zu'amâdan Abdulkerim zîde kadruhu gelüb Beyşehir Sancağı'nda Kırili nâhiyesinde Balganda nâm karye ve gayriden (boşluk) yirmi dört bin dört yüz dokuz akça ze'âmet-i mezbûrın (boşluk) Arif bin Mehmed'in bilâ-tasarrufundan bin yüz elli dokuz senesi Rebi'ü'l-evvel'in yirmi birinci gününden Âsitâne-i Sa'âdetimde mûmâ-ileyh mûcibince ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât aldıkda bir dürlü dahl ve ta'arruz olmak icâb itmez iken âhardan mücerred dahi ba'zıları zuhûr ve mücerred ta'cîz için ze'âmet-i mezbûrı mîr-i mîrândan tahvîl iderdi yedimizden sonra sözi vardır diyü hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât ze'âmet-i mezbûrı tarafından subaşısı mezbûrenin zâbitine ve vâki' olan mahsûl ve rusûmunun ahz u kabzına muhâlefet ve ol-vechile mûmâ-ileyh gadr murâd eylediklerin bildirüb ze'âmet-i mezbûr defter-i hâkânî ve berât mûcibince tarafından subaşısı mezkûre zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûm-ı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz iddirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir gelür mezkûrları ve icrâyâ dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr vech-i meşrûh üzere tarihi mezbûrda mûmâ-ileyhin üzerlerinde olduğu mestûr ve mukayyed olunmağın defter-i hâkânî mûcibince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî Evâhil-i Şa'bân Sene (1)159

289/1

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsına tâbi‘ Sille nâm karye sâkinlerinden Bayram nâm kimesne gelüb bunun karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu mülk değirmanını kesret yazandan sebîl götürüb harâb olmağla bu dahi ta‘mîr ve binasında mübâşeret idüb kimesneye zarâr-ı şer‘îsi yoğiken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zıları bi-vech-i şer‘ fuzûlî müdâhale ve ta‘addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virdüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf bir dürlü müdâhale ve ta‘addî itdirilmemek hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görülmek bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

289/2

Karaman Vâlîsine ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsına tâbi‘ Sille nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen a‘şâr ve sâ‘ir hukûk ve rusûmları kânûn ve defter mûcibince karyeleri zabtına edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken karyeleri zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk ma‘lûmu’l-mikdâr akçaların alub ziyâde gadr ve ta‘addî eylediği ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk cebren ve kahren aldığı akçaları tamâmen tahsîl ve bi-kusûr alıvrılüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

289/3

Akşehir Kâdısına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Salih veled-i Mehmed çavuş zîde kadruhu ‘arz-ı hâl idüb Akşehir Sancağı’nda ve nâhiyesinde Yuğar ve Yakayenice nâm karye ve gayriden yirmi altı bin yüz akça ze‘âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan bundan akdem Daru’s-Sa‘âdetim ağası müteveffâ el-Hâcc Beşir Ağa’nın itt bâ‘larından Mehmed hilâf-ı inhâ alub berât itdirüb gadr eylediği zâhir oldukdâ hilâf-ı inhâ olan Mehmed’in ref‘inden bin yüz elli dokuz senesi Receb-i Şerîf’inin altıncı gününden buna ibkâ ve tevcîh ve berât-ı şerîfimle üzerinde sene-i mezbûrenin vâki‘ olan mahsûl ve rusûmât tahvîl tarihine düşmekle mûmâ-ileyh tarafından subaşısı ahz u kabz itmek murâd eyledikde mezkûr Mehmed’in tarafından ba‘zı

kimesneler hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta‘addî eylediklerin bildirüb ze‘âmet-i mezbûr yedinde olan berât-ı şerîfim mûcibince tarafından subaşıasına zabt ve kânûn üzere tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı ahz u kabz itdirilüb mezbûr ve âharı bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca‘at olundukda ze‘âmet-i mezbûr tarihi mezbûrda vech-i meşrûh üzere buna ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmakda defterhâne ve berât mûcibince kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

289/4

Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Konya kazâsı muzâfâtından Sille nâhiyesine tâbi‘ Sille ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ahâlîleri gelüb sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin hâlâ nâhiye-i mezbûrede tarafından nâ’ib olan (boşluk) nâm nâ’ib kadîmden nâ’ib oluna geldikleri mahkemede oturmayub ve bilâ-da‘vat ve (...) çıkub fukarânın ehl u i’yâlleri sâkin oldukları evlerin üzerlerine konub müft u meccanen yem virmek ve arpa ve saban ve koyun ve kuzı ve bal ve yağ ve yumûrta ve tavuk sâ’ir me‘kûlâtların olub ve bunun emsâli zulm ve ta‘addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüb men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

289/5

Karaman Vâfisi Larende ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larende Kasabası ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîflerin cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le emr-i defter mûcibince cem‘i mürûr olundukda edâda kusûrları yoğiken yine kasaba-i mezbûre sükkânından Bücür Hacı Mehmed dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru tekâlîfleri umûrına karışub hilâf-ı şer‘-i şerîf emr ve defter kendü nefşçün iki bin beş yüz gurus mütecâviz akça zâmm ve salyâne ve cebren tahsîl idüb ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le hesâbı görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i emr-i defter olduğu ba‘de’s-sübût ashâbına redd ve alıvrilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi-hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene (1)1159

290/1

Ilgın Kâdısına Konya Mütessellimine Hüküm Ki,

Ilgın kazâsına tâbi‘ ve Ruus(?) nâm karye sâkinlerinden Ali nâm kimesne gelüb karye-i mezbûrede sâkin Seyyid Abdurrahman nâm kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde hâl-i hayâtında Ferhan Havva nâm sagîrden rızâsıyla şühûd-ı mahzârında ma‘rifet-i şer‘ buna gadr itmeğle menkûhası mezbûreye şer‘an bir vechile dahl olunmak icâb itmez iken mezkûr Seyyid Abdurrahman vakt-i vafire mezbûreteyn dahi bâliğ olmağla (okunmuyor) ile (...) iddi (...) kânûnda olmayub ve ta‘addî âharda tez ve nice şer‘an sahîh dirlikde mezbûre şirrete sâlik ve babam müteveffâ-yı mezbûrun sefer berâtı değil mi diyü nefsi-i karye-i mezbûrede sâkin Hacı Ömer zâde Osman’ın oğlu Musa nâm kimesneye kânûn ve hilâf-ı şer‘-i şerîf terkîm itmeğle bu dahi avr yerleri feth ve menkûhası mezbûreyi berâtta olan fetevâ-yı şerîfesi mûcibince almak murâd eyledikde fetevâ-yı şerîfesi mugâyir ta‘allül üzere oldukların bildirüb Şeyhü’l-İslâm’dan yedine fetevâ-yı şerîfe mûcibince menkûhası mezkûre kendüye alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ber-vech-i ta‘ddî ve nizâ‘ itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene 1159

290/2

Karaman Vâlsine Larend ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Larend Kasabası ahâlîleri gelüb yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden Bücür Hacı Mehmed dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub şerîr ve gammaz olub dâ’imâ kâdı ve nâ’ib ve voyvoda ve subaşı ve sâ’ir ehl-i ‘örf ta’ifesinin yanlarına varub fukarâ hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla gamz ve bi-gayr-ı hakk akçaları alınmağa bâ’is ve kendüsi dahi alub alâka ve medhali olmaduğın ehl-i mezâlim ve bilâ-[emr-i] şerîf tekâlîfleri umûrına karışub bunun emsâli zulm ve ta‘addînin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarıyla gadr olduğın bildirüb men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene (1)159

290/3

Larend Kazâsı Havâlinde Vâki‘ Mukaddemâ (Boşluk) Kâdısına Hüküm Ki,

Larende Kasabası ahâlîleri gelüb bunların hâlâ vasîleri olan Mustafa nâm kimesne ziyâde tama‘- kâr olmakdan nâşî vâki‘ olan tekâlîfleri tevzî‘inden bin yüz elli (boşluk) senesi hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i emr-i defter kendü hakkıçün sekiz kise akça zamm ve salyâne ve cebren tahsîl olan ziyâde gadr ve ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb mezkûr hilâf-ı şer‘-i şerîf kendü hakkıçün aldığı hakk-ı fukarâ ma‘rifet-i şer‘le ashâbına redd ve tahsîl ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Receb Sene (1)159

290/4

Akşehir ve Ilgın Kâdılarına Hüküm Ki,

Zu‘amâdan Salih veled-i Mehmed Çavuş zîde kadruhu gelüb Akşehir Sancağı’nda ve nâhiyesinde Yuğar ve Yakayenice nâm karye ve gayriden yirmi altı bin yüz akça ze‘âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf iken âhardan Mehmed nâm kimesne hilâf-ı inhâ ze‘âmet-i mezbûr mûmâ-ileyhin üzerlerine def‘ ve gadr eylediği zâhir olundığından işbu bin yüz elli dokuz senesi Receb-i Şerîf’inin altıncı gününde ze‘âmet-i mezbûrın mûmâ-ileyhe ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla ze‘âmeti mülhakâtından taht-ı kazâlarınızda vâki‘ Yuğar ve Yakayenice ve tevâbî‘i karyelerinin sene-i mezkûrede vâki‘ olan mahsûl ve rusûmundan mûmâ-ileyhin berât mûcibince tahvîl tarihine düşen harf âhardan bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken mezkûr Mehmed’in tarafından ba‘zı kimesneler zuhûr ve mücerred ta‘cîz için sene-i mezkûrede mûmâ-ileyhin berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mezbûr-ı mezkûre mahsûlât ve rusûmâtının tarafından subaşı zîde kadruhunun ahz ve kabzına mümanâ‘at ve ol-vechile mûmâ-ileyhe gadr murâd üzere oldukların bildirüb hâne-i mezbûrede bunu berât mûcibince tahvîl tarihine düşen mahsûl ve rusûmı tarafından subaşı mezkûre ahz u kabz itdirilüb mezbûrun ve ahz hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i berât mûmânâ‘at ve müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Şa‘bân Sene 1159

290/5

Karaman Vâlîsine ve Konya Kazâsı Nâ’ibine Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Hatunsaray nâhiyesi sâkinlerinden Seyyid Ali gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken nâhiye-i mezbûra tâbî‘ (...) nâm karye sâkinlerinden Seyyid Mehmed ve

Detse karyesi sâkinlerinden İsmail ve Osman nâm kimesneler kendü hâllerinde olduklarından buna garaz ve ‘adâvet idüb mücerred ahz-ı intikâm ve celb-i mâl sevdâsıyla hevâlarına tâbi‘ ehl-i [‘örf] ta‘îfesine istinâden bin yüz elli dokuz senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk dört yüz elli guruşun alub ziyâde gadr itdüğün ve bu bâbda Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb zâbiti ma‘rifetiyle fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görölüb meblağ-ı mezbûr tamâmen tahsîl ve alıvırılub icrâ-yı hakk olunmak [bâbında hükm-i] hümayûn recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1159

290/6

Nevşehir ve (Boşluk) Kâdılarına Hüküm Ki,

Nevşehir Kazâsına tâbi‘ Sinason nâm karye sâkinlerinden Amar(?) nâm zimmî gelüb yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Aravan nâm karye toprağında ma‘lûmet’ül-mülk bağçesini bunun sagîrliği hâlinde kazâ-i Nevşehir sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne fuzûlî zabt ve mahsûlini istihlâk idüb bu da irişüb bâliğ ve da‘vâta kâdir olmağla bağçesi ile mahsûl-i müstehlikini taleb ve almak istedikde hilâf-ı şer‘-i şerîf dürlü dürlü ve bahâne ile virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve ol-vechile gadr sevdâsında olduğın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık ve mutâbık Şeyhü’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ve ta‘allül zabt eyledüğü bağçesiyle mahsûl-i müstehlikini alıvırılub icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı (Boşluk) Sene 1159

SONUÇ

Osmanlı İmparatorluğu kuruluşundan XVIII. yüzyıla kadar büyük toprak parçalarına sahip olmuş, bu sayede büyük bir imparatorluk haline gelmiştir. Osmanlı, en ihtişamlı günlerini Kanuni döneminde yaşamış, Kanuni'den sonra imparatorluk yavaş yavaş kriz ve buhran dönemine girmiştir. XVII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'ndaki bozulmalar iyice artmış ve celali denilen eşkıya zümresi halkı soyarak perişan ederken bir yandan da yönetimdeki bozulmalar ve II. Viyana kuşatmasındaki bozgun imparatorluğun eski gücünü kaybetmesine yol açmıştır. XVIII. yüzyılda imparatorluk yeniliklerle birlikte toparlanmaya çalışmış, ancak Kanuni dönemindeki o ihtişamlı günlerine dönememiştir.

Kuruluşundan itibaren adalet kavramına önem veren Osmanlılar, bunu imparatorluğun her yerinde uygulamıştır. Bu hususta adaletin sağlanması amacıyla kişilerin özgürce şikâyet etme hakkı bulunmaktaydı. Her dinden, ırktan kişiler gelip Dîvân-ı Hümâyûn'a şikâyetle bulunabilirdi. XVIII. yüzyılda şikâyetlerin artmasından dolayı eyâlet defterleri oluşturulmuş, her eyâletin şikâyetleri ayrı defterlerde tutulmuştur. Bu defterlere Eyâlet Ahkâm Defterleri denilmiştir.

Çalışma konusu olan 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s.150-290) 610 hüküm bulunmaktadır. Hükümlerde geçen çeşitli şikâyet konuları başlıklar altında tasnif edilmiş olup, eşkıyaların zulümlerinden kaynaklı şikâyetler, bireylerin gasp ve darpları, vergi meseleleri, alacak-verecek davaları, iskân meselesi ve miras anlaşmazlıkları gibi toplumu ilgilendiren şikâyetleri ihtivâ etmektedir. Defterde 252 hükümle eşkıyalık meseleleri, gasp ve darp vakaları ile ilgili şikâyetler en çok bahsi geçen şikâyet konusuyken onu 154 hükümle vergiler meselesi takip etmiştir. Dönemin şartlarına bakıldığında gerek maddi

sıkıntılar gerek otorite bozukluğundan kaynaklı asayiş sorunları görülmektedir. Asayişin bozuk olmasından dolayı eşkıyalık faaliyetleri çoğalmış, eşkıyalar evleri basarak halka zulmetmiş ve eşyalarını gasp etmişlerdir. Bireysel olarak kişilerin de zulüm ve şiddete başvurduğu olmuştur.

Defterdeki hükümlerde ikinci olarak en çok şikâyet edilen durum vergi meseleleri olmuştur. Klasik dönemde askeri giderler tımar sisteminden karşılanırken ilerleyen dönemlerde kapıkulu sayısı ve sarıca sekban birliklerindeki artış, Avrupa'dan gelen gümüş istilasını merkezi hazineyi etkilemeye başlamıştı. Tımar ve has sahiplerinin bu durumdan etkilenmeye başlamasıyla olağanüstü vergiler altında yeni vergiler getirilmiştir. Vergi yerine gidemeyen memurlar yerlerine vergilerin toplanması amacıyla görevliler göndermekteydi. Olağanüstü vergiler ayânların nüfuzlarının daha da artmasına sebep olurken zamanla bu vergiler halkı zor duruma düşürmüştü, vergilerin toplanmasındaki sorunlar kaçınılmaz bir hal almıştı. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki vergi meseleleri incelendiğinde vergi toplama konusunda memurlar kimi zaman şiddete başvurmuş, kimi zaman da vergilerin toplanmasında usulsüzlükler yapmışlardır. Vergiden muaf olanlara ise halk, kendileriyle birlikte vergi vermeleri için baskı uygulamıştır. XVIII. yüzyılda güçleri iyice artan ayânların vergilere keyfi zamm yaptıkları da olmuştur. Bu hususta olağanüstü vergiler altında toplanan vergilerin halkı zor duruma düşürdüğünü, kimi kişilerin vergisini vermemek için bahaneler ürettiğini, memurların kendi çıkarlarına göre davrandıklarını ve 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde vergiler ile ilgili şikâyetlerin fazlaca yer aldığı görülmektedir. Asayiş ve vergi meselesi haricinde alacak-verecek, miras, iskân, vakıf meseleleri gibi konular da defterdeki şikâyetlere dair hususları oluşturmaktadır.

Sonuç olarak XVIII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu önceki dönemlere göre askerî, siyasi ve iktisadî olarak zayıflamıştır. Otoritedeki zayıflık ve ekonomik sıkıntı hem ayânların güçlenmesine neden olmuş hem de asayişin bozulmasına sebebiyet vermiştir. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri (s.150-290) 1745-1747 yıllarında Karaman Eyâleti'nde ne tür şikâyetler olduğu ve dönemim sosyal ve iktisadî durumu hakkında bilgiler vermektedir.

KAYNAKÇA

A. Arşiv Kaynakları

BOA, **Karaman Ahkâm Defteri**, Nr. 2, s. 150-290.

B. Araştırma-İnceleme Eserleri

AKDAĞ Mustafa, **Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası: Celâlî İsyânları**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2017.

AYDIN Meryem, “Osmanlı Divan Teşkilatı ve 1281-1296/1864-1879 Tarihli 19 Numaralı Erzurum Vilâyet Ahkâm Defterinin Tarihi Kıymeti”, **Curr Res Soc Sci**, C:1, S:3 (2015), s. (69-83).

AYGÜN Necmettin, “Aksaray’ın Yönetimi ve Yönetimde Ateşoğulları’nın Etkinliği (1740-1860)”, **Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi**, C:5, S:13 (2018), s.(143-177).

AYGÜN Necmettin, “Aksaray’daki Konar-Göçer Topluluklardan Şerefli Aşireti (1830-1845)”, **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, C:10, S:54 (2017), s.(238-250).

AYGÜN Necmettin, “Gümölcine Ayânı Tokadıcılık Süleyman 1761(?) - 1804”, **Belleten**, C:74, S:271 (2010), s.(707-768).

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Haz: Yusuf İhsan Genç v.d., Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, İstanbul 2010.

BAYKARA Tuncer, “Kaza”, **DİA**, C: 25, Ankara 2002.

CEVGER Gürkan, **1 Numaralı ve 1155-1158/1742-1745 Tarihli Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s.1-60)**, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2012.

CEZAR Mustafa, **Mufasssal Osmanlı Tarihi: Resimli- Haritalı**, Güven Yayınevi, İstanbul 1971.

ÇAKIR Mert, **2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149) Transkripsiyonu**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2021.

ÇİFTÇİ Gülbahar, **XVI. Yüzyılın Başlarında Karaman Eyâletinde Tımar Dönemi**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2019.

DARLING Linda T., **Gelir Artışı ve Kanuna Uygunluk: Osmanlı İmparatorluğunda Vergi Toplanması ve Maliye Yönetimi 1560-1660**, Çev: Adnan Tonguç, Alfa Tarih Yayınları, İstanbul 2019.

EMECEN Feridun M., “Osmanlı Dîvânının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C:3, S:5 (2005), s. (107-139).

EMECEN Feridun M., **Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi (1300-1600)**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015.

ERARSLAN Serap, **Karaman Ahkâm Defterleri'nde Kayıtlı Aksaray Kazasına Gönderilmiş Hükümlerin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (1836-1874)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2019.

ERDOĞDU Mehmet Akif, “Beyşehir”, **DİA**, C: 6, İstanbul 1992.

ERDOĞDU Mehmet Akif, “Karaman Vilâyetinin İdarî Taksimatı”, **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, C:12, S:12 (1992), s.(425-430).

FLEISCHER Cornell H., **Tarihçi Mustafa Ali: Bir Osmanlı Aydın ve Bürokrati**, Çev: Ayla Ortaç, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996.

GÜMÜŞÇÜ Osman, Mustafa Sabri Küçükaşcı, “Köy”, **DİA**, Ankara 2019.

HALAÇOĞU Yusuf, **XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1991.

HAYTA Necdet, ÜNAL Uğur, **Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri: (XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışa Kadar)**, Gazi Kitabevi, Ankara 2012.

İNALCIK Halil, **Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)**, Çev: Ruşen Sezer, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2016.

İNALCIK Halil, “Şikâyet Hakkı: ‘Arz-ı Hal ve ‘Arz-ı Mahzârlar”, **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, C:7-8, S:7-8 (1988), s. (33-54).

İNALCIK Halil, **Devlet-i ‘Aliyye: Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-II**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017.

İNALCIK Halil, “Eyalet”, **DİA**, C:11, İstanbul 1995.

İPŞİRLİ Mehmet, “Kayseri”, **DİA**, C:25, Ankara 2002.

İPŞİRLİ Mehmet, “Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı”, **Osmanlı Devleti ve Medeniyet Tarihi**, C:1, Ekmeleddin İhsanoğlu (Ed.), İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, İstanbul 1994, s.139-282.

KARADENİZ Yılmaz, **İran Tarihi (1700-1925)**, Selenge Yayınları, İstanbul 2012.

KARAGÖZ Mehmet, “Osmanlı Devletinde Islahat Hareketleri ve Batı Medeniyetine Giriş Gayretleri (1700-1839)”, **OTAM**, C:6, S:6 (1995), s.(173-194).

KAYMAZ Bahar, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyonu (s.61-121)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2019.

KILIÇ Orhan, **18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdarî Taksimatı- Eyalet ve Sancak Tevcihatı**, Ceren Matbaacılık, Elazığ 1997.

KÖSE Tuğba, **Karaman Ahkâm Defterlerine Göre Tanzîmât Döneminde Bozkır Kazâsı (1839-1876)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2018.

KUNT İ. Metin, **Sancaktan Eyalete:1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1978.

KURAT Akdes Nimet, **Rusya Tarihi: Başlangıçtan 1917'Ye Kadar**, TTK Yayınları, Ankara 2014.

KÜTÜKOĞLU Mübahat S., “Mühimme Defteri”, **DİA**, C:31, Ankara 2020.

MUMCU Ahmet, “Dîvân-ı Hümâyûn”, **DİA**, C:9, İstanbul 1994.

MURAT Nurullah, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (151-296 Sayfalar)**, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2017.

OFLAZ Mustafa, “Niğde”, **DİA**, C:33, İstanbul 2007.

ÖCAL Süleyman, **“133/1 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili (H. 1155- M.1742) Transkripsiyon ve Değerlendirme”**, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2010.

ÖZCAN Abdülkadir, “Mahmud I”, **DİA**, C:27, Ankara 2003.

ÖZCAN Abdülkadir, “Pasarofça Antlaşması”, **DİA**, C:34, İstanbul 2007.

SAHİLLİOĞLU Halil, “Ahkâm Defteri”, **DİA**, C:1, İstanbul 1988.

SINGER Amy, **Kâdılar, Kullar, Kudüslü Köylüler**, Çev: Sema Bulutsuz, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996.

ŞAHİN İlhan, “Aksaray”, **DİA**, C:2, İstanbul 1989.

ŞAHİN İlhan, “Kırşehir”, **DİA**, C:25, Ankara 2002.

ŞAHİN İlhan, “Nâhiye”, **DİA**, C:32, İstanbul 2006.

ŞAHİN İlhan, “Sancak”, **DİA**, C:36, İstanbul 2009.

ŞİMŞİR Nahide, “Ahkâm Defterleri’nin Tarihî Kıymeti ve 107 No’lu Ahkâm Defteri’ndeki İzmir ile İlgili Hükümler”, **Tarih İncelemeleri Dergisi**, C:9, S:1 (1994), s. (357-390).

TELEKE Sonnur, **35 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’ne Göre Karaman (H. 1252-1257/M. 1836-1841)**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2019.

TUĞLUCA Murat, “Balkan Tarihi Araştırmalarında Şikâyet-Ahkâm Defterleri:1 Numaralı Rumeli Ahkâm Defteri Örneğinde (1742-1743)”, **Balkan Tarihi Araştırmalarına Metodolojik Yaklaşımlar**, Abidin Temizer (Ed.), Libra Kitapçılık ve Yayıncılık, İstanbul 2014, s. 229-257.

TURAN Mustafa, “II. Viyana Muhâsarası: Osmanlı Devleti’nde Siyasî, İdarî ve Askerî Çözülme”, **OTAM**, C:9, S:9 (1988), s.(389-429).

UZUNÇARŞILI İsmail Hakkı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, TTK Yayınları, Ankara 1988.

UZUNÇARŞILI İsmail Hakkı, **Osmanlı Tarihi: II. Selim'in Tahta Çıkışından 1699 Karlofça Andlaşmasına Kadar**, C:3, 6. Baskı, TTK Yayınları, Ankara.

UZUNÇARŞILI İsmail Hakkı, **Osmanlı Tarihi: Karlofça Anlaşmasından XVIII. Yüzyılın Sonlarına Kadar**, C:5, 6. Baskı, TTK Yayınları, Ankara.

YILMAZ Zeynep, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Çevrimyazısı (s.122-197)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2018.

YÖRÜK Doğan, **XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2002.

YÜCEL Yaşar, **Osmanlı Devlet Teşkilatına Dair Kaynaklar**, TTK Yayınları, Ankara 1988.

Aksaray Üniversitesi Tez Değerlendirme Formu

Aksaray Üniversitesi Tez Değerlendirme Formu	
Öğrencinin Adı Soyadı:	EVET
Kapak	
1	Tez Başlığı tutanaktaki başlıkla aynı mı?
2	Kapakdaki ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?
3	Kapak format kılavuzdaki kapak formatına uygun mu?
4	Kapakta yazılan tüm yazılar doğru olarak verilmiş mi?
İçindekiler	
5	Sayfa numaraları tam verilmiş mi?
6	Şekil, Çizelge vb. listeleri verilmiş mi? Sıralaması doğru mu?
7	Özet, Abstract, Giriş, Sonuçlar vb. bölümler var mı?
8	Yazım hataları kontrolü yapıldı mı?
Giriş	
9	Hazırlanan tezin önemini anlatıyor mu?
10	İkinci ve Üçüncü dereceden başlık içermemeli kuralına uyuldu mu?
Özet/Abstract	
11	Kılavuza uygun mu?
12	Ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?
13	Özet; tek sayfa, tek aralık, tek paragraf kuralına uygun olarak yazıldı mı?
14	Bilim kodu, sayfa adedi, anahtar kelimeler ve tez danışmanı yazıldı mı?
Kaynakça	
15	Kaynakların tamamına metin içinde atıf yapıldı mı?
16	Kaynak formatı Kılavuzdaki kaynak formatına uygun olarak hazırlanmış mı?
17	Atıf formatı kılavuzdaki atıf formatına uygun mu?
Atıf Yöntemi APA 6 ☐ CMS ☐ İSNAD ☐	
Genel Değerlendirme	
18	Etik Beyan açıklaması okundu, uyuldu ve imzalandı mı?
19	Kabul/Onay sayfası kılavuzdaki formata uygun olarak düzenlenmiş mi?
20	Kabul /Onay sayfasında belirtilen oy birliği/oy çokluğu seçeneklerinden uygun olanı savunmayla tutarlı olacak şekilde belirlenmiş mi?
21	Sayfa kenar boşluklar ve sayfa numaraları kılavuzdaki formatına uygun mu?
22	Paragraf boşlukları ve metin satır aralığı kılavuza uygun olacak şekilde düzenlenmiş mi?
23	Başlık yazımları kılavuzdaki başlık formatlarına uygun mu?
24	Yazı tipi ve boyutu kılavuzdaki yazı tipi ve boyutu formatına uygun mu?
25	Şekil, Çizelge vb. açıklama ve numaralandırmaları kılavuzdaki formata uygun olarak yazılmış mı?